

This field may only be populated. The file size must not exceed 10MB. Only PDF files are allowed. The content must be in Arabic.

This field may contain sensitive information. This field may contain sensitive information. This field may contain sensitive information.

(2) مہاسا فراعم و مولع ہرود

میلعا و ہ

متشہ دلج

تمسقا زا

یسانشد ماما

(تفلاخ بصدغ - نید لامکا ہیا ریسفت - 3: ریدغ)

فیلات:

ن یسد دمحم دیسد جاحد اللہ تیا ہملاء ترصد

ی نارہط ی نیسد

تیکز لا سفند اللہ سددق

This field may contain sensitive information. This field may contain sensitive information. This field may contain sensitive information.

هَدِيْزْ كَرَبْ نِيوَانَع و بِلَا طَمَّ مَهَا

لَامَكَا أَيَا رِيَسْفَت - 3: رِيَدَغ) يِ سَانَش مَامَا مَتَشَه دَلَج
(تَفَلَاخْ بَصَغ - نِيَد

1- يِ خِيْرَات و يِ نَاوَر ، يِ رِيَسْفَت طُوْسَبْم تَحْب -
{... مُكْنِيْد مُكَلَا تُتْمَكَا مَوِيْلَا} : أَيَا نُوْمَارِيْد

2- هَمَّاعْ زَا يِ نَاكَرْزَب و هَمَّعِيْش مَلَاعَا تَايَاوَر -
نِيْد لَامَكَا أَيَا لُوْزَنْ هَرَا بَرْد

3- و هَفْرَعْ زُوْر رَد هِيَا لُوْزَنْ نَلَا طَبْ تَابْتَا -
رِيْدَغ رَد نَا لُوْزَنْ رِيْرِقْت

4- تَرَضْد و اَرَهْزْ هَمَّطَا ف تَرَضْد بِنَا صَم -
نَا نَا هَبْ هَفِيْقَسْ زُوْر رَد مَلَا سَلَا مَهِيْلَاعْ ءَا دَهْشَلَا دِيْسْ
. دِيْسَر

5- ، اَدْخَلْ و سَر و اَدْخْ مَكْدْ زَا ن تَفْرَكْ يِ شِيْبْ -
تَسَا يِ كَدَاتْفَا بَقْعْ نِيَع

6- هَرَا بَرْد مِيْرَكْ نَا رَقْ زَا يِ تَايَا رِيَسْفَت -
مَلَا سَلَا هِيْلَاعْ نِيْنَمُوْمَلَا رِيْمَا

7- هَكْ هَمَّاعْ زَا يِ نِيْبْتَحْم و نِيْرَسْفَم ، نِيْخَرُوْم -
هَبْ اِهْنَا رَا رَقَا و (رَمْع و رَكْبُوْبَا) نِيْخِيْشْ تِيْنَهْتْ
دِنَاهْ دُوْمَنْ رَكْذَارْ مَلَا سَلَا هِيْلَاعْ يِ لَعْ تِيْلَاو

8- رَبْ ، تَفَلَاخْ نِيْبِيْصَاغْ هَكْ يِ تَلَا اَكْشَا هَبْ خَسَا پْ -
دِنَاهْ دَرَكْ حَرَطْم مَلَا سَلَا هِيْلَاعْ نِيْنَمُوْمَلَا رِيْمَا تَفَلَاخْ
9- هِيْلَاعْ يِ لَعْ صَاخْ بَقْل «نِيْنَمُوْمَلَا رِيْمَا» -
تَسَا مَلَا سَلَا

10- لُوْسَرْ نُوْچْمَهْ مَلَا سَلَا هِيْلَاعْ نِيْنَمُوْمَلَا رِيْمَا -
مَدْرَمْ تِيَا دَهْ قِشَا عْ مَلْسُوْ هَلَا و هِيْلَاعْ اَللّٰهْ يِ لَصْ اَدْخْ
دُوْبْ

11- نِيْنَمُوْمَلَا رِيْمَا نِ دُوْبْ قِحَا هَبْ رَمْعْ فَا رْتَعَا -
تَفَلَاخْ يِ اَرَبْ مَلَا سَلَا هِيْلَاعْ

12- رَد ، اَدْخَلْ و سَر زَا دَعْبْ يِ بَاخْتِنَا يِ اَفْلَخْ -

دندو كحم خيرات هاءداد

موزارد ماسلا هياء نينمؤ مازيما ب طخ-13
دوخ كرابم دوجو رد تفلاخ

- 14- أُبْرَحْنِ يَرْتَغْرِزِبْ، تَسَايِسْ زَا نِيدِ كِي كَفْتِ
 نَايْدَا نِ دِرْ كِي وَزْنِمِ يَارْبِ رِ كَتْرَاغْرَا مَعْتَسَا تَسَدِ
 رَمَعِ قَطْنِمِ نَامَهَّانِيَعِ، طَسَقُو لِدَعُو قِدُو هِيهَلَا
 تَسَا تَرَامَا و تَفَلَاخْ زَا تَوْبِنِ يَدَا جَرْدِ
- 15- هِيَلَعِ نِي نِمُوْمَلَارِيْمَا بِلَاطِي بَا نَبِي لَعِ
 تَسَاهِي تَشْرُو هِي كِي نَشْ جِنْسِنِ اَزِيْمِ، مَلَّاسَلَا
 رِدِ هَمَّاءِ و هَصَاخْ زَا هِدْرَاوِ تَايَاوَرِ
 تِيَلَاوِ هِبِ دِرْمِنِ اَحْتِمَا
- 17- رِدِ اللّٰه لَوْسَرِ يِ مَارْكَ بَا حَصَا جَا جِتْحَا
 رِكْبُو بَا اَبِي بِنَّا دِجْسِمِ
- 18- تَسَايِرِ يَارْبِ دِيَا بِهْمِهْ، هَلْضَا فَا هُنَيْدِمِ رِدِ
 دِنْنَكْ شِلَاتِ مَلَّاسَلَا هِيَلَعِ نِي نِمُوْمَلَارِيْمَا
 و رِتْمَلَّاعِ صَخْشِ هِبِ اَرِ رُوْمَا يِرَا نْكَاوِ
 تَسَا مَزَاوَلْ زَا، رِتَاوْهِي بُو رِتْرِيَصْبِ
- 20- هُغْبِصْدِ و كَنْرِ اَرِ دُوخِ يَاهْتِ عَدْبِ رَمَعِ
 دَا دِي نِيْدِ
- 21- دِرْ كِ مِيْظَنْتِ يِرُوْطِ اَرِ يِرُوْشْ هُشَقْدِ رَمَعِ
 دِسْرِبِنِ اَمْتَعِ هِبِ تَفَلَاخْ هَكْ
- 22- بَرِ عِتْرَعِ يَادْفَا رِ نِيْتَسَارِ مَلَّاسَا رَمَعِ
 دِرْ كِ
- 23- و هِيَلَعِ اللّٰه يِ لَّصْدِ اللّٰه لَوْسَرِ تَوْبِنِ هِيوَا عَمِ -
 دِرْ كِ لِي دِبْتِ تَنْطَلَسْ هِبِ اَرِ مَّلسِدِ و هَلَّا
- 24- يِ مَلَّاعِ مَائِقِ و اَدَهْشَلَا دَيِّسِ يِ لَمَّعِ مَائِقِ
 مَلَّاسَا دَايِرْفِ هِبِ مَلَّاسَلَا اَمْهِيَلَعِ قِدَا صِدْ تَرَضِدِ
 دِيَسِرِ

رد :مهد و دص اات مشش و دص س رد
وَ مُكْنِيْدُ مُكَلِّ تَلْمَكَا مَوِيْلَا ۝ هِيَا رِيْسَفْت
مُكَلِّ تِيْضِرَ وَ يِ تَمْعِنِ مُكْيَا عُ تَمَمْتَا
هَانِيْدِ مَلَا سِلَا ۝

میحرلانا محرراً لله مسب
 ؛نیر هاطلا هلا و دمحمی لع الله ی لصو
 مایق ی لانا لا نم ؛ن یعماجاً مهئادعأ ی لع الله نعلا و
 ؛ن یدلا موی
 میظعلا ی لعلا لله اب لا هوق لا و لو د لاو

میر کلا هباتکی ف میکحلا الله لاق

الف مکنید نم اورفک نیذلاً سئی مؤیلاً
 تَمَمْتَا وَ مَكْنِيْدٌ مُكَلَّ تَلْمَكَا مَوِيْلًا نَوْشَخَا وَ مَهْوَشَخَتْ
 1. ﴿انید مَلاسِلا اُمَكَلَّ تُيْضَرَ وَ يَتَمَعِدُ مَكْيَا﴾

دناه دشد رفاک هکنانا دناهدشد دیمانان زورما»

نمزا و دیسرتما هئازا نیاربانن سپ! امشدنیدزا
 امشدی ارب ار امشدنیدنم زورما رد! دیسرتب
 ؛مدومند مامت امشرب ار دوخت معدو ؛مدرکلماک
 «دشاب امشدنید مَلاسِلا هک مدشی ضار و مدیدنسپو

مؤیلاً: هیا هرابرد بوشار هشدنبا تیاور
 ﴿مُكْنِيْدٌ مُكَلَّ تَلْمَكَا﴾

تیاوری زار متادوبأ: دیوگ بوشار هشدنبا
 امهیلع دمحم نبد رفعد ترضد هک تساهدرک
 تَغْرِفَ اِذَافٍ: هک دناهددرک تئارق روطنیا مَلاسِلا
 تَعِيْرَشْلا لِمَكَا نِم تَغْرِفَ اِذَافٍ: لاق ﴿بِصِنَافٍ
 بصند، یدشد غراف نوچ» «امام ایلع مهلا بصِنَافٍ
 زای دشد غراف هکینامز سپ: دندومرف ترضد. نک
 اری لع مدرمی اربنک بصند، تعیرشندن درکلماک

¹میرکن آرقزا هروسد نیمجنپ: هدنام هروسدزا، مّوسهیا هنامیم

اھنیب ن م ص خ ف ع آیشلا ن و ک ی ذلا ل لہ د م ح ط ا
ن م ض ف ہ ن ی گ س ل ا ہ ی ا ع ل ز ن ا ی ذ ل ا ن م ح ر ل ا . م ک ن ی و ک ت
ف ط ل ا ف ہ ت ف ر ع م ل و ب ق ب م ک ب و ل ق ن ی ل . م ک ن ی ک س ت ا ہ ی ف
و . م ک ن ی ق ل ت ن س ح ا ف ہ د ی ح و ت ہ م ل ک م ک ن ق ل و . م ک ن ی ی ل ت
ی ف م ک ک ل م و . م ک ن ی ذ ا ت ہ ف ط ل ب ن ذ ا ف ہ د ا ہ ش ل ا ن ا ذ ا م د ع
! م ک ن ی د م ت ا ف م ل ا س ل ا) ظ - ر ی ر س (ر س ی ا ع ن ی د ل ا ر ا د

هک تسا دنوادخ راوازسد ساپس و دمخ»
 ملاء رد ار امش اهنأ نایم زا و دیرفاید ار عایشا
 نامحر دنوادخ! داد صاصتخا و هدیزگرب نیوکت
 نیوکت ملاء رب ار هنیکس و ش مارآ هکی اهدنشخب و
 هنیکس نآ رد ار امش ش مارآ و نوکس و درکل زان
 تفرعم لوبق یارب ار امش یاهلد! داد رارق
 نیا و ،دومن فاطعنا و شریذیل باق و مردش دوخ
 هملک! درک رارق رب دوخی کین و فطلا اب ار ی مرد
 نیا و ،دنامهف و درک دراو امش رب ار دوخ دیحوت
 !تخاس راوتسا کین ساسا رب ار نیقلت و ندنامهف
 فطلا اب و ،تخوماید امش هب ار تداهش ملاء و
 و !دومن ملاء امش هب ار تداهش ملاء نیا دوخ
 رب) ملاء رس رب ار امش نید یارس و هناخرد
 سپ و ،داد هرطیس و دناشرب (ظ - ملاء ریرس
 «!دومن مامت ار امش نید

دناهتفگی راصنا رباچ و یردخ دیعد و با
 ی لصد ربمغیب دما دورف ﴿مُکْنِیدْ مُکَا تُلْمَکَا﴾ هیآ نوچ
 دنتفگ هلا و هیلع الله

و تَمَعَّنَا مِامْتَا وَ نِیْدَلَا لِامْکَا ی اَعْرُبْکَا اللهُ
 بِبِلَاطِ ی بَا نَبِیِّ اَعْرَبِیْلَاو وَ ی تَلَسَّرِبْ بَرَّلا ی ضِر
 ی دَعْب

فصو هب هچنأ زا تسا رتگرزب دنوادخ»
 دوخت معدن دومن مامت و نیدن درکل ماگرد دیارد
 تیلو هب و نم تلأسر هب راگردورپ تیاضر و
 «نم زا سپ بلاطی بان بی اَع

ص ناصرد یزنطن ار تیاور نیا و
 بتسا هدرک تیاور

ملاء هیلع قداص ترصد زا ی شایع و
 هک تسا هدرک تیاور هیآ نیا ریسفت هرابرد

﴿ هِظْفَادٌ تَمَاقِبِ ﴾ مَكْنِيْدٍ مَكْلٍ تُلْمَكَا مَوِيْلَا ﴿
مَلَسِيْلَا مُكَلَّتْ يَضِرَّ وَ ﴿ اَنْتِيْلَاوِبِ ﴾ يَتَمَعِدُ مُكِيْعًا تُمَمَّتَا
اَنْرِمَلَا سِ قَنَلَا مِيْلَسْتِي اُ ، اَنْبَانِيْدِ

ر ب و ن در ک ب ص ن ا ب ا ر ا م ش ن ی د ز و ر م ا
ا ر م د و خ ت م ع د و ، م د ر ک ل م ا ک ن ا ظ ف ا د ن ت ش ا د ا پ
و م د و م ن م ا م ت ت ی ب ل ل ه ا : ا م ت ی ل ا و ه ب ا م ش ر ب
م ی ل س ت ی ن ع ی ، د ش ا ب ا م ش ن ی د م ل ا س ا ه ک م د ش ی ض ا ر
« د ش ا ب ا م ش ن ی د ا م ر م ا و ا ی ا ر ب ا م ش س و ف ن

م ل ا س ل ا ه ی ل ع ق د ا ص و ر ق ا ب ت ر ض د ز ا و
ل ا ق و . ر ی د ع ل ا م و ی م ی ل ا ه د ه ت ل ز د : ه ک ت س ا ه د ر و ا
ا د ی ع ه ا ن د خ ت ل ا ا ن ی ف م و ی ن ا ا ذ ه ن ا ک و ل : ر م ع ل ی د و ه ی
؟ د ی ع ل ا ا ذ ه ن م ل م ک ا م و ی ش ی ا و : س ا ب ع ن ب ا ل ا ق ف
ک ی و ، د ش ل ز ا ن ر ی د ع ز و ر ر د ه ی ا ن ی ا «
ن ی ا ر گ ا : ت ف گ ر م ع ه ب ی د و ه ی د ر م

میتفرگیم دیع ار نآ ام دوب ام نایم رد زور
رتلماک دیع نیا زا ی زور مادکو و :دیوگ س آبع نبا
؟ «تسا

هیآ نیا لوزن زا دعب :دیوگ س آبع نبا
و داتشه زا سپ هلا و هیلع الله ی لص ادخل و سر
ادندرک تلحر زور کی

هن ، هیآ نیا زا دعب دنوادخ :دیوگ ی دس
ادخل و سر ؛ درکذل زان ار ی مارح هن و ار ی للاح
سجد م رحم و ع جلا و ذ رد هلا و هیلع الله ی لص
دندرک تلحر و دندروآ ی اجب

﴿مُكِيلُوْا مَمْنًا﴾ : هیآ نوچ هک تسا تیاور رد و
رما ار ربمایپ دنوادخ ، دش لزان ﴿هُلُوْسَرٌ وَ اللهُ
دیامن نلاعاً ار بلاطی بان بی لع تیلو و هک دومرف
زا نوچ دما گنت هب تر ضد نآ هنیس هیر ما نیا زا
ار هیآ نیا دنوادخ . دنتشاد علاطان اشیا ی اهل داسف
﴿اَكْبَرُ نَمَّ كَيْلًا لِّزُنَا اَمَّ غَدْبُلٌ وُسْرًا اَهْيَا اَي﴾ : داتسرف
اور کذا﴾ : داتسرف ار هیآ نیا نآ زا سپ و
﴿مُكِيْلَعِ اللهُ تَمَعِدِ﴾

داتسرف ار هیآ نیا سپس و

﴿يَتَمَعْنِ مُكِيْلَعِ تُمَمْتًا وَ مُكْنِيْدِ مُكْلَ تَلْمَكًا مَوِيْلًا﴾
مامتا ، نید لامکا :تسا تراشد چنپ هیآ نیا رد و
س ای ، ناطیش تانها ، ن محر تیاضر ، ت معن
دیامرفی دنوادخ . نارکنم

﴿مُكْنِيْدِ نَمَّ اَوْرُقَاكَ نِيْذَلًا سَنِيْ مَوِيْلًا﴾

دناه دیزرو رفک هک ی ناسک نآ زور ما رد»

1 هماء تیاور قباطم راتفگ نیا :دیوگ «راونلا راحب» رد ی سلجم
مترگل و لاً عبیر مام همدزاود زور رد ار ادخل و سر لاحترا :هک تسا
۴۸۹ ص ، ۲ ج رکفلا راد عبط ، «ی قشمد ریثکن نیا ریسفت» رد لوقا :دنا
الله ی لص الله لوسر تام :دحاو ریغ و ریرج نبال آق :هک تسا هدروآ
تدم نیاربانو . اموینینامث و دحأب تفرع موی دعب ملس و (هلا و) هیلع
داد قیبطن او تی م زین معیش تیاور اب ار زور کی و داتشه

«دندش سویام امشد نید به در بتسد زا

:تسا ربخ رد هکناچ تسا نینمؤم دیع و

رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دُعُورُ يَدْعُورِ

«تسادخ دیع نیرتگرزب ریدغ»

:دیوگی دوع

نمهکتسا یزور زورما :هکتفگنایا»

ار دوخی اهت معذ و ،مدرک لماک ار امشد نید

؟مدومذ هامت امشد یارب

نآزا سپو دینک ادخت عاطا :تفگنایا و

بایماک اتار شر بمایپت عاطا

دیئامنم ار رملأ اولوأ رماً تفلأخم و ،دیوش

مَوِيلًا) :هیا هر ابرد یریمد و رهاط راعشا

(مکنید مگاتلمکاً

دیوگ رهاط:

و ،دریگم دیع ریدغ زور رد ناملمسم»
وا رب ار دیع نیا هشیپ اطح و مرجم ناسنا
و لحم امش هک ی دارفا یا .دنکی م ضار تعا
ربمایپ هک ار هچنأ و ریدغ زور و ریدغ عضوم
ادج ادخت محر زا ،دینکی م راکنا درکن ایپ راتخم
زور نآ رد ردقلا عیفر و هبترم دنلب دنوادخ! دیشاب
امش یارب ار امش نیدنم زور ما :هک دومر فل زان
امش رب ار دوخت معذنم زور ما و ،مدرک ل ماک
،هدش اطع ی اهت معذنم ل مج زا و ،م دومن مامت
»تسا تماماً ماقم هب ماما بصد

دیوگ یریمد و

ل ماک امش نامیا وا هطساوب هک ی سک نآ و»
،ملاسا رد هک دیوش ی ضار ادخ نآ گدنب یا ،دش
!دشاب امش نید

نیا :هک وت ی ادخ هب دنگوس :تفگ دنوادخ و
وت هب نمؤم و دنروآی مندی ورت یوس هب موق
!«دش دنه اوخذ

دیوگ یریمد زین و

۱، داتسیا هبطخی ار بر بمایپ هکنآ زا دعب» - ۱
لفحم رد هکی عامتجا رد مّذ ریدغ زور رد و
درکن لاعا دندوبی دحاو

۲، ناعم و یواحفرد دنوادخاّقد: تفگ - ۲
هداد ربخ نم هب و ا بناج زا هدش هداتسرف باتک
تسا:

۳، زونه هک ار م لاسا راوتسا نید و ا هک - ۳
دنکی م ل ماک بلاطی بان بی ا ع هب تسا هدشن ل ماک

۴، رایتخا بحاص و میق و ی لومّ تسوا و - ۴
و ی لومّ زا ریغ هکی سک ربی او ی اسپ! امش
! دنک ناختای ل و دوخی ار بار دوخ رایتخا بحاص

۵، و، نم نابز و، نم ریشمش تسوا و - ۵
زور زا و هتسویپ، نم نیعم و رای و، نم تسد
ل و ا

۶، و هدیزگرب و، نم سی صو تسوا و - ۶
زور رد و ا تبحم هکی سک ن آ و، نم هدش باختنا
تسا لامعا نیرتهب رشد

۷، روندنم روند و، تسا نم روند و ا روند - ۷
هاگچیه و تسا ل صتم نم اب هتسویپ و ا و. تسوا
درادن ی یادج

۸، ماقم هفیلخ و نیشناج امشن ایمرد و ا و - ۸
نمایپ هکی سک ربی او ی اسپ. تسا نم تلزنم و

«دهد لیدبت و ریغتار ت فلاخ
دیوگی اهدنیوگو و

هکی مدرمی اربتسای اناهد و رذعهچ»
می: هک دندینش مخ ریدغ زور رد ادخلوسر زا
هکتسا هتفگش اهدشل زانن آرقرد دنوادخ: تفگ
! «تسا هدشل ماکو و هامت زور ما رد ادخنید
مَوِيلًا: هیآ هرابرد لیزنتلا دهاوشد تایاور
مُكْنِيْدُ مُكَلَّ تَلْمَكًا

یبا زا ،دوخل صتم دنس ابی ناگسد مکاح
هدرک تایاور یردخ دیعدی یبا زا ،ی دبَع نوراه
رب **مُكْنِيْدُ مُكَلَّ تَلْمَكًا مَوِيلًا**: هیآ نوچه هکتسا
ادخلوسر

و نیدلا لامکا (ی‌اع) ربکا الله : ل‌اق دشد ل‌زاند
 ی‌اع قیلاو و ی‌تلاسرِب برلا ی‌ضر و تمعنا مامتا
 ی‌لعف هلاوم تنکنم : ل‌اق مٲ . ی‌دعبنم بلاطی بآن ب
 و ، هاداعنم داع و ، هلاو نم ل‌او مهلا . هلاوم
 ۱. هلذخنم لذخا و ، هرصذنم رصنا

، نیدن درکل ما کر بر بکا الله : تفگ ربمایپ»
 هب راگدرورپ تیاضر و ، تمعذنومذ مامت و
 زا سپ بلاطی بآن ب ی‌اع قیلاو هب و نم تلاسر
 مراد ار وا قیلاو نم هکی سک : تفگس پسو . نم
 وت ! نم راگدرورپ راب . دراد ار وا قیلاو ی‌اع
 ار ی‌اع قیلاو وا هکشاب هتشاد ار هکن آ قیلاو
 نمشد ار ی‌اع وا هکی سک اب شابن مشد و ! دراد
 ، دنکی رای ار ی‌اع هکار هکن آنکی رای و ! دراد
 «. دنکراوخ ار ی‌اع هکار ی‌سکنکراوخ و

زا ، ی‌دبعنوراه ی‌بأ زازینرگید دنس اب و
 الله ی‌لصدی بننا نأ : هکتسا هدر و آ یردخ دیعدی بآن
 ی‌عیبضب دَخَافِ ی‌ی‌اع ی‌لأ سَأَنلَا اَعَدَ هِلَا وَ هِلَا
 مَوِیْلَا) : قیلَا هَذِهِ تَلَزَنی تَدَاقَرَفْتی مَلَمٲ ، اَمُهَعَفَرَف
 ل‌وسر ل‌اقف . (ی‌تمعذ مکیاع تَمَمْتَا وَ م‌کنید م‌کَلَّتْ م‌کَا
 ، نیدلا لامکا ی‌اع ربکا الله : هلا و هیاع الله ی‌لصد الله
 قیلاولا و ی‌تلاسرِب برلا ی‌ضر و تمعنا مامتا و
 [و] . هلاوم ی‌لعف هلاوم تنکنم : م‌وقلا ل‌اق مٲ . ی‌لعف
 ۲. هتَرَصَتْخَا تُیَدْحَلَا

هب ار مدرم هلا و هیاع الله ی‌لصد ربمایپ»
 ار وا ی‌وزاب ود و درک توعد بلاطی بآن بی‌اع
 دندوب هشد ادج مهزا ود ن‌ا و ، درک دنلب و تفرگ
 : دشل‌زاند هیانیا هک

۱. ۱۵۷ ص ، ۲۱۱ ثیدد ، ۱ ج «ل‌یزنتلا دهاوش»
 ۲. ۱۵۸ ص ، ۲۱۲ ثیدد ، ۱ ج «ل‌یزنتلا دهاوش»

﴿يَتِمَعْنَ مَكِيلَعِ ثُمَمَتَا وَ مَكْنِيدِ مَكَلِ ثَلَمَكَا مَوِيلَا﴾.

رب ربکا الله : تفگ هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر
هبر اگردورپ ی اضر و تمعد مامتآ و نید لامکا
سکره : تفگ سپس و . یلع تیلو و نم تلأسر
نیا و . تسوا ی لاوم یلع متسه و ا ی لاوم نم هک
ارنا زا ی رصتخم نم و تسال صمفم ثیدد
« . مدروا »

نوراه و با زا دوخل صتم دنس ابی ئومد و
نومضم نیمه ریظن ی ردخ دیعد و با زا ، ی دبّع
و با زا رگید دنس اب زین و ¹ . دنکی م تیاور ار
دیعد و با زا ، ی دبّع نوراه

چنپ اب و رتل صمفم ار نومضم نیمه ی ردخ
² . دنکی م تیاور تباذن بن اسد رعش زا تید
نومضم نیمه دوخ دنس اب رکاسع نبا و
³ . دنکی م تیاور ار

**نبا و رکاسع نبا و ی دادغب بیطخ تیاور
نید لامکا هیآ هرابرد هیودرم**

رکاسع نبا زا « روثملا ژدلا » ردی طویسو
تیاور ی ردخ دیعد و با زا و د ره هیودرم نبا و
هیلع الله ی لصد الله ل و سر ب صند امل : ل آق هک دنکی م
، قیلو ولاب هلا ی دانفم مخ ریدغ موی ایلع ملس و (هلا و)
ثَلَمَكَا مَوِيلَا : قیلو ا هذهب ملسلا هیلع ل یئر ب ج طبه
⁴ . ﴿م کْنِيدِ مَكَلِ﴾

یلع هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر نوچ «
هبر و ا ی ارب و درک بصند مخ ریدغ زور رد ار
ثَلَمَكَا مَوِيلَا هیآ ملسلا هیلع ل یئار ب ج درک ادن تیلو

1. ۷۳ ص، ۳۹ ثیدد، ۱۲ باب، ۱ ج، «نیطمسلا دنارف»

2. ۷۴ ص و ۷۴ ص، ۴۰ ثیدد، ۱۲ باتکنامه

3. ۵۸۵، ۲ ج ملسلا هیلع نینمؤملاریمأ خیرات «قشمد خیرات»
۸۶ ص و ۸۵ ص

4. ۲۵۹ ص، ۲ ج، «روثملا ژدلا»

«دروا دورفار مکنید مگا»

وبأزا دوخرگید دنس ابزینی ناکسد مکاد و
تینامد ماصنم: لآقه کتسا هدرک تیاور قریره
و، ارهش نیتس مایص هل بتک عجلأ بذنم ارشد
هلا و هیلع الله یلصی بنلا ذخا امل مخریدغ مؤید وه
ای یلب: اولاق؟ نینمؤما سی لو تسلا: لآقف یلع دپ
هلاوم سی لعف هلاوم تنکنم: لآقف! الله لوسر

یبا نبا ی کد خب خب: باطخا نبرمعل آقف
لرنا و نینمؤم لک یلوم و سی لاوم تحبصا بلط
(²) یتمعد مکیاع تممتا و مکنید مگا تلما مؤیلا: الله

ار عجلا و ذمام هده زور سک ره»
وایارب هزور مام تصد باوژ دریگب هزور
تسامخریدغ زور، زور نا و، دوشی متهشوند
ایا: تفگ و تفرگ ار یلع تسد ربمغیب نوچه
لوسر یا یرا: دنتفگ!؟ متسین نینمؤم سی لو نم
میوا یلاوم نم هک سک ره: دومرف ربمایپ! ادخ
تسوا یلاوم یلع

ربنیرفأ نیرفأ هب هب: تفگ باطخا نبرم
هک یلاد ردی درک حبص! بلط وبأ رسپی اوت
و! تسه ینمؤم درم ره یلاوم و نم یلاوم
و مکنید مگا تلما مؤیلا: داتسرف ار هیانیا دنوادخ
«(یتمعد مکیاع تممتا)

1. دش حیصت هجرت رد انهلقتسا حیحصت قرشد نمان
2. ۱۵۸ ص، ۲۱۳ ثیدد، ۱ ج، «لیرننلا دهاوش»

اب اهنیعد ار تیاور نیمه لثم بیطخ و
 ،بجر هام مته و تسیب زور هر ابرد ی تدایز
 ی سوم ن ب ن و شَبَد ر صَد و ب ا ل او ح ا همجرت ن مض
 ،ن و شَبَد ز ا د و خ ل ص ت م د ن س ا ب ؛ ل ل ا خ ب و ی ا ن ب
 ،ی شَرَق ه ع ی ب ر ن ب ة ر مَض ز ا ،ی ل م ر د ی ع س ن ب ا ز ا
 ن ب ر ه ش ز ا ،ق ا ر و ر ط م ز ا ،ب د و ش ن ب ا ز ا
 ل ی ز ر د و . د ن ک ی م ت ی ا و ر ة ر ی ر ه و ب ا ز ا ،ب ش و د
 ر و ه ش م ن و شَبَد ت ی ا و ر ه ب ت ی ا و ر ن ی ا : د ی و گ ن ا
 1. ت سا

ل او ح ا همجرت رد ی قشمد ریثک ن با و
 اب ی دادغب بیطخ ز ا م لاسلا هیلع ن ینمؤماریمأ
 ی م ل ق ن ظ ا ف ل ا ن ی م ه ا ب ا ر ت ی ا و ر ن ی ا د ن س ن ی م ه
 2. د ن ک

همیرک هیأ نیمه ریسفت ن مض رد ی طویس و
 هریره و ب ا ز ا ر ک ا س ع ن ب ا و ب ی ط خ و ه ی و د ر م ن ب ا ز ا
 و - م م خ ر ی د غ م و ی ن ا ک ا م ا : ل ا ق : ه ک د ن ک ی م ج ی ر خ ت
 ی ل ص د ی ب ن ا ل ا ق - ه ج ح ل ا ی ذ ن م ة ر ش ع ی ن ا م ت م و ی و ه
 ل ز ن ا ف . ه ل ا و م ی ل ع ف ه ل ا و م ت ن ک ن م : ه ل ا و ه ی ا ع ا ل ل ه
 3. ﴿مُكْنِیدْ مُكَا تَلْمَكَا مَوِیْلَا﴾ : الله

ن ا و - د ی س ر م م خ ر ی د غ ز و ر ن و چ : ت ف گ و ا
 الله ی ل ص د ر ب م غ ی ب - د و ب ة ج د ی ذ ه ا م ز ا م ه د ج ی ه ز و ر
 ر ب و . ه ل ا و م ی ل ع ف ه ل ا و م ت ن ک ن م : ت ف گ ه ل ا و ه ی ا ع
 ا ر ﴿مُكْنِیدْ مُكَا تَلْمَكَا مَوِیْلَا﴾ هیأ د ن و ا د خ س ا س ا ن ی ا
 «. در ک ل ز ا ن

ز ا ، د و خ ر گ ی د د ن س ا ب ز ی ن ی ن ا گ س د م ک ا د و
 د ن ک ی م ت ی ا و ر س ا ب ع ن ب ا ز ا ا د ن س م م ی ه ا ر ب ا ن ب ت ا ر ف
 ة ک م ب ه ل ا و ه ی ا ع ا ل ل ه ی ل ص د ی ب ن ا ا م ن ی ب : ت ف گ و ا ه ک

1. ۲۹۰ ص ۸، ج «دادغب خیراته»
 2. ۳۴۹ ص ۷، ج «تیاهنلا و تیا دبلا»
 3. ۲۵۹ ص ۲، ج «روثنملا رُ دلا»

[[اید کدائینده: لاقفی لعی لآ تفتلأ ذإ مسومأ مایأ
ریغ تمکم تیا ی لعی لزنا ذق الله نأ ن سحلا اب
تلمکأ مؤیالا: ءآوس اهیف کایا و یرکذ تهباشتم
¹. ءیالا - ﴿مکنید مگأ﴾

هکم رد ام هکی ناهزور زایج د مسوم رد»
هلا و هیلع الله ی لصد ادخلوسر ی تقو کی میدوب
رب دشاب ار اوگ: دومرف و دش ی لعی یوس هب هجوتم
لزانم رب ار ی ایآ دنوادخ! ن سحلا وبأ ی ا وت
،تسین هباشتم و تسا مکم ت ایآ زاهکتسا هدرک
﴿مؤیالا﴾: تسا یواسم هیآ نآ رد وت ماند و نم ماند و
«﴿مکنید مگأ﴾ تلمکأ»

وبأ: ظأقلا دیس زای مزاراوخ بیطخ و
رادرهش ن بهیوریش ن به رادرهش روصنم

¹. ۱۶۰ ص، ۲۱۵ شهید، ۱ ج، «ل یزنتلا دهاوش»

هتشنون وای اربن ادمه زاهچنا ن مضر دی ملید
 نم به داد ربخ: تفگ واهکتسا هدرکتیاورتسا
 ی نادمه س و دبع نب الله دبع نب س و دبع ح تفلأ و بأ
 لیء نب س ذرا، ی و عبق احسا نب الله دبع ذرا، قباتک
 نب س یق ذرا، عارز ن محرلا دبع نب دمحم ذرا، ی و نغ
 ذرا، ی دبع ن سحلا و بأ ذرا، نیس دن بیء ذرا، ص فح
 واهک، ی رذخ دیعد و بأ ذرا، ی دیعد ذرا، قریرهُ و بأ
 مخریدغ یوسه بار مدرم مرکا ربمغیپن وچ: تفگ
 تخرد ریز رد هک ار ی نیمز هک درک رما، دناوخ
 زور رد نیا و؛ دندرک فیظنت و هدز و راج دوب
 و دناوخ بلع هب ار مدرم سپس و ادوب هبشجنپ
 مدرم هک ی روطب درک دنلب و تفرگ ار وای وزاب
 دورف هیآ نیا هکنیا ات، دندید ار و الغب ریز ی دیپس
 وَ ی تَمَعِدْ مُکِیْءَ تُمَمَّتَا وَ مُکْنِیدْ مُکَلَّ تُلْمَکَا مُوْیَلَا: دما
 ادخل و سر ل ا د نیا رد. (مانید م لاسلإا مُکَلَّ تِیْضَرَ
 و، تمعنا مامتا و، نیدلا لامکای لء ربکا الله: تفگ
 نآ زا سپ و. ی لعلآ یلاولا و ی تلسرب برلا ی ضر
 رصنا و، هاداعن مداعو، هلاو نمل او مهلا: تفگ
 ه لذنم ل ذخا و، هرصذنم

!الله لوسر ای: تفگ تباذن بنأسد سپس و
 ترصد؟ میارسد ار ی تایبأ هکی هدی م هزاجا نم به
 !الاعتم دنوادخ تا کر ب ذرا دادمتسا اب و گب: دومرف
 ت داهشد دیونشب! ش ی ر ق هخیشم ر شعم ای: تفگ نأسد
 :تفگ سپس و، ار هلا و هیاء الله ی لصد ادخل و سر
 ای دأنم

أَنْیَلُو تَنْأ وَ أَنْلَاوْمَ لِكْهُلَا

1 یرایسب رد هکتسا یرگید تیاور رب انب ریدغ زور ن دوب هبشجنپ
 زور هکنأ رب انب میدرک لیلحت اقباس ام هچنا ی لو؛ تسا هدمأ بتک ذرا
 تسا هدوب هبشکی زور رد ریدغ دیء دشاب هعمج هفرع

دمحاً: ظفاد ز ا دوخ دانسا ابی مزر او خ زینو
 وبأ ز ا ، مکاد الله دبع وبأ : ظفاد ز ا ، ی قهید ن یسد ن ب
 ز ا ، ز ا ز ب رفعد وبأ ز ا ، ی رو ث الله دبع ن ب ریز : ی لعی
 ز ا ، ب نوش ن با ز ا ، ه ر م م ض ز ا ، ی ل م ر د ی ع س ن ب ی ل ع
 مکاد ز ا ام ه ک ا ر ی تیاور ن امه ، ق ا ر و ر ط م
 ی دادغب بی ط خ ز ا و ، « ل ی ز ن ت ل ا د ه ا و ش د » ر د ی ن ا ک س د
 مَوَيْلًا ﴿ ه ی آ ل و ز ن آ ر د و م ی د ر و آ « دادغب خیر ا ت ر د »
 مُكَلَّتْ تُيَضَّرُ وَ ي تَمَعِدُ مُكَيْلًا تُتَمَمَّتْ وَ مُكْنِبِدُ مُكَلَّتْ تُلْمَكَا
 تیاور دوب ه دش ن ایب م خ ریدغ ر د ﴿ ا ن ی د م ل ا س ل ا
 ۱. دنکی م

لامکا هر ابرد ی نومد و ی لزاغم ن با تیاور تمعد مامتا و نید

دّمح ن ب دمحاً رکبویاً ز ا ، ی لزاغم ن با و
 ن با : ن یسد ن ب دمحا ن یسطا وبأ ز ا ، ن او اط ن ب
 ریصن ن ب دّمح ن ب رفعد دّمح وبأ ز ا ، ک ا م س د
 ق ر م م ض ز ا ، ی ل م ر ه ب ی ت ق ن ب د ی ع س ن ب ی ل ع ز ا ، ی د ل خ
 وبأ ز ا ، د ش ر ک ز ه ک ی دانسا ه ی ق ب ا ب ا ر تیاور ن یمه
 م ه د ج ه ز و ر س ک ر ه ه ک ، دنکی م تیاور هریره
 ه ز و ر د ش ا ب ه ت ش ن گ ه ج د ی ذ ه ا م ل و ا ز ا ه ک ا ر
 ی م ه ت ش و ن و ا ی ا ر ب ه ا م ت ص ش ه ز و ر ب ا و ث ، د ر ا د ب
 ن و چ ه ک ت س ا م م خ ر ی د غ ز و ر ، ز و ر ن آ و . د و ش
 ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ل ع ت س د ه ل آ و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص ر ب م غ ی ب
 : ت ف گ ، ت ف ر گ ا ر

اولآق؟! م ه س ف ن ا ن م ن ی م و م ل ا ب ی ل و ا ت س ل ا

¹ و ۹۴ ص و د ر ه ، ف ج ن ع ب ط و ، ی گ ن س ع ب ط ، « ی م ز ر ا و خ ب ق ا ن م »
 « ب ق ا ن م » ر د ی م ز ر ا و خ ز ا ۲۳۴ ص ، ۱ ج « ر ی د غ ل ا »

هُلَاوَمٌ شِيْعَةٌ هَلَاوَمٌ تُتَنَكَّنُ: لَأَقِّ إِلَهًا لَوْ سَرَّ إِلَهِي لَبِ
 يَ بَأَنَّ بِي لَعَايَ كَلَّخَ بَخَّ بَخَّ: بِأَطْخًا نُبْرَمَعَلِ أَقْفِ
 لَزَنَافٍ. نِمُؤْمَلِكِي لَوْمَ وَ سِي لَأَوْمَ تُحَبِّصًا إِبِلَاطِ
 1. ﴿مُكْنِيْدٌ مُكَا تُلْمَكَا مَوِيْلَا﴾: سِي لَاعَتُّ اللهُ

زا - هیاء الله ن او ضر - سِي نَابَطَابَطِ هَمْلَاءِ وَ
 تاقرسد» باتک و ، هیودرم نبا «بقانم» باتک
 نامهلثم سِي رُدْخِ دِيعَسِدِ وَبَأْ زَا ، سِي نَابِزْرَمِ «رِعْشَلَا
 لِمَاشِدِ وَ تَشْدُغِ سِي دَادِغِبِ بِيْطَخِ زَا هَكَارِ سِي تِيَاوَرِ
 تِيَاوَرِ دَوْبِ ﴿مُكْنِيْدٌ مُكَا تُلْمَكَا مَوِيْلَا﴾: هِيَا لَوْ زَنَاشِدِ

1 ريسفت» و ، ۲۴ ثيدد ۱۹ و ۱۸ ص ، سِي عَفَاشِدِ سِي لَزَاغَمِ نِبَا «بقانم»
 «سِي لَزَاغَمِ نِبَا بَقَانِم» زَا ، ۲۰۸ ص ، ۵ ج ، «نَازِيْمَلَا

زا ی کی، دند و د اب ی ئوُمَد ماسلا خیش و
 نامثع ن ب بَجْنَا ن ب ی اء: بلاط و ب ا ن ی دلا جات خیش
 ن ب ر صان: ن ی دلا ن اهر ب مام ا زا، ن زاخ الله دیع ن ب
 ل صتم دند اب ی مزر اوخ زا، ی ز ر ط م م راکملا ی ب ا
 نیمه ی ر د خ دیع و ب ا زا، ی ذ ب ع ن و راه و ب ا زا دوخ
 تیاور میدرک ل قذ ی مزر اوخ زا ام ه ک ا ر ی تیاور
 ه ذ ه ت ل ز ن ی ت د ا ق ر ف ت ی م ا م ث: دیوگی م ه کنیا ات دنکی م
 وَ ی ت م عِذْ م ک ی اء ت م م ت ا وَ م ک ن ی د م ک ا ت ل م ک ا م و ی ل ا: ت ی ل ا
 م ا ن ی د م ا س ل ا ا م ک ا ت ی ص ر

زا ماسلا هیاء ی اء و ربمایپ زونه و
 س پ و. دش ل زان هیا نیا ه ک دندوب ه دش ا د ج ر گیدکی
 م ر ا ب ر د ا د خ ل و س ر ز ا ا ر ن ا س د ن ا ذ ی ت س ا ه ک ن ا ز ا
 ت ا ی ب ا ز ا ت ی د ر ا ه چ د ن ک ی م ن ا ی د ر ا ع ش ا ن د و ر س د
 ۲. دنکی م رکذ ا ر ن ا س د

دند اب ی مزر اوخ زا، د ن س ن ی م ه ا ب م و د و
 ن ب ر ا د ر ه ش ر و ص ت م و ب ا: ظ ا ف ح ل ا د ی س ز ا ه ک و ا ر گ ی د
 و ب ا ز ا، ی ذ ب ع ن و راه و ب ا زا میدرک ل قذ هیوریش
 تیاور و ا ز ا ام ه ک ا ر ر ی د غ ن ا ت س ا د ی ر د خ د ی ع س
 م ا م ث: ه ک د ن ک ی م ح ی ر ص ت و د ن ک ی م ت ی ا و ر م ی د ر ک
 م ک ن ی د م ک ا ت ل م ک ا م و ی ل ا: ت ی ل ا ه ذ ه ت ل ز ن ی ت د ا ق ر ف ت ی
 م ا ن ی د م ا س ل ا ا م ک ا ت ی ص ر وَ ی ت م عِذْ م ک ی اء ت م م ت ا وَ

ی م ا ر و ا ت ا ی ب ا و ن ا س د ن ا ذ ی ت س ا س پ س د و
 و، د ن ک ی م ر ک ز ا ر ن ا ز ا ت ی د چ ن پ ا ج ن ی ا ر د و. د ر و ا
 ت س ا ر ی د غ ت ی د د ن ی ا: د ی و گ ف ا ل و م: د ی و گ ی م س پ س د
 د ی ع س و ب ا ی و س ه ب ی ر ا ی س ب ق ر ط ن ا ی ا ر ب ز ا و

۱. ۲۰۸ ص، ۵ ج، «ن ازیملا ریست»

۲. ۷۳ ص و ۷۲ ص، ۳۹ ثیدد، ۱۲ باب، ۱ ج، «ن ی ط م س ل ا د ن ا ر ف»
 ج، «ر ی د غ ل ا» و. م و د ث ی د د، ۳۳۷ ص، ل و ا ت م س ق، «م ا ر م ل ا ت ی ا غ» و
 ص و ۲۰۶ ص، ۵ ج، «ن ازیملا ر س ف ت» و ۱۳ ثیدد ۲۳۵ ص، ۱،
 ۲۰۷.

1. ت سا ی ر اصناً ی ر دُخْ کلام ن ب دُعَسَد

ه ب موسوم د و خ ب ا ت ک ر د ی ن ا ه ف ص ا م ی ع ن و ب ا و
ب لاطی ب ا ن ب ی ا ع ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ی ف ن ا ر ق ل ا ل و ز ن د
و ب ا ز ا ، ر م ا ع ن ب ی ا ع ز ا ، ا ع و ف ر م « م ل ا س ل ا ه ی ل ع
و ا ه ک د ن ک ی م ت ی ا و ر ه ی ط ع ز ا ، ش م ع ا ز ا ، ف ا ج ح ل ا
ا د خ ل و س ر ر ب ب لاطی ب ا ن ب ی ا ع ه ر ا ب ر د ه ی ا ن ی ا : ت ف گ
ا م غ ب ل و س ر ل ا ا ه ی ا ا ی : د ش ل ز ا ن ا م ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص
م ک ل ت ل م ک ا م و ی ل ا : ی ل ا ع ت ا ل ل ه ل ا ق د ق و ، ک ی ل ا ل ز ن ا
م ل ا س ل ا م ک ل ت ی ص ر و ی ت م ع ن م ک ی ل ع ت م م ت ا و م ک ن ی د
2. م ا ن ی د

«ن ا ر ق ل ا ل و ز ن د» ب ا ت ک ر د م ی ع ن و ب ا ز ی ن و
ز ا ، ی د ب ع ن و ر ا ه و ب ا ز ا ، ع ی ب ر ن ب س ی ق ز ا ، ا ع و ف ر م
م د ر م ا د خ ل و س ر ه ک د ن ک ی م ت ی ا و ر ، ی ر دُخْ د ی ع س د و ب ا
ر م ا و د ن ا و خ ا ر ف م ل ا س ل ا ه ی ل ع ب لاطی ب ا ن ب ی ا ع ه ب ا ر
ر ی ز ر د ک ا ش ا خ و ر ا خ ه چ ن ا م خ ر ی د غ ر د د ر ک
، د و ب ه ب ن ش ج ن پ ز و ر ر د ن ی ا و ، د ن ن ک ک ا پ د و ب ت خ ر د
ر ب ا ر و ا و د ن ا و خ د و خ ی و س ه ب ا ر ی ل ع ل ا د ن ی ا ر د
ر ی ز ب د ی ف س ه ک ب ر و ط ب 3 د ر ک د ن ل ب د و خ ت س د ی و ر
ت ع ا م ج ز و ن ه ن ی ا ز ا س پ و ، د ش ه د ی د ا د خ ل و س ر ل غ ب
م و ی ل ا : د ش ل ز ا ن ا ه ی ا ن ی ا ه ک د ن د و ب ه ت ش گ ن ق ر ف ت م

1. ن ا م ه

2. ر ی س ف ت و ، م ر ا ه چ ت ی د ، 337 ص ، ل و ا ت م س ق «م ا ر م ل ا ق ی ا غ»
206 ص ، 5 ج «ن ا ز ی م ل ا

3. ه ک د و ب ی ر و ط ا ر ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ا د خ ل و س ر ن د ر ک د ن ل ب ه ک ت س ن ا د د ی ا ب
ه ک ا ر ی ز ؛ د ن د ر ک د ن ل ب و ه ت ف ر گ ا ر و ا ی و ز ا ب و د ، د و خ ت س د ه چ ن پ و د ا ب
ض ا ی ی س ا ن ل ا ر ظ ن ی ت د ا م ه ع ف ر ف ی ع ب ص ب د خ ا ف : ت س ا ه د م ا ت ر ا ب ع ن ی ا ر د
و ت ف ر گ ا ر ی ل ع ی و ز ا ب و د ا د خ ل و س ر س پ : «ا ل ل ه ل و س ر ی ط ب ا
» د ن د ی د ا ر ا د خ ل و س ر ل غ ب و د ر ی ز ی د ی ف س م د ر م ه ک ی د د ه ب ت ش ا ر ف ا ر ب
ز ا ی ض ع ب ر د و . ت س ا و ز ا ب ط س و ا ی و و ز ا ب ، ت غ ل ر د ع ب ص ی ا ن ع م و
ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا و ا د خ ل و س ر ل غ ب ر ی ز ی د ی ف س م د ر م : ه ک ت س ا ه د م ا ت ا ی ا و ر
ز ا ی ر د ق ه ب ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ت م ا ق ت ر و ص ن ی ا ر د و . د ن د ی د ا ر و د ر ه
ر س ز ا ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ی ا ه ت س د ی ا ز ا ر د و ر د ق ه ب ه ک د ش ر ت د ن ل ب ا د خ ل و س ر
ی ا ه و ن ا ز ر ب ا ر ب ر د و ا ی ا ه ا پ ا ع ب ط و ، د و ب و ا ی و ز ا ب ه م ی ن ا ت ن ا ت ش گ ن ا
ن ا ا د خ ل و س ر ا ذ ه ی ل ع و . ت ف ر گ ر ا ر ق ن ا ز ا ر ت ل ا ب ی ر د ق ا ی ا د خ ل و س ر
ط ق ف ه ک ن ا ه ن ، د ن د ر ک د ن ل ب ت ی ف ی ک ن ی د ب د و خ ی ا ه ت س د ی و ر ر ب ا ر ت ر ض د
د ش ا ب ه د ش د ن ل ب ن د ب ه ک ن ا ن و د ب د ن ش ا ب ه د ر ک د ن ل ب ا ر و ا ی ا ه ت س د

مُكَا تُيَضِرُ وَ يَتَمَعِدُ مُكَيِّعًا تُمَمَّتَا وَ مُكْنِيِدُ مُكَا تُتَلْمَكَا

تفگ ادخل و سر ل احنیا رد . (باید ماسلا)

وَ ، تَمَعِنَا مَامْتَا وَ ، نِيْدَا لِامِكَا يَ اَعْرَبْكَ اللهُ

ماسلا ميع ي لع اة يلا و و تاسر ب ب ر ل ا ي ضر

ي لع ه ل ا و م ت ن م : د و م ر ف س پ س و . ي ن ع ب ن م

وَ ! ه ا د ا ع ن م د ا ع وَ ! ه ل ا و ن م ل ا و م ه ل ل ا ، ه ل ا و م

! ه ل ن ذ ن م ل ن ذ ا وَ ! ه ر ص ن م ر ص ن ا

ار دوخت اييا و تساخرب ن اسد س پ س و

دش ركذ اقباس ه ك ي تاييا ل ابند رد و . درك ت ا ر ق

دروايد ار تاييا نيا

ه ر ا ب ر د ي ضر د ي س ي ز و ج ن ب ا ط ب س ت ا ي ا و ر

ت م ع د م ا م ت ا و ن ي د ل ا م ك ا ه ي ا

ن ب د م ح ا : د ي و گ ي ز و ج ن ب ا ط ب س ر ف ظ م و ب ا

، ر ش ب ن ب د م ح م ن ب ي ا ع ن ب ا ل ل ه د ب ع ز ا ، ب ي ط خ ت ب ا ث

ن و ش ب د : ر ض ن و ب ا ز ا ، ي ن ط ق ر ا د ر م ع ن ب ي ا ع ز ا

ب و ي ا ن ب ي س و م ن ب

و ، دنکی م تیاور هر یزُه و بَأ زَا اَعُو فرم ، ل ا ل ا خ
 و) هیلع الله ی لَص د ر ب م غ ی پ ن و چ و : دیوگ ش ر خ آ ر د
 هیا نیا ه ل ا و م ی ل ع ف ه ل ا و م ت ن ک ن م : دو م ر ف م ل س و) ه ل آ
 م ک ی ل ع ت م م ت آ و م ک ن ی د م ک ل ت ت م ک آ م و ی ل ا) : د ش ل ز ا ن
 1. ة ی آ ل ا - ی ت م ع د

ز ا « ة ر خ آ ف ل ا ب ق ا ت م ل ا » ب ا ت ک ر د ی ض ر د ی س و
 ز ا ، ش ر د پ ز ا ، ر ف ع ج و ب ا ز ا ، ق ا ح س ا ن ب د م م ح
 ی ل ص د ا د خ ل و س ر ن و چ ه ک ت س ا ه د ر ک ت ی ا و ر ، ش د ج
 ر د د ر ک ی م ت ع ج ا ر م ع ا د و ل ا ة ج د ز ا ه ل آ و ه ی ل ع ا ل ل ه
 س پ . د ن ت ف گ ی م ن ا ج و ص ن آ ه ب ه ک د م آ د و ر ف ی ن ی م ز
 ل ک ی ل ا ل ز ن ا ا م غ ل ب ل و س ر ل ا ا ه ی ا ا ی) : د م آ د و ر ف ه ی ا ن ی ا
 ل ک م ص ع ی ا ل ل ه و ا ه ت ل ا س ر ت غ ل ب ا م ف ل ع ف ت م ل ن ا و ل ک ب ر ن م
 .) س ا ن ل ا ن م

ب ن ا ج ز ا ت ر ض د ن آ ظ ف د و ت م ص ع ن و چ و
 : د ا د ر د ا ن د م د ر م ن ا ی م ر د ، د ش ن ی م ض ت د ن و ا د خ
 ه ا ک ن آ ، د ن د ش ع م ج ی گ م ه م د ر م . ة ع م ا ج ق ل ا ص ل ا
 ه ج ز ا ب ی گ م ه ! ؟ م ک س ف ن ا ن م م ک ب ی ل و ا ن م : دو م ر ف
 ی ل ع ا ت س د ر ب م ا ی پ ! ه ل و س ر و ا ل ل ه : د ن د ا د خ س ا پ د ا ی ر ف و
 : ت ف گ و ت ف ر گ ا ر

ن م ل ا و م ه ل ل ا . ه ل ا و م ی ل ع ف ه ل ا و م ت ن ک ن م
 ل ن ذ خ ا و ! ه ر ص د ن م ر ص ن ا و ! ه ا د ا ع ن م د ا ع و ! ه ل ا و
 ة ل ز ن م ب ی ن م و ه و ، ه ن م ا ن ا و ی ن م ه ن ل ا ! ه ل ن ذ ن م
 ی . د ن ع ب ی ب ن ل ا ه ن ا ل ا ی س و م ن م ن و ر ا ه

ن ی ر خ آ ت ی ل ا و ر ب ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ب ص ن ن ی ا و
 د م م ت م ا ر ب ی ل ا ع ت د ن و ا د خ ه ک د و ب ی ا ه ض ی ر ف
 ر ب د ن و ا د خ ا ن ه ل ف ، د و ب ه د ی ن ا د ر گ ب ج ا و و ض ر ف
 م ک ن ی د م ک ل ت ت م ک آ م و ی ل ا) : د ا ن س ر ف ا ر ه ی ا ن ی ا ش ر ب م غ ی پ
 .) ا ن ی د م ل ا س ل ا ا م ک ل ت ی ض ر و ی ت م ع د م ک ی ل ع ت م م ت آ و

1. ۱۸ ص ، « ة م ل ا ص ا و خ ة ر ک ن ت »

دندومر فملا سلا هیلع رقاب رفج و با تر ضد
دنام تا بجاو زا دنوادخ هچنا ادخل و سر زا مدرمو
همه دندوب هدرک رما ، ج و تاگز و هزور و زامن
نیا رد ار ربمایپ و دندوب هدرک لوبق و هتفریذپ ار
¹ . ثیدحلا - دندوب هدمذق یصدت ادخ بنا جزا فیلکت
هروا دوخ ریسفت رد ی قشمد ریثک نبا و
نیا هکتسا هدش هتفگ و : دیوگریرجنبا : هکتسا
رد ملسو (هلا و) هیلع الله ی لصد ادخل و سر رب هیأ
.تسا هدش لزان ع ادولا هجدرد تر ضدن آریسم
یزار رقعد و با قیرط زا ار ی نعم نیا سپس و
.تسا هدرک تیاور سنأ نب عیبر زا

---

¹ ریسفت» و ،مشد ثیدح ، ۳۳۷ ص لّوا تمسق «مارملا قیاغ»
۲۰۷ ص ، ۵ ج ، «نازیملا

وبأقیرط زا هیودرَم نبا و :دیوگ ماگنآ
 هدرک تیاور یردخ دیعد وبأ زا ،یذْبَع نوراه
 و) هیلع الله یلّصد ادخلوسر رب هیآ نیا :هک تسا
 ی ماگنه رد دشل زانم ذخ ریدغ زور رد مّلسد و) هلاآ
 و. هَلَاوَمٌ یلْعَفُهُ هَلَاوَمٌ تُنْکَنَمَ :تفگی لع هرابرد هک
 رد و .تسا هدرک تیاور هریرُه وبأ زا ارنا س پس
 م هده زور نآ هک تسا دراو هریرُه وبأ ثیدنیا
 نآ تعجارم رد ی نعید ،تسا هدوبه جَدی ذرهش زا
 1. عَادَوْلًا مَجِدْزَا تَرْضَد

تسا هدروآ زیندوخ خیرات رد ریثکنبا و
 زا ،قَارَوَ رَطْمَ زَا ،بَذَوَشَ نْبَا زَا ،قَرْمَضَ :هک
 تسا هدرک تیاور هریرُه وبأ زا ،بَشَوَدَن بَرَهَش
 مّلسد و) هلاآ و) هیلع الله یلّصد ادخلوسر نوچه هک
 یلْعَفُهُ هَلَاوَمٌ تُنْکَنَمَ :تفگ و تفرگاری لع تسد
 :دشل زانم هیآ نیا هَلَاوَمٌ

(بِیْتَمَعِنِ مَکْیَلَعٍ تُمَمَتًا وَ مَکْنِیدِ مَکَلٍ تُلْمَکًا مَوِیْلًا)

ریدغ زور نآ هک تسا هتفگ هریرُه وبأ و
 2.تسا هزور هام تصش ابل داعمنآ هزور و تسا
 تسا هده دراو معیشد قیرط زا هکی تیاور
 ثیدد و ریسفت زا دوح بتک رد ناشیا ملاء و
 رد سی مق میهاربا نب سی لع دننامه دناهدرک طبض
 هیوبأ نب سی لع نب دمحم قودصد خیش و ،ش ریسفت
 رد سی سربط یلع وبأ خیش و ،«ی لاما» رد سی مق
 باتک رد سی سوط خیش و «نایبلا عمجم ریسفت»
 ریسفت رد سی شایع دو عسم نب دمحم و ،«ی لاما»
 بلاطی بآ نب دمحمأ روصنم وبأ خیش و ،دوخ
 لآتف یلع وبأ و ،«جاجتدا» رد سی سربط

1. رکفلا رادع بط زا ۴۹۱ ص ۲، ج ،«ریثکنبا ریسفت»

2. ۲۱۴ ص و ۲۱۳ ص ۵، ج «خیراتلا ی فقیهنا و قیادبلا»

مهر ریغ و «نیظعاولاً قضور» رد یروباشین
زای فلام رکنودب ناشیا مامت و تسا رایسب
قافتا مخریدگرد هیانیا لوزنردی گمه معیش
ناگربنیازا، یزار حبت دحمل جا دیسو. دنراد
1. تسا هروا تیاور هدزناپ

رصاعم تسود زای لبرای سید ندی لع
حاتفم» باتک ردی ناشخذب: دوخی لصومی لبند
و بقانم زای رایسب هک «ابعلال آبقانم فی اجنلا
هیلع نینمؤماریمأ نأش رد ار تایا لوزن نأش
هفیرش هیالوزن هر ابرد، دنکی ملقنوازا ماسلا
یتمعد مکیلع تممتأ و مکنید مکلأ تلمکأ مؤیلا
ثیدح دیعدوبأزا هانید ماسلا مکلأ تیضر و

---

1. ۳۴۱ ص ات ۳۳۸ ص، لؤا تمسق «مارملا قیاغ»

دیوگی م س پس و دنکی م تیاور ار م ذ ریدغ
 هیآ نیا و درک دنلب ار ماسلا هیلع ی لع تسد ربمایپ
 ،نِیْدِلَا لِامْکَا یِ اَعْرُبْکَا اللهُ :تفگ ربمایپ و دش ل زان
 تیلوئا و ی تلسر ب ب رئا ی صر و ،تَمْعَنَّا مِامْتَا وَ
 ۱. بِبِلاطِیْبًا نَبِّیْ لَعِ

ترضدن آنشد رد ی تایا رکذ زا سپ و
 قیرط زا هک تسا ی تایاور ی گمه اهنیا :دیوگ
 هک ام قیدصت دح م نوچ مدرک لقن هماع روهمج
 نبا و .تسا بهزم ی لبند میاهدرد ک لقن و ا زا
 هیلع - نینمؤلاریما بقانم رد ی باتک هیودرم
 عمج رد و تسا هدرک عمج - ماسلا و قلاصلا
 ی اصقأ دح هب و هدمزن اوارف ششوک تایاور
 ی دهبج و ی عاسم هنوگر هزا و هدرک ی عس بلطم
 زا ی رایسب و ،تسا هدرک ی هاتوک ی رواعمجر
 هدرک ناید هعیش هک تسا هدرک ناید ار عضاوم
 زانم نکیل و .دناه درواین دوز بتک رد و دنا
 ار تایا لوزن نأش نامدوخ باحصا قیرط
 هب ،م درواین ماسلا هیلع نینمؤلاریما هرابرد
 ی بت هج هب رگید و ،دوشن هرباکم هکنا تهج
 نبی لع بقانم رد هماع هچنآ تلع هب ن آزا ی زاین
 ۲. دناه درک رکذ ناشدوخ بتک رد بلاطی با

**ار تیلو و دنا هدرک لمع زیچ راهچ هب مدرم
 دناه تفگ کرت**

رد ار تباذن بن أسد رعش هکنا زا سپ و
 زا :دیوگی م دنکی م تیاور ریدغ زا ی ثیدد ن مض
 لامکا هیآ لوزن نأش ی وار) ی دبَع نوراه نبا

۱. ۹۵ ص «تَمْعَنَّا فِشْک»

۲. قیدصزای رکذ ۹۶ و ۹۲ و ۲۵ ص رد و ،۹۴ ص «تَمْعَنَّا فِشْک»
 .تسا هدروآنیم هب تسا ثیدد ی وار هک دوز ی لبند

واکتسا هتسادهتیاور (یردُخ دیعد و بآ زانید
 رب و متشاد ار جراوخی آر یئدم نم: تساهتفگ
 ات متشادن آ زجی بهذم و مدوب بهذم و هدیقعن آ
 ،داد تسدی ردُخ دیعد و بآ اب تسلاجم ار مهکنیا
 هب مهک دناهده رومأم مدرم: تفگی مهک مدینش و
 یمل معزیچ راهچ هبن اشیا . دنکل معزیچ جنپ
 دیعد و بآ زای درم . دناهدرک کرت ار یکی و دنک
 !؟ تسیچ دناهدرکل معار هچنآ: دیسرپ

هزور و سجد و تاکز و زامن: تفگ دیعد و بآ

!؟ تسامادک دناهدرک کرت مهک ار هچنآ سپ: دیسرپ
 درم نآ! بلأطیباً نبی لع تیلأو: تفگ دیعد و بآ
 راهچ نآ فیدر رد ،مه تیلأو ن تشاد ایآ: تفگ
 نآ . یرآ: تفگ دیعد و بآ!؟ تسا بجاو ،هضیرف
 تیلأو مهک دناهده رفاک مدرم نیاربانب: تفگ درم
 نم مانگ: تفگ دیعد و بآ! دنرادن

زور رد نید لامکا هیآ :دنیوگیم ابلاغه ماء تسا هدش ل زان هفرع

ملاع و عاملا زامیتفگ هک روظنامه یراب
نید لامکا هیآ لوزن هک تسیند مه رفنکی یّ تد هعیش
قافتا و عامجا و ،دشاب هتفگ ریدغ زور ریگرد ار
تئارق مانگنهرد و تیلو و مرابرد نآ لوزن ناشرد
دنراد الله لوسر هبطخ

وبأ و یردخ دیعد وبأ زام ماء عاملا اما
ترضدو ی کمدهاجم و الله دب عن بر باجو هریره
ملاسلا امهیلع قداص رفعد ماما و رقاب دمحم ماما
زاما هک اهنا ناگزب و ،دناه درک تیاور
و لاکشا ناید چیه نودب میدرک رکذ ناشیاهباتک
رد هک دنلئاق اهنا بلغا نکیل دناهدروآ ی داریا
تسا هدش ل زان عادولا هجدرد هفرع زور رصع

رفسرد هک ی تایا هلمج زام :دیوگی طویس
﴿مکنید مُمکاً تُمکاً مویلاً﴾ هیآ دش ل زان الله لوسر رب
رد هک تسا دراو رمع زام حیحصد تیاور و دوب
عادولا هجد هسرد هعمج موی ،هفرع زور هیشد
،تسا رایسبر رمع هبتیاور نیا قرطو .دش ل زان
چیرخت یردخ دیعد وبأ زام هیودرم نیا نکیلو
دش ل زان مخریدغ زور رد هیآ نیا هک تسا هدرک

وبأ زام ار شیدد نیا نومضم دننامه زیند و
هریره وبأ تیاور رد و .تسا هدرک چیرخت هریره
تقورد هجد و ذمه هجد زور هک تسا هدش نیعم
زاکید چیه و .تسا هدوب عادولا هجد زام عوجر
2.تسیند حیحصد چیرخت و د نیا

1. ۹۴ ص «همغلا فشک»

2. هیرجه ۱۲۷۸ هس قیر صملا رایدلاب قیوسوملا هعبطم عبط ، «ن اقتا»

نیا زا کی چیه: دیوگی قشمد ریثک نبا و
 نآرد هکی حیحصه کلب تسیند حیحصه تیاور ود
 زور هک هفرع زور رد هک تسنا تسیند یکش
 زا هک نانچمه تسا هدش لزانده تسا هدوب هعمج
 نیلوا و ، بلاط یبأ نبی لع و ، باطخ نبرمه
 نامجرتو ، نایفسد یبأ نبه تیواعم : ماسا رد هاشداپ
 دراو بدنج نبره ممد و ، سابع نبالله دبع نآرق
 نبره هشد و ، تماعد نبره داتق و ، یبعش و .تسا هدش
 لاسرم عاملع و ناگرزب زا یرایسب و ، بشوحد
 هدروا زیند یربط ریرج نبا و ، دناهدرک رکذ
 ۱.تسا

هزمضت پید هکنأ زا سپ ، دوخ خیراترد و
 ، قارو رطم زا ، بذوشد نبا زا ار

۲۳. ص ۱، ج تیرمق
 ۱. ۴۹۱، ص ۲، ج رکفلا راد عبط «ی قشمد ریثک نبا ریسفت»

هدرک نایب هریره و بآ زا ، بَشَوَد نَب رَهَش زَا
و تفرگ اری لَع تَسَد اذخ لوسر نوچ هک تَسَا
لَجوزَع دنوادخ و هَلَاوَمٌ شِي لَعْفُهُ هَلَاوَمٌ تُنَك نَم : تَفْگ
ار (ي تَمَعِنِ مُكْيَاءُ تُمَمَّتَا وَ مُكْنِيْدُ مُكَلَّ تُلْمَكَا مَوِيْلَا) هِيَا
زور نآ : هک تَسَا هتفگ هریره و بآ و ، دومر فل زان
هزور باوژ زور نآ رد هزور و تَسَا مَخرِيْدغ
رَكْمٌ تَيِد نِيَا : ديوگ نينچ ، دراد ار هَام تَصَش
رَد هَكَنَا تَهْج هَب تَسَا غورْد هَكَلَبْ اَدْج تَسَا
نِيْنَمُوْمَارِيْمَا زَا) مَلْسَم و ي رَاخْب حِيْحَص (نِيْحِيْحَص
زور رَد هِيَا نِيَا : هک تَسَا هَدَش دراو بَاَطْخ نَب رَمُع
تَاْفِر عَرْد اَللّٰه لوسر و ، دشل زان هَفِر عَزور هَعْمَج
1. دنتشاد فوقو

دند اب دمحا ماما : ديوگ دوخ ريسفت رد زين و
زَا يِ دَرْم : هک تَسَا هَدروا بَاهَش نَب قِرَاط زَا دُوخ
يَا : تَفْگ و دَمَا بَاَطْخ نَب رَمُع دَزَن دُوهِيد
ار ي ا هِيَا ، دُوخ بَاَتَك رَد اَمَش ! نَانَمُوْمَرِيْمَا
دوب هَدَش لَزَان دُوهِيد هَفْئَاط اَم رِب رِگَا هَك دِيْنَاوْخِيْم
؟ هِيَا مَادَك : تَفْگ رَمُع ! مِيْتَفْرَگِيْم دِيْع ار زور نآ
وَ مُكْنِيْدُ مُكَلَّ تُلْمَكَا مَوِيْلَا) : اذخ رَاَتَفْگ : تَفْگ ي دُوهِيد
هَك اذخ هَب دَنگوس : تَفْگ رَمُع . (ي تَمَعِنِ مُكْيَاءُ تُمَمَّتَا
اذخ لوسر رِب هِيَا نِيَا هَك ار ي زور نآ مَنَادِيْم نَم
اذخ لوسر رِب هَك ار ي تَعَاَس نَا و ، تَسَا هَدَش لَزَان
هَعْمَج زور هَفِر عَزور رَصْع : تَسَا هَدَش لَزَان

نَب نَسَد زَا ، ي رَاخْب ار تِيَاور نِيَا و
و مَلْعَم و ؛ رَمُع زَا ، نوع نَب رَفْعَج زَا ، حَبَابْص
، مَلْسَم نَب سِيْق زَا قِيْرَط دَنچ زَا ي نَاسَن و ي ذَمْرَت
2 دناهدرک تياور رمع زَا

هَفِر عَزور رَد (مُكْنِيْدُ مُكَلَّ تُلْمَكَا) هِيَا لوزن مدع

1. ۲۱۴ ص و ۲۱۳ ص ، ۵ ج ، «خيراتلا في قياها و قيا دبلأ»
2. ۴۸۹ ص ، ۲ ج ، «ريتك نبا ريسفت»

ریرقت و شیدا حانیا نلاطبتابثا یاربام
 :مینکی مکسمت لاعف هجو ود هبرید غرد هیآ لوزن
 نّست لها زارائا و ریس لها هکنا لّوا
 و هیلع الله یّصد مرکا ربمایپ هکنا رب دنراد قافتا
 ،زور کیو داتشه ،نید لامکا هیآ لوزن زار دعب هلاّ
 اقب راد هب و دندرک رمع زور ود و داتشه ای و
 یم ناشیا نیخروم نیچمه و ؛دندومرف تلحر
 هام هدر اود زور رد ترصد نآ تلحر :دنیوگ
 دشعقاو لّولأ عیبّر

باحصا :دیوگ دوخ ریسفت رد یزار رخف
 مرکا ربمغیپ رب هیآ نیا نوچ :هک دنا هتفگ رائا
 لوزن زاراس پدشل زانمّلسو (هلاّ و) هیلع الله یّصد
 و داتشه زارشید نآ

دعب و دندرک زور ود و داتشه ای و کید
 و لیدبت و هدایز ،هلاسا تعیرش رد هیآ نیا زا
 رابخا یارجم ی راج هیآ نیا و .دشن عقاو ی خسن
 زا رابخا نیا و .دوبش تافو ی کیدز نزا ادخل و سر
 ادشابی م هز جمع و ،تسا بیغ

هک دناه درک نیعم هک ی ناسک هلمج زا و

ریسفت رد دوعسلا و با تسا هدوب زور کید و داتشه
 2دشابی م دوخ

هنس تاییفوتم رکذ رد ی قشمد ریثک نیا
 تافو هنس نیا رد :تسا هتفگ ترجه زا م هدز ای
 (دَمَحْمُ مَّسَدُ و) هلا و (هیلع الله ی لصد ادخل و سر ت فای
 هب اند و قرخلا و ایئدلا ی فَمَدَا دَلُو دِيسِدِ اللّٰه دَبَعُنْ
 عقاو ل و لا عییر مام م هدز او د رد تافو نیا رو هشتم
 3.دشد

لِ اَمَكِ اِیآ هکنیا ا ب در اد تقباطم تسرد نیا و
 رگا اریز ،دشاب هدمآ دور ف ریدغ دیع زور رد نید
 باسدار تلحر زور و مینکذ باسدار ریدغ زور
 زور کید ،مایا تابساحم رد لاومع هکنانچمه - مینک
 و ذ مام هس ره و - دنز ادنای م ار رخا زا ایل و ا زا
 نیب 4.دشاپ زور هذو تسید رفص و م رحم و هجلا

1. ۵۲۹ ص ۳ ج ،قرماعلا عابطلا راد عبط ،«بیغلا حیثافم ریسفت»
 2 ص ۳ ج ،«بیغلا حیثافم» ریسفت هیشاد رد ،«دوعسلا و با ریسفت»
 بعش» رد ی قهید زا ۱۵۴ ص ۶ ج ،«رانملا ریسفت» رد و ،۵۲۳
 ۴۸۹ ص ۲ ج «ریثک نیا ریسفت» رد و .تسا مدرک رکذ «ناملایا
 و داتشه زا دعبد ادخل و سر :دناه تفگ رگید ی رایسب و ریرج نیا :دیوگ
 و ۲۵۷ ص ۲ ج ،«روثنملا رذلا» و .دندرک تلحر هفرع زا زور کید
 نیا زا ۹۸ ص ۲ ج ،ی رفظم عبط ،دوخ ریسفت رد ی زار حوتفلا و با
 زا دعبد ادخل و سر هک تسا هدر و ا نارسفم زا ی عمج و ی دس و س ابع
 دوبند ایند رد زور داتفه زا شید لوزن
 3 ص ۳ ج «هیلد هریس» و ۳۳۲ ص ۶ ج «هیاهنلا و هیا دبلا»
 ص ۲ ج ۱۳۵۸ هنس توریب عبط «خیراتلا ی فل ماکلا» و ۳۹۱
 ۱۴۶ ص ۳ ج «ی واطنط ریسفت» و ۳۲۳

4 و ،دشاپ زور هذو تسید کید ره دنناوتی م ی لاوتم مام هس رثک ا د
 دعاوق قبط رتشیب هذو دشاپ زور ی سد دنناوتی م ی لاوتم مام راهچ رثک ا د
 قلاسم ل و ح «قلاسر رد ار باطم نیا ام و بر مق ریست تابساحم و موجذ
 رو هسلا ل و خدی فل لاهلا هقیور دنع قافلا کارتشا موزا و ل لاهلا هقیور

دوشی م زور کید و داتشه ت لحر زور و ریدغ دیع
ی سد هام کید و زور هذ و تسیب ن آزا هام ود رگا و
دشدهاوخ زور ود و داتشه ، دشاب زور

ن شور ی تقو باسد نیا هک ت سا مولعم و
م هجهر د ی نعیریدغ زور رد هیآ لوز نه هک ت سا
ی نعیه فر ع زور رد هک دوشد ضر فر گای لو . دشاب
هدش ل زان مهن زور

لوسر لاحترا و هیآ لوزن نید هلصاف، دشاب
نیا و. دشهداوخ زور لکی و دوداید و زور دود الله
نیا مهی سک و، تساهماء دودخ حیر صت فالاخ
تسا هدرکز کزار هلصاف

دراد تلاد ﴿مُکْنِیدْ مُکَا تُلْمَکَا﴾ هیآ هکنیا مود
هدما تاروتسد و ماکحاً هامت و لماکنید هکنآ رب
هذ و یللاد هذ، تساهدنامذی قابذی زیچ و تساه
نی نعم نیا قبط و. دندرک تلحر ربمایپ اتی مارح
زای ضعباً املسم هکی لادرد تسادر او ی تایاور
نیمه دننام تساهدش لزاند هفرع زا دعب ماکحاً
ارنا هءاء هچرگ ریدغ زور رد تلاوم بوجو
و ابر هیآ دننام و، دندرک لمدت فلاخ و تماماً رب
هکی تایای لکروط هب و هلاک ثرا هیآ و نید هیآ
لزاندریدغ زور و هفرع زور نید هدنام هروسرد
هکی دندراد قاقتام اب زین هءاء نوچ. تساهدش
2تسا هدش لزاند عادولاً هجدرد هدنام هروسد

لاکشا نیا هب «ن اقتا» باتکردی طویسد و
دیوگ نینچ و هدیوگ هجوتم تسادر او اهنا رب هکی
﴿مُکْنِیدْ مُکَا تُلْمَکَا مَوِیْلَا﴾ هیآ هکی تشذگ هچنآ رب انب
تساهدش در او عادولاً هجد هسرد هفرع زور رد
دراد تلاد هیآ رهاظ اریز، دیایم شپدی لاکشا
لزاندهیآ نیا زال بقماکحاً و ضئارف عیمج هکنآ رب
هدرک حیر صت ذعامج بلطم نیا هب و. تساهدش
هیآ نیا زا دعب: دیوگی می دسنانا هلمجزا و، دنا
هکنیا اب، تساهدش لزاندی مارح هذ و یللاد هذ

---

1 هدرک تایور بزاع نبدءار بزا ۸۰ ص ۶، ج «یربط ریسفت» رد
لُق کَوْنُوْفُتْسِی: دود هیآ نیا دشد لزاند ربمغیپ رب هکی ایآ نیرخا: تساه
مَوِیْلَا - هَلَاکَلَا فِی فَمُکِیْتَفِیْ اللّٰه
2 علامه طباطبائی - قدس سره - فرموده اند: مُتَسَالِمٌ عَلَیْهِ در نزد مفسرین
و اهل نقل اینست که: سوره مائده در حجة الوداع نازل شده است
(المیزان، ج ۵، ص ۲۰۲).

نبا و .دناه دشد ل زانداً ادعب هلاک و ابر و نید هیآ
هیجوت روطنیا و هشد هبنتم لاکشا نیا هب ریرج
لامکا ز ا دارم :میئوگب دیابن یاربانده که تسا هدرک
نورید و مارحلا دجسم رد ناناملسم رارقنسا ،نید
نیملمسه که یروطب تساجنآ زاناکرشم ندرک
دنتشادن هطلاخم ناشیا ابدنیکرشم و دندرک سج

هدرک دییاتار لیواتنیا ریرجنبا سپسو
زاقحطی بآنبا قیرط زاکه ی تیاور هب تسا
ابناناملسم :هک تسا هشد دراو سابع نبا
هطلاخم مه ابد و دندرکی مسجدرگیدکی ابدناکرشم
ناکرشم و دشل زاندا تئاربه روسن وچو ،دنتشاد
نودب ناناملسم ،درکی فذ مارحلا الله تید زار
الله تید رد ار ناشجد ناکرشم ابد تکرانم
تسا ی تمعنی مامت زانیا و .دنداد ماجنا مارحلا
تَمَمْتًا وَ) :تسا هتشد ی نازرا دنوادخه که

عقد ، ریرج نبا لیوات هک تسا حضاو و
 وهظ قلاطاً روط بهیا اریز . دنکی مذار لاکشا
 دوجو ابو ، دراد تَمَعِدِ تِمَامَتِ و نید تیلماکرد
 می مذ ، دنکی مادیپ لاما کاً ادعب هک ما کدا رد بهیصقند
 می فذ هلمجلا می ف هچرگ دیمان ل ماکا ار نید دوشد
 به تَمَعِدِ می مامت می لو ، دشاب هدوب می تمعدن یکرشم
 اذهلف . تسین می لک روط به نید لاما کو ، قلاطاً و حذ
 افتکاریرج نبا بهیجوت و لیوات رکذ به طقف می طویس
 لاکشا عقد رد و تسا هتشدگ باطم زا و هدرک
 مولاع و . تسا هدرکن ابید دوخ زا ار یزیچ دراو
 نیکرشم می فذ و تئارب هروس : هک مینادی م نیا رب
 هشد عقاو ترجه زا مهذل اسرد مارحلا دجسم زا
 دشاب هشدل زان زور نآ رد بهیا دیاب هدعاکو ، تسا
 نامز فرظ ، تسا زور ما می انعم به هک **(مَوِيْلًا)** و
 زا سپ تروص نیا رد و . دشاب زور نآ می ارب
 بهیا لوزن ، تئارب بهیا لوزن نامز زال اسکی تشدگ
 ؟ دراد می نعم هچ **(مَوِيْلًا)** ظف به نید لاما کاً

(مُكْنِيْدُ مُكَلًا تُتَمَكَّا مَوِيْلًا) : بهیا رد می لیصفت نایب

رد هک دوب می زجوم و رصتخم خساپ نیا
 خساپ اما و . میراد هَمَاعُ زا هدر او شیداحاً نلاطب
 نآرق صّ ناد شیداحاً نیا تفلخم ، می فاو و می فاو
 رابخاً تیجُد مدع می اضتقم به و . تسا میرک
 بُورضم و ل طابو می فنم اهنا همهب اتک اب فللخم
 .تسا رادجلاً می اَع

بهیا دوخ داقم اب فللخم رتهداسد ترابع به و
 و می نعم اذهیلع و ، دشابی م **(مُكْنِيْدُ مُكَلًا تُتَمَكَّا مَوِيْلًا)**

۱ ی ر مق ۱۲۷۸ هندس هئیسوملا تعبطم عبط «ن آرقلا مولاع می فذ ن اقللا»
 ۳۵ ص ۱، ج

دراد تا یاور ن آن لاطب به م کد ، هیآ نیا دوخ دافم
هکرا به هیآ ریسفت دیاب ی نعم نیا حیضوتی ارب و
:مینادب ار

نَم اَوْرَفَكَ نَيِّدًا سَيِّدٍ مُّوَيَّلًا ﴿﴾ :هلمج كَشَد ن و د ب
اب مو هفم رد ﴿مُكْنِيْدٌ مُّكَاتٌ مُّوَيَّلًا﴾ :هلمج و ، ﴿مُكْنِيْدٌ
ن و چ . دنتسه براقتم ن و مضم رد و طبترم رگیدکی
نید به دربتسد زا رآفک س ای نید هک تسا مولعم
تسا طابتر اناناملسم نید لامکا نید و ناناملسم
زا و هومذ جوزمم ناوتی م ار ن و مضم ود نیا و
، طبترم شیا زجا هک تخاسی دحاو هلمج اهنا بکرم
هک مینیبی م هولاء و . دنشاب هتسویپ لاماك ش دافم و
د نراد ك ا ر تشا رگیدکی ا ب ق ایس رد هلمج و د نیا
ن اینیسیپ و ن اینیشیپ : هکتسنا ام راتفگ دیوم و
و نیعبات و هباحصن یرسقم زا

و لَصَّتْمَ اِرْهَمَجُودِنِيَا، زورما ات نير خاتم
 يرگيد مّمتم اِرْهَمَجُودِنِيَا و هتسناد مهب طبترم
 ود نيا زا هك تسنيا تهج هب نيا و .دناه درمش
 رد و ،دناه دميها اِرْهَمَجُودِنِيَا دوصقم و دافم هلمج
 هتسناد كرتشم اِرْهَمَجُودِنِيَا ولد م رب تلالاد و لوزن
 دنا .

بي نعيه هلمج ود نيا هك دوشي م نيا هجيتت و

﴿مُكَلِّتُ يَضْرَ وَ﴾ اِت ، ﴿مُكْنِيْدُ نَمِ اَوْرَفَكَ نَيِّدًا سَيِّ مَوْيَلًا﴾
 يياز جلا طبترم لَصَّتْمَ اِرْهَمَجُودِنِيَا ملاك ﴿هَانِيْدُ مَلَاْسِيْلًا﴾
 عومجم هب مئاك هك اِرْهَمَجُودِنِيَا ضرغ اِرْهَمَجُودِنِيَا
 و تَتُّشْتَنُ و مضم نيا رد و .تسا هدمآ ،تسا
 هكنيا هچ ،تسيند ي نعم و دافم تهج زا ي قرفت
 لَكَا تَامْرَحْمُ هِيَا اِب ،دافم و ضرغ نيا :ميئوگب
 و تسا طبترم ،دراد رارق نآ نيدر دافم نيا هك
 تَامْرَحْمُ هِيَا نَتَشَادُ رِبْرِدُ اِرِيْز ،تسيند طبترم اي
 نومضم و دافم اِرْهَمَجُودِنِيَا اِرْهَمَجُودِنِيَا ،لَكَا
 هدمآ هضرتم هلمج ناونع هب و دنتسه اِرْهَمَجُودِنِيَا
 و ضرغ ود و فالتخم نومضم ود اِرْهَمَجُودِنِيَا
 رد موي ظف هب هك اِرْهَمَجُودِنِيَا و .دنگي مذت وافتم دافم
 ﴿تَلْمَكَا مَوْيَلًا﴾ هِيَا رِد و ﴿اَوْرَفَكَ نَيِّدًا سَيِّ مَوْيَلًا﴾ هِيَا
 مهن آرد هك اِرْهَمَجُودِنِيَا دشا بي م ﴿مُكْنِيْدُ مَكَلًا﴾
 نيد هب دربتسد زا رآفك م ه و دش ل ماک ادخ نيد
 نآ ي ا ههشير و لوصا ن تخادنا رب و ،نيملمس
 دندش سويام

**هدوب ي زور هچ هكر ايم هيا رد ﴿مَوْيَلًا﴾ زا دارم
 ؟تسا**

هب هك زور نيا زا دارم :مينيب مينيب ل اح
 زور ايا ؟تسا مادك تساه دش رر كم ﴿مَوْيَلًا﴾ ظف
 هكن انچه ،تسا ي عسّم و عيسو نامز ي انعم هب

زورما و ،مدوب لفظ زورید نم :دوشی م هتفگ
 ملاء زورما و مدوب ل هاج زورید اید و .مدش ن اوج
 لوسر ت ثعب هب ملاء رو هظ ن امز دارم و ؟مدش
 تسا و اتوعد و ملس و هلا و هیلع الله ی لص ادخ
 ی ارب ار ملاء دنوادخ :هک دشاب نیا دارم هکنیا ات
 و دومذ ل ماک امش ی ارب ار نید و درک ل زان امش
 امش زا ار ن ارفاک و درک مامت امش رب ار تمعد
 .دومرفس ویام

رهاظ هک اریز تسینت سرد لامتحا نیا
 هک دنتشاد ی نید ن اناملسم :هک تسنیا هیأ قایس
 و ،دنتشاد عمط ن آ بیرخت و لاطبا رد رآفک
 رد ن اشنید ی بارخ رد رآفک معط نیا زا ن اناملسم
 و ی دعت زا ار ن ارفاک دنوادخ و ؛دندوب سرت
 ن انمؤم و هدینادرگ س ویام ن انمؤم نید هب زواجت
 ،دوبص قانید ن آ و .داد رارق ی نمیا و ن مأ رد ار
 .درک مامت ار ش تمعد و دومرف ل ماک دنوادخ و
 رآفک هکنآ ات دنتشاد ن ی نید ملاء زا ل بق ن اناملسم
 هدرک ل ماک دنوادخ ار نید ن آ و ،دنتک عمط ن آ رد
 .دشاب هومذ مامت اهنا رب ار ش تمعد و

هلمج تسیابی لامتحا نیا قبط هولاع و

رب (مکنید مکا تلمکا مؤیلا)

مَدَقْم (مُكْنِيْد نِم اُوْرَفَك نِيْدَلَا سَبِيْد مَوِيْلَا) اَلْمَج
 دَشَاب رَاوَتْسَا نَا بِيْتَرْتُو مَلَاك مَظْنَا تَدَشَاب
 دَعْب، هَمِيْر كَهِيَا رَد زُوْر مَا زَا دَاْر مَهْ كَنَا اِيُو
 نَا كَرِشْم رَكْم و دِيَك دَنُوَاذْ هَك، دَشَاب هَكْم حَتْفُ زَا
 اِهْنَا تَمْظَع و تَكُوْش و تَسْكُش مَهْر دَا ر شِيْرَق
 اَر اِهْنَا نِيْدَا و نِيْد نَايْنَب و تَخِيْر و رَف مَهْر دَا ر
 نِيَا رْبَانَب و تَسْكُش اَر نَا نَا اِيَا هْتُبُو دُوْمَنَب اَر خ
 دُوخ اِيَا پُو رِيُو رْب دَنُوَاوْتَب رَغِيْد هَكَنَا رْب نَا شَدِيْمَا
 اِي رِيْغُوْلَج و مَلَا سَا اَبْ دَا ضْتَر د و دَش عَطَق دَنْتَسِيَا ب
 مَلَا سَا هَزَاوَا و تِيْص رَا شْتَنَا و مَلَا سَا رْمَا نُوْفَنَزَا
 دَنْدِيَا رَغ اِي دِيْمُوْنَه ب

هِيَا نُوْچ، تَسِيْن تَسْرَد زِيْن لَامْتَحَا نِيَا
 و، دَرَا د تَمْعَنِي مَامْتُو نِيْد نَدِشَل مَا كَرَب تَلَا د
 دَش عَقَاو تَرَجْهَزَا مَتَشْهَل اَسْرَد هَك هَكْم حَتْفُ رَد
 و ضَنْاَر فَزَا اَسْب هِچ. دُوْب هَدِيْدِرْ كَنْدَل مَا كَا اَذْ نِيْد
 رَايْسَب هِچ و، دَشَل زَا نَهْ كَم حَتْفُ زَا دَعْب هَك اِي تَا بْجَاو
 تَلْحَر نِيْد و زُوْر نَا نِيْب هَك اِي مَارَد و لَلَا د زَا
 دَش عِيْر شْت اَذْ لَوْسَر

مَامْتُو، (اُوْرَفَك نِيْدَلَا) زَا دَاْر مَنِيَا رْب هُوْلَا
 زَا اِهْنَا هَكْم حَتْفُ زَا سِپ و تَسَا بَرَع نِي كَرِشْم
 هَدِشْن سُوِيَا مَنِيْلَسْم نِيْدَا نَدْرَك بَا رْخ و دَرَبْتَسَد
 زَا اِي رَايْسَب هَك تَسْنَا بَا طْم نِيَا رْب لِيْلَد و دَنْدُوْب
 ضَرْعَت مَدْع رْب اِي نَبْم هَك اِي نَاهَه مَانْدَهْ و اِهْنَا مِيْب
 دُوْب اِي قَا ب دُوخ رَا بْتَعَا هَب زِيْن هَكْم حَتْفُ زَا دَعْب، دُوْب
 و. دَنْدُرْ كِي مَجْد اِي اِهْا جِتَنْسَر رْب بَرَع نِي كَرِشْم و
 نَانَز و ¹(هَيْدِصْت وَا كَم لِاِ تَيْبَا دَنْع مُهْتَلَا ص نَا كَا م
 تَخْ و نَايِرَع اَر نَا لَكْسَانْم و اَر دُوخ جَد فَاوْط

¹ مَارْحَلَا تِيْد رَد نَا شِيَا زَا مَنْد تَسِيْن و «: لَفْنَا: ۸ هَرُوسْ زَا، ۳۵ هِيَا
 «نَدَزْ فَك و نَدِيْشَك رِيْفَصْر رَغْم»

1. دندرو آی م یاجب قر و علفوشکم ، دازردام

الله ی لصد ادخل و سر ات دود ی قاب ج هذ نیا و
ترجه زا مهنه نس رد ملس و هلا و هیلع
تئرب هروسد تایا اب ار ماسلا هیلع نینمؤ ملاریمأ
و بادا ی ایاقب و ، دنتشاد لیسگ هکم هب هیدم زا
دندرک ل طاب ار تیلهاج موسر

هروسد لوزن زا دعبنامز ، دارم هکذا ی و
مامترب ماسا ابیرقت تقونا رد نوچ ، دشاب تئرب
و کرشد بادا و دود هشد هدرتسگ برعلا قریزج
رد ناناملسم . دود هداثفا رب ی لهاج ی اهتّ نس
ناکرشم زا ن تکید ، جج د کسانم رد و ی نید عماج
ار

---

1 مینکی م تیصعم دود ی ا هسابل رد ام نوچ : دنتفگی م ی لهاج ن انز
و . مینک فاوط و مینک جج و میدنبب مارحا ا هسابل نیا اب دیابذ انهلّف
دندرکی م جج د سابل نودب ن ایرع و تخن نیاربانب

و ، تشذگی م اهنآ مارم قبط روما ، دنتفای می مذ
اهنآ ی ارب ملاء راگدرو رپ ، سرتو و فوخر ا دعبد
ار دنوادخ هک ی روط هب داد رارق ی نمیا و نما
دندک تدابع لکرش هبئاش نودب دنداوتب .

اریز ، تسین تسرد زین لامتحا نیا
تئارب هروسد لوزنزا دعبد هچرگا برع نیکرشم
و برعلا قریزج زا لکرش طاسب ندش ی ط و
رب طلستزا ، تیلهاج تاداع و موسر ن داتفارب
دندش سویام ناشیا نیآ ن تخادنارب و نیملسم
ی رایسبو ، دود هدش ل ماک ماسا نید زونه ن کیلو
هروسد نیمه اهنآ هلمج زا و ضئارف و ماکحا زا
هک دش رکذ و . دش ل زان تئارب هروسد زا دعبد هدنام
نامز رخآ رد هدنام هروسد هک دنراد قافتا ی گمه
ل زان ملسد و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر تایح
ل لاد ماکحا زا ی رایسبو هروسد نیا رد و . بتسا هدش
ن خسل صحم و . بتسا صاصق و دودحو مارحو
ی انعم میناوتب هک میرادن ی هار چیه : هک تسنا
هک عساو نامز ی انعم هب هفیرش هیا رد ار مؤیلا
نامز دننامه ، دشاب رظنء ادتبارد هیا دافم بسانم
حرف زا سپ نامز دننامه و ، ماسا بتوعد روهمظ
و ؛ میریگب تئارب تایا لوزنزا دعبد ای و ، هکم
زور (زورما) مؤیلا زا دارم میئوگب دیاب راجان
بتسا هیا دوخلوزن

رد بتسا هروسد لوزن زور ، زور نا و
رد ، ﴿مُكِنِّيدُ نُمْ اَوْرَفَكَ نَيِّدًا سَبِّدِ مَوْيَلًا﴾ هکیتروص
ی انعم بسد هب و هدش ل زان لکأ تمرح هیا طسو
رد هدنام هروسد لوزنزا دعبد ای و ، دشاب نا هب طبترم
اجنیا رد سپسو و ، هدش ل زان الله لوسر نامز رخاوا
﴿مُكَلَّ تُمْكَأ مَوْيَلًا﴾ : ادخ راتفگ هنیرق هب دناه داد رارق

هَكَم حَتْف زور ، صوصخب زور نيا ايا
نامه !؟ تسا تئارب هروسد لوزن زور ايو ، تسا
موسد و مود لامتحا يارب قباسد هك ي تلااكشا
تسا يراج اجنيا رد اهنيعب ميدرك ركذ

عادولا هَجْد زاءه فرع زور ، زور نيا ايا
ن آرب هَماعن ارسفم زاءه رايصب هكن انچمه ، تسا
هدش دراو زين تاياور زاءه ضعب رد و دناهتفر
س ايزاءه موهفم و ي نعم تروصد نيا رد ؟ تسا
زاس ايزاءه دارم رگا اريز . دوشي منريگتسد رآفك
رگيد هك دشاب شيرق نيكرشم س ايزاءه ، نيملمس نيد
رد ي نعم نيا ، دننك هبلغ نيملمس نيد رب دنناوتي من
زور هذدش لصاد م تشه هنس رد هَكَم حَتْف زور
همه نيكرشم س ايزاءه دارم رگا و . مهد هنس هفرع
هروسد لوزن زور رد س ايزاءه ، دشاب نانسبرع
زاه هذ هنس رد هك دش لصاد تئارب

مَعَا رَأْفَكَ عَيْمَجَسْ أَيْ دَارْمِ رِگَا وَ دُوبِ تَرْجَهْ
 مَهْرِيغُو سَوْجَمُو يِرَا صَدُو دُوهِيُو نِي كَرِشْمَزَا
 زِينِ ﴿اَوْ رَفَكَ نِيذِلًا﴾: هِيَا قِلَا طِبْ هَكَ نَانِچْمَهْ - دِشَابْ
 هَبْلَغَزَا سَوِيَا مَتِ عَامِجَنِ يَا - دِرَادَارِ نَا يِ اَصْتِقَا
 مَلَا سَا زُونَهْ اَرِي زِ دِنْدُوبِنِ اِهْنَا نِيَا وَ نِي مِلْسَمِ رِبِ
 قَرِي زِ جِرَا خَهْبِ وَ هَدِشْدِ رِهَاظِ شِ تَكُوشِ وَ تَوَقِّ
 دُوبِ هَتَفَايِنِ هَبْلَغُو هَدِرِ كَنْزِ اَدِيپِ هَارِ بَرِعَلَا

دِيدِ وَ ، دِرِ كِ صَحْفَتِ دِيَا بَرِ گِيْدِ تَهْجَزَا وَ
 اَجْدِي ذِ مَهْذِ هَكَ عَادُولَا اَجْدِ هَفَرَعِ زُورِ رِدِ: هَكَ
 هَدِشْدِ عَقَاوِي نَاتَسَادِ هِچْ تَسَا تَرْجَهْ زَا مَهْدِ هِنَسْ زَا
 هَكَ دِرَادِ يِ تِي عَضُو وَ تِي عَقُومِ هِچْ زُورِ نَا وَ؟ تَسَا
 وَ مُكْنِيْدِ مُكَّا تُتْمَكَّا مَوِيْلًا﴾: دِنُو اَذِ رَاتَفْگِ اَبِ بَسَا نَمِ
 ؟ دِشَابِ ﴿هَانِيْدِ مَلَا سِلَا اُمُكَّا تُتِيْضِرْ وَ يِ تَمْعِنِ مُكْيَا تُتْمَمْتَا

، نِيْدِ لَامَكَا زَا دَارْمِ: دِنِيُو گَبْ تَسَا نَكَمِ
 يِ لَصِ اَذِلِ وِ سَرِ رُوضِ دِرِدِ ، تَسَا جِ دِرْمَا لَامَكَا
 لِمِ عَزِيْنِ تَرِضْدِنَا دُوخِ هَكَ مَلْسُو هَلَا وَ هِيْلَا اَللهِ
 يِ لُوقِ وَ يِ لِمِ عِ مِيْلَعْتِ مَدْرَمِ هَبْ وَ هَدَا دِ مَاجِنَا اَرِ جِ
 1. تَسَا هَدُو مَرِفِ

مِيْلَعْتِ اِهْنَتِ اَرِي زِ تَسِيْنِ تَسِرِدِ مَلَا كِ نِيَا وَ
 نِيْدِ لَامَكَا نَاوْتِيْمِ هِنُو گَبْ مَدْرَمِ هَبْ اَرِ جِ دِ كِ سَا نَمِ
 رِبَمَايِپِ ، جِ دِ زَا لِبَقِ مِيْنَادِيْمِ هَكَ يِ لَادِ رِدِ؟ دِيْمَانِ
 دَاهِجِ وَ تَاكْزِ وَ هَزُورِ وَ زَا مَنَزَا نِيْدِنَا كِرَا مَرِ كَا
 عَادُولَا اَجْدِ رِدِ وَ ، دِنْدُوبِ هَدُو مَنَزِ عِيْرِ شْتِ اَرِ جِ دِ
 هَكَ دِيْيَا پِنِي نَامِزِ رِيْدِ دُو مَنَزِ عِ تَمْتِ جِ دِ مِيْلَعْتِ هَكَ زِيْنِ
 هِيْهَلَا هَضِيْرِفِ نِيَا وَ ، رُوجَهْمِ هِيْتَسِ تَسُّدِ نِيَا
 دِنَا مِ كُورْتِمِ

1 نِيَا زَا لَامَتْحَا وَ حَنْزِ هَبْ اَرِ نِيَا ۱۵۶ ص ۶، ج «رَانْمَلَا رِيْسْفَتِ» رِدِ
 قَدَاتِقْ زَا هَدِرَاوِ تِيَاوَرِ هَبْ دِيُوْمِ اَرِنَا هَكَ هَدِرُوْا شِ رِيْسْفَتِ رِدِ يِ رِبْطِ رِيْرِجِ
 اَرِ لَامَتْحَا نِيَا «رَانْمَلَا» بَحَا صَدِنِ كِيْلُو ، تَسَا هَدُو مَنَزِ رِيْبِجِ نَبِ دِيْعَسِ وَ
 دِنِكِيْمِ دَرِ

ار نید تابجاو زای زیچ میلعت و نداد داید
هکذا هب دسر هچ اتر مشد بجاو ن آل امکا ن اوتی مند
نید هعومجمل امکا نید تابجاو زای بجاو ملعت
؟ دشاب

ی م بجوم لامتحا نیا ، نیا رب هولاء و
نَیْذًا سَبِّیْ مَوْبِلًا ﴿۱﴾ : ی نعید ل و ا هر قف هطبار هک دوشد
تَلْمُکًا مَوْبِلًا ﴿۲﴾ : ی نعید هر قف نیا ابار ، ﴿مُکْنِیدُنِم اُوْرَفَکْ
سویام نیدی اهطبار هچرخا . دینک عطق ﴿مُکْنِیدُ مُکَا
میلعت ابار ، نانا ملسم نید هب دربتسد زای رافک ن دشد
؟ دراد دوجو مدرم هبار عتمتتجد ادخل و سر
، نید لامکا زای دارم : دنیوگبت سا ن کمم و
و ناید تهج زای سا ن آل امکا

زور نیا رد هکی مارحو و للاحی ایاقبلوزن
 یللاحن و چتسا هدش لزان هدنام هروسن مضرد
 لامکا هطساوب و ،تسا هدماین آزا دعبی مارحو
 رد ن آراثا و هدمآ دیدپ رآفک لد رس ای ،نید
 ۱.تسا هدش رهاظ ناشیامیس

رد رس ای هکی نارفاک نیا هکی دید دیابن کیلو
نیدلآ هملک هب هفیرش هیآ و تسا هدش ادیب ناشلد
 ی ناسک هچ ،تسا هدرک ربیعت ناشیا زا **اورفک**
 مولعم هک ،دشاب برع رآفک دوصقم رگا ؟دنتسه
 ،هتفای طلست اهنا همه رب ملسا زور ن آرد تسا
 رهاظت هک تسا هدشی مذتفای یسک اهنا نایمرد و
 و دیمان نارفاک نیاربان و .دنک ملسا ریغ هب
 .دنشابی م ی ناسک هچ سویم

برع ریغ رآفک ،رآفک زا دوصقم رگا و
 اهنا هک میتسناد ،فئاوط و اهتما ریاس زا ،دشاب
 دناهدوبن سویم نیملمه رب طلست زا تقون آرد

باب دادسنا زا دارم هکی دید دیاب هتشنگ نیا زا
 ندش یرپس و هدنام هروسن لوزن هب ماکدا عیرشت
 هکی رایسب تایاور نوچ ؟تسیچ هفرع زور
 رب تسا هدش دراو ،تفرگم کتسد ار اهنا ناوتی مذ
 لزان هفرع زور زا دعبی تابجاو و ضئارف هکنیا
 هروسن رخا رد هک هلاک ثرا هیآ دننام .تسا هدش
 رمع زا هکنیا یّ تد .ابر تایا و ،دشابی م عآسند
 تسا هدناوخ هکی اهبطخ رد هک تسا هدش تایاور
 و ،تسابر هیآ ،ن آرق هلزان تایا نیرخا :تسا هتفگ

۱ و سابع نیا زا ۷۹ ص ۶، ج «یربط ریسفت» رد ار لامتنا نیا
 دوخ ریسفت زا ۱۴۵ ص ۳، ج ردی واطنط و .تسا هدرک تایاور یّ سد
 هتسناد نید لامکا یانعم رگید تاهج زا یضعب اباعم ار تهج نیا
 هدرک رکذ نارگید لوق زا ۱۵۴ ص ۶، ج «رانملا» رد زین و .تسا
 .تسا

نشور ام یارب ارنا و دندرک تلحر ادخلوسر
زا سپ» مگبید لا ام ی لیا مگبیرید ام اوعدف؛ دنتخاسن
هب و دیرادرب تسد دیراد کشن آرد هکی مکد نا
»! دیروا یور دیراد نکشن آرد هکی مکد

س ابعن بازا هحیصتیاور رد یراخبو
ادخلوسر رب هلزاند هیانیرخا: هک تسا هدروا
هدافتسا قرط هب ملعاصخشو. تسا هدوبابر هیان
زا هتسد نیا دناوتی منداذبباتکزا و تیاورزا
ار لامکا هیالوزنو، درامشبد فیعضار تیاور
هیاردا ریز. درادب مدم نآ رب هفرع زور رد
دارم هکنیا رد تسیند یروهظ ایت حارصد، هفیرشد
تسا یلامتدا هکلب دشاب هنیعب هفرع زور، مؤیلازا
نیا و، دوشی م هداد هیاردا هک

ت لامتحا مامت هك دوشى م نيعتم ى تقو لامتحا
لامتحا زا رتمك تياور نيا و . دوشى فتم رگيد
دنتسيند نس زا درجم

، نيد لامك ازا دارم : دنيوگب تسان كمم و
و نيملمس ى ارب تسام ارحلا الله تيد ندش كاپ
ى روط هب ، اجنا زاتسا نيكرشم نديار نوريد
نيكرشم ناشيا اب و دنك سچ دناوتب نيملمس هك
1. دنشابند

ندش كاپ اريز تسيند تسرد زيراتفگ نيا
، تفرگ تروصل اسكي زالبق نيملمس ى ارب و وج
مؤيلاً : ادخ راتفگ رد هك زورما ظفله بن آ ديقت و
مولاء و . درادن ى نعم تساهدمآ ﴿مُكْنِيْدُكُمْ﴾ تلمكاً
ندش كاپ و وج ى افسد نيا ميناوتب هكنيا ضر فرب
نيد لامك انكيلو مينادب تتمد مامت اار الله تيد
مينادب ميناوتى مند

و دنائعه عومجم زاتسان ترابع نيد
ندرکه هفاضا هبرگم تسيند ان لامكو ، ى ماكحا
و ندرکه كاپ و . بن آ ى اهت مسق و آازجا هب ى زيچ
اريز ديمان لامك ان اوتى مند اار الله تيد صلخ
و نيد ى اهت مسق زاتامحازم و عناوم عافترا
لاكشا هتشدگ نيا زا و . دنيوگى مندل امكان آ آازجا
تسا ى قاب دوخل احد هب نيد زار آفك س آيد

، نيد لامك ازا دارم : دنيوگب تسان كمم و
اهنا نيملمس هكنا اتتسا تامرحم ى ليصفت نايب
نآزا ى نعي . دنك لمع نادب و دنريگ داي اار
دنسرتم نارفاك زا و ، دنيا منب انتجا تامرحم

1 و هدايق و مكد زا ٨٠ ص ٦٠ ج «ى ربط ريسفت» رد اار لامتحا نيا
٢٠ ج «روثملا رُدا» ريسفت رد و . تساهدرک تياور رييج نبديعس
تساهدروآ س آبع نيا زا ٢٥٨ ص

نید رب هبلغ دیم و رهاظت زانارفاک نوچ
دنوادخ هکنآ تآء هب دناهدش دیم انداناملسم
رافک رب هبلغ هب و ناشنید راهظا هب ار نیملسم
تسا هدیشخب تزع

تمکد :هک تسنا بلطم نیا حیضوت و
رکذ هبل کا تامرّحم زاناملاسا ردص رد ءافتکا
و ریزنذ محطاً و مد و هتیم (ی نعدین آ زانزیچ راهچ
کوخ تشوگ و نوخ و رادرم) ﴿هَبِ اَللّٰهُ رِيْغَالاً هٰ اَم
(دنشاب هتشک ادخ ریغ مسا اب هک ار ی ناوید و
تسا دراو هیکم ی اهوروسد زای ضعب رد هکنانچ
نیارد هک ار تامرّحم نآ تالیصفتن درکرتو
ناناملسم یاربار اهنأ ملامسا و هشد دراو هدئام هیا
تایصوصذن درکن ایید و ،تسا هتشاد دنسپان
نایید تهج هب هکم حتف زانعبات ار تامرّحم
نیاتمردرد ی جیردت

تمرح رد دیدشتات ،تسا هدوب تثابخ
 رد هکنانچمه ،دنکنایباًجر دتم ار اهنآ لامعتسا
 یارب تسا هدمآ جیردت نیا رکسم و رمخ میرحت
 نید رد و دنادرگدیور ماسا زا برع هکنآ
 هطساوب ات ،دنیبذیجر د و اهی تخس و تالکشم
 هتشاد ار نآ دیمآ رآفک اهجر د و تالکشم نیا
 نیقباس زا تیرتگاهکنیلمس زا یارقف هکن دنشاب
 و هشد رفتم ماسا زا دنادی لم لیکشت ار نیلوا
 .دنکضارعا

دنوادخار مارحی اهزیچت ایصوصخنایب
 ربش یاشگ و نانا لمس تز ع و ماسا توق زا دعب
 ذوفنزا ناکرشم ی دیمونو س ای زا دعب و نیلمس
 رب هبلگرد ناشیا عمطل اوز و نیلمس مزود هب
 هر هاق هوق اب ار ناشنیآ ندر ب نید زا و اهنآ
 نانموم رب تروص نیا رد و .داد رارق ،نانموم
 دنک کرت ار رآفک اب ی ار ادم هکتسا مز لا رتشیب
 و تلا یصفت نیا اب ناشنید هبل لمع رد و
 نید رب ناشیا زا و هتشاد نساره ،تایصوصخ
 دوخر ما تبقاع زا و دنسرتم دوخس و فذ و دوخ
 .دنشابن ار گن

ربخ نانموم هب هیآ نیا رد هناحبسد دنوادخ
 هکنانهدشس ویام دوخ نایم رد رآفک هکتسا هداد
 هکتروص نیا رد و .دریذپ لاوز نانموم نید
 و ،توق هبل یدبت ار نانموم فعضل اعتم دنوادخ
 لیدبت ار ناشیا رقف و ،نما هبل یدبت ار اهنآ فوخ
 ریغ زا اهنآ هکتسا راوازسد ،تسا هدرک انغ هب
 رد دنوادخ هکی تامر حمل یصافت زا و دنسرتن ادخ
 رد نوچ .دنزرو باننجا ،تسا هدمرفی هذ هیآ

۱. دبایی م ق قحتن اشیا نید لامک بانتجا نیا

دنچ نیدتسا هتساوخل امتحانیا ه دنیوگ

ره ابات دنک عمجار هروکنم تلامتخا زالا امتحانیا
مرگید لامتخا هجوتم هکار ی لاکشان آ ی لامتخا
و ریزاحم همه رد نیاربانبد و .دیامذ عفد ،دوش
ظلمات هجزا م هار هیآ و ه دش رو طوغت لاکشا
تسا هدرک دسافی نعمت هجزا م ه و

س ای زاروظنم هکتسا هدرک تلفغ لآوا

دشابن آ تردق و م لاسا رو هظ ه بدنتسم س ای رگا
و تئاربد هروسد تایآ لوزن ه بد و ه کم حتف ه بدن آ ه
طسوت ی نیم ه بقع رد نیکرشم ر ب ن آ تئارق
رد ،تسا ه دش لصاد م لاسلا هیآع نینمؤ ملاریما
هنس ه فرع زور رد هکتسیند حیحصت روصد نیا
ه بد دربتسد زانارفاک زورما رد :دوش هتفگ م ه
امشد نید

۱ ج ،اضر دیشر دمحم دیدس فیلات ،هدبع دمحم خیش «رانملا ریسفت»
۱۵۴ ص و ۱۵۳ ص ، ۶

نَمِ اَوْرَفَكَ نَيِّدًا سَيِّدٍ مَّوِيًّا ﴿١٠﴾ :دناه دَش س و ی ا م
 ل ا س د و د ا ی و ل ا س ک ی ز ا ش ی پ ن ا ش ی ا ا ر ی ز ، ﴿مُكْنِید
 هب﴾ ا و س ی د دَق : د و ش د ه ت ف گ د ی ا ب و ، د ن د و ب ه د ش س و ی ا م
 ن و س ی ا م ه ن ا ی و ﴿ د ن د و ب ه د ش س و ی ا م ق ی ق ح ت ﴾ (ا ی ش ا ن
 م ا ی و س ن د) .

هک ی ج ر د ت ن ی ا هک ت س ا ه د ر ک ت ل ف غ ا ی ن ا ث و
 ه ب ا ر ن ا و ت س ا ه د ر ک ر ک ز م ا ع ط ت ا م ر ح م ر د
 ه د ر ک س ا ی ق ر ک س م و ر م خ ت م ر د ن د و ب ی ج ی ر د ت
 ز ا ی ض ع ب ن د و ب ی ج ی ر د ت ش ر و ظ ن م ر گ ا ، ت س ا
 م ل ا ک ن ی ا ، د ش ا ب م ا ر د ی ا ه ز ی چ د ا ر ف ا و ق ی د ا ص م
 ه د ن ا م ه ر و س ر د ه د ر ا و ه ی ا ن ی ا ا ر ی ز . ت س ی ن ت س ر د
 ز ا ل ح د و م ا ع ن ا و ه ر ق ب ه ر و س ت ا ی ا ه چ ن ا ز ا ر ت ش ی ب
 ل م ت ش م د ن ا ه د ر ک ن ا ی ب م ا ع ط ه ر ا ب ر د ا ر م ا ر د ی ا ه ز ی چ
 ا م و ا ح ی ط ن د و ا ت ی د ر ت م و ا ت ق ن خ ت م و ا ت و ق و م ﴿ و ت س ی ن
 ، ن ا ر ب ن د ز ب و چ ب ب س ه ب ه ک ی ت ا ن ا و ی ح ﴾ ﴿عَبَسْ لَآلِ كَا
 ا ی و ، ن د ر ک ب ا ت ر ی ی د ن ل ب ز ا ا ی و ن د ر ک ه ف ز ا ی و
 ل ک ا ر و خ ه د ن ا م ی ق ا ب ا ی و ر گ ی د ک ی ه ب ن د ز خ ا ش ه ط س ا و ب
 ﴾ ر ا د ر م ﴿ ه ت ی م د ا ر ف ا و ق ی د ا ص م ز ا ﴾ د ن ر ی م ب ن ا گ د ن ر د
 : ت س ا ه د م ا ش ت م ر د ا ه ه ر و س ن ا ت ا ی ا ر د ه ک د ن ت س ه
 ﴿مَالِزْ أَلَابِ اَوْمُسِقْتَسْتِ نَأً وَ بَصْنُلًا بَلَعَّ حَبْدُ امٍ وَ﴾
 (ح ی و ا ن ی ک ه ب ر ر و ی س ن گ م ع ب د ب ت پ ر س ت ا ن ب ه
 ج ه ت ت ق ر ب ب ه ب ت ه ا و ا ر ب ا ب ش ا ن ق ر ب ا ن ی ک ن ن د ، و ا ن
 ح ی و ا ن ی ک ه ب ط ر ی ق خ ا ص ی ا ز ق م ا ر ، ب ه ق م a ر
 گ ز ا ر د ه و ق س م ت ک ن ن د) . ا ز م ص ا د ی ق و ا ف ر ا د ل ه ا م ﴿
 ﴿هَبِ اَللهِ رِيْغِلْ هَا اَقْسِفُوْا﴾ ، ه ر ق ب ه ر و س ﴿اَللهِ رِيْغِلْ هَبِ
 ل ح ن ه ر و س ﴿هَبِ اَللهِ رِيْغِلْ هَا امٍ وَ﴾ ، م ا ع ن ا ه ر و س
 و ا ر ب ا د خ ز ا ر ی غ گ ن ا ب ن ت ش ک ت ق و ر د ه ک ن ا و ی ح)
 د ش ا ب ا د خ ز ا ر ی غ ه چ ر ه ا ی و ا ه ت ب م ا ن ه ب و د ن ن ز
 ت ه ج ز ا ه د ن ا م ه ر و س ه ی ا ن ی ا و ، د ش ا ب ی م) د ن ن ک ح ب ز
 ه س ن ا ز ا ر ت ش ی ب ی ز ی چ م ا ر د ی ا ه م ا ع ط د ا ر ف a د ا د ع ت

دنگی مذن اید ار هروس

ی لامجا ن اید ن دوی جیر دت ش روظنم رگا و
لامجا روط هب لآوا دنواد خهک ،تسا ی لیصفتن اید و
،تسا هداد حرشد لیصفت روط هب ایناژ و هدرک رکذ
نیا ،دنچیم رسن آل وبقزا هرابکی مدرم هکنا ی ارب
ی اهزیچ دارفا و قیداصم اریز .تسینت سردن خس
نوخو لکوخ تشوگ و هتیم ناونعت تحت هکی مارح
هسرد و ،هدش هدربادخ ریغمان و ارب هکی ناوید و
زا ،تسا هدمآ هدمآ هروس زالبق هلزان هروس
،تسا رتشیبتسا هدمآ هدمآ هروس رد هکی تامرحم
عَقْنِحْنِم لاثما زاتسا رتدایز اهنا هب مدرم علاتبا و
اریز .**عَبَسَلْ كَأْمَ و عَحِيطْنَد و عَيْدِرْتَم و عَذْوُقَوْمَ و**
و ،دتفایم قافتای هاگ هکتسا ی اهردان روما اهنیا
لابزا و ندرک هفخ هبار دوخ حئابذ لآومعم مدرم
ی لب .دنتشکی مذن دز خاشد و ندر بوج و نتخادنا
زا داتفایم قافتا تر دز روط هبروما نیا رگا

تروص نیا رد و .دنتشادن غیرد ن آن دروخ
 ش تیمها هک مارح زیچ راهچن آن دنوادخ روطچ
 ،رادرم زای نعی تسارتدایز ش عوقو و رتشیب
 مان ریغ هب هک اری ناوید و ،کوخ تشوگ ،نوخ
 هظحلام نودب و تحارص روطهب دنشکب ادخ
 رکذ اراهنآ تمرح ،دیآ دیدپ مدرم رد هکی فوخ
 ش پپی هاگو تسین مهم هکی ناهزیچ زاو ،دنکی م
 تمرح اجیردت ،هیقت و هظحلام روطهب ،دیآ م
 ؟دننادرگزی ورنید زا مدرم اتدنکی مرکذ اراهنآ
 ماکحای عیرشت ،میلست صرف رب اثلاث و
 و ،تسین نید لامکا اهنآ زای خرب عیرشت صخلاب
مکنید مگآ تلمکاً مؤیالاً :دوش هتفگ دیاب صرف نیا رد
﴿ی تمعدن صعب مکیاء ت مممتاً و﴾

همهنیا عیرشت اب دنوادخ هنوگچ اعبار و
 نیا عیرشت هرابرد ،تاروتسد و نیناوق و ماکحای
 تیاند هفرع زور رد ،هذوقوم و هتقنخنم مکد دنچ
 لامکا ارنآ تمرح نایب و تشاد لوزبمی صاخ
 ل مآت یاج آدج اجنیا ؟دیمان تمعدن مامتا و نید
 بتسا

،نید لامکا زا دارم :دنیوگبتسا نکم و
 زا دعب هک عیرشت باب دس هب تسنا ندرک لامکا
 ،دنکی م رکذ ارا ماعط تامرحم هکی هیآ نیا
 نید نیاربان و ،داتسرفندی مکد رگید دنوادخ
 دشل ماک

و ماقم :تفگ دیاب تروص نیا رد و
 ات هدنام هروسد زا دعب هلزان ماکحای ریاست یعقوم
 هکلب ؟دوب دهاوخ هچ الله لوسر ترصد ت لحر
 هدنام هروسد نیمه رد هکی ماکحای ریاست یعقوم
 هفرع زور تشدگ زا سپ هیآ نیا لوزن زا دعب

دوب دهاوخه چ، تسا هدش لزان

دنوادخ راتفگی انعم، هتشذگ اهنيآ همهزا و

زورما نم) **﴿يَأْتِيكَ مَلَأْسٌ إِذَا مُكَلَّ تُيَضَّرُ وَ﴾** : يلاعت

دهاوخه چ (دشاب امش نيد ملاسإ هك مدش يضر
دوب؟

تُيَضَّرُ مَوِيلاً : هك تسنيا هلمج ريدقت اريز

ركذ هب مدرم يارب نانتما، هيا نيا زا دارم رگا
هجو، دشاب هفرع زور رد ماعط تامرحم
يلاعت و هناعبس دنوادخ هك زور نيا صاصتخا
اريز؟ تسبچ دشاب نيد ملاسإ هك تسا هدش يضر
بسانم هك دوشي مند ههاشم يزيچ زور نيا رد
دشاب يراب ترصد ياضر

هقباسد هوجو رب هدر او تلااكشا رثكا زين و

تسا دراو زين لامتحا نيا رب

تَلْمَكاً مَوِيلاً : هيا دوخ زا موي انعم هدافتسا

مكيد مكأ

تلامتحا نيا ميتسناد هكنا زا سپ للاح

تسيند حيصد هميرك هيا رد موي انعم هرابرد
رد ار موي انعم ميناوتب هكنا هب ميوشي م كيدزن
هيا دوخ زا، هيا نيا

ی نعم نیا لوصد ی ارب و . میروا تسد هب
:میوگی م همدقم

تسنا دیایم تسد هب ن آرق تایا زا هچنا
ددرد هتسویپ م لاسا رو هظ و دب زا ن ارفاک هک
، دنزاسن ک هشیر ن ایند و خید زا ار م لاسا هک دندوب
، دنتشاد رسرد نیشیپن ارود زا ار نال اوز دیما و
هب فالتخم ن ایحا رد هک نانا ع مط نیا و
تلاکشم و ی نارگن داجیا توافتم ی اهتروص
تروص هب ی زور ره و ، ه دومی م نیلمس ی ارب
هک دشی م بجوم تشاد رو هظ ی عون هب ی اهزات
ماقم رد هتسویپ و ، در ادهگن سر ترد ار ن انموم
دنشاب ی رطخ نینچ دورو زا ی ریگولج و رذح
بَاتِكَلًا لَهَا نَمَّ مَفِئَاطٌ تَدْوُ } :دیامرفی م اج ک ی

¹ {مُكْنُوذٌ لِّضِي وَ

هک دنراد تسود باتکل لها زا ی هورگ»
«دینک هارمگن اتدوخ نیئا و نید زا ار امش

بَاتِكَلًا لَهَا نَمَّ مَرِيئَكَ دَوُ } :دیامرفی م اج ک ی و
مِهْسُفْنًا دِنَعْنَمَ اَدَسَدَّ اَرَّافُكُ مَكِنَامِيَا دِنَعْبَنَمَ مُكْنُوذُرِي وَ
ي تَأْيِي تَدَّ اَوْحَقِّصَا وَ اَوْعَافُقُ حَلَا مُهَلَّ نَبَيْتَا م دِنَعْبَنَمَ
² {زِيدَقِ عِي شَلُّكِي لَعَّ اَللَّهُ نَّ اِ مَرْمَابُ اَللَّهُ

هک دنراد تسود باتکل لها زا ی رایسب»
رفک تلاد هب ، دیا ه دروا ن امیا هکنا زا دعب ار امش
سوفنزا هک تسای دسد یور زا نیا . دندادرگرب
نانا ی ارب قح هکنا زا سپ تساهتساخرب ناشیا
و وقع ! ن اناملسم ی ا امش سپ . تساهدش اراکشأ
هک ی نامز ات دیرنگرد و دیزاس هشیپ ضامغا
ره رب دنوادخ هک دروایب ار دوخ رما دنوادخ

¹ ن ارمعل آ : ۳ هرودسزا ، ۶۹ هیا

² مرقب : ۲ هرودسزا ، ۱۰۹ هیا

«تساناوتی زیچ

داجیا و تالاکشم دصرتم هتسویپه کرافک و
هب طقف دناه دوب نانا ملسم یارب تامحازم و معناوم
درکی مگنت ار اهنآ هنیسه که دوب ماسا نید تهج
تآء هب ،تفاکشی م و دیناپطی م ار ناشیاهل د و
و ،دربی م ار اهنآ تفارش و تدایس نید نیا هکنآ
تایهتشم باکترارد ار ناشیا یگتخیسگ ناند
هب اهنآ تا عتتمت رپ و ،تخاسی م دیقم اهنآ سوفند
طرشد و دیقن و دبدوخ ءاوها و ءارآ یورزا هچنآ
تداع و هتفرگ و خن ادب ن اشسوفند و دندادی م ماجنا
دزی م ره م ،دوب هدرک

نید دوبرافکی نمشد و توادع دروم هچنآ
رگم نانا ملسم دودخ هذ ،دوب ماسا

دصق رآفک . دودقّ حدنید هک ناشنید تهج هب
 ناشیا عمتجم ندرک قّر فتم و نیملم ندر بنیدزا
 روند ندرک شو ماخذ ناشیا دوصقم ، دنتشادن ار
 هک دودرفک و کرشدن اکرا ن دومذراوتسا و ، ادخ
 هشد بر طضم و لزلزتم بهیها تایا و ملامسا هب
 ن انموم ن دینادرگرب ناشیا روظنم و دوصقم . دود
 :دیامرفی م ادخ هک نانچمه ، هیلوا کرشد هب دود

نَع مَكُوذِرِي نَحَّ مَكْنُوْلِتَاقِي نَوُلَازِي ال وَ ﴿
 1﴾ اَوْ عَاطِنَسَا نِ اِمُكْنِيْد

ات دنکی م رازراک امشد اب رآفک هتسویپ»
 «دندادرگرب نانتید زا دنناوتب رگا ار امشد

اوتوا نیدلا ن ماقیرف او عیطتن ا ﴿: دیامرفی م و
 زا امشد رگا» 2﴾ نیرفاک مکنامیا دعب مکوذری باتکلا
 ار امشد دینک ت عاطا دنتسه باتکی اراد هکی تعامج
 «دندادگی م رب رفک هب نانتامیا زا دعب

مههاو فاب الله روند او فطیل ن و دیریر ﴿: دیامرفی م و
 لَسْرًا بِيْذَلًا وَهٗ . نَوْرُ فَاكَلَا مَرِكْ وُلْدٍ وَ مِرْوَنُ مِثْمُ اللهُ وَ
 وَ مِلْكٍ نِيْدَلَا يْ اَعْمُرْ مِهْظِيْلَقِّ حَلَا نِيْدٍ وَ يْ ذُهْلَابُ هَلُوْسَر
 3﴾ ن و كَرِشْمَلَا مَرِكْ وُلْدٍ

اب ار ادخ روند دنه اوخی م نارفاک»
 هدنک هامت دنوادخ و ، دننک شو ماخذ ناشیاهناهد
 دنوادخ . دنراد دنسپان اهنا هچرگا تسا دودخ روند
 نید و تیاده هب ار دودخلوسر هکتسا یسکن آ
 هچرگا دنک هبلغ نایدا هامت رب ات داتسرف قح
 «دنراد دنسپان ناکرشم

وَ نِيْدَلَا هَلَا نِيْصِلِحْمُ اللهُ اَوْ عَدَاْفِ ﴿: دیامرفی م و

1. مرقد: ۲ هروسدزا ، ۲۱۷ هیا

2. نارمعل آ: ۳ هروسدزا ، ۱۰۰ هیا

3. بقصد: ۶۱ هروسدزا ۱۰ و ۹ هیا

و نید و ،دیتسرپد و دیناوخب ار ادخسپ»
هچرگا ،دیهد رارق وای ارب اهنت ار دوخ نیئا
«دیا دنسپان ار ناگرشم

یّمغ و یّمه چیه رآفک ظاحط نیمه هب و
خید زا ار هبیط هرچش نیاهکنیا رگم دنتشادن
،دنزاسم دهنم ساسا زا ار عیفرن ایندنیا و دننکرب
قافنو دنزادنا نینمؤم نایمرد هکی اهنتفهطساوب
و تاهبش و ،دند راشتنا ناشیات عامج رد ار
رشن ارتافارخ

دیارگی هابت و داسف هب ن اشنید ات دند

رب ن اشمز ع و میمصت هامت ل و ا هلهو رد
ار ملس و هلا و هیلع الله ی لص ربمایپ هک دوب نیا
دوخ هاج و لام فرص اب و ، فیعضدش اهدار ارد
نانچمه ، دنزاسد بارخ ار وا تمه ، هار نیا رد
دراد هراشا رما نیا هب ی لاعتد دنوادخ هک

ی لع اوربصا و اوئمان ن ا مهنم الاملاق لطنا و ﴿
1﴾ دارید عنی شدا اذهنن ا مکتها

هب ن اکرشم ی اسور و دنمتورثت عامج»
رب : دنتفگ دوختسد ریز مدرم هب و دندما تکرحد
و مهلا هب دافتعا رد و ! دینک ی شم ن اتدوخ هیور
هک تسای بلطم نیا ، دیزرو تماقتسا دوخن ایادخ
! «تسا هدش هتساوخ

اب ههدام و هطلاخم و ترشاعم رثا رد ایو
هراشا دنوادخ هک نانچمه ، دنیا من تسد ار وا اهنا
2﴾ ن و نهذیف ن هذت و لا او دو ﴿ : دنکی م

و رکم هب و تهک دنراد تسود ن اکرشم»
مه اهنا اتی نک راتفر اهنا اب عقاو فلاخ و هعدخ
! «دینک راتفر عقاو فلاخ و هعدخ و رکم هب
ن کز ت ت د ک د ق ل ک انب ن ا لا و لا و ﴿ : دیامرفی م و
3﴾ الایلق انیش مهیلا

هدومند راوتسا و تباث ار و تام رگا و»
و ی نک دامتعا ن اشیا هب ی مک هک دوب کیدزن میدوب
! «ی نامد اگتا

دیما ن ا هب نید ل اوز رد هک ی زیچن یرخا و
ن ا دوری م نیدزان ا هب ت و عد نیا هک دندوب هتسب

1. ص: ۳۸ هروسزا ۶، هیا

2. ملق: ۶۸ هروسزا ۹، هیا

3. یرسا: ۱۷ هروسزا ۷۴، هیا

نید نیان وچ ربمایپ ز ا دعب : دنتشادنیپم هک دوب
 رسپ دمحم ن وچ . دوری م نید ز ا در اذ ر ما هب مئاق
 توبن ناکرشم . در اذ دشا بنیآ و نید ظفاد هک
 س ابل رد ی ترا ما و تسایر و تموکد ار ربمایپ
 و تلسر ش شوپ رد ی تنطلس و ، دنتسنادی م توبن
 و ن ا هاشداپ دننام ه دریمبرگا : دنتفگی م و ؛ ت و عد
 و و ا مانو دوری م نید ز ا و ا ت و عد رثا ، نیطلاس
 ل ا ح رد هک ن انچه ، دیارگی م ی تسین هب و ا نید مان
 تردق تهج ز ا هک تسا دوهشم ماکد و نیطلاس
 ره هب و دنسرب هک هجرد ره هب ت بترم و لع و
 هک مدرم باقر ربلایتسا و ربکتو ربجت ز ا هبترم
 هتفر زین اشركذ ، ن اشگرم هب هر خلااب دنیا لئان
 ی بادآ و اهتّند و ، دوری م ی تسین و ل اوز هب هتفر
 دوخ اب دنا هتشانگ مدرم نید رد هک

هکنیا رگم دوشی م ن ف د ن اشروبق رد اهنا
تس و تخت و جات ظفاح هک دنشاب هتشاد ی دنزرف
بقع لابو درادن رسپه ک دمحم و دشاب اهنا نیئا و
ش ن دشد هتشک اب و ش گرم اب ش نیئا و ش نید ،تسا
ربخ ادخ ن اشرا دنپ و دیما نیدب و .دوری م نیدزا
هک ی سک ن آ»^۱ ﴿رَبِّلَا وَهُ لَكِنَاشِد نَّإِ﴾ :هک دهدی م
ن و دبو و بقع لاب ت سوا ،تسوت ی و گدبو و و گبیع
»ن اماسد

ن آ ل اثما و دش رکذ هک ی یاهزیچ نیا
ن کتم ن یکرشم س و فذ رد هک دوب ی یاهوزرا
عمط هب نید رون ءافط ا رد ار اهنا و دوب هدیدرگ
نینچ ناشیا راکفا و ماهوا ی ارب و ،تخادنا ی م
رادنپ و هتودحا زا ریغت و عد نیا هک دادی م هولج
دشکی م ل اوز هب ار ن آ ت اریقت هک ،تسیند ی زیچ
ی م دوبان و وحم ار ن آ رثا ی لایل و مایا رورم و
دزاسد

رد ن آ ذوفذ و اجیردت م لاسا رو هظ ن کیلو
و ن آ تیصو هزاوا راشتنا و ،م لاسا ل ها نید
هدوب هارمه هک ی تردق و تکوش اب ن آ م لک ءالاتعا
دنتسناوت اریز .تخاس ن اشدیما ان ن اشیا هوزرا زا
تمه و ،دنگشبو دوخ میمصت و مز عرد ار ربمایپ
هئارا هک هاج و لام دودرد ار وا نینها هدارا و
دنگ فقوم دندادی م

عیمج زا ار ناشیا م لاسا تکوش و توق
ی دیمون و س ای هب دندوب دنمدیما ن ادب هک ی بابسا
رورسم ن و دبو هر او مه هک زیچ کیرگم ،درکل دبم
،درادن تشپ دمحم هک دوب نیا ن آ و ،دندوب داشلد و

^۱ رثوک: ۱۰۸ هر وسزا ، ۳ هیآ

نیئا نیا یرادهگن رد و انیشناج هک درادن رسپ
توعد و ،ددرگ و ا ماقم مئاق و ا سا سپ و ،دوش
اب مه و ا توعد نیاربان و ،دنک ظفدار و ا نیید
درم دهاوخ و ا نادر م

تهج زا نیید لامک هک تسا حضاو اریز
ی دوش هب دشاب هک هجر د ره هبش ماکدا و فراعم
تئس ز ا کی چیه و .دشاب دوش ظفاد دناوتی مذ دوش
ل ا د هب دوش ی دوش هب هعبتم نایدا و هیها ی اه
هطساوب هذ .تسا هدنامذی قاب توارط و تراضد
ترتک هطساوب هذ و ،اهنا هزاوا و تیسدا اشتنا
رهق هطساوب هک نانچمه ،اهنا ناورید و نیلحتنم
بارخ و وحم نبادع و هنتف و ،دیدهدت و ربج و
و نیلماد ندرم هطساوب رگم ،تسا هدیدرگن
نیید زا هب و اهتئس نأ رما هب نیمئاق و نیظفاد
.اهنا روما نیربدم ن تفر

س ای مامت :هک دش مولعم ،دش هتفگ هچنأ زا و
هک دوشی م ققحتم ی تقو رآفک

دنک نیعم یرما هب مئاق نید نیا یارب دنوادخ
و دنیشنبر بمایپ یاجشروما ریبدت و ظفدر د هک
دیامذ تیاده و داشرا تئسن ادب ار تّما

دندرک دهاشم رآفک هک تروصد نیا رد و
هب مایق هلحرم هب ی صخش مایق هلحرم زانید : هک
لامکل حارم رد و ،تسا هدشل قنتم ی عونل ماد
،درانگی م اقب هلحرم رد اپثو دد تفسد زا دوخ
دریگی م ارفار ناشدوجو مامت ی دیماند و سآپ
ت معذ مامتیا و نید لامکا تسنیا

هک هر قب هر و سرد هکرا بامه یا تسیند دیعد و
مُكْنُوذِرِيْ وَوَلِبَاتِكَلِ لِهَآ نِم رِيْتِكْ دَو ﴿: هدش رکن اریخا
ام دَعْبَنِم مَهْسُفْنَأ دِنِع نِم اَدَسَدَّ اَر اَّفْكُ مَكِنَامِيَا دِعْبَنِم
هَر مَابُ اَللهِ ي تَأِي تَد اَوْ حَقْصَا وَ اَوْ عَافُقُ حَلَا مُهَلَّ نَبِيْتِ
ربتسا لمتشم نوچ . ﴿رِيْدَقِ عِي شَلِّ كِي اَعَّ اَللهِ نَا
ی نعم نیمه هب هراشا ﴿هَر مَابُ اَللهِ ي تَأِي تَح﴾ هلمج
زانانمؤم و دسر ب دیاب هک دنوادخر ما ی نعید . دشاب
نینمؤماریمأ تیلانو نامه دنوش جراخر آفک عمط
رد اپنید نآ هطساوب هک تسا بلاطی با ن ب ی اَع
درانگی م اقب و تابث هلحرم

تالاد هک تسا ی تایاور ام راتفگ دهاشد و
زامهدجه زور هک مخریدغ دیع زور رد هیا : دراد
هر ابردتسا ترجه مهد هنس زانجد ی ذ رهش
نیاربانبدو .تسا هدشل زان بلاطی با ن ب ی اَع تیلانو
هلمج و ، ﴿مُكْنِيْد نِم اَوْ رَفَك نِيْدَلَا سَبِيْ مَوِيْلَا﴾ : هر قف و د
اب ﴿يْتِمَعْنِ مَكْيَلَعِ ثُمَمْتًا وَ مَكْنِيْدِ مَكْلَ ثَلَمَكًا مَوِيْلَا﴾
کی چیه و ، تشاد دنه اوخار طابترالامکر گیدمه
دشدهاوخندراو هجو نیا رب هقباسد ت لاکشا زا
زا ، دش هتسناد هیا رد سآپ یانعم نوچ و
سَبِيْ ﴿ی ارب فرض﴾ مَوِيْلَا ﴿: هک دیمهفن او تی ما جنیا

میخفت تهج هب ن آ میدقت و . دشابی م ﴿اَوْرَفَكَ نِيذًا﴾
 ه لحر م ز ا ن ی د ن و چ ، ت س ن آ ن ا ش د م ی ط ع ت و ز و ر ر م ا
 و ، ت ف ر ی ع و ن د م ی ق ه ب م ا ی ق ه ل ح ر م ه ب ی ص خ ش د م ا ی ق
 م ا و د و ع ا ق ب ت ف ص د ه ب ا پ ، ت و د د و ر و ه ط ت ف ص ز ا
 د ر ا ن گ

﴿مُكْنِدُ نِمِ اَوْرَفَكَ نِيذًا سَيِّمُ يَلًا﴾ ه فیر ش د ت ی ا
 ی تهج ز ا ه ک د ی ا م ن ی م ا ر ی ن ی و ک ت و ی ج ر ا خ م ک د ن ا ی د
 ر ی ذ ح ت ر ب ل م ت ش م ی تهج ز ا و ت ر ا ش د ر ب ل م ت ش م
 ن و چ د ر ا د ز و ر م ا ر م ا م ی ط ع ت ر ب ت ل ل ا د و ، ت س ا
 س ا ی ن آ و ت س ا ی ا ه د ن ا ف ر پ و ر ی ت ک ر ی خ ر ب ل م ت ش م
 ن ی ذ ل ا ﴿ه ب د ا ر م و . ت س ا ن ا ن م و م ن ی د ز ا ن ا ر ف ا ک
 و ی ر ا ص ن د و د و ه ی د ز ا ت س ا ر ا ف ک ق ل ط م ﴿اَوْرَفَكَ﴾
 ظ ف ا ق ل ا ط ا ت ه ج ه ب ، ن ی ن ت و و س و ج م

تیلو ماقم رد سرت ادخ ز ا تیشخ ز ا دارم
تسا

﴿بِنُوشَخَا وَ مُهُوشَخَتَا الْفَا﴾ ر د ی ه ن ا م ا و
 ش ی ا ن ع م و . ی و ل و م ی ه ن ا ن ت س ا ی د ا ش ر ا

دعب امشد سرتی اربیی بجوم : هک دوشی م نیا
 ضرع مردن اشیا هیجانزا امشد هکن ارفاکس ایزا
 ناسنا هک تسا مولعم اریز ؛ تسیند ، دیدوب رطخ
 مامتها ، یری مال و صدزا مامتس ایزا دعب رفاک
 ردیی عسد و ششوک و دشاب هتشاد دناوتی مذن آرب
 سپ . بتسا طلاغ دسری مذن آرب دنادی م هکی یری ما
 ، دیشابی م ن ما رد رآفک هیجانزا امشد نانا ملسم یا
 ! دیسرتب اهنآزا تسیند راوازد رگید نیاربانبد و
 ! دیسرتب ن مزا و دیسرتب ن اتنید رد اهنآزا سپ
مُ هَوْشَخْتِ الْفَـ هلباقم و قایسد یاضتقم هب و

هب (! دیسرتب ن مزا و دیسرتب اهنآزا) **نِ وَشَخَا وَ**
 یزیچ ن آرد دیسرتب ن مزا دیاب : هک دیای م تسد
 ترو صدرد ، دیدیسرتی م ن ارفاکزا تسیابی م هک
 نوریب و نیدزا دوبت رابعن آ و . ن اشیا س ای م دع
 تیشخ عون کینیا و ؛ امشد تسدزا ن آن تفر
 بتسا ی صاخ .

و نید رد دیسرتب ن مزا دیاب لامادی نعید
 زا ی عون هلمج نیا و . امشد تسدزا ن آ عزتنا
 لمدار هیانیا اذهلَف ، نیبطاخم ی ارب بتسا دیدهدت
 . میدومند نانتما رب

و تیشخ : هک تسنآ راتفگ نیا رب دهاشد و
 و تسا مزلا ریدقت ره رب دنوادخزا سرت
 طئارش رد ای و صاخ ی عقوم هب صاصتخا
 دروم رد صاخ تیشخ رگا و . درادنی صوصخم
 زا بارضا ی اربیی هجو دوبن رظن رد صوصخم
 . دیسری مذن رظن هب **نِ وَشَخَا وَ** هب **مُ هَوْشَخْتِ الْفَـ**
 تیشخزا ریغ صاخ تیشخ هب رظن هیانیا سپ
 و تسا بجاو ریدقت ره رب ن مؤم ی ارب هکی ماع
 دیدهدت و ریزحتی عون بتسا مزلا ل او حاً عیمج رد

نیا تِیصوصذ هک دید دیاب ل ا ح . دناسری م ار
رما و تیشخ نیا باجیا ب بسد و ؟تسیچ تیشخ
؟تسا مادک هفیرش هیا رد ن آ هب

ی نعی :هیا زا هر قف ود نیا هک تسین ی کشد
هر قف و ﴿مُكْنِدْ نِم اَوْرَفَكْ نِيدَلَا سَبِّي مَوِيَلَا﴾ هر قف
رد ﴿يَتَمَعِدْ مُكْيَلَاءُ تُمَمَّتَا وَ مُكْنِدْ مُكَلَا تُلْمَكَا مَوِيَلَا﴾
و دصقم نایب ی ارب و هدوب طبترم مه اب هفیرش هیا
هراشا هک روطنامه ،دناهدش دراو ی دحاو ضرغ
ن آ رد دنوادخ هک ی نید ن آ نیاربانب سپ . میدرک
هامت زور ن آ رد هک ی تمعد و ،دومذ لیمکت زور
- دنتسه ی دحاو رما تقیقد رد ود نیا و - درک
و دنتشاد عمط ن آ رد رآفک هک تسا ی زیچ نامه
،دندیسرتی م زیچ نامه هر ابرد رآفک زا ،نینمؤم
و ی دعت زا درک سویام ار رآفک دنوادخ ن کیلو
هامت و ل ماکنینمؤم ی ارب ار ن آ و ،ن آ هب زواجت
ن آ هر ابرد هک ن آ زا دومرف ی هذ ار ناشیا و ،درک
.دنسرتب رآفک زا

رماً ار نینمؤم دنوادخ هک ی زیچ ن آ سپ
 نامھ هنیعب دنسرتب دنوادخ زا زیچ ن آ رد هک درک
 سرتو و درک هامتو ل ماک دنوادخ هک تسا ی زیچ
 دنوادخ: هکذا زا اتسا ترابعن آ هر ابرد دنوادخ زا
 هبوهوم تمعدنیا و دیریگب نانا زا ار نیدنیا
 دنک بلسا هئا زا ار

نایب دیجم ن آرق رد دنوادخ هک مینادی م و
 زا ریغ تمعد بلسا ی ارب ی تلاء هک اتسا هدرک
 ار هدنکن ار فک صخشد و ،تسیند تمعدن آ ن ار فک
 دیوگ هک اجنآ ،تسا هومرف ریذحت دیدهدت دشأ هب

بَلْعَ اِهْمَعْنَأْ تَمَعْنِ اَرِيْعَمُ كِي مَلْ هَلَّا نَّابِ كِذِّ
 1. ﴿مِيْدَاعُ عِيْمَسَدِ اللّٰهِ نَّأْ وَ مِهْسُفْنَابِ اَم اَوْرِيْعِي تَّحِ مَوْقَ

هاگچیه دنوادخ هک تسنا تهج هب نیا و»
 ار ی تمعد: هک اتسا هتفرگذ رارق ن آ ربش جاهنم
 ،دهد ریغتار ن آ اتسا هتشاد ی نازرا ی موقه هب هک
 دوخس و فزرد هک ار هچنآ ناشیا هک ی نامز ن آ ات
 «بتساناد و اونشد دنوادخ و .دند ریغتت ساهئا

دَعَبْنَمِ اللّٰهِ تَمَعِدْلِ دَبِيْنَمِ وَ ﴿: دیوگ هک اجنآ و
 2. ﴿بِاقِعْطَا دِيْدَشَ اللّٰهِ نَّأْفُ اَتْءَا جِ اَم

داد و ا هب هک ار دنوادخ تمعدس کره و»
 و شباقع دنوادخ سپ دیامن لیدبت ،تسا هشد
 «بتسا دیدش شباقع

ی لکل اثمی لاعترا گدرو و پمیرکن آرق رد و
 می ن اگدنب هب هک دوخ ی اهت معد ی ارب دنزی م
 ن ارفک هب هچنانچ هئا رماً تبقاع ی ارب و ،دهد
 دیامرفی م ؛دننکل دبم

عَنْيَمَطُمْ عَنَّمَا تَنَّاكَ هَيَّرِقَ التَّمْ هُلَّا بَرَضَ وَ ﴿

1. لافنا: ۸ مروسزا، ۵۳ هیا
 2. مرقب: ۲ مروسزا، ۲۱۱ هیا

اللَّهُ مُعْنَابٌ تَرَفَكَفٍ نِ اَكْمَلِكُ نِمَّ اَدَغَرِ اِهْقَزِرِ اِهْيَتَايِ
1. (بِنُ وُعْتَصِيْدِ اُوْنَاكِ اِمْبِ فِ وُخَا وَ عِوُجًا سَابِلُ اللّٰهِ اِهْقَاذَا فِ

و هيرق لائتم دنزىم لائتم دنوادخ و
ماتنوكسد و لماكتينمانا رد هكارى رهش
نانيمطا و شياسا رد شلها و ،دوب امرفمكد
ره زان اوارف ياهى زور و ،دندومنىم تسيز
رهش و هيرقن آلها هكنا ات ؛ديسرىم اهنا هب بناج
نارفا ار اهت معذن آ

---

1. لَحَد: ١٦ مروسزا، ١١٢ هيا

س ابل ، نارفک ش اداپ به مه دنوادخ ، دندرک
معط و هدرک ناشیا ربرد ار فوخ و ی گنسرگ
» دیناشچ اهنا به ار نا

نَیْذًا سَیِّ مَوِیْلًا : بهیا دشد هتفگ هچنا رب انب و
مَلاسیلًا مُکَلَّ تُیْضَر و **هلمج ات** ، **مُکْنِید نَم** اورفک
رافک تهج زاناناملسم : هک دنکی م ملاءا ، **هانیب**
هیحان زاهجوت م رطخ زان و دنتسه تینما و نمارد
داسف زای هار هنوگچیه و . دنشابی م نوصم اهنا
زاب ناناملسم یوسد به رافک یوسد زان تکلاه و
ناناملسم دوخیوسد زان هکی هار رگم دشد دهاوخن
تسای تمعدنارفک هطساوب هار نیانیا و . دوشد زاب
ار ل ماک نیدنیا و دنیا مدهمات تمعدنیا به هک
زان ش تمعدنوادخ تروصدنیا رد و . دننک اهر
؛ ذراسی م ل دبم تمعدن به ار تمعدن و دریگی م ن انا
ار تاذ و ی ناشیرپ و ی گنسرگ و فوخ س ابل و
دنکی م اهنا ربرد هتسویب

مه دنوادخ و دندرک نینچ ناناملسم ی را
رییغت دنوادخ و ، دنداد شور رییغت . درک نانچ
قدصد رادقم رد دهاوخب ی سک رگا و . داد تمعدن
هک نا بیغ به رابخا و ی ئوگشیپ رادقم و بهیا نیانیا
دیای م تسد به **نَیْذًا وَ مَهِوْشَخْتِ الْفَ** هلمج زان
نیملمسم و ملاءا طاطحنا تیفیک ، دوشد ع لطم
و ددرگرب بقع به س پس و درگنبد زورمارد ار
زاس پی کیث داوخل یلحتاب و دنز قروار خیرات
و ایاضق لوصا به ات دورب ی رقهقه به ی رگید
دسرب ادخلوسر تلحر زان دعبنای ماهه شیر

مامت و نید لامک رد مامت و لامک ی انعم قرف
تمعدن

میتسناد ار مؤید زان دو صقم و دارم نوچ و

بغار .مینادب ار مامت و لامک یانعم دیاب کینیا
ئی شلا لامک :دیوگ «ن آر قلات ادر فم» رد ی ناهفصا
ی هتنا - هْنِمِ ضَرَعَا وَ هَامِلُ وُصْد

هکتسا ی زیچ ن آ ن دشل صاد ،زیچ لامک»

«تسا زیچ ن آ زا روظنم و ضرغ

ی لآ جَاتْحِی لَا دِدِی لآ هُوَاهْتْنَا عِی شلا مامت و

ئی شد ی لآ جَاتْحِی هَامِ صَقَانَا وَ بُهْدَعِ جِرَاذِ عِی شد
ی هتنا - هْنَدَعِ جِرَاذِ

ی دد هب تسنا ن دش ی هتنم ،زیچ مامت و»

و .دشابن دوز زا جراذ ی زیچ هب دنمزاین هک
جراذ ی زیچ هب جاتحم هکتسا ی زیچ ن آ ،صقاند
«دشاب دوز زا

راثا :میئوگی م ی نعم نیا حیضوت ی ارب و

هکتسا ی راثا مسق کید :تسا مسق ود رب عایشا
ن آ ازجا مامت ی تقو دوشی م ی شد رب بترتم
دوقفم ازجا زا ی کیرگا هکی روطب دشاب دوجوم
رب بترتم رثا ن آ دشابن طئارش زا ی کید ای و دشاب
زیچ ن آ

زایرادقم رد رگا هک هزور دننام، دوشدی مند
 نآ و .دوشی ملطاب، دوشدی راددوخ کاسما زور
 دننام: دنیوگ هامت، بترتم فصو نیا ابار زیچ
 بهیا:

1. ﴿لَيْلَا لَيْلَا لَيْلَا مَیِّصِلَا اوْمِتَا مُثْرَا﴾

هامت دسر رد بشد اتار هزور سپس و
 «.دینک»

2. ﴿لَادَعُوْا اَقْدِصِدْ كَبْرُ تَمَلِكْتَمَّتْ وَ﴾: بهیا دننام و

تلادعو و قدص هب، و تراگدرورپ هملک و
 «.دش هامت»

ی شد رب بترتم هک تسایرثا رگید مسق و
 یازجا عیمجل و صد رب فقوت نودب دوشی مء
 می بترتم ءازجا عومجم رب هک یرثا هکلبنآ
 زاکیرهو و .تسا ءازجا راثا عومجم دننامه دوش
 ،ءزجنامه رب بترتم رثا دیآ دوجو هب هک ءازجا
 عیمجرگا و .دوشی م بترتم ءزجنآ بسد هب
 هامت رب بولطم رثا هامت دنیا دوجو هب ءازجا
 بهیا دننام، دش دهاوخ بترتم ءازجا

جَحَلَا يِفِ مَائِيَا ءَثَالَتْ مُاَيِصِفَ دَجِي مَلِ نَمَفَا﴾

3. ﴿تَمَلِكَا ءَرَشَدَا كَلْتَا مُتَعَجَّرَا اِذَا تَعَبَسَا وَ﴾

زانکتم (و دنک عتمت جح) هکی سک سپ
 هسد دیاب دشابندی نم نیمزرسردی ده و ینابرق
 زور تفه و ،دریگب هزور جح مایا رد زور
 هداعومجم نیا و !دینکی متعجارم هکی ماگذه
 «.دوشی ملماکزور»

زایضعب رب بترت رثا هک مینادی م اریز

1. مرقد: ۲ هروسزا، ۱۸۷ هیا

2. ماعنا: ۶ هروسزا، ۱۱۵ هیا

3. مرقد: ۲ هروسزا، ۱۹۶ هیا

نم عومجم رډ بترتم رثا رډ فقوتم اهزور نيا
درومى ناهنته بزور ره و ،تسيز عومجلا ثيد
تسا هزور تحص و رثا بترت

﴿مَوِيلًا﴾: هيا رد كه ديايم تسد هب اجنيا زا و
ترابع نيد ،﴿يَتَمَعِدُ مُكَيِّئًا تُمَمَّتًا وَ مُكْنِيْدُ مُكَلًّا تُتْمَكًا﴾
،هدشع يرشته كي ماكدا و فراعمه عومجم زاتسا
؛تسا هدشع فاضا دحاو كيزور ما رد اهنا ددع هب و
تسا ي دحاو ي ونعم رما كيد شابه چه ره ت معذ و
مامت زور ما رد و هډوډ رثا ي ذريغ و صقان هك
و عقوقتم رثا و ،دوشيم

ددرگیم بترتم ن آرد، ن آزا بقرتم

تسا تیلو تمعدزا دارم

عبط ابهک ی زیچزا اتسا ترابع تمعدو
ءایشا و دنکز عانتما ن آلوبقزا عبط و هدوب میلام
رد اهنآ عوقو بسدر بهچرگا، ملء ارد هدوجوم
مئلاتم و طبرم و لستم مه ابی گمه ریبدت ماظن
ضعبه بتبسن اهنآ همه ایو اهنآ رثکا و دنشابی
هک نانچمه، دنوشی بوسحم تمعد رگید
:تسا هدومرف دنوادخ

1. ﴿اهو صُحْتُ اَل هِلَّا تَمَعْنِ اودُعْتُ نَا و﴾

هب ار ادخ ی اهتمعد ديه اوخب رگا و
ديه اوخن اهنآ ددع نایاپ هب دیروا رد شرامش
«! دیسر

ةَر هَاظُ هَمَعِدْ مُكِيَا عَغْبَسَا و﴾ :تسا هدومرف و

2. ﴿ةِنِطَاب و﴾

مامت امش ربار دوخ ی اهتمعد دنوادخ و
ی اهتمعد هچ و، هیرهاظ ی اهتمعد هچ، دومن
فیصوت ار اهنآ زا ی ضعب دنوادخ ن کیلو؛ «هینطاب
هدرک رگید ی فاصوا و بَعَا و وُهَلَا و تَسَخ و رَش هب
ةَايْحَلَا هِدْهَام و﴾ :هیا دننامه. تسین حودمم هک تسا
وَلَنْ اَوِيْحَلَا يِي هَاةَر خَلَا رَاَدَلَا نَا و بَعَا و وُهَلَا لِا اِيْنْدَلَا
3. ﴿مَنْ و مُلْعِي اُوْنَاك

ایند س یسذ و تسپی گدنز نیا تسین و
ترخا هناد هک ی تسردب و؛ ی زاب و توهدش رگم
«. دننادب مدرم رگا، تسا ی گدنز و تایدل حم
ي ف اُوْرَفَكَنْ يْدَلَا بُلَقْتْ كَنْرُعِي لَا﴾ :هیا دننامه و

1. میهاربا: ۱۴ هروسزا، ۳۴ هیا

2. نامقل: ۳۱ هروسزا، ۲۰ هیا

3. تبوکنذ: ۲۹ هروسزا، ۶۴ هیا

1. ﴿ذَاهِمًا سَنَبٍ وَ مُنْهَجٍ مُّهْوَأَمٍّ مِّثُّ لُيْلِقَ عَاتَمَ دِلَابِلًا

مدرم ریگمشچ ی اهت کرد و ی نوگرگد»

هک اریز، دبیرفزار و تربمایپ یا، اهرهشرد رفاک

لحم و یوأم س پسد و ،تسا ی مک عتمتد و هرهد

«تسا ی هاگیاجدب و ،هدوب منهج ناشیا

هک ی ئایشا :هکنا رب دندراد تلاد تایا نیا و

رد دنیا ی م رامش هبت معذ

---

1. بنارمعالآ: ۳ مروسدزا، ۱۹۷۰ هیا

اب هك دنتسه تمعدن فاصو ی ارادی تروص
 یارب اهنأ تقلذ زا ی دنوادخ دصقم و ضرغ
 هدش هدیرفأ اهت معدن آنوچ . دنشاب قفاوم ناسنا
 و ، دنشاب ناسنا یارب یهلا دادما هکنا یارب دنا
 هداقتسا اهنأ زا هیقیقد تداعسد هار ن دومیپ یارب
 هب برق ماقم نامه هک دریگ راک هب ار اهنأ و دنک
 لوصد و ، یلاعت و هناعبس دوبعم ترضد
 تیویر زع ماقم ربارب رد عوضد و تیدوبع
 .تسوا

سَنَدِلًا وَ نَجًا تُتَقَلَّذُ امَّو ﴿١﴾ : دیامرفی م دنوادخ
 ١. ﴿بِنُودُبَعِيْلًا لِّا﴾

یارب رگم مدیرفایند ار نَج و سنا نم»
 «. دنک تدابع ارم هکنیا

و دنک فرصد هچ ره رد ناسنا نیاربانبد و
 ادیپ و وا برق و یراب ترضد کولس رد ار نأ
 تمعدن آن ، ددنب راک هب وا تبجم و اضرن درک
 تمعدن هب تمعدن آن دنک لمعس کع هبرگا و ، تسا
 ددرگی م رب

نودب دودخ ی دودخ هب ایشا اذهیلع و
 و . تمعدن و دنتمعدن ، تهجد و دنیا هظحلام
 دندرگ ناسنا یارب تیدوبع حور ربل متشم نوچ
 ی دنوادخ تیلو و فرصدت حترد تهجن یا زا و
 نوئش رد یلاعت قق د تیویر ریبدت نامه هک
 همزلا و . دنوشی م تمعدن نوشد عقاو ، تسا ناگدنب
 تیلو نامه تقیقد رد تمعدن هک تسنا بلطم نیا
 تمعدن هب فصتم ی تقوی زیچر ه و . تسا دنوادخ
 تیلو رمأ ربل متشم دودخ ردق هب هک دوشی م

١. بتایراذ : ٥١ مروسزا ، ٥٦ میا

تسا تیدوبع نامه هک ، دشاب

﴿مُهَجْرَحِيْدٍ اَوْ تَمَّآ نَيِّدًا سِي لَوِّ اللّٰهِ﴾ : ديامرفی م ادخ
1. ﴿رَوْنًا سِي لَائِت اَمْلُظًا نَمَّ﴾

هدروآ نامیا هک تسا ی ناسک ی لو دنوادخ»
ی م در او رونی وسه بدهاهی کیراتزار ناشیا ؛ دنا
«دنک»

﴿و اَوْ تَمَّآ نَيِّدًا سِي لَوِّمَ اللّٰهِ نَّ اَبِ كِلْدِ﴾ : ديامرفی م و
2. ﴿مُهَّأ سِي لَوِّمَ لَا نَيِّر فَاكْلًا نَّأ﴾

ی لاوم دنوادخ هک تسنا تهج بده نیا»
نارفاک هک آقد و ، دناه دروآ نامیا هک تسا ی ناسک
«دنرادنی دلاوم»

ی م نینچ دوخلوسر تیلو و قرد و
ديامرف

﴿اَمِيْفَ كِوْمَكْحِيْدِي تَدَن وُنَمُوِيْدِ لَا كَبِّرَ وَا لْفَا﴾
﴿مُهَسْفَنًا سِي فَاوْدَجِيْدِ لَا مَثْمُهَنْبِيْدِ رَجَشْ﴾

1. مرقد: ۲ هروسزا، ۲۵۷ هیا

2. (ملسد و ملا و هیلع الله ی لصد) دمحم: ۴۷ هروسزا، ۱۱ هیا

1. ﴿مَمِيسَتَا اَوْ مَمِيسِي وَ تَمِيسَقَ اَمَمَ اَجْرَحَ﴾

«ای پیغمبر سوگند به پروردگار تو! که این مردم ایمان نمی‌آورند تا آن زمانی که در منازعات و مشاجرات و خصاماتی که بین ایشان واقع می‌شود تو را حاکم و حکم قرار دهند، و پس از حکومت تو نسبت به آنچه درباره آنان حکم کردی، در سنیه‌های خود هیچ‌گونه گرفتگی و تنگی نیابند (و از حکمی که بر علیه آنان می‌کنی ناراحت نشوند).»

زا تسا ترابع هک ماسا، نیاربان و یارب، تسا هدمآ دنوادخ بنا جزا هک یاه عومجم بتسانید، دناشکب ادخ دُبَعَتَه بار ادخن اگدنب هکنا تیلو رب - لمعرظن زا - نآ لامتشا تهج زا و یرملا اولوآ تیلو و والوسر تیلو و دنوادخ بتسا تمعد دنتسه والوسر زاس په

ی نعید - ی لاعت و هناحبس دنوادخ تیلو و دوخن اگدنب روما یارب نیدن دروا هلیسو و اریبیت والوسر تیلو هطساو هبرگم دوشی مذ هامت - تیلو هبرگم دوشی مذ هامت والوسر تیلو و والوسر زاس پرملأ اولوآ

هبتما ی نید روما رد رملأ اولوآ ریبت دیوگ هکنانچ، تسادخنذا

او عِطِأَ وَ هَلَّأَ او عِطِأَ او نَمَّا نَيْذَلَا اهِئَا اِي ﴿﴾

2. ﴿مُكْنِمِ رَمَلَا يِلْوَا وَ لَوْسَرَلَا﴾

دنوادخ زایا دروا نامیا هک ی ناسکیا «زا رمانباحص و والوسر زا و، دینکت عاطا» دینکت عاطا امش

1. عاسن: ۴ مروسدزا، ۶۵ هیا

2. عاسن: ۴ مروسدزا، ۵۹ هیا

نَیذًا وَهُلُوسَرَ وَ اللهُ مُکَیْلُو اَمْنًاۙ: دیوگ زیند و
مُهْ وَ قَاکَزْلَا نَوْتُوْیْ وَ قَلَاَصْلَا نَوْمِیْقِیْ نَیذًا اَوْتَمَا
۱. (بَن وُعِکَار

امشدی لو هک تسین نیا زا ریغ و تسنیا»
هدروا نامیا هکی ناسک و ،ادخلوسر و ،تسادخ
لادرد و ،دنرادیم اپرد ار زامن هکنانآ :دنا
«.دنهدی متاکز عوکر

سردرد همیرک هیآ نیا ریسفت رد ام و
دلجرا مچنیپ و داتفه ات مود و داتفه

---

۱. هدنام: ۵ هروسدزا، ۵۵ هیآ

۱. میدرک ثحب لاصفم «یسانشد ماما» مجنی

ثحب دروم هیأ ریسفت: هکذا ملاکل صحم و

هک ی زور نامھ ی نعید (مؤیلاً): هک دوشی م نیا

ضرف اب نم، دندش سویام امشد نید زان ارفاک

امشی وسد به هک ار هینید فراعم هعومجم، تیلو

رب ار مدوخ تمعد و، مدومذل ماک ماهدرک لزان

نآ ی هلا ریبت و نید روما هرادا تیلو هک امشد

طقف تیلو ل احد به ات اریز. مدرک مامت، دشاب

ی فاک ی تقو نیا و، دوب ادخلوسر و ادخل تیلو

عاطقنا زان دعب اما و، دوشی م لزان ی حو هک دوب

مدرم نید رد ی ربمغیب اریز. تسیند ی فاک ی حو

تافاً و عناوم و دنک تیامد ادخل نید زان هک تسیند

تسا مزلا تروصنیا رد و. دنک رود نید زان ار

ددرگ بوصنم رمأ نیا رد، لوسر ماقم مئاق هک

هک ربمایپ زان دعب رمأ ی لو زان اتسا ترابع و و

تسا تماً روما رب و نید روما رب مئاق

الله ی لصد الله لوسر نامز رد تیلو سپ

صقان هک دوب ی دحاو عورشم ملس و هلا و هیلع

رمأ ی لو بصن به هک ی تقو ات، دوبند مامت و دوب

دش مامت ربمایپ هلیسو به ربمایپ زان سپ

نوچ: هک دوشی م روط نیا ی نعم انهیلع و

مامت تیلو تمعد و دش ل ماک دوخ عیرشت رد نید

، نید ثید زان هک امش ی ارب مدش ی ضار نم دش

زجان آرد هک اتسا ی دیحوت نید هک ملسا نید

ی سک و ادخل زج و دوشی مذش تسرپ ی سک دنوادخل

و ربمایپ زان، اتسا هدرک و اتعاطا به رمأ ادخل هک

نید، دریگی مذرارق عاطم، ربمایپ زان دعب رمأ ی لو

ن انمؤم زورما رد هک دهدی م ربخ هیآ نیا
دشابی م ن ما رد فوخن ارود ندش یرپس زا دعب
دیحو تنید هک ار م لاسا نید ناشیا ی ار بدنوادخ و
هک ت سا ن اناآ دهع رب س پ .ت سا ه دیدن سپ ت سا
و ن دومذ ی ورید هطساوب و دنتسریپ ار دنوادخ
و ات عطا هبر ما اذ هکنا ای اذ ریغز ات عطا
رارق اذ ی ار ب کیرش ار س کچیه ،ت سا هدرک
دنهذ

ن یذلا لله دَعَوَ ﴿ هِیَا قِیْدَاصِمِ زَا نِیْدِ لَامِکَا هِیَا
ت سا ﴿مُکْنِمِ اوْنَمَا

س نِیْدِ مَوِیْلَا ﴿ زَا هِیَا نِیَا تَارِقِفِ رِد تَقْدَابِ و
زَا و ﴿نِوْشَخَا و مُهَوْشَخَتْ لَافِ ،مُکْنِیْدِ نِمِ اوْرَفَکِ نِیْذَلَا
وَ یْتِمَعْنِ مَکْیَلَعِ ثُمَمَثَا و مُکْنِیْدِ مَکْلَ ثُلْمَکَا مَوِیْلَا ﴿
۵۵ هِیَا تَارِقِفِ رِد تَقْدَابِ و ﴿هَانِیْدِ مَ لَاسِیْلَا مُکَلَّ تُیْضِرَ
تَارِقِفِ نِیَا هِکِ دِیَا مِ تَسَدِ هِبِ ،رَوْدِ هِرِوَسِ زَا

ی‌یاه هدعو هبل مع قیداصم زا هدئام هروسد
 نوچ بتسا هدمند هروسد نآ رد دنوادخ هک بتسا
 دیوگی ماچنا رد

تَاحِلِصًّا اَوْلِمِعَ وَ مَكْنِمِ اَوْنَمًا نَيْذَلًا هُلَلَا دَعَوُ ﴿
 وَ مَهْلَبَقَ نَمَ نَيْذَلًا فَالْخَتْسَا اَمَكِ ضِرْزَلًا اِي فَمُهَنْفَلِخَنْسِيَا
 دَعَبَ نَمَ مَهَنْدَبِيَا وَ مَهَلَا اِي ضَتْرَا اِي ذَلَا مَهْنِيْدِ مَهَلَا نَنْكَمِيَا
 رَفَكْ نَمَ وَ اَنْيَشِدِ اِي بِنَوْكِرْشِيْدِ لَا اِي نَنوُدْبَعِيَا اَنْمًا مَهْفُوْخِ
 ﴿نَوُقِسَافَلَا مَهْ كَلِئَلوُأَفْ كَلِذْ دَعَبِ

هدروا نامیا هک امشذرا ی‌دارفا هب دنوادخ»
 بتسا هداد هدعو دناه‌داد ماچنا هطاصل‌لامعا و دنا
 هکنانچمه دنادرگ هفیلخنیمز ی‌ور رد ار اهنا هک
 هداد ار تفلاخ دناه‌دوب ناشیا زال بقه هکی ناسک هب
 تیاضر دروم هکار اهنا نید ناشیا ی‌اربو و ،دوب
 زا دعب و ،دنادرگ نکتتم تساهنا دنیاشوخ و
 تینما و نما ناشفوخ نارود ندش ی‌رپس
 دنتسرپد ار مهکی روطب ،دنک اهنا فوخنیز گیاج
 ار ی‌زیچ چیه نم تدابع رد و دنکشیاتس و
 نارفک ،نیا زا سپ هکی سک و .دنهذرار قکیرش
 و ناقساف هورگ زا هتبلنا ناشیا سپ دزرو
 «.دنشابی مناز واجتم

هب دنوادخ هک مینکی م‌هظحلام تایا نیا رد
 هدعو ،هدیدنسپ ی‌اهرا درک هب نلاماع و نانموم
 اهدعو نآزا دوصقم و تیاغ و بتسا هداد ار ی‌یاه
 هب فوخلیدبت و ،نیمز ی‌ور رد نکتت زا ار
 دروم نید هبندر کل مع ناکما و ،تفلاخ و ،تینما
 مدعو تدابع رد دیحوت ماقم طقف ،دنسپ و تیاضر
 نَوُكِرْشِيْدِ لَا اِي نَنوُدْبَعِيَا ﴿تسا هداد رارق کیرش و زابنا
 كَلِئَلوُأَفْ كَلِذْ دَعَبَ رَفَكْ نَمَ وَ ﴿هرقف هکنانچمه ﴿اَنْيَشِدِ اِي بِنَوْكِرْشِيْدِ
 دوصقم و تیاغ نیمه هب هراشا زین ﴿نَوُقِسَافَلَا مَهْ
 مَوِيْلَا ﴿ و ،﴿سَبِيْدِ مَوِيْلَا ﴿تلامج رد اذهیلعف .دراد

تمتع مامتاً و نید لامکای ارب و ، نارفاک س آی
 و . دشابریدغ زور زا ریغ دناوتی مذتسا ن انمؤم
 و مّض نودب ، دشهیا دوخ زا ثحب و هدافتسا نیا
 زا هکی تایاور نآ : میتفگ انهیلعف . تایاور همیمض
 دسری مرمغ بهش دنس ابلاغ و تسا هدش دراو همّاع
 نوچ ، تسا هفرع زور ﴿مَوِيلًا﴾ زا دارم هک
 هجرد زا اهسفنّ دحی فتسا باتک فالاخمش نومضم
 نآ لمسّم و یراخب رکذ و . تسا طقاس رابتعا
 اهنآ تّحص به لیلد دوخ حاحص رد ار تایاور
 لأوصا لمسّم و یراخب هک میتفگ هکنانچمه ، دوشی مذ
 مدعرد رفزود نیا و . دناه درکذرکز ار ریغ ن اتساد
 رادقم ناوتی م اجنیا زا و . دنشابی م درّفتم رکذ
 : هک دروا تسد بهار باتک ود نیا نزو و شزرا
 زا هکلب تایمّلسم زا ریغ ن اتساد هکنآ اب هنوگچ
 تسا خیرات تایرورض زا هکلب و مّلاسا تایرورض
 سپس و . اَدِجَل مَّاتَف . دناه درو ایند دوخ بتک رد اهنیا
 رد باتک ود نیا صوصخر رابتعا تّاعر د نکل مّات
 س ابعلای نب ت فلاذن ارود رد هک همّاع عاملّ دزد
 و ریسفت و یوتف و مکد هکیرا رب ، نآ زا سپ و
 دناه تسنثیدد .

رد هدر او ثیدادا ، هتشنگ اهت حبنیا هممهازا
 تیالو هرابرد ﴿مُكْنِيْدُ مُكَلَّ تُمَكَّا مَوِيلًا﴾ : هیا لوزن
 هک - ن یلصمات اولصل ضفأ هیلع - نینمؤماریمأ
 زواجتم ثیدد تسید زا همّاع و هعیش قیرط زا
 غیلبت هیا لوزن نأش رد هچنآ به تسا طبترم تسا
 نَمَ كَيْلِ لَزْنًا اَمْ غَلْبُلٌ وُسْرًا اَهْيَا اَيُّ : تسا هدش دراو
 نَمَ كُمْصَعِيْ اَللّٰهُ وَ اَتَلَسْرِ تَغْلَبِ اَمْفَلَعَفْتَمَانِ وَاكْبَرِ
 تایاور نآ و . ﴿نَيْرِ فَاكُلًا مَوْقِلًا يَدْنِيْ لَا اَللّٰهُ نَّ اِسْ اَنَّا
 ثیدد چنپ و تسید زا ، همّاع و هعیش قیرط زا زین
 تایاور زا هتسد ود نیا ی مامت و . دنکی م زواجت

یلعفُ هلاؤم تُتک نم : ریدغ شیدد هب تسا طوبرم
 شیدد ریدغ شیدد : میتسناد هک روط نامهو . **هلاؤم**
 تعامج هک تسا یرتاوتم قوف ام هکلب رتاوتم
 هد و دصکیرب غلابن اشدا دعت هک هباحص زا یریثک
 و هیلع الله یلّصد اذل و سر دوزخ زا ، دوشی م رفذ
 عاملع عیمجر ب هولاع و . دناه درک تیاور مّلسد و هلاّ
 و فارتعا هّماء عاملع زا یریثک عمج ، هعیشد
 قافتان یا ربی گمه و . دناه دومن آرتاوت هب حیرصت
 اذل و سر تعجارم رد ریدغ هعقاو : هک دنراد
 هنیدم یوسد هب هکم زا مّلسد و هلاّ و هیلع الله یلّصد
 تیلان و نیا و . دوب هفرع زور زا دعب زور هُذو ، دوب
 رد میرکن آرقن آ بوجو رب هک ی رَبّت و یلّوَت دننام
 زا یاضیرف تسا ه دومن ص یصنتت ایآ زا یرایسب
 و ش بوجو هک تسین زیاج و ، تسا ی هلا ضئارف
تُلْمَکاً مَوِیْلًا) هیآ زا دعبش عیرشت

گامتدل امکا هیآ اذهیلعف . دشاب هدوب ﴿مُکْنِیدْ مُکَا
 دناوتی مذو ،تسا هدشل زان تیلو و عیرشت ز ا دعبد
 هکی تایاور زین تهج نیدب و . دشاب هفرع زور
 دوخ هب دوختسا ریدغ زور رد نآ لوزنی فانم
 هجرد ز ا باتک ابد نآ نومضم تفلخم هطساوب
 دوشی م طقاسد رابتعا

و هفرع زور رد تیلو هیآ لوزن تسان کمم تساریدغ زور رد شغیلبت

نآ رب هیبنته کی تسای اهتکن اجنیا رد نکیلو
 هیآ ود رد تقد و ربتد :هک تسنیا نآ و تسامز لا
 ﴿کَیْلًا لِّزَنًا اَمْ غَلْبًا وَّ سُرًّا اَهْیَا اِی﴾ :هیآ ی نعید ،هفرش
 ﴿مَوِیْلًا﴾ :هیآ و ﴿اَهْتَلَسِرِ تَغْلِبْ اَمْ فَلَ عَفْتُمْ اِنْ اِ وَ کَبَّرَ نِم
 مُکَا تُتِیْضَرُ وَ ،ی تمعدنم کیاعن تممتا و مُکْنِیدْ مُکَا تُتِلمکا
 زا هدر او تیداحا رد تقد و ربتد و ،﴿مَانِیدْ مَلَسِلًا
 رد نینچمه و ،هیآ ود نیار یسفت رد هماع و هعیش
 عاضوارد ربتد و تقد زینو ،ریدغ هر تاوتم تایاور
 لوسر تاییدن امر رخا رد ی ملسا عمتجم ی لخاد
 رد قیمع ثحب و ،ملسد و هلا و هیلع الله ی لصد الله
 و ثحاب صخش ی ارب ،نآ تایفیک و تایصوصخ
 نیقید و عطق ریسفت و تیدد و خیرات رد واکجنک
 لبقن آ عیرشت و بوجو و تیلو و رما :هک دنک داجیا
 دوب هدشل زان زور دنچ هصاف هب ریدغ زور زا
 و فوخ رد مدرم زا ،نآ راهظا رد ربمایپ نکیلو
 ،دنکنل وبقه هب ی قلنار نا هک دیسرتی م و دوب ی نارگن
 ترضدن آ ی ربمایپ هر ابرد ار دوخی اهتیند و
 توعدرمان یاربانبو ،دنیا منب دصق عوسو دننادرگب
 ی ارب ار نآ غیلبت هتسویپ اذهلخ ؛تفریذپی م ل لاتخا
 رد ات دومنی م ل وَّحْمُ زور نآ هب زور نیار مدرم
 ﴿کَیْلًا لِّزَنًا اَمْ غَلْبًا وَّ سُرًّا اَهْیَا اِی﴾ :هیآ ریدغ زور
 دیربار راظتنا و درک عطق ار تلهم و ،دشل زان

و هناحبس دنوادخهكتسا زياجن ياربانب و
 نآرد هكار هدئام هروس زاي ميظعت مسقي لاعت
 هميمض اب ، دشاب هدوب ﴿مُكْنِدُكُمْ تَأْمِكًا مَوِيلًا﴾ هيا
 هفرع زور رد ار همه ، نآعيرشت و تيلاو رما
 هيلع الله ي لصد م ركابمايپ و ، دشاب هدمرف ل زان
 هبريدغ زور ات مدرمي اربار نا غيلبت ملس و هلا و
 رد ار لامكا هيا ربمايپ و ، دشاب هتخادنا ريخات
 .دشاب هدركتولات هفرع زور

هيا هكنا ربتاياور زاي ضعبل امتشا اما و
 هكتسيند يعب ، دش ل زان ريدغ زور رد لامكا
 تيلاو رما غيلبت اب نراقم هيا نيا تولات دارم
 رد لامكا هيا اريز ، دشاب هدوب الله لوسر طسوت
 .تسا تيلاون اشد

زا هتسد ود نيا نيد عمج نياربانب و
 رد لامكا هيا لوزنرد هراو تاياور - تاياور
 زور رد نآلوزنرد هراو تاياور و هفرع زور
 نيد زاي فانت و دوشي م - ريدغ

هک تسا ی تروصد رد ی فانتد نوچ ، دوری م و دشاب ریدغ زور رد و ، هفرع زور رد لوزن رد ن آ غلابا و نایب و ، هفرع زور لوزن رد اما .تسیند ی فانتد ریدغ زور

هدما هفرع زور تایاور رد هچنآ اما و نایب هب نیدل امک رب دراد تلاد میا هک تسا یوار دوخ مهفزا ن آ ، سجد هباشم و سجد هضیرف زا ی دمتعم نایب ای و باتک هب طوبرم و تسا .تسیند الله لوسر بناج

نید هک ی عمج قیرط نیا رب دهاشد ی راب هک تسا ی تایاور میدومند تایاور زا هتسد ود نیا نب دمحم نب رفج زا دوخ ریسفت رد ی شایع تر ضد زا هک دنکی م تایاور شردپ زا ، ی عازخ :تفگی م هک مدینش ماسلا هیلع قداص

مَّسَدٌ وَ هَلَاءٌ وَ هَيْلَعٌ اَللّٰهُ لِيُصَدِّقَ لِيَّ اَللّٰهُ لِيُؤَسِّرَ لِيَّ اَمْرًا اَللّٰهُ نَّ اِ :هُلَّ اَلْاَقْفَلِ يَنْرَبِّجُ مَاتًا اَلْعُمُجَا مَوِيْدٍ تَاْفِرَعٍ **تُمَكَّا مَوِيْلًا** : كِتْمَلِ لُقْ : كَدَلِ وُقِيْدٍ وُ مَلْسَلَا كُئْرِ قِيْدٍ **مُكِيْلَعٌ تُمَمْتًا و** ؛ بِبِلَاطٍ بِبَا نِبِّ بِلَعٍ اَيْالَوْبِ **مُكْنِيْدٍ مُكَّا لِيَزْنًا تُسَلًا و** ، **مَانِيْدٍ مَلْسَلِيْلًا مُكَّا تُيْضِرَّ و يَتْمَعِدُ و اَكْزَلًا و قَلَّصَلًا مُكِيْلَعٌ تَلْزَنًا دَقْ . اَدَّهَ دَعَبٌ مُكِيْلَعٌ هِذِهِ لِبَقَا تُسَلًا و ، هَسِمَاخَلَا ي ه و ، سَجَحَلًا و مَوْصَلًا** ¹ . اَهْدِ لَا اَيْعَبْرُ لَا اِ

و هلا و هيلع الله ی لصد ادخلوسر نوچ» ، دندش دراو تافرع نیمز رد هعمج زور ملس دنوادخ :تفگ و دما تر ضد ن آ دزن هب ل یئار بج تما هب :دیوگی م وت هب و دناسری م ماسد وت هب

¹ ریسفت» رد زینار ثیدد نیا و . ۲۹۳ ص ، ۱ ج «ی شایع ریسفت» ص ۹۰ ج ی نایمک عبط «راونلا راحب» رد و ؛ ۴۴۴ ص ۱ ج «ن اهرپ .تسا هدروا ۳۰۶

هې امش د ی ا ر ب ا ر ا م ش ن ی د ن م زور ما : و گ د دوخ
 ا ر م ت م ع ذ و ، م د ر ک ل م ا ک ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ا ع ت ی ل ا و
 ه ک م د ی د ن س پ و م د ش ی ض ا ر و ، م د و م ن م ا م ت ا م ش ر ب
 ن م ن ی ا ز ا س پ ر گ ی د و ، د ش ا ب ا م ش ن ی د م ل ا س ا
 م ک د ا م ش ی ا ر ب ن م . م ت س ر ف ی م ن ا م ش ی ا ر ب ی م ک د
 ن ی ا و ، م د ا ت س ر ف ا ر س ج د و و ک ز و ه ز و ر و ز ا م ن د
 ا م ش ز ا ن م د ع ب ه ب ن ی ا ز ا و . د و ب ا ه ن ا ز ا ی م ج ن پ
 ا ب ر گ م م ن ک ی م ن ل و ب ق ا ر ز ی چ ر ا ه چ ن ی ا ز ا ک ی چ ی ه
 «تسا تیل او هک ی مجنپ نیا

ل ز ا ن ا م ر ب ن ی د ل ا م ک ا ه ی ا ر گ ا : ه ک د و ه ی ر ا ت ف گ م ی ت ف ر گ ی م د ی ع ا ر ز و ر ن آ د ش ی م

ه د ش ل ق ن ر م ع ز ا ه چ ن ا ر د ه ت ش د گ ا ه ن ی ا ه م ه ز ا
 ت س ا ه د ش ل ز ا ن ا ه ف ر ع ز و ر ر د ه ی ا ن ی ا ه ک ت س ا
 ت ا ی ا و ر ن ی ا ه م ه ر د ا ر ی ز ، ت س ا ی ر گ ی د ل ا ک ش ا
 ر د و - ب ا ت ک ل ه ا ز ا ی ض ع ب ه ک ت س ا د ر ا و ن ی ن چ
 ن ا : د ن ت ف گ ر م ع ه ب - ا ب ع ک ه ک ت س ا D ر ا و ی ض ع ب
 ی ف

دوھیلأ رشعم أنیع اهلثم تلزذ ول هیأ ن آرقلا
 مؤیلا: ۱: هلو قی هو - ا دیع هیف تلزذی ذلا مؤیلا اندختلا
 نبأ هلا و : رمع لاقف -) ۲: مؤکنید مکلأ تلّمکأ
 ۲: ع ادولا هجدنم هفرع مؤید وه و ، مؤیلا ماعلا

ا م ر ب ر گ ا ه ک ت س ا ی ا ه ی ا ن آ ر ق ر د «

1. ۲۵۸ ص ۲، ج «روثنما رُذلا»

2. ۱۵۵ ص ۶، ج «رانملا ریسفت» و ۲۵۸ ص ۲، ج «روثنما رُذلا»
 تیاور ۹۸ ص ۲، ج ی ر ف ظ م ع ب ط ، د و خ ر ی س ف ت ر د ی ز ا ر ح و ت ف ل ا و ب ا
 و ا ه ک ب ا ه ش ن ب ق ر ا ط ز ا د ن ا ه D ر ک ت ی ا و ر : ه ک د ن ک ی م ل ق ن ه ن و گ ن ی د ب ا ر
 و د م ا ب ا ط خ ل ا ن ب ر م ع ک ی د ز ن ه ب ن ا د و ه ی ر ر ا ب ح ا ه ل م ج ز ا ی D ر م : ت ف گ
 ا م ب ا ت ک R ر د ر گ ا ه ک D م ا D و ر ف ا م ش R ب م غ ی پ R ب ا م ش B ا ت ک R د ی ت ی ا : ت ف گ
 : ت ف گ ؟ ت س ا م ا د ک ن آ : ت ف گ . ی ن ا م ت ف ر گ د ی ع ز و ر ن آ ی D م ا D و ر ف ا م R ب
 ، D م ا D و ر ف ی ک ت ی ا ن ی ا ه ک م ن ا D ن م : ت ف گ R م ع . (۲: مؤکنید مکلأ تلّمکأ مؤیلا)
 ر ض ا د م ل س و ه ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص د ا L ل و س ر ا B ا م و ، D م ا D و ر ف ا ج ک و
 ت س ا D ی ع a ر ن ا ن ا م ل س م ه ل م ج a م S پ ز a و د و ب D ی ع a ر a م Z و R ن آ و م ی D و ب
 و ت س ی ز ن ی ی R د ه ف ر ع ظ ل ا ت ی ا و R ن ی ا R ب ا ن ب و . ی ه ت ن ا . ت م ا ی ق Z و R ه B ا ت
 . د ش ا ب م ذ R ی D غ Z و R ن ا م ه D ی ع Z و R ز a D a R م T س a ن ک م

هدش لزان هک ی زور ن آ دشی م لزان دوهیت عامج
تَلْمَكًا مَوِيْلًا: هیا ن آ و میتفرگی م دیع ار ن آ ، دوب
 .تسا **مُكْنِيْدٌ مُكَلٌ**

منادی م ن م ادخ هب دنگوس :تفگ رمع
 زا هفرع زور ،تسا هدش لزان هک ار ی زور
 «.تسا عَادَوْلًا مَجِدٌ»

قیلعلما و بآ زا ،دیمد ن ب دبع و هیوهار ن با و
 و دندوب رمع دز نرد :هک دناه درک تیاور طفل نیا اب
 باتکلها زا ی درم ؛دمآ نایم هب هیا نیا زا نخس
 لزان هیا نیا ی زور هچ رد میتسنادی م ام رگا :تفگ
 لِلّٰهِ دَمَحًا :تفگ رمع .میتفرگی م دیع ار ن آ تسا هدش
 ،هَفْرَعًا مَوِيْدًا تَلَزَدُ ،ي نَاتِلًا مَوِيْلًا وَّ اَدِيْعًا اَنْلًا هَلْعَجِي ذَّلًا
 رَمَلًا نَّ اَنْمَلِعَفَ رَمَلًا اَنْلًا لَمَكًا فُرْحَنًا ي نَاتِلًا مَوِيْدًا و
 1.صِ اَقْتَنًا ي فِكَلِيْدًا ذَعَبٌ

دیع ام ی ارب ار ن آ هک تسار دنوادخ دمخ
 هفرع زور رد هیا نیا .ار مود زور و ؛دینادرگ
 .دوب ن ابرق دیع زور ش مود زور و دش لزان
 میتسناد ام و ،درک ل ماک ام ی ارب ار رما دنوادخ
 «.تسا ن اصفق هب ور رما نیا دعب هب نیا زا هک

مزلتسم نید لامک :دناه تفگ هک ناخیش رب در تسا نید ن اصفق

رُدَلًا» رد ی طویسد ار تیاور نیا لید و
 ن با و تبیش ی بآ ن با زا ی رگید ل کش هب «روثنملا
 هیا نوچ :هک تسا تسا هدر و آ قرتنع زا ریرج
 زور رد ن آ و دش لزان **مُكْنِيْدٌ مُكَلٌ تَلْمَكًا مَوِيْلًا**
 .درک هیرگ رمع (ن ابرق دیع زور) دوب حج دربکا
 ارچ :دومرف ملس و هلا و هیلع الله ی لص ادخل و سر
 ؟! ی نکی م هیرگ

1. بنامه

ذِاْ اَمَافِ اِننِيدِ نِمَ ءَدايِزِى فَاَنْكَ اَنْاْى ناكِبَاْ :لِاَق
لُْمَكِيْمَ اَمَافِ نَافِلُْمَكِ

۱! تَقْدَصَ: لَاقَ. صَقَدْلَا اُطْقَعِي شَد

ام: هک تسنیا نم هیرگ بسد: تفگ رمع»

، میتفری می تدایز هب ورن نامدوخ نید رد هتسویپ
لماک هک تسینز یچ چیه دشلماک نید نوچ اما و
تسار: دومرف. در یذپی م ناصقن هکنیا رگم دوشد
! «ی تفگ»

هجو هبار تیاور نیا ریظن نینچمه و
زال بند نبدمازا «رَوْتَمَلَا رُدَلَا» ردی رگید
:تفگ واهک دنکی م تیاور ی نزم الله دبع نبد تمقاع
بأطخن بدرمعس لجم رد نم: تفگ نم هب ی درم
زا هنوگچ وت: تفگ موق زای درم هب و او مدوب
!؟ دنک فیصوت ار ماسا هکی دینش ادخل و سر

الله ی لَصَدِ اللهُ لَوْسَرَ تُتَعَمَسُ: تفگ درم نآ
مَثُ أَعْدَجَ ۲ اَدَبَ مَلَسًا لَانِ: لَوْ قِي مَلَسًا و (هلا و) هیلع
دَعَبَ أَمَفٍ: رُمُعَلِ لَاقَ. لَانَ اَبَمُ مَثُ اَيَسَدَسَ مَثُ اَيَعَابِرَ مَثُ اَيِنْتِ
۳. ن اصفنلا لآ لوزبلا

و هلا و هیلع الله ی لَصَدِ ادخل و سر هک مدینش»
روهظ عَدَجَ دننامهء ادتبا رد ماسا: تفگی م ملس
هدرواین رد ناند زونه هکی ناوید هچبر) درک
روهظ ی نث دننامه و درک دشر نآ زا سپ و، (تسا
اهنا هک وای ولجن اند راهچ هکی ناوید هچبر) درک
درک دشر نآ زا سپ و، (دشاب هدمآ رد، دنیوگ ایانثار
هکی ناوید هچبر) درک روهظ ی عابر دننامه و

۱ ص ۲، ج «ریثک نبا ریسفت» و ۲۵۸، ص ۲، ج «روثملا رُدَلَا»
۸۰، ص ۶، ج «ی ربط ریسفت» و ۴۸۹.

۲: دیوگ «تغللا حاحص» ردی رهوج. بتسا هتشلماعتسا مزلا اُدْبِی، اَدْبِ
هنم و بتسا هدروا «هیاهن» رد ریثا نبا و هب ت اُدْبِی: اَعْدَبَ عِی شَلَابُتْ اَدْبِ
ی اَعْمُ كَبْرِضِيَا: لَوْ قِي اَتَعَمَسُ دَقَلِ اللهُ وَ - هِنَعِ اللهُ عِی ضِر - عِی اَعْمُ ثِيْدِ
هفیاط هک ادخ هب دنگوس: «لَاوَا عِی اَعْدَبِ هِيْلَعُ مَوْ مُنْبِرَضِ اَمَكِ اَدْوَعِ نِيْدَلَا
، راک ی اهنتا رد دنز می ریشمش اب نید هماقا ی ارب ار امش مجع
... تیدحلا هنم و «دیدز دریشمش اب ار اهنا امش راکل و وارد هکنانچمه
مُتَأَدَّبُ ثِيْدِ نَمُ مُدَعَوُ

۳. ۲۵۹، ص ۲، ج «روثملا رُدَلَا»

فارطارد نادنند راهچ زانترابعهک واتایعابر
دننامه و درک دشر نآزا سپو ،)دشاب هدمآرد ایانث
هبش نس زونه که ی ناویح هچب(درک رو هظ ی سدس
لزابد نرسیده است). و پس از آن همانند بآزل ظهور
کرد. (بچه حیوانی که دندانهای ناب او که در پشت
رباعیات است، درآمده باشد. و در این صورت
حیوان مانند گوسفند و گاو شتر به مرحله کمال خود
رسیده است).

لامک هک لوزب ملحرم زا دعب :تفگ رمع
ی نعی) ناصقن رگم تسیند ی زیچ تسا ناوید
(دوری مفعض هب و ر ناوید

تسا دراو هّماع تایاور زا یضعب رد و
تسیرگ رکبواب دش لزان نید لامکا هیآ نوچ :هک
:تفگ ،دندیسرپ و ا زا ار ن تسیرگ تّاع نوچ و
1.تسا ناصقن ش یادیپ هعیلط رب لیلد لامک

تسیند ی ن تفریذپ لاوز تمعد مامت و نید لامک

ی م تایاور زا کبسد نیا عومجم ی راب
دز نرد هفرع زور رد هیآ لوزندی انعم :هک دناسر
هچنآ هب دوب مدرم تافتلا و هّجوت رکبواب و رمع
رد سّج م سوم مسارم رد ماسا رهاظ تمّظع زا
مامتا و نید لامکا ریسفت و ؛دناه درک دهاشم هکم
ی ارب نآ صولخ و هکم وّج ی اقص هب ار تمعد
دروم هک ی نید هک ،دناه درک زور نآ رد نیملم
نودب هک ی روطب دوبن ماسا نید زج دشابش تسرپ
لماکن انیمطا اب ناشیا زا رذد و رآفک زا سرت
هب و .دناه داد ماجنا دوخ فقاوم رد ار سّج لمامعا
،تمعد مامت و نید لامک زا دارم ،رگید ترابع
تسد رد هک تسا ی لامعا و شور نامهل لامک
هکنیا نودب ،دناه درکی م لمع نآ هب و هدوبن نیملم
ای و دننک هطلاخم ناشیا اب رآفک زا ناشنانمشد
هک ی نید لامک هذ ،دننک رذد اهنا زا دنشاب روبجم
ی واحد و الله دذع ن م لوعجم تعیرش ی انعم هب
ملاسا زا دارم نینچمه و .تسا فراعم و ماکا
ماقم رد نانآ تسد رد هک تسا ی ماسا رهاظ
تسا هدوبل م

1. ۱۴۶ ص و ۱۴۵ ص ۳ ج «ی واطنظ ریسفت»

تروص، نید زا دارم: هصلاخ روطه و
و، تسا هدوب دوهشم ناشیا لامعا زا هکی نید
و تگوشد تهج زا ماسا تروص ماسا زا دارم
و یدایز لوبق هک تسانعم نیا. دشابم توق
دنکی م ار ناصقن

و هدشع یرشتد فراعم و ماکدا تایلک اما و
ار ناصقن و یدایز لوبق، ادخ دزدن زا هدش لزان
هدما و املاک رد ناصقن و یدایز ن آریز. درادن
تسنس لکی. صَقْنَد لَّا اَطَّقُ عِيَّ شَلْمَكِي مَ اَهُنَا :تسا
زین عامتجا و خیرات رد هک تسا نیوکت و عیبط
تقوچیه نید اما و. دشابم تعیبط و نوکعت به
ن آ و، ددرگی مندس یماوند و نسنس نیا لاثماً به موکحم
رد رگم در یذپی منزل یدبت و ریغت هعَرَّشُم تَقِيْقَد
یاهتسنس ریاس دننامه نید: دنیوگی م هک نانا دزد
تسا روطتم و ریغتم، هعامتجا

تسد هب اجنيا زا ، دش هتسناد بلطم نيا نوچ
 :تسا دراو لاکشا ود رکفت زرط نيا ربهک ديايم
 نيد يانعم دنهتشادنيپيد يانعم ارنا هک هچنآ :لأوأ
مُكْنِيْدُ مُكًا تَلْمَكًا مَوِيْلًا :ي لاعت ي ادخراتفگو ، تسين
 .تسين قداص نأ رب ، ﴿

ار ي نيد دنوادخ تسا نکم هنوگچ :ايناث و
 هب و دمانبل ماک ار نآ ه دش ريگمشچ ش تروصد هک
 هکيلادر د ؟ دراذگ تَنم تَمَّا ربه و ؟ دهد تبسندوخ
 نيملمس و ، ه دش لکاپ نيکرشم رهاظ زا نيمز طقف
 ديك و رکه هغدغدنودب ار ناشلامعا دنناوتيم
 نايم رد زونه نكيلو ، دندهد ماجنا اغراف ناشيا
 ناشداسف و ناشررض هک دنتسه ي دارفا نيملمس
 و .تسا نيکرشم زا رتشيد بتارم هب ملسا يارب
 اب هک دنشابيم نيقفانم ت عامج نامه هتسد نيا
 رد هتسويپ هيرسد تاعامتجا و قيقد ياهي دنبهتسد
 و ، دندزيم داسف هب تسد و دنتفایيم هار نيملمس
 هسيسد و ، نيملمس رومًا ندرک نوگژاو رد اَمئاد
 ناشيا نيد رد تاهبش عاقلا و ، نيد رد ندرک
 .دنديشوکيم

هک دنراد ي ميظعو فرگشن اتساد نيقفانم
 و نيقفانم هروس دننام نآرق تايا زا ي رايسب رد
 و هدئام و عاسنلا و ، هرهب هروس تايا زا ي ضعب
 .تسا هدمآ اهریغو بازحا و تئارب و لافنا
 ، نيد لامکا هيا لوزنه طساو هب مينادي مذ و
 سفند و ؟ تسسگ ناشيا تيعمج هرابکي هنوگچ
 ي قيرط هچ هب و ؟ دش شوماخاهنيسد رد ناشيا ه
 تسيند و دوبان ناشلطاب و ؟ دش ل طابن اشركم و ديك
 ربه دنوادخ ناشيا دوجو اب تسا نکم هنوگچ ؟ دش
 تمعذر رهاظ مامتا و ، نيد رهاظ لامکا هب نيملمس
 درّجم هب ، ددرگ اضر ملسا رهاظ هب و ، دراذگ تَنم

هدومذ درط هکم زا ار نیلمسم ن انمشد طقف هکنا
،خیرات و ن آرق تدهشد هب مینادی م هکنا اب تسا
زا رتخت و ،رترخ ری و ،رتنمشد نیقفانم
دنوادخ ن خسام راتفگ قیدصت و .دناه دوب نیکرشم
وُدَعَلًا مُهْرًا: دیوگی م شربمایپ هب باطخ هک تسا
ناشیا زا سپ ،ن انمشد طقف دنناشیا»¹. ﴿مُهْرًا ذَحَافًا
﴾.! نک رذح

رب هناحبسد دنوادخ هک تسا روصتم هنوگچ
هب ار دوخ نید رهاظ و ،ه دراذگ تّم نیلمسم
نید نیان طاب هکی لادرد دنک فوصوم لامک
دوخت معزایپ و ؟تسا نینچ

---

¹.نوقفانم: ۶۳ هروسدزا، ۴ هیآ

تمعدن آهکی لادر دیا من فی صوت مامت به ار
 دوزی اضر زا رابخا ای و ؟تسا تمقد به بوشم
 ؟تسا روطنیا شیانعم هک دهد کی ماسا تروصد به
 نَیْلِضْمًا ذِخْمٌ تُنْکَمُ وَ ﴿: دیامرفی م هکی تروصد
 1. ﴿اِذْضَعَّ﴾

هک تسا هتفرگن رارق نم تنس هاگچیه و «
 دوز نیعم و رای و اناوتی وزاب ار ناگدنک هارمگ
 اهنأ شور و نید و نیقفانم هرابرد و «. منادرگب
 مَوْقِلًا نِعَى ضَرِيْبٍ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نَبِّئْهُمْ بِذُنُوبِهِمْ لَعَلَّ هُمْ يَرْجِعُونَ ﴿: دیوگ
 2. ﴿بِنِيقِيسَافًا﴾

کی ضار و دونشوخ اهنأ زا رگان اناملسم کی «
 کی ضار قساف هورگ زا هاگچیه دنوادخ سپ ،دیوشد
 مُمْهَلًا تَرْفَعْتَسَا مُمْهِيْعًا ؕ اَوْسِرْ ﴿: دیوگ زین و «. دوشی من
 مَوْقِلًا يَدْنِيْهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نَبِّئْهُمْ اللَّهُ رَفَعِيْنَ اَمْهَلًا رَفَعْتَسَا مَمًا
 3. ﴿بِنِيقِيسَافًا﴾

کی ارب و ته چه در ادنی توافتن ناشیا ل اح به «
 دنوادخ هاگچیه کی نکذ ای کی نکب تر فغم بلط اهنأ
 هورگ دنوادخ هکی تسردب ،دزرمای من ار اهنأ
 «. دنکی من تیاده ار ناقساف

نَبِّئْهُمْ رَفَعْتَسَا لَا وَاَمْهَلًا رَفَعْتَسَا ﴿: دیوگ زین و
 4. ﴿مُمْهَلًا اللَّهُ رَفَعِيْنَ اَمْهَلًا رَفَعْتَسَا مَمًا﴾

بلط ای و کی نکب تر فغم بلط ناشیا کی ارب «
 بلط ناشیا کی ارب راب داتفه رگا ! کی نکب تر فغم
 «. دزرمای من ار اهنأ دنوادخ کی نکب تر فغم

لامکا و ،دراد قلاطایا ،نیا رب هولاع و
 ار ماسا به دنوادخ کی اضر و ،تمعدن مامت و ،نید

1. فیهک: ۱۸ مروسدزا، ۵۱ ای

2. تئرب: ۹ مروسدزا، ۹۶ ای

3. نوقفانم: ۶۳ مروسدزا، ۶ ای

4. تئرب: ۹ مروسدزا، ۸۰ ای

تهج به لآثم، رگید تهج زا ریغی تهج به ديقم
ی نعم زا ریغ تروصه و، نطاب زا ریغ رهاظ
دنکی مند.

زا نید لامکا هیآ: میتفگه ک روظنامه و
اُولِمَع و مُكْنِم اُوْتَمَا نَيِّذًا اُلله دَعَوَ (هیآ قیداصم
هیآ نآ رد و، تسا (فلاختسا هیآ) (تاجلأصلا
زامعا، نیلمسه دارفا مامت، هدعو دروم و باطخ
هفئاط دارم هکلب، دنتسین رهاظ تروصب اهنا
رهاظ هک دنتسه نیلمسه زا یصوصخم
زا هچنآ و، تسا گندهامه نطاب اب ناشرادرک
رهاظ

و نید نامه ابقباطم ت سا دوهشم ناشلامعا
هدشعیرشت دنوادخ دز نرد هک ت سا ی عقاو م لاسا
ت سا

الله دنع هک اهنا نید لامکا زا دارم اذهیلع و
هدشعیرشتی نید قیاقد لیمکت نامه دشاب هدیدنسپ
و هتخیرعیرشت بلاقرد هک ت سا دنوادخ دز نرد
ددرگن کتم ناشیا بولقرد ات هدرکل زانار همه
دربتسد زا رآفک س آید زا دعب ار دنوادخ دنناوتب و
دینک تدابع ناشنید هب

ی انعم: میتفگ هک ت سا ی ناعم نامه نیا و
ضئارفعیرشت تهج زانآ لامک، نید لامکا
،تسین ی اهضیر فرگید، هیآ لوزنزا دعب و، ت سا
زا اهنا حج ص ذلآ اب و نیملسم لامعا ص یلخت هذ
اهل مع هک ی روطب ناشیا حج و نیکرشم لامعا
ی انعم: هداسد ترابع هب و. دریند طلا تخا م ه اب
ی لعأ هب نآ ن تفر لآ اب و نآ ی لماکت رسید نید لامک
و ما کدا عیرشت تهج زانآ ی قرت ج راعم و ج رادم
تروصنیا رد و. ت سا هیقیقد هقد فراعم فشک
1. درادن ی نعم ی دایز زا دعب ناصقند

ت امرحم تا یا نید رد نید لامکا هیآ عوقو ت سا بیجء ماعط

مَوْبِلًا ه میرک هیآ ریسفت رد اجنیا رد هک ی ثحب
تُيَضِرُ وَ ،ي تَمَعِدُ مُكْيَاءُ تُمَمَّتَا وَ ،مُكْنِيْدُ مُكَا تُتْمَكَا
بلاطم هر هوج و هدرشف، میدومذ (هانید م لاسد لا مُكَا
الله هیآ ترضد: ام ی مارگ داتسا دنمشزرا و سیفند
دشابیم - هیکزلا هتبرت الله سدق - ی نابطابط هملاء

1 نید: هک س آبع ن با راتفگ: دیوگ ۱۶۷ ص ۶، ج «رانملا ریسفت» رد
رترهاظ و رتتباث، دنکی من ص قاند تقوچیھ و هومرف لامک دنوادخ ار
ص قدرگم تسین لامک زا دعب: هک رمع راتفگ زا ت سا

ی فن ازیما» باتک رد و یریسفت سورد رد هک
دناهدومرف ایب^۱ «ن آرقلا ریسفت

نم اورفکن یذلا س ی مویلا) هیآ رد هک ی بلطم
ت یضِر و) هلمج ات) مکنید مکتا مویلا) و) مکنید
ی اج و ل حم تسا ب جعت دروم) بانید ماسلا مکتا
همیرک نیا ریسفت رد هچنآ اب هک تسا هیآ نیا
رد تیلو و ربن آ تلاد و ، دش نایب الاصفم هفیرش
هیآ طسورد هیآ نیا هنوگچ ، دیسر حوضو دحرس
هلمج و هنی ننتسم هلمج نید و ، لکأ ت امرحم
نینچ هیآ ردص نوچ .تسا هدش عقاو هیئانتسا
ام و ریزنخا محأ و مدلا و هئیملا مکیاع تمرح) .تسا
و هئیدرتملا و هذوقوملا و هتخنملا و هب الله ریغالها
یاع حبذ ام و مئیکذ ام لایع بسلا لکأ ام و هحیطنلا
ملاز لأاب او مسقتست نأ و ب صنلا

^۱ زا و ۱۹۴، ص ات ۱۷۹ ص زا ، ۵ ج «ن آرقلا ریسفت ی فن ازیما»
۲۱۳ ص ات ۲۰۸ ص

و نوخ و ، رادرم :امش ر ب د ش مارح»
 ،دیشکب ادخ ریغ ماز ه ب ه ک ی ناوید و ،کوخ تشوگ
 و گنس و بوچ اب ای و ،دننک هفخ ه ک ی ناوید و
 زا ه ک ی ناوید و ،دریمب ات دننز ن آ ه ب رگید زیچ
 خاشد هطساو ه ب ه ک ی ناوید و ،دوشد با تری ی دنلب
 زا هدنام ی قاب و ،دریمب رگید ن اوید زا ن دروخ
 رگم تسا ه دروخ ارنا ه نرد و عُبَس ه ک ی ناوید
 و حبز ار ن آ و دیسرب ن آ ه ب ش ندرم زال بق ه کنیا
 ن ایادخ ه ب رقتی ار ب ه ک ی ناوید ن آ و !دینک ه یکذت
 ی ناوید ن آ و .دوشی م هتشک دَبَعَم گنس ی ور ر ب
 هتشاذگ رامق ه ب م لَازُ ا ه ب رامق ی اهریت هطساو ه ب ه ک
 «.تسا ق سفر ا ک نیا ؛دوشی م

ل اونم نیدب لاما کار ث ح دروم هیا س پسو

ه ک تسا هدر ک رکذ بیترت و

الف مَكْنِيدِ نِمِ اَوْرُفَكَ نَيْذِلًا سَيِّ مَوَيْلًا ﴿
 تُتَمَمَّتَا وَ ،مُكْنِيدِ مُكَلَّ تُتَمَكَّا مَوَيْلًا نِوَشَخَا وَ مُهُوَشَخَتْ
 ﴿مَانِيدِ مَلَسِلًا اُمُكَلَّ تُيَضِرَ وَ يَتَمَعِدُ مُكَيَّاءَ

ت امر ح مرد ع ق او عانتسا ،هیا نیا زا س پ و

ه ک تسا هدر و آ هلمج نیدب ار ل ک آ

مِثَالٍ فِنَاجَتِّمُ رَيْغٍ قِصَمَخَمَ يَفِ رَطُّضًا نِمَفًا ﴿
 1. ﴿مِيحَرَ رُوقَعًا اَللَّهُ نِنِ اَفِ

رد و ،دتفا ترورض رد ه ک ی سک س پ»

باکتر ا ه ب ی کیدز ن ت هجد ه ن - ی گنسرگ و هعاجم
 دنوادخ س پ دنک ه دافتسا ت امر حُم ن آ زا - هانگ
 «.تسا ن ابرهم و ه نزر ما

ی نعی هیا ل یز و رد صدر د تَقَد و هظحلام اب

﴿قِصَمَخَمَ يَفِ رَطُّضًا نِمَفًا﴾ و ،﴿هُتَيْمَلًا مُكَيْلَعٌ ثَمَرِحُ﴾

1. ه دنام : ۵ ه روسزا ، ۳ هیا

ی لِمَاک و مَامَتِ رَاتِفَکَ ، نَخَسَدِ نِیَا : هَکَ دِیَا ی م تَسَدِ هِبِ
 هَجُو چِیَه هِبِ دُوخِ ی نَعَمِ و دَارِمِ هِدَا فَا رَدِ هَکَ تَسَا
 ﴿مُکْنِیدِ نَمِ اَوْ رَفَکَ نَیْذَلَا سَبِّیَ مَوِیْلَا﴾ هَلْمَجِ رِبِ فِقْوَتَمِ
 هِدَا فَا رَدِ و . تَسِیدِ ﴿هَانِیدِ مَلَا سِلَا مُکَلَا تُیْضِرَ وَ﴾ اَتِ
 و هَرَقِبِ هِرُوسِ رَدِ هَکَ تَسَا ی تَا یَا دِنَنَامِ اِهْنِیْعِبِ ی نَعَمِ
 زَا هِچَا رِ مَاعِطِ تَامَرِّحَمِ و ، هَدِشِ دِرَاوِ لِحَدِ و ، مَاعِنَا
 هِیَا نْتَسَا هَلْمَجِ رِظْنِ زَا هِچِ و هِنَمِ ی نَنْتَسَمِ هَلْمَجِ رِظْنِ
 . تَسَا هِدِرِکِ نَا یِیدِ

مَرَّحَامِنَا﴾ : تَسَا رُوطِ نِیَا هِیَا : هَرَقِبِ هِرُوسِ رَدِ
 رِیْغِ هِبَلِّ هَا مَ و رِیْزِ نِخْلَا مَحَطَ و مَدَلَا و هَثِیْمَلَا مُکِیَاعِ
 غَا بَرِیْغَرِّ طُضَا نِ مَفَرِّ : تَسَا رُوطِ نِیَا نَا ءَا نْتَسَا و ﴿اَللّٰهُ
 ۱. ﴿مِیْحَرِّ رُوفَعِ اَللّٰهُ نَا اِیْیَاعِ مَثَا لِاَفِدَاعِ لَا وَ

دِنُوادِخِ هَکَ تَسِیدِ نِیَا زَا رِیْغِ و تَسَنِیَا»
 تَشُوْگِ و ، نُوخِ و ، رَا دِرِمِ ، اَمِشِ رِبِ دِرِکِ مَارِحِ
 هَتَشِکِ اَدِخِ رِیْغِ مَانِ هِبِ هَکَا رِ ی نَاوِیْدِ رِ هِ و ، کُوخِ
 رَدِ ، دَتَفَا تِرُورِضِ رَدِ هَکِ ی سِکِ رِ هِ سِ پِ . دِنِشَابِ
 عِ فَرِّ دِ زَا و ، دِشَابِ هَتَشَادِ نِ لِ یَا مَتِ نِ اَدِ بِ هَکِ ی تِرُوسِ
 ی هَانِگِ نَا نِ دِرُوخِ رَدِ ، دِنِکِ زِوَا جِتِ تِرُورِضِ
 «. تَسَا نِ اِبِرِ هَمِ و هَدِنِزِ رِمَا دِنُوادِخِ و ، دِرَا دِنِ

لُقَرِّ : هَکَ تَسَا رُوطِ نِیَا هِیَا ، مَاعِنَا هِرُوسِ رَدِ
 لَا اِیْ هُمَعَطِیْمِ مِعَا طِ ی اَعَا مَرِّحَمِ ی لَ اِ ی حِوَا اَمِ ی فِدِجَا لَا
 سُسْ جِرِ هَثِیْمَلَا رِیْزِ نِخْلَا مَحَطَ وَا اَحِوُقَسَمَا اَمَدِ وَا هَثِیْمِ نِ وُکِیْنَا
 رُوطِ نِیَا نَا ءَا نْتَسَا و . ﴿هَبِ اَللّٰهُ رِیْغَلِّ هَا اَقْسِفِ وَا
 رُوفَعِ کَبَرِّ نَا اِفِدَاعِ لَا وَ غَا بَرِیْغَرِّ طُضَا نِ مَفَرِّ : تَسَا
 ۲. ﴿مِیْحَرِّ

هَچِنَا رَدِ مَنکِی مِزِ اَدِیْ پِ نَمِ ! رِبِ مَغِیْ پِ یَا وِ گِبِ»
 رِبِ اَرِ ی مَارِحِ زِیْچِ تَسَا هَدِشِ ی حِوَا نَمِ ی وِ سِ هِبِ

۱. هَرَقِبِ : ۲ هِرُوسِ زَا ، ۱۷۳ هِیَا
 ۲. مَاعِنَا : ۶ هِرُوسِ زَا ، ۱۴۵ هِیَا

دشاب رادرم هكنا رگم دشاب هدوب هك هدنروخ ره
 - دشاب هدوب كوخ تشوگ ايو ، هشد هتخير نوخ ايو
 هحيبذ هكنيا ايو - تسا ديلپ كوخ تشوگ نوچ
 ادخ ريغ يارب هك دشاب هيور زا نوريد و قسف
 .دشاب هدر بن آرب ادخ ريغ مانو ، دشاب هدر ك حبذ
 ندروخ هبل يم و دتفا ترورض رد هك ي سك سپ
 وت دنوادخ ، دنكذ زواجته دد زا و دشاب هتشادن آ
 «تسا نابرهه و هدنرما

مَرَّحَ امَّنَا: تسا روط نيا هيا لحن هروسرد
اللَّهِ رِيغَلْ هَا مَ وَ رِيغَلْ هَا مَ وَ مَدَّلَا وَ هَتِيمَا مُكْيَا
رِيغَ رَطْضًا نِمَفَ (تسا روط نيا نآ عانتسا و .) هب
١. مِحْرَ رُوفَعِ اللَّهِ نَافِدَاءَ لَا وَ غَابَ

دنوادخ هك تسين نيا زا ريغ و تسنيا»
 تشوگ و ، نوخ و ، رادرم امش ربه درك مارح
 هتشك ادخ ريغ مان هب هك ار ي ناويد نآ و ، كوخ
 يور زا و دتفا ترورض رد هك ي سك سپ .دشاب
 زواجته ترورض دد زا و ، دروخ ن ادب ليامت
 «تسا نابرهه و هدنرما دنوادخ سپ ، دنكذ

و دافم ي اراد تمعد مامتا و نيد لامكا هيا
تسا لقتسم ي اوتحم

و ، هدنام هروس) هيا راهچ نيا عيمج رد
 مينيبم (لحن هروس و ، ماعنا هروس و ، هرهب هروس
 تامرحم دنوادخ قايسد كيه هب و لكش كيه هب هك
 قايسد هب و لكش كيه هب زابو ، هدمرفن ايديار ماعط
 تروص رد ار اهنا ندروخ زواجه دراوم
 هدر مهب ار كبسد هچنآ .تسا هدر ك نايد رارطضا
 هتخادنا هلساف زواجه دراوم و لكأ تامرحم نيد و

¹ لحن: ١٦ هروس زا ، ١١٥ هيا

ثِيصِر (ات) مُكْنِيْد نَم اَوُر فَكَن يَدَّلَا سَبِيْد مَوِيْلَا (تايا
 ، هدمآ هدنام هروسرد هك دشابم (مانيد مَلاَسِلَا اُمَكَا
 ار هئم ي ننتسم هلمج هك ار لكأ تامرحم نيد و
 هلمج هك رار طضا دراوم نيد و ، دندهم ليكشت
 اب ، تسا هتخادنا هالصاف دندهم ليكشت ار ي ننتسم
 دراوم زاوج و تامرحم هلمج ود نيا هكنيا
 چيه هب دنتسه هئم ي ننتسم و ي ننتسم هك رار طضا
 هلمج نيدب ي زايذ دوخ دافم تيمامت رد هجو
 دنرادن هضرتم

طلخ ات ، دناه دروا هالصاف ار تلامج نيا
 يزور زا دارم : هك دوش نامگ نينچ و دوش ثحيم
 و دندش سويام نيملمس نيد هب دربتسد زا رآفك هك
 ادخ(زا و دنسرتدن اشيا زا نيملمس دياب زور نا رد
 ار) نيملمس نيد هك ي زور تشرد نا و ؛ دنسرتب
 هدرک هامت اهنا رب ار تمعد و ، هدمزل ماك دنوادخ
 و هتقخنم و هتيدرتهم مكد لاثم هك تسا ي زور ، تسا
 و ، هشد باترپ ي دنلب زا ناويد (هحيطن و هذوقوم
 نايب) هشد هذخ خاشد و هشد هذ بوج و هشد هفخ
 نا هكنا ات ، تسا هشد نشور هنيا تمرح و هشد
 تسا ي قار ي اوتحم و ي لاء دافم ي اراد هك تلامج
 نا ريغ هرابرد هك ي روط هب تسا تيلاو هرابرد و
 ، دتفيب هجوت دروم و رظنم زا ، دشاب هذوب دناوتي مذ
 و ي اوتحم لابند هب و ، دنتفيب شركف زا مدرم و
 و نيد لامكا هيا هك دنرادنپ نينچ و ، دنورنش دافم
 ي دوبمك ماسا رد رگيد نا هطساو هب هك ت معذ هامت
 ماسا نيد هب دنوادخ هك تسا راوازسد و تسيند
 هداثفا اپ شيب ي داء لئاسم هب عجار ، دشاب ي ضار
 ي ارب اهنا هاعط تيلد و رآفك اب هوارم نوچمه
 لاثما و اهنا ي ارب نيملمس هاعط تيلد و نيملمس
 دشابم لكاذ

سَيِّدِ مَوَيْلًا : بهک تسنیا ام راتفگ لّصحم و
 یاضرتعم هلمج و ضرتمع ملاک **اَوْزَفَكَ نَيِّدًا**
 یارب هیآ و ،تسا هدمآ هیآ طسورد بهک تسا
 ملاک نیاتلاد ربی فقوت چیه دوخی انعم تیمامت
 هشدل زان هیآ طسورد هیآ : میئوگب هکنیا هچ ،درادن
 دذع زاوج و تامرّحم هلمج و د نیدر مأل و ازا و
 :میئوگب هکنیا هچ و ،تسا هشد هلسافه و ررضنا
 نابتاک هب مّلس و هلاّ و هیلع الله یّ لصد مرکا لوسر
 اب ،دند رارق اجنیا رد ار هیآ نیاهک دناهتفگی حو
 اب ،لوزن رد اهناّ فلاتخا و هیآ ود لاصفنا ضررف
 هچ و دعبت یاهن رد لامتحا نیان دودب دیعب ضررف
 اجنیا رد نآرق فیلتاّ ماگنه رد :میئوگب هکنیا
 رگیدکی اب لوزن رد هکنیا نودب تسا هشد هدرانگ
 .تسا هدوب هارمه

نخس **سَيِّدِ مَوَيْلًا** هلمج لاد ره رد
 ردص اب سایق و هظحلام نوچ و ،تسا یّ لقتسم
 ،هدرک ظفدار دوخل لاقتسا زین دوش هیآ لیز و هیآ
 و ،دروم نیار د نآ دورو و

نآ یانعم ریغت بجوم عقوم نیا رد نآ عوقو
دشدهاوخند

تسا هدرک جیرختی بعشذ را دیمد ندب دبع
و هلا و هیلع الله یلصد ادخل و سر رب هیآ نیا :هک
- ﴿مُكْنِیدْ مُكًّا تُتْمَكًّا مَّوِیْلًا﴾ :دشذ لزانده فرع رد ملس
و زیگنا تفگش ربمایپ یارب یاهیا هک تقور هو
و - دادی م رارق هرود رد ار نآ دوب ابیز
تجد لامعا منوگچ هک درکی م میلعت و اهل پیار بج
1. دروآ یاجبار

نیفلؤم ار هیآ نیا تسا نکم اذهیلع و
،دشذ هداد رارق اجنیا رد ربمایپ زا دعب نآرق
﴿مَّوِیْلًا﴾ هیآ لوزن رد هدر او تایاور هک صخلا اب
نانه فرع زور رد هماع قیرط زا ﴿مُكًّا تُتْمَكًّا﴾
2. هیواعم و رمع هب دوشی می هتم میتفگ هک روط
لاد و بلاطی با ندبیلع و بدئج ندب قرمس و
تسند و .تسا مولعم بدئج ندب قرمس و هیواعم
یارب بلاطی با ندبیلع هب ار تایاور نیا تاور
یلصد .تسا نور او لعن دز و اپی اجندرک مگ
.هتاکرد و الله تمحر و نسحلا ابا ایدک یلع الله

فصو رد یئوخ یلع لام هدیصق ملاسلا هیلع نینمؤماریمآ

ثحب نیا نایاپ رد تسا بسانم ردقچ
لام ،ردقیلاع میکدی اویش هدیصقت ایبأ زا یبختنم
یلوم فصو رد هک ار یناجیا بردآ یئوخ یلع
لها برشم و هقیرط رب ملاسلا هیلع نینمؤماریمآ
:میرواید تسا هدورسد تمکد

1. 258 ص 2، ج «روثملا رُذلا»
2. نانه

۱ - اما ،تسا رشب ی لء هک ش اب هجوتم» -
روهظ و ی لجت و ارد و ا راگدرورد! ی رشب هنوگچ
تسا هدرک

۲ - لثم ،تسا دخل لثم نکیلو تسین ادخ و ا -
اب ،گنس رد ی فتحم ش تا دننامھ و ا اب دنوادخ
تسا گنس

۳ - و ،تسا نیوکت لماء ش یادیپ تء و ا -
نیع نوک لماء ی اربزا دوبذ و ا تیلو تقیقدرگا
دوبذ یرثا و

۴ - روص و سوفذ و هیلک لوقع زا هچنآ -

وا دوجو تهج به ی گمه ، ی نکی م لّ قعت ءایشا
تسا هدش هدیرفآ و عادبا

ی کآفرد هکتسا ی تکر حرادم و کآفوا - ۵
و ، دنشابی م ی ناگراتسن آرد هکتسا عقاو رگید
تسا هتفرگ رار قرگید فدصرد هکتسا ی قَدَص
تسا ر او هاشد ی اهژُد فدصن آرد هکتسا

أما و ؛تسا ی لء س انجلاً سنج - ۶
ی داح لقع ات دنشابی م عاونلاً عون و ان ادنزر ف
تسوا رسپن یمهدزای هک رشع

ن اشیا و دریمبو دورب ایند زاس کره - ۷
مئاهب گرم دننامه و گرم ، دشاب هتخانشد ار
تسا رخو و ماگن و چمه

ن او تی مذ دنک مانگ زور ک یرد هک ی سک - ۸
ک رشد رمع ک ی هک ی سک هنوگچ ؛ دیمان ماما ار وا
؟ دوشد ماما هدیزرو رفک و هدر و آ

، ناکما ملع ارد وا ی زادناریت سوق - ۹
سوقن آ ریت و ؛ تسا عایشالوزنو دوعص سوق
تسا ردق و عاضق ملع دوشی م باترپ هک

واتیلای اربوت ! فلاخن مشدی ا - ۱۰
و ادخ ص ذ ه ب دنس ن آن تم هک وشدی دنس رکذتم
تسا هدمآ حیحص ربذ ه ب و ادخل و سر

، ریدغم خرد دمحا هک ی نامزن آرد - ۱۱
دندبار وان ارتش زاهج یور ربو ، هدر و آ ار ی لع
درک

متسه وای لاومن م هک س کره : تفگ - ۱۲
تسا ر قم و ی لوم وای ارب ی لع نیاربان ب سپ
تدش هک ی تقو رد تسادخ ریش ی لع - ۱۳
تسانامیتیردپو ؛ دنز ه حیص و ه دومتیر ا هق و
دیامن اسحا و دوج هک ی تقو رد

و دولخا تُتَجش یادیپ ادبم و اتبحم - ۱۴
و شتآ ش یادیپ اشنم و اضغب و ؛ تسا میعدت شهید
تسا خزود

هجوز وای ارب زا هک تسیک - ۱۵
وای ارب و ؟ دشاب ارهز همطافن و چمه ی بحاصم
؟ دشاب ه دوبن سد و نیسدن و چمه ی دنزرف

زاملع ارد اهت مکد و اهش نادن اوید - ۱۶
و اههظ عوم راموط و ، تسا ه دشر داصد و دوجو
تسا ی وطنم و ا دوجو رد اهت ربیع

اما و ؛ تسا بارت و بانیشن ک اخ و ا - ۱۷
خولک و ک اخن و چمه و ا دز نردن ا هج ی ا هه نیجنگ
تسا ش زرا ی ب

هبرمعت تدمردار یگدنزی اهزور - ۱۸
هبار تایدی اهیش و ،هذینارنگی گنسرگ و هزور
تسا هدرکی رپسیرادیب و کشا

یمنوزحمار واراگزور تقور ه - ۱۹
نایرج تقور ه و ؛تفرگی م مارآ شسَفَنذ ،درک
یمرصد ،درکی م بوکنم و روهقم ار و امایاً
دومذ

و یهابتی اسپ ،دوب ادخ هقاند وا - ۲۰
ار و اقده کی سکی ارب یئور هیس و ی تخبذب
درکی پار هقاند آ هذش زهجم و ،هدرکذتیاعر
بناصم هکنیا رد هعیرق نبا رکیوبا تاییا
نآ هب ماسلا هیلع ادهشلا دیس ترصد
دیسر هفیس زور رد ترصد
یعیرق رکیوبأ یوتحم رپو یلاعر دقچو
تناخذ تقیقد فشکردار ی تاییا

دنگی م نایدن آ موشد راتا ندمآ ی پرد و ءافلخ
 یء مولظم درم تفلاخرگا هک دهدی م ناشد و
 هلمر حریت دندربی منار ماسلا هیلع بلاطی با نبد
 رغصا یء ترصدی ولگ هب اروشاء زور رد
 ردی لبرای سیع نبدی لء ار تایبانیا . دیسری من
 ۱. تساهدروآ دوش سفن باتک

۶

روطه بعت و تیدج اب هکی سکی ا - ۱
 و یهاو هدیچی و لکشم هئسم ره زارارمتسا
 عی شدنیا شوپرسه تبلا و ! ینگی م شسریپتسم
 اسب هچ اریز ، رادنرب ار هدش هدیشوپ و روتسم
 ! یرادرب هدینگی رادرم یور زاشوپرس

، روتسم و هدش هدیشوپ زیچ اسب هچ و - ۲
 شوپور و هفیطه ریز زا گنادرپ لبطننامه
 می هک روط نآ وت باوج آقد . دوشی م راکشآ
 نم نکیلو تسارضادنم دزردی مهفبی هاوخ
 . مرادی می فخم ار نآ ناید زاسرت و تشهد زا

هکی تیعر هب زواجت و یءعت رگا - ۳
 تساهتفرگتسد رد هفیله ار اهنآ روماتسایس
 سخم و زعم هکنانمشدی اهریشمشدرگا و ؛ دوبی من
 ، درکی م رهاظ و دیشکی م نورید ار ام یاهرسد
 ؛ دوبی من

۱ هدرواتسا یعیرقن امه هک تعیرقلا نبا زا ۱۵۱ ص «تمغلا فشک»
 تساه

بلاطم دّمحمل آ رار سا زانم هنیآ ره - ۴
هک مدرکی م نایید ار ی ندونشان ی هان اتساد و ردان
هدرک تیاور و دناه تفگ هفینحوبأ و کلام هچنآ زا
!دومنی م زاینی بی بار امشد دنا

دنامه و) مدادی م ناشن امشد ه بن م و - ۵
هفیسد زور رد نیسُد هک (متخاسی م نشور باتفأ
رخآ بشد هعطق هعطق هه ریشمش ریز رد هدعاسی نب
ی هاید رد ار هفیرشد ه مطافی لیلد و تلّء هچ ه
؟دنداد رارق دَحَرد و هدرانگ ربقرد بشد

هکنآ زا دشع نام ه مطافی تلّء هچ ه و - ۶
قاپا و هر جُد رد (رمع و رکبویا) امشد خیش ود
تدایع ی اربو) دنانگ مدق و اس دقم و هبترم دنلب
فسا هّصغ زا هک دّمحم رتخد ربه آ یا؟ (دنیا یید
»داد ناج دوخ راب

ی لّء هک تسا دراو «ی راخب حیحص» رد
درازگزامذوارب دوخو، دومذن فد بشد ار ه مطافی
1. درکن ربخد ار رکبویا و

دیوگی عفاشد نیسد نیدلان اهر ب ن بی لّء و
هُهَجَوُ اللّهِ مَرَّكَ - ایلّء نأ اَنذِنِع تَبَثُّ وَ : ی دِقَاو لال آق وَ
هُعَم وَ اُهْيَاعِ ی لّص وَ اَلایِل - اُهْدَعُ اللّهِ ی صِر - اُهْنَقْد -
اُهْبِ او مُلْعِیْمَ لَمْ وَ - مُهْدَعُ اللّهِ ی صِر - لُضَفْلَا وَ سُ اَبْعَا
2. اَدْحَا

هدیسر توبث ه بام دز نرد : دیوگی دقاو»
بشد ار ه مطافی - ههجو الله مرّک - ی لّء : هک تسا
س ابع و ا ابو، درازگزامذوارب دوخو دومذن فد
لضفش رسپو

1. ربیخلا قوزغ باب، ۵۵ ص، ۳ ج «ی راخب حیحص»
2. ۳۹۹ ص، ۱۳۸۲ عبط «تیلحلا قریسلا»

ی اربار س کچیه و ،دندوب - مهذع الله ی ضر -
«دندر کز ربخ همطاف ن فد و زامذ

دانسا ابی شکزا ی لماع ررح خیش لاجر رد و
زا ،شردپزا رفعج و بازا ،قرارز زا دوخل صتم
تسا هدروا ماسلا هیلع بلاطی با نبی اعزا ،ش دج
مهد و نوقر زت مهد تعبسب ضر لآ اتقاض بل آق :هک
و دادقملا و ناملس مهنم ؛نور طمت مهد و نور صنت
انأ و - مهیلع الله تمحر - هفیذ و رأمع و رذ و با
۱. بمطافی اع اولص ن یذلا م و . مماما

تمطع هطساو هب هک دندر فذ تفه :دومرف»

لمدی ارب نیمز ،اهنا حور هعد و تللاج و
ار اهنا ل محت دادعتسا و دنکی می گنت اهنا ن دومذ
هب هک تساهنا دوجو ضیف هطساو هب ،دراند
ی مرارقتنا عا درومو ! دسری می زور تسامش
تسناشیا زا ! درابی م امش رب ناراب و ! دیریگ
تمحر - هفیذ و رأمع و رذوبا و دادقم و ناملس
هک نانا دنناشیا و ،متسه اهنا ماما ن م و - مهیلع الله
«دندر از گ زامذ همطاف رب

۱ و . نامین ب هفیذ ل او حار رد ۵۴ ص «تباحصلا هفرعمی فقلاسر»
هدر کز رکذ مه ررح خیش اذهل ه دومندر کزار متفه رفذ «ی شک لاجر» رد
دانسا ابی ۵ ص دیفم خیش «ص اصتخا» رد تیاور نیا ریظن و .تسا
تسا دراو ماسلا هیلع رفعج و با ترصدزا قرارز زا دوخ

ی شیپ: مھدزناپ و دسات مھدودد سرد
نیء ادخلوسر و ادخمکدزان تفرگ
تسا ی گداتفا بقء

میحرّلا ن محرّلا الله مسب
 ،نیر هأطلا هلا و دمحم ی لع الله ی لصد و
 ،ن یعمجا مهئادعا ی لع الله قنع و
 لا ا هوق لا و ل و د لا و ،ن یدلا موی مایق ی لا ن لا ن م
 میظعا ی لع الله اب

میر کلا هباتک ی فمیکحلا الله لاق

هلا ید ی ن یب او مدقت ال اوئما نیدلا اهیا ای
 نیدلا اهیا ای - میلع عیمسد الله ن ا الله اوقتا و هلو سر و
 لا و ی بنا بتوصد قوف مکتاوصا او عفرت لا اوئما
 طبحت ن ا ض عید م کضعب رهجک لوقلاب هلا اور هجت
 1. (ن ور عشت لا مئنا و م کلامعا

ل باقم رد ! دیاه دروا ن امیا هک ی ناسک ی ا»
 مدقت و دیریگن تقبسد اهنا زا و لوسر و ادخ
 و اونشد دنوادخ هک دیزیهرپد ادخ زا و ،دیئوجم
 و رتلااب ! دیاه دروا ن امیا هک ی ناسک ی ا .تساناد
 ،دیر بند لااب ار دوخ ی ادص ربمغیب ی ادص زا رتدندب
 امش زا ی ضعب هک ن انچمه دندب ی ادص اب و اب و
 دیئامنم هبطاخم ،دندکی م هبطاخم رگید ضعب اب
 دوشی م امش لامعا ی دوبان بجوم لمع نیا هک
 ! «دیمهفب هکنا ن ودب

ی مروتسد ن اسنا هب عرشد و لقع و ترطف
 ،تسین ن اسنا هدهع رب هک ی راک رد هک دند
 بلق :هناگ هس ی اوق ی نعید .تسا طلاغن درک ت لاخذ

1. میرکن آرقزا هروسن یمهذ و لهچ :تارجد هروسد زا مود و لوا هیأ

هک دنراد قاقّا بلطم نیا رب همه نید و لقع و
هطیحزاهکی عرشو ی نید روماردن درکت لآخذ
و هابتشا ،تسا نورید ناسنا هعسد هرناد و کارد
دروآی م راب هب ی دسافم

ی ونعم رایتخا ی نعید ،ن دومذ ماما نییعت
ار مدرم هعماج ی عیبط و ی لقع و ی حور و ی بلق
راکفا و ی ناسفند آرا هب لاتبم صخشد تسد هب
مدرم دارفا ریاسد دننامه ی ناطیشد

،دنتسه تا وهشده باغ و سفزی او هه به لاتیم هه که
 قطنم رب انب اریز ت سا ج را خ ل ق ع قطنم زان داد
 لمع رادم و معجرم ، ق د دیاب هتسویپ میرک ن آرق
 رب ماما باختنا و ،ت سا ق د اب ن آ نیعت و ،دشاب
 ت لایامت رب ی گتم هه که مدرم آرا و آواها ساسا
 دناوتی من در ادن ق د رب دامتعا و ت سا هیناسفند
 بلاجتسا و عقاو هبل و صوصو ص یخشتی ار بن ازیم
 تسد هه ماما نیعت د شاب انب رگا و .دشاب تی عقاو
 ا ط خ ت ر و ص ر د و ا ب ص ن و ل ز ع و د شاب مدرم
 ،ا ط خ م د ع و ت م ا ق ت س ا ت ر و ص ر د ا ی و ،ن ا ی ص ع و
 ر د ت ر و ص ن ی ا ر د ،د ر ی ز پ ق ق ح ت مدرم آرا هه
 و .دشاب ی م د و خ ماما ،مدرم ،رما ت ق ی ق د و عقاو
 ا ر ت ی ع ق ا و ن آ ،ت س ا ن ی ت م د ق م س خ ا ع ب ا ت هه که هجیتند
 ر د ی ن ع ی د .د ه د ی م ل ز ن ت مدرم ه ل ز ا ن ر ا ک ف ا ح ط س ر د
 ز ا ر م ا م ل ا ع ا ب ط ب ر و ی ن ع م و ت ی ع ق a و ن آ ت ق ی ق د
 ی م ا ع و ی د ا ع ت ا ی ر ظ ن ی م ه ط ق ف و ،دور ی م ن ی د
 ر د ،د ش د ه ا و خ ه د و ت ی ا م ن ه ا ر و ر ب ه ا ر ،مدرم
 و ،ت س ی ن ا د ج ت ی ل a و ز ا ت م ا م ا م ی ن ا د ی م هه که ی ل ا ح
 م ل ا ع ا ب ط ب ر ت ق ی ق د و ت ی و ن ع م ا ب ه ت س و ی پ ت س ا ی س د
 .ت س ا م ا و ت ت و ک ل م

باختنا زاوج مدع رد ی دبعدامد ن با تایبا

ماما

ل ه ا ر ع ا ش د ی د ب ع د ا م د ن با ا ر ت ق ی ق د ن ی ا
 ی ر ب ک و ی ر ع ص ن ا ی ی د ا ب ب و خ ،د و خ ت ا ی ب ا ر د ت ی د
 :دیوگ هه که اجنآ ت سا ه در و آ ه ب و ل ط م هجیتند و

سپ اذخ لوسر :دنیوگی مام نیفلاخم - ۱
نکیلو ،درکذرایتخا ار یسکت ماما یار بدوخوا
مینکی م باختتا دوخی یار بنامدوخم
،مینکی م بوصنم ار یربهر و ماما ام - ۲
هار ربرگا ،میرادی م اپردار وا و

وازا، داد تکرار مدرم تسرد و باوص
هارمگ و مگ تیاده هار زارگا و، مینکی متعطا
میزاسی م راوتسا و تسار و میقتسم ار و امام، دش

ماما امش نیاربانب: میوگی م اینا بم ام - ۳
تللاض و ی هارمگ رد هک دیتسه ناتدوخ ماما
رد هاگچیه هتاریحتم اماما و؛ دیوری م هتاریحتم
میدرگی مذدوبان و میوشی مذ مگی هارمگ

هک ار سک نآ میدرک رایتخا ام نکیلو - ۴
باختنا م خریدغ زور رد، ام ی اربام راگدرورپ
رکم و هلیحهذ و میدرکی دعتو زواجتم هذ، درک
میدز راکب

زور رد امش و ام نیب، ام راگدرورپ - ۵
قبط ربش اداپ ار امش هاگنآ، دنکی م عمجتمایق
قبط ربش اداپ ار ام و، دهدی م ناتراتفگ
ن امراتفگ

ی اهیایپ و دعاوق ناتدوخ تسد اب امش - ۶
و هیایپ ریغ رب نید و! دیتخیر ورف ار دوخ نید
دوش انب تسین کمم، ساسا

میتسه دنوادخ بناج زا ی رونا اب ام و - ۷
ام راگدرورپ یا سپ، تساراکشآ و نشور هک
ار ام و! نادرگ دایز ار رونا یا تدوخ بناج زا
! «ر ادب تباث طارص نیا رد

تفلاخ موزا رد ی نس ابی عیشی و گفتفگ

، تاییا نیا رکذ زال بق بوشارهدش نبا
هیقفنیمار نبا و مافر نسحا و بانید ار یئوگتفگ
نبا هب نسحا و با: هک تساهدرک رکذ قیرط نیدب
هلا و هیلع الله ی لصد اذخ لوسر نوچ: تفگنیمار
لها و هنیدم ی اربار ی سک، دش ج راخ هنیدم زا
درانگذ دوخ ی اجنآ

ار یء، ی رآ :تفگ و اخ ساپرد نیمار نبا
درانگ نیشناج هئیدم رد دوخ یاجب

هئیدم نامدرم هب هئوگچ :تفگ نسحا وبا
!ل لاضلا یء ن وُعِمْتَجَت لآ مَکَنَاف اوز اتخا :تفگ
رفذ کین اتدوخ، نم ندوبن رد، دوخ روما یارب»
عامتجا ل لاض رب امش نوچ دینک باختنا ار
!دینکی من

رگا دیسرتی م ربمایپ :تفگ نیمار نبا
ماقم مئاق نییعت رد، درانگاو مدرم هب ار رایتخا
داسف و هئنف عوقو هب ر جنم و دوش فلاتخا اهنا نید
ددرگ

ادیپ ی فلاتخا و هئنف رگا :تفگ نسحا وبا
،دوخ رفسزا هئیدم هب ت عجارم عقوم رد، دشیم
ار فلاتخا و داسف عفر و، درکی م حلاصا ار نآ
دومنی م

ی سکش دوخ ربمغیپه کنیا: تفگن بیمار نبا
تسا رتر اوتسا و رتهب راکه ک دنک نیعم ار
زا سپی ارب ربمغیپه ایآ: تفگن سحلا وبا
!؟ درک نیعم هفیلخ ار ی سکش، دوخ گرم
هذ: تفگن بیمار نبا

مهمش رفسد زا هکش گرم: تفگن سحلا وبا
ش گرم زا سپه نوگچ سپ. تسا رتمیظع و رت
نآ، دوبن ما رد و مارا شلد دوختما ی ارب
رد تشادن دوخ رفسد هک ار ی نما و ش مارا
رب و، دوب هدنز ش دوخ رفسد لاح رد هکی لاح
رعاشی ذبَع؟ تشاد لایتسا و طلستتما روما
تایبا نیا هب ار اهنا ی وگتفگ و ثحب، فورعم
راعشا نیا ن دناوخ هب درک عورش و، دیرب دوخ

ار نآ زا تید ش شد «بدلاً تناحیر» رد
، بعصم نبن ایفس: ی ذبَع زا، م ش شد تید زا ریغ
1. تسا هدرک ل قد «بوشار هشدنبا بقانم» زا
هب ار تایبا نیا «ریدغلا» رد نکیل و
هداد تبسذی ر صَب الله ذبَع نبن دَامَد نبن ی اء: ی ذبَع
ی ای میدقی طخ ه عومجم ربام: تسا هتفگ و تسا
ی اهدیصق نآ رد و تسا نیشیپ ی اهرصد زا هک
نبا. میدش فقاو، تسا ی ذبَع دَامَد نبا زا
ی ذبَع هب و هدر و آ ار نآ تایبا ضعب بوشار هشد
رد ی ضایب و، تسا هداد تبسذ بعصم نبن ایفس
بوشار هشدنبا زا دوخ «مِیقْتَسْمًا طَارِصًا» باتک
هب قْلَعْتَم هدیصق نیا نکیل و. تسا هدرک ی وریپ
دسکیر ب غلابار هدیصق مامت هاگنا. تسا دَامَد نبا

1. ۱۸۱ ص، ۱ ج، «بوشار هشدنبا بقانم»

تسا هدروآ تیدش شد و

حَدَمَ رَد و یلاء رایسب هدیصق نیا
:تسنیا شلوا و تسا ماسلا هیلع نینمؤماریمأ

نآ زا یسرپیم نم زا هک یسک ی ا»
وت! تسا هدش دراو نم رب هک یکاندرد بئاصم
رد ار ناهج و ،دسر ارفن و چه کس رپد بشد زا
هدش هئاوید نم ایآ دریگب دوخی کیراتش شوپ ریز
«؟مهدی متسد زا ار دوخلقع
:ات ۵۵ تید) تسنیا نآ تایبا هلمج زا و
(۵۹)

۱ - ار و اش شخب و دوج زا یرشع رگا» - ۱
رگید ،دنک میسقت مدرم نپرد و دنکشب هدرک ادج
دهاوخذ هدید مدرم زا یصرح و لخب هنوگچیه
تشداد دنهاوخذ دایه و دش

۲ - بهک یاهدشخب و داوج صخشره و - ۲
زاکتسانیا شرماتیاهند ،دنک دوج دوخلام
،تسا هدهند واک یجاهنم و شور و قیرط
تسا هومذل معجَهذو تئسن ادب و هدرکی ورپ

۳ - ای و میارسب نم هک ار هحیدم ره و - ۳
هکس کره هر ابرد ،دیارسب یرگید یارسه حیدم
،انثو حدم نآ روظنم رما عقاو و تقیقرد دشاب
دشابی م ماسلا هیلع نینمؤماریمأ

۴ - و دنک ماصتعا و اتیلو بهک یسک - ۴
یمر اچدنایز و نارسخ به دنیا رد ،دنزند گنچ
،تامادن تددش زا زیخاتسر زور رد و ؛دوش
دیوک دهاوخذ مهبار دوخی اهنادند

۵ - و اتیلو نم هکتسا تهجنیمه به و - ۵
نودبو لکاپو صلاختیلو نآ ،مراد دهعربار
نامه ساسا ربل او حاعیمج رد و ؛ار هبئاش
شوگ به بقلد و دیرخرز هندنم هکتسا تیلو
»جتسه و ا

رد هک ار ی تاییا و دهدی م همداد س پس و
ات ۸۶ تید زا میاهدروا ثحب دهاش یارب ع لطم
نیشنلد و زغذت اییا ابرخا اتو ،دروآی م ۹۱ تید

۱. دهدی م همتاخ ار هدیصق عیدب ی کبسد اب

عجار بوشار هشد ن با بقانم رد هدر او بلاطم

نخیشت تینهت هب

دوخ «بقانم» باتک رد بوشار هشد ن با

هر ابرد راعشا و تایاور و رابخا زا ی عبشتم حرشد

۱ تا ۹۸ تیرد تاییا رخا و ۱۶۰ ص ات ۱۵۵ ص ۴ ج «ریدغلا»
دیوگ ۱۰۶

** ی جِحَا ی وِذِل تَدَب دُم ی رِعِشَة خَاصَف

اَنکَلُم هَدْنِع رُاعِشَلَا تَأْتَمَت

تَلْجَو ** مُظْفَقَرَام رِعِشَلَا نُونُفُرِیَخَو

اَنسُد اَهْد تَدَا زَفِیْنَاعَم

لِک اَدَف ** مُفَرَدُهُنِم لِاَخِن اِمِع رِعِشَلَا وَ

ی نَعَم لِابِ سِوُرْ لَا ی فِء اَدَه

بِر کَلَا نِم ** مُتَلْخِتَت غَلَا دَشْنَا بُبِدا اَم اَدَا

اَنجَسَل لِخَدَا دَقِ صِیغَنَتَا وَ

مُهْتَبْتَا وَ ** اَقِطَنَم سِ اَنلَا نَسْحَا اَهُوَار اَم اَدَا

اَنحَل مُهْبِیْطَا وَ اَنحَد

مِاِیَا نِم دَلَا ** اِهْنَاک ی تَدُع اَمَسَلَا اَهْد دَلَت

ی نَهَا وَ اَهْبِیْشَلَا

مِاَشْتَنَا اَم اَدَا ** هَدَجِئْتُمْ هَدَلِ تِیْدِل ک ی فَو

ی نَنْتَهْتِیْلَا ی: لِیَق

ی نازیم لَقْتَو ** اَهْبَاوْث ی فَو وَ ی بَر اَهْلَبَقْت

اَنزَو اَهْتَارِیْخِب

مُهَلَا ** دِمحَال اَنَم رِاَهْطَلَا ی اَع ی لَصَد وَ

اَنجَو اَل یَلَا سَ عَسَد اَمِ اَمَسَلَا

قودص خیشد رصاعم و هر صدل ها زا ی دبء دآمدن با: هک ت سناد دیاد
بتکزا وا و بتسا هدرک کاردا ار وا ی شاجنو و تسا هدوب و انارقا و
اما و دنکی م تایاور ۳۳۲ هس رد ی فوتم ی رصب ی دولج دمحا ی با
یریمد دیسر رصاعم و هدوب هفوکل ها زا ب عصمن بن ایفسد: بی فوک ی دیع
و هتشاد تایید هدوب یریمد تافو هک هس دودح ات ارهاظ و هدوب
رد ار وا راعشا هک دنا هدرک رما ار معیشد ملاسلا هیلع قداصت رضد
۲۹۷ ص ۲ ج «ریدغلا» دنناوخب دوخل زمانم

ن انمؤم ریما تیلو هب نیخیش فارتعا و رارقا
 هب ی هتتم هرخلأاب هک ، دنکی م لقن ماسلا هیلع
 دیدرگان انا تفلأخم

و ، لبند نب دمحا «لأصف» زا : دیوگ نینچ
 و ، عَطَب نبا «هنابا» و ، کلام نب رکبی با ثیداحأ
 هک تسایاور بزاع نب عارب زا ی بلعث «فشک»
 زا هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر ابام نوچ : ت فگ
 مخریدغ هب نوچ ، میتشگی م رب عادولا ةجد
 ةعماج قلاصلا : درک ادن ، میدیسر نماز مجتمع کننده
 است). و رسول خدا زیر دو درختی را که در آنجا
 بود تمیز و جارو کرد، و دست علی را گرفت و
 گفت:

اولآق!؟ مهسفنأ ن م نینمؤم لاب ی لؤا تُسلا
 ن مؤم ل ک ن م ی لؤا تُسلا و ا : ل آق! الله ل و سر ای ی لب
 !هلاؤم انا ن م ی لؤم اذ ه : ل آق ای لب : اولآق!؟ هسفن ب
 !هقیق ف : ل آق ف! ه اذاع ن م د ا ع و ، ه ل ا و ن م ل ا و مهللا
 !بلأط ی با ن ب ای ک ا ائینه : ل آق ف ب ا ط خ ل ا ن ب ر م ع
 !انمؤم و ن مؤم ل ک ی لؤم تُحَبْصاً

اهنا هب اهنا دوخ زا ن انمؤم هب ن م ایآ»
 !الله ل و سر ای ی رآ : دنتفگ!؟ تسین رتشیب متیلو
 هب متیلو ن انمؤم زا کیر ه هب تبسن ن م ایآ : ت فگ
 رتشیب و ا هب و ا دوخ زا و ا

¹ زا ، دنک عمج ار مدرم دومرفی م هدارا نوچ ادخل و سر نامز رد
 زامن مدرم هدنک عمج : بی نعیه ةعماج قلاصلا : دندرکی م ادن و ا فرط
 عمج ن ا عامتسا ی ارب دیاب و ، تسای بلطم هک دندیمهفی م مدرم . تسای
 بار عا ابادن نیا تسای ن کمم و . دندرکی م عامتجا دجسم رد ماگنا ؛ دنوش
 ةعماج و ، عارب رب ب و صنم قلاصلا ظف هک دشاب هوبه ةعماج قلاصلا
 . تسای نینمؤم هدنک عمج هک زامن هب دیروا ی وری نعیه ، دشابل احد

ی لاوم (ی لع) نیا تفگ. یرآ: دنتفگ!؟ تسین
 ی لاوم ادنوادخ! متسهوا ی لاوم نم هکتسا ی سک
 !تسا ی لع تیولوم تحت رد واک شابس کن آ
 !درادن مشد ار ی لع هکار سکن آ راد بن مشد و
 ،بأطخ ن برمع ،نیا زا سپ: دیوگ آرب
 یا وتر بداب ار اوگ: تفگ و درک تا قلام ار ی لع
 ار دوخ راگزور و یدرک حبص! بلاط و با رسپ
 نمؤم درم ره ی لاوم: هک یدینار نگ ل اونم نیدب
 !«ی تسه ی انمؤم ن ز ره و

هکتسا هدروآ یربخر د یردخ دیعد و با
!ی نوئذِه موق ای: هلا و هیلع الله ی لصی بنال لاقمڈ
لها صخ و ، ؤوئبلا ب ی تصخ ی لع الله ن! ی نوئذِه
ن ینمؤملا ریمأ بأطخا ن برمعی قلف. ةمام لإاب ی تیپ
ت حبصا! ن سحلا ابأ ای کلا ی بوط: ل لاقف م لاسلا هیلع
! انمؤم و ن مؤم ل ک ی لوم و ی لاوم

موق و نم تآ یا: تفگ ربمایپ سپس و
 !دیوگب تینهت نم هب! دیوگب تینهت نم هب! نم
 هب ار م تبدیل ها و ، هدیزگرب توبن هب ار م دنوادخ
 نیا زا سپ هک بأطخ ن برمع. دیزگرب تماما
 ، درک رادید ار م لاسلا هیلع ن ینمؤملا ریمأ ، هعقاو
 حبص! ن سحلا و با یا وتر بداب کرابم: تفگ
 درم ره ی لاوم و نم ی لاوم هک ی لادر د یدرک
 !«ی تسه ی انمؤم ن ز ره و نمؤم

«ی فطصملا فرشد» باتک رد زین ی شوگرخ
 ربمایپ: هکتسا هدروآ یربخر د بزاع ن بءار بزا
و ، هلا او ن م ل او مهلا: دومرف هلا و هیلع الله ی لص
ائینه: لاقف کلا دعب رمع هیقف. هاداع ن م داء
ل ک ی لوم تیسما و ت حبصا! بلاطیبا ن ب ای کلا
. انمؤم و ن مؤم

دوخ «دیهمت» باتکردی نلاقاب رکبواباً و
هدرک لیواتی و حذبه و هدرک رکزار شیدد نیا
تسا.

دوخ دانسا اب «تباحصلاً لیاضف» ردی ناعمد
نبرمع هب هکتسا هدر و ادعجی با نبرملاسزا
هُعَنْصَتَ لَا اَنْيَشِدِّي لِعِبْعَنْصَتَ كَنَا : دشه تفگ باطخ
!هلا و هیلع الله ی لصدی بنابا حصاً نمدحأب
بی لاوم هنا : لاق

اب هکی نکیم راتفری روطی لع اب وت»
ی مذر راتفر روط نیا ادخلوسر هباحصدزا ی دحا
نمدی لاوم وا هکنیا تلعه هب : تفگ رمع ای نک
»تسا

نخیش تینهت ردی ریمد دیسد تایبا
دیوگی ریمد دیسد

دنوادخ بنا جزا مخرید گرد دمحمو» - ۱
تفگی م ن خست تشگرد بل باق ریغراتفگ ا ب ن امر

تيعمج امش نایم رد و دزی م دایرف - ۲
ن خسن یا رد و ،ی ندرک هراشا و ا به درکی م هراشا
ب لطم ق د و ت خادر پذیراتفگی هاتوک و راستقا به
درک ادا ار

ی لاوم نم هک س ک ره : بهک دیشاب هاگآ - ۳
س پ . تسوا ی لاوم نم رد ارب نیا سپ ،متسه و
!دیونشبارم ن خست

تینهتو تعیبی اربو ،داتسیا خیشد سپ - ۴
و محازت زا هک ی لاد رد و داتفا ولج مدرم زا
،دوب هشد هدیچیپ و اتسد و د تيعمج

و ی تسه نم ی لاوم وت : دزی م دایرف - ۵
و تفلخم و ا رچ سپ !ی تسه ناگمه ی لاوم
«؟درک ار ناگمه ی لاوم نایصد
:دیوگی ریمد زین و

امش نامیپ نم (هشئاع) وت ی تفگ سپ» - ۱
و دعاسم نیاربان و ،متفرگی لع تیلو ربار
!دیشاب ربمایپی صو راک کمک

هک ی لاد رد ی لع ی ا و تاقدو : ی تفگو - ۲
لوبق زام و !ی درک حبص ی دوب ام همه ی لاوم
!«مینکی منضار عا و ت تیلو

دیوگ یریمد زیند و

رانک ردّ مّذ ریدغ زور رد ربمغیپ» - ۱
مدرم و ،هداتسیا اپد اهنآ لباقم رد ای و اهتخرد
تخاسد بطاخم ار

وا ی لاوم نم هک س کنا ره :تفگ سپ - ۲
تسوا ی لاوم نیا ،متسه
تفگ ررکم ار نیا و ،ش اب ه اوگ ادنوادخ

اب ،دندرک تعیب و اب هک ی نادر مّ آقد - ۳
تعیب نیا رد ی لاکشا و ،دندرک تعیب دنوادخ
دشذرهاظ ناشیارب

ت عاظا ی گمه و ،میداد شوگ :دنتفگ - ۴
تیلو رمال اغتشا رد نابز و راتفگ اب و ،میدومد
دندرکی مّ ت عرسد

هک ی خویش ت عامج دندما اهنآ دز نه بو - ۵
تفگی مّ تینهت هک دوب ی خیش اهنآ ش پیاشیپ رد
تیلو تسای بوخ هیطع هچ

نیرفآ ،نیرفآ :تفگی لع هب خیش نآ - ۶
هک ی لادر رد ی درک حبص هک ؟وت دننامه تسیک
ی اهره ب و تمعنه چ ی ا !ی تسه ن انمؤم ی لاوم
!«تیلو تسا

۱:دیوگی نوع

---

¹ نایعاً «رد نینچمه و ؛تسا هدرک طبض اهلاقتشا «بقانم» رد و .تسا هدر و آء اب اهلاقتشا ححصم «بقانم» تیشاد رد و ؛«تعیشلا یانعم نوچام و .تسا هدرک طبض نیغاب اهلاقتشا «یریمدن اوید» رد اب ر عشرد انهلّف ؛لمجلا ی فبسانم مهنا میتفاین اهلاقتشا زا ریغ ی بسانم

۱ - یلع هک ی تقو رد بآطخن با هکنیا ات» - ۱
تفگ و ا هب ،تساخر بو درکت کردوخ ناکمزا
نم ی لاوم هک ی لادر رد ی درک حبص - ۲
راگدرو ری ی ارب هک سک ره ی لاوم و ،ی دش
! «دریگب هزور و دناوخب زامن ایناهج
دیوگ ی نوع زین و

۱ - ادنیا رد و - درک ادنار یلع رمع» - ۱
ابا ی ا و ت رب نیرفأ نیرفأ هک - دوبن و گغورد
و ریپ ره و مذ و دشر و ی قرت بجوم هک نسحلا
! «ی دش ناوج

۲ - مامت ی لاوم هک ی لادر رد ی درک حبص - ۲
و ناشیا نانز ی لاوم ! ی تسه ن انمؤم ت عامج
! «ناشیا ی اهدرم ی لاوم
دیوگ حینم بیطخ و - ۲

۱ - ی ضار امشایا :تفگ موقن آ هب رمغیپ» - ۱
رایتخا بحاصنم هک دیتسه

ی ضار دمحم یا : دنتفگ موق ن آ؟ مشاب امشد
! میتسه

امش ی لو و رایتخا بحاصد تفگ ربمغیپ - ۲
نیدب دیاب نیاربانب و ،تسا ی لع ن م زا دعب
! دیشاب هتشاد تفرعم عوضوم

اب ادخلوسر راتفگ لابند رد سپ - ۳
ار ی سک دهاوخب هک ی سک راتفگ دننام ت عرسد
:تفگ رمع ،دنک فیصوت

! ی لع یا و ت ر ب داب ت ک ر ب ر پ و ا راوگ - ۴
و ت هک ی تقو ات ی تسه ام رایتخا بحاصد و ی لو و ت
! «میشاب هدنز ام و ی شاب هدنز

هیلع قداصد ترصد زا رأمع نب تیوامع
ل آق املأ : هک تسا هدرک تیاور ی ربخ رد ماسلا
هلاؤم تُنک نَم : مَّسَد و هِلأ و هیلعُ الله ی لصد ی بنلا
و ، اذْهَبْهُرَمَأ اَمِ الله و لَا بُی و دَعْلَا ل آق ، هلاؤم ی لعف
ل وَّقْتِ وَا و) : ی لاعتُ الله ل ز ن آف ، هُلُوقْتِیْ عِیْ شَد لَآ و ه ام
انعَطَقْ مْ * نِیْمِیْلَابُ هُنِمِ اَنْدَخْلَا لِیَوَاقِلْأَا ضِعْبِ اَنْیْیْع
هُنَا و * نِیْرَجَاحُ هُنْعِ دِیْحَا نِم مَكْنِمِ اَمَف * نِیْتَوْلَا هُنِمِ
هُنَا و * نِیْبِدْکُمْ مَكْنِمِ نَأ مَلْعَنَلَا نَا و * نِیْقَتْمَلْا تَر کَدْتَلَا
قُحَا هُنَا و) (ادمحم بنعی)^(۱) ن پیرفاکلا ی لع قرسحا
^(۲) ن یقیلا (یعنی به علیاً) . الله ی لصد ربمغیپ نوچ»

متسه و ا ی لاوم نم هک س ک ره : دومر ف هلا و هیلع
ی دع هلیبق زا هک ی صخش ن آ ؛ تسوا ی لاوم ی لع
ادخ هک دنوادخ هب دنگوس ،تسینر و طنیا :تفگ دوب
ی بلطم نیا و ،تسا هدرکد راک نیا هب رما ار وا
هب و هتخادرپ و هتخاسدش دوخ زا ربمایپ هک تسا
تسا هداد تبسند ادخ

1. بقاطلا : ۶۹ مروسد زا ۵۰ ات ۴۴ ت ایآ

2. مروسد نیمهزا ، ۵۱ ایآ

در این حال خداوند این آیه را فرو فرستاد:
 اگر محمد از نزد خود بعضی از گفتارها را
 بسازد و به ما ببندد، ما او را با دست قدرت خود
 خواهیم گرفت و سپس هر آینه حتماً شاهرگ قلب
 او را که از آن خون به رگها جاری می‌شود قطع
 خواهیم کرد، و هیچیک از شما نمی‌تواند مانع شود
 و او را حفظ و نگهداری کند. و حقاً این قرآن
 کتاب اندرز و موعظه و یاد آوری برای متّقیان
 است. و حقاً ما می‌دانیم که جماعتی از شما تکذیب
 کنندگانند. و حقاً او حسرت برای کافران است
 (یعنی محمد) و حقاً او حقّ الیقین است (یعنی
 علی).»

قداص ترضد زا یربذ رد لأمج نأسد
 أمآف: به کتسا هدرک تیاور مئاسلا هیلع

هَيْدَعُ اللّٰهِي لُصْدُ اللّٰهِ لُوسْرِي نَعِيدِي - هَيْدِيَّ اَعْفَارُ هُوَارِ
 نَارُ وُدْتِي هَيْدِيَّ لِي اَوْ رُظْنَا : مُهْضَعْبَلْ اَقْ - مَّسَدُ وَا هِلَا وَ
 هَذِهِ مَلَا سَلَا هَيْدَعُ لِي يَرْبَجُ لِرَنْفِ . نُونُجَمَ اَنِيَّ اَمُهَّنَا ك
 : قِيلَا

مَهْرِ اصْبَابٍ كَنُوقُزَيْلٍ اَوْ رُفَكَ نَيْذِلَا دَاكِي نَا وَ ﴿
 لَّا اِ وَ هَا مَ وَ ، نُونُجَمًا هَنَّا نَ وُلُوقِي وَ رَكْنَا اَوْ عَمَسَا اَمَّا
 ١﴾ . نَيْمَا عَلَا رُكْذِ

ی‌اهتسد هک دندید ار ادخل لوسر نوچ»
 هب: دنتفگ نانا زا ی‌ضعب، تسا هدرک دندل ار دوخ
 تسا شدرگ رد هنوگچ هک دیرگنبد وا نامشچ
 هیلع لپنار بجل لاد نیا رد . هئاوید مشچ ود دننام
 لکیدزد! ربمغیپ یا : دروا دورف ار هیآ نیا ملاسلا
 مخز مشچ اب ار وت دناه دشر فاک هک نانا هک دوب
 ار ادخر کذ و نآرق تایا نوچ دندر مشچ، دوخ
 هکی لاد رد تسا هئاوید وا : دنیوگی م و ، دندینش
 نایمعا ی‌ار بی‌روا دایو رکذ باتک زجن آرق نیا
 «تسیند ی‌زیچ

: دیوگ نینچمه ، ی‌ریمد دید و

سکره دیشاب هاگآ : تفگ ربمغیپ سپ» - ١
 ی‌لاوم نم زا دعب ی‌لع ، متسه وا ی‌لاوم نم هک
 ! دینک فارتعا و ناعذا سپ ، تسوا

هب ی‌قشد درم لکی مدرم نآ نایم زا - ٢
 هک ی‌قشد نامدرم زا رایسب هچ و - تفگ شقیفر
 - دنوشی م داسف و هنتفرد عوقو و شزغل بجوم

١. ملق: ٦٨ هروسزا ، ٥١ هیآ

، هدر ک دندلار ی اعد دوخیوز ابدود اباوا - ۳
 هدشنیحو و هدشنل زانوا هب هکار ی زیچوا و
 دهدی م ش یامذ

ر بمغیپ هبی قشدر م نیا لأصا هکنیا لثم - ۴
 ادیپن یقیاجکزا و عقوم هچ ابعی ا . در ادنق و ثو
 «دنگی م»

**هبش یرق خویش نیکمتمد عدد ر د هراو تایاور
 نامز رد تیلو ن افلاخم نخس و تیلو
 ملس و هلا و هیلع الله ی لص ادخلوسر**

هدروا دوخ «هیزنتت» باتک رد ی ضترم دیس
 ی اعد ص ذاملا هلا و هیلع الله ی لص ی بنانا : هک تسا
 رملا اء ادثبا ی ف تمام لایاب ماسلا هیلع نینموملا ریما
 س انانا ! الله لوسر ای : هلا اولاق ش یرقن م مؤقه هء آج
 قو بنانا نوکت ن ا اوضری لا و ماسلا لایاب دهنه و بیرق
 تمام لایا و کیف

نَاكَلِ نِيحِي لِإِيْهِ تَلْدَعُ وَكَيْفَ، كَمَعِ نَبَا يَفِي
!يَلْوَأ

تَلْعَفَام: هَلَا وَهَيْلَعُ اللهُ يَلْصُدُّ بِنَا مُهَلَّ لَأَقْفِ
وَ هِبِي نَرَمَا اللهُ نَكَلِ وَ، هَيْفِي رِيخْتَأْفِي يَأْرِبِي كَلْدِ
تَفَاخَمِ كَلْدِ لَعَفْتَمِ أَدَاْفِي: هَلَا أَوْلَأَقْفِ! يَلْعَعُ هَضْرَفِ
لَأَجْرِي تَفَلَاخَا يَفُوعَمِ كَرِشَأْفِي كَبَّرِي يَلْعَعُ فَلَخَا
فَلَخِي لَا وَ رُمَلَأَمْتِي، سُنَأْنَا هَيْلَا نُكْسِي شِيْرُقِنَمِ
نَنُوْكَتَلِ وَ كَلْمَعِ نَنَطْبَحِيَا تَكْرِشَأْنَنَلِ: لَزَنَفِ! كَيْلَعِ
¹«...» يَنْ يَرْسَاخَا نَمِ

رد هلا و هيلع الله يَلْصُدُّ لوسر نوچ»
هيلع نينمو ملاريمأ تفلاخ هب حيرصت، رمالوا
شتمدخ هب شيرق هفئاظ زا ي تعامج دندومذ ماسلا
ي نامز ريد، مدرم! الله لوسر اي: دنتفگ و هدمأ
و، دناه ديورگ ماسلا نيد هب تيلهاج زا هك تسين
و، وت رد توبذ هك تسا دنيا شوخان ار ناشيا
ات رگا و؛ دشاب هدوب وت يومع رسپ رد تاما
ي رانگن قرف ي لع ريغ و ي لع تيلاو نيد ي نامز
!تسا رتر او از سد ي نك رظن فرصد و

دومرف ملس و هلا و هيلع الله يَلْصُدُّ ربمايپ:
هدر كذ دوخي ار هب و دوخ دزدن زا ار رماكن يا نم
نم هب ادخن كيلو، مشاب هتشاد رايخانا ارد ات ما
تسا هدمذ بجاو نم رپ وا و، تسا هدر ك رما
تفلاخم زا وت نوچ نياربانب سپ: دنتفگ
ي منزل مع داهنشيب نيدبو، ي سرتي متراگدرو رپ
كيرش شيرق زا ار ي صخش ي لع تفلاخ رد؛ ي نك
نيا و دنك ادپش مارأ مدرم هليسو نيدب ات نادرگ
رسد وت هيلع ربي تفلاخم مدرم زا و دوشد مامت رما
ار ي زيچ رگا ربمغيپ ي ا: دش لزان هيا نيا. دندز

¹ رَمَز: ٣٩ هروسدزا، ٦٥ هيا

دوباند و طَبَد و تل مع هنیآ ره ی هد رارق کیرشد
 ! «ی شابی م ن اراکنایز زا هنیآ ره و ، دوشی م
 هیآء ق داصد تر ضد زا ی تسد میظعلا دَبَع
 نِم لُجَرَ لَاقَ : هک دنکی م تیاور ی ربخ رد م لاسلا
 الله ی لَصِّی بِنَا اَنِيتَافْشِ يِرُقَيِّ لِإِ تَعَمَتَجَا : يِّ دَعِی نَبِ
 دَادِعِ اَنكَرَتِ اَنكَ اَنَا : الله لَوْسَرَ اَي : اَوْلَاقِفِ هَذَا وَ هِيَا
 نَ وَ كَنَفِ يِّ لَعِ تَيَلَاوِی فِ اَنكَرِشَافْ كَانَعَبَتَا وَ نِ اَثُولَا
 وَ هِيَا لَعِ الله ی لَصِّی بِنَا ی لَعِ لِيَرَبَجَ طَبَهَفَ . اَكَرُشَ
 وَ كَلَمَعَنَّ طَبْحِيَا تَكَرُشَا نَبَلِ ﴿ ! دَمَحُمُ اَي : لَاقِفِ هَذَا
 .﴾ ن يِرِ سَاخَلَا نِم نَنُوكَتَلَا

ی تعامج : دیوگ ی دَعِی نَبِ هفئاظ زا ی درم»
 ادخل لوسر دزد اهنآ اب و دندما نِم دزد شيرقزا
 اَي : دنتفگ ناشيا . میدما ملس و هلا و هیآء الله ی لَصِّی
 ار اهنآ و میدوب اهتج ش تسرپ رد ام ! الله لوسر
 ار ام نیار باند ، میدرک ی ورپ و تزا و میدومذکرت
 کیرشد ی لَعِ تَيَلَاوِی رَد

میشاب کیرشد تماماً رما رد ات نادرگ
کیرش رگا: دروآر هیانیا و دش ل زانل یئار بج
زا و هشد دوبان تلمع هنیآ ره یهد رارق
!ی شابی م ن ارا کنایز

راتفگ زا: دیوگ دوی دعی نب زاه کی درم نآ
تدش زارار ف روطه و دش گنتنم هنیس ربمغیپ
رد ناهگان؛ مدش ج راخذ دش دراو نم ربه کی راشف
بسایور ربه که مدرک درو خرب یراوسد بسا بهار
ی درز همامع و هتسشن زمرق بهل یام گنری اوهوق
هب و ،دوب عطاسد وازا کشم یوب و تشاد رسد رب
لَا اَهْلِحِ لَا هَدُوْعٌ دَمَحْمٌ دَقْعٌ دَقْلٌ درم یا: ت فگ نم
که تسا هتسبی نامیپ دمحم هنیآ ره» «بق فاتم و ارفاک
!«بق فاتم ای و رفاک ص خشرگم دنکی من زاب ارنآ

نیا زاروا و مدمآ ربمغیپ دزن هب نم
درم نآ ایآ: دومرف ربمغیپ. مدرک هاگآ ناتساد
دوب ماسلا هیلع لیئار بج و ا؟! ی تخانش اراوس
رگا: که درک هضرع ارا تیلانو نامیپ امش ربه که
زور رد دیرواید کشن آرد و دیئاشگبار نامیپ نآ
دوب دهاوخ امش نمشد تمایق
:دیوگ یریمد دیس

و تساخ ایپم خریذ زور رد دمحم» - ۱
دوخباطخرد ارا مدرم اراکشآ و دنلب ی ادص اب
:دز ادص

میوای لاومن مسکره: هکدیشاب هاگآ - ۲
تایعضو و واروما هبو تسوای لاوم درمنیا
تسافراء وال اوحا و

هک ار نآ رادبن مشد! نم ی ادخ ی ا - ۳
هک نآ ی اربو ، درادبن مشد ار ی لع

تسر پرسد و سی لو ت سا هتفر یذپ ار ی لع ت یلاو
!ش اب ی لوم و رایتخا بحاصد و

و تخسر سد رم هک اهنا نایم زا رفنکی - ۴
مدرم ن آزا نیلوا هب هتسها ن خسد اب دوب ی شکر سد
تفگ:

ی م دمحم رگا هک دنگوس تردپ هب - ۵
درکی م ربمغیپ دوخ زا دعبار ی لع ،تسناوت
ود نیا هک ی شیدنا دب نیا ساسا رب و - ۶
ی وس هبلیم و میتسه میتی نب ن مشد ام دنتشاد رفت
«میر ادنی دع ی نب

نیموملاریمأ هر ابرد ن آرق زا ی تایا ریسفت ملاسلا هیلع

تسا تیاور ماسلا هیلع رقاب ترصد زا
و ربکتل احاب و تساخرب دنه رسپل احانیا رد :هک
هدیشک نیئاپ هب و تسار ار دوخ ی اهتسد ،توخذ
ی لاد رد دش جراخ بضغ و مشخل احاب و مدرک
زا و یرعشأ سیق نب الله دبع هب تسار بناج زا هک
تفگی م دوب هدز هیکت هبعش نب قریغم هب چ بناج
ایلع رقت لا و هتلاقم ی لع ادمحم ق دصد لا الله و
ل زنف هتیلو و

مڈ ی لوت و بڈکن کل و ی لصد لا و ق دصد الف
ی لو ا ف ک ل ی لو ا مڈ ی لو ا ف ک ل ی لو ا ی ط متی ه ل ه ا ی ل ا ب ه ذ
{¹

ش راتفگ رد ار دمحمام هک ادخ هب دنگوس
ی مذرارق تیلو و رب ار ی لع و مینکی مذ قیدصت
و دنکی م قیدصت هذ :دشل زان ت ایانیا و .میهد
تشپ و دیامنی م بیزکت ن کیلو ،دناوخی م زانم هذ
لها ی وس هب هتار تخبتم و هتار بکت م س پس و دنکی م

¹. بتمايق: ۷۵ هر وس زا ، ۳۵ تا ۳۱ هیا

سپد، و تبه ت سا ر تراواز سد ش تا . دوری م دوخ
سپد و ت سا ر تراواز سد سپد و ، ت سا ر تراواز سد
»ت سا ر تراواز سد زین آ زا

و هیلع الله ی لصد ادخل لوسر ل ا د نیا رد
، دندومذ ار و ا ن تشک و ن دندار گرب تین م ل سد و ه ل آ
ه ب ک ر ح ت ال ﴿: درو آ ار هی آ نیا و د م آ دور فل یئ ا ر ب ج
تین نیا ه ب ار دوخ ن ابز» ¹ ﴿ه ب ل ج ع ت ل ک ن ا س ل
اذهل ف ! «ن کم ل ی ج ع ت ر ا ک نیا رد و ه دم ت ک ر ح
ر ظ ن ف ر ص د و ا ز ا و د ن د ش ت ک ا س د ا د خ ل و س ر
: هی آ ر ی س ف ت ر د م ل ا س ل ا ه ی ل ع م ا م ا ز ا و . د ن د ر ک
ا ذ ه ر ی غ ن ا ز ق ب ت ن ا ا ن ع ا ق ل ن و ج ز ی ل ا ن ی ذ ل ل ا ق ﴿

---

1. تمايق: ۷۵ هروسد زا ۱۶ هیا

ارام را دید و اقلدایما هکی ناسک نآ دنتفگ و
 نآ ای و رواید نآرقنیا زاریغی نآرق و ت: دنرادن
 نانمشد راتفگ نیا: هکتسا دراو (نکلیدبت ار
 دنتفگی مش تبیغ رد والوسر هر ابرد هکتسا دخت
 :دو نشی مذ ار اهنأ نخس و ا هکتسا دنتشادنی م نینچ و
 و دناشبتیلو و هکی اء ایاج هب ار ام دمحم رگا
 تسرد دناشبتی رگید هیأ ایاج هب ار ای ایآ ای
 » بتسا

ناشیا نخس در ربلج و زع دنوادخ
 نَم مَهْدَبُ نَأ یِ لَنُ وُكِي اَمْ ﴿: وگب ربمغیب ای : دومرف
 نَأ قَاخَا یِ نَأ یِ لَأ یِ حَوِي اَمْ لَأ اِعْبَتَا نَأ یِ سَفَدَ اِعْقَلْتِ
 متسینر و ط نیا نم» . ﴿مِيطَعِ مَوِي بَادَعِ یِ بَر تَيْصَعِ
 لیدبت و ریغت ار یزیچ مدوخ دزد زانوا تبه هکت
 هکت میامنی م ار یزیچ نآ زانوا تعباتم طقفنم ، م هکت
 رد مر اگدرو رپ زانم ، تساهدش یحو نم هب
 متسه نارگن و ارمانگ و نایصد تروص
 » دنک لاتبم دوخ بادع هب ار می گرزب زور رد هکت

رَقَعَج نَب یِ سَوْم نَسَحَا و بَا تَرْضَد زَا و
 الله ی لصد ادخلوسر هکتسا دراو ماسلا امهیلع
 نبی اء صوصختیلو و هب ار مدرم هلا و هیلع
 مهتم ار ترصدنأ مدرم ؛ دندناوخ ار فبلطی با
 دنوادخ ار هیأ نیا ، دندش چراخ و ا دزد زانوا دندرک
 : داتسرف

نَأ یِ نَأ لَقَا عَفَدَا و اَرْضَ مَكَلَّ كَلِمًا اَل یِنَّا لُقُ ﴿
 یَنُودُ نَم دَجَا نَدَا و دَحَا ﴿ هتیسع نا (الله نم ی نریجی

۱ ی لئت اذ ا و ﴿: تسار و ط نیا هیأ مامت و . سنوی: ۱۰ هروس زانوا ، ۱۵ هیأ
 مَهْدَبُ وَآ اذ ه رِیَغ نَأ رُقَبِتْنَا اَنَّا عَقَدْنَا وُجُرِي لَا نَیْذَلَا لَقَاتَانِي اَنْتَا یَا مَهْيَلَعِ
 یِ نَأ یِ لَأ یِ حَوِي اَمْ لَأ اِعْبَتَا نَأ یِ سَفَدَ اِعْقَلْتِ نَم مَهْدَبُ نَأ یِ لَنُ وُكِي اَمْ لَقَا
 ﴿مِيطَعِ مَوِي بَادَعِ یِ بَر تَيْصَعِ نَأ قَاخَا

نَمَ وَ) بَلَعِ بَفِ (بِتَلَّاسِرِ وَ اَللهِ نَمَ اَغْلَابِ لِاِ اَدْحَتُّمَ
 مَّتَّهَجَ رَاذُهُلَّانِ اِفِ) بَلَعِ قِيَالُو بَفِ (هُلُّوسِرَ وَ اَللهِ صِغِي
 1. اَدْبَا اِهِيْفَنِيْدِلَاخِ

ی زیچ کلام آدبا نم! ربمغیب ی او گب»
 و گب! ای تعفنم هذ و یررض هذ متسیند امش ی ارب
 مادک چیه (منکب ار دنوادخ رما تفلاخم نم رگا)
 نم و دروا دوخ مانپ رد ارم دناوتی مندم رما
 - مبابی منی هاگهانپ چیه مدوخ ی ارب ادخ زا ریغ
 (ی لعد هرابرد) و ات لاسر و دنوادخ زا هکنیا رگم
 ار و ا لوسر و ادخ هکس ک ره و - منک غلابا
 شتآ و ای ازج، دنک تفلاخم (ی لعد تیلو هرابرد)
 دلخم نآ رد هکتسا متهج

1 هفیرشده یآ رد هک اریز؛ ن ۷۲ ۵ هروسزا، ۲۳ تا ۲۱ هیآ زا سابتقا
 هدمایند هیآ رد هتیسده ن اتمک ایناژ و، دشابی م ادر لا و ارض (لأوا
 بتسا

«دوب دنهاوخ»

امهیلء رفعج ن ب ی سوم ترضد زا زیند و
نیا ار لمزم هروسهیا :هک تسا تیاور ماسلا
نَولُوقِیْ اَمِ یِءَع زَبِصَا وَ ﴿ :دناهدرک ریسفت روط
نَیْبِذْکُمَا وَ یَنزِد وَ اَلِیْمَجَّ اَرْجَهْ مُهْرُجْهَا وَ (کیف)
1. ﴿اَلِیْقَ مُهْلَهْمَ وَ اَمَعْنَا یَلُوْا﴾ (کیصوب)

ی م (وت هرابرد) هچنآ رب ش اب ابیکشد»
ی رود وکیند و هیدینسپ روط ه بن اشیا زا و ،دنیوگ
هرابرد) ن اگدنک بیزکت اب راذگاو ارم و .نیزگ
و ن ارنگشوخ ن اگدنک بیزکت ن آ هک (وت ی صو
تلهم ار ناشیا ی مک تدم و ؛دنتسه بلط مافر
!«هدب»

ماسلا مهیلء نیموصعم زا ی ضعب زا و
روط نیا ار تاسرم هروسهیا :هک تسا دراو
:دناهدرک ریسفت

نَحِوَا اَمَبِ دُمَحْمُ اِی (نَبِیْبِذْکُمْلِ ذِیْمَوِی لُیُوْ) ﴿
اوبذک نیدلا (نِیْلُوْا اَلِکَلْهِنْمَا) یِءَع اَقِیْلَاو نَم کِیْلَا
نَیْمِرْجُمْلَا بِلْ عَفْدَ کَلِذْک (اِیْصُوْا لْا اَعَاظِی فِی لُسْرُلَا
2. ﴿﴾ بَکْرَ اَمَ هِیْصُوْ نَم بَکْرَ وَ دِمَحْمُ لَّا بِلَا مَرَجَا نَم

«وای بر تکذیب کنندگان (ای محمد از
آنچه بر تو درباره ولایت علی وحی شده است)
ایا ما قوم پیشینیان را هلاک نکردیم؟ (آنانکه
رسولان خود را درباره اطاعت اوصیاء آنها
تکذیب کردند) همچنین ما با جرم پیشگان عمل
میکنیم (آن کسی که درباره آل محمد جرم کرده
و درباره وصی او مرتکب شده آنچه را مرتکب
شده است).

1. لَمَزْمًا: ۷۳ هروسزا، ۱۱ و ۱۰ هیا
2. تاسرم: ۷۷ هروسزا، ۱۸ تا ۱۵ هیا

تسا در او ماسلا هیلع قداصت رضد زا و
 و ﴿: دناه درک ریسفت روطنیا ار سنوید هر وسد هیأ : هک
 یَبْرَ وَ یِإِلُقَ﴾ (یلعی فل وقت ام) (وَهُقُّ دَأْ لَکَ نُوْبُنْتَسِیَ
 ۱. ﴿نَ یَزِجُ عُمِدٌ مُتْنَأْ اَمَ وَ قَحَّ حَأْ هَنَّا﴾

تساقق دایا : دنسری م ربمایپ یا وتزا و «
 یرا وگب (یئوگی میلع هر ابرد و تهک یزیچ) نآ
 می مذامش و تساقق هک مراگدرورپ هب دنگوسد و
 ! «دیریگب ار ادخر ما یولج دیناوت
 دیوگی نوع

ی تقوردرید غزور رد ادخل و سربایا - ۱
 و تساخرب اپید ، دندوب عمتجمی ناکم رد مدرمه
 ؟ دناوخذ هبطخ

رایتخاب حاصن مس کره : تفگنایا و - ۲
 رایتخاب حاصیلع نیانم زا سپ ، متسه و
 ار و و تسبندی ردارب دقع یلع ابایا و ؟ تسوا
 راتفگ قبط مدرم نآن کیلو ؟ دادن رارق دوا ردارب
 : تفگ هک دندرکن لمع ادخل و سرب

ی نامنهار و یربهار هبار تیلارگا - ۳
 ار ناهج مدرم مامت و انراپسب نسحا و بایلع
 و تیاده قرط و ادخی اهار زا و دنکی متیافک
 . دندگی م سرتن و دب تملاسد

۴ - ابو الحسن علی بن ابی طالب مطالبه امر
 را می کند در حالی که بواسطه ضعف و نداشتن

۱. سنوید : ۱۰ هر وسد زا ، ۵۳ هیأ

یار و معین مُتَوَقَّف و مُحْتَبَس است. و مردم به‌طور اجتماع آن خلافت را در محفلی به‌طور عطیه و رایگان می‌یابند (و یا به سوی دیگر سوق می‌دهند و می‌رانند).»
دیوگ دَامَدَن با

زا و تَسامَشْدِی لَو درم نیا هک دیشاب ماگآ»
«دنگذت عاطا هکن آ ربی او و ،دینکت عاطا وا
هدروآ ی نُوَع زا بوشا رَهَشَدَن با زین و
تسا:

زورما ی لَع نیا :تفگی م اذخ لوسر - ۱
ار راگدرورپ .تسا رایتخا بحاصنم تَمَّای ارب
م تفگ هک ار هچنآ ش باد هاشد

و قاقشلها هک قفانم درم کيس پ - ۲
هک ی کاندرد ن انخس اباد ار اذخ لوسر دودت و اذخ
هداد رارق بطاخمتساخی م ربوا روآ درد ل د زا
تفگ و

راگدرورپ زا تیلو و بِصَدَن نیا ایآ - ۳
هدرک عادبا و عارتخا تدوخ و ت هکنآ ای؟ تسام
نم اذخ هب م ربی م هانپ ،الله ناعم :تفگ ربمغیپ؟ ی
م تسین هدننگ عادبا

رگا ار راگدرورپ :تفگ اذخ نمشد نآ - ۴
ار ی باذخ ،تسا ق د تساه تفگ ربمغیپ ار هچنآ
دوشد معقاو نم رب اذخ تسرفب

ن، امساقفا ز ا درو آهک یرفک ب بسده - ۵
 هدیناسر تبوقع هبار وای گرزب گنساب دنوادخ
 رد ور هبار و، دش باتش و عیرست شرفیک رد و
 ناجش ندرود نیمز لحم و عرصم رد و داتفا
 «دیزگ تماقا و داد

تسا ربخ رد : دیوگ بوشار هشدن با زیند و

هک:

نَعْرُبْخِیدَن اَکْ هَلَا و هِلْءِ اَللّٰه ى لَصْدَى بِنَا نَا
 نِیْبَنِم قُوقْذِی نِم نَا دَق : لُوقِید و هَدْمِبِ هِتَا فَو
 دَمْحُم تَا مَن نَا نَو لُوقِیدَن وُقِفَاثْمَا تِنَاک و ! مَکْرُ هِظَا
 لَطْب : اُولَا ق رِیدْغَا قِ قَوْم نَاک اَمَاف بُهْنِید بُرْخِیَا
 : تَلَزَنَف اَنْدِیک

الف مکنید نِم اورفک نیذلا سئی مویلا
 ۱. بقیلا -) مکنید مکتلمکاً مویلا نوشخا و موهوشخت

ی لصد اذخ لوسر تاحر هکی تدم زال بق
 زا ربخ ترضد نا، دوشد عقاو هلا و هیلع الله
 هکتسا هشد کیدزن : تفگی م و دادی م دوخ گرم
 : دنتفگی م نیقفانم و . موشد بئاغ امشد نایم زانم
 نوچ . دوشی م بارخ شنید ، دریمد دمحم رگا
 ل طابام هشدنا و دیک : دنتفگ دش عقاو ریدغ فقوم
 دربتسد زان ارفاک زورما « : دش لزان هیا نیا . دش
 زا و دیسرتم ناشیا زا ، دندش سویام امشد نید هبار
 «... م درکل ماکار امشدنید زورمانم . دیسرتبنم

¹ ص 4، ج «ریدغلا» و ۵۳۸ ص ۱، ج ، بوشار هشدن با «بقانم»
 ۱۲۵.

ار تمامه هک ن افلاخم راتفگ رد ی ونشبت ایبا
میهدیمذی اءه

تسا هدر و آ ی ونشبت زا وازین و

ریبده و ی آر :تفگ اهنا گرزب سپ» - ۱
ی هلا رما بحاصد وا و ؟تسیچ رما نیا رد امش
درکی مّدر ار نشور و راکشا

و غیلد و نشور هک ار وا راتفگ امش - ۲
!دیدینش ،درکتی صوی اءت فلاخه رابرد ،حضاو

و رظن تّدح و هشیدنا نیا :دنتفگ اهنا - ۳
هتشاد ررقم و تباثام رب هک تسوا ی صخش ی آر
ی مرّبم رما و ی نتسگان دهع و نامیپ اّما و ،تسا
تسیند

،دوخ روما تیشمت و نایرج رد ام - ۴
و لامعا ار هیرظن نیا زا ریغ یرگید هقیرط
و ی گدنز هب نا هطساوب ات دومذ میهاوخ ریبده
دندب و هئاراو گرزب تشیعم و ی عامتجا تایح
میآ لئان هبترم

رد ار تمامه ام دریمد تمحم رگا - ۵
و یرکبواب تروصد نیا رد ات میرانگی م یروش
»دنسر تفلاخه هب اجنا رد ی رمّعا ی

زا هک تسیناسک ماما رامسوس ،تمایق رد
دناهده فرحنم بلاطی با نبی اء

ربخ رد و :دیوگ نینچمه بوشار هشد نبا و
هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر نوچ :هک تسا دراو

دندش قَرَفْتَم مِدرَم و دَش غِرافَم خَرِیدْغَ زَا مَلَس و
 زَا و دندمآ درگ مه رود به شیره هَفْطَا زَا ی عمج
 رد ، دندروخی م فَسَّاتَرِیدْغَ تَعْقُونِ اتسَاد و هِیضَة
 ، درک رِوَبِ عَاهِنَا دَزَنَزَا) بَبَض (ی رَامَسُوسَلِ احَدِنِ یَا
 نِ یَا دَمَحْمَشَاکِ یَا : تَفْگِ ی رِگِیدِ بَ عَاهِنَا زَا ی ضَعْبِ
 اَرِ ی لَع و دُوبِ هَدْرِکِ اَم سِیئر و رِیْمَا اَرِ رَامَسُوس
 . دُوبِ هَدْرِکِ زِیْمَا

اَرِ نَا و دِیْنِش اَرِ وَا نَخَسِ ی رَا فِغَ رَزُوبَا
 ی لَصَدِ اَدْخَلِ وِسَرِ . دِرْکِ تِیَاکَدِ اَدْخَلِ وِسَرِ ی اَرِ بَ
 و دَا تَسْرِفَتِ عَامِجِنَا لِ اَبْنَدِ مَلَس و هَلَا و هِیْلَعِ اَلله
 اِهِنَا رِبِ اَرِ نَا شِرَاتْفَگِ و دِرْکِ رِضَا دِ اَرِ نَا شِیَا
 مَسَقِ اَدْخَلِ بَ و دندِرْکِ رَاکِنَا نَا شِیَا . تَشَادِ هَضْرَعِ
 اَرِ ی اَهْلَا قَمِ نِیْنِچِ هَکِ دندِرْکِ دَا ی

داتسرفار هیآ نیا دنوادخ دناهتفگن:

عَمَلِكْ اَوْلَاقِ ذَقَلْ وَ اَوْلَاقِ امِ هِلَابِ نَوْفَلِحِي ﴿
ام و اولانیدم امب اوّمه و مهملاسیا دعب اورفک و رفکلا
اوبوتین اِفِه لَضَفَن م اَلوسر و اَلله مُهاندغان ا لا اومقد
ایندلا ی فامیداً ابادع اَلله مُهیدعید اولوتین ا و مُهلا اریذک ی
۱﴾ رِیصَن لا و ی لَو ن م ضِرْ لَ ا ی ف م ه ل ا م و ع ر خ ل ا و

هک دنروخی م دنگوس ادخ هب نیقفانم نیا»

ار رفک نخسداقیقت و دناهتفگن ار ی نخس نینچ
و دناه دشرفاک ناشندروا ملسا زا دعب و دناهتفگ
ن ادب هک دنتشاد ی زیچن آر بار دوختّمه و مزع
ن آرق و ملسا زا) ناشماقتنا نیا و دندشذ بایماک
تهج هب رگم دوبند (وا دهع ی لَو و ادخلوسر و
دوخلضفا زا ،والوسر و دنوادخ هک ی شاداچ
سپ. دناه دومرفی نغ و زیزع و زاینی بار ناشیا
ناشیا ی ارب دینک تشگزاب ناشلمع نیا زا رگا
دنیا منضار عا و هدمذ تشپرگا و ،تسا هدیدنسی
بادع هب ار نانآ ،ترخا و ایند رد دنوادخ
تروصد نیا رد هتبا و دنکی م بّذعم ی کاندرد
چییه و ،ی دلاوم و ی لو چییه نیمز ی ور رد ناشیا
» دنرادنی نیعم و ریصن

دومرف ملسو هلا و هیلع الله ی لصد ادخلوسر:

مَجْهَلْ ی ذ ی اَعْ اَرَبْغَا تَلْقَا ام و اَرَضْخَا تَلْظَا ام
و ،هکنفید هیاسن و گلین نامسا» ۲ رّذ ی با ن م ق دصا
هدرکذ راب دوخرب گنر ی کاخ هدولاً رابغ نیمز
رّذ وبا زا هک ار ی راتفگ و نخس بحاصد تسا
» دشابر توگتسار و رتق داصد

ق داصد ترصد زا ریصد وبا تیاور رد

۱. بپوت: ۹ هروسدزا ، ۷۴ هیآ

۲. ۵۳۹ ص ، ۱ ج ، «بوشار هشدن با بقانم»

مپیامدی م

نیا ی طوط ن با زا بوش آر هشد نیا زین و
تسا ه دروا آر تاییا

تیلضف هب ی گمه ریدغ زور رد و - ۱
ردغ ت صرف ره رد ن کیلو ، دندرک فار تعای لع
دنتشادی م ی فخم ار دوخ رکم و

و مخریدغ ت خرد ن آ منیبی م مراد ن م - ۲
هیر هج راتفگ اب دندب ی ادص اب هک ار دمحم ربمایپ
دنکی م ادن دوخ

ن اتدوخ هب امش س و فن زان م ایآ - ۳
موق و تیعمج و ی رآ : دنتفگ ؟ متسین رتکیدزن
دنتشاد روضدی گمه شیرق

زا مادکره : دنتفگ اهنا هب ربمایپ سپ - ۴
ردیدن م زا سپ ، میوا رایتخا بحاصن م هک امش
تسوی لاوم ، ادخ هدش باختنا

تیلو و ریز رد ار ی لعن ایلاوم ادنوادخ - ۵
دنکی م ی رایپ ار ی لعن هتسویپ هکی سکو و . رآ دوخ
!امرفی رایپ زین ار وا وت

دوخ هار تَمّا ی داه ربمغیپ نوچن کیل - ۶
حییق رکمنانآ ، تشنگ ایند نیا زا و هدرک سی ط ار
دنتخاسد ار اکشآ ار دوخ

ی لعن تیلو هب رارقا و رکبویا و رمع تینهت
ملاسلا هیلع بلطی با ن ب

رد دمحا چیرختاب «ی بَقَعَا رِئَاخِذٌ» باتکرد
 هدرک تیاور بزاع نیءار بزا ار دوخ «دنسم»
 مخرید گرد و میدوب ربمغیب ابرفسرد ام: هکتسا
 ناید ار الله لوسر هبطخن اتساد س پسو. میدشل زان
 کَلِذْ دَعَبَ رُمُعٌ هِيقَافٌ: دیوگی م ن آ ل ی ز ر د و د ن ک ی م
 تَیْسَمًا وَ تَحَبُّصًا! بِلَاطِی بَأْنَبَا ی کَلَّائِنِیْه: ل آ ق ف
 ن ایرج نیا زا دعبرمع» «ی هِنَمِوُمٌ وَ نِ مِوُمِ لَکِ ی لَوُمِ
 ی ا و ت ر ب د ش ا ب ا ر ا و گ: ت ف گ و د ر ک ت ا ق ل ا م ا ر ی ل ع
 رسپ

ی ل ا د ر د ی د ر ک ب ش و ی د ر ک ح ب ص د! ب ل ا ط و ب ا
 ی م ی ا ه ن م و م ر ه و ن م و م ر ه ر ا ی ت خ ا ب ح ا ص د ه ک
 «ی ش ا ب»!

باتکرد ار ثیدد نیمه ل بند ن بد دمحا و

2. ت سا هدرک چیرخت رمع ز ا د و خ «ب ق ا ن م»

باتک نیمه رد ی ربط نیدلا تبحم زین و

ذَقَ وَ - هُدَعُ اللهُ سِی ضِرَ - رَمُعٌ نَع: دیوگ «رئاخذ»
 ا ی ا م ه ن ی ب ض ف ا: ی ل ع ل آ ق ف ن ا م ص ت خ ی ن ا ی ب ا ر ع ا ه ع ا ج
 ا ذ ه: ا م ه د ح ا ل آ ق ف. ا م ه ن ی ب سِی ا ع ی ض ق ف. ب ن س ح ل ا ا ب ا
 ل آ ق و ه ی ب ی ل ت ب د خ ا و ر م ع ه ی ل ا ب ث و ف!؟ ا ن ن ی ب ی ض ق ی
 ل ک ی ل و م و س ی ل ا و م ا ذ ه!؟ ا ذ ه ن م ی ر د ت ا م ک ح ی و
 3. ن م و م ب س ی ل ف ه ل ا و م ن ک ی م ا ن م و! ن م و م

هکتسا تیاور (هذع الله سیضر) رمع ز ا»

ل ص ف ی ا ر ب و ا د ز ن ه ب ی ب ا ر ع ا ر ف ن و د ه ک ی ت ق و ر د
 ه ی ل ع) ن ی ن م و م ا ر ی م ا ه ب، د ن د و ب ه د م ا ت م و ص خ
 ر ف ن و د ن ی ا ن ی ب ن س ح ل ا و ب ا ی ا: ت ف گ (م ل ا س ل ا
 ن ا ن ی ب (م ل ا س ل ا ه ی ل ع) ن ی ن م و م ا ر ی م ا! ن ک ت و ا ض ق
 ت ف گ ر ف ن و د ن آ ز ا ی ک ی، د ن د ر ک ت و ا ض ق ر ف ن و د

1. ۹۳۵ ص ۱، ج «بوشار هشدن با بقانم»

2. ۶۸ ص «ی بَقَعَا رِئَاخِذٌ»

3. ۲۸ ص ۴، ج «هباغلا دسا»

یوسد هدر مع!؟ دنکی متواضقه ام نید درم نیا
!وتردی او: تفگ و تفرگار وانابیرگو دیهجوا
و نم یلاوم درم نیا!؟ تسیک درم نیا ی نادیمذ
یلاومی لعه کس کره و؛ تسان مؤمره یلاوم
«تسین مؤم وادشابندوا

باتک رد نامسلا نبا، زینار شیدد نیا
تسا هدرک جیرخت «هَقْفَاوُمْلَا»

هک تسا هدر و ا روط نیا یرزج ریثا نبا و
تَحَبَّصًا اِبْلَاطِی بَأ نَب اِی: بَاطْخَا نُب رُمُعَل اَقْف
یا: تفگ باطخ نبرمُع» .بِنِ مِؤْمَلِ کِی لَو مِؤِیْلَا
هکی لادر دی درک حبص زورما رد بلاط و با رسپ
!«ی تسه ی نموم ره رایتخا بحاص

نیدلا مامه نبدنیدلا تُایغ: ریم دناوخ
زاسپدوخ خیراتردتسا تئسلها زا هکی نیسد
ناید و غیلبت هیالوزند و ریدغان اتساد هعقاو ناید
اَدَهْفُ هَلَاوُم تَنک نَم: ترابع نیدب تیلو شیدد
، هَادَاع نَم دَاع و ، هَلَاو نَم ل ا و مَهَّلَا . هَلَاوُم شِی لَع
قَحَا رِدا و ، هَلَذَن مَل نَخَا و ، هَرَصَن نَم رُصْنَا و
هَلَا مَرَّک نینموملاریما سپ: دیوگ ناک تُشید هَعَم
الله ی لصدت لاسر ترصد هدمرف بجوم هب - ههجو
رد ملسو (هلا و) هیلع

ش تمزلام هب قیلاخ فئاوط ات تسشن همیخ
 هلمج زا و دندیناسر میدقت هب تینهت مزاول، هتفر
 یضر - باطخا ن ب رمع نینمؤلاریما: باحصا
 ن ب ایخ بسخب: تفگار بام تیلو بانج - هذع الله
 وَ نِمُومَ لِّكَ لَوْمٌ وَ اِیْ دِلَاوْمَ تَحْبَصَا اِبِلَاطِیبا
 !بللط و باسپ یا !وتل لاح هب اشوخ ینعی هِنِمُومُ
 ره ی لاوم و نم ی لاوم هک ی تقو رد ی درک دادما ب
 !ی دوب هِنِمُومُ و نِمُومُ

تاراشا بسحر ب نینمؤم تاهما ن آ زا دعب
 طرش هتفر نینمؤلاریما همیخ هب نیلسر ملا دیس
 2. دندروا ی اجب تینهت

هب فورعم هاش دنواخ ن ب دمحم ریم و
 ار ترابع نیمه هنیعب دوخ خیرات رد، دناوخریم
 3. بتسا هروا ی سراپ هب

ار نیخیش تینهت هک هَمَاءَ عَامَاءَ زَا نَاِیْعَا دناهدرک رکذ

نیخیش کیربت و تینهت صوصذ ی راب
 یاملاء رب هولاء یریتک عمجار (رمع و رکبوا)
 زا هَمَاءَ یاملاء زا - مهیلع الله ن اوضر - هعیش
 یاهدنس اب ادنس هچ، ثیدو ریسفت و خیرات هَمَاءُ
 و سابع ن با هب یهتتم هک ی قثوم لاجر اب حیحص
 می بزاع ن بء آرد و مقزا ن ب دیز و هریر ه و با
 دوخ بتکرد و هدرک تیاور لاسرم هچ و، دوش
 دناهدرک رکذ

و اِیْ کَا یخ بسخب ظفلا هب هَمَاءَ زَا یضعب
 کَا ی بو ط ظفلا هب یضعب و کَا ائینه ظفلا هب یضعب

1 مابتشا نیا و بتسا هذش طبضه دودمم فالاب ی دِلَاوْمَ باتک هخسزرد
 بتسا هروصقم فالاب لِعَقْمَ ن زور رب ی لَوْمَ اریز بتسا
 2. 411 ص، 1 ج، یردید عبط «رئسلا بیح»
 3. ترجمه مه دل اسد عیاقو، مود ج، ی گنس عبط «اقصلا هضور»

و ،تَحَبُّصاً ظَفَا هَبِي ضَعْبِ رَغِيدِي وَسَدَا و ؛هَدْرُوآ
و تُتَحَبُّصاً ظَفَا هَبِي ضَعْبِ و ،تَيَسْمُ ظَفَا هَبِي ضَعْبِ
،رَمَعَا يَتَعَامَجَا رَتِي نَهْتِ و رَاتَفْكَ نِيَا و ،تَيَسْمُ
رَكَذِ و دَرَه رَمَعِ و رَكْبُوبَا زَا رَغِيدِي تَعَامَجِ و
و .تَسَا فَالْتَحْمِ زِيذِ ثَيِدِ نَتَمِ دَاْفَمِ و .دِنَاهِ دَرَكِ
و يَهْنِمُومِ و نِيْمُومِلِكِي لُومِ وَ سِي لَأُومِ ظَفَا هَبِي ضَعْبِ
هَبِي ضَعْبِ و يَهْنِمُومِ و نِيْمُومِلِكِي لُومِ ظَفَا هَبِي ضَعْبِ
مِيسْمِلِكِي لُومِ ظَفَا هَبِي ضَعْبِ و نِيْمُومِلِكِي لُومِ ظَفَا
رَكَذِ مِيسْمِلِكِي لُومِ وَ سِي لَأُومِ ظَفَا هَبِي ضَعْبِ و
هَمَلَّاعِ هَكَارِ هَجِنَا هَدُولَاثِ و هَدْرَشَفَا مِ و .دِنَاهِ دَرَكِ
اِبْتَسَا هَدْرَكِ رَكَذِ اَجْنِيَا رِدِ - هِيَا عِ اللّٰه هَمْحَرِ - سِي نِيْمَا
.مِيروآيِ مِ دُوخِ بِيْتَرْتِ و لِكَبَسِ

باتک رد هَدُوْع نَبَا دِمحاً ظفاد :لِوَا
 باتک رد ی نَابِرْمَ اللهدبع وبأ ظفاد و «تیلأو»
 ی نَطْقِرَاد رْمَع نَبِیْءِ ظفاد و «رعشلا تاقرسد»
 دَمْحُمُ وبأ و «قِ عاوَصَد» رد رَجَد نَبَا لِقْدَه بِنَابِ
 اللهدبع وبأ ظفاد و «ی تَفْلَا نِیْر» باتک رد ی مِصَاع
 رَجَد نَبَا و «بِلَاطَا قِیَافِک» باتک رد ی جَنَگ
 و «هَقِرْحُمَا قِ عاوَصَلَا» باتک رد ی مِثِیْه ی نَلِاقَسَد
 ، «رِیْدِقْلَا ضِیْف» باتک رد ی عِفاشِی و انم نِیْدِلَا سِ مِش
 و «بِهاوَمَلَا حِرْش» باتک رد ی نَاقِرِزِ اللهدبع وبأ و
 تاحوتفلا» باتک رد نِلاَحَدِ ی نِیْر دِمحاً دِیْس
 رِکَبِ وُبا لِاقَف :هک دِناهدروآ تِرابَعِ نِیْدِب «هِمِیْلَسِلَا
 و نِ مِؤْمَلِکِ ی لَوْمَ !بِلَاطِ ی بَا نَبَا ی تِیْسَمَا :رْمَع و
 !بِلَاطِ و بَا سِ پِیَا :دِنْتَفْگِ رْمَع و رِکَبِ و بَا سِ پِیَا «نِ مِؤْم
 رِه و نِ مِؤْم رِه ی لَوم هک ی لَادِ رِدِ ی دِرِکِ بَش
 » . ی تِسِه ی اِنْمِؤْم

باتک رد تَطْبِ نَبَا اللهدبع وبأ ظفاد :مِود
 دِیْهَمَت» رد ی نِلاَقَابِ رِکَبِ و بَا ی ضِاق و ، «نَبَا بِلَا
 رِکَبِ اَبَا نَّا :دِناهدرِکِ رِکَذِ تِرابَعِ نِیْدِب «لِوَصَلَا
 ی لَوْمِ تِنا !بِلَاطِ ی بَا نَبَا ی :لِاَقِ اَعِمَسَد اَمَّا رْمَع و
 دِنْدِیْنِشِ نِوچِ رْمَع و رِکَبِ و بَا !نِ مِؤْم و نِ مِؤْم لِکِ
 دِرْمِ رِه ی لَوم و تِ !بِلَاطِ و بَا رِسِپِ یَا :دِنْتَفْگِ
 !» . ی تِسِه ی اِنْمِؤْم نِزِ رِه و نِ مِؤْم

باتک رد نَبِیْشِ نَبَا رِکَبِ وُبا ظفاد :مِوس
 ،دوخ «دَنَسْم» رد لِبَنَدِ نَبَا دِمحاً و ، «فَتَّصُمَا»
 ی لَعِی و بَا ظفاد و ، ی نَابِیْشِ سِ اَبَعِ و بَا ظفاد و
 دَعَسَدِ و بَا ظفاد و ،دوخ «دَنَسْم» رد ی لِصِومِ
 نَبَا جِرْفَلَا و بَا و «تَبَا حَصَلَا لِنَاضَف» رد ی نَاعَمَسَدِ
 هَلِیْسَو» رد اَلَمِ دَمْحَمِ نَبَا رْمَعِ رِدِ ی لِبَنَدِ ی زِوَجِ
 رِدِ ی رِبَطِ نِیْدِلَا بَحْمِ ظفاد و ، «نِیْدِعْتَمَلَا

رد ی ئوّم مد ماسلاّ خیش و ، «ةرِضْنَا ضَايِرًا»
 رد بیطخ نیدلا سی لو و ، «نِیْطَمِّسَا دِنَارَفَ»
 رد ی دترز نیدلا لامج و ، «حِیْبَاصَمَّا قَاكُشَمَ»
 ریشک نبا ءادفلا و با و ، «نِیْطَمِّسَا رِرْدُ مُظَنِّ»
 نیدلا سی قت و ، «هَیْهَنَّا و تَیَادِبَا» رد ی عفاش ی ماش
 نبا نیدلا رون و ، «طَطِخْ» رد ی رسم ی زیرقم
 لامک و ، «ةَمِّهْمَا لُ وُصْفَا» رد ی کلام غابص
 ریما هب بوسنم ناوید حرش «رد ی دبیم نیدلا
 عُمَجَ» رد ی طویس نیدلا لاج و ، «نِیْنَمُوْمَا
 نِیْدَلَا رَوْنُو» ، «لِأَمْعَلَا زَنْكُ» لقن هب انب «عَمَاوَجَا
 رَادِ رَابْخَابِ ءَافُوْلَا ءَافُو» رد ی عفاش ی دوهمس
 ی نادمه نیدلا باهش ن ب سی لع دیس و ، «یْفَطْصُمَا
 ی رِداقِی نَاخِیشِ دُوْمَحْمِ دِیْسُو» ، «یْبَرْقُلَا ةَدُوْمَ» رد
 خیش و ، «یْبَنَّا لِآبِ قَاتَمِی فِی وَّسَلَا طَارِصَلَا» رد
 بِقَاتَمِ دَعِی فِی لِأَمَلَا ءَلِیْسُو» رد ی کم ریشکاب دمحا
 حَاتَفِمَ» رد ی ناشخبد دمحم از ریم و ، «لِأَلَا
 لِآبِ قَاتَمِی فَاچَنَّا

«جِ رَاعِم» رد ملاحظا ردد دَمَحَم خیش و ، «أَبْعَا
 ی رَمُعَ اللهُ سِی لُو و بَأ و ، «یَضَتْرُمَا بِقَانِمِی فِی لَعَا
 تَعِدْنَا تَضُورْلا» رد ی نَاعْتَصِد دَمَحَم دِیَس و ، ی و لَهْد
 ی و تَهْكَأ نِیْم دَمَحَم ی و لُوم و «یَوَلَعَا تَفْحُتْلا حَزْش
 ی طِیْقَنْش اللهُ بِیَج دَمَحَم خیش و ، «هَاجِنَا تَلِیْسُو» رد
 «بِلَاطِیَا نَبِی لَع قَائِدِی فِی بِلَاطِیَا تَفَاك» رد ی کلام
 نَبَا ی کَدَّ ائِنْدَه : رُمُعَل آق : هک دناهدروا ترابع نیدب
 و نِ مَوْمَلِ کِی لَوْمَ تَیْسَمَا وَ تَحَبُّصَا ! بِلَاطِیَا بَأ
 ! اِنْمَوْم

حبص ! بلاط و بَأ رسپی ا و تر بد داب ار اوگ
 ن مؤمره ی لاوم هک ی لادر رد ی درک بشو ی درک
 ! «ی دوب ی اهنموم و

«ریسفت» رد ی ربط ریرج و بَأ ظفاد : مراهج
 قَرَش» رد ی شوگرخ دیعد و بَأ ظفاد و ، دُوخ
 ، «نِیْمَلَعَا رَس» رد ی لازغ دما و بَأ و ، «ی فَطْصُمَا
 رد ی فند دما ن ب ق فوم مزر اوخ ء أَبْطْخ بَطْخَا و
 رد ی عفاش ی زار نیدلا رخف و ، دُوخ «بِقَانِم»
 دیسو و ، ی رو باشینی مقنیدلا ماظنو و ، دُوخ «ریسفت»
 ملاء بوبحم دَمَحَم و ، ی راخب ی نیسد باهولا دبع
 هِیْقَاف : هک دناهدروا ترابع نیدب «ی هاشد ریسفت» رد
 وَ تُحَبُّصَا ! بِلَاطِیَا بَأ نَبَا ی کَدَّ ائِنْدَه : ل آق ف رُمُع
 و دیدار و ا ر م ع «تِنْمَوْم و نِ مَوْمَلِ کِی لَوْمَ تَیْسَمَا
 حبص ! بلاط و بَأ رسپی ا و تر بد داب ار اوگ : ت ف گ
 درم ره ی لاوم هک ی لادر رد ی درک ماش و ی درک
 «. ی تسه ی اهنموم ن ز ره و نِ مَوْم

بَحْمَل قَدَّ هَبَانِبِی زَار نَامَسِن بَا ظفاد : مجنپ
 رد ی طیقنش و «تَرْضِنَا ضَایِرْلا» رد ی رِبْط نیدلا
 دیزیا ب نیدلا ماسد و ، «بِلَاطِیَا بَأ نَبِی لَع قَائِد»
 ترابع نیدب «ض فاورْلا ض فَا ر م» رد ی رو پنا هس
 بَا طْخَا نَبِی رُمُع مَاسْلا هِیْلَع ایلَعِی قَاف : هک دناهدروا

وَ تَحَبَّصًا اِبْلَاطِ يَبَا نَبَا اِيَّائِنَه : لِ اَقْفَ كَاذَ دَعَبِ
 ي اَع » . اِنْمُوْمَ و نِمُوْمَ لِك ي لُوْمَ و ي لَ اُوْمَ تَيَسْمَا
 بَا طْخَن بَرْمَع مَعْقَاو نِيَا زَا سِ پَا ر مَ لَ سْلَا مِيْلَع
 و بَا رِ سِ پَا يَا و تَرِب دِ شَاب اِرَاوْگ : تَفْگَ و دِرْک رَا دِيْد
 هِک ي لَاد رَد ي دِرْک مَ اَش و ي دِرْک حَبْص ! اِبْلَاط
 ! . « ي تَسَه ي اِنْمُوْمَ و نِمُوْمَ رَه نَم ي لَ اُوْم

: دُوخ رِي سْفَت رَد ي بَلْعَثَ قَحْصَا و بَا : مَشْشَد

لَقَدْ هَبَانِي قَهِيْد رِكْبُوْبَا ظَفَاد و ، « نُبَا يْبَا و قُشْكَلَا »
 ، ي دَادِغْب بِي طْخ رِكْبُوْبَا ظَفَاد و ، « اَمْمَهْمَا لَوْ صَفَا »
 و بَا و ، « بَقَا تَم » رَد ي لَزَا عَم نَبَا نِ سَحَا و بَا مِيْقَف و
 و ، « لَحِنَا و لَمِلَا » رَد ي نَا تَسْرَهْشَد ي رَعِشَا حَتْفَا
 « ي نَاعْمَا مَعِيْدَب » رَد ي عَفَا شَد ي عُرْذَا نِيْدَلَا مَجْذ ي ضَا قَ
 اَيْنَه : لِ اَقْفَرْمَعُ مِيْقَلَف : هِک دِنَا هَدِرْک رَکْذ تَرَابَع نِيْدَب
 و نِمُوْمَ لِك ي لُوْمَ تُ حَبَّصَا ! اِبْلَاطِ يَبَا نَبَا اِيَّ كَا
 سِ پَا » . اِنْمُوْمَ

ار ی لع رمع ،الله لوسر هبطخ نایرج زا
وبأ رسپی ا ار وتداب ار اوگ :تفگ و درک تا قلام
درم ره ی لاوم هکی لادرد ی درک حبص ! بلاط
!«ی تسه ی انموئم نزره و نمؤم

دند اب «بقانم» رد ی لزا عملاً نبا هیقف :م تفه
دند اب «بقانم» رد ی مزار اوخ بیطخ و ،رگید
ی لع فَرَصْنَا فِ :هک دناهدروآ ترابع نیدب رگید
ایخ بخ بخ ب :ل آقف ب اَطْخَا نُ ب رُمُعُهُ مَعْبَتَأ ف نِ یَعَا رِ ی رَق
!مِ لْسُم ل ک ی لَوْمَ وَ ی لَأَوْمَ تَحْبِنَا !نِ سَحَا اِبَا
هار ی لاحشوخ اب الله لوسر هبطخ زا سپ ی لع
:تفگ و تفر و ا ل ابند هب ب اَطْخ ن ب رمع ،داتفا
ی لادرد ی درک حبص !ن سحا وبأ ی ا نیرفأ نیرفأ
!«ی تسه ناملسم ره ی لاوم و نم ی لاوم هک

رد ی زنطن ی لع ن ب دممح ح تفلأ وبأ :م تشه
اب ی ئوُمَد م لاسلاا خیش و ،«هیولعلا ص ناصخا»
ایخ بخ بخ ب :رُمُع ل آق :هک دناهدرک تیاور رگید دند
مِ لْسُم ل ک ی لَوْمَ وَ ی لَأَوْمَ تَحْبِنَا !بِ لَاط ی بَا ن ب
حبص ! بلاط وبأ رسپی ا نیرفأ نیرفأ :تفگ رمع
ناملسم ره ی لاوم و نم ی لاوم هکی لادرد ی درک
!«ی تسه

اب «ی تفلأ نیر» رد ی مصاع دممح وبأ :مهذ
رُمُع ل آق :هک تسا هدروآ ترابع نیدب رگید دند
!مِ لْسُم ل ک ی لَوْمَ تَحْبِنَا !نِ سَحَا اِبَا اِ ی کَدَّ ائِنْدَه
حبص !ن سحا وبأ ی ا وتر ب دشا ب ار اوگ :تفگ رمع
!«ی تسه ناملسم ره ی لاوم هکی لادرد ی درک

رد ی نابیش ریثا نبا ت اداعسلا وبأ :مهذ
بِ هَاوَمَلَا «رد ی نلاطسقا نیدلا باهش و ،«تیاهن»
بِ ی لَع رَمُع ل وُق :هک دناهدروآ ترابع نیدب «تیندلا
:ی لع هب رمع راتفگ» .نِ مْوُم ل ک ی لَوْمَ تَحْبِنَا
ی نمؤم ره ی لاوم هکی لادرد ی درک حبص

!«ی تسه

نیدب ی نابیش ریثا نبا نیدلاز ع :مهدزای
ی با نبا ای :تفگ رمء :هک تسا هدر و آ ترابع
رسپ ی ا»^۱ .ن مؤم لک ی لوم مؤیلا ت حبصاً !بلاط
ی لاوم هک ی لاد رد ی درک حبص زورما !بلاط و با
!«ی شابی م ی نمؤم ره

تللاد هکدوبی تایاور زا ی ضعب اهنیای راب
تیلو هب فارتعا و رارقا نیخیش هکنیا رب تشاد
تیلو دنه تشاد ملاسلا هیلع نینمؤملاریمأ
تفلاخ و تراما و تاما زا ریغ ی ناعم هب ار
اهنأ تموکد و تراما اب ات دنه درکی م لمد
تسیند حیحص ، لمد نیا و .دشاب هتشادن ی تفلاخم
راعشا و تغل لها ص یصنت دوجو اب اریز

---

^۱ ۲۸۳ ص ات ۲۷۲ ص ۱۰ ج «ریدغلا»

هشیر و ققاد ندر و آتسدب و برعی ارعش
 قباستحابمیی طرد هک روطنامه، تیلای لسا
 عیمجنم تیولوا یانعم هبتیلای، میدشروا دای
 هک، دشابی مملکلا یانعم هامت هب برق و، هوجولا
 بحاص و تفلاخ و تموکد و تسایر شاهمزلا
 بتسایند و نیدرد ندوب رایتخا

نیا ندوب سمشلا نم زهظاً دوجو اب اهنا
 هیهاو هلدأ هب و دندرک راکنا ار تقیقد نیا، یانعم
 تیلای زا تموکد و تراما هک، دندش کسّمتم
 هایق دیابن اشدوخ ماما نییعتی ارب مدرم و، تسادج
 هّماع زای رایسبل لادتسا تیفیکرد هکنانچمه؛ دندک
 یلعف هلاوم تُنک نم شیدد: دنیوگی م هک مینیبی م
 رداصاخ لوسر زا اّمّسم و تسا حیحص هلاوم
 و تموکد یانعم تیلای نکیل تسا رتاوتم و هدش
 نیا ربل یلد نیرتهب دنیوگی م اهنا. درادن ار تفلاخ
 هیلع نینمؤماریمأ هب هکن یخیش دوخ هکتسنا بلطم
 دندیش ادخلوسر زا ار شیدد و دنتفگتینهت ماسلا
 نییعت ماقم رد ناشدوخ، دنتشاد فارتعا و رارقا و
 تعیبر کبوابا هب دعاسی نب هفیقسرد و دندما رب هفیلخ
 دندرک

ار تیلای هّماع هک رانما ریسفت بحاص راتفگ دنراد

تّسّلها: دیوگی م اضر دیشر دمحمّدیس
 و هطّلس تیلای رب تلاد شیدد نیا: دنیوگی م
 نیا هبو، درادن تسا تفلاخای و تاما هک رادتقا
 زا دارم هکلب، تسا هدشن لامعتسا نارقرد یانعم
 تّدوم و ترصن تیلای شیدد نیا رد تیلای
 و نانمؤم زا کیر هرابرد دنوادخ هک تسا
 یضعب ایلوا اهنا زا یضعب: دیامرفی م نارفاک

بهک دوشی م نیا شیددی انعم و «دنشابی م رگید
 یلع ،متسه وای لاوم و رصانم هک سکره»
 بهک دوشی م نیا ای ؛ «تسوا ی لاوم و رصان
 هدرک ترصدن ارم و دراد ارم تیلو هکی سک»
 ار وادیاب و دشابه تشاد ار یلع تیلو دیاب ،تسا
 بهک دوشی م نیا ی نعم لصاد و «دنک ترصد
 ره و ،تسا هدرک تکرده بمایپ لابند هکی یلع
 وای یلع ،تسا هدرک ترصدن ار وای بمایپ هک سکره
 سکره دهعربن یاربانده و .تسا هدرک ترصدن
 ار یلع هک تسنا تساهدرک ترصدن ار بمایپ هک
 دنک ترصد

نآ و .تسا ی میظع تیزم کی نیا و
 نامثعو رمعو رکب ابا - ههجو الله م رک - ترصد
 .تسا هدوب اهنا ی لاوم و تساهدرک ترصدن
 ابا هک تسین ی ناسک هیلع ربه تجد شیددنیا سپ
 دننامه ،دناه تفرگ دوخی لو ار نامثعو رمعو رکب
 ار اهنا هکی ناسک هیلع ربه تساهجد هکلب ،یلع
 تئاربه و یرازید اهنا زا و دنراد ضوغبم

رب تساتجد تیدد نیا طقف و . دنیوجی م
وا و هدرمش دوخی لو ار هیواعم هکی ناسک هیلع
دناه دومن ترصد ار

، در ادنی لع تمامار بتلاد تیدد نیا سپ
ماما هاوخ ، دراد وا ترصد بوجور بتلاد هکلب
هبطختقو رد رگا اریز . دشاب مومأم هاوخ و دشاب
تسان آش امزلا ، دنکت تمامار بتلاد الله لوسر
زین ادخلوسر ترصد دوخ دوجو ابی لع هک
در ادنی امیرظن نینچش دوخ معیش و ؛ دشاب ماما
عوضوم نیا رد سیئس و معیش هقر فود و

هدومذ اصقتسا میرادنتسود ام هک دنراد یراتفگ
و میسر بباطم ققاد هب و مینکناید ار شاهمه و
لدجا هتجد هنوگ نیا نوچ ؛ میدهد حجیرتاهنا نید
داجیا و ، دوشی م نیملم قارتفا بجوم هک تسا
ی تقوات و . دنکی م اهنا نایم رد توادع و ینمشد
بهزم کیزا یرادفرط و بهانم تیصد هک
رد قادی وجتسجدیما تسابلاغ مدرم و همجرب
نینچمه و ، تسین اهنا نید امیف هیفلاخلئاسم
تجد هجیتنرد ینمشد و هقر فتز ابنجتردی دیم
تسین هیفلاخلئاسم رد

هماء و دورب نیدزا تیصد رگا اما و
نیملم یارب رگید دنکفا وسد کیهب ار نآ مدرم
، دوشدت باذن آءار آ و بهزم نیا هچ ؛ در ادنی توافقت
ابتروصدن آرد اریز نآءار آ و بهزم نآ ایو
ی مرظنرابتعا هدید اب و ، دنگی م فاصنا هنیئاً
یارب و ، دنتسرفی م دورد قدلها یارب و ، دننک
دنکی م رافغتسان اراکاظ

انوقبس نیدلاً انناوخالٍ و انل رفعا انبر
کننا انبر اوئما نیدلاً لاغ انبولقی فل عجت لا و ن امیلاب

ن ا ر ف غ دروم ار ام ! ام را گدرو ر پ ر اب»
 ن امیا رد هک ار ام ن اردار ب زین و ، ه د ر ا ر ق د و خ
 د و خ ش ز ر م آ ن ا ر ف غ دروم د ن ا ه ت ف ر گ ت ق ب س ا م ر ب
 چ پ ه د ن ا ه در و آ ن ا م ی ا ه ک ی ن ا س ک ه ب ت ب س ن و ! ه د ر ا ر ق
 ! «ر ا ن گ م ا م ی ا ه ل د ر د ی ت ر و د ک و ل غ ه ن و گ
 ن ش و ر ب ا ت ف آ د ن ن ا م ه ت و ق و ا د خ ل و ح ب ا م
 ت ی د و ب ع م ا ق م ن ا م ه ه ک ت ی ل ا و ی ا ن ع م ه ک م ی ت خ ا س
 و د و ب ع م ت ر ض د ن ی د ا م ی ف ب ا ج د ع ف ر و ه ض ح م
 ب ر ق ن آ ه م ز ل ا و ت س ا د ب ع

۱ نیا و ۴۶۶ ص و ۴۶۵ ص ، ۶ ج ، ه د ب ع د م ح م خ ی ش «ر ا ن م ل ا ر ی س ف ت»
 ت س ا ر ش د ؛ ۵۹ ه ر و س ز ا ، ۱۰۰ ه ی ا ز ا ی ن ز ج ه ر ق ف

رَبِّهِنِيوَكْتَهْرَطَيْسَابْ مَزْلَام، تَسَايْ كِيدَزْنُو
 زَاتَرَامَا وَتَسَايِرْ وَ، تَسَا تَوَكَّمْ وَ اَكَلْمْ مَلَاء
 نَا اَكِيكْفَتْ وَ؛ تَسَا نَا اَهْكَفْنَمْ رِيغْ مَزَاوَلْ وَ نَوِئْشْ
 اِبْ اِدْخَلْ وِسْرْ هِبْطْخَرْدْ صَّخْلَا اِبْ رِگِيدِكِي زَا وَدْ
 تَسَا لْ وِقْعَمْ رِيغْ، رَايْسَبْ دِهَاوْشْ وَ نَا رَقْنِيَا

تَرَامَايْ اَنْعَمْ هَبْ تِيْلَاوْ رِبْ تَلْلَادْ تِيْدَسْ پِ
 تَلَاوْمْ بَوِجُوْ رِبْ تَلْلَادْ وَ، دَرَادْ نَانْمُوْمْ رِيْمَا
 رَاْمَعْ وَ دَادَقَمْ وَ رَذُوْبَاً وَ نَامَلْسْ نَوِچْمَهْ وَ اِنَايْلَاوْمْ
 وَ اِنَانْمَشْدْ تَادَاعَمْ بَوِجُوْرْبُوْ؛ مُمْهُوْدُودْ وَ دُحِيْنَمْ وَ
 وَ يْلَوْتَهْ كَتَسَا سَا سَا نِيْمَهْرَبْ نَوِچْ. دِشَابْ سَكْرَهْ
 هَتْفَرْگْ رَارَقْ بَهْذَمْ هَمَلْسَمْ نَا كَرَا زَا نَكْرُوْدْ يَرْبَتْ
 نَكِيْلْ تَسَا طَلَاغْ هَشِيْمَهْ يْبَصْعْ يَاهْتَجِبْ اَمَّا. تَسَا
 وَ حِيْحَصْدْ يْ اُرْ جَاتَنْتَسَا يْ اِرْبْ بَلْطَمْ قَادْ زَا ثَحْبْ
 يْ پِيْ اِرْبَلْ غَدْمْ زَا فَصِيْنَمْ وَ دِسْقَمْ زَا قَحْمْ نَتَخَانْشْ
 تِيْعَبْتُوْ حِيْحَصْدْ بَهْذَمْ سَا سَا رِبْ اَرَا نَدْرَكْ يْ زِيْرْ
 هَكَلْبْ مَزْلَا وَ حُوْدَمَمْ هَتْسُوِيْپْ لَطَابْ نُوْدْ قَدْ زَا
 خَيْرَاتَرْدْ حِيْحَصْدُوْ قِيْقَدْ ثَحْبَاتَامْ. تَسَا يْ رُوْرُضْ
 بَهْذَمْ اَجَكْ زَا مِيْنَكَنْدْ مَلَا سَا رِدْصْ هَبَا حَصْدْ يْ لِيْلِحْتْ
 اَرَا هَا كِنَا؟ مِيْهَدِيْ مَصِيْخَشْتْ تَسْرِدَانْ زَا اَرْتَسْرِدْ
 يْ جِهَنْمْ. هَبْچَرْبَارْ دُوْخَلْ اَمْعَا وَ قِلَاخَا وَ دِنَاقْعْ وَ
 وَ هَبَا حَصْدْ تَخَانْشْ سِپْ؟ مِيْزَا سِيْ مَرَاوْتَسَا جِهَانْمْ زَا
 لْ هَا هَكْ سَكْرَهْ وَ. تَسَا يْ رُوْرُضْ اِهْنَا رَكْفَتْ زَرْطْ
 زَا دِنَاوْتِيْمَنْدْ، دِشَابْ تَسْرِدْ بَهْذَمْ نَتْسَجْ وَ صَحْفْ
 رُوْكْ هَتَخَانْشَانْ وَ هَدِيْدَنْدُوْ، دَنْكِيْ هَتَهْنَا شْ هَلِيْسَمْ نِيَا
 نِيَا؛ دَنْكِيْ وُورِيْپْ اِهْنَا زَا فَالْسَلَا ضِعْبًا اَدِيْلَقْتْ هَنَارُوْكْ
 رِدْ اَلَلَهْ اَشْدَنْ اِمَمْ وَ، تَسَا مَلَا سَا تَوَعْدْ فَا لَا خَرِبْ
 دُوْمَنْدْ مِيْهَاوْخْ ثَحْبْ عَوْضُوْمْ نِيَا

رِدْ مِيْرَادَنْدْ تَسُوْدْ اَمْ: تَسَا هَتْفَگْ هَكْنِيَا اَمَّا وَ
 وَ مِيْرُوْ اَلْ مَعْبَدْ اَصِقْتَسَا يْ نَسْدُوْ هَعِيْشْدَنْ يَقِيْرْفْ اَرَا
 نِيَا هَكْ تَسَا مَوْلَعَمْ؛ مِيْزَا سَنْ يِيْمْ اَرَنْ اَحْيَجْرَتْ

بجوم که دروآی مردی ناهاج زار سد عاصقتسا
ناران ادفراط راسخر رب مرشد قرع ن تسشن
ی ناجه بی ملاکت حبردارامو ؛ درگی مباحص
رد باتفا ن وچمه دوشی م مولعم که دناسری م
بلاطی بان بی لع حضاو و مسم ق قد نشور زور
رتخد هناخرد ربش تا لعش و ، دندرک بصدار
هتبلات روص نیارد و . دنتخورفا ادخل و سر
، دنیامندت حبردار عاصقتسا که تسنان ایاقا حلاص
دنیاینربن یهذملا دحاً حیجرت ددرد و

به که تسنانا ثحاب درم کی هفیظو ، یراب

، دیامند عافیتسا و دنکل ابندار بلاطمی ثحبره رد
زایرادفرط و یاهبنج ن تشاد رظن رد نودب و
هعلاطم لها سرتسد رد و دنک ناید ق قد ی اهقرف
اریهار و دننادی م مدرم دوخ ماگنا ؛ دهد رارق
ده عرب تیلوؤسم رگید ؛ دننکی م باختنا که
لئاسم رد ص خلاب ه دنسیوند ص خشد . تسیند ثحاب

نیمأ دیاب دراد را کورس مدرم دنائعا اب هکی ملاک
و تا عامج هراشتسا و هیرظن دروم هک اریز . دشاب
ناوند هب ار وا هیرظن هک دریگم رارق یلابجا
نَمَتَوْمُ رَأَشْتَسْمَا وَ ؛ دَنَنکِمِی قَلْتِ رَأَشْتَسْمِی

دوخ رارقا هک ار بلاطیبا نب یلع
و لضا و مدعا و نیتسار درم هناگی نافلاخم
تئس و ادخ باتک هب فرعا و عجشا و عروا
و صلاخا و دیحوتق باوسن آاب ، دوب ادخلوسر
رباربرد مضمتیدوبع و راثیا و ناقیا و نامیا
شمرکا لوسر هب تبسن هصلاخ تیودف و ، ادخ
رانک ، ترسء و تءشنارود و ءارسو ءارضر
؟ ی ناوند هچ هب و ی لیلد هچ هب دندز

هارمه عدخ اب هفیسرد هنافخم یریگی آر

تسالطاب مه رهاظ رظنزا و هدوب

و مدرم نییعت اب تموکد و تماما رگا
عوجر دیاب و ، تسا یریگی آر و باختنا زرط
سپ ، ددرگ دقع و لَد نباحص و هربخلها هب
هلجع و رتشیب هچ ره یگذر باتش اب هنافخم ارچ
یلع هب نداد ربخ و علاطا نودب ، رتمامت هچ ره
زا ادخلوسر گرزب باحصا زا ، وانیعیش و
سآب هب علاطا نودب و ، راصنا و نیرجاهم
یدحا تکرش نودب و ، وادلوا و ربمایپ یومع
و رجاهم زا ریثکی عمج فالخت و مشاه ینبزا
نیمزیور ادخلوسر لک رابم دَسَج زونه ، راصنا
قبط ، تشادل اغتشانفک و لسغ هب یلع و دوب
(رمع و رکبوا) ناخیش هماع دوخن یخروم راتفگ
تعرسهار رد نانچو ، دنتفر هدعاسی نب هفیس هب
یم تقبسی ریگی زا لکیر ه ، ناقبأستی هک دنتشاد
ربی نیمی ناهوگتفگ زا سپ تیفخ اجنآ رد و تفرگ

رکبوا باد و دنتفرگی آر راصنا ر بشیرقت یاضفا
؟ دندرک تعید

بلع ،دوب ندوبی شرق ،تماما نازیم رگا
الله لوسر هبشیرق برقا و بسنا و معا و لضا
نآ هر مژ و دندومن هر جشد هبل لادتسا هنوگچ ؛دوب
؟ دندرپس نایسن هتوب هبار هر جشد

ار یلع نوچ :دیوگی م یروئید هبیتق نبا
تعید هبار ما ار وا و دندر بتعید یار بد جسم هبار
رَشَعَم اید الله الله :تفگ ترصد نآ دندرک
نَ عِبْرَعَا ی فِدِمَحْمَن اَطْلَس اَوْ جَرِخْت لَا ! نیرجاهمدا
لَا وَ ! مکتویب روعق و مکرود ی لایهتیب روعق و هر اد
اید الله وف ! هقد و س آنلا ی فیهماقم ن ع هدا او عقدت
لها آنلا ، هبار س آنلا قحدا ن حندا ، نیرجاهمدا رَشَعَم
! مکنم رملأ اذهب قحدا ن حذو ، تیبلا

نید ی فیهیقلا ، الله باتکل ی راقلا انیف ناکام
، هبعرلا رمابع لطنمدا ، الله لوسر ن نسب ملعلا ، الله
مهنیب مساقلا ، هنیسلا روملا مهذع فادملا
اولضتفی وهلا او عبئت لاف ؛ انیف هنا الله و ، هیوسلاب
ادعبق حنا نم اودا دزتف ! الله لیبس ن ع

آذِه ناک وُل بُی راصنلاً دُعَسد نُبْرِیشد لَاقَف
 ی بلا اِهتعیل بَقی اِء اِی کَنِم رُاصنلاً اُتَعِمَسد مَلاکلا
 ۱! نِانْثا کِیْء فَاکْتخا اَم رِکب

رظرد ار ادخ! دیریگب رظرد ار ادخ»
 و هطلس و تردق! نیرجاهم ت عامج ی! دیریگب
 و قاطان بُو خیزا و واهناخزا ار دمحم رادقا
 و اهقاطا نُب و خیزرد و اهناخ هب، و انکسم
 و ماقم زا ار واهلها و! دیربند دوح ی اهنکسم
 رانکرب و اقحزا و، مدرم نایم رد و اتلزنم
 یریکولج و تعنام و، دیزادنیز رود و دینکم
 ت عامج ی! ادخ هب دنگوس. دیرواین ل معب
 ؛ میرتر او از سر بمایپ هب مدرم همه زام! نیرجاهم
 رمانیا رد ام و، میتسه و اتیدلها ام نوچ
 و میتسه قحاً و یلوا امشزا تموکد و تاما
 ! میشابی م رتر او از سر

هبقفو، ادخ باتکی راق، تمانایم رد هچنأ
 لوسر ی اهتئسد هب ملع و، ادخ نید رد ریصد و
 عفادم و، تیر رما رد راتسا و سیوق و، ادخ
 تمسق و، نانآ زا راوگان ی اهبیسا و اهدنرگ
 و لدع روط هب اهنأ نید ار نیملسم قوقد هدنک
 لها ام نایم رد ادخ هب دنگوس دوش ادیپ، یواسم
 ن تشیوخ سفن او ه زا امش سپ بتسا ام تید
 ! دش دیهاوخ هار مگ ادخ هار زا هک دیئامنم یورید
 رگای ا: تفگی راصنا دُعَسد نُبْرِیشد

¹ ص و ۱۲ ص، یرجه ۱۳۲۸ هس، رسم عبط «تسایسلا و تماملا»
 ص «ملاسلا ی حصد» باتک زالوا دلج رد ی رسم نیما دمأ ۱۳
 ی سراف وال صا. بتسا لمسم ند اللهدبع دمحم وبأ: هبیتق نبا: دیوگ ۴۰۲
 تمس و دیسر دوح ی ملعل امکو دشر هب دادغبرد بتسا ورم لها زا و
 تشاد دهع هبار رونید تواضقن آزا سپ و دشراد دهع ار تواضق
 تدم و دش لمعم دادغبرد سپسو، دنیوگی رونید ار واتهج نیازا و
 بتسا هدوب یرجه ۲۷۶ هس تا ۲۱۳ هس زا و تاید

رکبواً ابدت عبید زال بقراصنا هفئاط ار نانخس نیا
تاما ابدت عبید و تاد اچراپکی ی گمه دندوب هدینش
فلاتخا مه ابدت رفنود هکی روط ابدت دندرکی
«دشی مذت فای دنشاب هتشاد

نبریشب، دَعَس نبریشب نیا هکتسناد دیاب
زای جر زخی راصنا سلاج نَب اَبْلَعَث نَب دَعَس
نامه و ، اتسا جر زخی هفئاط ناگرزب و تاداس
نَب دَعَس ابدت سد یور زای هفیس رد هکتسا یسک
ی تدهکت دویسک نیلوا سوا هفئاط سیئر هدابع
ابدت عبید رکبواً ابدت حارَج هدیبع و با و رمع زال بق
تعبید و ازی وریپ ابدت زین راصنا و ، درکت فلاخ
دندرک

ی م فارتعا و ا دوخ هکتروص نیا رد و
تعبید رکبواً ابدت کنا زال بق راصنا رگا هکتدنگ
زای رفنکی دندوب هدینش ی اء زای ار نانخس نیا دنگ
نآ هکت دوشی م مولعم ، دیچیپی مذ رسد ی اءت عبید
نینچ هکت هءعاسد ی نب هفیس و یرگی ی اء لحم
دیدناک نیرتمهم هکت دویب امر فمکن آرد ی عضو
هویب نآ رد تا یصوصخ نیا ابدت فلاخ دزمان و
ساجم تیفیک و عضو نیقی روط ابدت دویب رگا هکت
نیا رد ، تفرگی م دوخ ابدت یرگی تروص
عمتجم نآ و ، طقاس رابتعا هجرد زای تروص
نارسد و مشاهی نب و ی اء روضد زای هنافخم
قَّقْحَت هیفُذ و هیلغ روط ابدت راصنا و رجاهم
تسا شزرا دقافریند

ی ناوج مرج ابدت ار ماسا هیلع نینمؤ ماریما
دندز رانک

1. ۱۹۵ ص ۱، ج «تباغلا دسا»

هیلد نینمؤملار یما ت فلاخر ب هک ی لاکشا کید
 ن اوج ی لء : دنتفگی م . دود و ا ی ناوج دنتشاد م لاسلا
 ی ارب ا ر ی لء هک دجس مرد ح ا ر ج هدیء و با . تسا
 :تفگ و ا هب دندوب هدر ب تعید

تَخِيشَمَ ءِلاَوْهَ وَ نِّسْلا تُّيَدَحْ كَنَّا ، مَعَنْ بَايِ
 ؛ رِوْمَلَا اِبْ مِهْتَفْرِعَمَ وَ مِهْتَبْرَجْتَلْ ثِمَ كَا سِيَا ، كِمَوْقَ
 وَ كَنِمَ رَمَلَا اَذْهَ ي لءَ ي وَقَا لَّا رِ كِبِ اِبَا ي رَا لَاوْ
 اَذْهَ رِ كِبِ ي بِلَا مَّسْفَ ، هِبَّ اَعْلَا طِضَا وَ لَّامِتْحَا دَشَا
 اذْهَلْ تَنَافُءْ اَقْبِ كِبِلْ طِي وَ شَعْتَنَا كَنَافَ ! رَمَلَا
 كِمِءَ وَ كَنِيدَ وَ كِئْضَفِي فُقِيقَدِ هِبْ وَ قُيْلْخِرِ مَلَا
 1! كِرْهَصْ وَ كِبَسَنْدَ وَ كِتَقْبَاسَ وَ كِمَهْفَ وَ

،تسا مکتئسد و ی ناوج وت ! و معر سپی ا
 دننامه وت ! دنتسه وت موق خویش ،ت عامج نیا و
 هبنم و ؛ ی رادزار روما هب تفرعم و هبرجت اهنا
 ش تردق رمانیا رب وت زار کبویا هک منادی م نیقی
 و ضوهن رد ش تقاط و ربص و !تسا رتنوزفا
 تفلاخنیا وت !تسا رتشیب رابنیا ل مدرد توق
 ی دنام هدنز رگا سپ !راپسبر کبویا هبار تاما و
 ی ارب وت تروصد ن آ رد دش ی ذلاوط ترمع و
 راوتسا ،رابنیا ل مد ی ارب و ،ی راواز سد تموکد
 و وت ل ضفت هج هب !نیمق و دنمورین و نیتم و
 وت بسن و وت هفباس و وت مهف و وت ملء و وت نید
 «.وتی داماد و

باسد تار ابع نیا اب هک مینیبی م اجنیا رد
 ی رفن نیموس هک ح ا ر ج هدیء و با هنوگچ ،هدش
 زا و تسا هدرک تعید رکبویا اب هک تسا
 و هدوب هفیفسد ن انا در گراک

1. ۱۲ ص «تسایسلا و تماملا»

هدرکی مذغیرد نیخیش یرادفرط زای اهظط
 و نید و لصف دوجو ابار بلاطی بان بیاء، تسا
 نیخیش ربه کی داماد و بسنو مقباس و مهفو مءء
 مادقا زای، ندوب ن اوج مانگ هب تسا هتشاد یرترب
 نیلمسم روما ن تفرگ تسرد رد و تراما هب
 هک شایم نیگهودنا: دیوگی م و درادی م رذحرب
 یهاوخت فلاخ هب ی شایب هدنز رگا یرپن نامز رد
 ! دیسر

ملاسلا هیاء یاء ندوب ن اوج لاکشا در

اید و کدوک ملاسلا هیاء نینمؤماریمأ لاؤا
 لوسر تلحر ی ماگنھ رد؛ دوبن هتساخ و ن ن اوج
 رد و؛ تشذگی م شرمع زال لاسد هس و ی سد ادخ
 و؛ دوب ربمغیپ ناماد رد دلوت ن نامز زای تدم نیا
 نآ اب، راکشا و ناهنپ، تولج و تولذ رد
 هب و، فقاو نید زومر هب و، دوب ترضح
 ، ادخلوسر ی ماد هئاگین مشد و تسود فارتعا
 هب فراء و، ادخلوسر شناد و مءء هنیجنگ و
 ، دوب الله لوسر جاهنم و تئسو ماکدا و ادخباتک
 ورد و، رازراک و دربذ هکرعم رد دراو هئاگی و
 تیتوربج و ربکت و دانء و کرش و رفک ندرک
 .دوبت اوزغ و ل ادج لکراعم رد شیرق رآفک

و، نید هدش تیرت دنزرف نینمؤماریمأ
 ؛ دوب نید رارسا هب فقاو و، نید زومر هب ملاء
 ردارب و ی صو و ی لو و ریزو و، دوب ن تمرد وا
 ص ن هب ادخلوسر زای سپرما هب مئاق و هفیلخ و
 .دوب ادخلوسر

و مءء اب م اوت رگا تیخوخیش و تلوهک
 و یراکادف و راثیا و، ناقیا و نامیا و، تیارد
 دشابن ی هلا ی اوقتو یراوتسا و تناتم و ی زوسلد

رهوگ و رَد هنادکي ايا؟ دروخی م درد هچ هب
 ايا؟ درادنش زرا خولک و گنس هوک کيرب، کانبات
 رتردقنارگ توترف و ريپل يفي کي زرا اپونل فط کي
 و ميهفو، دنموريند و لّصأتم ن اوج کي ايا؟ تسيند
 تيارد مک و فيعض ريپل کيرب رّبدم ريئم و مياع
 ؟ دزرای مند

ی تقو؟ هچ ی نعي نيد رد ی لوضف ی هگناو
 ار وا و هدرک بوصنم و نيعم ار وا ادخل و سر
 ی صو و ريزو و، هديمان ی لوم و ی لو و هفيلخ
 هتفگ² ن ييصولا متاخ و اءايصولا متاخ و، هدناوخ
 تلاخد روما نيا رد هک ديتسه هراکچ امش، تسا
 و تقيقد و تيونعم رد تلاخد نيا ايا؟ دينکی م
 هک تسيند ی ربمايپ زومر و ی هلا رارسا و تيعقاو
 نيا رد ن دراذگن مدق و تيوربخ مدع دوجو اب
 ملاء و درّجل حارم نيا و ی هلا لئاسم
 ديفدش پير اب ار رکبوبا و هدرک راهظا، راونا
 ی م مدقم تسا ربمغيپ نز ردپ هکنا هظحلام هب
 ؟! ديراد

نبي لعن دودن انمؤم ريما رب الله لوسر صذ ملاسلا هياع بلاطی با

تشادن مهف امش ردق هب ادخل و سر دوخرگم
 هب ار نيملمس روما هامز و دنکب ی صو ار وا هک
 بلاطی بان بّي لع و ا؟ دراپسب ودب هيهلا هيلک تفلاخ
 و سيئر ی نعي، درک بقلم نينمؤمأ ريما بقلا هب ار
 ار ريذغ هبطخ هک ی تقو رد. ن انمؤم رلااس و ديسد
 خویش و، دنيايد تّما داد روتسد دیناسر ن اياپ هب

1، ۱۴۵، ص ۲۷، باب ۱۰۹، ثيدد، ۱، ج، ی، ئومد «ن يطمسلا دنارف»
 ۱۴۷، ص ۲۸، باب ۱۱۰، ثيدد و
 2. ن امه

و دنیاید دودخی اهنز و تاجوزی تدو ، دنیاید شیرق
 و تینهت نینمؤم ترامان اوند اب ترصدن آ به
 ای کیاء ماسلا : دنیوگب ی نعی ؛ دنیوگ ماس
 واک دندیمهفند ادخلوسر و ادخایا . نینمؤماریمأ
 !؟ دیدیمهفامش و درادنار تموکد و تراما تقایل

لوسر لاقهک دینکی مذتیاور امش دودخرگم
 ﴿اوتما نیدلا اهیأ ای﴾ اهیف اقیأ الله لزنأ ام : (ص) الله
 1. اهریمأ و اهرسأرئی لع و لآ

دوادخ: دومرف ماسلا هیلع ادخلوسر
 ای ﴿نآرد هکتسا هدرکذل زان آرقر دار ایأ
 دشاب (ن انمؤم عیمج به باطخ) ﴿اوتما نیدلا اهیأ
 هیأ نآ ریمأ و هیأ نآ سیئر ی لع هکنیا رگم
 «؟تسا»

1 دمحمزا ، بلاغن برمعن بدمحمزا ۶۴ ص ، ۱ ج «ایلولا اقیلج»
 نامذع نبی سومزا ، بوقعین ب دابعزا ، همثیخ ی با نب دمحا نب
 (ص) ادخلوسرزا ، سابعنبازا ، دهاجمزا ، شمعازا ی مرضد
 ات ۴۲۸ ص زا ۲ ج «رکاسعنبا خیرات» رد و بتسا هدرک تیاور
 نآ هباشم ای و نومضم نیمه به فالتخم ی اهدنس اب تیاور چنپ ۴۳۰
 نینچ ۵۴۶ ص ۱ ج «بقانمرد» بوشآرهشنبا و بتسا هدرک تیاور
 زا ، ی دسا هیابعزا ، شمعازا دناهدرک تیاور تاقذزا ی تعامج : دیوگ
 ، ی دسو دهاجمزا ، ثیلزا دناهدرک تیاور زین و ؛ بللط ی با نب ی لع
 چیرجنبا و ؛ شر دپزا ، ی لعن بدوادزا ، ی لیل ی با نبا و ؛ کلام و بازا
 تیاور زین و ؛ سابعنبازا ی گمهریبجن بدیعسو همرکعو عاطعزا
 دیززا ، شمعا هدرک تیاور و ؛ دهاجمزا ، بشودن بدماوعتسا هدرک
 : هک دناهدرک تیاور (ص) ادخلوسرزا اعیمج ؛ هفیندزا زا بهونب
 :تسا هومرف ترصدن آ

ئی لع و لآ ، ﴿اوتما نیدلا اهیأ ای﴾ اهیفن آرقلای فیأ ی لاعت الله لزنأ ام
 نبی لعنناک لآ : «بتسا روطنیا هفیند تیاور رد و اهفیرش و اهریمأ
 و اهرسأرئی لع لآ : «بتسا روطنیا ی تیاور رد و . «اهبابا و اهبا بللط ی با
 اهریمأ : «حارجن بعیکو و ناطقی سومن بدفسویتیاور رد و «اهریمأ
 دمحا و ی فقط مپهاربا تیاور رد و . «بانامیا نینمؤملا لوا هذلا اهفیرش و
 اهرسأرئی لع لآ : سابعنبازا ، همرکعزا ی ربکع هطبنبا و لبندنب
 روطنیا ماسلا هیلع اضرت رصدهفیحصررد و . اهریمأ و اهفیرش و
 ی لآ ، ﴿اوتما نیدلا اهیأ ای﴾ «ن آرقلای فس یل : «هکتسا دراو
 «انیف لآ ، ﴿سأنا اهیأ ای﴾ «اروتلا ی فلا و ، انقد

ی‌لع مّلس و هلاآ و هیلع الله ی‌لصد ادخل و سیر و ی‌نعید؛ دیمانہ قرربا ماما و قرربا ریمأ ار
 ن‌اراکوکید و ن‌ابوخی او شیپ و دیسد و
 تسا هدرکتیاور دوخل صتم دنس ابی‌ئومد
 ن‌بربا جزا مدینش: تفگ هک ن‌امهد بن‌بن محرلا دبعا
 الله ی‌لصد ادخل و سیر زا: تفگ هک ی‌راصنا الله دبعا
 هیبید زور رد هک ی‌لادرد مدینش مّلس و هلاآ و هیلع
 ریمأ انه: دومرفی م‌دوب هتفرگ ار ی‌لع ی‌وزاب
 ن‌م‌ل‌ونخم، هرصدن م‌رؤصنم، قرجفال‌تاق قرربا
 ۱. هتوصد اهیدم [ارباجل‌اق] به‌لذ

هدنشک، ن‌اراکوکید ریمأ تسا نیا»
 دنکی‌رایار واکره تسا روصنم، ن‌ارجاف
 درادرب وای‌رایار تسد هک ره تسال‌ونخم
 غلابا رد ار دوخی‌اصد ادخل و سیر (تفگ ربا ج)
 «درک دنلب م‌لاک نیا

روصنم و بازا، ی‌مزر اوخ دمحا ن‌بقفوم
 زا دوخل صتم دنس ابی‌ملید هیوریش ن‌برادرهش
 نبصا املا: تفگ واکه دنکی‌م‌تیاور هتا بن‌بع‌بصا
 و م‌لا سلا هیلع ی‌لع هاتال‌م‌جلا م‌وید ن‌احوصد ن‌ب‌دیز
 الله ک‌محر: ل‌اقف به‌املا وه و هیلع فقوف؛ ق‌مر به
 ریتک ه‌نوو م‌لا فیفخ لا ک‌انفرع ام‌الله وف، دیز ای
 ل‌اق و ه‌سار هیلا ع‌فر ف: ل‌اق! ه‌نوعملا

ک‌تفرع ام‌الله وف- الله ک‌محر ی‌لاؤم‌ت‌نا
 ک‌عم‌ت‌لتاق ام‌الله و! بافراع ه‌تایاب و، املاء لله اب‌لا
 ل‌وقید ن‌امیلا ن‌ب‌ه‌فید ت‌عمسد ی‌نکلا و ل‌ه‌ج ن‌م
 ل‌وقید مّلس و هلاآ و هیلع الله ی‌لصد الله ل‌وسر ت‌عمسد

1 «تیاغ» و ۱۵۷ ص، ۱۱۹، ۳۲، ۱ ج «ن‌یطمسلا دنارف»
 رد بوشار هشد ن‌با و م‌تفه ثیدد، ۱۷ ص، ل‌وا تمسق «مارملا
 ار هیضق نیا هک تسا ه‌دروا ۵۴۹ ص و ۵۴۸ ص ۱ ج «بقانم»
 تسا هدرک رکذ اج ه‌سرد «دانغب‌خیرات» رد بیطخ

نَم رُوْصْنَم ، ؤَرْجَفْلَا لُتَاقَ وَ ، ؤَرْرَبْلَا رُيْمَا تُيْءَ
وَ ؤُءَبَعَم قَّحَا نَّا وَ لَأْ . ؤُءَلَذَّ نَم لُؤُنْخَم ، ؤُءَرْصَنَد
1. ؤُءَعَم اؤُلَيْمَفَ لَأْ ؤُءَعَبَتِي

گنج زور رد ن احوص ن ب دیز ه ب ن وچ»
وا دزن ه ب ماسلا ه یاء ی ؤء دیسر ت حارج ل مَج
ل ا ح ن ی ا ر د و . د و ب و ا ن د ب ر د ی ق م ر ز و ن ه و ، د م آ
ر س د ی ل ا ب ا ر ب ی ؤء د و ب ن د ا د ن ا ج ل ا ح ر د د ی ز ه ک
! د ا ن ک ت م ح ر ت ی ا د خ ! د ی ز ی ا : ت ف گ و د ا ت س ی ا و ا
و ، ر ا ب ک ب س ر گ م ا ر و ت م ی ت خ ا ن ش ن ا م ا د خ ه ب د ن گ و س
! ر ا ک ا ک م ک و د ع ا س م ن ی گ ن س

و درک دنلب و ا یوسد ه ب ا ر د و خ ر س د د ی ز
م ت ف ا ی ن د ا د خ ه ب د ن گ و س ! ی ت س ه ن م ی ل ا ؤ م و ت : ت ف گ
و ا ت ا ی ا ه ب و ! ی د و ب م ل ا ع ا د خ ه ب ه ک ن آ ر گ م ا ر و ت
ه ب د ن گ و س ! ی د و ب ف ر ا ع

---

¹ و ، ص ، ل م ج ل ه ا ل ا ت ق ، م ؤ د ل ص ف ، ف ج ن ع ب ط ، ی م ز ر ا و خ « ب ق ا ن م »
م و د و ل ه چ ت ی د د ، ۲۲ ص و ۲۱ ص ، ل ؤ ا ت م س ق ، « م ا ر م ل ا ق ی ا غ »

گنج و تکمکی اربل هجی و زانم هک اذخ
 زا: تفگی م هکی نامی هفیدد زا مدینش هکلب مدرکن
 هک مدینش ملس و هلا و هیلع الله ی لصد اذخ لوسر
 ن ار جاف هدنشک و ، ن اراکو کینز ریما ی لع: تفگی م
 ره و ، تسارو صنم دنکی رایار و ا هکره ؛ تسار
 دیشاب هاگآ ! تسار لوذخم در ادب تسد و ا زاسک
 هاگآ ! دوری م ی لع ل ا بند هجو تسار ی لع ا ب ق ح هک
 هتشداد ی لع یوسد هجو لیامت هتسویپ امشد ! دیشاب
 ! «دیشاب»

لوسر هک تسار تیاور شرکاسد ن با زا و
 ماما ی لع: دومرف ملس و هلا و هیلع الله ی لصد اذخ
 لوذخم ، هرصدنم روصنم ، هرجفلا ل تا ق و ه ر ربلا
 1. ه ل ذ خ ن م

و ، تسار اراکو کینز ی اوشیپ و ماما ی لع»
 لوذخم و ، و ا ر صا ن ت سا روصنم ، ن ا ر جاف هدنشک
 «. و ا ل ن ا ذ خ ت سا

تیاور ل ب ج ن ب ذاعم زا ی ناهفصا میعد و با
 (هلا و) هیلع الله ی لصد ی بنلا ل آق: ل آق هک تسار مدرک
 و ! ی دعب هوبذ لا و هوبنلاب ک مصخا ی لع ای: ملس و
 ن م دحا اهیف ک جاحی لا و ! ع بسب س انلا مصخت
 و ، الله دهعب م هافوا و ، انامیا مهلوا تنا ! ش یرق
 ی ف م هلدعا و ، هیوسلاب م همسقا و ، الله رماب م هم اوقا
 الله دنع م همظعا و ، هیضقلاب م هرصبا و ، هیعرلا
 2. ه ی ز م

و هیلع الله ی لصد اذخ لوسر: تفگ ذاعم»
 رب ت و ب ز ر د ن م ی لع ی ا : تسار دومرف ملس و هلا

1 ، حوزن ب الله دبعو ، باهش عایض دمحم فیلات «رجاهلا ماملا» باتک
 ماملا ن ب ی ضیرعلا ی لع ن ب دمحم ن ب ی سیع ن ب دمحا ل اوحا رد هک
 ۱۵۴ ص ، تسار هتقای شرانگذ هلا و هیلع الله ی لصد ق داصلا رفج
 2. ۶۵ ص ، ۱ ج ، «عایلولا اقیلح»

تسیند ن م ز ا س پ ت و ب ن و چ مشابی م بلاغ و ت
و ؛ی شابی م بلاغ زیچ تفه رد مدر مرد و ت ی لو
دناوتب هک تسیند ی ناوت نینچ ار شیرق ز ا کیچیه
ز ا ی تسه ی سک نیلوا و ت :دنک ه ج ا ح م و ت ا ب ا ه ن ا ر د
ه ب ا ه ن ا ن یر ته دننک افو و !ی ا ه در و آ ن ا م ی ا ه ک ا ه ن ا
ا د خ ر م ا ه ب ن ا ش ی ا ن یر تر ا و ت س ا و !ی تسه ا د خ د ه ع
ه ب ل ا م ل ا ت ی ب د م ی س ق ت ه ب ن ا ن ا ن یر ت ن ی ت س ا ر و !ی تسه
ی تسه ا ه ن ا ن ا ی م ر د ی و ا س م ر و ط

!ی تسه ت ی ع ر ن ا ی م ر د ا ه ن ا ن یر تر گ د ا د و
ع ف ا ر ت و ع ا ز ن ه ع ق ا و و ه ی ض ق ر د ا ه ن ا ن یر تر ی ص ب و
ا ه ن ا ن یر ت م ی ط ع و !ی تسه ن ا ش ی ا ن ی ب ا م ی ف ه ل ص ا د
! « ی تسه ی ل ا ع ت د ن و ا د خ د ز ن ر د ا ی ا ز م ت ه ج ز ا

لوسر زاهک صوصن نیا دوجو ابی راب
 تراما ناونع بلاطی بان بی اء هب و هدیسر ادخ
 رلااسهپس و سیئر و ریما ار وا و ،تسا هداد
 ار وا ی رما ره رد و ،تسا هدناوخ نیملم
 ،تسا هدرمش رتراوتسا و ،رتفقاو ،رتریصب
 راک ار وا ی ناوج رذء هب هک تسیند رواق مرشد
 هجو چیه هب هکی ناریپ و خویش و ،دنراد رانکرپ
 دنتسیند ترضد نآ اب هسیاقم لباق هوجولا نم
 ؟دنرا راک رسرب

تموکد و تراما زاهنام ندوب ناوج رگا
 تسایر ار دیز نبدئماسا ادخلوسر ارچس پدوب
 دودد رد شنس و دوب ناوج هکنیا اب ؟داد رکشا
 ناریپ و خویش و ،دوب رتمکی ردق و لاسد تسید
 و ورپ و عبات ار رمع و رکبواب نوچمه شیرق
 تکرده شیح هک دومذرما و ¹، داد رارق رگشا رد
 دنرا لمعب عیرستن آ تکرده رد و دنک

یاهلاس تسید ناوج تسا زیاج هنوگچ
 ؟دوش رمع و رکبواب ریما و سیئر
 رب رکبواب هک ادخلوسر لاحترا زا دعب و

---

1 ۱۳۸۵ هسنس تورید عبط «خیراتلا فی لمالکلا» رد یرزج ریثا نیا
 ار یرگشا مهذرایه سنس زامرحم رد :دیوگ ۳۱۷ ص ۲، جرد یرجه
 دنزرفئماسا .داد رارقئماسا ار رگشلا ناریما و ،درکزیهجت ماشی ارب
 زیهجت نایسا :هکدرکرما ار وا ترضد .دوب ترضد هدناوخ رسپ دیز
 تراما رد نیقفانم .درینیطسلفنیمز زاموراد و عاقلب زرماتار هشد
 تمسق رب ار ناوج کی :دنتفگ و دنتخادرپ و گتفگ هبئماسا تسایر و
 (ص) ادخلوسر .تسا هدینادرگ ریما راصنا و نیرجاهم زا مظعا
 نیا و ؛لبق نم هیبأ قرامای فی مئتعط دقف هترامای فی اونعظت نیا :دومرف
 نورجاهملائماسا عم بَعُوْأ و .اهلاً اَقْبِلْهُ هوباً ناک و ،قراملاً قیلخ
 ئماسا تسایر و تراما رد امشرگا» :رمع و رکبواب :مهمن نولولأ
 و تراما رد نوچ تسیند یاهزات زیچ دیدوشگ داریا و نعظ هب نابز
 ی تسرد هب و .دیدوشگ داریا و نعظ هب نابز نیا زال بقزینش ردپ تسایر
 راوزس زینش ردپ هکنانچمه ،تسا تسایر یارب راوزسئماسا آقد هک
 نیرجاهم مامتئماسا شیج زیهجت یارب ترضد .دوب تسایر یارب
 مدرک چیسب دندوب رمع و رکبواب ناشیا هلمج زاهک ار نیشیپ و نیقباس
 ۳۳۵ ص ۲، ج ،ریثا نیا «دندش چیسبئماسا ابی گمه و

س اساسا نیمه رب، دز هابصاغ هیکت تفلاخ هکیرا
هکنا اب و، درکذل زع رکشت تسایر زا ار تماسا
تسایر زا نم: تفگ رکبواً دوب ناوج تماسا
نیا ادخلوسر نوچ منکی مندل زع ار وا رکشت
رما تفلاخ نم و، تسا هدرک بصد ار ناوج
رمع هکی تقو ردی تد و. منکی مندل ادخلوسر
و هدشی نابصد رکبواً تشاد رارصا و ال زع هب
درک دیدهدت و ا هب و، دیشک و تفرگ ار رمع شیر
لوسر! منکار ادخلوسر تفلاخ نم هنوگچه
^۱؟ منکل زع نم و هومند بصد ار وا ادخ

ادخلوسر تفلاخ، تفلاخل صاردی لو
صو صند فالاخر بی عرشد زو جم نودب و هومند
نینمؤماریمأ ترصد تفلاخرب هئاد هحیرص
تسشد تفلاخ هکیرا رب ماسلا هیلع

منکی م گنج هدر لها اب نم: تفگی م وا
الله لوسر هب هک ار ^۲(لامتسد دنب) ی لاقع رگا و
انلع ی لو. منکی م گنج نم دنهذن نم هب دندادی م
و، تفرگ ماسلا هیلع ار هز ترصد زا ار کدف
دیدند ادخلوسر مکد اب تفلاخ ار نیا

دزد رد هرتاوتم شیداحا هب هکی ناجر
هنیدم انا: تسا هومرف ادخلوسر یئسد و هعیش
اهتایلّف مِلْعَا هَنیدم دَارَا نَم وَ ، اَهْبَابُ شِئِءٍ وَ مِلْعَا
^۳. اهْبَابُ نَم

،تسا نأ رد یلع و متسه ملع رهش نم»

^۱ ۱۸۳، ص ۱۷، ج، ی دلجت سید، دیدحای با نیا «غلابلاج هذ حرش»
۳۳۵، ص ۲، ج، ریثا نیا، «خیراتلا ی فل ماکلا» و
^۲ فارطا زا هک دنراذگی م رسد یور رب ی لامتسد نوچ برع نادر م
هب ار ی زیچ رسد یور رب نأ یرادهگن یارب، تسا نازیوا اهنا ندرگ
دنیوگ لاقع ار زیچ نأ، دنراذگی م لکش هرناد هرنچ لکش
^۳ تاپاور ۴۸۰ ص ات ۴۶۴ ص زا ۲، ج، رکاسد نیا «قشمد خیرات»
تسا هدرک لقتن و مضم نیدب ار یریشک

دیاب‌دنکار م‌ع‌ر‌ه‌ش‌ر‌د‌ل‌و‌خ‌د‌ه‌ا‌ر‌ا‌ه‌ک‌س‌ک‌ر‌ه‌و
«دوش‌ل‌خ‌ا‌د‌ن‌آ‌ر‌د‌ز‌ا

ی‌ا‌ع‌ و اَمَكِحًا رَاد اَنَا :ت‌س‌ا‌ ه‌د‌و‌م‌ر‌ف‌ و
1. اَهْبَاب

ن‌آ‌ر‌د‌ی‌ا‌ع‌ و م‌ش‌اب‌ی‌م‌ ت‌م‌ک‌د‌ه‌ن‌ا‌خ‌ن‌م‌»
«ت‌س‌ا‌ه‌ن‌ا‌خ‌

1. اَهْبَابِي اَعُو اَنْجَلَا اَنْيِدِم اَنَا :ت‌س‌ا‌ ه‌د‌و‌م‌ر‌ف‌ و
2. اَهْبَابِ رِيغَنْمِ اَنْجَلَا لُخْدِي اَنَا مَعَزَنْمِ بَذَكْ

ر‌ه‌ش‌ن‌آ‌ر‌د‌ی‌ا‌ع‌ و م‌ت‌س‌ه‌ت‌ش‌ه‌ب‌ر‌ه‌ش‌ن‌م‌»
ه‌ک‌د‌ر‌ا‌د‌ن‌پ‌ی‌م‌ن‌ی‌ن‌چ‌ه‌ک‌ی‌س‌ک‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌غ‌و‌ر‌د‌. ت‌س‌ا
«دوش‌ن‌آ‌ل‌خ‌ا‌د‌د‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م‌ت‌ش‌ه‌ب‌ر‌د‌ر‌ی‌غ‌ز‌ا
د‌ش‌ل‌خ‌ا‌د‌د‌ی‌ا‌ب‌ت‌م‌ک‌د‌و‌م‌ا‌ع‌و‌ت‌ش‌ه‌ب‌ر‌د‌ز‌ا

د‌ر‌ا‌و‌ر‌ک‌ب‌و‌ب‌أ‌ز‌ا‌ر‌گ‌ا‌. ت‌س‌ا‌ی‌ا‌ع‌ه‌ن‌ا‌خ‌ر‌د‌ر‌د‌ن‌آ
ه‌چ‌. د‌ر‌ک‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ن‌و‌ر‌ب‌ر‌گ‌ی‌د‌ی‌ا‌ج‌ز‌ا‌ر‌س‌د‌ی‌و‌ش
د‌ه‌ا‌ش‌د‌ی‌ر‌ت‌ش‌و‌ش‌ا‌ل‌ل‌ه‌ر‌و‌ذ‌ی‌ض‌ا‌ق‌ا‌ر‌ت‌ی‌د‌ن‌ی‌ا‌ب‌و‌خ
د‌ر‌و‌أ‌:

بِلاطِي بَأ نَبِي اَع صَاخ بَقْل نِينْمُو اَرِيْمَا
ت‌س‌ا

ن‌ب‌ق‌ا‌زَّرْلا د‌ب‌ع‌ن‌س‌ا‌ح‌مَلا و‌ب‌أ‌ز‌ا‌ر‌ک‌ا‌س‌ع‌ن‌ب‌ا
ن‌ب‌ع‌ل‌ا‌ع‌ز‌ا‌د‌و‌خ‌ل‌صِّت‌م‌د‌ن‌س‌ا‌ب‌ش‌ب‌ا‌ت‌ک‌ر‌د‌دَم‌م
ه‌د‌ر‌ک‌ت‌ی‌ا‌و‌ر‌ی‌م‌لَّس‌أ‌ه‌د‌ی‌ر‌ب‌ز‌ا‌، د‌و‌ا‌د‌و‌ب‌أ‌ز‌ا‌، ب‌يَسْمُ
ه‌ل‌آ‌ و ه‌ي‌ل‌ع‌ا‌ل‌ل‌ه‌ی‌لَّص‌دِ ا‌ل‌ل‌ه‌ل‌وُس‌رَ اَنْزَمَ اَ:ل‌آ‌ق‌ه‌ک‌ت‌س‌ا
نُحَدَ وَ ؛ن‌ن‌يْمِوُمُلا قَرَمَ اَبِي اَعِي اَع مَلْسُنْ اَ مَلْسَ و
3. دِئْمُوِي مَوْقَلًا رَغَصًا اَنَا وَ اَعْبَسَ

ا‌ل‌ل‌ه‌ی‌لَّص‌د‌ا‌د‌خ‌ل‌و‌س‌رَ :ه‌ک‌ت‌ف‌گ‌ی‌م‌ل‌س‌ا‌ه‌د‌ی‌ر‌ب
ی‌ب‌ا‌ن‌ب‌ی‌ا‌ع‌ه‌ب‌ه‌ک‌د‌ر‌ک‌ر‌م‌ا‌ا‌ر‌ا‌م‌م‌لَّس‌و‌ه‌ل‌آ‌و‌ه‌ي‌ل‌ع‌

1. ۴۵۹ ص ۲، ج «ق‌ش‌م‌د‌خ‌ی‌ر‌ا‌ت‌»

2. ۴۵۷ ص ۲، ج «ق‌ش‌م‌د‌خ‌ی‌ر‌ا‌ت‌»

3. ۲۶۰ ص و ۲۵۹ ص ۲، ج «ق‌ش‌م‌د‌خ‌ی‌ر‌ا‌ت‌»

رفذ تفه ام و ؛مینک ماسد نینمؤماریمأ بلاط
رتکچوک اهنأ همه زا نم زور نآ رد و میدوب
» .مدوب

باتک رد بوشآرهش نبدیء نبدّمحم
رد :هکتسا هدرک تیاور هماع قیرط زا «بقانم»
اهیا ای میرکن آرق رد هچنأ :تسا هتفگدهاجم ریسفت
یبأ نبدیء یارب زا تساهدش دراو اونمأ نیدلا
نینمؤمرب و انوچ ؛تسا هقباس ماسلا هیلع بلاط
و داتشه رد دنوادخ انهیلع و .دراد تقبس ماسا رد
نیبطاخما دیس و نینمؤماریمأ ناونع هب دروم هذ
نآ :دیوگس پسو .تسا هدربمانار و ا ،نیدلا مؤیات
ترضدن آ هب ندرک ماسد هبرمان مضتمهکی ربخ
رتاوتم هعیش دز نرد ،نینمؤماریمأ ناونع اب تسا
تیاور ارنا فلتخم قرط اب هماع زا رثکا و تسا
ار نّستلها نایوار زا کیچیه ام و ،دناهدرک
لوسر لوقایو ،دننکل اکشنا نآ دّسرد هک میاهدیدن
و هدرک درار نینمؤماریمأ مادیء یء اوملس :ادخ
اهنأ عاملع ار تقیقدنیا و .دنیا مندلوبق هب یقلت
هدیرب زا نارمع هب دوخ دانسا اب یرقنم نوجمه
دناهدرک تیاور یملسا

دوخ دانسا ابی دو عسم بیلکن بدفسوی زینو
نبدابع زینو ،هدرک تیاور یعیبسد دواد وبأ زا
زایعیبسد دواد وبأ زا دوخ دانسا ابی دسا بوقعید
ادخلوسر رب رکبوابأ :هک هدرک تیاور هدیرب وبأ
هب ادخلوسر .دش دراو ملس و هلا و هیلع الله یلص
ای :لأقف !نینمؤماریمأ یء ملسفب هذأ :دومرف و ا
رّمءء اجّمڈ !بی حانأ و :لأقف !بی حانأ و الله لوسر
بکذلثم هلالأقف

رکبوابأ !نک ماسد نینمؤماریمأ رب ورب»
هدنز امش هکنیا دوجو اب ادخلوسر ی :تفگ

رمعنا زاسپه. یرآ: تفگ ادخلوسر!؟ دیتسه
»دنتفگ و ا به جهذ نیمه به الله لوسر و، دما

هَدَشْ دَرَاوِ رُوَطِ نِيَايِ عَيْبَسْتِ يَاورِ رِدِ و
نِ يَنْمُوْ مَارِيْمَا : تَفْگِ اَدْخَلِ وِ سَرِ هَبْ رَمَعْ : هَكَتِ سَا
اَيَا . بِلَاطِ يِ بَا نَبِيْ لَعْ : تَفْگِ اَدْخَلِ وِ سَرِ ؟ تَسِيكِ
! يِ رَا : تَفْگِ رِ بَمَايِدِ ! ؟ تَسَا اَدْخَلِ وِ سَرِ رِمَا وِ اَدْخَلِ

رِكْبِ وِ بَا رِبِ تَفْلَاخِ هَرِ اَبْرِدِ يِ مَلْسَا هَدِيْرِبِ دَارِيَا

زَا ، يِ نَانِكِ هَلْبَدِ نَبِ اَللّهِ دَبْعِ زَا يِ فِقْتِ مِيْهَارِ بَا و
هِيَا عِ قِ دَا صِدْ تَرِ ضِدْ زَا ، يِ لَامْثِ زَا ، يِ بَرَا حْمِ حِيْرُذِ
رِدِ وِ دُوْبِ هَتْفَرِ مَاشِدِ رِدِ هَدِيْرِبِ : هَكَتِ سَا هَدِ رُوَا مَلْسَا
تَعْجَارِ مِ نُوْچِ ؛ دُوْبِ هَنِيْدِمِ رِدِ رِكْبُوْبَا تَعْبِيْدِ تَقُو
رِدِ دِيْرِبِ . دِنْدُوْبِ هَدِرِكِ تَعْبِيْدِ رِكْبُوْبَا اَبِ مَدِرِمِ دِرِكِ
اَبَا اَيِ : تَفْگِ رِكْبُوْبَا هَبْ وِ دَشْ رِضَا دِ رِكْبُوْبَا سِ لَجْمِ
نِ يَنْمُوْ مَلَا عَرْمَا بِيْ لَعْ يِ لَعْ اَتْمِيْلَسْتِ تَيْسَنْدَلْ هَ ! رِكْبِ
! ؟ ! هِلُوْسَرِ وِ اَللّهِ نَمِ هَبْ جَاوِ

نَا يِ دِرِكِ شِ وِ مَارِفِ اَيَا ! رِكْبِ وِ بَا يِ اِ «
نِ يَنْمُوْ مَارِيْمَا نَا وِنَعِ هَبْ يِ لَعْ رِبِ اَمِ هَكَ اَرِ يِ مَلَا سِ
لِ وِ سَرِ وِ اَدْخَلِ فِرْطِ زَا مَوْزَا وِ بُوْجُوْ رُوَطِ هَبْ
! ؟ ! مِيْدِرِكِ وِ اَدْخِ

اَللّهِ نَا وِ ، اَنْدِهَشْدِ وِ تَيْغِ كِنَا هَدِيْرِبِ اَيِ : لِ اَقِ
لِ هَلَا عَمَجِيْلُ اَللّهِ نَكِيْمًا وِ ، رِمْلًا اَدْعَبِ رِمْلًا اُتْدَحِيْ
بِكُلْمًا وِ قَوْبُنَا تَيْبَا

وِ يِ دُوْبِ بِنَاغِ وِتِ ! هَدِيْرِبِ يِ اِ : تَفْگِ رِكْبُوْبَا «
زَا سِ پِ دِيْدِجِ يِ عِيَاقُوْ دِنُوَا دَخِ وِ ، مِيْتَشَادِ رُوَضَا مِ
دِنُوَا دَخِ مَ اَگْچِيْهِ وِ ، دِرُوَا يِ مِ شِيْپِ هَتَشْدِگِ عِيَاقُوْ
عِ مَجْمِ هَا اَبَا رِ تَمُوْكَدِ وِ تَوْبِ ، تَيْدِنِ يَالِ هَا يِ اَرِبِ
« . دِنِكِيْ مَنِ

اَبِ وِ دِرِ هِ اَللّهِ دَبْعِ نَبِيْ رَسِدِ وِ ، يِ فِقْتِ مِيْهَارِ بَا وِ
دِنَا هَدِ رُوَا هَدِيْرِبِ وِ بَا وِ نِيْصَدِ نَا رِمَعِ زَا دُوْخِ دَانَسَا
يِ لَعْ مَلْسَنْ مَفِ ذِيْمُوِيْتِنَا اُتْنَكْدَقْ : دِنْتَفْگِ رِكْبُوْبَا هَبْ هَكَ
مَ اِ مَوْيِلَا كِلَاذِ رُكْدَتْ لِهَفْ ، نِ يَنْمُوْ مَلَا عَرْمَا بِيْ لَعْ

دَحْلًا يَعْْبُدُ هَفَ: هَدِيرُ بِلْ أَقْفَ! هُرْ كَذَا لَبْ: بِلْ أَقْفَ! هَتَيْسَنَ
 ؟ نِيْنِمُوْمَلَارِيْمَا يِ اَعْرَمَاتِيْنَا نِيْمِلْسُمَا نِم
 يِ فِعْمَجْتْ لَا تَمَامِلَا وَ تَوُبْنَا نَا: رُمْعَلْ أَقْفَ
 نَوْدُسْحِيْمَ أَلْ: يِ لَاعْتَدَلْ أَقْفَ: هَدِيرُ بِلْ أَقْفَ دِحَا وَ تِيْب
 مِيْهَارِيْلَا اِنِّيْتَا دَقْفَ هِلْضَفْ نِمُ اللهُ مُهَاتَا اَمِ يِ اَعْرَسْ اَنَلَا
 عَمَجْ دَقْفَ¹. ﴿مَامِيْظْءَ اَكْلُمُ مُهَانِيْتَا وَ تَمَكِحْلَا وَ بَاتِكَلَا
 اَنْلِرَامَ وَ رُمْعَلْ بَضَغَفْ: بِلْ أَقْفَ بَكْلُمَا وَ تَوُبْنَا نِيْب
 2. تَامِ يِ تَدْبَضَغْلَا هِهْجَوِ يِ فِقْرِعَدْ

هَبْ زور نَأ رَد هَكِ يِ دَوْبِ يِ نَاسَكِنَا زَا وَ تِ»
 نَا يِرْجَا يَا! يِ دِرْكَ مَلَا سَدِنِيْمُوْمَلَارِيْمَا بَقْلَا بِي اَعْر
 !؟ يِ اَهْدِرْكَ شَوْمَارْفَا يِ رَادِ رَطَاخْ هَبْ اِرْ زور نَأ
 :تَفْگْ هَدِيرْ بِلْ. مَرَادِ رَطَاخْ هَبْ هَكَلْبْ: تَفْگْ رَكْبُوْبَا
 تِرَامَا، نِيْمِلْسَمِ زَا رَفَنَكِيْ هَكِ تَسَا رَوّوْصَتَمِ رَكْمِ
 ؟ دِنَكِنَا نِمُوْمَرِيْمَا رِبْ تَمُوْكَدِ وَ

دِحَا وَ هِنَاخِرْدِ تَمَامَا وَ تَوْبِنْدِ: تَفْگْ رَمْعِ
 دِنُوَادِخْ: تَفْگْ هَدِيرْ بِلْ. دِنُوَشِيْ مَنْدِ عَمْتَجَمِ رَكْيِدَكِيْ اَبِ
 دِنُوَادِخْ هَكِ يِ لُضْفِ هِرْ اَبِرْدِ هَكَلْبْ: دِيَا مَرْفِيْ مِ يِ لَاعْتَدِ
 دَسَدِ اَهْنَارْ بِنَا شِيَا تَسَا هَدَادِ مَدْرَمِ زَا يِ اَهْقِبْطِ هَبْ
 بَاتَكْمِ هَبْ، مِيْهَارِيْلَا اَبْ هَكِ قِيْقَحْتِ هَبْ اَمِ وَ؛ دِنْرَبِيْ مِ
 وَ هَدِرْتَسْگِ تَمُوْكَدِ وَ تِرَامَا مِ هَبْ وَ مِيْدَادِ تَمَكِدِ وَ
 دِنُوَادِخْ، هِيَا نِيَا رَدِ: تَفْگْ هَدِيرْ بِلْ. «گِرْزَبِ وَ رَوَانِهْپِ
 مِ هَبْ وَ تَسَا هَدَادِ اِرْ تَوْبِنْدِ مِ هَبْ مِيْهَارِيْلَا يِ اِرْبِ
 هَدِرْكَ اَهْنَا يِ وَ دِرْ هَبْ. نِيْبِ عَمَجِ وَ، تِرَامَا وَ تَسَا يِرْ
 بَضَغَفْ هَبْ رَمْعَلْ مَلَاكِنِيَا زَا: دِيُوْگِيْ مِ هَدِيرْ بِلْ. تَسَا
 هَكِ يِ تَقُوَاتِ اِرْ بَضَغَفْ رَاثَا اَمِ هِتْسُوِيْپِ وَ، دِمَارْدِ
 ». مِيْتَفَايِيْ مِ وَ اِهْرِهْچِ زَا دِرْمِ

دِرَاپْسَبِ مَدْعَا رِيْغْ هَبْ اِرْ دُوْخِ رُوْمَا يِ تَمَا رِهْ

1. عَاسِنْدِ: ٤ مَرُوْسِ زَا ٥٤ هِيَا
 2. قِيَاغْ» وَ؛ ٥٤٧ ص وَ ٥٤٦ ص، ١ ج «بُوْشَا رِهْشْدِ نِيَا بَقَانَمِ»
 مِلْهْچِ تِيْبِدِ، ٢١ ص لَوَا تَمَسَقِ «مَارْمَلَا

هیلد نینمؤماریمأ زا یللاه سیقن ب میلس
 دنکی م نایب ار ی بلاطم ن یفصد معقاو زال بقه ماسلا
 ن م ب ج ع ل ک ب ج ع ل ن ا : دومرف تر ضد ن آ زا و
 ی ل ا ا ه ت ق ا س و ا ه ت د ا ق و ا ه ل ل ا ض و ا ه م ل ا و ا ه م ل ا ه ه ج
 ه ل ا و ه ی ل د ا ل ل ه ی ل ص د ا ل ل ه ل و س ر ا و ع م س د ق م ه ن ا ر ا ن ل ا
 ط ق ل ا ج ر ه م ا ت ل و ا م : ا ع د ب و ا د و ع ل و ق ی م ل س و
 ب ه ن ی م ه ر م ا ل ز ی م ل ل ا ا ه ن ی م م د ع ا م ه ی ف و ا ه ر م ا
 ا و ک ر ت ا م ی ل ا ا و ع ج ر ی ی ت د ل ا ا ف س

ل ج ر م ه ن ی م ا م ط ه ر ه ت ل ا ت ی ل ب ق م ه ر م ا ا و ل و ف
 ل ا و ا ل ل ه ب ا ت ک ب ا م د ع ا ه ل ن ا ی ع د ی ل ا و ، ن ا ر ق ل ا ع م ج
 ا و م ل د ا د ق و م ل س و ه ل ا و ه ی ل د ا ل ل ه ی ل ص د ا ه ی ب د ه ن س
 و ه ی ل د ا ل ل ه ی ل ص د ا ه ی ب د ه ن س و ا ل ل ه ب ا ت ک ب م ه م د ع ا ی ن ا
 م ه ا ض ق ا و ا ل ل ه ب ا ت ک ل م ه ا ر ق ا و م ه ه ق ف ا و م ل س و ه ل ا
 ۱. ب خ ل ا - ا ل ل ه م ک ح ب

زا هملکلا ی نعم ی مامت ه ب ت ف گ ش و ب ج ع ت
 زا و ، ن ا ش ن ا ه ا ر م گ ز ا و ، ت س ا ت م ا ن ی ا ن ل ا ه ا ج
 زا و ، م ن ه ج ش ت ا ه ب ا ه ن ا ن ا ر ا د م د ر س و ن ا ر ا د ش ی پ
 ن ا ش ی ا ه ک ، م ن ه ج ه ب ا ه ن ا ن ا ر ا د ب ق ع و ن ا ر ا د ه ل ا ب ن د
 ا ر ا ر ک م ل س و ه ل ا و ه ی ل د ا ل ل ه ی ل ص د م ر ک ا ر ب م غ ی پ ز ا
 ه ک د ن د ی ن ش ا ر ا ر م و

1 دروآ میهاوخ ۱۱۶ سردردام و ۱۴۸ ص «سیقن ب میلس باتک»
 رد م ل ع ا د و ج و ا ب ه ک ت س ن ی ا ر ک ب و ب ا ه ب ن ا م ل س ی ا ه ج ا ج ت ح ا ه ل م ج ز ا ه ک
 د ه ا و خ ه چ م د ق ت ر د ت ر ذ ع و !؟ ی ا ه د ش م ا ق م ی د ص ت م ه ن و گ چ و ت ت م ا ن ا ی م
 ت م و ک د ب و ج و ه ب ل ل ا د ت س ا ن ا و ت ی م ن ا ر ن ا ط ن و ر ا ب خ ا ن ی ا ه ب و !؟ د و ب
 ه ی ل د ن س د م ا م ا ت ر ض د ه ب ط خ ر د ن ی ن چ م ه و . د و م ن م ل ع ا د ی ل ق ت و م ل ع ا
 ج «ی س و ط ی ل ا م ا» ت س ا ه د ش ن ا ی ب ت ق ی ق د ن ی ا ه ی و ا ع م ر و ض د ر د م ل ا س ل ا
 ۲۷ و ۲۶ ت ی د د ۲۹۸ ص «م ا ر م ل ا ت ق ی ا غ» و ۱۷۲ ص ۲

هبار دوخروما مامزی تّما هاگچیه: دومرفی م
 نآزا تّما نآ نایم رد هک تسا هدرپسندی درم
 دشاب هتشاد دوجو رتملاء و رتمیهف و رتاناد، دزم
 وی هابت و ی تسپ هبار ور تّما نآ رما هکنا رگم
 ملاء درم نآ کرتزا هکنا لآ، تسا هدیئارگی بارخ
 دنورگب و دب و دندرگزاب

هس هبار دوخروما، ن مزال بق تّما نیا و
 ن آرق هک دوبندی سک اهنا زا کیچیه هک دندرپس رفت
 باتک هبار هک دنک اعدا هکنیا ایو، دشاب هدرک عمجار
 دنتسنادی م اهنا. تسا ملاء و ا ربمایپ تّسدا یو ادخ
 و ا ربمایپ تّسدا و ادخ باتک هبار تّما نیرتملاء هک
 و، ناشیا نیرتهیقف و نیرتاناد و، م تسه
 نیرتفرع و، ن آرق تّارقه هبار اهنا نیرتریب
 ات - «م تسه ادخ مکد هبار اهت و واضقه رد اهنا
 1. ملاکرخا

ایو و ن آرق تّایا زا کیچیه رد ام یراب

1. تسا هدر و آ ۵۴۸ ص و ۵۴۷ ص ۱ ج بوشار هشدنیا «بقانم» رد
 ادخلوسر هبار بلاطی پانیدی: هک تسا تیاور سابع نیا زا هک
 ار وا خساپ لوسر ترصد! الله لوسر ای کیلع ماسلا: درک ضرع
 یلع! هتاکرب و الله همحر و نینمؤملاریما ای ماسلا کیلع و: دنداد
 ربمغیپ! دیناوخیم نانمؤمریم ارم و دیتسه هدرن امش: درک ضرع
 هکی لاد رد دنوادخ بناج زالیئربج اری رانگ مان نیا! یرا: دومرف
 لوغشم هکی لاد رد نمربزورید و تیدی ا. تسا هدرانگ ماهدنز نم
 ارچ: تفگل یئاربج! یدرک ماس و یدرک روبع مدوبل یئاربج ا بن خسد
 می داشت دنک ماس رگا ادخ هبار دنگوس؟ یدرک ماس ام رب نینمؤملاریما
 زیاج هیماما ام باحصا و. مینکی م در و ا هبار ش ماس باوج و میوش
 یدرم و. دنیوگب همنآ زا کیچیه هبار نینمؤملاریما ظف هک دندادی مذ
 دنتفگ ترصد! نینمؤملاریما ای: تفگ ماسلا هیلع قیاصت ترصد هبار
 وبأ علا هبار هکنیا رگم تسیدی ضار بقن نیا هبار سک چیه! وش تکاس
 رسم فراعمل راد عبط «یربط خیرات» ردی هتنا. دوشی م لاتبم لهج
 اری سک نیلوا: تسا هتفگ رفعد وبأ هک تسا هدر و آ ۲۰۸ ص ۴ ج رد
 نیمه هیمست نیا و. دودب باطن نیرمع دندناوخ نینمؤملاریما مدرم هک
 درک تیدد. دندرکی م لامعتسا ار نآ زورما ات افلخ و دودی راج روط
 ناسد رتخد: ورمع مآ زا یراصنا دمّصلا دبعب دمحا نم یراب زار
 تسد رد ار مدرم روما تیلو ورمع نوچ: تفگ و ا هک شردپ زای فوک
 لوط هلمج نیا: تفگ رمع! الله لوسر هفیلخ هفیلخ ای: دنتفگ و ا هبار تفرگ
 هفیلخ هفیلخ ای: دنیوگب یرگید لابند هبار دیایب هک هفیلخ ره نوچ دشکی م
 زا و. م تسه امش ریما نم و دیتسه نینمؤم امش ن کیلو! الله لوسر هفیلخ
 دنتفگ نینمؤملاریما و ا هبار اجنیا

هَيْلَاقَع هَرِي سَر دَاي وَا لِّلّٰهِ لَوْ سَر رَابِخًا زَا يَرْبِخ
اَر هَلَّاس يَس دَر م مَهْنًا نَدُو بِنَا وِج هَك مِي تَفَايِن يَا
اَر وَا تَهْجَن يَدِب وَا دَر مَش تَمُوك د زَا ع نَام نَا وِتَب
هَجْنًا . دَوْمَن رُوجَهَم وَا هَدْر ك رُود تَوْبِنَا دِنَاخ زَا
يَا دَاوْشِي پِنَا زِي م

و تیارد و تریصد و اوقت و مءء تسا
 ی صوصذو ربمایپتئسو ادخباتکرد تیوربخ
 هبترم ار مءاسلا هیءء نینمؤماریمأ هك تسا
 هدیشخب تفلاد و تمامأ و ترازو و ترادص
 كیاء الله ی لصد ق یقدهب و ق یلخا ك الذب هئا و .تسا
 بهتاکرب و الله همحر و ن سحلا ابا اید

ادخل و سر ن و چمه مءاسلا هیءء نینمؤماریمأ دوب مدرم تیاده قشاع

ی م ترصدن آ رب هك ی رگید ل اكشا اءا و
 و تمامأ ن اهاوخ ی لءء هك تسا هدوب نیا دناهدرك
 هدید رمءء مءاك رد زینداریا نیا و .تسا تموكد
 ؤلؤل و با رجنذ هب هك ی تقو رد رمءء .دوشی م
 زا ن وچ ،دوب گرم ن اتسا رد و هدرود تبرزد
 روط هب رمءء ،دنك نیعم نیشناج هك دنتساوخ و ا
 روط هب هك درك نیعم ار رفذ شش ار وشد س لجم
 رفذ كید دودخ نایم زا ،دوب هداد روتسد هك ی صاخ
 زا دندوب ترابع رفذ شش ن آ و .دنك باختنا ار
 نُ ب ه ح ل ط ، ن ا ق ع نُ ب ن ا م د ع ، ب ل ا ط ی ب ا نُ ب ی ل ع
 و ، ص ا ق و ی ب ا نُ ب د ع س د ، م ا و ع نُ ب ر ی ب ز ، ا ل ل ه د ی ب ع
 ف و ع نُ ب ن م ح ر ل ا د ب ع

نیا زا كید ره مر ابرد و ت : دنتفگ و ا هب س پس
 و ماقم ام ات نك نایب ار دودخ هیرظن رفذ شش
 هداقتسا و تهشیدنا و ی ار زا و مینادب ار اهنأ تلزنم
 مینامذی و ریپس اساسا ن آ زا و مینك

رضاد س لجم رد رفذ جنپ ، رفذ شش نیا زا
 ره ن بیعت مدع تاء رمءء .دوب بئاغ هحلط و ، دندوب
 ام الله و : تفگ و درمش هصوصخب ار اهنأ زا كید
 ع م ك ت ظ ل غ و ك ت د ش ل ا ا د ع س ا ی ك ف ل خ ت س ا ن ا ی ن ع ن م ی
 ل ا ا ن م ح ر ل ا د ب ع ا ی ك ن م ی ن ع ن م ی ا م و بُ ر د ل ج ر ك ن ا

لَا رِيْبُ اِيْكُمْ يٰ نَعْمِيْ اَمْ وَ اَمْلَا هٰذِهِ نُوْعِرْ فَا كُنَّا
 نَمِيْ نَعْمِيْ اَمْ وَ بِضَغَا رِفَاك اَضْرِلَا نُمُوْمُ كُنَّا
 يٰ فَمَتَاذِعُضُو اِهْلِيْو وَاو ، هَرَبِكُو هَتُوخِذ لَا اَهْلَط
 لَا نَامْتَع اِيْكُمْ يٰ نَعْمِيْ اَمْ وَ ، هَتَاْر مَا عِبْصَا
 اِيْكُمْ يٰ نَعْمِيْ اَمْ وَ ، كَلْهَا وَ كَمُوْقَا كَبِدُو كَتِيْبِصَع
 اِهْتِيْلُوْنَا مَوْقَلَا يٰ رِحَا كِنَا وَ ، اِهْيَاْعَا كَصِرْح لَا يٰ لَع
 1. مِيْقْتَسْمَلَا طَارِصَلَا وَ نِيْمَلَا قَحَا يٰ لَع مِيْقْتَنَا

زَا نَمِ عِنَام ! دُعَسْ يٰ اِدْخِ هَبْ دِنْگُوْسُ
 وَ تَدَّشْ رِگْمِ دُوْبِ مَدُوْخِ يٰ اِرْبِ اِرْتِنِ دُوْمَنْ نِيْشِنَا
 يٰ رُوْا مَزْرُو وَ وَجْگَنْجِ دِرْمُوْتِ هَكْنَا اَبْ ، وَ تَتْظَلِغُو
 نِيْشِنَا جَزَا نَمِ عِنَام ، نَمَحْرَّلَا دُبْعِ يٰ وَ ! يٰ تَسْه
 نُوْعِرْ فَا كُنَّا رِگْمِ دُوْبِ مَدُوْخِ يٰ اِرْبِ اِرْتِنِ دُوْمَنْ
 وَ ! يٰ تَسْه تَمَّا نِيَا

1 ۱۳۲۸ هـ، رسم عبط، یرونیق بیتقنبا «تسایسلا و تماملا»
 ۲۴ ص و ۲۳ ص، یرمق یرجه

یارب ارتن دومن نیشناج زانم عنام رییز یا
 مردوز اضر ماگنهر رد و تهکنا رگم دوبند مدوخ
 تخسر ایسب بضغت قورد و! یوشی میلام و
 زانم عنام، تَهْطَطْ هر ابرد و! ی تسه راومهاند و
 توخدر گم دوبند مدوخ یارب ار وان دومن نیشناج
 تسدر ار نیلمس تراما و ارگا و؛ واربکت و
 می شنز تشگنا رد ار دوخ یرتشگنا دریگ
 ن دومن نیشناج زانم عنام، نامثعی و. دراذگ
 و تَتَّبَحْم و و تَتَّبِصْع رگم دوبند مدوخ یارب ارت
 یلعی و! تَأْهَأْ هَبْ تَبْسَد و تَمَاقَأْ هَبْ تَبْسَد
 دوبند مدوخ یارب ارتن دومن نیشناج زانم عنام
 و؛ تراما و تمامایارب و تن دومن صیرد رگم
 هک، یرتقیلا و رتر او ازسد اهنیا همه زانم و تَأَقَد
 ربار مَاسِی تَمَّآ، تراماندش زئاد تروصد
 یربهر اراکشآ و نیبم قَد رِب و، میقتسم طارصد
 !»ی نامذ مایق جهذنیارِب و، ی نامذ

هک مینیبی مرمع ن انخسن یارداجنیا رد ام
 یبأ نبی لعزا ریغرفذش شنیا زاکیره یارب
 ،تسا هدرمشاری دنسپاند و مومذم تافصد، بلط
 یربم اهنآ زادیاب سیئر و ریما صخش آقد هک
 اب مَاسِی هیلع نینمؤماریم هب تبسندی لو؛ دشاب
 و تیولوا و تیقدا هب وارارقا و فارتعا
 ،نشور و تسار هار هب مدرم تیاده رد تیردجا
 لاند نیع رد، یفتخم ریغ و اراکشآ قَد هب و
 بصنم نیازا عنام تمامایارب و اندوب صیرد
 ،تراما رب صرذ تفسد نیایا نکیلو. دنادی م
 ای و، تسا هتشدنپ و ا هکنانچمه تسا مومذم
 ی بلطم؟ درک میهاوخن ایید هکنانچمه تسا حودمم
 نیاحیضوت یارب و. یسررب و ققحتل باقتسا

ی لکرو طه و تسایر رب ص ز ح : میئوگی م ت قیق د
ت سا ه نوگ و د ر ب ی بلط تسایر

ر ا ر ق ع و ض و م ن ا و ن ع ه ب ا ر ت س ا ی ر : ل و ا
ن ی د ب ن د ی س ر ی ا ر ب ن د ر ک ش ش و ک و ش ل ا ت و ، ن د ا د
ی ن ا ق ا و م د ر م ر ب ش ا ر ت و ت م و ک د ه ب ن ج ز ا ط ق ف م ا ق م
ه ک ی ر و ط ب ، ا د خ ن ا گ د ن ب و ء ا ف ع ض ر ب ت د ا ی س د و
ه م ا ج و ا ی ه ا و ن د و ر م ا و ا د ش ا ب ه ت ش ا د ت س و د ن ا س ن ا
، د ن ی ش ن ب ی س ر ک ه ب و ا ر ا ت ف گ و ف ر ح و ، د ش و ی پ ل م ع
ت ع ا ط ا ر د و ، د ن ش ا ب ن ا س ن ا ع ی ط م و د ب ع ه د ع ا ک ی و
ز ا و ، د د ر گ د ا ش د و ر و ر س م ن ا S ن ا ، و ا ز ا ی و ر ی پ و
د ن ا ه د ی و ر گ و د ب ه ک ر ی ت ک ی ع م ج ه د ه ا ش م و م ر ظ ا ن م
ی گ م ن ا د ب و د ن ک ر ا خ ت ف ا و ر و ر غ س ا S ح ا د و خ ر د
ف ع ض ه ی ا م ا ر ت س ا ی ر ن ی ا ن د ا د ت س د ز ا و ، د D ر گ
D ن ک ی ق ل ت ی د و ب م ک و ی ت S د و

S د ز ا ی ش ا ن ، ن آ ب ل ط و ت س ا ی ر ع و ن ن ی ا
ب ا ج د ب ج و م ه ک ت س ا ی ب ل ط ت ی ص خ ش د و ر ا ب ک ت S ا
و ت ی ن و ع ر ف ه و ق ع و ل ط ث ع ا ب و ، ا D خ و ه D ن ب ن ی D
أ د ب م ز ا ل ف ا ع ت

و اهتمتد و ملظ ش یادیپ و ،دوجولا بجاو
 سفن هب متسه چ و ،مدرم هب متسه چ ؛تسا تایدعت
 زا جورخ :نشور ترابع هب و موقنیا بحاص
 زواجت و یّدعت و ،تسا ی ناسنا ش زرا و نازیم
 ره یارب دنوادخ هک تسا ی تیدودحم و زمر زا
 .تسا هدرکن یعم صخشد

و ن تفرگ قیرط ناونع هب ار تسایر :مّود
 و ادخ قلخ روما هب ی گدیسر یارب ن تقای هار
 ن تخاسر ادیاپ و ،ندرکل طاب لاطبا و قد قاقدا
 لدع ن دیناود ه شیر و ،مدرم نایم رد ادخ ما کدا
 و ،ن امو لظم ن دیسر دایر ف هب و ،نیمز رد داد و
 ندرک کاپ و ،ن ازواجتم و ن املاظ ندرک بوکرس
 مدرم ن داد هار و ،تارکنم و ءاشحفت و لّازا نیمز
 ی اهت دابع و ،هنادن سپ ادخ ی اهیدازآ هب ار
 عّتمتم و ،هناشد ی لاعت و اس دقا تاذ یارب هناصلاخ
 :هیهلا ب هاوم عیمج زا ار رشب هّماء ن دومن
 و هیرهاظ ،هیورخا و هیویند ،هیجور و هیمسج
 و لدع مچرپت تحت رد همه هک ی روط هب ،هینطاب
 و نوکس و ش مارآ ی اول ریز رد و ،دیحوت
 هفحت نیرتهب هک ار یرمع ،رطاخ ن انیمطا
 یّضقم و ما کدانش و ،ه دروا رسب تسا ی دنوادخ
 .دنیا منل یوحت ی دبا ی ارس هب ار ی نافراد مارملا

هک ی تروص رد - ی بلط تسایر عون نیا
 هب ی گدیسر هک دوشند ت فاب رتهب ناسنا زا ی سک
 رتهب ن سحا هجو هب ار روما نیا و ،دنک ادخ قلخ
 هکلب ،ه دیدن سپ و بوخرایسب - دهد ماجنا ناسنا زا
 ی اهت شرس و زئارغ زا و هدیمد تافص زا
 ءاقترامزلا و لامک بجوم هک تسا ی دادادخ
 توکلم و درّجت ملع هب هّدام ضیضد زا ی مدآ

جورخ، ی بلطتسایر هنوگنیا همزلا اریز. تسایه
ی هلا تافص و ءامسا هبن تسویپ و سفذی او هزا
تسا.

رد هک تسایمیحرفص دننامانیع و
و، دنکیم شلات لفظ تیرت یارب و، تسایردپ
هب ار دوختاهاء و تافآزا و اظفدهبتسند
زا و اقر و دشریارب و، دنکفایمبت و بات
ی منغیرد دوخ هلیمجی عاسم لذب هنوگ چیه
روما هجیتلاب و، دنکذی تسایر نینچرگا و. دزرو
ار موصع لفظ، دراذگلهم و قوعم ار لفظ
وی ملع ناصق و، تامم و، ضر م بیشارسرد
هدیناشکی ناسنا ی لاوی اهاشزرا دوبمک، ی حور
رد و، ی فرط زان ادجو و لقع دزرد و، تسای
دزرد و، رگید فرط زان عامتجا علاقه دزرد
دروم و لوؤسم، موسد بنا جزا تعیرش و عرشد
دریگی م رارق هذخاؤم و ی سرپزاب

هر ابرد ادخ قلخ هب تبسنتساير و تماما
 زا و ، هتشنگ سفنذی او ه زا هک ی قیلا صخش
 .تسا روط نیمه ، تسا هتسویپ تیلک هب تیئزج
 تسرپرسو ، بقارم و ی برم و ریڈم تّمّا ردپوا
 ی نا ؛ همه ی ارب زوسلد و میمد و ، تسادخ قلخ
 رد رکف زا ی اهظط و ، دربی مند رسب ت حار رد
 .دنامی منزل فاغ مدرم روما کراتد

و ی نادجو هفیظو ار تسایر و تماما وا
 ن ادبل و صو ی ارب و ، دنیبی م دوخی عرشو ی لقع
 دناوتی مند و ، دنیشنی مند ی اپ زا و ، دنکی م شلات
 .دنیشنب

قلاصلا امهیلء - نینمؤماریمأ و مرکا ربمایپ
هَذِهِ اَوْبَأُئِيْءٌ وَاَنَا .دنتسه تّمّا ردپود - ماسلا و
 تّمّا نیا ردپود ی اء و نم : هک دومر فرمایپ .**هَمْ لَأَا**
 میرک ن آرق ص ذ هب ربمایپ هک روط نیمه و . میتسه
 و دیحوت هب مدرم داشرا و تیاده و ظفد رد
 ن ب ی اء ، تسا صیرد رشدن ایم رد لدع ی رار قرد
 ردارب و ریزو و ، وای اتمه و ونص هک بلاطی با
 ، دریگب مارآ دناوتی مند و ، تسا صیرد زینت سوا
 .دشاب توافتنو دبو

مّلس و هلاآ و هیلء الله یّ لصد مرکا ربمغیپ
دوب مدرم تیاده رب صیرد

ی لاعتو کراتد دناو ادخ ، مرکا ربمغیپ هر ابرد
 :دیامرفی م مدرم هب باطخ

ام هیلَع زُرِيعَ مَكْسِفُنَا نِم لُوسِرَ مَكْءَا ج ذَقَل ﴿
 1﴾ **مِحْرَ قُوْرَ نَنِيْمُوْمَلَابِ مَكِيْلَاءِ صِيْرَدِ مْتِدَع**
 زا ی ربمایپ دما امش دزن هب هک ق یقحت هب»

امش ی اهیتخس و ت لاکشم هک امش دوخ س و فند

1. هبوت : ۹ هروسدزا ، ۱۲۸ هیا

و تیاده یارب، تسا راوگان رایسب وایارب
ن انمؤم هب تبسن و، تسا صیرح امش تداعس
»تسا نابره و فوئر

و یورپ نودب، مدرم تیاده رب صرح ایآ
اهنآ تعاطا و یورپ ایآ و؟ دوشی مهنآ تعباتم
رب؟ تسا نکم تعباتم موزل و تسایر نودب
ار ربمایپ، نارفاک و ناگرشم هکدوب ساسا نیمه
دندادی م رارق خست و تمهد و تیزا و رازآرد
ناشیا و. تسا تسایر ربمایپ همزلا نوچ
ی م دوختسایر اب محازم ار ربمایپ تسایر
هک دوختسایر ظفد یارب اذهلف. دنتسناد
و اتوبذراکنا تشاد ربمایپ تسایر اب مضراع
ددرگ طفاسد تسایر زا همزلاملابات، دندرکی م ار
ندیشک نورید رد هتسویپ میحر ربمغیپ اما
تاداع و بادآزاو، یلهاجءارآ و راکفازاناشیا
هنسرگ؛ تشادن زور و بشد. دوب صیرح ی میهد
ربگنس، هشت و

ادیپ روضد در بند هـنحصرد و تسبی م مکش
 زا و دودن مشد هـب دارفا نیر تکیدزن و ،درکی م
 اجنآ رد و ،تخیر گفئاط هـب هـجنکش و راز آت دش
 ؛درکت عجار م هـکم هـب ابئاخو ،دنتفر یذینار و ازین
 همه ؛دهد مانپ ار واک دودن ر فذ کپ هـکم رد و
 و انوخن تخیر و وال تقرب ممص همه و نمشد
 ؛دمآرد ناکرشم زا ر فذ کپ مانپ رد راجان ؛دندوب
 بـعشرد نـیلمس و مشاهی نب و دوخم امتل اسد هـس
 اذغ و ماعط .دندوب سوبحم و راتفرگ بلاط و بآ
 زینار هـلماعم و تجوازم ،هدرک مارحاهنآ ربار
 زانیملسم لافطای ادص .دندوب هدرک عونمم
 می م هـکم نورد هـب بعش تشپ ز ا هـبش ،می گنسرگ
 هرخلآ اب ات .دندرکی م عامتسا ناکرشم و ،دیسر
 هـکم زا ی نعید دش هـنیدم هـب ترجه هـب ،راجان
 ناکرشم ات ،دنامد روژ راغرد زور هـس تخیرگ
 هـک نینمؤماریمأ و ؛دنیوجب دناوتد ار یو هار
 اهنت نامیا رب صرد رد و راگزور درم هـناگی
 رد ار دوخن اج ،دوب ترضدنآ مارمور هـلابند
 شار فرد ربمایپ یاجر سد و ،هـدهند صلاخا قبط
 دیباوخ و

لّمحتو تالاکشم نیا مامت هـکتسا مولعم و
 بوجو ی نعید ،تسا تسایر هـب توعد ،اهجنر
 و ی هـلا تسایر اّمأ ؛اهنآ زا مدرم هـقلطم تاعطا
 نوخ و اهی ردبرد نیا اب مزلام هـک ،یونعم
 جات و تخترب ندر هـیکت هـن ،تس اهی رگج
 هـندوب دبعار هـانگی بو موضعم مدرم و ،رابکتسا
 نـدیشک دوخ زیمهم ریز رد و ،نداد رارق دوخ
 گنسر ف راز هـی روبصد هـب ات قشع ز

«تسا»

مَلاَسلا هیلَع نینمؤماریمأ زا هکرمع بانج
 زاتسایر ؛تفرگی م هدرخار تسایر هب صرح
 و دوخرب و ا .دوب و ا دوخ کیرات و گنت هاگدید
 و ،تامحز هک ،دوب هدرک س ایق دوخ ی هاشلات
 هتوب هبار ن آرق ت ایآ و ،هاه تیصو و ،هاه شرافس
 ن مژ هبار همه ،تسایر ی ارب و ،هدرپس ن ایسند
 نینمؤماریمأ هاگدید و رظنم ی لو .تخور فس خب
 قفاو ،تسایر گید ی اج تسایر رد مَلاَسلا هیلَع
 نیا هک دنکی م ل اغشا ار ی عساو وی لاء ی اضف ن آ
 درادنه ار ن ادب ء اوها و ءار آ

بلاط مَلاَسلا هیلَع نینمؤماریمأ رگا
 ن او انامه رد ،دوب ی هلا ریغ تراما و تسایر
 ،دربی م ریشمش هضبق هبتسد الله لوسر تلحر
 و ؛دومنی م بوکنم و ل و ذخم ار نیفلاخم همه و
 ار مَلاَسلا نوچی لو .تشاد ی تردق و ی ئاناوت نینچ
 نادند و ،تشذگ تراما نیا زا ،دیدیم رطخ رد
 ی لادر رد تخاس هشیپ ار ربص و ،درانگ رگجرب
 رد هک

ن اوختسا ش یولگ رد و ،هدیلخ راخ ش نامشچ
دوب هدرک ریگ

نوچ :هک تسا هدر و آ دیدحا ی با ن با
هنیدم ه بن ایفسد و با دندرک تعید رکب و با اب نیر جا هم
اَهْفُطِي لَا تَجَاعَ ي رَا ي نَا اللّٰهَ وَا مَأ :تفگی م و دما
ن یا !؟م کر ما ن م رکب و با م یف !ف اتم دب عا ی ؛م دلا لا ا
ایلع ی تعید ؟ن لآ ذلا ن یا ؟ن لآ ذلا ن یا ؟ن افعضت س ما
؟ش یرق ن م ی حل قا ی ف اذه ل اب ام - س اب عا و
ی کاخ و درگ و ر اب غن م هک ادخ ه ب دنگوس»

چی ه و هتفرگ ار ف ار ن امسا هک منکی م دهاشم ار
و دناشنی منور ف ار ن آ ن تخیر ن و خ ز ا ریغ زیچ
رما رد رکب و با !ف اتم دب عا ل آ ی ا .دنکی منش و ماخ
هک ی ر ف ذ و د دنتسه اجک !؟تسا هراک هچ امش
هک ی ر ف ذ و د دنتسه اجک ؟دنا ه دش هدرمش ف یعض
ن یا ز ا و ا دارم و - ؟دنا هتفرگ ر ارق ل یلذ و داقم
رما هک تسا ه دش هچ - دوب س اب ع و ی لع ر ف ذ و د
ش یرق ف ئا و ط ز ا ه ف ئا ط ن یرتت سپ رد ت موکد
«؟تسا هتفرگ ر ارق

ملا سلا هیلع ن ینمؤ مار یما ه بن ایفسد و با س پس
اَهْنَأْمَلًا تَنْشِدْنَ اِلّٰهَ وَفَ ،اَكْعِيَابَا اَكْدِي طُسْبَا :تفگ
عَنْتَمَافِ !اَلْجَرِّ وَ اَلْيَخِّ - رِكْبَا بَا ي تَعِيْدُ - لِ يَضْفِي بَا ي لَع
وُه و هُذَعَمَاقُ هُنِمِ سَئِي اَمَافِ مَلَسْلَا هِيْلَعُ ي لَع هِيْلَع
:س مَلْتَمَا رَعِشْدُ شْنِي

تعید و ت اب اتن ک ز ارد ار تتسد ی لع ی ا»
هنیدم رهش مامت ی هاو خ ب رگا ادخ ه ب دنگوس ؛منک
هدایپ و ماظن هراوس ز ا ر پ رکب و با اب گنج ی ار بار
ز ا ملا سلا هیلع ن ینمؤ مار یما !درک م هاو خ ماظن

دیزرو عانتما ،تعید و نایفسد وبأ تساوخر د
وا دزد زا دش سویام یاع زا نایفسد وبأ نوچ
:دناوخم ار سملتم رعشو ،تساخر ب

هک یمتسرب دنکی منذی رادیاپ و یگداتسیا
:ل یلذ و داقئم ود رگم دوشد دراو وا ربدهاوخم
تسا یبوچ خیم ی رگید و تسا هلیبق رامد یکی
هدیبوک نیمز هب ار رامد نامسیر و دنب نآ اب هک
دنا

هب هک یدوبمک و ناصقن رد رامد نیا اماً
هتسبش نامسیر هب دوشی م دراو وا

ش تسد ه بن امسیر هلیسو ه بار ش ندرگ و ه دش
 هتسکش ن دیوک هطساو ه بی بوچ خیم ن آ و ؛ دنا هتسب
 ی مزهیرگ و ای ار بی سکو ، هتشاد ر ب فاکشو و ه دش
 «. دناوخی مزهیتر م و دنک

تر ضد هک دنا ه دروا ریثا ن با و ی ربط
 و درط ار ن ایفس و با م لاسلا هیلع نینمؤ م لاریما
أَذْهَبَتْ دَرَأَ امِ اللَّهِ وَ كَنَّا : دَنْتَفْگَ وَا هِبْ وَا هِرْ كَ رَجَزَ
! أَرَّشِدْ مِ لَاسِلَا تِ یَغْبِ اَمَلَا طِ اللَّهِ وَ كَنَّا وَ ! هَنْتَفَلَا لَّا!
! كِ تَحِیْصِنِی فَا نَا هَجَا دِ لَا

داهنشپ نیانیا ز اوتهک دنوادخ هب دنگوس»
 نامز ز او ! یرادن ار داسف و هنتف دصق ز ا ریغ
 ی مز شد بلط م لاسا ی ار ب و تهک تسا نیرید ی اه
 ! «میرادن و ته تحیصن رد ی زاینام ! ی درک

لوسر یومع س آبع ، ن ایفس و با رب هولاع
 دما م لاسلا هیلع نینمؤ م لاریما تر ضد دزن هب ادخ
 ی م تر و ص نیا رد و ؛ منک تعید م دما : تفگ و
 تعید ادخل و سر م ع رسپ اب ادخل و سر م ع : دنیوگ
 دنناو ته هک دنوشی مز ادیپ رفن و در گید و تسا ه درک
 دنشاب هتشاد فالاتخا رگیدکی اب ه لئسم نیانیا رد

سُی لَعِطَسُ أَبْعَالِ آقَ : دسیونی م یرونید هبیتقن با
 ، كُعِیَابَا كَدِی طُسْبَا : - هُهَجَوُ اللَّهُ مَرَّكَ - بِبِلَاطِیْبَا نِ بَ
 ی لُصَدِ اللَّهِ لِوُسَرِ مَّعَ نَبَا عِیَابِ اللَّهِ لِوُسَرِ مَّعَ : لُ آقِیْفَ
 آذَه نَّ آفَ كِ تِیْبِلْ هَا كُعِیَابِیْ وَ ، مَّ لَسَدَ وَ) هَلَا وَ (هِیْأَعُ اللَّهُ
 لُ قِیْمَ لَنْ آكَا إِذَا رَمَلَا

بُاطِیْنَمَ وَ : - هُهَجَوُ اللَّهُ مَرَّكَ - سُی لَعِطَسُ لُ آقَفَ

1 و ۲۰۹ ص ۳ ج ، رسم فراعملا راد عبط ، «ی ربط خیراته»
 تیید و ۳۲۶ ص ، یرمق یرجه ۱۳۸۵ تورید عبط ، «ل ماکلا خیراته»
 تسا ترابع س کعو . دنا ه دروا هتْمُرْبُشْ و کعم ، باتکود نیانیا رد ار مود
 ش یاهتسد ز ایکی ه بن اوید ندرگ ن تسب ز ا

1!؟أَتْرِيغَ رَمْلًا أَذْه

ام ز ا ريغ ي سكر گم :دندومرف ترضد»
!«؟دشاب هتشاد ار تماما هيعاد تسان كم
تفلاخ هكنيا اب ماسلا هيلع نينمو ملا ريمأ
يارب ،دنتسنادى م دوخ رصحنم قدار تراما و
داسف و هنتفه كا ادخل وسر تيصو و ادخى باضر
زا ،دوشذت فآ راچد اپون ماسا و ،ددرگنذ ايارب
دنتشادرب دوخ ماسم قدار

---

1 ،ديدحلاى بانبا «هغلابلا جهذ حرش» و ٦٠ ص ،«تسايسلا و تماملا»
١٦١ ص و ١٦٠ ص ،١ ج ،تغيرعلا بتكلا ايجاراد عبط

و ، تشذگ تقیقد و انعم تسا نیا
 و تماهش دافم تسا نیا ؛ تیدوبع و ، یراکادف
 ی انعم تسا نیا ؛ تمارکو و یراوگرزبو ت عاجش
 تقیقد تسا نیا . تیاعر و ی تسرپرسد و تیلاو
 درجت و قلاطا و معسد

الله مژک - ی لع نوچ : دیوگی م هبیتق نبا
 :تفگی م ، دندروا دجسم هبت عبید ی ار بار - ههجو
 !رگب ابا عیاب : هذ لیقف . هلوسر و خا و الله دبع انا
 مُتْأ و مُعْیَابَا لَا !مَنْمِ رَمْلًا اذْهَبْ قَحَا اَنَا : لَأَقْفِ
 و ؛ رِاصْنَلًا نِمِ رَمْلًا اذْهَبْ مُتَذَا !ی لَهْ عِیْبَابِ ی لَوَا
 هِیْءَ اللهُ ی لَصِ ی بِنَا نِمِ هَبَارَقْلَابِ مِهْیْءَ مُتَجَجْتَا
 . اَبْصَغِ تِیْبَالِهَا اَنِمُ هَنُوذُخَاتِ وَ مَّسَدِ وَ (هلا و)
 رِمْلًا اذْهَبِ ی لَوَا مَكْنَا رِاصْنَلًا مُتَمَعَزْ مُتْسَلَا
 و ، هَدَاقْمَلَا مُكُوْطِ عَافٍ ؛ مَكْنِمِ دَمَحْمِ نَاكَا اَمَلِ ، مُهْنِمِ
 اَمَلِ لِمَبِ مَكِیْءَ جُجْتَا اَنَا و ؟ هَرَامِلًا مُكِیْلًا اَوْمَسَدِ
 اللهُ لَوَسْرِبِ ی لَوَا نَحْدِ . رِاصْنَلًا ی لَعِ هَبِ مُتَجَجْتَا
 اَوْ عُوْبِفْ لَا و ؛ نَوْنِمُوْتِ مُتْتَكْنِ اِنُوْفِصْنَا فِ ؛ اَتِیْمِ وَ اَیْحِ
 نَوْمَلَعْتِ مُتْأ و مِظْلَابِ

لَأَقْفِ !عِیَابْتِ ی تَدَاكُوْرْتِمِ تَسَلَا كْنَا : رُمْعَلِ اَقْفِ
 مَوِیْلًا هَلَا دَدْشَا و !هَرُطْشِ كَا اَبْلَدِ بُلْحَا بُّی لَعِ هَلَا
 لَا !رُمْعَا اَی اللهُ و : لَأَقْمُتْ . اَدَغِ كِیْءَ هَدَدِزِیْ هَرْمَا
 لَافِ عِیَابْتِ مَن اَفِ : رِكْبِ و بَا لَأَقْفِ . هُعِیَابَا لَا و كَلُوْقَلِ بَقَا
 !اَكْهَرُكَا

ردار بو متسه ادخ هدنب ن م : تفگی م ی لع»
 :تفگ !ن کت عبید رکبویا اب : دنتفگ و ا هب . ادخل و سر
 !امش ز ا متسه رتر او از سد ترا ما و ت فلاخ هب ن م
 دیتسه رتر او از سد امش و !منکی مذت عبید امش اب ن م
 ار ترا ما و ت فلاخ امش !دینامذت عبید ن م اب هک

هیلء رب هك ار دوخ لیلء و ،دیتفرگ راصنا زا
یّصد الله لوسر هب امشد تبارق ،دیدرک هماقا ناشیا
امشد نیا دوجو اب و ؛دوب مّلس و هلاّ و هیلء الله
روط هب تیل لها ام زا ار تراما و تفلاخ
!دیا هدوبر بصدغ

دیدرکذ دومناو نینچ راصنا ی ار ب امشد ایآ
راواز سد تفلاخ و تماما رما هب ناشیا زا امشد :هك
ناشیا و !؟تسامشد زا دمحمهکنیا تهج هب ،دیرت
امشد هب ار روما تدایق ،ناهرب و تّجد نیدب
میلست امشد هب ار تراما و تموکد و ،دندرپس
راصنا اب امشد هك روط نامه هب نم و !؟دندرک
نامه هب و ،منکیم جاجتدا امشد اب ،دیدرک جاجتدا
و تّجد هماقا ،دیدومذ هماقا هك ی ناهرب و تّجد
هچ ،ل ادره رد ام !میامنیم ناهرب

تلاد رد هچ و ، ادخلوسر تایدل ادر
!میرتر اوازسد ادخلوسر هب ، ادخلوسر تائم
فاصنا رگا و ؛ دیهد فاصنا دیرادن امیا رگا سپ
او ملعیور زاملظ هب رارقا هب ار امشد دیهدن
!تشاد دنهاوخ

دنهاوخذاهراروت: تفگرْمعل ادرنیا رد
یا: تفگترضد! ینک تعید هکنیا رگم درک
نآزایرادقمهکشودبریشناتسپنیازا! رمع
و تفلاخرما زورما و !دوب دهاوخوتی ارب
هب ادر فیهکنکراوتسا و مکحم ار رکبواب تراما
رمعی ا: دومرفسپس و .دنادرگ دهاوخرپوت
اب و مریدپیمناروت راتفگ هک ادخ هب دنگوس
رگانیاربان: تفگرکبواب! منکیمن تعید رکبواب
!«منکیمن هارکاتعیدرباروتنم، ینکذت تعید

ریدردناتاحب و خیراتلها ربی راب
ملاسلا هیلع نینمؤماریمارگاکتسانشور
اب و ،دنتفریدپیما ار نایفسدوبأ و سآبع تعید
نادبهکمشاهینب و راصنا و رجاهم زای تعامج
ربار هیفقس اذت فلاخم مء دندوب هدیورگترضد
یم تموکد و تراما هب کَش نودب ،دنتشادیما
هنتفن و دبو تملاسم روط هبراکنیا یلو دندیسر
فرط اریز .تفرگیمن تروصدی زیرنوخ و
و هئطوت ددرد زیند فلاخم بزح و لباقم
و ،دشیما هتخیراهنوخ و ،دمآیما رب زیهجت
؛دندشیما هتشک دنتشاد هنیسرد ار نآرقنایراق
مّسم قدنیا زاملاسلا هیلع نینمؤماریم اذهلّف
زا هب رضاد ادخی ارب و ،تشذگ الله یف و لله
بی ولهپن تسکش و ،یروصد ترّعدن دادتسد
لأفظا ندش میتیو ،هرّدخمن آتلحر و ،ارهزیب

هلاس هس و تسيب تامحز ات دش كاذ ريغ و دوخ
 یرهاظت سایر ابق یاقو ، دور نردّه ادخل و سر
 ددرگن هلدابم

زا سپ ماسلا هیاء نینمؤماریمأ هبطذ
 وبا و سابع خساپ رد ادخل و سر تلحر
 نایفس

تلحر تقورد ترضدن آهکی اهبطذزا
 ن آهکس ابع و نایفس و با او جرد و ادخل و سر
 داریا ، دندرک تعید لوبقه به توعدا ار ترضد
 ترضدن آفده و روظنم یبوخ به دناهد رک
 :دوشی م صخشم

!ةأَجَنَّا نِ فُسِبِن تَفْلًا جَاوْمًا اوّش! سُأَنَّا اِهْيَا
 نِ اَجِيْتَن ع اوْعَضَو !ةرَفَانْمَا قِيرَطَن ع اوْجِرَع و
 مَسْتَسَا وَا ، حَانَجِب ضَهَن نَم حَلْفَا !ةرَخَاقْمَا
 و !اهْلُكَا اِهْبُصْ غِيْمَقْلَا و نِجَا عَام اَذَه !حَارَاف
 رِيْغِبِ عَارِزَلَاك اِهَعَانِيَا تَقُو رِيْغِةرَمَثَلَا يَنْتَجْم
 بهَضْرَا

نَا و ؛كَلْمَا يَدْعُ صَرَد :اُولُوْقِيْلُ قَا نِ اَف
 و اَيْتَلَا دَعَبَتَا هِيَه ؛تَوْمَلَا نِم عَزَج اُولُوْقِيْتِ كَسَا
 لِفْطَلَا نِم تَوْمَلَابِ سُذَا بِلَاطِ يَبَا نُبَلَا اللهُ و ؛يْتَلَا
 لِب ؛هَمَا يَدْتِب

مُتَبَرِّطُضَلًا بِهَبِّ تَحْبُ وَادِمِ دَعِنِ وَنَكَمِي اَعَاتِ جَمَدَنَا
 1. دَعِبَلَا سِي وَطَلَا سِي فَا تَشْرُلَا بَا رِطْضَا

رد ار ماهنتف جاوما دیفاکشب مدرم یا»
 ندومیدزا و! تاجذیاهی تشک به، مطلاتم یایرد
 نداتفاش پیرکفو ن تسجی رتربس دو به بلاغم هار
 لیم و دیئارگب میقتسم طار صد به، ندش مدقم و
 رابکتسال صا ربه کار ترخافمیاهیجات و! دینک
 ! دینک فیبرود به و دیز ادنیب دوخ - یاهر سدزاتسا
 ن تشاد ابایه کتسا یسکن آزا ی رانگتسر و حلاف
 هایق و دیآرد ز اورپ به ل ابود ن و چمه رایو نیعم
 ، راک کمک و رصان ادقف ترو صرد ایو ، دنک
 قیرط

هدئاف نودب هعزانم زا ار مدرم و دیوپد ار
 درانگب ت حار هر مژو

رد و طئارشدن یدب هکی ترا ما و تفلاخنیا
 ن و چمه ، دینا و خیم ن آ به ارم امشد تیعضو نیا
 ن آ معط و گنر هکتسا یاهدیدنگ و نفعتم بآ
 شاهد نماشآ یاربترو صدنیا رد و ، هدرک رییغت
 رد هکتسا یاهمقلن و چمه و ، دوددها و خذ ار اوگ
 مادقا و . دشکبار وا و دنک ریگ شاهد نروخی ولگ
 تخرد هویم هکتسا یسکن و چمه ن آ رب هدننک
 شپیو ، دنیچبن آن تخپو ندیسر نامز زالبقار
 و ؛ دنکب تخرد زاتوارط و ی نیریش ناوازا
 ریگرد ار ت عارز هکی عراز صخشدن و چمه
 ن آزا ت سا مولعم هک ، دهد ماجناش دوخ نیمز
 دربدها و خذی عافتنا

باط و میاشگب نخسد به بل نم رگا سپ

1. مجنپ هبطذ ، «غلابلا جهن»

نیا ز ا و ا دصقم : دنیوگی م منک ت فلاخ و ترا ما
و ؛ تسا هدوب ت موکد و تنطلس ر ب ص ر ح ب ل ط
زا : دنیوگی م ، میوگدی نخس و مدنب ورف ب ا رگا
تسا هدیست گرم

هیئات؛ این نسبت‌ها به من چقدر دور است
بعد از تحمّل مشکلات (همچون مردی که با زن
کوتاه قد بد اخلاق ازدواج کرده، و چون عیش او
را منغص کرد او را طلاق گفت و با زن بلند
قامتی که اخلاقش تندتر و زننده‌تر بود، ازدواج
کرده و عیشش را بیشتر منغص کرد، و ناچار او
را نیز طلاق گفت؛ و در نتیجه هر دو را رها
نمود). سوگند به خداوند که پسر ابو طالب انسش
به مرگ، از انس طفل به پستان مادرش بیشتر
است. بلکه من در آن علم مکنون و مخفی پیچیده
شدم و قرار

دنامه امش منک راهظا و میاشگد بلا هک متفرگ
 یاههاچ رد هک یزارد و لیوط یاهن امسیر
 دیهاو خردش یوشتو بارطضا هب ددنگا هر قیمه
 «.دما»

دوجو اب ترضدن آ هک مینیبی م اجنیا رد
 ،ی هلا ش ناد فرژ رجب و نونکم مدع هب لوصو
 ماتوک هک دنکی م تفلاخ رجب صرح هب هراشا
 اروا ،ن آ تیعقاو و تقیقده هب هجو تنودب ،ن ارظن
 .دنادی م مهتم

رد ملاسلا هیلع نینمو ملاریما هیقشقه هبطخ شیوخ تفلاخ نامز

هک حوضو روط هب هیقشقه هبطخ رد و
 هک دنوادخ هب دنگوس ،دنکی م لقن ار نایرج
 حور و ناج هدنگ هدنز و ،هناد و بآ هدنفاکش
 یارب طقف و طقف تفلاخل و بقی هک دنکی م دای ،تسا
 هب یگدیسر و نارگمتدی بوکرس و ملظ عفد
 قاقحا و ناگنسرگ و افعض و ارقف و نامولظم
 نیا نیماضم زا .تسا هدوب مدرم هقد قوقد
 هثلاثی افلخ عیاقو زا سپ ار نآ هک تسادیپ هبطخ
 :دناهدرک نایب دوخت تفلاخ مایا رد و

هَنَا وَ تَفَاحَةً یبَا نَبَا اَهْصَمَقَتْ ذَقَلِ اللّٰه وَ اَمَا
 رُدِحْنِیْ بِیْ حَرِّ لَانِمِ بَطُّقْلَا لَحْمِ اَهْنِمِ یلَحْمَنَّ اُمْلَعِیْلَا
 اَهْنُوْدُ تُتْدَسَفَ .رُیْطَا یلَا یقَرِّیْ لَا وَ ،لِیْسَلَا یْدَع
 نَا نِیْبِ یَا تْرَا تُتْقِفَطْ وَ ،اَحْشَکْ اَهْذَعُ تُیُوْطْ وَ اَبُوْثْ
 مَرْهَیْدَ اَیْمَعِ اَهْبُخِ یلَا رَبْصَا وَ اَءَا دَجِ دِیْبِ لَوْصَا
 اَهْیْفُ حَدِکِیْ وَ ،رُیْعَصَلَا اَهْیْفُ بُیْشِیْ وَ ،رُیْبِکَلَا اَهْیْفُ
 اَتَا هِ یلَا رَبْصَلَا نَا تُیَا رَفُ ؛هَبَّرِ یقَلِیْ یْتَدُنْ مَوْمِ
 یجَشَقِ لَحَا یفَوِ یذَقِنِ یَعْلَا یفَوِ تُرَبْصَفَ ؛یجَا
 یلْدَافُ ،هَلِیْبَسِلْ لَوْلَا یضَمِ یْتَدُ .اَبْهَنْ یثَارْتِ یرَا

(:يَشْعَلُ الْوَقِيلَ ثَمَّتْ مَثْرُهُ دَعَبٌ بِأَطْحَالِنِ بَا يَ لَا أَهْبِ

ذَا يَتَايِدِ فِي أَهْلِيْقَتْسِي وَهُ أَنْيْبٌ أَبْجَعُ أَيَفِ
- أَهْيَعْرَضُ أَرْطَشْتِ أَمْ دَشَلْ - هِنَافِ وَ دَعَبٌ رَخَلَا أَهْدَقَعُ
نُشْخِي وَ ، أَهْمَلَاكُ ظُلْغِي عَانَشْخَ عَزُودِ فِي أَهْرِيَصَفِ
.أَهْنِمِ رَادْتَعْلَا وَ أَهْيَفِ رَاتْعِلَا رُتْكِ وَ ، أَهْسَمِ
نَا وَ ، مَرَخَ أَهْلَقِ نَشْأَنَا إِبْعَصَلَا بِكَارِكِ أَهْبِحَاصَفِ
وَ طِبْخِبِ اللهُ رُمَعَلَا سُنَانَا يَ تَمَفْ مَحَقَّتْ أَهْلَا سَسَلْسَا
.ضِ ارْتَعَا وَ نِوَلْتِ وَ سِإْمِشِ

يَ تَدْنَحِمْلَا هَدِشْ وَ هَدْمَلَا لُوطِ يَ أَعْتُرَبَصَفِ
يَنَّا مَعَزَةَ عَامَجِ فِي أَهْلَعَجِ ، هَلِيْبَسِي يَضَمِ إِذَا
يَ فِي بُبَيْرَلَا ضَرْتَعَا يَ تَمِ ! يَ رَوْشَلَا وَ لِيهِ أَيَفِ .مُهِدَحَا
، رِنَاطْنَلَا هِدْهِي لَانُ رَقَا تُرْصِي تَدْمُهْنِمِ لَوْلَا عَمِ
.أُورَاطِ إِذَا تُرْطِ وَ أَوْفَسَا إِذَا تُفَقَسَا يَنَكَلِ

رُخَلَا لَامِ وَ ، هِنَغَضِ مُهْنِمِ لُجَرِ يَغَصَفِ
أَجْفَانِ مَوْقَلَا ثَلَاثَ مَاقِنَا يَ لَا .نِ هَوْنِ هَعَمِ ، هَرِهَصِلِ
هَيِبَا وَ نِبْ هَعَمِ مَاقِ وَ ، هِفَلْتَعْمِ وَ هَلِيْتِنِ نِيْبِ هِيَنْضِ
لِبَلَا مَمُضَخِ اللهُ لَامِ نِ وَ مُضْخِي

هَيْدَع زَهْجَا وَ ، هُئْتَفْ تَكْتَنَا نَأِ لَأِ . بِعِيبَرَلَا تَيْبِنْد
سُنَانَا وَ لَأِ لَأِ دَعَارِ أَمَفْ . هُتَنْطِبِ هِبْ تَبِكْ وَ ، هُئْمَع
سَيِّتْد ، بِنَا جَلِكْنِم سَيِّدَعَنْ وَلَانْتِي ، سَيِّ لَأِ عِبْضَا فِرْعَد
سَيِّ لُودَنْ يِعْمَتَجْم ، سَيِّ أَفْطِعْ قَشْد وَ ، نِنَ أَسْحَا سَيِّ طُو دَقْل
وَ هَفِنَاطْ تَتَكْد رِمْلَآبْ تَضَهْدَ أَمَفْ . مَنَغْلَا هَضِيْبِرْ
مَلَاكْ أَوْ عَمْسِيْدَمْ مَهْنَاكْ ؛ نَوْرَخَا طَسَقْ وَ سِرْخَا تَقْرَمْ
: لُوقِيْدُ تُشِيْدِ اللهُ

نَوْدِيْرِيْ اَل نِيْدَلِّيْ اَهْلَعَجْنَ عُرْخَا لَأِ رَا دَلَا كَلْتِ

1. (نَ يَقْتَمِلَا هَيْقَاعَلَا وَ اَدَا سَفَا لَأِ وَ ضِرْ لَأِ لَأِ فَاوْلَع

مُهْنَكَا وَ اَهْوَعُوْ وَ اَهْوَعِمَسْدُ دَقْل اللهُ وَ سَيِّ لِبْ
سَيِّ دَلَا وَ اَمَا . اَهْجِرِيْبِزْ مُهَقَارْ وَ مُهْنِيْعَا سَيِّ فَا يَنْدَلَا تِيْلِد
وَ ، رِيْضَا حَا رُوْضْدُ لَأَوْلَا هَمَسْنَا اَرَبْ وَ هَبْحَا قَلْف
سَيِّدَعُ اللهُ نَخَا اَم وَ ، رِيْصَانَا دُوْجُوْبْ هَجْحَا مُاِيْق
بِعَسْدُ لَأِ وَ مِلَاطْ هَظْكُ سَيِّدَعُ اَوْرَاقِيْدُ لَأِ نَأِ عَامَلَعَا
اَهْرَخَا تُتِيْقَسَا وَ ، اَهْبِرَاغُ سَيِّدَعُ اَهْلَبْدُ تُتِيْقَلَا مَوْلُظَمْ
نَمِ سَيِّ دَنَعُ دَهْرَا هَذَهْ مَكَا يَنْدُ مُتِيْقَلَا وَ ، اَهْلُوْأُ سِيْ اَكْبِ
: زِنْدَعُ هَطْفَعُ

دَنَعُ دَاوَسْلَا لِيْ هَا نَمِ لُجَرِ هِيْلَا مَاقْ وَ) اَوْلَاقْ
لِ بَقَافْ اَبَاتِكْ هَلَوَانْفِ هِتَبْطُخْ نَمِ عِضُوْمَلَا اَذَهْ سَيِّ لَأِ هِغَوْلِبْ
. هِيْفُ رُظْنِيْدِ

اِيْدِ : - اَمُهْدَعُ اللهُ سَيِّ ضِرْ - سِيْ اَبَعُ نُبَا لِ اَقْ
! اَتِيْضْفَا تُشِيْدُ نَمِ اَكْتَبْطُخْ تَدْرَطَا وَ لَانِ يَنْمُوْمَارِيْمَا
مُثْ تَرْدَهْ هَقَشِقَشْ كَلْتِ ! سِيْ اَبَعُ نُبَا اِيْدِ تَاهِيْهْ : لِ اَقْفْ
: تَرَقْ

طَقْ مَلَاكُ سَيِّدَعُ تُفِسَا اَمِ اللهُ وَ فِ : سِيْ اَبَعُ نُبَا لِ اَقْ
نَ يَنْمُوْمَلَا رِيْمَا نَوْكِيْدُ لَأِ نَأِ مُمَلَاكَلَا اَذَهْ سَيِّدَعُ سَيِّ فِسَاكْ
2. دَارَا تُشِيْدُ هُنْمِ غَلْبِ مَلَا سَلَا هِيْلَعُ

1. 38 قياً ، 28 : ص صفة مروسزا

2 ديسد خيش و داتسا زيدا ار هبطخ نيا و ، مّوسد هبطخ «هغلابلا جهند»
و 109 ص ، سِيْ كَنَسْ عِبْطُ «داشرا» رد هلامكو و همامتبد ديفم خيش : سِيْ ضِرْ
362 - 360 ص «رابخلا سِيْ ناعم» رد قودصد موحرم ريذ و ، 160

هفاحه وبأ رسپ ركبوبأ :هك ديشاب هاگآ»
ربرد ار تاما تلذ و ديشوپ ار تراما هماج
و تبسند :تسنادی می بوخ هب هک ی لارد ،درک
بطق هلزئم و تبسند ،تفلاذ ی ارب نم هلزئم
نآ هب ایسآ شدرگ رادم هک ایسآ ی ارب تسایسآ
بطق و روح نادقف تروصد و ،تسا روح
ی زیچ تیصاخی ب و نارگ گنسد زج ایسآ ،نآ
تّمآ هامت هب ی هلا ضیف و فراعم و مولع .تسیند
هلق و هوک زارفزا ملسا نیآ رد رشب دارفا و
و ،دوشی م ریزارسد لیسند و چمه نم شناد دوجو
و دزیری م بیشن هب ی دنلبزا

رد دناوتی مذی زاورپ دندب هدنرپ و غرم چیه
و ،دسرب نم عیفر ناشکھک هب دوخ تکر د جوا
دنگ دادملقنم قفا مه و نازیم مهار دوخ
تفلاخ سبابا هب سبلم ار رکبواباً نوچ
ار دوی ولهد و ،متخادنا ار تفلاخ هماج ،مدید
ور فرکت و هشیدنا رد و ،مدرک ی هت ن آل وبقزا
اب ،مصخر ب هبلغ و هلمدی ار ب هداما ایآ :هک متفر
دوخ قح هبلطم و ،مدرگ هدش عطق و هدیر بتسد
تسا رشیدار فامامتو ماساتما عیمج قح هک ار
و هتخاس هشیپ ار ی ئابیکش هکنیا ای و ؟منکب
نآ ؟منک ربص تللاظ ی روک و ماهبا تملظرب
و هدوسر فریپ ار ناگزرب هکی تملظ و ی کیرات
ی م یوم دیپس ار نلاسدرخ و ،دیامنی م توترف
ی م مآ و جنر اب م اوتی گذنز رد ار نمؤم و ،دنگ
ناهجزا تخر ،هدرک ی رپس ار شرمع ات دز ادنا
دسرب شراگدرو رپت اقلام هب و ،ددنبرب

مدیسر هجیتن نیا هب مدرک لّمات نوچ سپ
هنالقاء مود تروصد نیا رب ی ئابیکش و ربص هک
هکی لادرد ،متخاس هشیپ ار ربص اذهلّف بتسار ت
ریگ ناوختسا میولگ رد و ،هدیلخ راخ ممشچ رد
دوب هدرک

هب هک ار ادخلوسر توّبن تاریم نم
هدش جار ات دوب هدیسر ثرا نم هب تماماً بصنم
هار ،تفلاخ بصاغ نیلوا رکبواباً هکنیا ات .متفای
سپ و ،تشدگرد و هدیناسر نایاپ هب ار هدش یط
ناوند هب باطذن برمء هب ار تفلاخ دوزا
رادوریگ رد هک واقح ی ادا و هوشر تخادرپ
ادا ،درکی مشلاتوان دروا راکی ور هب و هفیفسد
رعش هب ماسلا هیلع نینمؤماریمأ اجنیا رد) درک

(تسجل ثمّ دهاشد ن اوندع بهر عاشد ی شدعاً

نم تلاد نایم تسا توافقت و قرف ر دقچ»

ی امرگرد رتشد ن اهو ک رسد ر بهک ی زور ن آرد
نایم و ،مدومنی م قیرط سیط باتفا شبات و او ه
و ،مدوب ر باج ر دارب :نایح میدن بهک ی زور نا
ی م ش یاسا ل ام کرد و هدوب تمعدو زانرد قرغ
» .متسینز

تایدن امز رد و ا هکنا دوجو ابهک اتفگشیا

و ،تساوخی م مدرم زا ار دوخ تعیب خسف ،دوخ
رس اُمکیفی ئی لء و مُکریخب تُسلف ی نولیکا ی نولیکا
تیسو اب ،دادی م

دوخ گرم زا دعب ار تفلاخن امیپ هرگ ،دوخ
و محکم ر فذود نیا بهک دنگوس - تسب رمع ی ارب
هدرک تمسق دوخ نید ار تفلاخن اتسپ ود راوتسا
دنتسناوت هچنا ر تمامت هچ ره ی تردق اب مادک ره و
و نیمز رد ار تفلاخ سپ - دندیشود ار ن آ ریش
گنس بهک ،داد رارق ی راومهان و خلاگنس ل حم
بهن دز تسد و ؛دوب تشرد و ظیغ ن آ ی ا ههولق
و ،رایسب ش یاطخ و ش زغ و ،نشخ و ربز ن آ
ن اوار ف ش یهاوخ رذع و راذتعا

درم نیا اب درو خرب م ه و بحاصم اذهیلعف

رتشد ر ب راوس درم دننامه ،بالقلا ظیغ و نشخ
ی م دوخ فرط بهر ار ن آ مامز رگا بهک دوب ش کرسد
ی م هر اپ ش یبیب ،دورن دنت و دنک ل داعتم ات دیشک
دنت ن انچ ،درکی م اهر و داز آ ار وا رگا و ؛دش
هکلهم رد ار ش بحاصد و دوخ هر ابکی بهک تفری م

1 تعیب: تفگی م هنادع یاقو و تلاکشم رد :بهک تسا رکب و با راتفگ
بهک ی لاد رد متسین امش ن یرتهب ن م !دیر ادرب ارم تعیب ،دیر ادرب ارم
»تسه امش نایم رد ی لء

هب ماگنه نآ رد مدرم هک ادخ هب دنگوس
و ،نیکمتمدعو و ی شکرسو و ،فارحنا و جاجوعا
هار ریگرد ریسو و تکرحو و ،ینوگرگد و نولت
دندش راتفرگو و لاتبم ،میقتسم

تدش و ،تدم لوط دوجو اب نم یرآ
وا هکنیا ات مدرک ربص هدر او یاهی تخسو و تنحم
ارتفلاخو و ،تشدگرد و هدرکتی طارش هار مه
مهنم :تشادنیپم هک داد رارق ی تعامجنایم رد
متهه اهنا زای کی

زاسربام دایرف هب و ایب دنوادخی اسپ
نآ رد ؛دوشیم لیکشت هکی ئاروشد سلانجم نیا
کشد رکبواباً اهنا نیلوا و نم هرابرد هکی ئاروشد
اروشد نیا رد کنیا و ؛دندیزگرباروا و ،دندروآ
(صاقو دعسد) رئاظنونارقانیا هیشو ریظنارم
نبریئز ،نآقعنبنامثع ،فوعنبنمحزلا دبع
یاربنمنکیلو .دنتسناد (الله دیئعن بهحطط ،ماوع
ردلحارم همه رد نیلمسم و ماسا تلصم
و ،مدرکی گنها مهن اشیا اب اهریزارسو اهیدنلب
دوخ دنتساوخی م هکنیمه یاهدنرپو رئاظنونچمه
نوچو و ،مدشیم کیدزن ،دتنک کیدزن نیمز هبار
مدرکی م زاورپ مهنم دندرکی م زاورپ او هب

یور زاصاقو دعسد :اهنا زای کی هکنیا ات
و ؛درکضارعانم زاتشاد هکی اهینیکو دسد
و ی داماد تهج هب ن محزلادبع یرگید
درمنالافاب ؛درکلیموا هبنامثع اب ی دنواشیوخ
هرخلأاب هکنیا ات بریئز و هحطط :تفصد تشز
تفلاخ هب نامثع :بصاغ یافلذ زانیموس
تاهابم و هیرخفتدش زاک ی لادرد ،تساخرپ

ود و ،هتخادنا دوخ مکشد و لغبریز رد داب ،لطاب
سیمغو سیمهو ،دوبه درک رپ دابزا ار دوخی ولهپ
ات هر بوتزا دوخ ک ا روخی ار جم ندرک هر ادا زج
و ،تشادزار طوغت عضو

دیزخیم دوزخ هاگار چ و نیگرسد نایم رد
 و تسدمه شردپ نادنزرف و اب و
 نوچمه ادخلام ندروخ یارب و ،هدش ناتسادمه
 ،دوزخی سرک و ایسای اهن اندد اب رتشد ن دیوج
 هجیتلاب هکنیا ات ؛دندرک هایق ،ار یراهب فاع
 هتشکت عابش رادرک و ،دش زابش اهدیبات نامسیر
 و ر هب ار و اش ایروخ رپ و ،دش شندش
 بتخادنارد

تراما و تفلاخن تفریذپ مدع زا چیه و
 مامت مدید هکنیا رگم ،دومند کانمید و نارگزارم
 نم هب و دندش عمجنم فارطانانچ مدرم تا قبط
 ششود ربه کراتفکی اهل اینوچمه دندروآیور
 ،هدروآیور نم هب بناجوسد ره زا و ؛دزیری
 می مه رسد تشپ رگید هتسد زا سپی اهتسد و
 و نسدهکی ئاج ات ،دندرکی ماحدزا و ،هدمآ
 نم یولهپود و ،دنتفر اپ و تسد ریز رد نیسُد
 نم فارطارد ،دنفسوگ هگ دننام و ؛دید بیسآ
 دندش عمج

و هتفریذپ ار اهنآ تعیب نم نوچ و
 و روما حلاصایارب و ،مدرک لوبقار ناشتیلایو
 تعیب اهنآ زای هورگ ،مدرک هایق اهنآ تموکد
 و ،دندش جراخ نید زای هورگ و ،دنتسکش
 ایوگ .دنتفرگش پیرد ار ناودعو مظهاری هورگ
 ام: «دیامرفی م هک اجنآ ار ادخ ملاک دندوب هدینشن
 یارب میهدی م رارقار ترخایارسد و هناخ نیا
 ی شکرسد و وُء هار نیمزیور رد هکی ناسکنا
 تبقاع راد و ،دنیا میپی مزار یئوج هنتف و داسف و
 »بتسان ار اگزیهرپ یارب

ار ادخ ملاک نیا هک ادخ هب دنگوسد یرآ

هدرک زیند ظفد، ن دینش رب هولاء و ؛ دندوب هدینش
ن امشچرد، دوخی یاهت نیز هب ایند ن کیلو ؛ دندوب
ار ناشیا، ایند جریز و فرخز و، درک هولجا هئنا
دروآرد تفگش و باجعا

، ت فاکش ار هئاد هک ی دنوادخ ن آ هب دنگوسد
؛ دروآ نوریدن آزا ار زبسر رسن اتخرد و هایگو
و هدیرفایب ار ناج و حور هک ی دنوادخ ن آ هب و
روضد تعید ی ار بن ارضاد رگا، دومرف قلخ
دوجو هب دنوادخ تّجد و، دندیناسری مند مهبد
دنوادخ رگا و ؛ دشى مند مامت ن اراک کمک و ن ارضا
مکش و ی روخر پرب هک دوب هتفر گزن امیپ عاملعا
تقفاوم، ن املظم ی گنسر گرب و، ن املاظ ی تسرپ
نیا بکرم ن امسیر هئیا ره، دنریگن مار آ و هدمند
و لهاک هب و، هدرک اهر ار تموکد و تیلو
ار شرخا ن آ نیلوا ماجا ب و، متخادناى م شندرگ
دیتفایى م امش تقوناً ؛ دمومنى م باريسد

بأ زانم دزدرد امش ی‌ایند : ایند نیا هک
تسار ت تسپ ، هدامزب ی نیب هسطع

هبطخ هک هظح نیا رد (هک دنا هتفگ نینچ)

زای درم ، دیسر اجنیدب ماسلا هیلع نینمؤماریمأ
نا هبار ای امان و تساخرب قارع ایاعر
همان آن دناوخ هبار ترضد و ؛ داد ترضد
دومنی م رظن آن هبار دش هجوتم

رد ام ! نینمؤماریمأ ای : تفگ سآبع نبا
، ی درکن ایب هک اجنیا اتار هبطخ نیا هک میراظتنا
! ی نکن ایب زینار ش اهلابند و ی ناسرب ش رخآ هبارت
نخسنیا ، سآبع رسپی اتا هیله : دومرف ترضد
ادص ناجیه هطساو هبار هک دوب ای اهقشقت دنامه
تفرگ رارق دوخی اجرد س پس و هداد

نم هک ادخ هبار دنگوس : دیوگی م سآبع نبا
م دروخد فسآت ی ملاک عطق رب مرمع تدم مامترد
هیلع نینمؤماریمأ ملاک عطق رب نم فسآت دنامه
ی م هک اجنآ هبار هبار ترضد نآ هک ماسلا
» دیناسرن دناسرب تساوخ

موزا رد هعاسه ی نب هفیسد رد رمع راتفگ

دحاو تیب رد تفلاخ و توبذ نید معج

تفلاخرب هک ی تلااکشا زا ی کی
هک دوب نیا ، دنتشاد ماسلا هیلع نینمؤماریمأ
ی مذع معجن ادناخ لکیرد رگیدکی ابات و بوز و تفلاخ
امهیلع - نینمؤماریمأ و ادخلوسر اذهلف . دوش

---

¹ دنکی م چراخش ناهد زا هیر هبار هیشد ار ی زیچ ناجیه ماگنهر رد رتشد
رد و . تسوان ابز ، نآ هک دنرادنی م ی ضعب و ، دنمان هقشقتد ار نآ هک
و ، دنمان ریده ار نآ هک دنکی م ی نادص رتشد ، هقشقتد ندرک چراخت تقو
رد و . درک ادص هقشقتد ندرک نورید تقو رد رتشد ی نعیر ریعبلأ رده
هدش هداد هقشقتد هبار ترده تبسند ترده هقشقتد کالت : ترضد تراپع
ریعبلأ رده هقشقتد کالت تفیقدرد و ؛ ازاجم تلاً هبار تبسند بابزا تسا
ش ناجیه و درب ورفار هقشقتد رتشد س پس ی نعیر تررفمژ . تسا هدوب اهبار
تفرگ رارق دوخل حمرد هقشقتد و دیباوخ

دنتسه ن ادناذكيزا ودره هك - ماسلا و قلاصلا
و . دنشاب اراد ار تفلاخمه و توبذمه دنناوتی من
دناوتی من ، تسا مسم اذلوسر زا توبذنوچ
ددرگ تفلاخ زئاد بلاطی بان بی لع

رب یرگید هفئاط و : دیوگ دیدحلا ی بان با
ل لادتسا ماسلا هیلع نینمؤماریمأ تفلاخم مدع
عمجن دوبذنیاشوخ و ن تشاد تهارک هب دناه درک
بجوم اریز ؛ دحاو هئاخرد تفلاخ و توبذنی
1. دوشی م درم رب ن ادناذنی ربکتو هیرخف
بتک و خیراوت رد وجتسج زا سپ ام
ملاکرد ار نخسن یا ه شیر ، ثیدد

---

¹ ، میهاربال ضفا وبأ دمحمق یقحت ، دیدحلا ی بان با «هغلابلا جهنذ حرش»
۱۱۳، ص ۱۱، ج

دنتسه ی سک نیلوا ناشیا . میتفای رمء و رکبویا
 ناشدوخ هکنیا اب . دناه دوشگ بل هئودحا نیاهه که
 خساپرد راصنا رب هبلغ ی ارب ه دعاسی نب هفیسرد
 تیولوا و فرشد و لصفه که ردئم نب بابحد هباطخ
 ی دنواشیوخ و برقه بل لادتسا ، درکن ایبار راصنا
 هک تسیند لوقعه لأوصا : دنتفگ و هومذ ربمغیپ اب
 اجره ؛ دریگ رارق هداوناخ و دردتفلاخ و توبذ
 رد . دشاب اجنامه مه تفلاخ دیابتسا توبذ هک
 و رکبویا و نارجاهم زا یضعبروضدر هفیسرد
 زاراصنا عیمج و ، لبجن بداعم و حارج هدیعبوبأ
 نبریشد و ، سوا هفئاط سیئر هدأبع نب دنعس هلمج
 زاردم نب بابحد هک جر زخ هفئاط ناگزب زاننعس
 ی اهبطخ و درکی نیاید راصنا تیلصفا و تیولوا
 ی فابیصند س انلا مظعاً مُتَنَافٍ : تفگ نیایا پرد و دناوخ
 . ریمأ مُهْنِمِ وَ رِیْمَا أَنْمَفَ مَوْقَلَا ی بَأْنِا وَ ، رِمْلَا اَدَه
 و . تسار تگرزب ناتبیصند تفلاخ رما رد امشس پ»
 ؛ دنراد ابا بلطم نیاهه زارجاهم خویش و شیرقرگا
 «. دشاب ریمأ کی مه نیرجاهم زا و ریمأ کی ام زا
 ی فینافیسد معمتجید لا تاهیهه : لاقف رمء ماقف
 مُکْرَمُوْتَن اُبْرَعْلَا ی ضْرِبِ لَا اِلَهِ وَ هُنَا وَ ، دِحَاوِ دِمَع
 ی لَوْتَن اِیْ عَبْنِیْ لَا بَرَعْلَا نَّکَا وَ ؛ مُکْرِیْغَن مِ اهْبِیْد وَ
 رِمْلَا اَوْلَا وَ مَهْیِفِ قَوْبُنَا تِنَاکَن مَ لَا اِ رِمْلَا اَدَه
 . مُهْنِمِ

هَجُّحًا بَرَعْلَا نَم اَنْفَلَاخَن مَ ی اَع کَلِذِب اَنْد
 ن اَطْلَس اَدْعِرَانِی نَم . نَبِیْمَا ن اَطْلَسَا وَ قَر هَاظَلَا
 لَا اِ - هُتْرِیْشَع وَ هُو ایلُوا ن حَذ وَ - هُتَارِیْم وَ دِمَحْم
 ۱؟ تکلهی فطر و تمه و ا ، مَثَلَا فِنَا جِئْم و ا ، لِطَابِدِلِ دُم
 : تفگ و تساخرب باطخ نب رمعل احاد نیارد»

ود بهیرظن و هدارا نیا تسا رود هچ ، تاهیه
 هب دنگوس . دنریگی مزارق فلاغ کیرد ریشمش
 ریمأ ار امشد تسین یضار بُرَع هک دنوادخ
 یرأ . دشاب امشدریغ هفئاط زاش ربمغیب و دنادرگ
 تماما و تفلاخ رما هک دنادی مزاراوسد بُرَع
 نایمرد مه توبذ هکنآ رگم دراپسب یسک هب ار
 رایتخان اباحاص رملاً اولواً و ، تسا هدوب اهنامه
 . دشاب هدوب اهنامه زادیاب زینت موکد و هدارا و
 یبارعا زاهتسد نآ یارب ام راتفگن یارد
 ناهرب و عطاق لیلد ، دننکی م ار ام تفلاخم هک
 هعزانمرد اراکشأ هبلغ و هرهاظ تَجَد و عطاس
 هچرخأ . تسال لادتسا و

و تموکد و تردقرد ام اب دراد تردقی سک
 عابرقا زامه کی لادرد، دنک عازندّمحم ناطلس
 ل طاب تّجد به کی سک رگم؟ میتسه و ا ه ریشع و
 هب و هومذضارعالدع قیرط زایو، دیارگ
 تکلاه بادرم ردایو، دنکلیم فارحنا و مانگ
 «دشابذوایاربی صلاح دیم و هدر و هطوغ

نیدب رکبویاً یاضما و روضد رد رمء
 ار راصنا هجوت جّهن نیا ربو، درکل لادتسا هنوگ
 عابرقا زار دوز و رکبویاً هک شیرقا بتعیب هب
 می مانگذا. درک بلج، تسنادی م ربمایپ ه ریشع و
 ردی تقو رکبویاً نیمه و رمء نیمه هک مینیپ
 دنریگی م رارق ماسلا هیلع نینمؤ ماریما همکاحم
 ،هومذ هر جشد هبل لادتسا و، دیدرک تنایخ امش هک
 ی کیدزن هب امش؛ دیدرک بارخو عیاضار هر مژو
 دوز بتعیب هب ار مدرم ادخل لوسر اب بزق و
 یوسد هب گنریند و هعدخ اب هناکریند و هنایفخم
 و، میتسه هر جشد نیا هر مژام و؛ دیدناو خار فدوز
 ریھطت هیآ دنوادخ هک میتسه الله لوسر تیدلها ام
 و، تسا هدرکل زانام هر ابرد و ام هناخرد ار
 :دنیوگی م خساپرد؛ تسا هدمآ دورفام ربن آرق
 برعو، دنوشی منع مجا کیرد تفلاخو تویند
 کیرد ار تفلاخو تویند هک تسیند دنیا شوخار
 دنک معماج

**کیرد تفلاخو تویند: هک رکبویا راتفگ
 دنوشی منع مجان ادناخ**

ادخل لوسر زار اب نیا ردی تیاور زینر کبویاً
 ملسو هدیئعوبأ: دوزن ارایو رمء و، دنکی ملعج
 مُکَلِّفَا. دریگی م دهاشدن آربار ذاعم و هفیدحی لوم
 نَوُیْذِکْتَ اَمِلًا وَ مُکَلِّفَا وَ، الله نودنم نَوُیْذِکْتَ اَمِلًا وَ

و هیلع الله یلصل آق دق و ؛ ادمعتم الله لوسر یلع
نم هنعقم عوبئلف ادمعتم یلع بذك نم : لمسد و هلا
هب دمء روط هب سكره : دومرف ادخل و سر» ارانلا
«دریگ رارقش تآرد وا ماگنمیشند ددنبب غورد نم
س یقن ب میلس» باتک زای نارحب مشاه دیس
و ،تسا دمتعم و روهشم بتک زاکه «ی لاله
نآزا خیرات و ریس باتک زان یقثوم و ناگرزب
،تسا خیرات دهاوشد دخام و ردصم و ،دننکی ملقن
ندر و آن اتساد هکی لصفم رایسب تیاورن مضرد
رد رکبوا روضد هبار ملاسلا هیلع نینمؤ ملاریمأ
و هجاجم و ،دننکی ملقن ت عیب یار ب دجسم

¹ بئان و لو هجم هغیص هب تسا نکم ،رانلا نم هنعقم عوبئلف هلمج
و «دریگ رارقش تآرد وا ماگنمیشند دیاب» : ینعید دوشد هداوخل عاف
ماگنمیشند دیاب» : ینعید ،دوشد هداوخل و عقم و مولعم هغیص هب تسا نکم
«دهد رارقش تآرد ار دوش

هک دنک ل قذ ، دنکی م نایب ار ی لع همصاخم

دیوگ:

ن تفگ ن خسد هب ملاسلا هیلع ی لع ل احد ن یارد
و نیلمست عامج ی ا : دومرف و دشل و غشم
مهدی م مسقا ادخ هب ار امشد ! راصنا و نیرجاهم
و هلا و هیلع الله ی لص ادخل و سر زا امشد ایآ : هک
هچ و هچ هک دیدینش مخ ریدغ زور رد ملس
هچ و هچ هک دیدینش کوبت هوز غرد و !؟ دومرف
!؟ دومرف

ادخل و سر هک ار ی راتفگ چیه ، (ع) ی لع
همه ی ار ب ار اکشأ روط هب مدرم نایم رد دوب هتفگ
، درک نایب ار کی کی هکنیا رگم تشاذگناو ، مدرم
دش رکذتم و هدرک ی روا داین اشیا هب ار همه و
ن وچ ماگذه نیارد . ی رآ : دنتفگ خساپرد همه و
دندرد و ا زا تسد مدرم : هک دندیسرت رکبویا رب
ن نیموئماریمأ ی لع ی رای هب و دنکشب ار ش تعیب و
و هدرک تردابم رکبویا ؛ دنزیرب ملاسلا هیلع
تفگ:

ام ، تساق قدش همه ی تفگ و تهک ار هچنأ
و ، میدینش ادخل و سر زا دوخ ی هاشوگ اب
، تفرگ دوخ رد ار اهنأ زینام ی اهلد و ، میتسناد
مدینش ادخل و سر زا ن من کیلو ؛ تشاد ظوفحم و
تفگی م نیار سا سپ هک

أَنْذَرَ اتَّخَا وَ يَلْعَتُ اللَّهُ أَنْ أَفْطِنَا تَيِّدُ لَهَا أَنَا
لَهَا أَنْدَعْ مَجِيدٌ نَكِيْمٌ لَِ اللَّهِ نَأْفُ ؛ أَيُّدَلَا يَ لَعْ قَرِخَلَا
بَفَلَاخِلَا وَ قَوُّبُنَا تَيِّبَا

هک میتسه ی تیب ل ها ام هک ی تسرد هب»
رابتخا و هدیزگرب ار ام ی لع و کرابت دنوادخ
حیجرت ایند رب ار ترخأ ام ی ار ب و ، تساهدرک

تَبَلَا و ؛تسا هدیزگر بام یارب ار نآ و ،هداد
و تَوْبَد تیدل ها ام یارب هک تسین نینچ دنواذخ
«دیامن عجمه ابار تفلاخ

دنتفگ رکبوا به ماسلا هیلع نینمو ملا ریما
لوسر باحصا زا یراد تیددنیا ربی دهاشد ایآ
!؟دشاب هدینش ار تیددنیا وت ابار مه وا هک ،ادخ
نم ؛دیوگی م تسار الله لوسر هفیلخ :تفگ رمع
هدیء و با و .تفگ نینچ ادخلوسر هک مدینش مه
مه لَبَج نَب ناعم و هفیذد هدناوخذ رسپ ملس و
.میاهدینش یگمه ادخلوسر زا مه ام :دنتفگ
هک دوز هفیحصه بامش نیاربانب :دومرف ترضد
رگا :هک دیاهداهن نامپن آرب و دیاهتشون هبعگرد
رما هک میرانگی مذام دوش هتشک ای و دریمب دمحم
1.دیاهدرک افو ،دریگرارقوا تیدل ها رد تفلاخ
عقاوم رد هک یگتخاس تیاور نیاریظن
یکی دنتسجی م داننسا نادب و لَعَج تيموكم
لَا وَّ اَمَّهْرَد تُرْوَنَد لَا اِیْبِنْلَا رَشَاعَم نَحَد :تیاور
تیاور نیاروار هک تسا 2ةَقْدَص وَّ هَفْهَأَنکَرَتَا م ؛ارآنید
- ارهز همطافزا ار کَدَف هک رکبوا دوز زا ریغ
ار رگیدی سک ،درک بصغ - اهیلع الله ملس
تفاین اوتی مذ

مُهِیَابِ مَوْجُنَاکِ یبأحصاً تیاور ،رگید و
و دَنَس بَنکَم ش نومضم هک تسا مُتیدَنَهَا مُتیدَنَقَا
3.تسادخلوسر هبن آت بسن

1 و ماجنپ باب زال و ا تیدد ، ۵۵۲ ص ،مؤد ت مسق «مار ملا قیاغ»
مراهچ
2 هچنآ ؛میرانگی مذنرا هب دوز زا یرانید ای و ی مهرد عایبنا مورگام
«تسا نیلمسه مومع یارب هقدص ،میرانگی م یقاب ام هک ار
3 امش هک اهنآ زا مادکره هب ،دننامسا ناگراتسد دننام ،نم باحصا»
ناگراتسد همه هک تسا مولعم «دنیا منی م یربهر ار امش ،دینک ادتقا
قرهز و قویء و ی دج دننامه اهنآ زا یضعب هکلب ؛دنتسین ربهر و ی داه
یربهر دهاوخب شلد هک ی امراتسد ره هب ی سکرگا و .دنتسه امزهار

لوعجم تیاور نیمه نآ قیداصم زا و
 دحاو ن ادناخ رد ت فلاخ و توبن عامتجا مدع
 لعجار نآ هک تسا نشور حوضو هب هک ؛تسا
 و هرتاوت تم تیاور و ادخ باتک فلاخ ربو ،هدومذ
 دناهداد ادخل و سر هب تبسن ،لقع مکد و عامجا

زا مّوس و تسید لاسد عیاقو رد یربط
 هک یرفسد رد) :دسیونیم رمّع هریس رد ترجه
 لوسر باحصا زا ناگرزب و ،درک ماشد هب رمع
 اب ار سّابع نب اللهدبّع هلمج زا نیفورعم و ادخ
 مّلاسلّا هیلع نینمؤملاریمّان کیلو ؛درک هارمه دوخ
 شتوعد و هدرک فاکنتسا و اب ن تفر و تیعم زا
 می تیاور هحطّط دلاوا زای درم (دندرک در ار
 ی ناهرفسد زای ضعب رد :تفگ سّابع نبا هک دنک
 رید و ؛مدوب رفسد مه و اب مه نم ،درک رمّع هک
 رد نم رتش و میدومیپی م هار ام هک ی بشد کپ
 رد هک ی اهنایزات اب ،تفری م هار و ارتش ی کیدزن
 رعش نیا و دز رتش ناهوک ی ولج رب تشاد تسد
 :دناو خار

هیلع بلاط و با ترضد زا راعشا نیا)
 هیلع بلاطی با نبی اء ترضد جام دلاو :مّلاسلّا
 دصق هک شیرق رآفک هب باطخ هک تسا مّلاسلّا
 تیامدن اوندع هب و ،هدرک دنتشاد ار ربمایپن تشک
 هدورسد مّلس و هلاّ و هیلع الله ی لّصد ادخل و سر زا
 نیا شیانعم و ؛تسا

(تسا):

امش هک مارحلا الله تیب هب دنگوس» - ۱
نودب ،دوشی هتشک دمحم :هک دیئوگی م غورد
باترپرگیدکی رب اهزین و ا تیمدی اربام هکنأ
ور فرد و ا ظفد و تینوصم ی ارب و ،میشاب هدرک
!میشاب هتسجد تقبسا ههریت ندرک

هب ار دمحم ام :هک دیئوگی م غورد و - ۲
رائد ار دوخ ناج هکنأ نودب ،مینکی م میلسد امش
و ،میتفیب کاذی ور هب هتشک و ا فارطارد ،هدرک
ی شومارف و نایسذ کاذ هب ار نامنادنزر ف و نانز
!«میرا پسب

تفگ رعش تیب ود نیا ن دناوخ زا سپ
مکتی نامز کدنا و ؛داتفا هار هب سپسو ؛الله رُفَعْتَسَا
تفگ سپسو ،درکن

لِأَخْطَا دِرْبِي سَكَا وَ

لمد ،دوخ زاهج یور ربی اهقان چیه - ۱
ر تشیبش ناسحا و رب ،دمحم زا هکار ی سک هدرکن
دشاب رتهبش نامض و ناما و نامیب و دهعو

درُب اب رتهب دمحم زا هکار ی سک و - ۲
زال بق دشا بن میل اذ هیحان زا هکی درُب نأ ی نامیب
ن دیشخبرد و ؛دشاب رتهد نناشوپ ،دوش هنهک هکنیا
و ناهر رد هک هدربو وردنت بسا ندرک اطعو
،درَب ار هقباسم و دتفیب رتولج همه زا هقباسم
«دشاب رتشیبش شخب

رسپی ا ،الله رُفَعْتَسَا :تفگ نیا زا سپ و
ام اب تر فاسم زا ی لع هک دش بجوم هچ !سأبع
سأبع و تردپ :تفگ !منادی مذ :متفگ !؟دنکی راددوخ
مأس و)هلا و (هیلع الله ی لصد اذ لوسری ومعو

موق ار چس پ؛ ی تسه ربمغیپی و مع رسپو تو ،تسا
یراددوخ امش هب ت فلاخ نداد تسد زا امش
:منادی م ن م کیلو :تفگ .منادی من :م تفگ !؟ دندرک
رب ار امش تموکد و تراما ،شیرق :امش موق
ببسد و تاع هچ هب :م تفگ .دنتشاد دنسپان ناشدوخ
ار هیاپ و لصا مکدن اشیا هب تبسن ام هکی لادر

عَمَّجَتْنَا نَوُهْرَكِي، اَرْفَعُ مَهَّلًا: تَفْكَ؟ مِيتَشَاد
1. اَحَجَبًا اَحَجَبَنَ وَكَيْفَ اَفْلَاخًا وَ تَوْبُنًا مَكِيْفَ

؛ مراد نارفغ بلط و تزا نم ادنوادخ»

امش رد تفلاخ و توبذ هک دنتشاد دنسپان شیرق
و ترخافم هلیسو هکنیا ات، دوشد عمج شاه ی نب
! «ددرگ هیرخف و تاهام س د

راکنیا بجوم رکبواباً: دیوگی مامش دیاشد و
و نیرت قثوم رکبواباً هک ادخ هب دنگوس، هذ، دش
دوخ دزد رد هک ار ی قیرط نیرتشخب نانیمطا
ار تفلاخ و تموکد و ارگا و درکل امعا، تشاد
ی ارب ی اهجیتد امش برق دوجو اب، دادی مامش هب
نم ی ارب ریهرز: ارعشر عاشر اعشا زا. تشادد امش
:دیوگی م هکن اوخب

«وقتی که قیس بن عیلان بخواهد در
مسابقه به غایت مجد و شرف برسد، آن کسی که
به آن غایت زودتر رسیده است گوی سیادت و
آقائی را ربوده است».

ی ارب ار هدیصقن یا نم: دیوگی مس ابعن با
هروس: تفگ و ا. دش علاط حبصد و؛ مدناوخ و ا
زا و ا و؛ مدناوخن م و؛ ن اوخبن م ی ارب ار هعقاو
ن آرد و، دناوخ ار حبصد زامن و دش هدایپ رتشد
2. درک تئارق ار هعقاو هروس

1 ن با زا اعوفر م: هک دنکی م ن ابیروط نیا دیدحلا ی با ن با ار هیضقن یا
راسف؛ رمعنع قیباطلا قلیلساننا قرقت: تفگ و ا هک تسای ورم س ابع
؛ هتئداحف، انریسم ی ف قلیلا کلت رمعنع تُفداصم؛ هفلا عم دحاو ل ک
و ه: تائف. ی لب: لاق؟ کیلا رذعی ملأ تائف. هذ ی اء ف لخت ی لای کشف
وبأ رملاً اذهن عم مکبیرن م ل و ا ن ا س ابعن ب ا ی: لاقف؟ هب رذعا ام
ایک اذ مل: تالق! توبنلا و افلاخا مکل اوعمجین ا اوهرک مکموقن ا؛ رکب
مهیلع متکل اولعف و ا مهنکلا و، ی لب: لاق؟ اریخ مهلنت ملأ!؟ نینمؤملا ریما
أَفْحَجًا أَفْحَجًا. (شرح نهج، ج ۲، ص ۵۷ و ص ۵۸).

2 ل ضفلا و با دمحم قیقته، رسم فراعملا راد عبط، «ی ربط خیرات»
ص ۳، ج، درهاق تماقتسا تمعظم عبط و؛ ۲۲۲ ص ۴، ج، میهاربا

سأبع نبا زا ، قمرکء زا ی ربط زین و
نبرمء هک ی عقوم رد : هک تسا هدرک تیاور
ی رعش هرکاذم شباحصا زا ی ضعب و باطخ
همه زا نلاف : دنتفگی م اهنأ زا ی ضعب و دنتشاد
هکلب : دنتفگی م رگید ی ضعب و ؛تسا رتی و قارعش
دراو س لجم نآ رد نم ؛تسا رتی و قی رگید نلاف
زا تسا هشد دراو هک درم نیا : تفگ رمء مدش
.تسا رتانااد ارعش تخانشد و رعش هب امشد همه

ی ا تسیک ن ار عاشد نیر تر عاشد : ت فگ رمع
 رمع . بی ملسی با ن ب ری هز : م تفگ ن م ؟ س آبع رسپ
 هچنآ مینادب هک ن اوخبی ر ادم و ا راعشا ز ا : ت فگ
 : دیوگی م س آبع ن با ! ت سا ت سردی یوگی م هک ار
 ز ا ی اهفئاط ، م ناوخی م هک ی راعشا ن یا رد ری هز
 عورش و ؛ دنکی م حدم ار ن ا فطغ ن ب اللهدبَع ی ن ب
 : ت ایبأ ن یا ن دناوخب هب مدرک

ز ا ر ف ر ب م ر ک ت هج هب دناو ت بی س ک ر گ ا - ۱
 هک دنتسه ی اهفئاط ن ا فطغ هفئاط ؛ دنیشنب دیشروخ
 ت فار شد و ت ز عایو ، ی تاذ ه شیر و ل صا ه ط ساو هب
 دنا هتسشن دیشروخ ز ا ر ف ر ب ی ل و ا

ب س ن ی هاوخب ن وچ هک دنتسه ی اهفئاط - ۲
 دوخ هک ؛ ت سا ن انس ن اشردپ ، ی نک ن ایب ار اهنا
 و دناه دیئاز دلاوا ز ا هک ار هچنآ م ه و هفئاط ن یا
 دنتسه هز یکاپ و کاپ ی گمه و همه دناه در و آ

ی م س و نام ش مار آ و ن وگس ماگنه رد - ۳
 ؛ دندرگی م ی فتحم فو خو و س ر ت ت قو ر د و ؛ دنوش
 ت عرس اب ، دناوخبی ر ما ی ا ر ب ار ن اشیا ن وچ و
 ی ر و ط هب هنادنمتواخس و هنامیرک ؛ هدرک ت باجا
 ، دنتسه هیریخ ر و ما ما جنا ی ا ر ب ر لاس و دیس هک
 دنباتشی م

ت معذی نوگانوگ و ی دایز هط ساو هب - ۴
 دروم هتسویپ ، ت سا هداد ن اشیار ب دناو ادخ هک ی پاه
 ار ی زیچ و ل صا ن آ دناو ادخ . دنوشی م ع ق او د س د
 ز ا ، د ن ریگی م ر ا ر ق ت داسد دروم ، ن آ ب بس هب هک

«دیامرفذ بئس اهناً

وکنذ :تفگ دینش ار تایبا نیا نوچ رمء
هب رتر او ازسد ار سک چچه نم و ؛تسا هدورسد
نیا رگم منادی مذ وا رب رعش نیا دافم قابطنا
ادخل و سر تلیضف تهج هب ،مشاهی نذ زا هورگ
تبارق تهج هب و ،مئسد و (هلاً و) هیلع الله یلصد
ادخل و سر اب هورگ نیا

ریماً یا :مئفگ نم :دیوگ سآبع نبا
هتسویپ و یدمآ قفوم هیرظن نیا رد !ن انمؤم
ی نادیم !سآبع رسپ یا :تفگ رمء !ی شادق قفوم
زا دعب امشد موقتآع هچه

نبا!؟ دندرک عنم تفلاخ زار امش، دمحم
 ار واخساپ متشاد دنسپان نم: دیوگی م سابع
 نم رگا: هک مداد باوج هنوگ نیدب انهلک؛ میوگب
 !دنکی م هاگآ ار م رمع ن انمو ریمآ، م نادن

وَ قَوُّبْنَا مُمَكَلًا اَوْ عَمَجِدِنَا اَوْ هِرِك: رُمُعَل اَقْف
 تَرَ اتخاف؛ اَحَجَبًا اَحَجَبًا مِمَّوَقِي اَع اَوْ حَجَبَتَف مَفَلَاخًا
 تَقْفُو وَ تَبَا صَاف؛ اِهْسُفْنَلَا شِیرِق

رد: هک دنتشاد دنسپان امش موق: تفگ رمع»
 ات دنیا عمتجم م ه ا ب تفلاخ و توبذ امش ن ادناخ
 و هیرخف دوخ موق رب، تفلاخ ن ابخاص امش
 دوخی اربش دوخش بیرق نیار باند و؛ دینک تاهابم
 هب، نیبعت و هیرظن نیار و؛ درک نیبعت هفیلخ
 «. دما ق فوم و دیسر فده

عمج مدع رد رمع هب سابع نبا عطاقخ ساپ تفلاخ و توبذ نید

ریمایا: متفگ نم: دیوگی م سابع نبا
 ،ی هدی م هزاجا نم هب ن تفگن خسرد رگا! ن انمو م
 ،ی رادی م هگذرودن م زار تمشخ و بضغ و
 نخس! سابع رسپی ا: تفگ رمع! میوگن خسد نم
 ریمایا و تراتفگ باوج اما: متفگ نم و . وگب
 رایتخا هفیلخ دوخی اربش بیرق: بی تفگ هک ن انمو م
 :هک تسنیا، دیسر فده هب و دشق فوم و درک
 نام ه درکی م رایتخا دوخی اربش بیرق رگا
 هدرک رایتخا وای اربل جوزع دنوادخ هک اری سک
 ردنیتسار و تسرد راک تروصد نیار د، تسا
 و در دروم لمع نیار هاگچیه و، دوبش بیرق تسد
 ی مزارق زیند سد دروم و، دش می مذع قواو داریا
 بتفرگ

تشاد دنسپان ش بیرق: بی تفگ هکنیا باوج اما و

ہک تسنآ ، دشابام ن آزاود رھت فلاخ و توبذ ہک
ی دنسپان نیا ہب ار ی ہورگ ، دیجم ن آرق رد دنوادخ
لِأَذٍ: دیوگی م و ، دنکی م فیصوت ی دنیا شوخان و
¹ ﴿مُهَلَّمَعًا طَبْحًا فُ اللَّهُ لَزْنَا مَ اُوْهْرِكُ مُهَّنَابِ﴾

و گرم سپ دناهدش رفاک ہک ی اہتسد ن آ
و (دوبان و مگ ن اشرا درک و ، داب اہنآ رب ت کلاھ
ہچنآ دنتشاد دنسپان ن اشیا ہک تسنآ ت ہج ہب نیا
سپ ؛تسا ہدرک ل زان اہنآ رب دنوادخ ہک ار
دوبان و طبخ دنوادخ ار ن اشلامعا ہمہ نیاربانہ

¹ لبق ہیا و ، ملس و ہلا و ہیلع اللہ ی لصد دمحم : ۴۷ ہرود زا ، ۹ ہیا
﴿مُهَلَّمَعًا لَضًا وَّ مُهَلَّا اسْعَتَفَ اُوْرَفَكَ نِيْدَلًا وَّ﴾ :تسنیا

دنگوس، سآبعر سپی ا! تاهیه: تفگ رمع
 لقذ نم یارب یئایاضق و یبلاطم و تزا ادخ هب
 نآ یور زا هدرپ مراد دنسپان نم هک تساهدش
 نم! دوشد طقاس نم دز نرد و ت تلزنم ات¹. مراد رب
 قذ رگا!؟ ن انمؤم ریما ی ا، تسیچ اهنا: متفگ
 و ت دز نرد ارم تلزنم هک تسین راوازسد، تساه
 ی نم و چمه، سپ، تساه ل طاب رگا و! دنک طقاس
 دنادرگی م رود دوخ زا ار ل طاب هتبا

و ت هک تساه دیسر نینچ نم هب: تفگ رمع
 مشاهی نبین ادناخام زا ار ت فلاخن اشیا: یئوگی
 ی ا: متفگ نم! دندینادرگ رب دسد و ملظ یور زا
 نیا؛ ملظ یور زا: ی تفگ هکنیا اما! ن انمؤم ریما
 لقاء و ل هاج زام عا س کچیه رب هک تساه یرما
 هکنیا اما و! تساه راکشآ و حضاو و تسین هدیشوپ
 هب س یلبا هک تسنیا تهج هب؛ دسد یور زا: ی تفگ
 هک میتسه مدآن دنزرف زینام و؛ درب دسد مدآ
 میتفرگ رارق دسد دروم

رد هک ادخ هب دنگوس؛ تاهیه: تفگ رمع
 ی دسد زج تسین یزیچ مشاهی نبی ا امش ی اهل د
 لاوز هکی شغ و هنیک زج و، دریدی من ریغت هک
 ریما ی ا دشاب مارآ یردق: متفگ نم! دنکی من ادیپ
 هنوگ ره دنوادخ هک ار ی موق ی اهل د؛ ن انمؤم

¹ مرکا تنک عایشا کنع ی نغلبذ تناک دق: تساه روط نیا ی ربط ترابع
 باب زا عافاب، ارارف و ارارف و ارارف و اررف، رقی، رقی، باهنع کرفا ن
 نکم و. دهدی م ار ندرک ثحب ی انعم دوشد لامعتسا ن ع ابرگا دمی دم
 هب کرف و، دشابذ ی لوعفم ریضد ن آ فاک و دشاب کرف هدام زا تساه
 زا کرف و. دوشد رهاظ ن آن طاب ات ی زیچ هب تساه ی زیچ ن دیلام ی انعم
 :تساه درک طبض فاق ابرینا نیا ی لو. تساه ن آ رد مغلایم لیعفت باب
 هب دوشد لامعتسا عاباب هچنانچ ل اعفا باب زا ارارقا، رقی رقا و، کرقا
 ار و ت مراد تهارکی نعیه اهد کرقا. تساه فارتعا و ناعذا ی انعم
 مراد او فارتعا و ناعذا هب ن آ مرابرد

ماقم هب و ،تسا هدودز نآ زا ار ی دیلپ و سجر
 و شغ و دَسَد هب تسا هدیناسر هقلطم تراهط
 یّلد ادخل و سر لد هک اریز .ن کم فیصوت هنیک
 !تسا مشاه ی نبی اهل د زا مّلسد (هلاّ و) هیلع الله
 !سآبع رسپی انم زا و شرود :تفگ رمع
 متساوخ هک نیمه و ،موشی م رود :متفگ نم
 دودخی اج رسد :تفگ و درک مرشد نم زا ،مزخرپ
 نم هک ادخ هب دنگوسد !سآبع رسپی انیشنب
 و تهچنآ رادتسود و ،متسه و تقّح هدنک تا عارم
 !دنک دونشخار

نم هکی تسرد ه بن انمؤم ریما یا : متفگنم
 ره ! مراد ی قدی ناملسم ره ربو مراد ی قدو تر ب
 بیصنو و هر هب هبش دوخ ، دنک ظفدار ق قدن آس ک
 ، دنک بارخو عیاضار ن آس کر هو ؛ هدیسر دوخ
 تساخرب رمع س پس . تسا ه داتفا ا طخ هبش دوخ
 ۱. تفر و

هبر دبع نیان خسام راتفگ رب رگید دهاشد
 می مهکتسا یرجه ۳۲۸ ی آفوت می سلدنا ی بطرق
 دیوگ :

بِأَطْخَانِ رَمْعُ تَيْشِ أَمْ ؛ سِ أَبَعِ نَبَا لَاقٍ وَ
 وَ مَكْنِمِ مَكْمُوقِ عَمِّي أَمْ ! سِ أَبَعِ نَبَا يَ : يَ لَاقٍ أَمُوقِ
 يَ نَنَكَلِ : لَاقٍ ! يَ رِدَا لَا : تُتَلَقِ ! ؟ أَصَاخِ تَيْبِلَا لَهَا مُتَنَّا
 أَوْلَاضَفَ نَا : أَوْلَاقِفَ ؛ وَوَبُنْبَلَابِ مُهُومُتْلُضَفَ مَكَّنَا ؛ يَ رِدَا
 لَضَفَا نَا وَ ؛ بَائِيَشِ أَنَا أَوْقِيْدِ مَلِ وَوَبُنْبَلَا عَمِ أَفَلَاخَلَابِ
 نَا وَ مَكَلِ عَمْتَجْمِ لَا أَهْلَاخَا أَمْ لَبِ ، مَكِيْدِيَابِ نَبِيصِنَا
 ۲. شِيْرُقِ فَنَّا مِ غَرِّ يَ لَعِ تَلَزَنَ

۱ ل ضفلا وبا دمحم قیقحت ، رسم فراعملا راد عبط «ی ربط خیرات»
 ج هر هاق ، تماقتسا ه عبطم عبط و ؛ ۲۲۴ ات ۲۲۲ ص زا ، ۴ ج ، میهاربا
 عبط ، ن اذاشد ن ب ل ضف «حاضیا» و . ۲۹۰ ص ات ۲۸۸ ص زا ، ۳
 تیاکدزا ارنا ۱۷۱ ص ات ۱۶۶ ص ، ۱۳۴۷ هر امشد ، ن ارهط مانگشناد
 ن با هکتسا ه دروا ن آ ن ایاپ رد و . تسا ه دروا ه نیدم ه اهقف تیاور و
 زا هتسویپ « کله ی تدهجوی فی بضغلا قرعاً تلزام : تفگ س آبع
 ات مدیدی م رمع هرچ رد ار مشخو بضغ راثا ن م ، دعب هب زور ن آ
 رد دیدحای بیان بار ناتساد نیا زین و «دیسر تکلاه هب هکی تقو
 عبط زا ، ۳ ج ، رمع تسایسد و هر یسن ایید ماقم رد «هغلابلا جهن حرش»
 مدرک رکذ رمع ن ب اللهدبع تیاور زا ، ۱۰۷ ص ، ۱۳۲۹ ه نس رسم
 ثداو درد ۲۴ ص ، ۳ ج ، رمع ل اوحان اییدن مضرد ریثان با و . تسا
 ی ملسد ی بان ب ریهزل اوحان مجرت رد ی طویسد و . تسا ه دروا ۲۳ ه نس
 هقیلعتابی برعلا ثارتلا تنج عبط «بیللا ی نغم» دهاوشد حرش ن مضرد
 ه دروا بیسم ن ب دیعد زا «ی ناغاً» زا ، ۱۳۲ ص ، ۱ ج رد ، ی طیقنشد
 همض اب اجنیا رد ی ملسد ی بان : هکتسا دیوگ ۱۳۱ ص رد ی طویسد و . تسا
 مان و . تسا ه دمایند اجنیا زا ریغ همض اب ی ملسد برعرد و ، تسا نیسد
 . تسا ه دود حایر ن ب تعبیر : ی ملسد ی بان

س آبع ن ب اللهدبع نوچ : هکتسا ه دروا میضقن یا رخا رد دیدحای بان با و
 ام ! س آبع ن ب ل آهاو : تفگ دوخ ن اسلجم م هب رمع ، تفر و تساخرب
 ن م مانگچیه ! س آبع ن ب ی او ی « . همصخ لا ا طق ا دحا ی دلا هنیار
 بلاغوار ب هکنیا رگم دزادرپل ادجو ثحب هب ی دحا اب هک ما هدیدن ار وا
 »تسا ه دش

۲ عبط و ؛ ۷۷ ص ، ۳ ج ، هیرجه ۱۳۳۱ ه نس ، ل و ا عبط «دیرفلا دقع»

رمع هارمه ی زور : دیوگی م سآبع نبا»
سآبع رسپی ا : تفگن مه بوا ؛ متفری م باطن بد
بجوم و تشادزاب امش زا ار امش فوق زیچه
عمج امش درگه کشد

ادخل و سر صاخ تیدلها امش هکذا اب دنوشن
 رمع. منادی مذ: متفگ و اخسار رد نم!؟ دیتسه
 شیرق رب مشاهی نب امش! منادی م نم ن کیلو: تفگ
 و یرترب تفرگ رارق امش رد هک توبذ بسد هب
 هب مشاهی نبرگا: دنتفگ شیرق. دیدرک ادیپ تلیضف
 ادیپ تلیضف و یرترب توبذ اب مه تفلخ طساو
 هب و. دنراذگی مذی قاب ام یارب یزیچ رگید دنک
 تسد رد تسا توبذ هکل ضفا بیصن هکی تسرد
 مه تفلخ هک متشادنیپی م نینچ نم هکلب؛ تسامش
 لوزن هچرگا، دوشی م عمتجم امش رد توبذ اب
 ! «دشاب هدوب شیرق فنا مغری اع امش رد تفلخ

هلمجزا هعیش تلود ادبم ثحبرد نودلخن با
 نبلأاموید لاق رمع نأ راثلاً ال هأ هلقن امیف و: دیوگ
 او عمجین ا دارا ام - اشیرق ی نعید - کموقن ا: س ابع
 او محتف هفلاخا و ؤوبنلا نیب - مشاهی نب ی نعید - مکل
 رمع نم بآط و لکاذ رگن س ابع ن با ن ا و! مهیلع
 نم رهظ و به بضع امب مکتف؛ ملاکلا ی ف هندا
 لها س وفندی فنأ ن وملعید اوناک مهنأ امهتر واحم
 1. اهد مهنع ل ودعلا و هفلاخا رما نم انیش تیبلا

تیاور راثا و رابخا نلاقان هچنآ رد و
 ن با هبرمعی زور: هک تسا هدمآ نینچ، دناه درک
 رد هک دنتساو خذ شیرق ی نعید امش موق: تفگ س ابع
 عمج تفلخ و توبذ نید مشاهی نب ی نعید امش
 هطلس و دینک بضع ن اشیارب امش هکنیا ات، دننک
 و، هدرمش رگنم ار رمع نخس س ابع ن با و! دیبای
 رد و؛ تساو خذ نخس و باوج رد هزاجا وازا
 زا و. دما بضع هبرمعی هک درکن ایید ن انچ خسار

1. ۱۷۱ ص ۳، ج «نودلخن با خیرات»

به که تسادیپ رْمَع اَبَس اَبَع ن ب ا ی و گتفگ و ه ر و ا ح م
ت ف ل ا خ ه ب ه ج و ت ت ی د ل ه ا : ه ک د ن ا ه ت س ن ا د ی م ن ا ش ی ا
ن ا ب ص ا غ ز ا ا ر ن ا ه ک د ن ر ا د د ص ق و د ن ر ا د
« د ن ن ا د ر گ ر ب

ل ا و ق ا ن م ر ه ا ظ ل ا و : د ی و گ ی م ن ا د ی ز ی ج ر ج
مِ ش ا ه ی ن ب ا و ا ر مُ ه ن ا ت ف ل ت خ م ف ق ا و م ی ف ه ر ی غ و ر م ع
ن ا ا و ن س ح ت س ی م ا ف ، مُ ه ن م ی ب ن ا ن ن ل ا ق و ب ن ل ا ب ا و ز ن ع ا د ق
۱. ت ف ل ا خ ل ا ا ه ی ل ا ا و ف ی ض ی

ی ا ه ا ج ر د و ا ر ی غ و ر م ع ت ا م ل ک ز ا ه چ ن ا
ه ک د ن د ی د ا ه ن ا : ه ک ت س ا ن ا د و ش ی م ر ه ا ظ ف ا ل ت خ م
ن و چ د ن د ر ک ا د ی پ ت ز ع ت و ب ن ه ط س ا و ه ب م ش ا ه ی ن ب
ه ک د ن د ر م ش ن و ک ی ن ا ذ ه ل ف ؛ د و ب م ش ا ه ی ن ب ز ا ر ب م غ ی پ

۱ ر ب د ه ا ش و ۵۳ ص ۱، ج ، ن ا ذ ی ر ی ج ر ج « ی م ل ا س ل ا ن د م ت ل ا خ ی ر ا ت »
ن ی م ه ر د س ا ب ع ن ب ا ه ب ت س ا ر م ع ب ا ط خ ، ن ا د ی ز ی ج ر ج ر ا ت ف گ ن ی ا
ی ت ر ا ب ع ق ب ط ت ی ا و ر ن ی ا ر د . م ی د و م ن ل ق ن ی س ر ب ط ز ا ا ر ی خ ا ه ک ی ت ی ا و ر
ع ب ط ز ا ، ۱۰۷ ص « ه غ ل ا ب ل ا ج ه ن د ح ر ش » ز ا ، ۳ ج ر د د ی د ح ل ا ی ب ا ن ب ا ه ک
س ا ب ع ی ب ا ن ب ا ه ب ر م ع ، و گ ت ف گ ن م ز ر د ، ت س ا ه د ر و ا ۱۳۲۹ ه ن س ر ص م
س ا ن ل ا ا و ف ع ج ن ف ت ف ل ا خ ل ا و ق و ب ن ل ا م ک ل ا ج م ت ج ت ن ا ش ی ر ق ت ه ر ک : د ی و گ ی م
ا ر ش ی ر ق) . ت ب ا ص ا ف ت ق ق و و ، ت ر ا ت خ ا ف ا ه س ف ن ل ا ش ی ر ق ت ر ظ ن ف ، ا ف ح ج
ت ف ل ا خ م ه و ت و ب ن م ه م ش ا ه ی ن ب ن ا د ن ا خ ا م ش ن ا ی م ر د ه ک د و ب د ن ی ا ش و خ ا ن
ر گ ی د ی ز ی چ ی د ن ل ی ر س و ر ا خ ت ف ا ز ا ا م ش ه ل ی س و ن ی د ب ا ت ، د ن ن ی ب ا م ت ج م ا ر
ر د و ه د ر ک ب ا خ ت ن ا ه ف ی ل خ ش د و خ ش ی ر ق ا ن ه ل ف ! د ی ر ا ن گ م ی ق ا ب م د ر م ی ا ر ب
: ک ل و ق ا م ا و : د ی و گ ی م س ا ب ع ن ب ا (. د ی س ر ف د ه ه ب و د ش ق ف و م ر ا ک ن ی ا
ت ف ت ش م ا ن ق ل ا خ ا م و ق ا ن ک ل و ا ب ا ر ق ل ا ب ا ن ف ح ج ت ف ل ا خ ل ا ب ا ن ف ح ج و ل ف ، ق ح ج ت ا ن ا
و) . م ی ط ع ق ل خ ی ل ع ل ک ن ا و (: ه ل ی ل ا ع ن د ا ل ل ه ل ا ق ی ذ ل ا ل ل ه ل و س ر ق ل خ ن م
ن خ س ن ی ا م ا و) « ن ی ن م و م ل ا ن م ک ع ب ن ا ن م ل ک ح ا ت ج ض ف خ ا و) : ه ل ل ا ق
ی ا ه ب ت ر م ر گ ی د ی د ح ا ی ا ر ب ی ز ا ر ف ا ر س و ر ا خ ت F ا ر د ا م : ی و گ ی م ه ک و ت
ا ذ ل و س ر ت ب ا ر ق ه ب م ی د ر ک ی م ر ا خ ت F ا ت ف ل ا خ ه ب ا م ر گ ا ، م ی ت ش ا ذ گ ی م ن
ل ه ا م ن ک ی ل و ؛ د و ش ا د ج ا م ز ا ه ک ت س ی ز ی چ ن ا و م ی د و م ن ی م ر ا خ ت F ا
ی ز ا و ر پ د ن ل ب و ی ش ک ر س ب ج و م ا م ر ا خ ت F ا و م ی ت س ی ز ی ش و ر ف د و خ و ر ب ک ت
و ؛ ت س ا ه د ش ق ن ش م ا ذ ل و س ر ق ل a خ a ز a م ق l a X a ه ک ا ر ی ز ؛ د و ش ی م ن
Q l a X a ی ا ر ا د و ت ! ر ب م غ ی پ ی ا ا ق ی ق ح ت و ا ق د و » : د ی و گ ی م و ا ه ر ا ب ر د د ن و ا ذ
و ت ب ح م و ر ه م ی ا ه ل a B a R ب م غ ی پ ی ا » : د ی و گ ی م و ا ز ی ن و « ! ی ت س ه م ی ط ع
! « ر و ا ی پ ن ی ن ا پ د ن ن ک ی م ی و ر ی پ و ت ز a ه ک ی ن ا ن م و م ر B a R د و خ ع ض ا و ت
ا ی م ک ب و ل ق ت B a ! س ا B ع N B a ا ی ک ل س ر ی ا ع : د ی و گ ی م و ا ه B ر M E ه ک ن ی a ت
ل و ح ت ل a A D Q و ل و ز ی ل a ش ی ر ق R M ا ی ف ا ش د ل a M ش a ه ی N B (ا ی ا ب ن
ع B a S ! ا ر ا م B a S ! د ل ه ا ی ش M a ا ی B ن ی ه a S M D ر B a ر ه Q ر ی ش پ ی و س ت ه
S R S a R a Z G S H و ک D و ر ت ی ا S T ه ک ا Z B ی ن ن ی ر و د ، و پ R a S T a Z H Q
و ک ی ن ه ا ی ه ک ا T ع ب ی ر ن ی ی ا B D) . و ا B n E B a S D R a ی N ج a B E D a Z Q ر ا ن T و
ا S T S h a D a B e ا ی ه T ط ه ی ر م ی گ و ی D : N M D Q H ی L a F ی K F ، A D Q K L O Q A M a و
ی S K D S a B n e N ی K و D Q D S L D R D ه N و گ J) ه ر ی غ D ی ی F ه ا R ی و ه N ی S D B V G
ی M D o X R ی G T S D R D a R Q D N a و a و ، D n a h D R K B V G a R a Q D h k
خ ل a ... ؟ د ن ی ب

هفاضا تَوْبذ یور هب اهنا یارب مه ار تفلاخ
»دینک

زا هک دوب یکرادم هلمجلا ی فاهنیا ی راب
تَوْبذ نیب عمج مدع هر ابرد رکبویا و رمع ناسا
هچنآ زا و . میدروا مشاهی نب ن ادناخ رد تفلاخ و
هب ش داسف ، میاهد رک ل قذ باتک نیب رد لاح هب ات
لأقتسم نآ در هب یزاین و تساجضاو ی بوخ
هصوصخب نآ خساپ هکنا باب زا ی لو ، میرادن
تئس و باتک : هعبرأ هلدأ هب اجنیا رد دشاب مولعم
:مینکیم کسمت عامجا و لقع و

هک ی ملسأ هدیرب ؛ هک میدید اریخا : باتک اماً
، دوب ماشد رد ار تفلاخ رکبویا بصغ تقو رد
، دید ی دصتم ار رکبویا و ، دما هنیدم هب نوچ
:تفگ و درکض ارتعا

ی با ن ب ی ا ع ه ب ه ک ی د و ب ن ی س ک ن ا م ه و ت ر گ م
 ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ف ص و ه ب ر ب م غ ی پ ن ا م ر ف ه ب ب ل ا ط
 ت ف ل ا خ : د ن ت ف گ و ا ه ب ن و چ ه ک ن ی ا ا ت ... ؟ ی د ر ک م ل ا س
 ر د ؤ د یر ب ؛ د و ش ی م ن ع م ج ه د ا و ن ا خ ک ی ر د ت و ب ن و
 : د ن ا و خ ا ر ه ی ا ن ی ا د ج س م

هَلِضْفَ نِمْ هُلَلَا مُهَاتَاَم بَلَع سَانَّلَا نَوْدُسْحِي مَأَلْ
 أَكْلَمْ مُهَانِيَتَا وَ تَمَكِحْلَا وَ بَاتِكَلَا مِيهَارِيَا لَآ اَنْيَتَا دَقَفْ
 1. ﴿مِيْظَع

ه چ ن ا ر ب م د ر م ر ب د ن ر ب ی م د س د ه ک ل ب
 ه ب س پ ؛ ت س ا ه د ا د ن ا ش ی ا ه ب د و خ ل ض ف ز ا د ن و ا د خ
 ه د ا د ا ر ت م ک د و ب ا ت ک م ی ه ا ر ب ا ل آ ه ب ا م ه ک ق ی ق ح ت
 ه د ا د ا ر ی م ی ظ ع ت ر ا م ا و ت م و ک د ن ا ش ی ا ه ب و ؛ م ی ا
 «. م ی ا

ه ک د و ش ی م ه د ی د ح و ض و ه ب ه ی ا ن ی ا ر د
 ت ر ا ب ع ه ک ا ر ت م ک د و ب ا ت ک م ی ه ا ر ب ا ل آ ه ب د ن و ا د خ
 ه ک ا ر م ی ظ ع ل ک ل م ن ی ن چ م ه و ، ت و ب ن ز ا ت س ا
 . ت س ا ه د ی ش خ ب ، ت م و ک د و ت ف ل ا خ ز ا ت س ا ت ر ا ب ع

ز ا د و خ د ن س ا ب ی ن ا ه ف ص ا م ی ع ن و ب ا : ت س د ا م ا
 ا ل ل ه ل و س ر ا ی : ا و ل ا ق : ت ف گ و ا ه ک ه د ر و آ ی ن ا م ی ؤ ف ی د
 ا ی د ا ه ه و د ج ت ا ی ع ا و ل و ت ن ا : ل ا ق ؟ ا ی ل ع ق ل خ ت س ت ل ا
 2. م ی ق ت س م ل ا ق ی ر ط ل ا م ک ب ک ا س ی ا ی د ه م

ه ف ی ل خ ا ر ی ا ع و ت ا ی ا ، ا د خ ل و س ر ی ا : د ن ت ف گ
 ا ر ی ا ع ر گ ا : د و م ر ف ا د خ ل و س ر ! ؟ ی ن ک ی م ن د و خ
 ه د ش ت ی ا د ه ه د ن ن ک ت ی ا د ه ا ر و ا د ی ن ک ت ی ل ا و ی ل ا و
 ی م ت ک ر ح م ی ق ت س م ه ا ر ر د ا ر ا م ش ه ک ت ف ا ی د ی ه ا و خ
 ! « د ه د

ز ا د و خ ر گ ی د د ن س ا ب م ی ع ن و ب ا ن ی ن چ م ه و

1. عاسن: ٤ هرود ز ا ، ٥٤ ه ی ا
 2 ص ، ف ج ن ع ب ط ، « ب ل ا ط ل ا ت ی ا ف ک » و ؛ ٦٤ ص ، ١ ج « ع ا ی ل و ل ا ت ی ل د »
 ٦٧.

یَّأْتِيكَ اللَّهُ لُؤْسًا: تَفْكَ وَاهَكَ تَسَاهِدُوا هَفِيذًا
مَ وَ - أَيُّهُ أَوْفُلُخْتَسْتَنِي: مَلْسَ وَ (هَلَا وَ) هَيَّأَ اللَّهُ
يَأْتِي مَكْلُمِحِيَّ أَيُّهُمَّ أَيُّهُمَّ هُوذَجَتِي - نِيَعَا فَمَكَارًا
1. عَاضِيْبَا هَجَمَلَا

مَلْسَ وَ هَلَا وَ هَيَّأَ اللَّهُ يَأْتِيكَ اذْخَلُوسَرُ
نَمَ وَ دِيئَامَنِبِ دُوخِ هَفِيْلُخَارِ يَأْتِيكَ اَمْشَرِگَا: دَوْمَرَفِ
تِيَادِهَارِ وَ - دِيْنَكَبَارِ رَاكِنِيَا اَمْشَرِگَا مَنِيْبِيْمَن
هَدَا جَرَبَارِ اَمْشَرِگَا تَفَايِدِيْهَا وَ هَدَشَتِيَادِهَارِ هَدَنَنَك
«دَنَكِيْمَلْمَدِ دِيْفَسَ وَ نَشُورِ

حِيْحَصَ وَ يَرَاخِبِ حِيْحَصَ) نِيْحِيْحَصَرِدِ وَ
دَنَا هَدَرَكِ جِيْرَخْتَسَابَعِنَبَا زَا (مَلْسَمَ

(هَلَا و) هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ اللَّهُ لَوْسَرَ رَضَتْهَا أَمَلًا: هَكَ
 ؛بِأَطْحَانٍ بُرْمَعٌ مُهْنِمٌ، لِأَجْرِ تَيْبِلَا يَفُ و مَلْسٌ و
 لَا أَبَاتَكَ مَكَلًا بُتْكَأَمُّهُ - هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ - يَبْنَا لَأَقْد
 اللَّهُ يَلِدُ - اللَّهُ لَوْسَرَ نَا: رُمْعٌ لَأَقْفُ هُدْعَبَنَ وُلِضَتْ
 بُبَاتَكَ أُنْبَسَدُنْ أَرْقُلًا مَكْدِنِعَ و ؛عَجَوْلًا بَلْغَدَقَ - هَيْءَ
 اللَّهُ

لُوقِي نَمَ مُهْنِمَفَ ؛أَوْصَتْخَا و مُوقَلَا فَكَلْتَخَافَ
 نَمَ مُهْنِمَ و ؛هَدْعَبَ أَوْلِضَتْ نَلَّ أَبَاتَكَ مَكَلًا بُتْكَي هَيْلَا أَوْبِرَقَ
 رُمْعٌ هَلَاقَ أَمَلُ وُقَلَا: لُوقِي

هَيْءَ هَدْنِعَ فَلَاتْخَلَا و وَغَلَّا أَوْرَتْكَأَ أَمَلَفَ
 سِبَّابِعَ نُبَا نَاكَفَ .أَوْمَاقَفَ ،أَوْمُوقَ :مُهَلَّ لَأَقَ مَلَسَلَا
 - اللَّهُ لَوْسَرَ نَيِّدَ لَأَمَ تَيْزِرَّ لَأَلَّ كَ تَيْزِرَّ لَأَنَّا :لُوقِي
 1.بِبَاتِكَلَا كَلِذْ مَكَلًا بُتْكَي نَأَنِّي و - هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ
 يَلِدُ ادْخَلُ و سِرَ نَوِچَ :تَفْكَ سِبَّابِعَ نُبَا»
 رَدِ تَوْمَ رَاضَتْحَا لَأَدِ بَدِ مَلْسٌ و هَلَا و هَيْءَ اللَّهِ
 زَا ،نَادِرْمَ زَا دَنْچَ يَنْتَ تَرَضْدَنَ آقَا طَا رَدَ ،دَمَا
 هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ رِبْمَغِيپَ ،دَنْدُوبَ بِأَطْخَ رُمْعَ هَمَلْجَ
 (هَلَا و)

ی ذغاک امش ی ارب دیوش رضاد :دندومرف

1 و بَأَ دَمَحْمَقِ يَفْحَتَ ،تَيْبِيرَعَلَا بَتَكَلَا ءَايَحَا رَادِ عِبْطَ «غَلَابِلَا جَهْزَ حَرَشَ»
 حَيْحَصَ» و :٢٦ هَبْطَخَ حَرَشَ نَمَضَ ،٥٥ ص ،٢ ج ،مِيهَارِبَا لَضَفَلَا
 عِبْطَ ،٢٤٤ ص ،٢ ج ،«دَعْسَنَبَا تَأَقِبْطَ» و .١٢٥٩ ص ،٣ ج ،«مَلْسَمَ
 يَلَلَاهُ سَيَقِنَ بَدِ مَيْلَسَارِ تَشِيدَنِيَا و .يَرْمَقِي رَجْهَ ،١٣٧٦ هَسَدَ تَوْرِيپَ
 مَيْلَسَ :هَكَ تَسَا هَدْرُوَا تَرَابِعَ نَيِّدِ بَ ٢١٠ ص و ٢٠٩ ص دُوخَ بَاتَكَ رَدِ
 أَوْرَ كَذْفَ تَعِيْشَلَا نَمَ طَهْرَ هَدْنِعَ ،هَتَيْبِي يَفَسَّابِعَ نَبِ اللَّهِ دَبْعَ دَنْطَ يَنَّا :دِيوْگَ
 :لَأَقَ و سِبَّابِعَ نُبَا يَكْبِفَ هَتَوْمَ و مَلْسٌ و (هَلَا و) هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ اللَّهُ لَوْسَرَ
 يَدَلَا مَوِيَلَا و هُوَ و نَيِنْتَلَا مَوِيَدِ مَلْسٌ و هَلَا و هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ اللَّهُ لَوْسَرَ لَأَقَ
 فَتَكْبِي نَوْتِيَا :بِأَحْصَا نَمَ لِأَجْرِ نَوْتَلَاثَ و هَتَيْبِلِهَا هَلُودَ و هَيْفَ ضَبْقَ
 نَّا :مُهْنِمَ لَجْرَ لَأَقْفَ ،يَدْعَبُ أَوْفَلْتَخَتْ لَا و يَدْعَبُ أَوْلِضَتْ نَلَّ أَبَاتَكَ مَكَلًا بَتَكَ
 :لَأَقَ و مَلْسٌ و (هَلَا و) هَيْءَ اللَّهِ يَلِدُ اللَّهُ لَوْسَرَ بَضْغَفَ .رَجْهِي اللَّهُ لَوْسَرَ
 يَبَأَنَبَا .فَتَكَلَا كَرْتَفَا !يَتَوْمَ دَعْبُ فَيَكْفِي دَانَا و نَوْفَلْتَخَتْ مَكَارَا يَنَّا
 :دِيوْگَ نَيِنْچَ مَيِدْرَكَ رَكَذَ وَا زَا هَكَ يَتَرَابِعَ هَبِ تَيَاوْرَ نَايِي زَا دَعْبَ دِيْدَحَلَا
 نَبِ مَلْسَمَ و يَرَاخْبَلَا لِيَعَامَسَا نَبِ دَمَحْمَقِ نَاخِيْشَلَا هَجْرَخْدَقَ تَشِيدَحَلَا اذْهَ
 .هَتِيَاوْرِي لَعَا تَفَاكَ نَوْتَدَحْمَلَا قَفْتَا و ؛أَهَيْحَصَ يَفِي رِيْشَقَلَا جَأْجَلَا

دیوشن هارمگ هاگچیه ن آزا س پرگید هک مسیونب
هدرک هبلغ ضرمدرد ادخلوسر رب: تفتگ رمع
ادخباتک ار ام، تسا ن آرقامشد ز نرد و؛ تسا
تسا یفاک

وگتفگ نارضاد نیدرد راتفگ نیا رثا رد
زایضعب. دما دیدپفالاتخا و همصاخم و هلداجم
همان ات دیروایب وای ارب ذغاک و ملق: دنتفگ راضد
و. دیوشن هارمگ تقوچیه ن آزا س پرگید هک مسیونب ی
رمع هک تسا نامهن خسد: دنتفگ راضد زایضعب
تسا هتفگ

ادخل و سر روضد رد س لجم ن آرد نوچ
 زینو ، رکفتو و هیور ریغی و رزا و طلاغن انخس
 :تفگ ناشیا هب ادخل و سر ، دش دایز فلاتخا
 نبا . دنتفر و دنتساخر ب م ه ناشیا ! دیور ب دیزخرب
 :تفگی م هتسویپ دوخ رمع تدم رد س ابع
 و ، دوب مظعا بئاصم هم زاک ، میظع تبیصم
 زیچان و درکی م مضه دوخ رد ار بئاصم مامت
 نید و ، ادخل و سر نید هک دوب ن آ . دادی م هولج
 و ی نادج دسیونب امش ی ار ب تسا وخی م هک ی امان
 » . داتفا ه ل صاف

رمع هک تسا هدمآ تایاور زا ی ضعب رد و
 - اُرْجِهَيْلُ جُرْلَانَا - هکنا ای - عِی شَبُّهُ هُوْتَانَا لَا :تفگ

1 دیفم خیش . عجولا هبلغ دق عَنَافِی شَبُّهُ هُوْتَانَا لَا هک ار رمع راتفگ تایاور
 رد و . بتسا هدر و آ ۳۷ ص و ۳۶ ص «عی لامأ» رد دوخ ل صتم دنس اب
 اما و . بتسا هدر ک ل قد «عی لامأ» زا ۷۸۷ ص ، ۶ ج ی نایمک ط «راحب»
 ی دیمد باتکر ریغ زا رمع نبا تایاور زا ار رَجْهَيْلُ جُرْلَانَا رْمُعْرَاتْفَغْ
 هُنَاشِدَامْ ظَفْلَهْ هِبْ و (ملسم دنسم و یراخب دنسم) «نیحیحصن بید عمج» رد
 دنسم بتسا هدر و آ «فئارط» رد س واط نبا دید ، ی دیمد باتک زار جَهْ
 نبا دید . ی دیمد باتک زار جَهْ هُنَاشِدَامْ ظَفْلَهْ هِبْ و (ملسم دنس و یراخب
 «راحب» ۸ ج رد و ازا ی سلجم و . بتسا هدر و آ «فئارط» رد س و واط
 و دردی سلجم هَمَاعْ بَتَكْ زَا ار بادنیا رابخا و . دنکی م ل قد ۲۷۴ ص
 ن آ تیصو و لوسر ترضد ت ل ا د حرش رد ل و آ :بتسا هدر و آ ا ج
 رد لوسر ل ا د عبقا و ل ا ن قلا باتک رد م و د و . ۷۸۷ ص ۶ ج ترضد
 دنچس پسو ، ۲۷۴ ص و ۲۷۳ ص ۸ ج ل و ا ن عطر رد رمع بلاتم باب
 ربخ :دیوگ ۶ ج رد و . دنکی م شحب و حرش عوضوم نیا رد هحفص
 فلاتخا اب . بتسا و خرد زا رمع عنم و ار فتک و تاود الله لوسر بلط
 ر فذود نیا ریغ و ملسم و یراخب . بتسا ی ونعم رتاوتی اراد ن آ ظافلاً
 ی عضاوم رد یراخب و . دنه هدر و آ دوخ حاحص بتک رد هَمَاعْ نَاتْدَحْمْ زَا
 ش باتکی ادتبا زا م و د هحفص رد هلمجزا :بتسا هدر و آ دوخ «حیحص» زا
 کلذ عم هذخنا ن مل هب ی فک و ا دانع و ارفک کل کلذ ب ی فک و :دیوگ و
 ی ضر دید :دیوگ ۲۷۴ ص ۸ ج رد و . لِالاض و لِالهج اماما و هفیلخ
 هفرط عیاقون یرتگرزب زار :دیوگ «فئارط» باتک رد س و واط نبا نیدلا
 دنه اوگن یملمسم عیمج :هک تسنا بتسا ه دش دراو نیلمسم رب هکی ندینش و
 ی بوتکم اهنآ ی ارب هک درک هدارا ش تافو تقو رد ناشر بمغیپ هکنا رب
 ببس باطخن بر رمع و دنتفین ت ل لاض هب ماگچیھ ن آ زا دعب هک دسیونب
 تَمَّا زَا هک س کره ت ل لاض ببس و دش بوتکم نیا زا ترضد ن آ عنم
 رد اهن و خ ندش هتخیر و اهنآ فلاتخا بس و . دنقا ت ل لاض هب ربمغیپ
 تکلاھ و ، تعیرش رد فلاتخا ببس و ل اوما فلت ببس و ، اهنآ نایم
 اهنآ زای سکن آن دش دلخم ببس و ، م لاسا ی ا هه قرف زار ه قرف و د و داتفه
 اهنآ زار تیرتکاهک منیبی م ل اوحا نیا اب و . دوشی م دلخم ش ت آ رد هک
 نیا هب ن اش دوخ هکنا اب ، ت فلاخ رد دنکی م باطخن بر رمع زار ی وریپ
 ار ی سکو و ، دنرامشی م گرزب ار وا و ، دنهدی م تداهشد رمع ی اهر اک
 دنرامشی م رفاک دنک ل اکشا رمع هب هک

ی زیچ ، دینک شلو ، دیراذگ ش دوخ ل ا ح ا ر و ا
دیوگی م ن ایذھ ک د ر م ن یا ؛ دیربذ و ا ی ا ر ب
دراو ا ل م ج ز ا س ا ب ع ن ب ا ز ا ی تیاور رد و
هُدِنِعَ نَاکِنَمَ ضِعْبَلِ اَقْفَ : بھک ت سا

رد هک ی راضد زا ی ضعب»^۱. رَجُهِیَ اللهُ ی بَدَنًا
نایزه درم نیا: دنتفگ دندوب ادخل لوسر دزد
«دیوگی»

هک مینک تابثا میهاوخی م اجنیا رد لَاعْفَام
و هَلَا و هیلع الله ی لَصَد ادخل لوسر ترضد دارم
تاود و ذغاک، گرم هئاتسا رد هک اجنیا رد مَّسَد
تفلاخ همان ندرک رَهْم و ن تشون طقف، دندیلط
هدوب مَاسَلَا هیلع بلاطی بَأ ن ب ی لَع ن ینمؤماریمأ
هیأ دننام، ی عطف صوصن رب هولاع اریز. تسا
ثیدد و، ن یَلْقَثْ ثیدد و، ریدغ ثیدد و، تیلأ و
ثیدد و، هنیفسد ثیدد و، تَلزِمَ ثیدد و، قَد
ثیداحا زا ی رایسب و، ن بیرقأ هریشع توعد
ن آ تفلاخ و تماما نیقی روط هب هک رگید
هطساو هب، تسا هدمزن شور و نیئم ار ترضد
، تیلأ و ن افلاخم زا هنیدم وَّج ن دوب دولأ رابغ
قریغم و حَارَجَ دبیع و بَأ و رکبوابأ و رمع دننام
شیدم ه ظاحن نیمه هب هک مهلائما و تبعش ن ب
و، دندرک تکرر رب رارصا و بیغرت ار هماسا
رد ات دنداد رارقش یج رد هصوصخب ار دارفا نیا
وَّج و، دنشابن هنیدم رد ترضد ن آ توم تقو
لکاپ و فاصد ن انمؤمریمأ اب مدرم تعید و تفلاخ
رب علاطا و ماع و تو بذر و ن هطساو هب و؛ دشاب
عنام و دوب ی ضعب ل د رد هک ی نَاهِدَسَد و اههنیک
تدار ار مَاسَلَا هیلع ن ینمؤماریمأ هک دشیم
لزنم ل خاد زا هک ی رابخا هطساو هب و، دندرک
هب اهنا بزح و هشتاء و هصَفَد طسوت الله لوسر
شافر بمایپ لزنم رارسا و، درکی م تیارسد ج راخ

۱. ۲۴۲ ص، ۲ ج، دعسن یا «تاقبط»

دوبی رارسا نیرتمهم زاتیلانو هیضقو ،دشی م
 رد اوقه مامت ابدن افلاخم ت سنادی م ربمایپن وچه که
 عوضوم تساوخیم اذهلّف دنیای م رب معفادم ددص
 شافطساو هبو .درادربار عناوم و دنک مکحم ار
 هماسا شیج دنتشاذنگذ که دوب رارسا نیمه ندش
 ریخأت هب یرذع هب زور ره و ،دنک تکرحد
 فآخت شیج زامه رکبواباً و رمء و ؛دنتخادنا
 ارچه که درک داریا اهنأ هب ربمایپن وچه و ؛دندرک
 .دندروآی هاوی اهر دء ؟دیا هتفرن

ادخلوسر هب نایذه تبسذ زارمع دوصقم دوبل اجنب و وهایه

نیرخأ رد که دوبی اهنیمز نیمه یور
 زای عمج که مرکا ربمغیپ ضررم یاهزور
 :دومرف ،دنتشاد روضد ترضدن آ دزن هباحص
 یزیچ امش یارب نم که دیروایید یذغاک و تاود
 هارمگ تقوچیه نآ تیاعر تروصد رد ات مسیونب
 ضررم درمنیا رب :دیوگی مرمء اجنیا رد .دیوشن
 ادخباتک ار ام و ،دیوگی م نایذه و هدرک هبلغ
 در و دش دنلب راضد ی وهایه ن وچه و .تسا سب
 رادیدپس لجم نآ رد دادیب و داد و داریا و

اريز؛ ديورب و ديزيخرب: دومرف ربمايپ، دش
۱. دوشد و هايه ديابذی ر بمغيپ دزد

هکنيا هب هجوتو، هتشنگ بلاطم هب هجوتاب
زا ادخلوسر راضتدا لاد رد هکی ناسک نآ
و دندرک یريگولج ترضد نآ تساوخرد
اديب نآ اب تللاض چيه هک ار بلطم نآ دنتشاذنگذ
رارقمومع رظنم و ی ارمرد و دسيونب، دوشی من
زا زور نامهی ادر ف هک دندوبی ناسک نامه، دهد
نيا هکنأ ص خلااب، دندش دنمهر هبی باختنا تفلاخ
و بلاطی بآن بی لع علاطان و دبار هفيلذ باختنا
مشاهی نب زاش ناکيدزن و ناهارمه و نارايپ
رارقه دش ماجنا راکل باقمرد ار نانآ و، دندومذ
دوصقم و روظنم هک دومذ کشدن اوتی مایا؛ دنداد
تماما و تفلاخ زار يغ ذغاکن تشون زار بمغيپ
؟تسا هدوب یرگيد زيچن انمؤم ريمأ

ی م نايذه درم نيا هکنيا زار توصقم ی رآ
رد، تسا هدرک هبلغ و ارب ضرمدرد و، ديوگ
لاجنج و وهاي هاجيا: هک تسا هدوب نيا تقيقد
؛ دنيا من فرصنم دوخميمصت زار ربمايپ و، دننک
زار ن تفرگ نايذه ی دج و ی عقاوی انعم هکنيا هذ
دناهتشاد رظن روظنم ضرمد هبلغ

و رمعنارود رد هکنأ رب هولاع لاوا اريز
نآ زاجيب فرحکي ی تحي سک مرکا ربمايپ توبذ
رب؛ تسا هدرکن لقدمه خيراته و، هدينشند ترضد
هب دناوتی منی ناملمسه چيه، ی نيد نيزاوم ساسا
و تمصع ميرکن آرقرد دناو اد هک مرکا ر بمغيپ

۱ ص ۵، ج «تياهنلا و تيا دبلا» و ۴۳۶ ص ۲، ج «ی ربط خيراته»
«هغلابلا جهذ حرش» و ۲۱۷ ص ۲، ج «خيراتلا ی فل ماکلا» و ۲۲۷
ی دلج راهچ عبط زار ۱۳۳ ص ۱، ج، دیدحای بآنبا

هَدُوهِد تَبَسَد ، تَسَا هَدْر كَن يَمُضْتَار وَا تِنُوصَم
دَهْدَبِ يَئَارَسَد هَوَايِد وِ يَئُوْگ

يَدَجِ يَانَعَم مَلَكَ نِيَا زَا رُوْظَنَم رِگَا اَيْنَاثُو
اَبْسَد : يَدَعْب هَلْمَجِ يَارِبِ يَانَعَم رِگِيد ، دُوْب نَا
سَبَار اَم اذْ بَاتَك (اَللّهُ بَاتَك اَنْدِئِع ؛ اَللّهُ بَاتَك
رَاتْفَگ نَدُوْب اَجْبَانَتَا بَثَا يَارِبِ دِيَاْبُو ؛ دُوْبِن (تَسَا
، دَر كَل لَادَتَسَا وَا ضَرَم وِ يَرَامِيْد هَبِ اذْ لَوْسَر
هَبِ يَزَايِن اذْ بَاتَك : نَا رَق دُوْجُو اَبِ هَكْنِيَا اَبِ هَذ
تَسِيْن رِبْمَغِيْب نَخَسَد

يَلَصْد مَر كَا رِبْمَغِيْب ، اذْ بَاتَك نِيْمَهْ اَثَلَاثُو
، هَدَاد رَا رَقَة عَاظَلَا ضَرْتَفَم اَر مَّسُو هَلَا وِ هِيْلَع اَللّهُ
صَنْ هَبُو ، تَسَا هَدْر مَش اذْ رَاتْفَگ اَر وَا رَاتْفَگ وِ
اذْ لَوْسَر وِ اذْ مَكْد رِبَارِبِ رَد مَدْرَم مِيْر كَن اَرَق
سَفَن سِپِ . دِنْرَا دَنِي اَهَادَارَا وِ رَايْتَخَا هَنُوْگْچِيْه
اذْ بَاتَك نَدُوْب تَجْد

و ،هتشاد ربرد ار ادخلوسر راتفگ تيجد
می مذوا هرابرد ار می ئوگ نایذه لامتحا لاجم
هب نایذه تبسند ،می باحص رفذکی یارب و .دراذگ
زیچ لاجنج و وهایه داجیا زا ریغ ادخلوسر
دشاب هدوب دناوتی مزرگید

توم ضرمد قافتا نیا ریظناً عبار و
هفیلخت فلاخ هبوا و ،دش رار کتر کبواب لّوا هفیلخ
روضد رد هک نامثع .درک تیصو رمء :مؤد
می ار همان تیصو رکبواب رما هب و ،دوب رکبواب
دشش وهید رکبواب ،ندرک تیصو نیدرد ،تشوند
رمء مؤد هفیلخل احد نیع رد ؛دمآ ش وهب س پس و
رکبواب هب داد ادخلوسر هب هک ار می نایذه تبسند
گرم زا سپ و ،درمش ذفان ار تیصو و ،دادند
مامز و دز هیکت فلاخ هکیرا رب دوخ رکبواب
می مولعم سپ .تفرگ تسد هب ار نیملمس روما
،ادخلوسر هب مه نایذه زا روظنم هک دوش
هک تسا هدوبذی دجنایذه رکبواب تیصو دننامه
روظنم .دوش تیصو و فارتعا و رارقا زاعنام
ادخلوسر سلجم رد بارطضا و شیوشت داجیا
بوتکم ن تشوند زا ترضدن آ فارصنا تیاغلاب و
.تسا هدوب

هبیضقرد هک رمء ابس آبعن باثیدرد و
می مّاحیرص رمء ،تسا هدمآ تفلاخی وگتفگ و
می نعید ؛شیرق می نعید) امش موق نوچ :هک دیوگ
رارق امش رد تفلاخ دنتساوخی مذ (ناشدوخ
.دندرک رود تفلاخ زا ار می لع ،دریگ
هبطاخم نیا نایین مضرد دیدحا می بانبا
:تفگ هک دنکی ملقن رمء زا وگتفگ و
رملأ اذهن عم کببر نمل وآن ا! س آبعن بای

وَ تَفْلَاخًا مُكًّا أَوْ عَمَجِينَ أَوْ هَرَكَةً مَكْمُوقَةً! رَكِبُوا!
1. تَوْبُنًا

زا ار امش هک ی سک نیلوا س ابع رسپ ی ا»
امش هب ت فلاخ ن دیسر رد و ، تشاد رود ت فلاخ
راوگان و هور کم امش موق . دوب رکبوا دومن ی دنک
«دننک عمج امش رد ار ت فلاخ و توبن هک دننشاد

**ن دوب قحدا هب رمع ن دومن فارتعا
ت فلاخ ی ارب ماسلا هیلع ن نیمو ماریما**

رقاب ماما زا دوخ دنس اب دیدحلا ی با ن با زین و
رْمَع رَم : ل آق : هک تسا هدرک تیاور ماسلا هیلع
: هلا سَف ، مَسَف ، هِرَادِ عِانْفِ سِ اَبَعُنْ بَا هَدْنِعَ وَ يَّ لَعِبِ
لِ صَدِّ لَافَا : ی اء ل آق ، عُبْنِیْبِ ی ا م : ل آقَف !؟ دیرت نیا
ن بِلَا ل آقَف ! ی لب : ل آقَف !؟ ک عم موقن و ک حانج

1، 58، ص 2، ج ، تغییر عا بتکلا ایح ا راد عبط «غلابا جهن حرش»
26. هبطن مض

ی عِبَاصاً ی فُهِ عِبَاصاً کَبَشَفَ : لَاقُ مَعَم مُقِ سِ اَبَع
 ، سِ اَبَع نَب اِی : لَاقُ ، عَیْقَبَا اَنفَلَذَ اِذَا ی تَد ، ی ضَمَ وَ
 رَمْلَا اِب سِ اَنلَا ی لَوَا اَذَه کُبِحَاصَ نَاکَ نَا اِلله وَ اَمَا
 نِ یَتَنَّا ی لَعُ هَاتْفَذِ اَنَا لَآ اِ ، اِلله لِوَسَرَ قَافُو نَعَب
 مَعَمَّ اَدُب دِجَا مَدِ قِ طَنَمِبِ عَاجَفَ : سِ اَبَع نُبَا لَاقُ
 !؟ اَمُه اَم ، نَنِ مَوْمَلَارِیْمَا اِی : تُتْلُقَف ، هُنْدَعِ هِتَلَّاسَمَ نِم
 دَبَعِ ی نَبِ هَبُّدِ وَ هِنَسِدَ هَتَّادَدِ ی لَعُ هَانِیْشَخَ : لَاقُ
 ۱. بِاَطْمَا

ی با ن ب ی لَع : دنتفگ م لاسلا هیلع رقاب ماما»
 هتسشدن دوزخ ل ز ن م ی تشه و ن اذ و ل ج ر د ب لاط
 اجنا زا ر م ع ه ک ، دوب س ا ب ع ن با و ا د ز ن ر د و ، دوب
 اجک : دندیسریپ و ا ز ا و د ن آ . درک م لاسد و درک ر و ب ع
 غ ا ر س د ه ب م و ر ی م : ت ف گ ر م ع !؟ ی و ر ب ی ه ا و خ ی م
 ی م ذ ا ی آ : د و م ر ف ی لَع . م ر ا د - عُ ع ب ن ی ر د ه ک ی ل ا م
 ! ی ر آ : ت ف گ ر م ع ؟ م ی ا ی ی د و ت ه ا ر م ه م ه ا م ی ه ا و خ
 و ا ا ب و ز ی خ ر ب س ا ب ع ن ب ا ی ا : د و م ر ف ت ر ض د
 ! و ر ب

ه ا ر ه ب ن م ا ب ر م ع : د ی و گ ی م س ا ب ع ن ب ا
 ت س د ن ا ت ش گ ن ا ر د ا ر د و خ ت س د ن ا ت ش گ ن ا و ، د ا ت ف ا
 م ی ت ش د گ و . م ی ت ف ر ی م و م ی د ر ک ی م و گ ت ف گ ، ه د ر ک ن م
 ر س پ ی ا : ت ف گ ر م ع . م ی ت ش د گ ع ی ق ب ز ا ه ک ی ن ا ج ا ت
 و ت ب ح ا ص ن ی ا : ه ک د ن و ا د خ ه ب د ن گ و س س ا ب ع
 ت ا ف و ز ا س پ ت ف ل ا خ ر م ا ه ب م د ر م ن ی ر ت ر ا و ا ز س
 ت ف ص و د ر ب ا م ه ک ن ی ا لَآ ، ت س ا ه د و ب ا د خ ل و س ر

1 ، ۵۷ ص ، ۲ ج ، تَیْبِرَعَلَا بَتَكَلَا اِیْحَا رَا دِ عِبَط ، «غلابلا چ هذ ح رش»
 ۲۶. هبطن مض

2 ینبع - به فتح یاء و سکون نون و ضمّ باء موحدّه و عین مهمله - محلی
 است آباد و دارای چشمه آب و درخت و زراعت. در طرف راست کوه
 رضوی است نسبت به کسی که از مدینه سرانیز شده و می خواهد به
 طرف دریا برود. تا رضوی یک شب راه فاصله دارد؛ و تا مدینه هفت
 مرحله است. (معجم البلدان).

میتشاد مید وازا دود و ارد که

ی نخس هب با رمء : دیوگی م س آبع ن با

ن آزا هکنا رگم متشادن ی اهر اچ چیه ن م هک دوشگ

ود ن آن نمؤم ریما ی ا : متفگ انهلک ؛ منک ش سرپ

ک انمید ی لع زا ام : تفگ رمء !؟ تسیچ تفص

ی تبحم هطساو هب و ش ندوبن اوج هطساو هب میدوب

«دراد بآطما دب عن ادنزر ف هب که

ن ارایتسد و رمء هکنیا ن دشن شور زا دعب

قحأ و ی لوأ بلاطی با ن ب ی لع هک دنتشاد رارقا و

اب دیاب ی نید ن یزاوم قبط ؛ تفلاخ هب تسا

ن ادیم زا ار و او درک هز را بم و هضراعم ، فالختم

فالختم دیاب ؛ تخاسرود هنحصد زا و درک ج راخ

ی اضری اربار قحأ هکنا هذ درک راد او قحأ هبار

دوخرگا و . دو منکرت قحأ زا فالختم رطاخ

ن ا ر ا د م د ر س ز ا ن ا ش د و خ ، ت ف ل ا خ ن ی ب خ ت م
 ه ف ی ط و ، د ن ا ه د و ب ن ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ا ع ا ب ه ض ر ا ع م
 : ه ک د و ب ن ی ا ه ن ا ی ن ا د ج و و ی ل ق ع و ی ن ی د و ی ع ر ش
 و د ن د ن ب ر ب ت م ه ر م ک ا د خ ل و س ر ت ل ح ر د ر ج م ه ب
 ش ل ه ا ه ب ن ا ن د ن ا س ر و ق ق د ز ا ع ا ف د ی ا ر ب ه ا م ا
 و م چ ر پ ر ی ز ر د ا ع و ط و ا ع ی ط م ی گ م ه و ، د ن و ش
 ه ک ن ا ه ن ب ا و ص ه ا ر ت س ن ی ا . د ن ی ا د ر گ ی ا ع ی ا و ل
 ا ب ن ا ش د و خ ، ش ل ه ا ه ب ق ق د ن د ن ا س ر ن ر ب ه و ل ا ع
 ن ا ت س ا د م ه و ت س د م ه د ن د و ب ن ی ف ل ا خ م ز ا ه ک ش ی ر ق
 د و خ و ، د ن ن ک م ا ی ق ی ا ع ل ب ا ق م ق ص ر د و ، د ن و ش
 ی ا ر ب ا ر و ا ن ا ر ا ی و ی ا ع و ل ا غ ش ا ر ت ف ل a خ د ن ش م
 د ن ت س ه ی ع د م ن ا ش د و خ ه ک ی د ر ف ا ب ن د ر ک ت ع ی د
¹ ا ت ت ل ف و ا ا ب ت ع ی د و ه ت ش ا D ن ت ف ل a خ ت ی ح ل ا ص
 ه ا و خ ل د ی ا ر ب و ، د ن ن ک ر و ب ج م ت س ا ه ت ف ر گ ت ر و ص
 ، د ن ن ک ش ب ا ر ه م ط ا ف ی و ل ه پ ا ه ن ا ر ظ ن ب ل ج و ش ی ر ق
 ی و ز ا ب ر ک ب و ب ا م ل ا غ د ف ن ق ر م ع ر م ا و ر و ت س د ه ب و
 ت ق و ا ت ن ا ر ث ا ه ک د ن ز ه ن ا ی ز ا ت ن ا ن چ ا ر ه ر د خ م ن ا
 ! د ش ا ب ه د م ا ر ب ل م د د ن ن ا م ه گ ر م

ی ا ر ب ا ر د ی ل و ن ب د ل ل ا خ و ر م ع ه ک ر ک ب و ب ا
 : ه ک د ا د ر و ت س د د ا ت س ر ف ی ا ع ل ز ن م ه ب ی ا ع ن د ر و ا
 و ا ن د م ا ز ا و ، ت خ ی و ا ی ا ع ه ب ا ر د و خ ه م ط ا ف ر گ ا
 ه م ط ا ف ا ذ ه ل ف ؛ د ن ن ک ا د ج ا ر و ا ، د ر و ا ل م ع ب ی ر ی گ و ل ج
 ی ا ع ر ی ش م ش ر م ع و ، د ن د ر ک ا د ج ق ی ر ط ن ی د ب ا ر
 ن ب د ل l a خ ه ب ا ر ی ا ع و ، د ر ک ب ا ت ر پ و ت ف ر گ ا ر
 د ج س م ه ب ش ن a ه ا ر م ه ل ک م ک ا ب a ر و a ت ا ت D ر ی س د ی ل و
 د ج س م ه ب ن ت ف ر ز a ب ل a ط ی ب a ن ب ی ا ع و . D ر ی ب
 ا ت D ن D ا د ی م ل ه ت ش م a B a ر و a ؛ D ر ک ی م ی ر a D د و خ

¹ . د ن ی و گ ا ر ی ل ب ق ر ی ب د ت و م ا ک ح ا ن و D ب ی ف د ا ص ت و ی ن a ه گ a ن ر م a ت ت ل F

هاگداد رد ادخلوسر زا دعبی باختنا یافلخ دنموکحم خیرات

طقف شاک ی ا هک تسا ی بلاطم اهنیا ، یراب
زا ی اهز ادنا اتار گننه کلا اتا دوب هعیشد خیراوترد
رپه ماع خیراوترد اهنیا .تسشی من آن ارادفرط
نبا و ریثا نبا و یربَط خیراوترد هب سکره .تسا
و دیدحلا ی بانبا و «تسایسلا و تماملا» رد هبیتق
بئاصمن یا زان و حشم ار اهنآ ، دنکی رظنا هریغ
دید دهاوخ ماسا رب هدر او

هب ماع هک تسا نشور زور دننام نوچ و
هک - ی دادبتسا ی اهت موکد نیمه ظفد تهج
ایند و ، هشد نیسابع و نییوما تموکد هب رجنم
رد هدنب و دبع تر و صد هب دوخ زیمهم تحت رد ار
ش شوپردن آرق و ماسا مان هب نرقش شو ، هدر و آ
قرط نیرتدیدش اب ی ماسا تفلاخ و تموکد
ناهج ربار دوختینو عرف ، یروطارپما

۱ ، تغییرعلا بتکلا ءایجا راد عبط ، دیدحلا ی بانبا «هغلابلا جهن حرش»
۵۷ ص و ۵۶ ص ، ۲ ج

لوصارد و ،هتشوناهباتکهمهنیا - دندر تسگ
 هدساکءاوها و هدسافءارآنیمه زاعورف و
 یاهتموکه رگید هک زورما ؛دندرک یورید
 اهنأ هینوعرف یاهتفلاخ ساسا رب ی دادبتسا
 عوجر اب هک درادنأ یاج ،تسا هدش هتخادنا رب
 ،دننک ضوع ار دوخی شَمَّ طَخ حیحصد خیراته رب
 یارب و هدرکنه طلاغم و هیومتنیا زاشیدرگید و
 و ،هریشه تیدد و ،ریدغ تیدد و ،نیلَقَتْ تیدد
 رگید یرایسب و ،تَلَزِمَتْ تیدد و ،تیلو تیدد
 ،تسا هدرکرپار اهنأ یاهباتکهمه هک تیدادا ز
 رانک ار هیجوتو لیواتهار و هومندی شارتل محم
 نوریدی مَع و ماهبا هدرپزار قیاقد و ،دنراذگ
 تنس و میرکن آرقص نس ساسا ربی گمه و ،دنروآ
 و ،دننادن ادج تیلو هار زار تعیرشهار ،یوبند
 دنیارگب یرفعج هسَدقم نیأ هب هر سکی

کیت حیصن نیا :هک مریگی م هاوگ ار ادخ
 هعلاطم اهلاس هک تسا ضرغی ب و ق فشم درم
 و سسجت و صَحفت اب هک ار هچنأ و ،هدرک
 و تَبأ هب ندیسر رد قیقده و قیقده و یفاکشوم
 قبط رد تسا هدروآ تسد هب باطم یازعم
 زان اردار ب و نازیزع میدقت و هداهند صلاخا
 می ،دنرادنی ربخ بلاطم نیا زاهک هَماعن اناوج
 ناشلد رد تقیقده رونی هلا هَوَّق و لود هبات دیامد
 دوخ هار ،روسطدنیا هعلاطم درجم هب و ،هدیبات
 هیولع تیلو هَقْد هقیرط و فیند بهزم هب ار
 هِطارِ صِدی لِا مُهَادَه و اعیمج الله مهقفو .دنراسل یام
 .نیملاعلأ بر اینیما ،میوقلا هجهتم و میقتسما
موزا رد ملاسلا هیلع نینموملاریما بطخ
دوخ کرابم دوجو رد تفلاخ

مّود هبطخ رد ماسلا هيع نينموما ريمأ
و روجفلا او عرز : ديامرفي م «هغلابلا جهن» زا
دمحم ل ابا س اقي لا روتتا او دصد و ، رورغلا هوقس
لا و ، دحا تملا هذهنم ملس و هلا و هيع الله ي لص
س اسأ م . ادبا هيع مهتمغ ت رج ن م مهدي وسيد
مهدي و ، لاغلا ي قب مهيا ؛ نيقيا دامع و ، نيدا
مهيا و ، تيلاولا ق حص ناصخ مها و ، لاتا ق حلي
و ، هها ي لا ق حلا عجر ذان لا . تثارولا و تيصولا
¹ هلقتم ي لا ل قن

و روجف مخت ، دوخ عيش و حبيقة رادر ك اب»
ناشر ارتغا و س فذل اهم ا بو ، دنتشاك ار اهي تشز
ن آ ، دش اهر ادر ك نيد بن اشسوفن ش مار آ بجوم هك
تكلاه ، ن مرخ رسرد و ، دندر ك باريسار عرز
دوخ تشك ن آ زا هر مژ ناو نع هب ار ي دوبان و
دمحم ل ابا ت ما نيا زا ر فنك ي . دندر ك تشادرب
و ، تسين سايق ل باق ملس و هلا و هيع الله ي لص
ن آ زا س كچيه

¹ ۳۰ ص ، رسم ، هديع دمحمع بط زا ، مود هبطخ ، «هغلابلا جهن»

لأضیف و دوجو تمعد هتسویپ هکی ناسک
 یر بار بل باق دمحم لآ اب، تسای راجو ارب دمحم
 ؛ نیقین و تسو و ، نید هیپ دنناشیا . تسیندش جنس و
 میقتسم طار صدر بن و چتیدل هان آشور و هرید
 دودحزا و ، دنک و اُغش نید رد هکی سک اذهلقتسا
 رد شتاجذ ، دنک طارفا و ی دعت تماقتسا هّداج
 هیاسدزا و ، ددرگرب دمحم لآ هرید هب هک تسنا
 و رید رد هکی سک و . دوش رادر و خرب اهنا دوجو
 بقاء دمحم لآ آشورزا و ، دنکی هاتوکش شور
 رد هکنا زجد در اذ هر اچ و صلاخه ارب چیه ، دنامب
 دمحم لآ آشور هب لوصو ی ارب هایق و ضوهن
 . دنک تکر دنناشیا ل ابد هب و دشوکب

ماقم ، قّد هب هکی صنائص و تازایتما
 و تیصو و ، تسانناشیا نآ زا تساراد تیلاو
 ی تقو نآ ، نلا . تسانناشیا رد الله لوسر تثارو
 هب و ، درک تشگز ایش لها یوسد هب قّد هک تسا
 «. درک تعجارم دوب هتفر اجنا زا هکی ئاجنامه

ترضد هک هبطخنیا رد مینیبی ماچنیا رد
 تموکدل و ا رد ار نآ ماسلا هیلع نینمؤماریمأ
 نیازا کیچیه : دیامرفی م لاّوا ، دناه درک داریا دوخ
 سپو . تسیند هیوستو نازیم ل باق دمحم لآ اب تما
 قّد نلا : دیامرفی م نناشیا تافصد و رانئا نایدزا
 دوخی لّوا لحم هب و ، درک تشگز ایش لها هب
 . دومذ تدوع

عامتجا موزل رد تحارصد تارقف نیایا
 ایآ و ؟ در اذد مشاهی نبن اذناخرد تفلاخ و تویند
 عاضوا داسف و ی بار خرب تیصوصد تلامجنیا
 رب لاعف طقف هک ، در اذدق باسد بختتم ی اقلخنارود
 نینمؤماریمأ و ؟ تسا هتفرگ رارق حیحصد ساسا

تسا تفلاخ و تو بن ادناخ عماج ماسلا هيع
 «هغلابلا جهن» زا مشش هبطخ رد و
 ،مَدَّلَا لَوْطَى اَعْمَانْتَعِبَضْلَاكُنْ وَكَأَ لَا اِلَهَ وَ :ديامرف
 يَنكَلَو ،اَهْدِصَارِ اِهْلِتْخِي وَ ،اَهْبِطِ اِهْيَلِ لَصِي يَتَدِ
 عِمَّاسَلَابِ وَ ،هُذَعِ رِبْدُمَا قِحَا يَلِ لِبَقْمَلَابِ بُرْضَا
 يِ مَوْيِ يَ اَعِ يَ تَايِ يَتَدِ اَدْبَا بَيْرُمَا يِ صَاعَلَا عِطْمَا
 ذَمَّ يَ اَعِ اَرْتَا سُمِّ يَ قَدَنْ عَا عَوْقَدَمَ تُنْزَامِ اِلَهَ وَ فِ
 يَتَدِ مَّسَدِ وَ (هَلَا وَ) هِيَا اِلَهَ يَ لَصُّ هِيْبَدُ اِلَهَ ضَبَقْ
 1. اَدْهَسَّ اَنَلَا مَوْيِ

دومرف داريا ترضدي تقوار هبطخ نيا
 زا ماسلا هيع نسد ماما ترضدش دنزرف هك
 ريبز و هططلابند هك دوب هدرك اعدتساناشيا
 نيا و هدرك تعيبضقن هك

1 و 41 ص ،رسم ،هدبع دمحم عبط زا ،مشش هبطخ «هغلابلا جهن»
 42 ص

ز هجم اهنا اب و ، دنورذ دناه دروا مهارف گنج
دندرگذ گنج یارب

نم ادخ هب دنگوس: دیامرفی م ترضح
یای اصد یازارد اب هک متسین راتفک دننام
هتسویپ و ، دروا ماد هبار و ادهاوخیم هکی دایصد
هتسها آن آخاروسردی ریگید زیچای و دوخی یای اب
در بباوخ هبار آن آتدهاوخیم و دنزیم هتسها
هب ن اویدن آ بلاط هکی نامز ات ، دریگبار و
و تسد و ، دنز شلوگن آن تصرتم و ، دسربن آن
رد مهنم ، دنکر اکش و ددنبین امسیر هبار شیاپ
راک و دنزب ار دوخ هبرضن مشد ات مورب باوخ
اب نم نکیلو ؛ دهد ماجنا هناریگلفاغ ار دوخ
هروا یور قده هک آن آتدضاعم و تدعاسم
و ؛ منزیم تسا هدرک تشیق ذرا هک آن آتسا
عیطم و نامرف هب شوگن آن تنواعم و کمک اب
یم هروا لکش و هدرکن ایصد هک آن آتسا
ات هشیمه ، تسا نم شور و هیور نیا و . مبوک
دسربن ملجا هکنآ

دوخ قده زارم هتسویپ هک ادخ هب دنگوس
حیجرت نم ربار نارگید و ، دندومن عفد و عنم
ی زور زا ، دندرپس نانا هبارم مسم قده و هداد
ش حور ملس و هلا و هیلع الله ی لصد ادخلوسر هک
و ادتقم درم نیا هکنیا ات ، درک ضبق دنوادخ ار
1 «بتسا هدش مدرم ی اوشیپ

یم تحارص هب ترضح هبطذ نیا رد
ام قده الله لوسر تلحر نامز زات فلاخ: دیامرف

1. بتسا هدرک طبض آدهس آنلا مؤیی تده ، هدبع دمحم «هغلابلا جهن» رد
س آنلا مؤیی تده ی شاک الله حتف لام حرشو ، دیدحلا یبأ نبا حرشرد ی لو
درذگی م هکی لعف زور نیا ات ی نعید ، بتسا هدش طبض آده

همجرتی بر عهده و از اهکی باتکردن سدنور
 لِتَقْمَ دَعْبُهُ نَأْلُ بِنْدُنْ بُدْمَحْأُ یْرِی و : دیوگتسا هدش
 هَذِهِ فِی فِضْبُقْ دَقْد : لِأَقْف ، سِأَنْلَابُنْ سَحَا بَطْخِ یِ لِعِ
 هُكِرْدِی لَا و ، لِ مَعِبِنْ وُلُوْلَا هُكِبْسِی مَ لِ جَر هَلِیْلَا
 ۱. لِلهُ لُوسِرْ هُبْصَنْدُقْ و ، لِ مَعِبِنْ وُرْخَلَا

زا دعبه کی دنکی م تیاور لبند ن ب دمحا»
 دوزخ به باطخرد ار مدرم نسد ، یاع ندش به تشک
 یدرم حور بشن یارد : تفگو داد رارق بطاخم
 رد دنا هتسناوتدن اینیشیپ زا کیچیه هکتفر ایندزا
 ی مدن اینیسیپ زا کیچیه و ، دنریگت قبسو ازال مع
 لوسر ار وا و ؛ دنسرب وا هیاپ به بل مع رد دناوت
 «دوب هدرک بصنداخ»

تَمِضْقًا هَذِهِ حَصْدَ أَنْشَقَفَ دَقَّ وَ : ديوگ س پس و
 أَفِنَاً (ما در صحت این قضیه مناقشه کردیم، در
 مطالبی که اخیراً بیان کردیم). ولیکن این مناقشه به
 منظور ما که نقل روایت أحمد بن حنبل و کلام
 حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام است
 ضرری نمی‌رساند؛ زیرا مناقشه رأی شخصی
 اوست و به روایت مربوط نیست.

رب تالاد هک دوبی ثیدد دنچ اهنیا ،ی راب
 م شاه ی نب ن ادناخ رد ت فلاخ و ت و بن ع امتجا
 ثیدد و بخیرات ه ر بتعم بتکر د س کر ه و . تشاد
 دنیبی م ی ئایاضق زا ن وحشم ار اهنأ دنک ه عجارم
 دنکی م دیکأت ار بلطم نیا هک

تو بن نیب ع مدع موزا ن لاطب ه ب لقع مکد ن ادناخ کید رد ت فلاخ و

موزا ن لاطب ه ب لقع مکد ی نعید : بلقع اما و
 ،دحاو ن ادناخ رد ت فلاخ و ت و بن نایم ع مدع
 هک دنکی م مکد لقع : میئوگب هک ت سا قیرط نیدب
 ،دنک تیاعر ار ت ما روما دناوتی م رتهب س کر ه
 دوخزا و ،رتع اجشو ،دشابرتزوسلد و رتمیمدو
 ماکدا ی دایم ه ب رتفراء و ،رتملاء و ،رته تشدگ
 تاذ دیحوت و أدبم ه ب و ،بادا و نئس و عیارش و
 ه ب و ،رتهدما ن ورب س فذی او ه زا و ،ل اعتم قح
 ملء ه ب و ،رته تسویپ درجت و قلاطا ماقم تیلک
 ی عامتجا ح لاصم ه ب ی فرط زا و ،رتانشا راونا
 و دیدرت نودب دیاب و ا ،دشاب رتریخ و رتریصد
 رارق ت ما هدنامرف و سیئر و عاطم ریما ،ل مآت
 ل دلها و ناگربت روشم اب ت ما روما و ،دریگ
 میمصت ماقم رد س پس و ،هتفرگ ما جنا دقع و
 ،ل لاز حور و ،فماصن هذ و ،داقذی ار زا ،ی ریگ

و ا ر ک ف و ه یر ظ ن و ه د ش د ن م ه ر ه ب و ا م ی ط ع م ل ع و
 ا ر و ا و ، ه د ا د ح ی ج ر ت ا ه ه یر ظ ن و ر ا ک ف ا ر ی ا س ر ب ا ر
 و ن و ک س و ، گ ن ج و ح ل ص و ، ی ه ذ و ر م ا ر د ص م
 ، ی ل ق ع م ک د ن ی ا ر د و . د ا د ر ا ر ق ا ه ر ی غ و ، ت ک ر ح
 ی ن ا د ن ا خ ز ا ص خ ش ن ی ا ه ک ن ا ن ا ی م ت س ی ن ی ت و ا ف ت
 ن ا ز ی م ه ک ل ب ، ن آ ر ی غ ا ی و ، ت س ن آ ر د ت و ب ن ه ک د ش ا ب
 و ت ی ع ر و ا و ت ی ع ج ش ا و ت ی ف ر ع ا و ت ی م ل ع ا
 ظ ف د ه ب ت ی ص ر ح ا و ر و م ا ه ب ت ی ر ص ب ا و ت ی ه ق ف ا
 و ، ا ه د ن ز گ و ت ا ف ا ز ا ا ه ن ا ن ت ش ا د ه گ ن ز ر و د و ، ت م ا
 ، ی ح و ر و ی و ن ع م ل ا م ک ی و س ه ب ت م ا ن د ا د ر ی س د
 ن و ن ش ظ ف د و ، ی ن ا س ن ا ج ر ا د م و ج ر ا ع م ی ط و
 . ت س ا ی د ا د ا د خ ی ا ه ت م ع ن ز a ا ه ن ا ع ت م ت و ، ع ا م ت ج a
 ه ک د ش ا ب ی ن ا D ن a خ ر D ی ن ا ع م ن ی a ه ک ی ت ر و ص ر D و
 ن ی ن م و م ل a ر ی م ا ن و چ م ه ، ت س a ه D و ب ن آ R D م ه ت و B ن
 ت ر و ص D ن ی a R D - ن ی ل ص م ل a ت ا و ل ص D ل ض ف ا ه ی ل ع -
 ت ف ل ا خ و ت م و ک D و ت ر a م a م o z l ه ب ی ل ق ع م ک D
 ن a D n a X R D ی ن a ع M N ی a ه ک ی ت R o V R D و ؛ ت S o a
 و ه ی ل ع - ا ل ل ه ی B ن ح o ن R S p D n n a m ، D o ش n a D ی پ t o B n
 M o z l ه B M k D l Q E - a l l e t a o l v h l a w a n n i b n y l e
 ی S k z a ی و R ی پ ه B M k D ه ک ل B ، D n k y M z o z a ی و R ی پ
 D n k y M

تسا تلامک و طیار شدنیا ی اراد هک

هبار بلطی با ندی اء مینیبی می تقو و
هذ، دندز رانک تسا هدوب و ارد هکی نساحم مرج
:دنیوگی مزینت فلاخن ار اگردنا تسد و ؛ بیاعم
، تفلاخ هب دوتما قحاً ادخل و سر زا دعبی اء
توبذ و تفلاخ : هک دنتشادند تسود شیرقن کیلو
بَلَطْمًا دبعی نبهبا و ، دریگزار قحدا و هباخرد
تروصدنیا رد ، دودن اوج و اید و ، تشاد تبحم
تَمَّا حلاصم و لقع مکد فلاخ رب دارفانیا
و یقتا و عروا و مدعا دوجو اب و ، هدرک راتفر
، ربمایپ تئسد هب و الله باتک هب فرعا و عجشا
هب هک دناه درپس یسک تسد هبار تَمَّا روما مامز
خیرات هب معجارم اب و ، نمشد و تسود فارعا
هدوب رتبعی اء زا ایازم نیا همه رد ، حیحص
تسا

، ماسا تَمَّا هک تسا مولعت تروصدنیا رد
و ، دادن همادا دوخ دشر هب ربمایپ زا سپ رگید
تفرگ رارق یبیشار سردی نعم رظن زا هتسویپ
یسک تسد هبار دوز روما هکی تَمَّا ره» اریز
هتشاد دوجو و ازا مدعا تَمَّا نآ رد هک دراپسب
و ناصقن هب و ر تَمَّا نآ روما هتسویپ ، دشاب
ماسا تایقرت مینیبی مام و ^۱ «درانگی می تساک
رهاظ رظن زا یریگمشچ روما زجر بمایپ زا سپ

---

^۱ رد ماسلا هیلعی بتجم نسد ماما ترصد هبطخ نضررد ملاکنیا
بقانم و دنتفر ربنمرب ترصدن وچ هک تسا هشد دراو هیواعمروضد
زا و دننکی ماریا یغیلد هبطخ لأصفم ، دندرمش ار تبیلها لئاضف و
ام : ملس و هلا و هیلع الله یلصد الله لوسر لآق دق و : دنیامرفی م هلمج
بَهذی مَهرماً لزی مِلْلاً هِنم مِلْعا و هِنم مهیف و لَجر اهرماً هَمَّا تَلُو
اوکرت ام یل اوعجری ی تد لاقسد («أمالی» شیخ طوسی، طبع نجف، ج
۲، ص ۱۷۲، و «غایة المرام» قسمت اول حدیث ۲۶، ص ۲۹۸. و
نیز در حدیث ۲۷ با سند دیگر نظیر همین عبارت را در خطبه از آن
حضرت نقل کرده است).

ی لادرد؛ تسا هدوبندی ریگید زیچ دلاب حثف دننام
هیلع نینمؤماریمآ تسد هب تّمآ روما رگا هک
ی لاء و رتهبر ایسب دلاب حثف، دشیم هدرپس ماسلا
قبط، ادخ هب توعد و، تیونعم حور ابم اوت و رت
تفلاخ و، تفرگیم ماجنا مرکا ی بند هرید نامه
زور اتن اهج مدرم و، تشگی مذل دبم تنطلس هب
دندشیم دنمهر هب ی قیقذ و ی عقاو ماسلا زاتمایق
ریسم و، دش ضوع توعد ی ارجم نوچ ی لو
ماسلا معطن اهج مدرم و، تشگ نوگرگد غیلبت
و تاساوم و تاواسم و تیونعم حور و ی قیقذ
کذریغو اهلیبیه و اهداژدن پیزیامت مدعو راثیا
کرش و هیلوا تیمهب نامه رب انذ، دندیشچن ار
لدعو دیحوت و تفرشیپن آ و، دندنام ی قاب دوخ
هب و، داتفا ریخأت

نبا هجد دمحم لآ مئاق ی دهه ترصد نامز
الله لّجعو وءادفلا هک انحاورأ - یرکسعلا نسحلا
بتشگل وّحم - فیرشلا هجر ف ی لاعت

تفای ایندرد زورما هکی اهعیش هقر فنیا و
هک تسا ی هبانتعم ردق هب نآ تیعمج و، دوشیم
تامحز تکربزا، دناهداد لقتسم تموکد لیکشت
هیلع دمحم لآ قداص ترصد و ءادهشلا دیس
- نیرهاط هّمأ ریاس اب کیره هک تسا ماسلا
رد، دوخ هبون هب - نیعمجاً مهیلع الله ماسلا
ی نعم مامت هب تیلو یانعم و تقیقذ ندیناسر
اربتکم و هدنز ار اهن اجات، دندیشوک هملکلا
زور، زورما هب اتن نامز نآزا انهلّف؛ دنیا منحو تفم
هب هعیش ی دیازت و ی دعاصت تبسن رد زور هب
رتمک هعیش هب تبسن هّماع و دوشیم رتشید هّماع
بولق رد تیلو ریسرگم تسیننیا و، ددرگیم

بسده بن آي قيقد يانعم كارد ا و ، مدرم
ره رد مدرم ي اهدادعتسا بسانت هب و ، فورظ
ن نامز

دشن آي لقع ثحب نيا هجيتن ي لکروط هب و
داين آزا فالتخم نطاوم رد هک رمع راتفگ : هک
هدرک فارتعان آهبت حارص هبش دوخ و ، هدهش
هيليء نينمؤماريمأ ندر بقع تلء : هک تسا
، نيملمس تفلاخ و ي راد مامز هلمسم زا ملسلا
، تسا نادناخ لکيرد تفلاخ و توؤبذ عامتجا مدع
هذ و ، دراد ي عرش دنس هذ ؛ لذتيم تسا ي ملاک
، لوعجم تسا ي ملاک هکلب ؛ تسنا هياپ ي لقع مکد
لقع و عرش هاگداد رد هک هيناسفد تاسوه قبط
تسا موکحم و دره

تفلاخ و توؤبذ نيد ي فانت مدع رب عامجا مایق دحاو نادناخ رد

ملاسا تّمّا عيمج قافتا ي نعي : عامجا اّمأ و
و توؤبذ نيد عمج مدع موزا هذ عاق نلاطب رب
اريز ؛ تسا تايهيدب زا ، دحاو نادناخ رد تفلاخ
خير اوت و ريسد بتکرد ل اده بات ملسا ردد زا
و ي فانت مدع ي نعي هلمسم نيا رد ي سک هک ميا هديذ
و دشاب هتشاد ي لاکشا ، تفلاخ و توؤبذ نيد داضت
امهيليء نيملمس ناي اوشيب و نيد هّمأ تيناقد
هب دامتعا و ءاگتا هب ادخل و سر زا دعب ار ملسلا
هکلب ؛ در مشبل طاب هلمسم و دنيا نيد داضت و ي فانت
و نار بمايب تيناقد ، زين ملسا زا لبق خير اترد
ي م ي فانت مدع رب عامجا هبار نانا ي ويند تسايير
هک روط نامه ي لکروط هب و . مينک تابثا مين اوت
: هک تفگ ناوتيم ميدش روا دايب هيلقع هلمسم رد
لقع ليلد نامهل صا رب زين قافتا و عامجا نيا

فرط زائگان اربما پیتسویپ و ،تسا هدوب تباڈ
مدرم تیاده و داشرا یارب ؤر عا بر ترضح
و تسایر و یّدام روما تما عز و تیل او ،دناهدماً
ناشیان آزا زین یهلا یویند تفلاخ

و تیلو نو د ب ت و ب ن ه ز ر گ و ؛ ت سا ه د و ب .
 در ا د ن ع ا م ت ج ا ا ی و د ر ف د ر ب ش ی پ ر د ی ر ث ا ت ر ا م ا
 م د ر م ا ت ت سا ه د و م ر ف ل ا س ر ا ا ر ن ا ر ب م ا ی پ د ن و ا د خ
 ی و ز ا ر ت ن ی ه ا ش د و ، د ن ن ک ر ا د ا و د ا د و ل د ع ه ب ا ر
 ت ل ا د ع و ی و ق ت گ ن ه ا ر ب ه ت س و ی پ ا ر ی ر ش ب ق و و ق د
 ر ی غ ت س ا ی ر و ت ر ا M ا ن و د ب ن ی ا و ؛ د ن ر ا د ه گ ن
 . ت س ا ل و ق ع م

مُهَعَمَ اَنْزَنًا وَ تَانِيَابِ اَنْسُرُ اَنْسُرًا ذَقَلْ ﴿
 دِيدِحًا اَنْزَنًا وَ طَسِقْلَابِ سُنَا اَمْوِقِيلَ نَازِيْمًا وَ بَاتِكْلَا
 وَ هُرْصُنِيْنَ مَ اَللهِ مَ لَعِيْلَ وَ سِ اَنْلِ اَعْفَانِمَ وَ دِيْدَشْ سُنَا اَبِ هِيْفِ
 1. ﴿زِيْزَعٌ عِيْ وِقَ اَللهِ نَّ اِبِ يَغْلَابُ هَسُرُ﴾

ت ا ن ی ب و ه ل د ا ا ب ا ر د و خ ن ا ر ب م غ ی پ ا ق د ا م «
 ز ی ن ا ه ن ا ا ب و ، م ی د ا ت س ر ف ت ا ز ج ع م و ا ه ت ج د و
 ه ب م د ر م ه ک ن ا ا ت م ی د ا ت س ر ف و ر ف ا ر ن ا ز ی م و ب ا ت ک
 . م ی د ا ت س ر ف و ر ف ا ر ن ه ا و . د ن ن ک م ا ی ق ل د ع و ط س ق
 ی ع ف ا ن م و ، ت س ا ی د ی د ش ی د ن ت و ی ت خ س ن ه ا ر د
 ه ک م ی د ا ت س ر ف ن ا ت ه ج ه ب ز ی ن و . د ر ا د م د ر م ی ا ر ب
 ن ا م ی ا ا B ا ر و ا ن ل ا و س ر و د ن و ا د خ ی ن ا س ک ه چ م ی ن ا د ب
 ی و ق د ن و ا D خ ه ک ی ت س ر د ه ب و د ن ن ک ی م ی ر ا ی ب ی غ ه ب
 ی گ ت م و ت س ا ت ر د ق ی ا ر ا د ی ن ع ی ؛ «ت س ا ز ی ز ع و
 . ت س ا ل ی ص ا و د و خ ر ب

ا ر ن ه ا ت ق ل خ ع ف ا ن م ز ا ه ک م ی ن ی ب ی م ا ج ن ی ا ر د
 ی ا ر ب ی ز ا س ه ح ل س ا ، ن ی م ز ی و ر ر د د ن و ا D خ
 ه ی ل ع ر ب ن ا ش ن ا ر ب م ا ی پ ا B ه ک ، ت س ا ه D ا د ر ا ر ق ن ا ن م و م
 د و خ ش ا D ا پ ه B ا ر ن ا ی D ع T م و ، د ن N ک ر ا ز ر a ک ن ا ف ل a خ M
 . D ن N a S R B

ر و م ا ر د ت ل a خ D ق د ه ک ی ر B م ا ی پ ا ی ا و

1. دیدد: ۵۷ هروسزا، ۲۵ هیآ

تشاددن ار هعماج میظنتردی هذ و رما و یویند
!؟دنک رازراک دناوتی مرگم؛ دشاب

امف رُیْتِكَ نَوِيْبِرٍ هُعَمَ لَتَاقٍ بَيْنَ نِمِ نِيَّاكٍ وَ ﴿
أَمْ وَ أَوْفَعَضَ أَمْ وَ أَلِلَّهِ لِيْبِسَ فِي ذِمُّهُبَاصًا أَمْ أُوْنَهُوَ
1.﴾ن پیربأصلاً تُبْحِيْ أَلِلَّهِ وَ أُوْنَاكُنْسَا

ی رایسب تیعمج هک ی ر بمغیپ رایسب هچ و «
اب، دناه دوب و اتسد هب هدش تیبرت هک ش ناوریپزا
و، دناه دومن رازراک ن افلاخم ابل اتق هکر عمرد و
ادخ هار رد هکی یاه ی تخس و ت لاکشم زا هچنآ رد
فعض و، دندیرون ی تسد، تسا هدیسر اهنا هب
تآذ و ی نوبز و تناکتسا هب و، دندادن ناشن
ار ن ایابیکش دناو ادخ و. دنداتفیند

1. ن ار معلأ: ۳ مروسدزا، ۱۴۶ هیا

«دراد تسود

مُهَانِيْتَا وَ مَمَكِحْلَا وَ بَاتِكِلَا مِيهَارِبَا لَا اِنِيْتَا ذَقَفَا ﴿
1. ﴿مِيْطْعَا اَكْلَمَا

تمكد و باتك ميهاربا لآ هب آقدا م و
«ميداد ميطعتموكد و تراما و ،ميداد

هُاتَا وَ تَوْلَا جِ دُوَادِ لَتَقَ وَ هِلَلَا نِذَابِ مَهَوْمَزَ هَفَا ﴿
2. ﴿عَاشِدِ اَمَمِ مَمَّعَا وَ مَمَكِحْلَا وَ كَلْمَا اللهُ

رکش و تولاج ،وا رکشل و تولاط سپ
دواد و ،دنداد تمیزه و رار فهد ادخن ذابار و
تراما و تموكد دواد هبادخو ،تشكار تولاج
میلعتوا هبدو بهدرک هدارا هچنآ زا و ،داد تمكد و
«دومرف

يَحَالِ يَغْبِنِي اَل اَكْلُمِ يَلِ بَهَ وَ يَلِ زَفِغَا بَرِ لَاقِ ﴿
3. ﴿بَاهَوْلَا تَنَّا كَنَّا يِ دَعَبَنَمَا

زرماید! نم راگدروردی ا :تفگ نامیلد
هک هدب تموكد و تراما هنوگنآ نم هب و ،ارم
دشابن راواز سدشابنم زا دعب هکس کچیه یارپ
! «ی تسه هدنیا شخب رایسب آقدا و تهکی تسردب

و تیلو :هک مینیبی م تایا نیا رد ،ی راب
رارق نار بمایپ یاربار مدرم ی رایتخا بحاص
ل لادتسا اجنیا رد میهاوخی منالاعفام و .تسا هداد
میهاوخی م هکلب ،میشاب هدرک رظن نیا زا تایا هب
نیدرفانت مدع ملسد و عامجا ربلیلد ار تایا نیا
ءایبندان امر ردی تدن امر رهرد بصنم ود نیا
میریگب هتشذگ

توعد و لسر لاسرا :هکنا لصاد و
و تفلاخ عاطعا و ءارجا نماض نودب ،هعماج

1. عاسن: ۴ هروسدزا ، ۵۴ هیا

2. مرقب: ۲ هروسدزا ، ۲۵۱ هیا

3. ص: ۳۸ هروسدزا ، ۳۵ هیا

ل سر م ن ا ر ب م ا ی پ ه م ه و ؛ ت س ی ز ن ک م م ه ی ه ا ت س ا ی ر
ز ا ی ر ی گ و ل ج و ع ا م ت ج ا م ا ظ ن ی ر ا ر ق ر ب ی ا ر ب
د ن ا ه د و ب ت ف ل ا خ و ت ی ل ا و ی ا ر ا د ن ا ز و ا ج ت م ز و ا ج ت

توبذ كاكفنا تراما و تفلاخزا توبذ كاكفنا

تسا تسایسزا

ر گ م م ل ا س ا س د ق م ت ع ی ر ش د ق ط ن م س ا س ا ر ب
و ت ر ا م ا ز ا ا ر ت و ب ذ ك ا ك ف ن ا د ن ا و ت ی م ی س ك
ه م ه ع م ا ج ه ك م ل ا س ا ن ی د ؟ د ن ك ر و ص ت ت م و ك ح
ه م ه ی ا ر ب ش م ا ك ح ا و ن ی ن ا و ق م ا م ت و ، ت س ا ت ا ه ج
ز ا م ع ا ، ت س ا ر ش ب ت ا ج ا ی ت ح ا ی ح ا و ن و ر و م ا
و ی ر ه ا ظ ، ی و ر خ ا و ی و ی ن د ، ی ح و ر و ی م س ج
، د ن ر ا د ن د ا ض ت و ر ف ا ن ت م ه ا ب ه ك ن آ ر ب ه و ل ا ع ، ی ن ط ا ب
ه ك ل ب

توعدنید. دنراد ار شزاسد و تمیلام لامک
 ناونع بهار دوخ ایند و، دنکی م ایند یرادهگن به
 و ظفادن طاب. دهدی م هولجی نعم به ل صو به مدقم
 هنیآ و هیآ و هنومذرهاظ و. بتسا رهاظن ابهگن
 نیدب هک بتسا رما کی تقیقد رد و. بتسا ن طاب
 اذهلف؛ دراد هفلتخم تاروهظ بتارم و تاجرد
 نیرتگرزب هک بتسایس زاتیناحور کاکفنا نلاع
 ندرکی وزنم یار بر گتر اغرامعتسا تسد به برد
 زا، دود طسق و لدع و ق قد ل ازعنا و، هی هلا نایدا
 بتسا هدش یرایبآ و هدر و خب آ رمع هملج نیمه
 ن ادناخ رد تووبن زات فلاخ کاکفنا رگم

؟تسه یرگید زیچی نعم نیازا ریغ دحاو

ی نب ن ادناخ امش یار ب تووبن: تفگ رمع

ی بآن بی لع: ربمایپ زادعبن انا هتسد رسد و، م شاه
 تاماهلا. میرادنی راک ادبا ن آ به ام و، دشاب بلط
 ی توکلم و ی کلم طباور و تاییونعم و تلاماد و
 و، میرادنی راک ن آ به ام و، دشاب امش یار ب همه
 ،تموكد و تراما ن کیلو؛ دشاب کرابم امش یار ب
 هک تووبن ن ادناخ ریغ ن آ زان آ. دشابن امش ن آ زان
 دنربمایپ جهن و ادخ باتک به مدعأ و فرعأ ریغ
 دشاب هدوب

،دندات نسو و باتک به فرعأ هکنأ اب تیبلا لها

ن آ و، میراد ار ادخ باتک ام. دروخی منام درد به
 ار عامتجا و میرهاظ روما ن آ اب. بتسا ی فاکارام
 ن ادناخ. بتسین مهم مه هابتشا و اطخ. مینادرگی م
هُسَمِي لَآ و، دنتسه ن آرق تقیقد به ق قحتم هک تووبن
 رد و، دیحوت بالعا قفا رد ار نانا¹، **بَن وَرَّهَطْمًا لَآ**

1 تراهط رگم دنکی مذسم ار ن آرق: «معقاو: ۵۶ مروسدزا، ۷۹ هیآ
 ،تسا ن طاب تفه یاراد هکلب و ن طاب یاراد ن آرق نوچ و «ن مانگنفاي

تسا هداد رارق ماكحاندعم و ،تعيرش راو خشباً
،ميرادن يراكام .دشاب ناشناورپ و ناشدوخ يارب
تكرحو يرايتخابحاص و مدرم رب تسايروي
مء و گنج و حاصه طقنره بنانآ ريسد و معماج
لاعاً زانبا .دشاب ام تسد به اهرىغ و لهج و
تساتسايسد زاتيونعم كيكفترهاظم

يند راب ريز شيرق مكنياناونء به رمء
شيرق رب مشاهي نبديابنو ،دنور بدناوتى مذ مشاه
نادناخ زار تفلاخ كيكفتهميضق ،دننك تسايروي
هك توبن

ناشاد مكنانآ رگم دننكى مذكاردا ار ميرونو هيققدى ناعمنا تقيقد
دشاب هتخود ادخ ريغزا مشچو ،كاپسوهو و يوه راگنز زان

صخش رد تفلأخ اقیقت و دندوب مشاه ی ند
 ار ملاسلا هیلع بلطی با ند ی لع نینمؤماریمأ
 ار ی سکر مء و رکبویا زار یغام و درک حرطم
 وادارم و دشاب هدز مد هحورطا نیدب هک میتفایند
 زاش دوخ هک ،تسا هدوب و صخش شیرق زاش
 دوش هک ی نادر م .دوبند مشاه ی ند زاش و دوش شیرق
 صخش ی اهاهتساوخ زاش ،دندر ادنیپ م گرزب ار
 ی م مان ناشتکلم ای و تلم هتساوخ مان هب دوش
 نآ ی آر فلاخم روشک نآ دارفا مامت هچرگ ،دندر ب
 روهمج سیئر هک میناوخی م ام .دنشاب سیئر
 فرحنیا رابریزن تگنشاو :دیوگی م الاثم اکیرمأ
 نند :دیوگی م سیلگنا ت باز یلا هکلم ای و .دوری مند
 ی روشدریهامج سیئر ای و .تسا نینچش اهتساوخ
 تقیققد رد نوچ .دراد رظن نینچ و کسم :دیوگی م
 ار دوش هطلس تحت روشک مامت ،نار بکتسم نیا
 ی کیدننیبی م دوشء ار آرد هدش لد و وحم و ی ناف
 ن م ی نعید هسنارف :تفگی م هسنارف نیطلاس زاش
ملاسا ترورض فلاخ تسایس زاش نید کیکفت
تسا

رد هک تسایس زاش تیناحور کیکفت هلمأس م
 نیرتت خسرسد و ،دش حرطم ی ملاسا ی اهروشک
 «کرتاتا» اشاپ لامکی فطصم ،هشقدنیا یرجم
 ناوتی م ار شمود هرامش درفنآ زاش دعب و ؛دوب
 ی هجونیرتدیدش رد هک ،تخانش ی ولهپن اخضر
 زاش ار روشک و دنیا هجیننلاب و ؛دندرکی لمع
 سابل و ،دندروآرد ملاسا ب هذم ی انعم و تروص
 و گنهر ف و تسایس و داصتقا و ماظن و هلاک و
 نامهانیه همه دندر پس نایگنرف تسد هب ار بادآ
 و ترامان تفرگ تسد هب و رمع حرطن اونوع

نیلوا ندرک نیشد هناد و ،نیملم تموکد
نینمؤماریمآ ملامسا یلمع و یلمع رییک رادرس
هک یافواید ناراید و ،وانادنزرف و ،ملاسلا هیلع
،دندوب ربمایپ یباحصد نیرتزیع و نیرتفیرشد
،رذوبأ و ،ناملسد و ،دادقم و ،رسایرأمعل ائماً
،دشابیم مهریغو

،دندشد هتخیر ایرد هب ملامسا گرزب عاملع
و ،دندرک ورف ناشرسرد خیم ابار وپاشد هلاک و
نامزن آرد .دندرپس ناجاه جنکش اباهن ادنزرده
و ،تلیضف و ملع درم هنادگی نینمؤماریمآ زیند
،الله لوسر هریسد و تنسد نابهگد و ،نآرق یواحد
میسقتو ،حلصد و گنج جهانم هب ملع و فراع و
تدم رد ،تلادع نازیم ی رارقرب و ،لاملا تید
و ی نابغاب هب ،هتفرگ تسد لید لاسد چنپ و تسید
لوغشم تانق ن تخاسد ی راج و امر خت خرد تشک
زا واروتسد هب نامثع هزولاجار دو عسم نبادشد
،دندرب نورید و دندیشک نیمز یور هب دجسم
،رسایرأمع .درپس ناجو و ،تسکشش یاهناوختسا
،یرآفغرذوبأ و ،درک ادیپقتف ،وادگلابرض هب
فادع و بآ یبو کشخ ماگدیعبت رد

هنا بیریغ، س نوم و سینا کی نودب اهنت، هدبَر
 ، ادخلوسر زا هدنام ی قاب رتخد هناگی . داد ن اناج
 حور و ن اناج ، ادخلوسر معضب ، ادخلوسر هبیبج
 خیرات هلیسو نیدب و . دنتشک ار ادخلوسر رسد و
 ار ماسا ملاء و تما و ، دندرک ضوع ار ماسا
 و ادخلوسر ریسمن آ هک دنداد قوسد ی ریسمد
 و . دوبند - ماسا و قلاصلا امهیلع - نینمؤماریمأ
 ی مسا و ی ظف و ی ترابع زج ن آرق هب لمع زا
 تما رب ار دودخ هنا ربکتسم حور نامه ، دوبند
 دودخ دنت قلاش ریز ار همه و ، هتخاسد رطیسْم
 . دندرک روجهم

اب - ن یعمجا مهیلع الله ماسد - نیرهاط همأ
 فرط زا هک تسایسد زا تیناحور کیکفت ی اذن
 هجنکش و رجز و سبد هب دش دندب نامز ن اناج
 :دنتفگی م اهنا اریز . دندوب موکحم لتق و دیعبت و
 مزلتسم ی هلا ی قیقذ تیلو و تماما حور
 رد اهنا روما دنتفرگتسد هب و مدرم ربتمو کد
 نامکاد و . تسالامک و ی قرت هارهاش نیرتهب
 و ، دشابامش ن آ زا هیونعم تیلو :دنتفگی م رناج
 . ام ن آ زا هیرهاظ تموکد

تسا هدمأ ی رشخمز «رار بلا ع بیر» رد
 ن ب ی سوم ترضد هب هتسویپ دیشر لا نوراه :هک
 !دیریگبار کد فامش :تفگی م ماسا امهیلع رفعد
 نوچ و . دومنی م عانتما ن آلوبقزا ترضدن آ و
 :دومرف ترضد ، درکرار صارمانیا رب نوراه
 نوراه . ش دودد اب رگم مریگی من ار کد ف ن م
 دد :دومرف ترضد !؟تسمادکن آ دودد :دیسرپ
 و . دشنوگرگد نوراه گنر . تسان دعان آلوا
 :دومرف ترضد !؟تسا مادکن آ مود دد :تفگ

تفگ و دش هریتو هتفرگنوراه گنر و دنقرمَسد
 باقیر فآ : دومرف ترضد ؟تسا مادکن آ مراهچد
 مادکن آ مّوسدّد :تفگ و دش هایسد نوراه گنر
 لحاسد زا ؛رحبلا فیسد :دومرف ترضد ؟تسا
 چیه سپ :تفگنوراه .ناتسنمرا و رزخ رحب
 ربی نک ن تسجی هاوخی م وت !دنامذی قابام یارب
 ترضد !ی باید رارقنسا اجنآ رب و نم یاج
 ار ن آ دودد رگا :هک مدوب هتفگ وت هب نم :دومرف
 !ی نادرگی مذ رب نم هب ار اكدَف وت ،منک صّخشم
 ن تشک رب میمصت دید ار ن ایرج نیا نوراه نوچ
 و ن ایرج زا ار دود و ،تفرگ ترضد ن آ
 ۱.درک صلاخ

هب تسایسد زا تیناحور اکیفت ناتساد
 حرطم هک تسالاسد صکی بیرق ،ترابع نیمه
 ،دندوب برّان ایحیسم ،ن آ ی عاد نیلّوا .تسا هدش
 نوچ هک

1 هیلع مظاکلا ماملإا قریسد ، ۸۸ ص ،مّود عزج ، ۴ ج «تعیشلا نایعا»
 مرابخأ و ماسلا

و ،دَنشَاب دَا زَا ی عَامتْجَا مَاطْز رَد دَنْتْسَاوْخِی م
 عَوْنَم رَا بَو دَنْبِی بَی اَهِی دَا زَا مَاسَا تَمُوک دَر د
 .دَنْدَر ک دَنْبِ اَر کِی کَفْتِی اَدْن مَنَار تَنْیِدْب اَذَل ؛دَوْب
 و نَیْدِ تَم نَا ر کَفْنَشُور زَا ی رَا یَسْب مَاطْز
 و ،هَدْر کِی سَا تْ اَدْن نِیْمَه مَب زِیْن بَا ر عَا زَا تْ هَعْتَم
 نَیْدِ کِی کَفْتِی تَقِیْقَد مَکْنَا تَهْجُزَا مَظَا مَا .دَنْدَر کَل بَا بَنْد
 :دَنْدِیْدِی م نَوچ مَکَلْب ؛دَنْتْسَاوْخِی م تَسَا یَسْب زَا اَر
 نَیْدِ مَب ر هَا ظْت مَک ر ص م مَآگَد و ی نَامْتْع نِیْطَلَا س
 اَهْنَا تَقِیْقَد رَد و ؛تَسِیْن شِیْبِی تَرُو ص د ،دَنْنِکِی م
 دُوخ مِیْصَخْش دَا رَا و تَسَا یَسْب مَادْخْتْسَا رَد اَر نَیْدِ
 ضَا ر تَعَا قْ د تْ هَعْتَم لَاجِر و تَلْم و ،دِنَا هَدْر و آ ر د
 نَدِیْشْک نَوْرِیْبِی اَر ب اَذْهَلْف ؛دَنْر اَذْن اَر نَا یِیْبِی دَا زَا و
 نَدْمَا ر د تِیْعَبْت مَب مَکَلْب و ،اَهْنَا زِیْمَه رِیْز زَا نَیْدِ
 بَل نَخْس نَیْدِ ب ،نَیْدِ ی اَوَّل رِیْز رَد تَسَا یَسْب
 .دَنْدُوشْگ

،نَنْسْتَل هَا زَا مَآ مَ مَه نَوچِی لَک رُو ط مَب
 ی هَلَا تَقِیْلْخ دَنْشَاب مَچَر هَا ر اَر مَا و اَفْلَخ و نِیْطَلَا س
 بَجَاو اَر اَهْنَا زَا تَعَا طَا و ،دَنْنَادِی م ر مَلَا و لُوْأ و
 مْ دَر م مَه م ،بَتْکَم نِیَا ر د نِیَا ر بَا نْب ،دَنْر مَشِی م
 مَآگْتَس دِی لِیْمَحْت تَرُو ص د زَا رِیْغ نَیْدِ و ،فِیْعُض
 .تَسِیْن مَکَا د

مَلَا عِی گَدْنَا م بَقْع تَا هَج نِیْر تَمَه زَا ی کِی
 تَسَا ر مَا نِیْمَه نَا نَا ی اَهْتَلْم و اَهْرُوشْک و نَنْسْت
 ر بَا ر مَلَا ظ و رَنَّا ج نَا مَکَا د زَا ی وْرِیْبِی اَهْنَا ؛مَک
 اَذْهِلْیَع و ؛دَنْنَادِی م بَجَاو دُوخ بَتْکَم مِیْلَعْتْ سَا سَا
 مَکْنَا رِگَم ،تَسَا دُو دَسْم اَهْنَا ی وْر مَب تَا جْذ هَا ر
 اَر تِیْعَبْت و ،دَنْیَا ر گَب عِیْشْت بَتْکَم مَب مَه م نِیَا ر د
 و ،هَدَا د رَا ر ق اَذْ عَا یِلُوَا و حَلَا ص لَاجِر زَا طَقْف
 تَسَا هَدْمَا دِیْجَم نَا ر ق رَد مَک اَر ر مَلَا اَوَّلُوْأ

دندادب معیش رشع انثا همأاً هبر صحنم

،تسایس زاتیناحور کیکفت یاذن کیلو
تشدادوخ هب یرگید تروصد، معیش روشکرد
ءاهقف و ءاملاء ذوفذ: دنتساوخی ماذن نیانایدانم
یحور و یونعم یشررا یاراد هک ار معیش
ریدن ایرج و روماتیشمت و، ددنک طقاس، دنتسه
رد و، دندادرگب اهنأ رظن تحت زار عامتجا
:رگید ترابع هب ایو. ددنکل زعنم ار اهنأ تقیقذ
موکحم و، دنروآرد تسایس رظن تحت ار نید
دوب یرطخنیا و. دنیامنبدوخ ءارآ و راطنا
و، نیدخسنمکد رد تقیقذ رد اریز؛ میظء
ندرپس و هفظاء و نادجو و تیونعم و تقیقذ
و رابکتسا ضوعرد و؛ کلاه هتوب هب یناعمنیا
هلاء ندمت رهاوظ و یرگندوخ و یئارآ دوخ
راکیور هبار ناشیا موسر و گنهرفو برغ
و تاسوه و مانگ بلاجنم رد ار تلم و، ندروآ
یلاعاءد هجیتنرد و، نتخاس رو هطوغ تلفذ
ندیشک اهنأ زار راب

تسا هدوب

زا و تسیند ماسا رد تیناحور و ی ناحور ظفلا

تسا یراصنات احلاطصا

زای کیزیند تیناحور هژاو هبریبعت لاوصا
ار ماسا عاملا هک ،تسا رفک هطاض ی اهدیدپ
اهنتد ماسا عاملا هکنا اب ؛دنیوگی م ی ناحور
و ی ناحور دنتسه ی ناملمه هکلب دنتسیند ی ناحور
و رسد و تدابع ل ها ،ی ترخا و ی ویند ،ی نامسج
و عامتجال ها و ،ی حور لئاسم اب ن تشاد راک
و ی دام لئاسم اب ن تشاد راک و رسد و تسایسد
ی ویند و ی عیبط

ی اهد هژاو رد تیناحور و ی ناحور ظفلا

نید .تسا هدمایند مرکا لوسر هریسد و میرک ن آرق
،مسج نید ماسا نید .تسیند تیناحور نید ماسا
و ،تدابع و ،راک و ،هشیدنا و ،هدیقع و ،حور و
نیا و .درادن ی صاصتخا هبنج و ،تسا داهج
رد تیناحور و تسایسد موهفم ندش کدتم ،تقیقد
تسا رگیدکی

اهنا هک تسا نایحیسم زا ی ناحور ظفلا

و ،دندادی م دوخ ی ناحور ردپار ی سیع ترضح
زا ظفلا نیا .دنیوگی م ی ناحور ناردپ اهشیشک هب
رد و ،تسا هدرک تیارسد نیلمسم هب ی راصن
هدش دراو اهنا تارواحم و اهباتک و نانخس
اهنا عاملا زا یرایسب تلفغ اب فسلأ عم و ؛تسا
و عاملا :مینیبی م هک ی روط هب تسا هتفرگ اج
.دنداوخی م ی ناحور ار ناشدوخ ،ماسا عاملا هقف
زا ی میند ،ناوند و بقل نیا ن تفریذپ اب ی نعید
قو قدردی دازان امه هک ار دوخت ایحو تداعسد
میلست ن مشد هب اناجم دوخت سد هب ،دشاب ی سایسد

ی ناحور ام : دنیوگی م ناشدوخ هاگ و دننکی م
هچ ی عامتجا روما رد هخادم هب ار ام ، میتسه
؟ راک

ملاسإِ خَسَد و خَسَم ، عقاو رد ی نعم نیا و
یاج هب هتسویپ دیاب ام . تَلْفَغَا نَمُ اللهُ أَنْذَاعاً . تسا
یاج هب و ؛ میرب راکب هیقف و ملء ظف ، ی ناحور
ظف تیناحور یاج هب و ؛ عاهقفِ عامء ، ن ویناحور
زا تاغظ نیا اریز ؛ مینکل امعتسا ار ملء و تهاقف
عماج و جیحصد ی انعم و ، تسا عرشد تاحلاطصا
دراد .

زیند ی رگید ی اهورا و ، تغظ نیا ریظن و
رد دراو رادید رامعتسا تسد هب هک تسه
هجیتنلاب و ، هدش ن اناملسم هعماج تاحلاطصا
هب ار اهنأ ی رَبَّتْ و ی لَوَّتْ و داحتا و تاید و فرشد
. تسا هداد هولج رکنم و هدش خسم ی اهتروص
خوسنم ، ناملسم و رفاک و ، نامیا و رفک ظف لاثم
ی جراخو ، ل خاد و جراخظف نآ یاج هب و ؛ هدش
دشاب روشکل خاد رد س کره . تسا هدمأ ی ل خاد و
کرشم هچرگ دنیوگی ل خاد ار وا

ار وا ، دشاډ ج راڅس ک ره و دشاډ رفاک و
و . دشاډ دټهغه و ناملسم هچرگ ، دنيوگ ي ج راڅ
تسا طلاغ ددرد ددريبعتنيا

عامجا اهنته هذ : هک تسنا نخسلصح و
عامجا هکلب ؛ ميرادن توبنو و تفلاڅک يکفت موزا رب
هکلب و ، ميراد موزا مدع رب ي عطق قافتا و ققم
ماجنا ءافخرد و هفيقسرد ار رکبوا اب تعيب رگا
، بلاطيا با نب ي لع اب تعيب اب س کچيه ، دندادي مذ
، هفيقس ناي رجا سا سپ و . تشادن ي کشد و ديدرت
؛ درک هولج فورعم ريغو و رکتم رکبوا اب تعيب
ار وچ و هنيمز و ؛ دنتشادن ي عقوت نينچ هماء و
دنتسنادي م ماسلا هيلع نينمو ملاريم ا ي ا رب

رانک و ن تفرگ تعيب تيفيک و رکبوا ن اتساد

ماسلا هيلع نينمو ملاريم ا ن دز

دبع و حازج هديع و با هک هفيقسرد و
رد نيرجاهم و شيرقلضفرد ، فوعن بن محرلا
و تساخرب مقرأ ن برنم : دنتفگن خسر اصنا ربارب
وَلَا جَزَاءَ مَهِيْفَنِّاِ وَ تَرْكُذْنَ مَلْضَفُعَقْدَنَامَ : ت فگ
ن ب ي لع ي نعي ، دحأ هعزانيد م رملالا آده بلط
1 بلاطيا

ي درمشد رب هک ار ي دارفا تليضفام»
ي درم نيرجاهم نيب رد آقد ي لو ؛ ميرادن راکنا
رفذکي ، دنک بلط و ا ر تفلاڅن يا رگا هک تسه
ن ب ي لع ي نعي ؛ دنکي مذ تفلاخم و هعزانم و ا اب
« . بلاطيا با

ي م بزاع ن ب ا رب : ديوگ ديدحلا ي با ن با
نوچ . مدوب مشاه ي ن ب ن ا ب ح م زا هشيمه ن م : ديوگ

1. ۱۲۳ ص ۲، ج ، توريدعبط ، «ي بوقعي خيراته»

درک تلحر مّلس و هلاّ و هیلع الله یّ لص ادخل و سر
 رمان درک چراخی اربشیرقا ادابمهک مدیسرتنم
 و یرایتسد رگیدمه اب ،مشاه ی نب ز ا ت فلاخ
 زالدردهکی ایاه صغ رب هولاع و ،دننک عامتجا
 مّلس و هلاّ و هیلع الله یّ لص ادخل و سر تافو
 و ریحتم و ناشیرپ نز لکی تلاد دننام ،م تشاد
 نم نورد رد ی تلاد نینچ هتسویپ ،هدز باتش
 درکی ماغوغ

ی ارب هر جدردهک مشاه ی نب دز نأرارکنم
 و ،مدرکی م دما و تفر دندوب عمتجم ربمایپ عفد
 و ،مدشی م ایوجشیرق ناگرزب و هوجو ز ا ارارم
 ی م بلط و لاؤسد متفایی منار اهنأ ز ا ی کی نوچ
 مدوب ی سرپل اوحد و دقتنیا رد هتسویپ و مدومذ
 ل احنیا رد و .م تفایذ ار رمعو رکبویأ ناهگانهک
 دنتسه هدعاسد ی نب هفیقس رد ناشیا :تفگی صخش
 تعیب رکبویأ اب مدرم :تفگی یرگید صخش و
 دندرک

هک مدش رکبویأ اب هجاوم هک دیئایذ یرید
 و رمعو اب و دروآی م یور

دندوب هفیسد باحصا زای تعامج و هدیء و با
 هیشوپ هک ار ی ناعتص ی ا هس اب ان ماد ی گمه و
 ی م روبع هک س ک ره هب و ، هتسب رمک رب دندوب
 ی م ولج فرط هب و دندزی م محم ار وا دندرک
 رکبوا تسد رب دندیشکی م ار وا تسد و دندروا
 دهاوخذ هچ و ، دهاوخذ هچ ؛ تعیب ی ار ب

، مدش با تی ب ، رکنم هر ظنم نیا ن دید زانم
 ی نب ی وسد هب ر تشیب هچ ره ت عرسد اب اجنا زان و
 ن آرد هک ادخل و سر ه ناخر د هک مدید ، دمآ مشاه
 هتسب دندوب تر ضد ن آ زیهجت ل و غشم مشاه ی نب
 اب مدرم : متفگ و متفوک محم ار رد ن م . تسا
 دندرک تعیب ه فاحق ی با ن ب رکبوا

ار وا هدعو و سابع زانم و رکبوا رادید تفلاخ زانم بیصن هب

رخا ات : تفگ با طملا دب ن ب سابع
 تسد و ، دیدش نیشد کماخ مشاه ی نب ی ا راگزور
 ، مدرک رما امش هب ن م ! دش هدولاً لگ هب امش ی اه
 ! دیدومذ ار م تفلاخم امش و

ره زانم کن اشیر پراکفا ابو مدرک گنردنم
 ی تخس و ت دش اب ، درکی م روطخ م نهذ رب فرط
 و دادقم هک مدید هاگنابش ات ، مدوب ن ابیرگ هب تسد
 ن ب مئیه و با و ت ماص ن ب ه دابء و رذ ابأ و ن املس
 رکبوا اب تعیب دنه اوخی م راءم و هفیدح و ن اهیت
 نیرجاهم رد ی روش ار تفلاخ رما و دننادرگرب ار
 دیسر رمع و رکبوا هب ناتساد نیا و ¹ . دنده رارق
 دنداتسرف هب عشد ن ب ه ریغم و هدیء و با ی پرد هنباش
 ی ار : تفگ هر یغم . دندیبط کمک ناشیا راکفا زانم و

¹ رد اما و . تسای لزتعم ی عفاش دیدحلا ی با ن با تیاور زرط نیا
 ی با ن ب ی لء نینمؤماریم اب دنه اوخی م هک تسا دراو هعیشد تیاور
 دندک تعیب ملاسلا هیاء بلاط

تاقلام ار بّاطملا دبع ن ب سّابء امشء هك ت سنیا نم
دیهد رارق ی بیصنت فلاح رما رد وا یارب و ،دینك
قیرط نیدب و ،دنامب ی قاب وا دلاوا و وا یارب ات
!دیاهدر ك عطقه ار بلاطی با ن ب ی لع هیحان

هریغم و هدیبء وبأ و رمء و ركبواب هنباشد
رد نیا و .دندش سّابء رب دراو ات ،دنداتفا هار هب
و هیلع الله یّ لصد ادخل لوسر تلحر زا مّود بشد
هب ار دنواذخی انث و دمدركبواب .دوب مّلس و هلاّ
:تفگ و دروا یاج

ی ربمایب هب ار دمحم دنواذخ هك ی تسردب
ن انمؤم یارب ی لو ار وا و ،تخیگنارب و دیزگرب
ار وا هك داهذت نم ن انمؤم رب دنواذخ و .داد رارق
و ءاگتال حم ار ن انمؤم و ،داد رارق اهنا نیدرد
دوخ دز نرد در هچنأ هکنیا ات .تخاسد وا دامتعا
وا یارب ،دوب

ار مدرم روما و . در ب ملاء ن ادب و در ک رایتخا
 ی اهفیلخ دوزی ارب هکنا ات در پس مدرم دوز هب
 فلاتخا و دننک قافتا نییعتن یارد و ، دننک رایتخا
 ، دندیز گرب دوز تیلو ی ارب ارم مدرم و . دنزرون
 ی لاؤن م و ؛ دندرک باختنا دوزی تسر پرس ی ارب و
 و ا دیدست و ادخن و ع هب ن م و . مدش مدرم تیلو
 ی مذ دوز ردی سرت و تریح و ی تسس هنو گچیه
 و مراد و ارب لکوت تسادخ زانم قیفوت و . منیب
 . منکی م تشگزاب و ا ی وس هب

ی ئو گبیع هک دسری م ربخ ن م هب هتسویپ و
 ی نانخسن یلمسم هّماع راتفگ فالاخ هب ی ئو جبیع و
 امشو ، هداد رارق دوز هاگهانپ ار امشو ، دیوگی م
 میظعی اهر اکرد و ، دیاه دوب و ا ر اوتسا مانپ و هعلق
 ای ریز گانسپ ! و ا دمتعم و اگتم هزات و دنسپان و
 ل خاد ن آرد مدرم هچنآ رد دیوش بل خاد دیاب امش
 ! دینادر گربن اشفار حنا زار ا هئا هکنا ایو ، دناه دش
 هپهاوخی م و ، میاه دما و ت دزن هب کنیا ام و

ات ، میهد رارق ی بیصن ت فلاخ رما رد وتی ارب
 ی قاب ت باقعا زار وت ن اگدنامزاب ی ارب و وتی ارب
 ی لّصد ادخل و سری و م ع وت هک اریز ؛ دشاب هدوب
 نیمه هکنیا دوجو اب ! ی شابی م مّلسو هلا و هیلع الله
 ن اناملسم ، ربمایپ هب تبسنا ار وت تلزنم و ناکم
 ؛ دناه دید زینا ار وت لها تلزنم و ناکم و ، دناه دید
 ! دناه دینادر گرب امش زار ت فلاخ رما ک لذعم و

ی نّات و ارادم و قفر ابی ردق مشاهی نبی ا
 و هلا و هیلع و الله ی لّصد ادخل و سری ! دینک راتفر
 ! ت سامش زامه و ام زامه مّلس

هب و ، هدرک عطقا ر و ا ملاک رمع اجنیا رد
 رد دوز هیور ساسا رب هضر تعم هلمج ن اوزع

دو صقم و روظنم هب و ،مید و دیعو و تنوشخ
 ن خسهب عورشه ،هوجو نیرتت خسزا دوخن دیسر
 یارب امهک ادخ هب دنگوس ی آ :تفگ و درک
 ن کیلو ،مپاهدمایند امشد دزنه بی تجاد و تساو خرد
 عامتجان آ ربن اناملسم هچنآ رد هک میتشاد دنسپان
 دشاب امشد بنا جزای ئوجبیعو و ییوگیبع ،دناه درک
 یارجم ریغ رب دنسپان و میظع رما هجیتنلاب ات
 مرو و ،دوشد گرزبه تسویپو و ،دریگرار قراوتسا
 ترو صدر اوگانر و ماناملسم و امشد نیبو و ،دنک
 هّماءت حلصم و ار دوخت حلصم امشد سپ .دریگ
 دشت کاسد سپسو و .دیریگ برظنرد ار ناملسم
 و ،درکن خسهب عورشه سابعل بادنیارد
 ن آزا سپو و ،دروآ یاجهبار دنوادخی انثو دمخ
 :تفگ

ی درکن ایده کر و وطن امه ار دمحم دنوادخ
 ن انمؤم ی لو ار وا و ، تخیکنار بتوبن اوذع هب
 ات ؛ داهذ تنم تَمّا رب وا هطساو هب و داد رارق
 رایتخا وای ارب و ، درب دوخ دزن هب ار وا هکنیا
 مدرم و . تساش دوخ دزن رد هک ار ی ناهباوژ درک
 تکرد و ، دننک رایتخا دوخی ارب ات تشاذگاو ار
 و جاجوعا زا و ، دنک قّ د هب هباصا اهنآ رایتخا و
 دنیا مذبانتجا سفدی او هی ژک

تفلاخ ادخلوسر هطساو هب و ترگا کنیا
 و ! ی اهدرک ذخا ار ام قّ د سپ ، ی نکم بلط ار
 زا ام ! ی نکم بلط نینمؤم هطساو هب رگا
 ی مدق امش تفلاخ رما رد ادبأ و ، میتسه نینمؤم
 و مدرم نایم رد و ، میاهدوبن رادولج و هدهند ار ف
 و لقع ی ناوارف و روفو و ، میاهدمایند تیعمج
 لاوز هب و تساهدرکنش هاگام نایم رد تیارد
 نینمؤم زا ، تفلاخ رمانیا رگا سپ . تساهدیسرن
 رد هشد مزلا هنوگچ ، تساهدیدرگ مزلا امش رب
 راتفگ ود نیا ردقچ و ؟ میتشاد دنسپان ام هکی لاح
 و ترد نینمؤم : ی ئوگی م هک تسارود م هزا و ت
 : ی ئوگی م و ؛ دنیوگی م بیع و دننزی م نعط
 ! دناه دومذباختنا ار و تو هدرکلیم و ته بن انمؤم

ی هاوخی م تفلاخ زا هکی اهی مهن آ اما و
 هب ی هاوخی م و تسوت قّ د رگا ، ی نک ل دُب ام هب
 ن آ هب ار ام ، رادهگن تدوخی ارب ، ی نک اطع ام
 نینچ و ت ، تسانینمؤم قّ د رگا و ! تسیند ی زایند
 ! ی نکب ی ششخب نینچ هکی رادناهنآ بنا جزا ی قّ د
 نیا زا ی ضعب هب ی ضار ام ، تسام قّ د رگا و
 ! میتسیند آ رگید ضعب ریغ قّ د

زا هن ، میوگی م و ته هک ی بلاطم نیا و

هک ی رمانیا زار و ت م هاوخی م هک تسنیا تهج
تهج ه بن کیلو ، منک فرصم ی اهدشل خاد ن آرد
ش قد دیاب هک تسای تجد مامتا ، ن ایبرد هک تسنا
دوش ادا

الله ی لصد ادخلوسر : ی ئوگی م هکنیا اما و
ادخلوسر ؛ تسامش زار و ام زار ملسد و هلا و هیلع
ی م تخرد ن آ ی ا هه خاشد ام هک تسای تخرد زار
تخرد ن آ ناگیاسمه امش و ؛ م شاپ

مدرم زار امر ب و ت : ی تفگ هکنیا رمع ی اما و
ار ن آل و ا امش هک تسای زیچ نیا ی رآ ؛ ی سرتی م
و ؛ دیدروا دیدپار بنأصم هعیلط و ، دیداتسرف ش پپ
1. نُاعْتَسُمَا لِلّٰهَابِ

ی با ن ب دمدا ار ن ایرج زار نومضم نیمه و
خیرات رد ی بوقعی ه ب فورعم ی سآب ب تاک بوقعی
ن ب ءار ب نوچه هک توافتنیا اب ، تساهدرک ل قندوخ
، دندوب ن آرد مشاه ی نب هک ی ا هناذ رد ه ب بزاع
؛ دناهدرک تعیدرکبواب اب : تفگ و ، دزار رد و ، هدمآ
ی اهزات راک نیلمسم هاگچیه : دنتفگ اهنا زار ی ضعب
و ی لوأ ام و ، درک دنه اوخذ شاپ ی فخم ام زار هک ار
بَر وَ اَهُوْلُعَف : تفگ سآب ب . دمحم ه ب میرتر او از سد
هر ایبرد دندرک هک هبعک راگدروورپ ه ب دنگوس هبعکلا
دنتساوخی م ار هچنا ت فلاخ

ی ء ت فلاخ رد لکش راصنا و نیرجاهم و
ن ب لصف ، دندش ج راخذ لزنم زار نوچه و . دنتشادن
رَشَعَم ایه : تفگ دوب شیرق ی و گنخسد هک سآب ب
نُحَد وَ ، ه یوم تلاب هفلاخا م کلا ت قدام هنا ! ش یرق
! مکنم اه ب ی لوأ ائب حاص و ، مکنود اه لها

1 ۲۱۹ ص ۱، ج ، هیبرعلا بتکلا ءایجاد عبط ، «هغلابلا جهن حرش»
۲۲۱ ص ات

ابد تفلاخ امش ی ارب! شیرقت عامج ی ا»

لها ام و! دوشی مذ رقتسم و تباثر کم و هعدخ
تفلاخ هب (ی اء) ام بحاص و! امش هذ میتفلاخ
! «امش ز ا تسار تراوازسد

تفگ و تساخرب بهای ی با ن ب هتبع و

٤

...¹

1. دناوخر تایبیا نیا ، دناهدرک تعیب [ل بقه حفصه هقیلعت همدادا]
دیسد ار راعشا نیا : دیوگ «ضقد هقیلعت» رد یومرا تدم موحرم و
دبع نبت راحلا نبت تعبیر هب «هیراتخملا لوصفلا» باتک رد یضترم
زا مؤسد س لجم رد یرتشوشد الله رونی ضاقو . تساهداد تبسنباطملا
نیا بهای ی با ن ب هتبع نبت سابع همجرت رد «ن ینمؤملا س لاجم» باتک
تساهدرك رایتخا ار لوقه

رد پهک تساروطسم (هباصا) باتک رد» : هک دیوگ نینچ الله رونی ضاق
وازاو . درم رفاک ، ربمغیپ ترصد ی اعد هب هتبع ی نعیهتبع نبت سابع
هدیسر ی ناوچ ترصد نأ تافو زور رد و ؛ دنام سابع نیمه دنزرف
و ؛ تساروهشم یرعاشد و ، دوب لصف وا مانه هک تشاد یرسپ و ، دوب
نأ ع لطم هک ی اء ن ینمؤملا ریمأ ق درد هروهشم هدیصه بحاصد تسوا
«تایبیا رخا ی لبا بسحا تنک ام : تسانیا

نأسد زار عشنیا : هک دنا هتفگی ضعب : تساهتفگ الله رونی ضاق س پسو
هب ار وانامثء هکنأ زاش پیرکبویا تفلاخ مایا رد هک تساتباثر نبت
رود ریماتبع ی داو زا ار وا و دزاسدوخ ی نادفصلخم ، لاملا تید
ریغو دوزیسفت رد یواضیبی ضاقو . تساهتفگ ار تایبیا نأ ، دزادنا
تسنیا لمد نیا دیوم» : لوقا . دناهدومذ نأ هب حیرصد ، نأ ریغ رد وا
رد «یواضیبی» ریسفت رب هداز خیش نیدلا ی یحم دمحم خیش حرشرد هک
تساهدروا ترابع نیدب ار مؤد تید ، لوا تید ز ادعب ، ١ ص ، ٢ ج

فَرَعَا وَ ** مَكْتَلِيقِ ي لَصْدِنَمَ لَوَّأ سَ يَدَا

نَسْلا وَ نِ اَرُقْلَابِ سِ اَنَلَا

تسانأ حصا و «تسایراصنا تباثر نبت نأسد زاتایبیا نیا : دیوگ و
تعیب تقو رد هک تسباطملا دبعت راحلا نبت تعبیر زاراعشانأ : هک
رد ی دهلا مء یضترم ترصد هچنانچ ؛ تساهتفگ رکب وبأ هب مدرم
تساهدومذ حیرصد نأ هب «س لاجم» باتک

نیا نومضم هک تسانأ هتبع نبت سابع رسپ هب وا بذک تبسنبه نیرق و
دناوتی می سک «أفرصنم رملاً آده بسحا تنک ام» : هک ار عارصه
نامگ و ، دشاب دوجوم ترصد زاتفلاخ فارصنا زاش پیر هک دیوگ
سابع هک تسارهاظ و . دشابهتشادذت ترصد نأ زار تفلاخ فارصنا
هک نأسد فلاخ هب ؛ دوبذ یرسپ نینچ ، تفلاخ فارصنا نامز رد ار
ترصد زاریطذرمانأ فارصنا و ، دوب ربمغیپ ترصد نامز رد
ملاک ی هتنا «تساهدركی مذ ار نأ نامگ و ، دوبذ واریمض رد ریم

رما هک متشادنپی مذنینچ آدباً نم» - ۱
 تر ضد ز ا صّ خلاً اب و مشاه ی نب ز ا ار ت فلاخ
 دنادر گرب نسحا و بآ

الله رونی ضاق

هب ی لیوط ربخ نمض رد ار تاییا نیا ی للاه س یق نب میلس باتک رد
 نم او جَرَخَف: هک ترابع نیدب بتسا هداد تبسذ بلطما دبعب ن بسابع
 ار تیدد نیا و رخآ ی لب - بُسْحاً تُنْکَأْم: لَوْ قِيسُ أَبْعَلًا أَشْنَأُ وَ هِدْنَعُ
 ت فلاخ بصغ بابر د «راحب» متشه دلج رد - هیلع الله تمحر - ی سلجم
 رضانو لوقن نیا هب هراشا و بتسا هدرک ل قن (ی نایمک عبط ۸ ج ۵۷ ص)
 دلج رخاوا رد «اقصلا ءعضور» بحاصد هچنآ بتسا تیاور ود نیا هب
 هداد یور ل دَنْجَلًا هُمُودُ رد هک یرومان ایین مضرد ، دوخ باتک ز ا مود
 ترابع نیا هب بتسا هتفگ ، بتسا

هک تفگ و هدمآ ت فلاخم هب ماقم نیا رد ، ی ناط متاد نب ی دء ا ما
 ل ها رب تروص نیا و بتسین زیاج تقو ماما تصخر ی ب ، ندرک هتلاقم
 نابز ناشیا و ، مشاه ی نب رب صوصخ ، دما قاشد رایسب قار ع و زاجد
 هدرک داشنا ركب و بآ تعیبت تقو رد بلطما دبعب ن بسابع هک ی تاییا هب
 تسنیا تاییا نآ نومضم هک دندرک ایوگ ، دوب

مشاه ز ا دش ** فر صنم ار چ ت فلاخ منادد

؟ ن سحا و بز ا هاگنآ

مءعأ وا هنذ ** ؟ دوب هلبق لبقم نیلوا وا هنذ

؟ نئس و دوب ی حو

نیعم ** ؟ وا دوب ی بند دهع هب برقا هنذ

؟ ن فک و ل سغ هب ش لیئر بج

ز ** ؟ تسیک فاصوا هلمج عمجم وا زج

؟ ن س د ق ل ذ ز و ی ل ع ر د ق

رد دراد بلطم نیا هب هراشا «نینمؤملا س لاجم» رد الله رونی ضاق و
 ص ، بلطما دبعب ن بسابع همجرت ، مود س لجم ل ناوا) هتفگ هک اجنآ
 و بآ هک ی تقو رد هک هدر و آ «اقصلا ءعضور بحاصد» : (ل و ا ع ب ط ، ۳۸
 عاشنا ی تیید دنچ سابع ، دومذ بصغ ت فلاخ یور ز ا ار ت فلاخ ركب
 ی لب ؟ فر صنم ار چ ت فلاخ منادد : بتسا نیا تاییا نآ نومضم هک درک
 «تاییا رخآ

هتفگ وا هک هدرک ل قن دیدحا ی بآ نبا ز ا (۶۸ ص ، ج) «راحب» رد و
 ی لب - بُسْحاً تُنْکَأْم: بلطما دبعب ن ب هب ی بآ دلو ضعب لاق و : بتسا
 هدید ی ناچ رد تباذن ب تمیزخ هب تاییا نیا تبسذ هلمجلاب و . تاییا رخآ
 ماسلا هیلع نینمؤملا ریما تماما بابر رد همیزخ هچرگ . بتسا ه دشند
 (۳۱ ص ، ۳۰ ص ض قن) . بتسین تاییا نیا ن کیلو دراد راعشا

نامیا مدرم نایم زاهکی سک نیلوا زا - ۲
و ن آرق هبتسا مدرم نیرتاند و ؛ دراد هقباس و
ربمغیپ یاهتّ نس

ربمغیپ اب دّهء هکی سک نیرخا زا و - ۳
ربمایپ نیفکت و لیسغترد لیئار بج و ،تسا هتشاد
تسا هدوب راک کمک و ا اب

شیرق رد تلامک زا هچنآ هکی سک ن آ - ۴
نساحم ن آنکیلو ؛تسه و ارد کشد نودب ،تسا
تفایشیرق موق هامت رد ،تسوارد هکی مرامک و
«دوشی مند

ار ی سک ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
دندومنی هذراتفگ عونیا زا اروا و ،دنداتسرف
«ی بوقعی خیرات» رد هکی بلاطم هلمج زا و
تعییب زا ن اقلخته هلمج زا :هک تسنأ دراد هفاضا
:تفگی م و ،دوب بزح ندب نایفس وبأ ،رکب وبأ
مکیلع رملا اده ی لیدنأ فانه دبء ی نب ای مّتیضراً
کعیاباً کدی ددماً ؛بلاطیباً نب ی لعّل آقو !؟مکریغ
:ل آقو - ی صقّ هعم ی لعو -

۴ ی صقّ ی صقّ ی مزیداً عزماً ن ا و

دیدش ی ضار ایآ !فانم دبء نارسپ ی ا»
،ادخلوسر تفلاخ نیا رد امش زا ریغ :هک
ی بآن ب ی لع هبو !؟دنک امش ربتموكد و تیلو
تعییب و تاب نم ،نک زارد ار تتسد :تفگ بلاط
:تفگو - دندوب ی لع اب ی صقن ادنزر ف هامت و - منک
تموكد و تیلو رد مشاه ی نب ی ا» - ۱
و !دیزادنیذ عمط هبار مدرم نیا ،ناتدوخ رب

؛تسا ؤرْم ن ب م ی ت ه فئاط ز ا ه ک ا ر ر کب و ب ا ص خ ل ا ب
تسا ی د ع ه فئاط ز ا ه ک ا ر ر م ع و

ر د ر گ م ت س ی ن ت ر ا م ا و ت ف ل ا خ ر م ا - ۲
س ک چ ی ه ن ا ی ا ر ب و ؛ ا م ش د ی و س د ه ب و ا م ش د ن ا ی م
ی ب ا ن ب ی ل ع ن س ح ل ا و ب ا ر گ م ت س ی ن ر ت ر ا و ا ز س د
ب ل ل ا ط

ه ب ر ا د ب ر ا و ت س ا و م ک ح م ن س ح ل ا و ب ا ی ا - ۳
و ن ی ت س ا ر و ن ی ت م ت س د ت ف ل ا خ

ی ارب و ته که اریز! ار دوخ قوئوم و طوبضم
تساو خرد و دیما دروم که ی تموکد و ت فلاخن یا
ی ردتقم و اناوت دشابی م

مامت که ی درم ن آ تقیقد و آقد و - ۴
و هیما ی نب و مشاه ی نب زام عا ی صق ن ادنزر ف
ش رادهگنو ن ابهگنو هدوب وارست شپرد م هر یغ
و عینم رایسب، دننک اهر ار اهریت و ا ی ارب و هدوب
رد و؛ تسین فعضو تسکش ل باقو، تسا زیزع
دوشد در او که تسین او ت اری سک و ا تردق میرد
ن ادنزر ف زام که رمع و رکبویاً زام درم ن کیلو
» دنرود، دننسه نب لاغ

ن ایفسد و با زار ت ایباً نیا که دیفم خیش
: که تسا هدرو آن آن ایپرد، تسا هدرک تیاور
ی نب ای! مشاه ی نب ای: هتوصد ی لعاب ی داند م
ل ذر لا: لیصف و با م کیع ی لین ا م تیضراً! فانم دبع
لایذ م هیلع آهنلاملاً م نثش و ل الله و اما! ل ذر لا ن با
! الأجر و

ی ادص نیر تدنلب اب ن ایفسد و با ن آ زاس پ و»
دبع ن ارسپی ا! مشاه ن ارسپی ا: دیشک دایر ف دوخ
نیا دنک تموکد امش رب که دیدنسی م ایآ! فانم
و تسپ رسپ، حبیق و هیامور ف و تسپ: رتشد هرک
دیهاو خبرگا که ادخ هب دنگوس؟ حبیق و هیامور ف
ماظن هر اوس زان اشیا عفد ی ارب ار هیندم رهش ن م
! «منکی م رپ ماظن هدایپ و

ابا ای عجزا: م لاسلا هیلع ن ینمؤ م ا ریمأ ه ا دانف
دیگت تنز ام و! ل وقت امب الله دیرت ام الله وف! ن ایفس
ی لصد الله ل و سرب ل یغاشم ن حد و! ه لها و م لاسلا
: ب سکا ام ی رمال کی اع و: م لس و ه لآ و هیلع الله
! ب قنحا ام ی لو و ه و

وا مِلَّاسِلَا هِيْلَع نِيْنِمُوْمَلَارِيْمَا لِحَادِنِيَا رِدْ «
 !نَايْفَسِدْ وِبَا يَا دِرْگِرْبْ :هَكْ دِنْدَزْ اِدْصِرُودْ زَا اِرْ
 اِرْ اِدْخْ ،تِرَاتْفَگْ نِيَا رِدْ وِتْ هَكْ دِنُوَادْخْ هَبْ دِنْگُوسْ
 رِکْمْ وِ دِيْکْ دِدْصِرْدْ هَشِيْمَهْ وِ !يَا هِتْشَادَنْ رِظْنَدَمْ
 هَبْ لِكْنِيَا اِمْ وِ !يَا هِدُوْبْ مِلَّاسِلَا لِهَا وِ مِلَّاسِلَا يَارِبْ
 وِ هَلَا وِ هِيْلَعِ اَللّٰهِيْ لِّصِدْ اِدْخْلُوسِرْ هَزَانْجْ زِيْهَجْتْ
 اَجْبِيْ لِمَعْرَهْ هَكْ يَدْرْمَرْهْ وِ !مِيْرَادْ لِاَغْتِشَا مَّسْدْ
 وِ نِمَاضْ دُوخْ وِ ؛تَسُوَا دُوخْ هِدْهَعْ رِبْ دِرُوَا
 «دُوشِيْمْ بَكْتَرْمْ هَكْ تَسَا يِ نَاهَانْگْ نَابَهْگَنْ
 دِيْدْ ،دِمَا رِدْ اَللّٰهِيْ لِّوَسِرْ دِجْسَمْ هَبْ نَايْفَسِدْ وِبَا
 اِرْ اِهْنَا تَسَاوْخْ وِ ؛دِنْعَمْتَجْمِيْ گْمَهْ هِيْمَا يِنْبْ هَكْ
 تَمُوْکَدْ نِتْفَرْگْ تَسَدْبْ يَارِبْ وِ دِنْکْ لِكِيْرْحَتْ
 .دِنْدِرْکَنْتْ قِفَاوْمْ نَانَا .دِنَا زِيْگَنْاَرِبْ

هیلدو ،تفرگار همه‌ی دیدش ناحتما و هنتف
داد یور ی دبت داود و ،دش همه ل ماشد داسف و
و ناودع ل ها و ؛دوب نکتم اهنا رد ناطیشد هک
و ،دندومذ کمک ثداود ن آ رد فارحنا و ل طاب
ن امیا ل ها ،ن آ راکنا و عوس ثداود ن آ عفدی ارب
ار تیلو ن ابخاص و ،دندش و ربور ثداود اب
لوق ل یوات تسنیا و ،دنتشاذگ اهنت و ل و ذخم
لَا تَهْتِفِ اَوْقَتًا وَا :دیامرفی م هک ل جوز ع دنوادخ
زا دیز یهر پید و) - ¹**هَصَاذُ مَكْنِمِ اَوْ مَلْظَنٍ يَدْلَا نَبِيصْتُ**
هب اهنت ،دسر ارف نوچه هک ی ناحتما و لاب و هنتف
همه هکلب) دسر ی مذ دنا هدرک ملظ امش ز ا هک ی ناسک
«دریگی م ارف ارب»

نُبْدِلَاذِ اَللّٰهِ لَوْ سَرَّ تَلْحَرُ و هفیسقت قورد و
ن ب ی لع دزد و ،دمآ رفسد زا ،دوب بئاغ دیعد
الله وَفَمَنْكَ تَعْيِيدُ و تَابِ نَمَايِدُ :تفگ و ،دمآ بلاطی بآ
هب دنگوس» . **بَكْنِمِ دَمَّحُمِ مِاقْمِبِ يَلْوَأُ دَحَا سِ اَنَلَا يِفَا م**
رتراوازسد هک و ت دننام ی سک مدرم مامت رد هک ادخ
! «دوشی مذ تفای دشاب دمحم ماقم هب»

درگ بلاطی بآ ن ب ی لع رود هب ی تعامج و
لوبق ارب ن اشتعیب هک دندرکی ماضاقت و ازا و ،دندمآ
ن يَقْلِحُمُ اَذْهِي اَع اَوْ دُعَا :تفگ اهنا هب ترضد .دنک
رِقْدَةً ثَلَاثًا لَا اِهْيَاعُ دُنْغِيمَ اَفِ سِ وُورُلَا

دزد حبص ادر ف ،رمانیا ماجنا ی ارب امش»
ترضدن آ دزد رد و ! هدیشارتی باهر سداب دیئانم
«دندمآ رفسد طقف حبص ادر ف رد»

ملاس ه مطاف تید زا ارب نینصحتهم ندرک چراخ
اهیاع الله

ی تعامج :هک دیسر ربخرمعو رکبویا هبو

رد بالاطی با ن ب ی اء اب راصنا و نیرجاهم زا
ن انا . دناه ددش عمتجم الله لوسر رتخد همطاف لزنم
لوسر رتخد همطاف هناخ رب ات دندما ی تعامجا اب
هناخ رب ات دندما ی تعامجا اب ن انا . دناه ددش عمتجم الله
لزنم زا ریشمش اب ی اء و . دندروا موجه همطاف
زیولاگوا ابر معو ، هدیدار وار معو ، ددش ج راخ
هناخ رد ل خاد و ، تسکش ار ش ریشمش و ، ددش
دندش .

دنگوس : ت فگ و ، ددش ج راخ لزنم زا همطاف
ار دوخی اهوم ن م ایو ، دیوشد ج راخ ای هک ادخ هب
هلان و منکی م هنهر ب ار دوخ رسد و منکی م ناشیر پ
و ، دندش ج راخ اهنأ ! مناسری م دنوادخ هب ار دوخ
ات و ، دندش ج راخ دندوب لزنم رد هک ی ناسک مامت
همطاف لزنم رد هک ی صاخشا دعب زور نیدنچ
و ، دندرکذت عبید دندش ج راخ و دندوب

تعبيد هب ندرک عورش یرگید زا سپ یکی ادعب
 و؛ هام شش زا دعب رگم درکذ تعبی یلع و. ندرک
 دیدحلا ببا نبا و^۱. زور لهچ زا دعب تسا هدش هتفگ
 اب تعبی زا نیفلختم دادعت نوچ: دیوگ دوخ دنس اب
 رمع و رکبواب و، دش رایسب مدرم نایم زا رکبواب
 نب حطسم ما، دنتفرگ تخس ماسلا هیلع یلع رب
 ربق ربارب رد و، دما نوریب لزنم زا - مَثَاتَا
 ملس و هلا و هیلع الله یلص الله لوسر ترصد
 درک داشنا ار راعشا نیا و، داتسیا

-

هک ی دئادش و اهربخ و تانایرج» - ۱
 هک، تسا هدرک دما شپ هدش فالتخم راتفگ بجوم
 روضد و ی دوب اهنا دهاشد وت رگا ربمغیپ یا
 هورکم و دنسپان و میظع روما هنوگ نیا ی تشاد
 داتفای مذق اقتا

نوچمه و! میداد تسد زا ار وتام - ۲
 ار هدنک هدنز و تشردی اهن ار اب هک لکشخ نیمز
 و، میدش مورحم وت تا ضویف زا، دهدب تسد زا
 و ایب! دندش هدیشاپ و ل تخم ربمایپ یا وت هفئاط
 ! «شایم بئاغ اهنا زا و شایب رضاد

اب دیدحلا یبا نبا، هیضه نیا لابند رد و
 ی لاجر: هک دنکی متیاور دوسلاً و با زا دوخ دنس
 هب تروشم نودب رکبواب تعبی زا نیرجاهم زا

۱۲۶۱ تا ۱۲۳ ص ۲، ج «ی بوقعیخ پیراته»

^۲ ام مسطح دختر ابو زهم بن مطلب بن عبد مناف است که فرشیه
 مطلبیه است. و اسم ابورهم انیس است. ام مسطح دختر خاله ابو بکر
 بوده و مادرش دختر صخر بن عامر است. و گفته شده است که اسم
 مادرش سلمی دختر صخر بن عامر بن کعب بن سعد بن تیم بن مروه
 است. «اسد الغابة» ج ۵، ص ۶۱۸ از طبع قدیم؛ و از طبع جدید شعب،
 ج ۷، ص ۳۹۳).

ابو ، دندش ك انبضغ ريبز و يلعو ، دندما بضغ
دندش همطاف هناخل خاد و هتشادرب حلاس دوخ
و ، دما همطاف هناخت مسه بي تعامجا بزينا رمع
ش قو ن ب تملاس ن ب تممس و ريبضد ن ب ديسا وا اب
دندوب هارمه ، دندوب ل هشللا دبع ي ن ب زاهك
ار اهنآ و ، دز هحيص اهنآ يور رب همطاف
ریشمشن اشيا . داد دنگوس ادخه ب

رِه و دندز راوید هب و دنتفرگ ار ریبز و یلع
 اهنا و ،درک جراخار و درهرمعو ،دنتسکشار و د
 سپس و .دنتک تعیب هکنا یارب درب دجسم هب ار
 ترنعم اهنا زا و ،تساخرب هبطخ هب رکبواب
 1. **بَاهِرٌ شَدُّ اللَّهِ يَ قَوِّمَةٌ تَنَاقِي تَعْيِبِنَا : تَفْكَو تَسَاوِخ**

«بیعت من از عدم تأمل و تدبیر و بدون
 ملاحظه جوانب و صلاحدید انجام گرفته است.
 خداوند مردم را از شرّ آن بیعت و از عواقبش
 محفوظ داشت».

هکی ناهراکنیا : هکتساجنیا بجع ،ی راب
 ،دنداد ماجنا ناشراکردنا تسد و یباختنا یافلخ
 اب و تسا هدوب نید ی رای ناونع هب و نید ماند هب
 هدروآ یاج هب نآ موم و رهّم و ماسا بسچرب
 هنوگچ : هکتسا بیجع رایسب نیا .تسا هدش
 تهجرد تسرد هک ار یهار دّصد رد دّصد یسک
 علاطا و مدع اب و ،دوری م تسا بولطم فالخم
 و روک ار یو نانچ سفن ی او ه ،نآ تفلخم هب
 هجرد داتشه و دصکی اب تسرد هک دنکی م رک
 میقتسم طار صدر د هک دنکی م نیقلت دوخرب ،هیواز
 ؛تسا سفن تالیوست زا نیا .دنکی م قیرط ی ط
 :دیامرف میرکن آرق رد دنوادخ هکنانچ

نَيْبَتٌ اِم دِعْبٍ نِم مِهَابِدْأ بَلَع اودْتَرَا نِيذَلَا نَا
 2. **مُهَلْ ي لَمَا وَ مُهَلْ لَوَسْن اَطِيْشَا ي دِهَلَا مُهَلْ**

اهنا یارب تیاده هار هکنا زا دعب هک نانا
 ارقهق هب و هومذ تشپ ادخ نید هب ،تشگن شور
 رد ار رفک ،نیطن اطیش ،دندش دترم و دنتشگرب

1. ۵۰ ص ۲، ج ،تبرعلا بتکلا ءایح ا راد عبط «هغلابلا جهن حرشه»
 2. هلا و هیلع الله ی لصد دمحم : ۴۷ هروسدزا ، ۲۵ هیأ

و اهورا اهدن داد بپرفا ب و ، داد هولجن اشرظن
ن آ و ، درب ن اشورف ی هارمگ و ی غ رد ل ا ما
» دیشخب ماود اهنآ ر بار ی هارمگ

ادخ هار رد دهاوخب س کره هک دنتسنادن اهنآ
ادخلوسر جاهنم زا و ، دریگ تقبسد ادخ رماوا زا
و .تسا ی گداتفا بقع نیع ، دتفیب ولج و دورب شپ
دندب ار دوخی ادص ادخلوسر ربارب رد س کره
ریاسن و چمه واسیماوند و وانید و و اب و ، دنک
کلاه و طَبَد شیاهلمع مامت ، دنک هلماعم روما
نارسُذ و نایز زج دوخلمع همان رد و ، دوشی م
ملاک اوعمسید م مهناک ی رآ . دروآی من راب هد ی زیچ
يَدَي نَبِيٍّ اَوْ مَدَّقْتُ لَا اَوْ تَمَّ اَنْ يَذَّلَا اِهْيَا اَيُّ : لَوْ قِيْتُ ثِيحَ اَللّٰه
اهيآ اي .میلع عیمسد الله ن ا الله اوقتا و هلوُسَر و الله
ن يذلا

لَا وَبَيْنَا تَوْصِدَ قَوْفٍ مُّكَتَاوِصًا أَوْ عَفَرَتَ لَا أَوْ تَمَّا
 طَبَحَتَ نَأْ ضِعْبًا مُّكْضِعْبَ رِهَجَكَ لِوَقْلَابِ هَلْ أَوْ رِهَجَتَ
 وَ أَوْ عِمَسَدَ دَقْلَ اللَّهِ وَ أَمَّا . (بِنُورِ عَشْتِ لَا مُتْنًا وَ مُكْلَامَعًا
 مَهْقَارَ وَ ، مَهْسَفْنَا فِي أَيُّدِلَا تَيْلِدَ نَكْلَ وَ أَهُوعَوَ
 . نِوَلْمَعِيدِ أَوْنَاكَ أَمْبِ اللَّهِ مُهَيَّبَنِي فَوْسَدَ وَ ، أَهُجْرَبِزِ
 رِيْمًا يَاءِ يَاءِ وَ ، هَلُوسِرِ يَاءِ اللَّهُ يَاءِ لَصَدِ وَ
 عَارِ هَزْلًا مَطَافِةً رَهَاطِلًا تَقْيِدِصًا يَاءِ وَ ؛ نِيْنِمُؤْمَلَا
 ، رَدَقْلَا تَلُوْهَجْمَلَا ، عِضْلَا قَرْوَكْسَمَلَا ، لَوْسَرَّلَا تَنْبِ
 وَ ، رَوَجْلَابِ قَدِهْطَضْمَلَا تَمَوْلِظْمَلَا ، رَبَقْلَا تَقْيَفْخْمَلَا
 وَ غِيْزَلَا يَاءِ قَدِ وَ مَلَا سَلَا هَمَلَكِ عِلَاعِ يَاءِ قَدِيْهَشَلَا
 يَاءِ اللَّهُ تَنْعَلَا وَ . نِيْمَوْصَعْمَلَا تَمَثَلَا يَاءِ وَ ؛ يَوْهَلَا
 لَا وَ ، نِيْدِلَا مَوِيْدِ مَائِقِ يَاءِ لِيْنَلَا نِمَ نِيْعِمَجَا مَهْنَادَعَا
 مِيْظَعْلَا يَاءِ لَعَلَا لِلَّهِابِ لِيْ هَوَقْلَا وَ لَوْحِ

**مهدفه و صد و مھدزناشد و صد سرد
ہیاءن ینمؤماریمأ بلاطی بأ نبی دع
و اھی کیندش جنسدن ازیم ماسلا
تساهی تشز.**

میحرّلا ن محرّلا الله مسب
 ، نیر هأطلا هلا و دّمحم ی لع الله ی لصد و
 هایق ی لا ن لا ن م نیعما مهأدعا ی لع الله قنع و
 نیدلا موی
 میظعا ی لعلا لله اب لا هوق لا و لود لا و

میر کلا هباتک ی ف میکحلا الله لاق

أتمأ اولوقینأ اوکرتینأ سأنلا بسدأ * ملا
 الله ن ملعیف مهلبق ن م نیدلا أنتف دقل و * ن ونقی لا مه و
 نیدلا بسد م * نیبذاکلا ن ملعیف و او قدص نیدلا
 ناکنم * ن ومکحید امعاس انوقبسی ن اتایسلا ن ولمعیف
 * میلعلا عیمسا وه و لا الله لجا ن اف الله عاقل او جری
 نیملعلا ن عی نغلا الله ن ا سفنل دهاجی امنا ف دهاج ن م و
 ﴿¹﴾

درّ جم هب هک دنتشادنپ نینچ مدرم ایآ - ملا»

و ،دندکی م ن اشاهر ،مپاه دروا ن امیا ام :دنتفگ هکنآ
 ار ن انا هکنیا ن ودب ،دندادی م رب اهنا زا تسد
 تّما ن آ میدومذ ش یامزآ ام آقد و ؟دندک ن احتما
 دنوادخ انامهس پدناه دودب ناشیا زال بقه کار ی ناه
 هچ و ،دناه تفگ تسار ی ناسک هچ دنادی م هتبلأ
 تشز ی اهراک هکن انا ایآ ؟دندایوگ غورد ی ناسک
 مکد و ام زا هک دنتشادنپ نینچ دندروآی م ی اجب ار
 تواضق دبنیا ؟دندریگی م ی شیپ و دنتفای م ولجام

¹ ن آرقزا هرود نیمهن و تسید :توبکنع هرود زا مشش ات مکیت ایآ
 میرک

ترایز دیما هکی سک . دنیامنی م هکتسا ی مکد و
هب و هدمآ رس ادخ تدم آقد ، دراد ار ادخ ی اقل و
طقفوا ، دنوادخ آقد و ؛ دسری م ادخ عاقل و ترایز
ادخ هار رد دهاجم هکی سک و . تساناد و اونش
آقد و ، تسا هومذ دهاجم دوخ سفزی ارب ، دیامذ
«تسا زاینی بن ایملع عیمج زا دنوادخ

ناحتما رد هّماء و هصاخ زا دراو تایاور

تیلو هب مدرم

هکی اهبطخ ن مضر رد «هغلابا جهن» رد
،تسا هومرف بطاخم ار هر صبلها نآ اب
وا ربارب رد ی درم : هکتسا دراو روطنیا
هب ، نینمؤمار یما یا : تفگ و تساخرب

زا هراب نیا رد و ت ایآ و !هتف زا هدب ربخ ام
 ار یزیچ هلا و هیلع الله ی لص ادخ لوسر
 هَنَاحِبُسُ اللهُ لَزْنَا اَمَلْ :ملاسلا هیلع ل آقف؟ ای اهدیسر پ
 وَ اِنَّمَا اُولُوْقِي نَأْ اُوْكُرْتِي نَأْ سَانَلَا بَسِيْحَ اُ * مَلَاو :هُلُوْق
 لُوسر وَ اَنِبُلْزِنْتِ لَا هَنْتِفَلَا نَأْ تُمْلَعُ (بِن وَنْتَفِي لَا مُه
 :تُلْقَفْ ،اَنرُهْظَا نِيْبِ مَّسَدِ وَ هِلَا وَ هِيْعُ اللهُ يَ لَصَدِ اللهُ
 يَ لَاعَتُ اللهُ كَرَبْخَا يَ تَلَا هَنْتِفَلَا هَذِهِ اَم !الله لُوسر اِي
 .يَدْعَبُ نَمِ نَوْنْتَفِيْسِ يَ تَمَّا نَأْ اِيْ اِي :ل آقف؟ اِهْبِ
 تُيَدِ دُحَا مَوِيْ يَ لَتَلْقَدُ قَسِيْدَا وَ اِ اللهُ لُوسر اِي :تُلْقَفْ
 يَ دَعُ تَزِيْدِ وَ نِيْمِلْسُمَا نَمِ دِهَشْتَسَا نَمِ دِهَشْتَسَا
 نَأْفِ رَشْبَا :يَ ل تُلْقَفْ يَ اِي كَلْدِ كَلْدِ قَشْفِ دَاهَشَلَا
 ،كَلْدِكَلْ كَلْدِ نَأْ :يَ ل آقف؟ كَلْدِ اَرُو نَمِ دَاهَشَلَا
 اَذْهَسِيْدِ !الله لُوسر اِي :تُلْقَفْ؟ اِذَا كُرْبَصِ فَيَكْفِ
 وَ يَ رَشْبَا نِيْ طَاوَمِ نَمِ نَكَا وَ رِيْبَلَا نِيْ طَاوَمِ نَمِ
 وَ مِهَلَاوَمَا بِن وَنْتَفِيْلِ مَوْقَلَا نَأْ !يَ اِي :ل آقف رَكْشَلَا
 نَوْنِمَا يَ وَ هَتَمَحَرَنْ وَنْمَتِيْ وَ مِهْبَرِيْ اِي مِهْنِيْدِيْ بِن وَنْمِيْ
 وَ هَبْذَاكَلَا تَاهَبْشَلَابِ هَمَارِدِ نَوْلِحْتَسِيْ وَ هَتَوُطْسِ
 وَ ذِيْبَلَابِ رَمَخَلَا نَوْلِحْتَسِيْ ،هَيِهَاسَلَا عَاوَهَلَا
 !الله لُوسر اِي :تُلْقَفْ .عِيْبَلَابِ اِيْرَلَا وَ هَيِدْهَلَابِتْ حُسَلَا
 مَا هَدْرِ هَلْزِنْمِبِ اُ ؟كَلْدِ دِنِعِ مُهَلْزِنَا لِيْزَانَمَلَا يَ اِي
 اِهَنْتِفِ هَلْزِنْمِبِ :ل آقف !هَنْتِفِ هَلْزِنْمِبِ

دنتفگ باوچ رد ماسلا هیلع نینموملاریما»

نَأْ اُوْكُرْتِي نَأْ سَانَلَا بَسِيْحَ اُ * مَلَاو هِيَا دِنُوَادِخِ نَوچ
 نیعدردنم، درکل زانار (بِن وَنْتَفِي لَا مُه وَ اِنَّمَا اُولُوْقِي
 الله ی لص ادخ لوسر هکی نامز رد متسنادی م هکنا
 رب هتف نیا تسام نایم رد و تساهدنز هلا و هیلع
 ی ناحتما و هتف نیا :مدیسر پ و ازا، دیای مذ دور فام
 ؟تسا مادک تساهداد ربخ و ت هب دنوادخ هک ار

نم زاسپنم تّما یلع یا : دومرف ادخلوسر
 یا : متفگ . دندرگی م راجد هنتف هب و دنوشی م نااحتما
 ی نادیهش هک دحا گنج زور رد امشرگم ادخلوسر
 زوف هب نم نکیلو دندیسر تدهاشد هب نانا ملسم زا
 نم هب ، دما نارگنم رب نیا و مدشنل ئان تدهاشد
 تشپرد تدهاشد هک اریز و ترید داب تراشب : دیتفگن
 نم هب ادخلوسر ، ملاکنیا زاسپو ؟ تسا وترسد
 ایآ ، دوشی معقاو وترید تدهاشد رمانیا : دومرف
 ضرع نم ؟ تسا هنوگچ نآ رباربرد وترصد
 زانم تدهاشد معقاو نیا ادخلوسر یا : مدرک
 زا و تسا رکشی اهاج زا هکلب تسینرصد یاهاج
 نم هب ادخلوسر لادنیا رد . تسا تراشب یاهاج
 ناشیاهلام ابی دوزب نم تّما نیا یلع یا : دومرف
 ادخرید و تفرگ دنه او ذرارقش یامزآ و هنتف دروم
 ار ادخت محر یوزرآ ، دندرانگی م تنم ناشنید اب
 و دنروپی م رسرد

ی م ناما رد ار دوخ و ا توطس و بضغزا
و نیغورد ی ا هه هبش ابار و ا تامرحم و ، دنرادنی
ی م للاح ساسای پ و تسد ت لایخ و ا رآ
ی م ذیند مانه ابار رمذلصا نیار ب و ، دنرمش
هیدھ ناوند ابار مارح و هوشر لام و ، دنروخ
و دیرخ و عید مانه ابار ابر و ، دنیامنی م فرصم
یا : مدرک ضرع نم . دننکی م للاح شورف
روطچ اهنآ ابار نم تروصد نیار رد ! ادخلوسر
نید زا نامدرم هلزنمب اهنآ ابار ایآ ؟ منک راتفر
ناملمس نامدرم هلزنمب ای و منک راتفر هتشگرب
ادخلوسر ؟ ایند هب نوتقم و نااحتما هب لاتبم
و ایند هب نوتقم مدرم هلزنمب اهنآ ابار : دومرف
راتفر نااحتما و ش یامزآ دروم رد هدید بیسآ
! «نک»

هیلع قداص ترصد زا ی سربط خیش و
﴿نَوْتَفِي﴾ ی انعم : هک تسا هدرک تیاور ماسلا
مه دنوشی م عقاو ش یامزآ دروم مدرم : هک تسنا
. ناشیاهن اچ رد مه و ناشیاهل امارد

ترصد زا دوخ دانسا ابار ی شایع زا زیند و
تسا هدرک تیاور ماسلا هیلع مظاک ماما نسحا و با
و دما ماسلا هیلع نینمؤماریمآ دزن هب سابع : هک
تعید و ت ی ارب مدرم زا ات ایب نم ابار زیخرب : تفگ
یرادنی م روطنیا و ترگم : دومرف ترصد . مریگب
سپ : دومرف ترصد . ی رآ : تفگ ؟ دننکی م تعید هک
اولوْقِي نَأْ اوْكُرْتِي نَأْ سَانَلَا بَسِيْحَ ا * مَلَلْ : ادخلواتفگ
- 1 ؟ دوشی م هچ (تایا رخا ات) (هَاتْمَا

نیار ب هولاع ی ناشاک ضیف نسحم لام و
ادخلوسر زا ، «هغلابلا جهن» تیاور و تیاور

دومرف دشل زاندهیا نیانوچ: هک تساهدروآ
 م ناحتما نآرد تّمهک دیایم شپیدی اهنتفّ امتح
 تّءهه، دوشدهتخانشر اابناک زاق داصدات دنوش
 قارتفا و ریشمشهانگنآ، دوشیم عطقنمی حوهکنآ
 ۱. دوددهاوختّم نایمردتمایق زور اتهملک

نَأ اوکرتی نَأ سُأنا بَسَدَ اَ ملا ریسفت رد
هر ابرد ناحتما هه (نَوْنْتْفِي لَا مُه وَ اَنَّمَا اوْلُوْقِي
ملاسلا هیلع نینمؤملاریمآ

رد» - هیلع الله ن اوضر - ی نارحب مشاهه دیسد
 جنپو و، هّماع قیرط زاتیاور راهچ «مارمّلا قیاغ
 رد: هک دنکیم تیاور هّصاخ قیرط زاتیاور
 ادخلوسر زادش رکذ هکی تاکرابم تایانیا ریسفت
 مهیلع هملاسد و الله تاولسد - نیموصعم هّمنا و
 تیلانو هرابرد دنوادخ: هک تساهدشنایید - نیعمجأ
 ار مدرم هملاسلا هیلع نینمؤملاریمآ زایوریپ و
 ،بوشآرهشدنبازا: هکنآ هلمج زانکیم ناحتما
 وبأ و هّمقّء زادوخ دانسا هه یورّه بللط وبأ زان
بَسَدَ اَ ،ملا هیا نوچ: هک تساهدش دراو بویأ
 تایا رخآ ات (سُأنا

مّلس و هلا و هلاء الله یّ لصدی بنا لاق، دشل زان
 فالتخی یّ تد، قانه یّ دعبنم نوکیس هنا: رامع
 و، اضعب مهضعب لتقی یّ تد و، مهنیب امیف فیسلا
 کیلعف کاذ تیار اذاف. ضعبنم مهضعب اربتی یّ تد
 ناف، بلاط یّ با ن ب یّ لعی نیمین ع لصلالا اذهب
 لّ د و، یّ لعی داو کلساف ایداو مهلك سانا کلس
 سانا ن ع

لا و، یدهن ع کدری لا ایلع نا! رامع ای
 و، یّ تعاطی لعی عا ط: رامع ای. یدری لّ کدری
 ۱. الله عا ط یّ تعاط

تفگ رامع بهلا و هلاء الله یّ لصد ربمغیب»
 هرکنم همیظع روما و یّ هاوّد، ن مزادعب رامع یّ ا
 ریشمش هک یّ روطب، دما دهاوخذ شپ یّ بناصم و
 ضعبی ضعب و، دشد دهاوخذ لّ دب و در اهنأ نیپرد
 یّ ضعبزای ضعب هک یّ روطب و، دنشکی م ار رگید
 ار روما نیا و تنوچ. دنیوجی م یّ رازید و تئارب
 تسار فرط رد هک یّ درم نیا به داب و تری دید
 ، درادنوم شرسد یّ ولج و، تساهتسشن ک نیا نم
 به مدرم یّ مامترگا سپ؛ بلاط یّ با ن ب یّ لعی نعید
 وت، دننک قیرط یّ ط یّ هار رد یّ عمج هتسد روط
 یّ لعی هار، هار نا هکنک قیرط یّ ط یّ هار نا رد
 وشرود و ریگب هلصاف مدرم زا و، تسا

ای عمّار! علی تو را از هدایت باز
 نمی گرداند، و به سوی پستی نمی کشاند. ای
 عمّار! إطاعت کردن از علی إطاعت از من
 است، و إطاعت از من إطاعت از خداست».
 راتفگ رد باضیا هماء قیرط زا هلمج زا و

۱ و مؤسثیدد، ۴۰۴ ص و ۴۰۳ ص مؤد تمسق، «مارملا قیاغ»
 مراهچ

نَا اوْكَرْتِي نَا سَانْلَا بَسِحْ اَ * مَلَا: لَاعْتَم دِنُوادخ
 ی لعلاق: هك تسا هدروا (بِن وُنْتَفِي لَا مُهْ وَ اَنَّمَا اوْلُوْقِي
 للاق؟ اَنْتَفَلَا هَذِهِ اَم! اللهُ لَوْسَر اِي: تَلَق: مَلَسْلَا هِيَلَع
 و! اَمُوصَخْلَا دَعَا، مَصَاخْمَلَا تَنَا و، كَب! ي لعلاق
 اَنِيفَطْصَا ن يذَّلَا بَاتِكْلَا اَنْثَرُوْ اَمُثَرُ مَلَسْلَا هِيَلَع ی لعلاق
 1. كَلُوا ن حَذ (بَانْدَايِعْ نَم

ی ا مدرک ضرع: دومرف مَلَسْلَا هِيَلَع ی لعلاق
 ادخلوسر؟ تسيچن احتما و هنتفنیا! ادخلوسر
 تروصد و ت هطساو هب مدرم ناحتما نیا: دومرف
 و ت موصخ دروم هک ی تسه و ت و، دريگم
 لَمَحْتِي اربار دوخ سپ، يريگم رارق ی نمشد
 ی لعلاق و. نك زهجم و هداما مدرم ی اهت موصخ
 اربا تکام ن آزا سپ و: «هيا هر ابرد مَلَسْلَا هِيَلَع
 هک ی ناگدنب ن آ هب ميديشخب ثرا ثاريم ن اوذع هب
 ن ناگدنب ن آ ام: ديامرفي م «مياهديزگرب ار اهنا ام
 هديزگرب

خدا هستیم که کتاب را به ما اِرت داده است».

ی اعریسفت ز اَصاخ قیرط ز ا هلمج ز ا و

وا هک تسا هدروآ ،دوخ ریسفت رد میهاربیا نبد

نبد دمحم ز ا درک تیاور نم یارب مردپ :دیوگ

رفعج نبد ی سوم نسحلا وبأ ترصد ز ا ،ل یضف

دزد هب س ابع :تفگ هک ماسلا امهیلع

میورب ایب :تفگ و دما ماسلا هیلع نینمؤماریمآ

ماسلا هیلع نینمؤماریمآ .دننک تعیب و تاب مدرم

ی م تعیب هک ی نیبیم نینچ و ت ایآ :تفگ س ابع هب

ی ا :تفگ س ابع ؟دننک

هک دنوادخ راتفگ سپ :دومرف ترصد

اولوقی نأ اوکرتی نأ سائلا بسح ا * ملا :دیامرفی م

ی ا) مهلبق نم نیدلا انتف دقل و * نونتفی لا مه و ائما

ن یبذاکلا ن معید و اوقصد نیدلا الله ن معیاف)مهانربتخا

امءاس انوقبسی ن ا ت ایسیلا ن ولمعید نیدلا بسد م *

،ت لا الله لجا ن ا ف الله اقل او جزینا کنم * ن ومکحی

!؟دشدهاوخهچ

ار دنوادخ ی اقل هک ی سک :دیامرفی م دنوادخ

هک ی سک و ؛دسری م لجا و ا هب دشاب هتشاد تسود

هب ی صاعم و تاوهش و تاذل ز ا ار دوخ سفند

دهاجم ش دوخ سفند یارب ،دراد زاب دهاجم

زاینی بن ایناهج ز ا دنوادخ اقد و ،تسا هومند

1.تسا

نبد دمحأ ز ا ،س ابع نبد دمحم ز ا هلمج ز ا و

ز ا ،دامد نبد الله دبع ز ا ،قحسا نبد میهاربیا ز ا ،ذوه

الله ی لص الله لوسر 2ل ا ق :تفگ هکنار هم نبد عامسد

1. بماع ز ا مراهچ و ل و ا ثیدد ، 404 ص ، مود تمسق ، «مارملا قیاع»
تسا 494 ص «ی مقریسفت» رد ل و ا تیاور و

2 ص 2 ج ی گنس عبط «ن اهر ب ریسفت» و «مارملا قیاع» هخسز رد
و ،تسا هدرک رکذ الله لوسر ل ا ق ت رابع نیمه هب ار تیاور نیا 802

أَمَلَفَ، دَجَسَمًا **ي** فِ **أَلَيْدَ تَأَذَنَ** **ا**ك: **مَلَسَ** و **هَلَأَ** و **هَيْدَع**
مَلَسًا **هَيْدَعَنَ** **يَنِمُومًا** **رِيمًا** **لَخَدِ** **حَبُّصًا** **بَرْقَنَ** **ا**ك
يُيْءَاي: **لِأَقْفِ** **هَلَأَ** و **هَيْدَعِ** **اللَّهِ** **يُؤْصِدِ** **اللَّهِ** **لُؤْسَرُ** **هَادَانَفَ**
يُيْءَاي: **لِأَقْفِ** **هَنِمَ** **أَنَدَ** **أَمَلَفَ** **يُيْءَاي** **مُؤْهَ**: **لِأَقْفِ** **كَيْبِلَ**: **لِأَقْفِ**
تَجَادَفًا **يَبْرَ** **تَلَأَسَ** **دَقْفَ**، **يَنَارَتَ** **تَشِيدَ** **أَلَيْلًا** **تُبَ**
يَتَمَّا **كَلَعَ** **مَجِيدَنَ** **أ** **يَبْرَ** **كَلَعَ** **تَلَأَسَ** و **يُيْءَاي** **أَهَاضَقَفَ**
سَانَلًا **بَسِيحَ** **أ** * **مَلَأَ**: **لِأَقْفِ**، **يَبْرَ** **يُيْءَاي** **بَافَ**، **يَدْعَبَنَ** **م**
1. يَنُؤْتَفِي **لَا** **مُؤْهَ** و **أَتَمَّا** **أُولُوقِيَنَ** **أ** **أُؤْكَرُئِيَنَ** **أ**

يُؤْصِدِ **اللَّهِ** **لُؤْسَرُ** «: **تَفْكَ** **مَلَسًا** **هَيْدَعِ** **مَامَا**
نُؤْچ؛ **دِنَارَنَگ** **دَجَسَمَ** **رَدَارَ** **يُيْءَاي** **هَلَأَ** و **هَيْدَعِ** **اللَّهِ**
مَلَسًا **هَيْدَعِنَ** **يَنِمُومًا** **رِيمًا** **دَشَ** **حَبُّصَ** **عُولَطَ** **كَيْدِرَنَ**
ار و **هَلَأَ** و **هَيْدَعِ** **اللَّهِ** **يُؤْصِدِ** **اللَّهِ** **لُؤْسَرُ**؛ **دَشَ** **لَخَادَ**
كَيْبِلَ: **تَفْكَ** **يُيْءَاي** **يُيْءَاي** **ا**: **دُؤْمَرَفَ** **هَدْرَكَ** **اَدَنَ**

نَمَ **يُؤْسَدَ** **هَبَ** **أَيْدِ** **شَيْبَ**: **دُؤْمَرَفَ** **اَدَنَ** **لُؤْسَرُ**
يُيْءَاي: **دُؤْمَرَفَ**، **دَشَ** **كَيْدِرَنَ** **اَدَنَ** **لُؤْسَرُ** **هَبَ** **يُيْءَاي** **نُؤْچ**
هَبَاتَارَ **بَشَنَمَ**، **يُيْءَاي** **نَيْبِي** **مَؤْهَ** **رُؤْطَنِيْمَ** **يُيْءَاي**
مَرَاگْدِرُؤْرِيَنَ و **مَدْرَكَ** **هَتُؤْتِيَدِ** **دَجَسَمَ** **رَدَ** **حَبُّصَ**
هَدْرُؤَارَبَنَمَ **يُيْءَاي** **رَبَارَ** **هِنَا** **هَؤْ** **مَتَسَاؤُخَتَ** **تَجَادَرَاؤْهَ**
تَمَّا **نَمَزَا** **دَعْبَ** **هَؤْ** **مَتَسَاؤُخَ** **مَرَاگْدِرُؤْرِيَنَ** و **دُؤْمَنَ**
دِيَايَنَ **شَيْبَ** **يُفَلَاتَخَا** و **دَنكَ** **عَمَجَ** **وَتَ** **دَرُگَ** **هَبَ** **اَرَمَ**
دَرَكِ **يُيْءَاي** **رَادُؤُخَتَ** **تَجَادَرَنِيَا** **شَرِيذِيَنَ** **مَرَاگْدِرُؤْرِيَنَ**
هَؤْ **دَنَنَكِي** **مَنَامَگَ** **نِيَنَچَ** **مَدْرَمَ** **أَيَا**، **مَلَأَ**: **تَفْكَ** و
و **دَنُؤْشِي** **مَاهَرُ**، **مِيْدِرُؤَارَ** **نَامِيَا** **مَامَ**: **دَنَتَفْكَ** **هَؤْ** **كَنِيْمَ**
؟ «**دَنَرِيگِي** **مَذَرَارَقَ** **نَاَحْتَمَا** **دُرُؤْمَ**

اللَّهِ **دَبِعَ** **وَبَأَ** **لِأَقْفِ**: **دَشَابَرُؤْطَنِيَا** **دِيَابُؤْ**، **دَرَادَ** **طَقْسَؤْ** و **هَدَاتَفَا** **تِيَاؤْرَ** **رَدَ** **أَمَلَسَمَ**
و **هَيْدَعِ** **اللَّهِ** **يُؤْصِدِ** **اللَّهِ** **لُؤْسَرُ**: **مَلَسًا** **هَيْدَعِنَ** **سَطَا** و **بَأَ** **لِأَقْفِ** **مَلَسًا** **هَيْدَعِ**
نُؤْچ و **بَتَسِيذَ** **حَبُّصَ** **تَرَابَعَ** **تَرُؤُصَ** **نِيَا** **رِيغَرَدَ** **أَرِيزَ**، **خَلَا** - **هَلَأَ**
أَمَهِيْلَعِ **مَظَاكَ** **تَرَضَؤْ** و **قَدَاصَ** **تَرَضَؤْ** **بَاَحْصَا** **زَا** **نَاَرَهَمَ** **نَبَدَةَ** **عَامَسَ**
وَدَنَ **زَا** **يُيْءَاي** **هَؤْ** **تَسَا** **مُولَعَمَ** **هَدَشَ** **طَقْسَؤْ** **تَرَابَعَ** **أَذْهَلَفَ**، **تَسَا** **مَلَسًا**
دَنَتَسَهَرَاؤْگَرُؤْبَ

1. مَمَاعَزَا **مَرَاهِچَؤْ** **لُؤْؤَا** **تِيَدِدَ**، **٤٠٤** **ص**، **مُؤْدَتَمَسَقَ**، «**مَارْمَلَا** **تِيَاغَ**»
تَسَا **٤٩٤** **ص** «**يُيْءَاي** **مَقْرِيْسَفَتَؤْ**» **رَدَ** **لُؤْؤَا** **تِيَاؤْرَ** و

شردپ زا ،یء ند ن یسد زا هلمج زا و
ملا ﴿تَلْزَنَ أُمَّةٌ﴾ به کتسا هدرک تیاور مئاسلا امهلاء
 ؟﴿هَتَفْنَا هَذِهِ أُمَّةً لِّاللّٰهِ لَوْ سَرَ أَيْ﴾ **تَلْقَفُ** ﴿سَائِلًا بِسِخِّ أ﴾ *
 كَنَّا وَ كَبِئْتِي لَيْبُكُمْ وَ يُلَيْبُكُمْ كَنَّا بِئِيء أَي : لَأَق
 1. ﴿مَوْصُخًا دِعَافًا﴾ ،مَصَاحِمُ

نم ،دمآ دورف ﴿سَائِلًا بِسِخِّ أ﴾ * **ملا** ﴿هَيَّا نَوْجًا﴾
 :مدیسرپ ملس و هلا و هلاء الله ی لصد ادخل لوسر زا
 ؟تسا مادکن احتما و ش یامزآ نیا
 رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: ای
 علی تو مورد ابتلا و امتحان قرار می گیری، و
 امّت هم به واسطه تو مورد ابتلا و آزمایش قرار
 می گیرند، و تو مورد خصومت و عداوت امّت
 واقع می شوی، پس خود را برای تحمل بار
 مشکلات و عداوتها مجهّز کن».

مّلس و هلا و هلاء الله ی لصد ربمغیپ زا دعب
 نیا ن دوبر راک ردنا تسد ،تفلاخ نابصاغ هک
 ناحتما ،دندش مئاسلا هلاء نینمؤماریمآ زا ماقم
 رپ و میظء آقد و ،دمآ شید مدرم یارب ی گرزب
 دوبرطخ

دجسم رد ادخل لوسر ی مارگ باحصا هایق رکبویا اب جاجتعا و الله لوسر

هلاء نینمؤماریمآ زا یرادفرط هب ی اءءء
 هءء و ،دوبذ کدنا ناشدادعت هک دندرک هایق مئاسلا
 ثحب و وگتفگ و ؛ن افلاخ زا یرادفرط هب ی ا
 هب ربمایپ راوگرزب باحصا ی تء و ؛دش رایسب
 ثحبت یعمجروضح رد رکبویا ابو ،دنتفر دجسم
 زا و ،دنام ورف باوج رد رکبویا و ؛دندرک اه
 زور هساتو ؛تفر لزئم هب و دمآ ریز هب ربنم

1. بماعازا مجنپئیدد ، ٤٠٤ ص ،مؤد تمسق ،«مارملاء قیاع»

،رمع هاگنآ .دوب اغوغ و بارطضا هئیدم رد
وا تیمدی ارد و ،دروآ دجسم هب ار ركبوبأ
نامثع

اب بهعش ن به قریعُم و ،حّلسم درم ر فذ دصکي اب
درم ر فذ دصکي اب ذاعُم و ،حّلسم درم ر فذ دصکي
ره ی ارب هدامآ و ،دندمايپ هديشک اهریشمش ،حّلسم
دندش رکبواباً زا عافد هنوگ

ملاسلا هيلع نينمؤماريماً رگا ل اذ نيا رد
زا ن يصيلحُم زا دوخ ن ارافرط و ن اراي اب
دوخ قّ دن تفرگي ارب و ،دنک هايق ربمايپ باحصاً
ن يفرط زا لكش ن ودب ،ددرگ ل سوتم ريشمش هب
ردش يوشد و بارطضا و ،دشي م هتخير اهنوخ
و دز نيا و ،داتفاي م ربمايپ گرم درّ جم هب هنيدم
هكي ناكرشم و رآفكو و ،ديماجنای م لوط هب دروخ
ملاسإ فيعضت ي ارب تصرف و ع قوم زاهتنا رد
و ،دندومني م عوسد هداقتسا تيعقوم نيا زا دندوب
و ،تشگي م نوزفا تيلهاج هب ملاسإ زا دادترا
تامحز و دشي م هذناوخ ملاسإ هحتاف هجيتلاب
تفری م دابر بي گمه ادخل لوسر

قبط ملاسلا هيلع نينمؤماريماً انهلّف
هزادنا هب رگا هك ادخل لوسر شرافسد و تيصو
راكّ اروف ي تسناوتد و ،ي تشاددن نيعم و رواي ي فاك
بوشآ و بارطضا رد ار هنيدم و ،ي نك هرسكي ار
نيا اب و ،نزم ريشمش هضبق هب تسد ،ي ديد
نم رُماً :دوخ شيامرف هب هك زادگناج بئاصم
،درک ربص (دوب رتخلت ادرز ربص زا) مَقْلَعَا
رثا رد ،هنرگ و .دنامب ظوفحم ملاسإ هكنا ي ارب
هباحصد و نآرق ءآرق ن دش هتشك و اهش كمشك

1 ر بصد هدام رد ، ۱۳۲ ص ، «ص» باتك ، «ادخهد همان تغل» رد
فردنوكسد و ،تسا مود هرسك و لّوا هحتف اب ربص :هك تسا هدرؤا
خلت هراصدنآ و .رعش ترورض تروصد رد رگم تسين زياجنآ مود
ي م مولعم «سوماق» زا اما .دنيوگ اوليا ي دنه هب هك ي تخرد زا تسا
،ترورض ربانب دنهاتسناد زياج مود نوكسد هب برع ي ارعش هك دوش
دناوخي م مود نوكسد هب هك دشابن ن ايسراف رصت تروصد نيا رد

و ،دنامی مذی قابی زیچ رگید ،الله لوسر میظع
هیئزج هئداد و هعقاو کی تروصد هب ماسا
رتا چیه ،دوب هتفر نیبزا و هدمآ دیدپ هکی خیرات
و ت عاجش ن او تی م آقد و .ت شادند ملا ع رد ی دنأز
و راثیا و مزد و لقع و تواخسد و تماهش
رد ار ماسا هیلعن نیمو ملاریمأ تر ضدت یدوبع
ی بوخ هب و ،هدرک وجتسجل محت و ربص هنوگنیا
دحا و ردب رد هکی ریشمشن ار از هزا هکی ت فایرد
ت هبآ رپو ر تمیظع اتسا هذری من یئد و بازحأ و
ب و بجم ی اضر هکی ادخی لو ماقم تسنیا و .دوبرت
دهدی م حیجرتن تشیوخ ی او هر بدل ادر هر د ار
رد ض فاو رلا ح ناضف ض عب» باتک رد
رگا» :هکتسا هدر و آ م هاجنپت حیضفن ابین مض
هکی هنوگنیدب ت فلاخر ب ص ن ار ی اء ادخل و سر
دنکی ما عدا هعیش

و رَنوب و سَابَع نِبا و رِبعِینِ انز ، دوبِ هدرک
 یِ هاوگِ هبِ اَر نِاشیا یِ ضفارِ هک - رَامَع و نِاملَس
 نِیا : یِ دِنْتفِگِ زورِ نِیا و ، یِ دِندوبِ هاگآ - دروآیِ مِ
 رِبِ صَدَّ اَر یِ اَعِ ادخِ لوسرِ !؟ تَسا هَلغِشَمِ هچ
 رِدِ اَمشِ اَر چِ . تَسوا رِاتفِگِ نِیا و ، هدرکِ تِفلاخِ
 !؟ دِینکیِ مِ عَزانمِ تِفلاخِ

نِاهنپِ هَمه ، یِ نشورِ نِیدبِ یِ صَدَّ رِخآ
 ادخِ ؟ دِندشِ نِاسرِ ترمَع و رِکبِوبآ زَا هَمه و ! دِندرکِ
 یِ ورِ رِبِ لَگ و ، دِندرکِ شِ و مِارِ فِارِ لوسرِ لوق و
 رِسپ و یِ مِیتِ هَفاحقِ و بآ رِسپِ زَا ؟ دِندودنارِ بِ اَتفآ
 و ، هِیوَبابِ رِفِجوبِ هچنآ و ؟ دِندیسرتبِ بِ اَطخِ
 و ، قِ اَطلا نِاطیش و ، هتِشگرِ سِ سوطِ رِفِجوبِ
 لِ اسدِ صِناپِ زَا دَعبِ ، یِ ضفارِ نِ محَرِّلا دِبعِ نِ بَسِ نوپِ
 زاب و ، دِندیدبِ اِی و ؟ دِندیدنِ لِ کاپِ هَباحصِ ، دِندیدبِ
 مِشاهِ یِ نِبِ هَمه و سَابَع و یِ اَعِ زین و ؟ دِندیناشوپِ
 زابِ یِ هاوگِ نِیا نِ اَرِ گید و هَمَلَسَمِ و ؟ دِندشِ زِجاءِ
 !؟ «دِنتفرگِ

نِبا هک «بِصَاوَنلا بِلِائِمِ ضِعْبِ» بِباتکِ رِدِ
 رِدِ ، یِ زارِ یِ نیوزقِ لِ ضِفلا یِ بَا نِبِ نِیسطا یِ بَا
 بَحاصِ تاید و رِشَد و تِباتکِ نِامزِ نِامه
 و هتِشونِ بِباتکِ نِیا دَرِ رِدِ «ضِفاوَرِّلا حِئاضِفِ»
 باوجِ ههیشِ نِیا زَا اَلْصِفمِ² تَسا هِدومذِ رِشَتتمِ
 هِدشِعِ قِاوِ اهلِ اکشا و اِیاضِقِ نِیا هَمه هک ، تَسا هِدادِ
 روکذمِ اهیِ لِبندِ صَّخْلا اَب و تَسُّلِ هَا بِتکِ رِدِ و

1. ۶۵۳ ص و ۶۵۲ ص ، «ضِقتن» بِباتکِ

2 ، یِ نیوزقِ نِیسطا یِ بَا نِبِ لِ یلجلا دِبع : «ضِقتن» بِباتکِ بَحاصِ هکنانچِ
 لَوَّلا عِبیرِ مامِ رِدِ و اِی اَرِ بِباتکِ نِیا زَا : دیوگِ بِباتکِ همدقمِ رِدِ شِ دِوخِ
 مِایا نِامه رِدِ اَرِ هاظ و ، دِناهدرکِ لِقَدِ تِرِجِه زَا شِش و ماچنپِ و دِصنایِ
 مِوحرِم و ، (ضِفاوَرِّلا حِئاضِفِ ضِعْبِ بِباتکِ یِ نَعیدِ) تَسا هِدشِ هتِشونِ
 ضِعْبِ» اَرِنا مِان و تَسا هِدادِ خِساپِ تِاونسِ نِامه رِدِ اَرِ هاظ مِهیِ نیوزقِ
 تَسا هِدراذگِ «ضِفاوَرِّلا حِئاضِفِ ضِعْبِ ضِقتنِ یِ فِ بِصَاوَنلا بِلِائِمِ

طوبضم اهنخاباتک رد و ،تسا

ار باتک نآ تارابع نیع هکنآ یارب ام و
زا یضعب همجرت طقف میشاب هدروآ فرّصت نودب
می هفاضا دوزا تسا یبرع هک ارنا تارابع
هیب و ،میهدی م رارق نیلاهلانید رد و مینک
:مینکی م لقذ یریغت رصتخم نودب ار تارابع

هتفگ هکنآ ات هدرک رکذ لآوا ار یبلاطم وا

ضرف و تیلو و تمام رد رابخا و ... تسا
و لصف و تواخس و تبارق و تبرق و تعاط
ملاسلا هیلع نینمؤماریمأ بقانم و توّخا و داهج
تیاور یعیش و یقّند و یئس هک تسنا زا شیب
یبصان و یجراخ راز ه دص ت فگب هک دناه درک
هب دیار بش ناج هک دیاب ؛دوشن ل طاب و ناهنپ ع دتئبم

ناہفصا و نیوزق و نادمہ و ہواس ہناختک
 یئسد دمتعم نایوار زا و ،دنشابذی ضفار ہک دور
 ہذو ،ہیو بابر فعبوب ہتخاس ہذ :ہک دنادبات ،دونشب
 رازہ صد ہک ،تسا یسوط فعبوب ہتخودنا
 ود و فعبوب ود و یضترم دیسن نامشد رب تنعل
 داب دیفم

ہمئاً بتکرد ،روکذم دانسا ہبتسا رابخأ
 ہمئاً ہمہ ؛تسا تاہرت ہذو تا فارخ ہذ ،روطسم
 ہیکزت تیدحا باحصأ ہمہ و ،دناہدرک لوبق
 ،دوخ .دانشدن ایبسان گرم ہبر دام ہک ،ہدرک
 ،دیابی م ص ن مام ہک ،دننکذل امعتسا ار دوخلقع
 ار تمام ،موصعم لآ ہک دنناوخذ رب ن آرق زا و
 رتملاء ہک دیاب مام ہک دننید رابخأ زا و ؛دیشدن
 بتما ہمہ زا تعیرشد ما کأ ہب دشاب

ادخلوسر نوچ» :ہک تسا ہتفگ ہچنأ باوج
 ہباحص ،تفرب ایند راد زا ملسو ہلآ و ہیلع اللہ ی لصد
 رترھاظ باتفا زا ہکنانچ ؛دنتفگ نخست فلاخرد
 رب ملسو ہلآ و ہیلع اللہ ی لصد لوسر رگا و بتسا
 زور رد ہک ہباحص ارچ ،ی دوب ہدرک ص ذی لعد
 :دنتفگذ و دندرکذ راکنأ ،دندوب رضاحد رکبواب تعید
 نیا ؛ہدرک ص ذی و ربلوسر و ؟تسا ی لعد اب قح
 !؟»تسا ہلغشم ہچ

ہب و ،تسا رتروک باسد ہب ہر اب رگید لآوأ
 ی تفگب ی تسناد رگا ہک رتل ہاج ہفیسق زور ل او حأ
 بتکزا و ؛دوش ہتفگ ہہبش نیا باوج ترورض ہب
 ی ہاھتیاور ہب .تسا رتنشور باتفا زا راثأ و
 رفعجن بئی لعد زا ہدرکتیاور ہچنأ ہصاخ فالتخم
 :ہک فورعم ن ادمتعم و نانیمأ ہورگی ناورمرھا
 ،دندرک تعید رکبواب رب ہدعاسی نب ہفیسق رد نوچ
 لھا ءآربک و راصناً و رجاہم زا باحصأ دفو

و دندماً مَلاَسِلا هِیْءَ نِیْمُوْمَلا رِیْمَا ی ارس هب ، تیبلا
تَنَّا اَقْد تَكْرَت ! نِیْمُوْمَلا رِیْمَا ای : دنتفگ قافتا هب
نَع هَلَزْتُنْ اَنْدَرَا دَق وَ ، لِجَرِّلا اَذْه نِم هِب ی لَوَا
مِلْس و هَلَا و هِیْءَ اَلله ی لَصِدِ اَلله لِوَسْرَ رِبْنِمِ .

(ای امیر مؤمنان! ترك کرده‌ای حقّی را
که تو به آن حقّ از این مرد سزاوارتری! و ما
إرادہ کرده‌ایم او را از منبر رسول خدا صلی الله
علیه و آله و سلّم پائین بیاوریم).

هب عمج هب و دنتساوخ ی روتسد ی لَع زا
ن ارجاهم ادتبا . دود ربنم رب رکبوا . دندماً دجسم
و ، درم راز هُذْنا روضد اب ، دنتساخرب قَسَن نیرب
رکب و با تعید رب دندرک راکنبا

هب رکبوا رب صاع دیعد نب دلاذ جاجتدا
ملاَسِلا هِیْءَ نِیْمُوْمَلا رِیْمَا قِباوس

دلاذ ، تفگ نخس و تساخرب هک ی سک نیلوا
ادخیانث و دمد زا دعب هک دود صاع نب دیعد نب
!رکب ابا ای : تفگ دنلب زاوا هب ی فطصم رب دورد و
اُم رُظْنا وَ اَلله قِتا

أَمْأ: هَلَا و هِيلَعِ اللهُ لِوَسْرَ نَمِى لِعِلْمَ مَدَّقَتِ
لَتَقْدَقَ وَ - تَظِيرُقِى نَبِ مَوِيى فَاَنْدَلِ اَقَى بِنَانَا تَمْلَعِ
: - مُهْنِمِ هَدَجْنَا لَوَا وَ مِهْلَا جِرِ نَمِ هَدَعِى لَعِ
، اَهُوْظَفْحَا فِى صَوْبِ مَكِيصُوا ! سِ اَنَا رِشَاعَمِ
اَيْلَعِ نَا وَ لَأَا : هُوَعِيضَتْ لَأَفَا اَرِسِ مَكِيَا عُدومِ وَ
لِنَا صُوا كَالذِبِ ، مَكِيْفِى تَفِيْلَخِ وَ ، لِنَعْبِ نَمِ مَكَمَامِ
لِنَبْرِنَا لِنَبْرِبِجِ

وَ هُوْرِزَاوْتِ وَ ، هِيْفِى نُوْظَفْحَتْ مَدِ نَا وَ لَأَا
مَكِيَا بَرَطْضَا وَ ، مَكِمَا كَدَا لِنِ فِى مُتَفَلْتَخَا هُوْرِصُنْتِ
لِنَبْرِبِجِ لِنَبْرِبَا ! مَكْرَارِشِ مَكِيَا لَوِ وَ ، مَكِنِيْدِ رُمَا
لِنَبْرِنَا

وَ ، لِنَبْرِمَلَا نَوْتِراوَلَا مُه لِنَبْرِمَلَا نَا وَ لَأَا
وَ لِنَبْرِمَلَا نَمِ مُه عَا طَانَمَفَا مُهَلَلَا . لِنَبْرِمَا بِنَوْمِنَا قَلَا
لِنَبْرِمَلَا وَ ، لِنَبْرِمَزِى فِى مُهْرُشَحَا فِى لِنَبْرِمَلَا وَ لِنَبْرِمَلَا
. هُوْرِخَلَا رَوْنِ هِبِ نَو كَرِيْدِى تَقْفَارُمِ نَمِ اَبِيصِنَا مُهَلَا
[اَمْرِحَا فِى تِيْبِ لِنَبْرِمَلَا لِنَبْرِمَلَا وَ لِنَبْرِمَلَا
نَدَعَا ضِرْلَا وَ تُاَوَامَسَلَا اَهُضْرَعِى تَلَا هُنَجَلَا
نَبْرِمَلَا]

و ! زاسد هشيپ ار لادخ ل اوقت ركبوا ل ا
هب تبسن بلالطى بان بى لادخ زا ار ل قباوس نيبب
، قباوس ن آرد هك هلا و هيلع الله ل ادخل لوسر
هك ل نادى من رگم . بسا ه دود مدم همه زا لادخ
زور رد ، ملس و هلا و هيلع الله ل ادخل لوسر
و لاجر ل ا ه د ع ل هك ل لاد رد - تظيرق ل نب
: تفگام هب - دود هتشك ار اهنا ن اعجش

ل م امش هب ل تيصو ن م ! مدرم ت عامج ل ا
امش دزن رد ار ل رس و ، ديراد ظوفحم ارنا ، منك
ديشاب هاگا ! دينكم عياض ارنا ، مرانگى م تنام هب
هفيلخ و ، بسا لادخ امش مامان مزا دعب اقيقحت : هك
فرط زا رما نيدب . بسا لادخ امش نايم رد ن م

هدرک تیصو نم هبل یئارج ،نم راگدرورپ
تسا

ی اعدرد ارم نوئشو و ارم رگا هک دیشاب هاگآ
و ،دینکذ تناعا و تدعاسم و ااب و ،دینکذ ظفح
ناتنید ما کحاً رد امش ،دیئامنذ ی رای و ترصد
امش رب امش نید رمأ و ،دومذ دیهاوخ فالاتخا
و امش ن ادب و ،دش دهاوخ شو شم و بر طضم
!درک دنهاوخ تموکح امش رب امش زان ایرش
نم هبل مراگدرورپ فرط زان یئارج بلطم نیدب
تسا هداد ربخ

نم تیدلها طقف و طقف :هک دیشاب هاگآ
مایق و ،دنتسه نم تیلو رمأ ناگدرپ ثاریم
.دنشابی نم تمارمأ هبل ناگدنک

زاهکنم تمارمأ سکره !ار اگدرورپ راب
اهنآ رد ارم شر افسد و ،دنک ت عا طانم تیدلها
!امرف روشم نم هر مز رد ار ناشیا [،دنک ظفح
وی بیصن اهنآ یاربو

سهمیه‌ای از مرافقت با مرا قرار ده، که بدین وسیله به نور آخرت دست یابند! بار پروردگار! و هر کس که در خلافتی که من در اهل بیت نموده‌ام به بدی رفتار کند، او را محروم بدارم] از بهشتی که وسعتش به اندازه آسمانها و زمین است، و برای مردمان متقی تهیه شده است).

تفرعمو ی نعملها هک مغلابن یا هبی ملاک
 زاتجد ابلوقه زانمجنأ نآرد ،دنناد شریسفت
 در ،تفگبملسو هلا و هیلع الله یلصدی فطصم ملاک
 نوچی بصانه جاوخی رادنی اما . رکب و با تعید رب
 رمعات . در یذپی مکرتمک تسین ،دیاش راک هب چنأ
 نم تسلف ! دلاخ ایت کسا : تفگ و تساخرب باطخ
 لها زات و ت ! ش ایت کاسد ، دلاخی (ةر و شملا لها
 لب : داد باوچار رمع وات) ! ی تسین تروشم
 شیرقی فکام الله و فباطخا ن ب ایت نأ تکسا
 دنگوس ! باطخ رسپی اوشد تکاسد و ت هکلب (رختقم
 تهج چیه شیرق نایم رد و ت یارب هک ادخ هب
 .تسشنبرمعات) تسین یراختفا

اب الله لوسر دجسم رد یرافع رذوبا جاجتجا شناراکمه و رکبوبا

و تساخرب سی رافع رذوبا یو زا دعب و
 یلصدی فطصم رب تفگانث و ، ادخ هب تفگ دمخ
 :تفگ هگنا .ملسو هلا و هیلع الله

نأ مکر ایخا مدع و مُتملَع دَق ! شِیرِق رَشاعَم اید
 ی دَعَبَن مَرْمَلًا : لَأَق مَّلسو هلا و هیلع الله یلصدی بننا
 هَمَلًا مَث ، نِیسَحَلِّ مَث ، نِیسَحَلِّ مَث ، بِلِاطِیبًا نِ بِّی لَعَدِ
 وَ هَرْمَا مُتَدَبَد وَ ، هَلْوَق مُتَکَرَّتَف نِیسَحَلِّ دِلْو نِم
 دَعَب تَرَفَد ی تَلَّا مَمَلًا تِکَرَّت کِلْدک وَ ؛ هَتِیصو
 لِعَنَّا وَ دَح اهُومْتِیذاحَف ، تَلَدَب وَ تَرِیغَف اهُایِبِنَا
 لِابو ن وَ قوَدت لیلَق اَمَع وَ ، هَدَقْلَاب هَدَقْلَا وَ لِعَنَاب

سَيِّدَ اللَّهِ نَّأ وَ ،مَكِيدِيَا تَمَدَّقَ دَقَامَ آزَجَ وَ مَكْرِمًا
دِيْبَعْلًا مَلَّاطِبِ

و ،دینادی مآقدا امش مدرم ت عامج ی ا)
الله ی لصد ربمغیپ :هک دندادی مزیند امش ن اگدیز گرب
ی اربن مزا دعبت یلاورما :تفگ ملسو هلا و هیلع
ن سدی ارب و ازا سپ و ،تسا بلاطی با ن بی لع
ن یسدن ادنر فزان امامای اربس پسو ،ن یسدو
و ن امر ف و !دیتفگ کرت ار ربمغیپ راتفگ امش
ی ناهت ما نینچمه و ،دیدنکفا رود ار و ا تیصو
زین ناشیا ،دندش رفاک ناشنار بمایپ زا دعب هک
لیدبت و ،دنداد ریغت سپ ،دندرک راتفر روطنیا
زین امش ار ناشنار بمایپ تیصو و راتفگ دندومذ
هک ی هباشت دننامه ،اهنا ریظن و اهنا تاذاحم هب
کی دننامه و ،دراد ن آرگید هگنا ایش فک هگنا کی
رگید هبوچ اب ،دندر اذگی من امکرد هک ار ریت هبوچ
هز ادنا کی و مسق کی ت هجر هزا هک

بریده شده است، قرار گرفتید، بزودی وخامت و سوء عاقبت امر خود را خواهید چشید؛ و پاداش آن کرداری که انجام داده، و به دست‌های خود پیش فرستاده‌اید به شما خواهد رسید؛ و حقاً که خداوند به بندگان خود ستم نمی‌کند).

هتخاسهذتاملکنیا یرادنپ.تسشنبهاگنآ
هجاوذا ت.تسا رذوبأ ملاق،تسا دیفم و رفعجوب
تجد و ،دندرکن راکنأ ارچ :هک دیوگنذ یبصان
تسا رک و روکهجاوذا ما .دندرکن راهظأ
رد دوسا نب دادقم و یراف ناملس جاجتعا
رکبوا اب جسم

زا دعب و تساخرب یراف ناملس نآ زا دعب
و هیلع الله یلصد یفطصم یانث و یلاعتی ادخ دمخ
کرما دینست ن م یلأ رکب ابا ای :تفگ دنلب زا و ا هب هلا
امع تلیس اذا عرفت ن م یلأ و !ءاضقلا کب ل ز ن اذا
و ه ن م مؤقلا ی ف و [م دقتلا ی ف کر د ع ام] م لعت لا
هلا و هیلع الله یلصد الله لوسرب برقا و !کنم مدعا
زعوا و ،هتاید ی فشی بنلا همدة ،کنم هبارق ملس و
امعفا !هتیسو م تیسانت و ،هلوقم تدبنا ،هتافو دنع مکیلا
،راز و لأ اب کر هظ ت لقتا دق و رملأا کب و قصل یلق
ام ،تعمس کناف ک ادیت مدقا ام کر بق ی لآ تلمد و
1. هر خا ی لآ - انیار ام تیار و ،انعمس

و ت رب ی هلا یاضقهک ی نامز !رکب ابا ی ا)
و ؟ یراپسی م هک هب ار دوخ روما و ت ،دوشد ل زان

¹ ن وچ ۱۰۰ ص و ۹۹ ص ، ۱ ج «جاجتعا» ردی سر ب ط تیاور هب انب
م و متلعفی ا !دیدرکن و دیدرک :ل اق ،جاجتعا ی ارب تساخرب ناملس
هتعد ی جو ی تد کاذ ل بقه تعیلا ن معنما ناکدقو .اولعت . یعنی : «بجای
آوردید و بجای نیلوردید . و قبل از آمدن به مسجد، سلمان از بیعت با
آبو بکر امتناع کرده بود، تا جائی که گردنش پیچیده شد و مضروب
شد». و ما در درس‌های ۱۱۰ تا ۱۱۵ از «امام شناسی» ص ۱۱۲
روایتی را از سلیم بن قیس از امیر المؤمنین علیه السلام درباره وجوب
رجوع به اعلم آورده‌ایم.

عפר و ،ی رבי מ האנפּה כּהבּוּ וּ؟ י נזי מ היקּתּהּ כּהבּ
ל אָוּס וּתּזא מְקִי תּוֹנ אָרד ،י נקי מ דּוּחַ זא היבּ
י נאדי מנהּהּ אר י זיچּ דּוּשׁ

רדּוּ [תּסיچּ נ תּפּר גּתּ קבּס רדּוּ וּתּר זעּוּ]
ר תּאנאדּוּ מְלעָא וּתּזא וּא מְקִי תּסּהּ י סּק מּוּק נ אימ
וּ היעָא אֱלֹהִי לְסַדּ אדּחַל וּסרּ כּהבּוּ א תּבּא רּקּוּ ،תּסּא
רדּוּ אר וּא רּבּמּיچּיּ ،תּסּא רּתּשּׂיבּ וּתּ תּבּא רּקּוּ זא מְלָא
שׁ גּרמּ מְאִגּנּהּ רדּוּ וּ ،תּשׂאדּ מְדּקּמּ שׁ תּאיכּ נ אמר
!؟ וּא תּמאמּא י אר בּ דּר כּ תּיּסּוּ וּ שׁ רּאפּס
וּ ،די תּחאדּנא רּוּדּ כּהבּ אר רּבּמּיچּיּ נ חּסּדּ א מּשׁ
וּ ،די דּר וּאינּ דּוּחַ י וּר כּהבּ אר וּא תּיּסּוּ

چنین وانمود کردید که فراموش نموده‌اید! و بزودی امر حکومت خالص و بی‌هیچ مزاحمتی برای تو خواهد شد، در حالیکه تو پشت خود را به بارهای سنگین، سنگین نموده‌ای! و با دست خود آنچه را که پیش فرستاده‌ای به سوی قبر خودت می‌بری؛ زیرا که حَقّاً تو شنیده‌ای آنچه را که ما شنیده‌ایم، و دیده‌ای آنچه را که ما دیده‌ایم - (الخ).

و ،دندرک را کنا :هک دنادب ی بصان هجاو خ ات
 هب رجاهم ملاک نیا [اریز] دندرک راهظا قح
 و ،دناه تخاسدن اشاک و مقن ایضفار ،تسا راصنا
 بهشیمه تسا هدوب ی اء اب قح
 تساخرب ی ذنکلا دوسا ن ب دادقم ،ن آ زا دعب
 :تفگ و

کَرِيشْ سِقْ وَ [كِعْلَظْ يْ اَعْعَبْرَا ! رِكْبِ اِبَا اَي
 دُذْرَا ! كَتْبِيْطِخْ بَلْعْ كِبَا وَ ! كَتْبِيْبْ مَزْلَا وَ] كَرْتِفِبِ 1
 زِرْتَعْتْ لَافْ ! كَنِمِ هِبْ قَحَا وَ هُنْمَ [يْ لَا] رَمْلَا اَذْه
 لِيْلَقْ اَمَعَفْ ! [اَهْرِيْغْ وَ] شِيْرُقْ كَرْرَعْتْ لَا وَ ! كَايْنِدِبِ
 دَقْ وَ ! كَتْرِخَا يْ لَا رِيْصَتْ وَ ! كَايْنِدْ كَدَعْلْ حَمَضَتْ
 هَلْعَجْ اَمِ هِطْعَاْفْ ،رَمْلَا اَذْه بِحَاَصْ اِيْلَعَنَّ اَتْ مِلْع
 مَسَا وَ ،كَايْنِدْ يْ فِ [كَلَا] رِيْذْ كَلِذَنَّ اِفْ هَلْهُوْسَرَّ وَ اللهُ
 ! كَتْرِخَا يْ فَاكَلْ

وت ؛وشد فقاو دوخ بید رب ركب ابا ی ا)

1 کچوک تشگنا رسد ات ماهبا تشگنا رسد نید ه لصاص ی انعم هب ریش
 هب ریف و .دنشکب ار اهتشگنا و هدرک زاب ار تسد ی تقو ،تسا رصنخ
 ی تقو رد ،تسا هب ا بسد تشگنا رسد ات ماهبا تشگنا رسد نید ه لصاص ی انعم
 هتسویپ :هک دوشی م نیا کر تیفب کر ریش سق ی انعم و .دندک زاب ار تسد
 !ن کم زواجت تدوخ ددزا و !شابل و غشم دوخ باسد و دوخ روما هب
 روظنامه :هک تسا هدرک ی نعم روظنیا - هیلع الله ن اوضر - ی سلجم و
 هب لاجر بتارم نینچمه ،دوشد وت ریش هزادنا هب دناوتی مذ وت رتف هک
 هجرد هب رتن بیاپ صخشد تسین ن کمم و تسا فانتخم تیلیاق بسد
 (۴۳ ص ۸ ج ی نایمک راحب) .دسر برتلا اب صخشد

تسد یرادن ار نآ تقاط هک یراک زا ی فیعض
،ریگب هز ادنا تدوخ رتفاب ار دوخ ریش و ،رادرب
،ش اب دوخ هنادم زلام و نکم زواج تدوخ ددزا و
تماماً رماً نیا و ! نکم هیرگت یاطخ و تهانگر بو
رترا و از سرماً نیا رد و اهک ی سک هبن ادرگر بار
و ،وشن رورغم تدوخ ی ایند هب و ت ! تسا و تزا
رورغ هب و دننزل و گارتزینش یرق ریغو ش یرق
و ی شلاتم و ت ی ایند ی دوزب نوچ ! دنرو ایند رد
ی م و ت تشگزاب تترخا ی وسه هب و ،دوشی م ل حنم
تیلو رماً نیا بحاصهک ی نادی م و ت آقو ! دشاب
وای ارب و الوسر و ادخهک ار هچنأ ؛ تسای لء
ی لء هب دناهداد رارق

تترخا و! تسارتهبوتد یایند یارب نیا! هدب
ی م هاگن ماسو ،دنکی مظفرتهبوتد یارب زینار
تسشنورفو (ادراد

اب ی ملاک ،دانیشن نایبسان گرم هبر دام
ن خسه هک مناد هظعوم و تحیصن و مغلابم نیا
الله دمحبقق هک دنادب ات ،تسارنیمارو نایضفار
ی اء و تباثتجد و ،هدوبرهاظ و ،تسارهاظ
ماما ماسلا هیاء

هیاء الله تمحر ی ماسلا اءدیرب ی و زا دعبد
تساخر ب

ی لصدی فطصم و ادخیانث و دمذرا دعبد و
م ا تیسنا ر کب ابا ای :تفگ ملس و هلا و هیاء الله
و هلا و هیاء الله ی لصدی بنا ن ا ت مء اما !؟ تیسانت
ی فن نیموملا قر ما ب ی ی اء ی اء ملسن ا انر ما :ملس
ههجو ل لهتی ی بنا و انعم تنا و هیاء انملسف ،هتایح
م تلمء و لف ؟ه مء ن بلا هت ما ه عا ط ن م ی ردی املا احرف
دق و ،م کترخا و م کایند ی فم کلا ریخن اکلا هتافو دعب
م اسلا و ،انیار ام تیار و ،انعمس ام ت عمس

(ای ابو بکر! آیا فراموش کرده‌ای، و یا
خود را به صورت شخص فراموشکار جلوه
می‌دهی؟! مگر تو ندانسته‌ای که: پیغمبر صلی الله
علیه و آله و سلم ما را امر کرد که به علی، با
عنوان امیرالمؤمنین سلام کنیم در زمانی که
رسول خدا زنده بود؟ و ما سلام کردیم و تو هم با
ما بودی؛ و صورت پیغمبر از شدت فرح و
سرور متلألاً بوده و می‌درخشید از نظاره اطاعت
امت خود نسبت به پسر عمش! و اگر شما بعد از
مردن پیغمبر نیز همانگونه عمل می‌کردید، برای
شما هم برای دنیایتان و هم برای آخرتتان بهتر

بود! و حَقّاً تو شنیدی آنچه را که ما شنیدیم، و دیدی آنچه را که ما دیدیم! و السّلام).

اب، ملاک نیا :هک دنادب دیاب ل طبم ی بصان
دناهتفگ رکبویا یور رد تعید زور هک تّجد نیا
،دنکز راکنا ات ،تسینم را و یراسن ایضفار ملاک
،دنکز رهاظ ملاسلا هیلع ی ضترم ی لع ت و ادع و
زا دعب و تساخرب رسای راعم ی و زا دعب و

و هلا و هیلع الله ی لص ی فطصم و ادخ ی انث و دم
تیدل ها ن ا مُتملّع دق !شیرق رشم ای :تفگ ملس
ملس و هلا و هیلع الله ی لص الله لوسرب براقاً مکیبند
هب قحاً و ه ن م ی لا رملأا آده او درف !مکنم هبارق
ن یرساخ او یلقنتف مکر ابدأ ی ضلع او دترت لا و !مکنم

(ای جماعت قریش! شما می‌دانید که: قرابت اهل بیت پیغمبر شما به رسول الله از قرابت شما به رسول الله بیشتر است! پس امر خلافت را برگردانید به آن کسی که از شما به خلافت سزاوارتر است! و شما به عقب بازگشت نکنید و به قهقری نروید که سرمایه وجودی شما زیان کارانه، واژگون می‌شود).

بِالطُّوبَى أَكْسَدَ مَلَكَ هَذَا نِيْجَى مَلَكَ مَرَادِنِي
 دَنشَابِ هَتَفْگِ لَسَدِ دَصْنَابِ زَا دَعْبِ هَكَ تَسَا تَقِيَّوَبَابِ
 قَدَامَا، تَفَرِّ رِبْنِمِ هَبْرِكَبُوبَا هَكَ دَنَاهَتَفْگِ لَوَا زُورِ
 دُوبَرِ دِيْدَابِ

تَسَاخِرِبِ هَدَابُعِنَبِ دُعَسَدِنَبِ سِيْقِي وَ زَا دَعْبِ

هَدَابُعِنَبِ دُعَسَدِنَبِ سِيْقِي وَ رَسَايِرَامِعِ جَاجْتِدَا

رِكَبُوبَا اِبِ دَجْسَمِ رِدِ

اللهِ يَلِّدُ فِطْصَمِ دُورِدِ وَ اِدْخِ دَمْدِ زَا دَعْبِ وَ
 زُظْنَا وَ، اللهُ قَتَا رِكَبِ اِبَا اِي: تَفْگِ مَلْسِ وَ هَلَا وَ هِيْلَعِ
 وَ هَلَا وَ هِيْلَعِ اللهُ يَلِّدُ اللهُ لِيُوسِرَ نَمِّي لِعِلْمِ دَقْتِ اَمِ
 وَ! كُنْمِ هَبْرُقِحَا وَ هُنْمِ يَلَا رَمَلَا اَذْهَدُ دُرَا وَ! مَلْسِ
 هَلَا وَ هِيْلَعِ اللهُ يَلِّدُ اَدْمَحْمِ يَصَعُ نَمَلِ وَ اَنْ كَتَا لَا
 قَخْتِ، مُهِيْلَا رَمَلَا اَذْهَدُ دُرَا وَ! هَتِيْدِلِ هَا يَفْمَلْسِ وَ
 اللهُ يَلِّدُ اَدْمَحْمِ يَقْلَتِ وَ؛ كُرَا زُوَا لَقْتِ وَ، كَبِوُنْدِ
 نَمِّي لَا بُبَحَا كَدْعِ ضِرَارِ وَ هُوَ وَ مَلْسِ وَ هَلَا وَ هِيْلَعِ
 اَطْحَاسِ كِيْلَعِ وَ هُوَ وَ هَا قَلْتِ نَا

رُظْنِ وَ! زِيْهَرِيْدِ دِنُوَادِخِ زَا! رِكَبِ وَبَا يَا

لِوَسْرِ هَبْتَبْسِنِ يَلْعِ يَارِبِ هَكَ يَقْبَاوَسِنَا هَبْنِكِ
 نِيَا وَ! تَسَا هَدُوبِ مَلْسِ وَ هَلَا وَ هِيْلَعِ اللهُ يَلِّدُ اِدْخِ
 هَبْوَ تَزَا هَكَ يَسْكِنَا هَبْنِ اِدْرِكْزَابِ اِرْتَفْلَاخِ رَمَا
 رِدِ هَكَ شَابْمِنَا نَا زَا وَ! تَسَا قِحَا وَ يَلُوَا تَفْلَاخِ
 دِرُومِ شَتِيْبِلِ هَا هَرَا بَرِدِ اِرْدَمَحْمِ، هَلْهُوَ نِيْلُوَا

ار تفلاخ رماً و :دنداد رارق نایصد و تفلاخم
و ،دوشی م کبسد و تن اهانگ !نادر گزابد نانا به
ی ترو صدرد و ،دبایی م فیخت و تن یگنسی اهراب
و تن زاهک ی لاد رد ی نک تا قلام ار دمحم هک
دمحم هکنا زانم دز نردتسا رتهب دشابی ضار
(!دشاب ک انبضغ و تروبو و ی نک تا قلام ار

عضوم نیا هک تخست فگ ل و طم ی ملاک
تماماً ربه همه نأ حرش و ،دنکن نأ لامتحا
و ،تلاد و تسا تجد ماسلا هیلع ی ضترم
و ی لاغ [رکف] هزاز هذم رادنیپ .تعیب ربه راکنا
ملاک ،تسان محرلاً دبعن بس نوید و قاطلان اطیش
.تسا راصناً و رجاهم

نبلهسد و بعب نپیبا و همیزخ جاجتدا رکبویا ابدجسم رد فیند

نینداهشلا و ذ تباث همیزخ نأ زا دعب
نأ ن و مئعت مئسلاً أس انلا رشاعم :تفگ و تساخرب
ی دحو ی نداهشل بق ملس و هلا و هیلع الله ی لصدی بنلا
!دهشت امب دهشاف ،ی لب :اولاق ؟ی ریغ ی عم دز ت م و
ی تیب لها :ل ا ق هئا الله لوسر ی ا ع دهشا :ل ا ق
اوکلس] م هو متمدق ن ا م کنا ف ، م هو ممدق ، م و جنلاک
، ی دها ق یرط م کب

مُدَّ بِاللَّأضْلَاءِ قِیْرَطٌ مُتَكَلِّسٌ [مُهو مُتَمَدَّقَتْنَا وَ
 ، اَجْدَاهِبَكَرْنَا مَحُوْنَةً نِیْفَسْكَ مَكِیْفِیْ اَعْدَ : اَلْوَقِیْهُ اُتَعِمَسَد
 ی فَنَوْرَاهُكُم كِیْفِیْ اَعْدَ وَ . قِرَاْ اِهْدَعُ فَاَلْخَتْنَا وَ
 ی اَعْدَ ی سَوْمٌ هَفْلَذَامَا [مَكِیْعَا هُتْفَلْخَا] لَیْدَارَسَا ی نَبِ
 ، بِبِرِّ قَا جَاثْمَ ی اِیْ ضَمَّ وَ بِهَمُوْقَ

(ای جماعت مردم! آیا شما نمی دانید که:
 رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شهادت مرا
 به تنهایی می پذیرفت، و با وجود شهادت من شاهد
 دیگری نمی خواست؟! گفتند: آری شهادت بده به
 آنچه بر آن شهادت داری! خُزیمه گفت: من
 گواهی می دهم بر رسول خدا صلی الله علیه و آله
 و سلم که فرمود: اهل بیت من همانند ستارگان
 هستند، آنها را در امور پیشرو و راهنمای خود
 قرار دهید! اگر شما ایشان را بر خودتان مقدم
 بدارید [شما را در راه هدایت رهبری می کنند، و
 اگر شما بر ایشان پیشی گیرید و مقدم شوید] بر
 طریق ضلالت و گمراهی خواهید رفت. و نیز
 شنیدم که می فرمود: مثال علی در میان شما مثال
 کشتی نوح است؛ هر کس سوار بر آن شود نجات
 می یابد، و هر کس از سوار شدن خودداری کند
 غرق می شود. و نیز شنیدم که می فرمود: مثال
 علی در میان شما، مثال هارون در میان بنی
 اسرائیل است [من او را خلیفه شما قرار دادم]
 همچنانکه موسی، هارون را در قوم خود خلیفه
 قرار داد، و برای مناجات پروردگارش رفت).

لَوْبِقٌ هَمِیْرٌ خُیْ هَاوْگِیْ لِقَاتْنَا هَجَاوْخُ مَرَادِنِیْ
 نَسَدِیْ ضَاقٌ : هَكَ هَتْفَگْ غُوْرْدُ هَبِ هَچَرْگَا دَنَكِ
 ی فَطْصَمِ . ی دَرَكْنُ لَوْبِقٌ هَعِیْشِیْ هَاوْگِیْ دَابَاْرَتْسَا
 تَرَخَا وَ اِیْنِدِیْ ضَاقٌ هَكَ مَّسَدُ وَ هَلَا وَ هِیْلَاعُ اَللهِ ی لَصَد

هجاوخی روک هب ی عاشر همیزخی هاوگت سا
دوشل ناز مهبدن یا ات، دنکی م لوبقا هنتی بصان

تفگ و ت ساخر ببعکن بی بان آزا دعبو

ام آریک امب مکزعلای نای! سانا رشاعم

و، ملسو و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر هب مکزعو

اود هشا امکیبنم متمعسد ام ربکا لای نیمن و عمست لا

هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر ی اعد هشا ی نای اعد

فک و ناکما اده ی فقوا و ه و هتیار ی نای ملسو

و ی دعبنم مکما اده: لوقید و ه و هفک ی فی اعد

هو مدقت لا و هو مدقف، مکفی تفیخ

م تلخد هو متعطان ام کناف او عیطا و ه او عمسا و

راننا م تلخد هو متیصدن او، هنجلا

(ای جماعت مردم! من شما را موعظه

میکنم به آنچه که در بسیاری از مواقع رسول

خدا صلی الله علیه و آله و سلم شما را بدان

موعظه می نمود! و شما از من نمی شنوید مگر

بزرگترین چیزی را که از پیغمبرتان شنیده اید!

گواه باشید بر اینکه: من گواهی می دهم بر رسول

خدا که من او را دیدم در این مکان ایستاده بود -

و دست علی در دست او بود - و می گفت: این

امام شماست بعد از من، و جانشین من است در

میان شما! او را بر خودتان مقدم دارید! و خودتان

بر او مقدم نشوید! و به فرمان او گوش فرا دارید!

و اطاعت کنید! زیرا که شما اگر از او پیروی

کند حقا داخل در بهشت می شوید؛ و اگر مخالفت

او را بنمائید حقا داخل در آتش می شوید).

¹ هسزرد هراتسود نایم ترابع: دیوگ «ضقت» باتکقلع و ححصم
«:تسا نینچ هوجومبا اکثر وعظکم رسول الله صلی الله علیه و آله،
ولا یسمعوا امتی اکبر ما سمعتم من نبیکم».

اب ی ملاک هک دنادب دیابی می لاقتنا هجاوخ
هیلع ی ی صد رب تسا تلاد هک هغلابم نیا
ل فاغ ن آ زا هباحص ، رایتخا رب راکنا و ملاسلا
دناه دوبند

تساخر بی راصناً فیئد ن بل هسد ن آ زا دعب
:تفگ و

الله ی لصد الله ل و س ر تُتعمد : س انلا رشاعم ای
و ی دعب ن م م کما ما ی ی اء : ل وقی م لس و هلا و هیلع
ی بر ن ع ل یئر ب ج ی ناصوا [ک لذب] ، مکیفی ی تفیلخ
و ، ه ما یقلا موی ی ضود ن ع د ن اذلا و ه ایلع ن ا ل ا
و ه بجا ن م هنجلا ل خدی ، هنجلا و رانلا میسق و ه
ه لاق و هضعبا ن م رانلا ل خدی و ، ه لاولت

ادخل و سر زا ن م ! مدرم ت عامج ی ا
ی اء : تفگی م هک مدینش م لس و هلا و هیلع الله ی لصد
رد تسا ن م نیشناج و ، ن م زا س پامش ماما تسا
بناج زا ل یئار ب ج [رما نیا هب] ، مامش نایم
تسا هدرک شرافس ارم مراگدرو رپ

آگاه باشید که: علی است که در روز
قیامت، مخالفان و منافقان را از حوض من
می راند و طرد می کند! و اوست قسمت کننده
بهشت و دوزخ! داخل در بهشت می کند هر کسی
را که علی را دوست داشته باشد و ولایت او را
متعهد گردد؛ و داخل در آتش می کند کسی را که
علی را مبعوض بدارد و با او دشمنی بنماید).

ت ابثا رد] هغلابم و ی تسرد نیدب ی ملاک
و ا ریغ راکنا و ملاسلا هیلع نینمؤ ماریما [تماما
هجاوخ ات ؛ دناه تفگ راصناً و رجاهم عمجم رد
هتخاس هذ ، تسا ن هک هعیش ب هذم هک دنادب ی لاقتنا
ن وچ هذ و ، ن آ و نیا هتخادنا هذ و ، ن اوقصد م هج

تسا نایبساند و نایجراذب هذم.

رد یراصنا بویا وبا و ناهیت نبا جاجتدا

رکبوبا اب دجسم

هیلع الله تمحر ناهیتلا ندمثیها و بان آزا دعب

ینا یراع اودهنشا! س انلا رشاعم ای: تفگو و تساخرب
هتعمس ینا هلا و هیلع الله یرصد الله لوسر یراع دهنشا
هلاوم یراع هلاوم تنکنم: بلوقید

(ای جماعت مردم! گواه باشید که: من

شهادت می‌دهم بر رسول خدا صلی الله علیه و آله
و سلم که از او شنیدم که می‌گفت: هر کس که من
مولای او هستم علی مولای اوست). انصاریان
چون کلام از رسول صلی الله علیه و آله و سلم
بشنیدند، گفتند: بدین لفظ خلافت می‌خواهد؛ قریش
گفتند: موالات می‌خواهد.

ن آزا ملس و هلا و هیلع الله یرصد لوسر

تسد و دما ردب هرجد زا دادما: دش هاگا فلاخ
ایلعان! س انلا رشاعم: تفگو و هتفرگت سدرد یراع
مکیفی یراع و تاوامسلا یراع عباسلا عامسلا مکیفی
یراع و موجنلا یراع دتهت اهد، کافلا یراع سمشلا
لیربج یراع ناصوا کلدب: مکیفی یراع تفلخ و مکماما
لها یراع هقائیم الله نذا و بیبرن عامسلا هیلع
و س نلا و نجا نم نیضرا و تاوامسلا
[وه و] انموئم ناکه بنما و هبرقا نمف، تکلاما
ناکهدحج و هرکذا نم و، همایقلا موی هنجلا یراع
هرخا یراع لا - همایقلا موی رانلا یراع [وه و] ارفا

(ای جماعت مردم! حقاً علی در میان شما

مثل آسمان هفتم در میان آسمانهاست؛ و علی در
میان شما مثل خورشید در فلک است که بواسطه
آن خورشید، ستارگان راه می‌یابند و سیر دارند.
و علی امام شماست، و جانشین من است در میان
شما. بدین مطلب جبرائیل از جانب پروردگارم به

من وصیت کرد. و خداوند برای ولایت علی، از اهل آسمانها و زمینها از جنّ و انس و فرشتگان میثاق و پیمان گرفت. پس هر کس که به علی اقرار کند و ایمان بیاورد، مؤمن است [و او] در روز باز پسین در بهشت است. و هر کس که او را انکار کند و ردّ کند کافر است [و او] در روز بازپسین در آتش است - تا آخر روایت).

هَلَا وَهَيْلَاءَ لِلَّهِ لَمَّا سَأَلَ لَوْسَرَ مَلَكَ نِيَا
و رَمَعًا وَرَكْبُوبًا رَوْضًا رَدَّكَ مَثِيهًا وَبَأَلْقَانًا
سَيِّئًا صَدَاتِلَادًا هَبَّ، دِيوُكِيْمًا رَاصِنًا وَرَجَاهِمَ هَمَمًا
مَلَكَ هَذَ: تَرْضَحْنَا تَمَامًا وَ مَلَاسِلًا هَيْلَاءَ سَيِّئًا
هَكَ دَنَادِبًا جَاوِخَاتًا: نَاشَاكًا وَ مَقْرَا تَسَانِيضِفَارًا
نَاهِنِيًّا وَ هَدِيْشُوپَرَاكَ هَذَ، هَدُوْبِنَا يَعْصِي صَدَّ
تَسَاخِرِبِي رَاصِنًا بُوِيًا وَبَأَنَّا زَا دَعْبًا

اللَّهُ يَلْصِقُ الْفُطْمَ يَأْتِ وَادْخُدْمُ زَا دَعْبُ وَ
 اَوْقَاتًا: لُوقًا! سِانَا رَشَعْمَاي: تَفْكَ مَلْسُ وَ هَلَا وَ هِيلَع
 اَم مُتَعِمَسْدُ نَقَفْ مُهُومَلْظَتْ لَافْ مَكِيْبَتْ تِيْبَلْ هَا ي فَا لَلَّهِ
 [نَمِيْلَاطْلِلِ اَنْدَدَعَا اَنَا] لَاقَا اَمَكُ هَنَافِ] نَمِيْلَاطْلِلِ اَللَّهُ دَعَا
 نَوُلْكَأَيِ] نَمِيْلَاطْلِلِ نَا] لَاقَا وَ ، (اَهْقِدَارُ سُدْ مَهْبَطَا حَا اَرَا نَد
 وَ اَرَا نَدْ مَهْنُوْطُبِي فَا نَوُلْكَأَيِ] اَمَّنَا اَمْلُظْ ي مَاتِيْلَا لَ اَوْ مَأْ
 . (اَرِيْعَسْدُ نَوُلْصَيَسْدُ

(ای جماعت مردم! درباره اهل بیت
 پیغمبرتان تقوای خدای را پیشه سازید، و به آنها
 ستم مکنید! شما شنیدید که خداوند برای ستمکاران
 چه چیزهایی را تهیه نموده است [آن چیزی را
 که تهیه نموده است همانطور که فرموده است: ما
 برای ستمکاران تهیه کرده‌ایم] آتشی را که شعله‌ها
 و غبارها و دودهای بلند و افروخته آن از هر
 جانب ایشان را در بر می‌گیرد و احاطه می‌کند؛
 و خداوند فرموده است: آن کسانی که [أموال
 یتیمان را از روی ستم می‌خورند، فقط] در
 شکم‌های خود آتش می‌خورند؛ و البته به سعیر
 دوزخ سوخته خواهند شد).

ویرغو و هون، دیسر عضو نیدبن خسن و چ
 دجسم زا رابکی و ،تساخر بدجسم لها زا هیرگو و
 هدیعو با . دنامبر بنم رب ریحتم رگبو با . دندمان ورید
 و ؛ در بدناخ هبار رگبو با و دمایبی تعامجاب حارج
 نبدن امده مؤس زور ؛ دود بوشا و هنتف زور هسات
 و درم دص اب هبعش نبد قریعم و درم دص اب نافع
 هدیشک اهریشمش ل اتق دعتم حلسم درم دص اب ذاعم
 1. دندمایب

1، ۱۰۴، ص ۱، ج ۱، سربط خیش «جاجتحا» رد هدر او تیاور قبط و
 و ،درم رازها اب هفیثدی با ی لوم ملسو و ،دمآ درم رازها اب دیلو نبدللاخ
 ات دشیم هفاضا کی کی هتسویب و ،دمآ درم رازها اب ل بجن بد ذاعم

دنکی می ناد خیراتی و وعدن و چ باتکف انصم
 عمجن آ ابو . ی د و بذ ر بخی ب معقاو نیا زا هکی تسیاب
 دجسم هب هتفرگ رکبویا تسد ، ب ا ط خ ر مع ه و بنا
 همهنأ ریرپ هک ت عامجن آ ر ب درک دیدهت و ، دروا
 ن ب د ل ا خ ه ر ا ب ر گ ی د ا ت [د ن] د و ب ه ت خ ی گ ن ا ه ت ج د
 ! ر م ع ا ی : ت ف گ و ت س ا خ ر ب ص ا ع ن ب د ی ع س د
 ل ا و ل ا ل ل ه و ؟ ا ن ن و ع ز ف ت م ک ع م ج ب م ا ؟ ا ن ن و د د ه ت م ک ف ا ی س ا ب ف ا
 ا ذ ا ی و د ع د ا ه ج ن م ب ج و ا ی م ا م ا ة ع ا ط ن ا م ا ع ا ی ن ا
 ! ا ذ ه ی ف ی س ب م ک ث ب ر ض ا

! ر م ع ا ی : ت ف گ و ت س ا خ ر ب ص ا ع ن ب د ی ع س د ن ب د ل ا خ)

ا ر ا م ن ا ت د و خ ی ا ه ر ی ش م ش ا ب ا م ش ا ی ا

ناتدوخت یعمج هب هکنیا ای و!؟ دینکی م دیدهت
 ی مدن مرگا هک ادخ هب دنگوس!؟ دیناسرتی م ار ام
 نم نمشد اب داهج زا ،نم مامات عاطا هک متسناد
 (!مدزی م مریشمش نیا اب ار امشد ،تسا رتسجاو
 داهج ی فن ینمؤملا ریما ای ی لن دئا :تفگ هگنا
 !کد ادعا

رد ،هدب تصخر نم هب ن انمؤم ریما ی ا)
 ! (تنانمشد اب ندرک داهج

**لوسر تاحر زا دعب ریشمش هب هایق نذا مدع
 ملس و هلا و هیلع الله ی لص ادخ**

تحلصه ی ارب ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
 ی فطصم توم برق و ،تجد غلابا و ،تقو
 ن انمشد زا فوخ و ،ملس و هلا و هیلع الله ی لص
 و سوجه و دوهی و ناگرشم نعط هشیدنا و ،نید
 ن آرد و دینادرگ نکاس و دناشنب ار وا ی راصن
 ی نکاس همه راکل و ا هب هک درک عایبنا هب ادتقا راک
 هک ناگرزب نیا زا کیره هگنا .دندومن ربص و
 تخسن انخسو ،دنتساخر ب هرابر گید دش هدرک دای
 هچرگا ،دوشد ل و طم باتک همه رکذ هب هک دنتفگ
 .دنتفگ هک دوبرق همه

دناشنب ار همه ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
 و دندربش نامرف .دوب بجاو وات عاطا ار ناشیا
 ،دندرک و ای صذ و ی قدر اهظا ل و ا ما .دنتسشنب
 ی راک نیا هک درادنی هجاوخ .تجد و لیلد هب
 جراوخی تشمتفگبو ،ونی بهذم و ،تسا کچوک
 .دوشد ل طابق د ،لاض و عدتبه و بصاونو
 ماسلا هیلع ی ضترم ی لع هذ الله دمحب
 باحصا هذ و ،س ابع هذ و ،درک هیقت و هذ هادم
 .نینمؤملا ریما

و لیلد لوأ ماسلا هیعی لعی صذر بلاوأ
 هنامز هک دناد لقا هک تسان لاقاع لقع ، هی هاوگ
 دشابذ اور نافلکم عاخذ زواج و فیلکت توبث اب
 .دشاب هی لاذی ماما زاک

رب نآرق تایا هک تسان نآرق تجد مود
 هکی فطصم رابخأ موس .تسان لزئم هی لعی صذر
 نیرد و .تسان هقحم معیش عامجا مراهچ .درکن ایب
 هی لعی راکنا و .داد ناوتد حرش لئلاد همه باتک
 هب ،تعامجنأ تامام رب تسان رهاظ هی ضترم
 .دیوگق محاسی بسان هکنا فلاذ

هملکنیا لوأ فورعم هبطذنأ رد لاوأ
 هنا و افاحقی با نبا اهصمقت دقل الله و اما :دیوگی
 :هی نعی .بی حرلا نم بطقلا لحم اهنم هی لحم نأ ملعید
 نم هک دناد وا و ،دیشوپرد تفلان نهارید رکبواب
 دیسر رمع هب تبون نوچ .مبطقار تفلان هی ایسا
 ذإ هتاید هی ف اهلیقتسد وه انیب ابجع ایف :دیوگی
 ابجع ای :هتافو دعب رخلأ اهدقع

و، دنکی مطلقاً ی ناگدنز تلاد رد هکذا نایم زا
 راکنا رمع رب و. دراپسی رمع هب تافو زور
 ایف، مَهْدَحَا ی نَا مَعَزَة عَامَجِی فِ اَهْلَعَج: هک دنکی م
 ی لآ؟ اجک زا بروش و اجک زا نم: ی رَوُشْلَا وَ لِلّٰهِ
 ةبَطْخَلَا رَخَا بِلَا (مِهِنَضِدَ اجْفَانِ مَوْقَلَا ثَلَاثَ مَاقَنَا).
 پس این همه دلالت است بر نصی او، و انکار است
 بر اختیار ایشان.

و^۱ جَلَّاد لاسد دصناپ زا دعب هک ی رادنیپ
 مَلَّاسَلَا هیلع ی لع و، دندیدب و دنتسنادب ش ارت هناشد
 راصنا و، رجاهم و، رنوب و، ناملس و، سآبع و
 هذ هک دنناد لاقع هکلب] دندیدن و، ندید دنتسناوتن
 ی لع فالاخ رب هک عامجا ره هک [تسا نینچ
 ره و. دشاب اطخن آ دشاب مَلَّاسَلَا هیلع ی ضترم
 ل طابن آ، دشابن یسد و نسدت فلاخم رب هک قاقتا
 و دادقم و رنوب و ناملس رب هک تَجدر ه و. دشاب
 نَ ا لَآ. دشاب تهبش همه، دشاب بویا و با و همیزخ
 امثید هعم رُودِی ق حَا عَم ی لع و، ی لع عَم ق حَا
 رَاد: (آگاه باشید که حق با علی است و علی با حق
 است، و حق پیوسته با علی می گردد و دور
 می زند هر جا که علی بگردد و دور بزند).

نیا باوج و، تسا نیا ق قد لها بهزم
 ی فطصم زا دعب ماما و. تسا نیمه ی جراحی هبشم
 نینموملاریما ل صقلاب ملس و هلا و هیلع الله ی لصد
 ریخ سفند و، تسا نیملاعلا بر صند هک، تسا
^۲ نیملاعلا بر لله دمحا [و]. تسا نیلسرما
 و نیرجاهم ضارتعا هک تسناد دیاب
 راتفگ و، ربمغیپ دجسم رد رکبویا ربار راصنا

^۱ ن ز هبنپ

^۲ ضِعْبُ ضِغْنِی فِ بَصَاوَنَلَا بِلَاثَمِ ضِعْبِ: هب فورعم، «ضغْن» باتک
 ۶۶۹ ص ات ۶۵۴ ص زا، «ضفاورلا حناضف»

اب میدرکز که کی جهن نیمه بهار اهنأ زا لک یک لیلجا دبع رب هولاء ، تارابع رد ی فلاتخا زان ت نیدنچ ، میدرکز ل قن و ا زام که ی نیوزق قیرط زا دوز بتکر د بهزم ملاء و مظاعاً دناه درکتیاور هّماع و هعیش

ن ب دمحا : رفعج وبأ لیلج خیش اهنأ لوا دور قرب زاک ، ی قرب اللهدبع ن ب دلاخ ن ب دمحم لأصاً و هدوب بهزم ی اسور و تاقت زاکت سا مق زال بق لاسد ششاید ۲۸۰ هسرد و ، تسای فوق ۱. تساه درکتافوناً

که دوز «لاجر» باتکر د لیلج خیش نیا تحت ، تسافورعم «ی قرب لاجر» باتکه به زان دنا ت رابع که رکبویا نیرکنم عامسانا و نوز زان رنزشش و ، نیرجاهم زان رنزشش : رنزه زانود : تساه درکناید ، راصناً

که راصنا و نیرجاهم مظاعاً زان رنزه زانود دندرک راکنا رکبویا رب دجسم رد

ن ب دلاخ : زان دنا ت رابع نیرجاهم رنزشش اما رن و با و ، دود هیمای ن ب زاک صاعلان ب دیعد هدیرو ، دوسان ب دادقم و ، سرافناملسو ، سرافغ دنا ت رابع راصناً رنزشش و . رسای راعم و ، سملسا مٹیها و با و ، فیندن بلهسو ، تباثن ب تمیزخ : زان یبا و ، سجرزخ هدابع ن ب دعسن ب سیق و ، ناهیتن ب : دیوگی م س پس و . س راصناً بویا و با و ، بعکن ب رد لکیاکی و دنا تفر دجسم به عمج زور رد اهنیا

۱ ، ج ۲ ، ی نارھط گرزب اقا خیش هملأ «هعیشلا فیناصت ی ل ا تعیر ذلا «ن ساحم» باتکی اراد ، لاجر بحاصل لیلج درم نیمه و . ۱۲۲ ص رد ی نیلک تافونوچ و . دوشی م بوسحم هعیشلوصا بتکر زاکت سا سیم تیاور و ا زان طساو به ی نیلک انهلقتسا هدوب ۳۲۹ ایو ۳۲۸ هسرد . تسای نیلک خیاشم خیاشم زان و ا ت فیقدر د و . دنک

همچو هبطذی ارب ربم زارف رب رکبوا هک ی لاح
 و ،وات فلاخ رب ار دوخ راکنا و ،دنتساخرب دوب
 نیمه رب - ماسلا هیلع نینمؤماریمأ ت فلاخ دییات
 احورشمو لادتسم و لاصفم - میدرک رکذ هک ی قیرط
 بویا وبأ هک اهنا نیرخا ملاک نوچ ات دندرک ناید
 ی لا رملا اودر و الله قتا :هک دوب هنوگنیدب و ،دوب
 ماقم مئاقلا نا ،انعمد ام متعمد دقف ،مکیبذ تیدلها
 لا هنا و ،ماسلا هیلع بلاطی با نبی لع هدعب انیبذ
 .هریغ هتملا حصنی لا و ،وه لا هذع غلیب

¹ریگبار دنوادخی اوقت) ، و این امر خلافت
 را به اهل بیت پیغمبرتان برگردانید! حقاً شما
 شنیده‌اید همان چیزی را که ما شنیده‌ایم، بدرس‌تیکه
 قائم مقام، و جانشین محلّ و منزلت پیغمبر ما بعد
 از او علی بن ابی طالب است؛ و هیچکس نمی‌تواند
 از پیغمبر آنچه را که راجع به پیغمبر است تبلیغ
 کند مگر علی؛ و هیچکس نصیحت امت را
 نمی‌کند مگر او).

دما دورف ربم زا رکبوا ،دیسر نایاپ هب
 زا ار دوخ ریشمش رمع ،رگید هعمج زور ات
 هک ار ی درم موشند :تفگ و دروا نوریید فلاغ
 ندرگ هکنیا رگم دیوگ نخس زور نآ راتفگ دننام
 هفیدد وبأ ی لوم ماسداب و اجنا زا و .منزی مار و
 هدیشکی اهریشمش اب هدیبع وبأ و لبج نب ذاعم و
 رب و دروا نوریید لزنم زا ار رکبوا و دنتفر
 ربم زارف

¹ اب و باطخ و ،تسا رکب وبأ هب الله قتا هلمج اب بویا وبأ باطخ
 هفیفسن ار اکر دنا تسد مامت هب رملا اودر هلمج

ن ب ی ا ع ن ب د م م ر ف ع ج و ب ا ل ی ل ج خ ی ش : م و د
 ر د ه ک ت س ا ق و د ص خ ی ش : ی م ق ه ی و ب ا ب ن ب ن ی س د
 م ی ط ع د ر م ن ی ا . ت س ا ه د ر ک ت ا ف و ۳۸۱ ه ن س د
 ، ی ق ر ب ه د ا ز ه د ا و ن ز ا ، « ل ا ص خ » ب ا ت ک ر د ق ل ز ن م ل ا
 د ر ک ت ی د د : ه ن و گ ن ی د ب ، د ن ک ی م ر ک ز ا ر ت ی ا و ر ن ی ا
 ن ب د م ح ا ن ب ا ل ل ه د ب ع ن ب د م ح ا ن ب ی ا ع ، ن م ی ا ر ب
 ن م ی ا ر ب د ر ک ت ی د د : ت ف گ ه ک ی ق ر ب ا ل ل ه د ب ع ی ا
 و ا ه ک ، ی ق ر ب ا ل ل ه د ب ع ی ا ن ب د م ح ا : م د ج ز ا ، م ر د پ
 د م م و ب ا ز ا ، ی ک ی ه ز ن م ی ا ر ب د ر ک ت ی د د : ت ف گ
 ز ا ، ه ب ع ش ز ا ، ر ف ع ج ن ب د م م ز ا ، م ل ا س ن ب ف ل خ
 : ت ف گ و ا ه ک ب ه و ن ب د ی ز ز ا ، ه ر ی ع م ن ب ن ا م ث ع
 ر ب و ت ف ل ا خ م ا ق م ر د ر ک ب و ب ا س و ل ج ر ب ه ک ی د ا ر ف ا
 و د ا ر ی ا م ل ا س ل ا ه ی ل ع ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ا ع ر ب و ا م د ق ت
 ر ف ز ه د ز ا و د ر ا ص ن ا و ر ج ا ه م ز ا ، د ن ت ش ا د ر ا ک ن ا
 ن ک ی ل . د ن ک ی م ن ا ی ی ج ه ن ن ی م ه ه ب ا ر ت ی ا و ر و . د ن د و ب
 ی ا ج ه ب ، د ر م ش ی م ل ک ی ا ک ی ه ک ا ه ن ا ی م ا س ا ن ا ی د ر د
 ر ک ز ا ر د و ع س م ن ب ا ل ل ه د ب ع ، ه د ا ب ع ن ب د ن ع س ن ب س ی ق
 2. ت س ا ه د ر ک

ن ب د م ح ا ، ر و ص ن م و ب ا : ل ی ل ج خ ی ش : م و س
 ع ا م ل ع م ط ا ع ا ز ا ه ک ، ی س ر ب ط ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ا ع
 ت ر ج ه ز ا م ش ش ن ر ق ط س ا و ا ر د و ا و ، ت س ا ب ه ذ م
 ن س د ن ب ل ض ف ا ب و ی ز ا ر ح و ت ف ل ا و ب ا ا ب ا ر ی ز ه د و ب
 ی ا ف و ت م « ن ا ی ی ل ا ع م ج م » ب ا ت ک ب ح ا ص ی س ر ب ط

1 ه د ز ا و د ن ا ر ا ت ف گ ت ی ا و ر ن ی ا ر د . ۶۶ ص ا ت ۶۳ ص « ی ق ر ب ل ا ج ر »
 و ه ع ج ا ر م ، ت س ا ه د ش ت ی ا و ر ی ع ی د ب ق ی ر ط ه ب ر ا ص ن ا و ر ج ا ه م ر ف ز
 د و ش ه ظ ح ل ا م
 2 ، ر ش ع ا ن ث ا ی ل ا د ح ا و ل ا ب ا ب ، ی ر د ی د ه ع ب ط م ع ب ط ، ق و د ص « ل ا ص خ »
 ه س و ل ج ر ک ی ب ی ا ی ا ع ا و ر ک ن ا ن ی ن ل ا : ن ا و ن ع ت ح ت ۴۶۵ ص ا ت ۴۶۱ ص
 ر ش ع ا ن ث ا م ل ا س ل ا ه ی ل ع ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ا ع ی ا ع ه م د ق ت و ق ف ل ا خ ل ا ی ف

ن ب س ی ل ع ن ب د م م و ، ه د و ب ر ص ا ع م ۵۴۸ ه ن س
 . ت س ا ه د و ب و ا د ر گ ا ش د ۵۸۸ ی ا ف و ت م ب و ش ا ر ه ش د
 ب ا ت ک ر د ل ا ص ف م ا ر ت ی ا و ر ن ی ا و ا
 ق ا ف و د ع ب ی ر ج ا م م ف ر ط ر ک ز « ب ا ب ر د ، » « ج ا ج ت ح ا »
 و ج ا ج ل ل ا ن م م ل س و ه ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص د ا ل ل ه ل و س ر
 ن ی ا و ا و ، ت س ا ه د ر ک ر ک ز « ت ف ل ا خ ل ا ر م ا ی ف ج ا ج ح ل ا
 ق د ا ص د ت ر ض د ز ا ، ب ل غ ت ن ب ن ا ب ا ز ا ا ر ت ی ا و ر
 م ا ن د ر م ش د م ا ق م ر د و . د ن ک ی م ت ی ا و ر م ل ا س ل ا ه ی ل ع
 ، ه د ا ب ع ن ب د د ع S ن ب س ی ق ی ا ج ه ب ر ف ن د ز ا و د ن ا
 ه D ر ک R ک Z ل ه S ا ب ، ا ر ل ه S ر د ا ر ب ف ی ث D ن ب ن ا م T ع
 ۱. ت س ا

ی ض ر : ب ی ق ن و ف ی ر ش د ل ی ل ج د ی س د : م ر ا ه چ
 س و و ا ط ن ب ی س و م ن ب س ی ل ع م س ا ق ل ا و ب ا ن ی د ل ا
 ه ت ف ا ی ت ا ف و ۶۶۴ ه ن س ر د ه ک ، ت س ا ی ل د ی ن ی س د
 و ن ا گ ر ز ب ن ا ی م ر د و ، ت س ا

۱. ۱۰۵ ص ۹۷ تا ۹۶ ص ۱، ج «جاجتحا»

تسا رو هشم س و واط ن با هب ءامء

صِ اَصْتِخَا ي ف ن ي ق ي ل ا فُ ش ك ب ا ت ك ر د و ا
، ب ا ت ك ن ا ه ب ه ك ن ن ي م و م ل ا ق ر م ا ب ي ل ع ا ن ل ا و م
ر د ل ص ف ن ي ا : د ي و گ ا د ن ي و گ ي م م ه «ن ي ق ي ب ا ت ك»
ي ر ب ط د م م ن ب د م ح ا ه ك ت س ا ي ب ل ا ط م ن ا ي د
ه م ا ل ا ج ر و ت ا و ر ز ا ه ك ي ل ي ل خ ه ب ف و ر ع م
ر ف ز ه ذ ر ا و د ر ا ك ن ا ه ب ع ج ا ر د و خ ت ي ا و ر ر د ، ت س ا
ه ب ا ر ن ي م ل س م ر ب ت ي ل ا و ه ك ن ا ز ا س پ ر ك ب و ب ا ر ب
و ؛ ت س ا ه د ر و ا ن ا ش ح ي ر ص ر ا ت ف گ ا ب ، ت ف ر گ ه د ه ع
ل و س ر ز ا ب ا ح ص ا ز ا ي ض ع ب ه چ ن ا ن ا ي د ر د ز ي ن
ي ب ا ن ب ي ل ع ن د و ب ن ن ي م و م ل ا ر ي م ا ن ا و ن ع ه ر ا ب ر د ا د خ
د م م ن و چ م ه ا ر ن ا ت س ا د ن ي ا و . د ن ت س ن ا د ي م ب ل ا ط
ب ا ت ك ر د «خ ي ر ا ت» ب ا ت ك ب ح ا ص ي ر ب ط ر ي ر ج ن ب
و ، ت س ا ه د ر ك ر ك ز «م ل ا س ل ا م ه ي ل ع ه م ل ا ب ق ا ن م»
ي ت د ا ي ز ت س ا ه د ر ك ر ك ز ي ر ب ط ه چ ن ا ر د ز ي ن ي ض ع ب
د ن ا ه د ر ك ر ك ز ي ن ا ه

ه ب ه ع ي ش ا ر ت ي د ن ي ا ه ك ن ا د ب : د ي و گ س پ س و
ن ا ت ي ا و ر ر گ ا و ؛ ت س ا ه د ر ك ت ي ا و ر ر ت ا و ت و ح ن
ا ر ي ز ؛ م ي د ر ك ي م ذ ر ك ز ا ر ن ا م د و ب ه ع ي ش ه ب ر ص ح ن م
، د ن ت س ه م ه ت م ه م ا ل ا ج ر د ز ن ر د ، ه ع ي ش ل ا ج ر ه ك
د ن ر ا د د ا م ت ع ا ن ا ر ب ه ك ن ا ن ا د و خ ق ي ر ط ز ا ن ك ي ل و
ن ا م ه ه ج و ت م ن ا ت ا ع ب ت و ا ه د م ا ي پ ا ت م ي ن ك ي م ل ق ن
د و خ ب ا ت ك ر د و ه د ر ك ت ي ا و ر ا ر ن ا ه ك د و ش ي س ك

1 ف ش ك» ب ا ت ك : د ي و گ ز ي ن و . ۷۲۰ م ر ا م ش د ۶۹ ص ، ۱۸ ج ، «ت ع ي ر ن ل ا»
و ، ت س ا ه د ش ه د ر و ا «ر ا و ن ل ا ر ا ح ب» ي و ا ط م ر د ، س و و ا ط ن ب ا «ن ي ق ي ل ا
ت س ا ه ن ش ا د ن ي ي س ل ج م ن ك ي ل و ت س ا ه د ا د ر ا ر ق «ف ش ك» ا ر ن ا ز م ر ت م ل ا ع
ه ب ت ب س ن ا ر ن ا و ت س ا ي ل د ه م ل ا ع «ن ي ق ي ل ا ف ش ك» ب ا ت ك ، ب ا ت ك ن ا ه ك
ر د ، ت س ا ه د ش ع ي ط ه ك ه م ل ا ع «ن ي ق ي ل ا ف ش ك» ه ك ن ي ا ب ت س ا ه د ا د ه م ل ا ع
د ر ا د ي ب ا ت ك ي ل د ه م ل ا ع . ت س ي ن «ر ا و ن ل ا ر ا ح ب» ر د م ر و ك ذ م ت ي د ا ح ا ن ا
ر د ۷۲۱ م ر ا م ش د ت ح ت ه ك «ن ي م و م ل ا ر ي م ا ل ن ا ض ف ي ف ن ي ق ي ل ا ف ش ك» م ا ن ب
ت س ا ر و ك ذ م «ت ع ي ر ن ل ا»

تَمَحْم نَب دَمحاً : دیوگ هاگنآ .تسا هدرک طبض
 ربخ :تسا هدروآ تارابع نیا نیع اب یربَط
 یاج رسد رب ار رکبویا سولج هک یرفند هذراود
 راکنا مّلس و هلاآ و هیلع الله یّ لص ادخل لوسر
 نَب نسطا وبأ یّ لع ام یارب درک تیدد :دندرک
 تیدد :تفگ وا ؛ی دسا لدع ی فوک س اُخذن بّ یّ لع
 وا ؛یرمّاع نیسد ی با نَب دَمحاً ام یارب درک
 رمّعم وبأ نم یومع ام یارب درک تیدد :تفگ
 یارب درک تیدد :تفگ وا ،ی دسا مّثیخ نَب تَبْعُش
 نیا هاگنآ .بَهو نَب دیز زا ،ی شَعأ نامّء :ام
 1.تسا هدرک ل قدر خا اتا ار ناتساد

نیا - هیلع الله ن اوضر - ی سلجم هملاء و
 هس زا قیرط نیدب ار رفند هذراود راکنا ناتساد
 «ن یقیلا فشک» و «جاجتدا» و «ل اصخ» باتک
 ن آ ریسفت و حرشد هب هاگنآ ،تسا هدرک ل قدر لاصفم
 2.تسا هتخادرپ

رد ی ناقمام الله دبغ خیشد اللهقیآ موحرم و
 یرفند هذراود ن اوند هب ار ی لصف ،«ل اقملا ح یقنت»
 راکنا و داریا وارب ،رکبویا ت فلاخ بصغر ب هک
 ار «ل اصخ» تیاور و ؛تسا هدرک رکذ ،دناه درک
 س پ و ؛هدروآ ی سلجم «راونذلا راحب» زا ن آ رد
 هدرک هراشا زین «جاجتدا» تیاور هب ن آ زا
 3.تسا

ار وا یّ لع بزدرکبویا ت فلاخ لوا زور زا دنداوخ بصاغ

ادخل لوسر ص باخذ باحصاً ت فلاخم ی راب

1 ص وصل بَصَغ تیفیک باب ،ی نایمک عبط زا ، ۸ ج ، «راونذلا راحب»
 ۴۳ ص و ۴۲ ص ، تَفَلَجْلالها و تَفَلَاخا

2 ۴۴ ص ات ۳۸ ص ، ۸ ج ، «راونذلا راحب»

3 ۲۰۰ ص ات ۱۹۸ ص ، هَرشَع تینانثا دَنافلا ، ۱ ج ، «ل اقملا ح یقنت»

تفلاخ اب، ماسلا امهیلع نینمؤمار یما نایعیش و
 ،تسا سمشلا نمرهظأ، نامثع و رمع و رکبواب
 نایعیش. تسیندیرتی اجریسب تک و خیراترد و
 می بصغار می باختنا می افلخت فلاخ، رمأل ووازا
 .دندناوخی م بصاغ می افلخار نانا و، دنتسناد

بَزَحِيٍّ لِعِلَانَكَ وَ: دیوگی ما حمن اندع الله ذبَع
 وَ وَهُ هَذَا يَرِي وَ، وَرَشَابُمِي بِنَا بَقْعَ هِتَفَلَاخِي دَانِي
 .بُهْدَسِ اِنَّا قِحَا هُونْد

«و برای علی بن ابی طالب حزبی بوده است
 که آنها ندای خلافت بلا فصل او را بعد از پیامبر
 سر می داده اند، و چنین می دانستند که او و
 پسرانش از همه مردم به خلافت سزاوارتر
 می باشند». و مطلب را ادامه می دهد تا آنکه
 می گوید:

اَوْرَهْظُ اَمْنًا تَعِيْشًا نَا: لِ اَقِيْنَا اِءَا طَخْلَا نِم وَ
 كَا ذِكْ اَوْمَسْدُ مُهْنًا وَ، جِرَا وَا خَلَا قِ اَقِشْنَا دُنِعَ قَرَمَلِ وَّوَلَا
 قَا فُوْ دُنْمِ اَوْرَهْظِي اِعْتَعِيْشَفِ بِي اِعْبِنَا جِي لَامِهْنًا قَبْلِ
 1. اِنْمَدَقَا اَمَكِي بِنَا

نیلوآرد معیش: دوش هتفگ هک تساطخ و
 می لرگشلا زا جراوخن دش ادج تقو رد، هلهو
 می بنا جرد اهنأ عاقبت هج به ار اهنأ و، دش ادیپ
 اذهیلع و. دنشاب هدناوخ معیش ماسلا هیلع
 زا می نایعیش: میدش رکذتم اقباس هک روظنامه
 «دندرک رو هظ ربمغیبت افو ما گنه

1. ۲۶. ص «تَمَادِهَلَا تَا كِرْحَا وَ، تَعِيْرَسَلَا تَا عِمَجَلَا خِيْرَاتَا»

هېر معيشه تلود ءادبم رد نودلخ نبا راتفگ

هلا و هيلع الله ي لص ادخل لوسر تلحر درجم

ن ا م دعا : تعيشلا تلود ادبم : ديوگ نودلخ نبا

الله لوسر ي قوت امل تيبلا لها ن ا تلودلا هذه ادبم
قحا مهنأ نوريد اوناك ملس و) هلا و (هيلع الله ي لص
نم مهاوسنم نود مهلاجر لة فلاخا ن ا و ، رملا اب
ش يرق

لوسر ن ا اضيا ححصلا ي ف و : ديوگ هكنا ات

ي ذلا هضرم ي فل اقم لس و) هلا و (هيلع الله ي لص الله
ادبا هدعب اولضتن ل اباتكم كل بتكا او مده : هيف ي قوت
ب ا ت كلا م تيد م و او عزانت و ك ا ذ ي ف ه ذ ع او فلتخاف
ل ا د ا م تيزر ل ا ل ك تيزر ل ا : ل وقيد س ا ب ع ن با ن ا ك و
ن ي د و م لس و) هلا و (هيلع الله ي لص الله لوسر ن ي د
ب ه ذ د ق ل ي ت د : مهطغا و مهفلاتخا ل ب ا ت كلا ك ا ذ
(هلا و) هيلع الله ي لص ي بنا ن ا ي ل ا تعيشلا ن م ريثك
ك ا ذ ح ص ي د م و ي ل ع ا ك ا ذ ه ض ر م ي ف ي ص و ا م لس و
ت ي ص و ل ا ه ذ ه ت ر ك ن ا د ق و ، ه ي ل ع ل ق و ع ي د ه ج و ن م
ب ا ه ر ا ك ن ا ب ي ف ك و ه ش ي ا ع

ة عامجن ا ي روشلا هصق ي ف و : ديوگ هكنا ات

هقا قحتسا نوريد و ، ي ل ع ا ن و عيشتي اوناك تباحصلا ن م
ك ا ذ ن م او قفأ ت ه ا و س ي ل ا ب ل د ع ا م ل و ، ه ر ي غ ي ا ع
د ا د ق م ل ا و ر س ا ي ن ب ر ا م ع ه ع م و ر ي ب ز ل ا ل ث م ه ل ا و ف س ا و
ي ف م ه م د ق خ و س ر ل م و ق ل ا ن ا ل ا ، م ه ر ي غ و د و س ل ا ن ب
ي ا ع ك ا ذ ي ف ا و د ي ز ي م ل ه ف ل a ي ا ع م ه ص ر ح و ن ي د ل a
1 ف س ل a و ق ف ا ت ل ا ب ي و ج ن ل a

تلود نيا ادبم هكنا ادب : معيشه تلود ادبم»

هيلع الله ي لص ادخل لوسر نوچ : هك دشد اديپ نيا زا
هك دنديدي م تيد لها ، دندر ك تافو ملس و) هلا و (

1. ۱۷۱ ص و ۱۷۰ ص ، ۳ ج ، «نودلخ نبا خيراته»

رد دیابت فلاخ و ،دندر تراواز سدت فلاخر ما به اهنأ
تاقبط زا اهنأ ریغ رد هذ دریگ رارق اهنأ ن ادرم
شیرق .

دراو حیحص رد نینچمه و :دیوگ هکذا ات
و هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر :هک تساه دش
!دیناید :تفگ تفای تافو هک ی ضرمن آن آ رد ملس
زگرهن آن آ زا سپ هک مسیونب امش ی ارب ی بوتکم نم
الله لوسر دزد رد للاح نیا رد !دیوشن هارمگ
ماجنا بوتکم و ،دندومن عازن و دندرک فلاتخا
تفرگن .

،تبیسّم :تفگی هتسویپ سابع نبا و
نید و ادخل و سر نید :هک دو بن آن ی مظع تبیسّم
تهج به دنتخادنا هلصاف بوتکم آن ن تشون
و راوشد راتفگ تهج به و دندومن هک ی فلاتخا
هکنیا یّ تد .دندرک ادا س لجم آن آ رد هک ی راجنهان
الله لوسر :هک دنمارم نیا رب معیش زا یریتک
یّ لع به ش ضرمن آن آ رد ملس و هلا و هیلع الله ی لصد

ی صو تفلآخ رمأ رد ار وا و درک تیصو
 لباق هک ی هجو رب راتفگ نیا ی لو ؛ دومن دوخ
 هشاء اریز تسا هدیسنر ن توبث هب دشاب دامتعا
 واراکنانیمه و تسا هدش رکنم ار ی تیصو نینچ
 1.تسا ی فاک

ی تعامج ، یروشد هیضق رد : دیوگ هکذا ات
 دندرکی م ی لعزا ی وریپ ، ادخل و سر باحصاً زا
 و اعیشد و دندوب ی لع ی شم طخ و هار و رها باند و
 رب تفلآخ رمأ رد ار وا و ، دندرکی م راهظا ار
 ی م ناید ار وا قاقحتسا و هتشاد مدم و ریغ
 و ریغ هب و از تفلآخ نوچ ن کیلو ، دندرک
 قاهرک تلام و تر جض راهظا ، دش هدنادرگرب
 راعم و اب هک رییز لثم ، دندروخ فسأ و دنتفگ
 .دندوب ناشیا زا ریغ و دوسأ ن بدادقم و رساین بد
 ناشمدق ، ی لع نارادفرط و نایعیش نیا نوچ اما
 ناناملسم تفلآ رب و دوب خسار و راوتسا نید رد
 (هدربن حلاس و ریشمش هب تسد) ، دندوب صیرح
 و تر جض اب ن تفگ نخس ناهنپ و ی و جذ زا ریغ
 «.دندوز فین آن رب ی زیچ فسأ و تلام

زا هعیش نایعا ی رادبناج رد ی دو عسم راتفگ

ملاسلا مهیلع نینمؤماریمأ

ی لع ن سحطا و با : ربیک هلاحر و لیلج خرّوم

زا ۳۴۶ هس رد ی قوتم ی دو عسم نیسد ن بد
 :دیوگ ترجه

1 ،توم ضررم رد ملاسلا امهیلع نینمؤماریمأ هب ادخل و سر تیصو
 ،دناه درک ناید خیرات و ریسب تکر رد ملاعأ و مظاعأ و تسیند ههیش یاج
 ی لع تخسر سد زا و لوأ ی باختنا هفیلخ رتخد هک هشاء نوچ ن کیلو
 بهزم ی ماع نودلخ نیا ، واراکنانیمه ،تسا هدرک راکنا ارنا ،تسا
 تدهش هب :هک هتشاد ن آن رب دیاتسی م ار هشاء تسادق ددر هک ار
 هک ار ی رامشی بدتیداحأ و تایاور و ،دنک تیصو مدع هب مکد هشاء
 همطافء ار هز هقیصد ترصد و ادخل و سر رابتلااو هجوز هملسد مازا
 دراکنا هدیدان تسا هدش دراو مهریغ و تیبالها و الله لوسر تنب

لُوقًا مَغْلَبٌ، نُنَامِدُ عِيُوبَ نُنِيدُ رَامَعَ نَاكَ دَقَّ وَ
بَيْقَعُ، نَامِدُ رَادِي فَبِرْدُنِ بِرُخَصٍ: نَايُفَسُ يَبَا
وُنُبُهُ عَمَّ وَهُرَادُ لَخَدِّ وَ نُنَامِدُ هَيْفَ عِيُوبَ يَذَلَّا تَقَوْلَا
دَقَّ وَ - مَكْرِيغَ نَمُدْحًا مَكِيْفًا: نَايُفَسُ وَبَا لَأَقْفَ مَيْمَا
فَقَلَّتْ أَهْوُفَقَلَّتْ! مَيْمَا يَبَا يَبَا: لَأَقْ! لَأَقْ! - يَمَعَ نَاكَ
أَهْوُجِرَا تُتَلَزِمَا نَايُفَسُ وَبَا يَبَا قَالِحِي يَذَلَاوَفَ! مَكْلَا
مَرَهْتَنَافَ! مَتَارُو مَكْنَايِبِي لَأَا نَرِيصَتَا وَ، مَكَلَا
لَأَقَامُهُ عَاسِدُ وَ نُنَامِدُ

رِاصِنَلَا وَ نِيرِجَاهُمَا يَلَا لُوقَلَا أَدَهِي مَدَّ وَ
مَلَاكَلَا كَلِذُرِيغَ وَ

!شِيرُقَ رَشَعَمَا يَبَا: لَأَقْفَ دِجْسَمَلَا يَفُرَامَعَ مَأَقْفَ
أَنَّهُ مَكِيْبِنَا تَيِيْلَهَا نَعَرَمَلَا أَدَهِي مُتَفَرَّصَا إِذَا مَأَا
، مَكْنِمُ اللّهُ عَزَّيْنَانِ مَن مَابِ أَنَا مَفَا، مَرَمَ أَنَّهُ وَ مَرَمَ
مُعْضِيْفَا

هُومُتَعَصَوُ وَ يَلْهَأُ نَمُ هُو مُتَعَزَنَ اَمَكُ مَكْرِ يَغِ فِ
يَلْهَأُ رِيغِ فِ

يَبِي ذُوا اَمَلُ ثِمُ تُيَارُ اَمَلُ : لَاقْفُ دَادِقِمَا مَاقَ وَ
نُبْنُ مَحْرَلَا دُبَعُ هَلْ لَاقْفُ : مَهْيَبِنْدَ دَعْبَتِيْبِلَا اَذْهَلْ هَا
!؟ وَرْمَعَنُ دَادِقِمِ اِيكَ اَذْ وَ تَنَا اَمُ وَ : فَوْعَ
يَلْصَدُ اَللهُ لِوُسْرَ بَبْحِ مُهْبِدَلَا اَللهُ وَ يَنَّا : لَاقْفُ
وَ مُهَعَمَ قَحْلَانِ وَ : هُمُ هَايَا مَلْسُ وَ (هَلْ وَ) هِيَا اَللهُ
اَمْنَا وَ - شِيْرُقُ نَمُ بُجَعَا ! نَمَحْرَلَا دُبَعِ اِي : مَهْيَفِ
دَقَ - تِيْبِلَا اَذْهَلْ هَا لِيَضْفِبِ سَانَا يَلْعُ مُهْلَوَطُتْ
هِيَا اَللهُ يَلْصَدُ اَللهُ لِوُسْرَ نِاطْلُسِ عَزَنِي اَلْعُ اُوْعَمَتَجَا
دُبَعِ اِي اَللهُ مُيَا وَ اَمَا ! مَهْيِدِيَا نَمُ هَدَعِبِ مَلْسُ وَ (هَلْ وَ)
يَلْتَقُ مُهْتَلَقَا اَرَا صَنَا شِيْرُقُ يَلْعُ دِجَا وَ لَ نَمَحْرَلَا
رِدَبِ مَوِي - مُلَا سَلَا وَ قَلَا صِلَا هِيَا - يِنْبَلَا عَمُ هَايَا
اَنِيْتَا دَقَلِ يُوَطُ بَطْخِ مَلَا كَلَا نَمُ مُهْنِيْدِي رَجَوُ
رَابْخَا يَفِ « نِ اَمْرَلَا رَابْخَا » اَنِيَا تَكِ يَفِ هِرْ كِ يَلْعُ
1. رَا دَلَا وَ يَرَوْشَلَا

دندرك تعيد نامدع ابهك ي تقون آزا سپ»
،دندوب هارمه هيمما ي ندوا ابو تفرش اناخه بو
هك نايفسد وبأ : هك ديسر ربخ رساي ن ب رأمع هب
هيمما ي نبت عامج هب ،تسا برح ن ب رخصد شمان
ريغ هك رنكي امش ن ايم رد ايا :تسا هتفگ روطنيا
ن ايفسد وبأ ،تقونا رد نوچ - !؟تسه دشاب امش زا
هتفگ ن ايفسد وبأ . هذ :دنتفگ 2 - دوب انيبان

1 ص و ۳۴۲ ص ۲، ج ،تورييد ،س لدنلا راد عبط «بَهَذَا جَوْرُمُ»
ص و ۳۵۱ ص ۲، ج و ۱۳۶۷ رسم تداعسد هعبطم عبط و ۳۴۳،
۳۵۲.

2 ديوگب هيمما ي نبع مجرد تساوخي م طقفار بلطم نيا ن ايفسد وبأ ي نعي
اهنا ن ايم رد مشاهي ندين ارادفرط زا هيمما ي نديريغ زا رنكي هك ي روطب
ي هس رد رد امو . دشاب ي رسد راتفگ بلطم نيا و دوشد شاف هك ،دشابن
ن ايفسد وبأ راتفگ ،متفه دلج زا ، ۴۱ ص رد «ي سانشد ماما» زا ، ۹۳ ات ۹۱
حرش» زا مود دلج رد ديدحلا ي با نيا و . مياهدروا ي رگيد ترابع ابار
:هك تسا هدرک تياور زيزعلا دبعب ن بدمحا زا ۴۴ ص «ة غلابلا بچ هذ
اذه ميئل ي نا و ،ميئي ي فرملا اذه ناك : نامدع عيوب امل لاق ،ن ايفسد ابا ن
رقتسا و اهلز انمي لا لتعجر م، دعبا و دعبا ف ،ي دَع ي لا راصم م؟ رملأ

ار تراما و تفلاخ نیا! هیما ی نبی ا: تسا
 هب و! دیرادهگن یزاب پوت دننامه دوخی ارب
 و با هکی سک نآ هب دنگوس! دیهد ساپ رگیدکی
 تفلاخ نیا نم هتسویپ دروخی م مسقا و ا هب نایفس
 نیا ز ا دعب و؛ متشاد هیما امش ی ارب ار تراما و
 زانامئع! دسر بثاریم روط هب دیاب امشل افاطاً هب
 درک رجز ار وا و دما ش دبن خسد نیا

نید رد اهراتفگ ریاس و راتفگ نیا و
 تفایراشتنا راصناً و نیرجاهم

اپد الله لوسر دجسم رد رساین برامع سپ
 بهک دیشاب هاگآ! شیرقت عامجی ا: تفگ و تساخ
 تیدلها ز ا ار تفلاخ رما نیا امش نوچ
 دینادرگی م رب فرط نیا هب هبترم لکی ن اتر بمایپ
 متسین نومأم چیه نم! فرط نآ هب هبترم لکی و

تعبیت فلاح هب نامئع ارب نوچی نعید. قرکلا فقلت اهو فقلنتف، هرا قرملاً
 ،دما دوجوب لاوا مئیت هلیبق رد مدرم تیلو رما نیا: تفگ نایفس و با، دش
 دوجو هب ی دد هلیبق رد نآ زا سپ و؟ تسا رما نیا میتی ارب هنوگچ و
 دوخی اهل حم و لزانه هب سپسو. دش رترود مه زاب و رترود سپ، دما
 نیاربان، تفایراقتسا دوخ رارق ل حم رد تیلو رما نیا و، تشگرد
 در رگیدمه هب و! دیریگب محکم دوخی ارب یزاب پوت دننامه ار نآ امش
 دیهد ساپ و دینک

هدرکتیاور زیزعلا دعب نبدما ز ا، ۴۵ ص رد دیدحلا ی با نیا زین و
 ار جدی باکن کتلا و قفناً تنأ ی با: ن ا مئع لاق نایفس ابا ن ا: بهک تسا
 ران لا و مئج نم ام الله وف! قرکلا نادلولا ل وادت هیما ی نب ایه اولو ادت و
 ائی نب ایه: ل اقف! بزعا: نایفس ی بلا نامئع ل اقف، ارضاد رییزلا ناک و
 نامئع هب نایفس و با»! کیلع اهتمتک لا الله و معد: رییزلا ل اقا؟! دحا انهه
 و! شابه دوجب عم ش راک هک ن لاف دننامه و، هذب هرسکی ار ل اوما: تفگ
 بیقرتسد ز ا ار پوت دوخی زاب رد هک ل افاطاً دننامه امش هیما ی نبی ا
 هب ار تراما و تموکد مه امش دندی م ساپ رگیدمه هب و دیریگی م
 رد رییز! یشتا هذ و تسای تشهد هذ ادخ هب دنگوس! دیهد ساپ رگیدکی
 ی ا: تفگ نایفس و با! وشرود: تفگ نایفس و با هب نامئع. دوجب س لجم نآ
 ادخ هب دنگوس ی ا: تفگ رییز!؟ تسه ی سک اجنیا رد رگم نم نار سپ
 «منکی مذ ن اهنپ ار ن اتساد نیا نم هک

ن اتساد نیا نوچ نم: دیوگی م ی بلهم دمحم نبد قریغم: تیاور نیا ی وار
 ل قد نیا: تفگ، مدراذگ ن اید و ثحب هب ی ضاق قاحسا نبد ل یعامسا ارب
 نایفس و با ز ا ن خسد نیا رکنم نم: تفگ؟ روطچ: متفگ. تسینتسرد
 ندرگو همدینش ی و ز ا ار ن خسد نیا نامئع هک متسهنیا رکنم ی لو، متسین
 ار واندرگ نامئع دوجب هتفگ نینچ نایفس و با رگای نعید. تسا هذ ار وا
 (دزی م)

دروآن ورید امشد تسد زار ان دنوادخ هکنیا زار
نآ امشد هکنانچمه ، دهد رارق امشریغ نایم رد و
ریغ نایم رد و دیدروآن ورید شلهآ تسد زار
!دیداد رارق شلهآ

:تفگ و تساخرب دادقم ، رأمع زار سپ و
سپ ، ربمغیپ تیدل هآ هک ی تیذا ردق هب هاگچیہ نم
ماه دیدن ، دناه دید رازآ و هدیشک تیذا ن اشربمغیپ زار
ن بن محرّلا دبع ! دشاب هدشک تیذا و هدید رازآ ی سک
ت بسانم هچ تلخد نیا ابار وت : تفگ و ا هب فوع
؟ورمع ن ب دادقم ی ا تسا

هطساو هب نم ادخ هب مسق : تفگ دادقم
ار اهنآ تسا هتشاد ناشیا هب ربمغیپ هک ی تبحم
رد و تساهنآ ابق هک ی تسردب و ؛ مراد تسود
م تفگشرد شیرق زار نم ! ن محرّلا دبع ی ا . تساهنآ
تیدل هآ تلیضف و لصف هطساو هب ار اهنآ وت هک -
لوسر زار دعب اهنآ هک - ی ا هدرک طّسّم مدرم رب
مّلسد و هلاّ و هیلع الله ی لصد ادخ

زا ربمایپ تموکد و تردق ن دروآن ورید رد
 !دندرک عامتجا رگیدمه اب هنوگچش تبیل هأ تسد
 ی نارای ن م رگا هک !ن محرّلا دبع ی ا ش اب هاگآ
 ره متفاییم شیرقا اب گنج تهج هب مدوخ ی ا رب
 اهنأ اب هک هنوگ نام هب مدیگنجی م شیرقا اب هنیأ
 گنج ردب هوزغ زور رد ادخلوسر تیعم رد
 مدرک

راتفگ فوَع ن ب ن محرّلا دبع و دادقم نیب و
 نآ ام و ، دشعقاو دوب دنسپان و مورکم هک ی رایسب
 ان امزّلا رابخأ هب هک دوح باتک رد ار اهراتفگ
 نآ و - راد و ی روش رابخأ هر ابرد تسا موسوم
 دنداشد تفلاخ هب ار نامثع نآ رد هک تسپاهناخ
 میاهدروآ -

رمعزا دوخل صتم دنس هلسلسد ابر کاسع ن با
 تسا هدروآن نیسحلا نبی لعزا نیسحلا نبی لع ن ب
 عَقْدًا دَحًا مَوْقَلًا ی فَنَاکَام : مِکْحَطًا نُبُنْ اَوْزَمَ لَاقَ هک
 - نَامْثَعُنْ عَ ایلَع ی نعی - مِکْبِحَا صُنْ مَ اَنْبِحَا صُنْ ع
 لَا : لَاق !؟ رِبَانْمَلَا ی لَعُ هَنُوْبُسْتُمْ کَلَامَف : هَلْ تُتَّق : لَاق
 2. کَلَذِبِ لَا اُرْمَلَا مِیْقَتْسِی

نبی لع دا جسد تر ضد هب مکدن بن اورم»

1 رابخأ» : هک تسا هدروآ ۲۷ ص ۱، ج «نونظلا فشک» باتک رد
 نبی لع ن سحلا ی یا مامای فینصد ، خیرات رد «ن ائدحلا هدا با ن م و نامزلا
 هس رد ی فوتم ی دو عسم (ی لع ن ب نیسحلا نبی لع) نیسحلا نبی دمحم
 نیمز ی گنوگچ رکذ نآ رد هک تسا یربیک خیرات نآ و دشابی م ۳۴۶
 و ادتبا نأش و همیظع رابخأ و نداعم و اهرهذ و اهورک و اهرهش و
 هتشاد مدقم ار مدرم نیابت و فلاتخا و میلاقا ماسقنا و مدآ ی نبل سنل صا
 نورق و هتفر نیب زای اهتّمّا و هتشذگ ناهاشدا پ رکذ نآ زا سپ و تسا
 زا سپ لاس ره ار ثداود رکذ سپس و هدروآ ار آیینا رابخأ و هیلخ
 ۳۳۲ هس هک «ب هذلا جورم» فیلات نامز ات تسا هدروآ رگید لاس
 هب هک ی طسوتم باتک «نامزلا رابخأ» باتک فیلات زا دعب و .تسا هدوب
 هک ار هچنأ لامجا «طسوا» باتک نآ رد و مدرک فیلات تسین آل یصفت
 باتک راک رخآ رد و ،تسا مدرک عمج تسا هدروآ «نامزلا رابخأ» رد
 بیترت ن فی سرد ار «نامزلا رابخأ» باتک و .هدومذ فیلات یرصتم
 .تسا هداد

2. ۹۸ ص ۳، ج ، بلاط ی یا نبی لع ماملای تمجرت «قشمد خیرات»

بأحصاً زاس كچيه :تفگ ماسلا امهيا نيسحا
ام بحاصد زامش بحاصد زارتهب ادخلوسر
:متفگ واهبنم - نامئذ زاسي لعى نعي - دركذ عافد
ونعلا هربنم زار فربار و امش تاءهچ هب سپ
و تفلاخ رما :تفگ ناورم !؟ دينكى م تبس
راوتسا ي لعى تبس و نعل نودب ام يارب تموكد
«دوشى مند

نَمُ عِشْتَا أَدَبْ دَقَو : ديوگ ی رصم نیما دمحا
 ی لَعِ مَهَبْد ی فَن یصلِحْم اوْناک مَباحَصْلا نَم مَقْرَف
 مَهْرَهْشَأ نَم ؛ هِیْف اَهْوَأَر تِافِصِلا مَفْلاخِلا بَقْ حَأ مَنوْر ی
 نُبْ دُادِقِمْلا وَ شِیْرِافْغَا رِّذ وَبَأ وَ شِیْ سَرَاْفْلا نَم اَمْلَس
 نَم اَمْءَع ی اَعْس اَنَّا مَقْد اَمْلُ مَتُعِیْشَت رَثَاکَت وَ دِوَسْلا ا
 ۱. مَفْلاخِلا ی لَو اَمْلُ مَثِ مَفْلاخِ نَم مَر یخْلا ا ت ا و ت س ل ا ی ف
 باحصا زا ی تعامج زا عیشت ی ادتبا و»

ی اَع مَب تَبْح م ر د ا ه ن آ ه ک د ش ا د ی پ ا د خ ل و س ر
 ه ک ی ت ا ف ص د ه ط س ا و ه ب ن و چ د ن د ی ز ر و ی م ص ل ا خ ا
 ؛ د ن ت خ ا ن ش ی م ت ف ل ا خ ه ب ق ح ا ا ر و ا د ن د ی د ی م و ا ر د
 رِّذ وَبَأ وَ شِیْ سَرَا ف ن ا م ل س ا ه ن آ ن ی ر ت ر و ه ش م ز ا ه ک
 ت ا و ن س ر د ن و چ و . ت س ا د و س ا ن ب د ا د ق م و ی ر ا ف غ
 ر ا د ر ک ع و س ت ه ج ه ب م د ر م ن ا م ئ ع ت ف ل ا خ ز ا ر ی خ ا
 ه ب و د ن ت ف گ ب ی ع و د ن د ر ک ر ا ک ن ا و ا ر ب ن ا م ئ ع
 ، د ن د و م ز ر ا ه ظ ا ا ر د و خ ت ه ا ر ک ی ه ج و ن ی ر ت د ی د ش
 و ، د ن د ر ا ن گ ی د ا ی ز و ی ن و ز ف ه ب و ر ی ا ع ن ا ی ع ی ش
 ن ا ی ع ی ش د ی س ر ت ف ل ا خ ه ب ی ا ع ن و چ ن آ ز ا س پ
 «. د ن د ش ر ا ی س ب

ض ا ر ت ع ا ر ک ب و ب ا ت ف ل ا خ ه ب د ی ز ن ب م ا س ا
 ز ا ا ر ن ا و ن ع ن ی ا : ت ش و ن و ا ی ا ر ب ه م ا ن ر د و ، د ر ک
 ؟ ی ا ه د ر و آ ا ج ک

و دندوب هماسا مچرپ تحت رد رکبوبا و رمع دوبن انا ریما هماسا

ی لِّص د ا د خ ل و س ر ن و چ : د ی و گ د ی د ح ل ا ی ب ا ن ب ا
 ، د ش ض ی ر م ت و م ض ر م ه ب م ل س و ه ل آ و ه ی ا ع ا ل ل ه
 و د ن ا و خ ا ر ف د و خ د ز ن ه ب ا ر ه ت ر ا د ن ب د ی ز ن ب م ا س ا
 ا ج ن آ ر د ت ر د پ ه ک ی ن ی م ز ر س ا ت ن ک ت ک ر د : ت ف گ

۱. ۲۰۹، ص ۳، ج «ملاسلا ی حض»

و تنم ! نک هلمد اهداد بن ابسا اب و !تسا هشد هتشک
 دنوادخ رگا و ؛ مدرک ش یجنیا ر لاسهپس و ریما ار
 !نک ماتوک ار تگنرد ، درک زوریدن مشد ربار و ت
 ار دوزس یساوج ، نمشدل اوحداً زا علاطای ارب و
 ل اوحداً زا ناربخم ت عامج و !نک رشتنم اجنآ رد
 دوزش ی ولج رد و تسرفب رتدوز ار نمشد
 و هوجو زا مادکچیه ربمایپ و !زاس هناور
 تفرگذ هدیدان ار راصناً و نیرجاهم زانسانش رس
 اهنآ هلمج زا و ؛ داد رارق ش یجنآ رد هکنآ رگم
 .دندوب رمعو رکبواب

و دندوشگ ضار تعابن ابز ی تعامج
 نیرجاهم علاجاً زا مَطْعُم ربار ن اوچنیا : دنتفگ
 لوسر !تسا هدرک تسرپرس و ریما ، راصناً و
 ار نخسنیا نوچ مّلس و هلا و هیلع الله ی لصد ادخ
 دما جسم هبل زنم زا و ، دما رد بضغ هبل دینشد
 و ، دوب هدیچیپ دوز رس رب ی لامتسد هکی لادر
 .تشاد دوز رب ی اهفیطق و تفر ل ابا رب نم رب

نَعَى نَتَغَلَبُ مَلَأَمَ امِ! سَأَنَا أَهِيَا: لَأَقْفُ
 رِيْمَاتِي فَمُتَعَطَ نَنَّا، مَمَاسَا رِيْمَاتِي فَمُكْضَعَبُ
 اللهُ مُيَا وَ هَلْبَقِنِم هَابَا رِيْمَاتِي فَمُتَعَطَ دَقْفَ مَمَاسَا
 ، أَهْبِقُ يَلْخَدِ هِدْعَبِنِم هُنْبَا وَ ، هَرَامِلَابَّ أَقِيلْخَا نَاكَنْ أ
 أَرِيْخَ هِبِ أَوْصُوْتَسَافِ! يِي لَأِ سِئَانَا بَبْحَا نَمَ امُهْنَا وَ
 مَكْرَايْخِنِم هُنَّافِ

تسا ی راتفگه چنیا! مدرم یا: دومر فو»
 هماسا ن دومذ ریما هر ابرد امش زای ضعب زای که
 که ادخ هب دنگوس!؟ تسا هدیسر ن م هب، ش یج رب
 می مهنعط زور ما تماسا ن دومذ ریما رد امش رگا
 می مهنعط شردپ ن دومذ ریما رد م ه لابق، دینز
 ، هثر احد ن ب دیز شردپ که ادخ هب دنگوس و . دیدز
 زیند و از ادخ شرسپ و ، دود ترا ما ی ارب قیلا
 نیرت بوبحم زار فذود نیا و ، تسا ترا ما قیلا
 تیصو و شرافسد نیا سپ! دنتسه ن م دزد مدرم
 زای هماسا ن وچ ، دیریزید ی کیند هب و ا هر ابرد ارم
 «تسامش ناکیند و رایخا»

هناخل خاد و دما دور فر بنم زار بمایس پس
 الله لوسر زای و دندمایم بترم نیملم و ، دش
 رد هماسا رکشل هب و دندرکی م عادو و ی ظفاح ادخ
 دنتسویپی م فرج

وا و ؛ داهنی م تددش هب ور ربمغیپ تالاسک و
 و ماند اب شیرق نایعاً ن تسویپ رد دیکات هتسویپ
 دُغَا: لَأَق وَ ، تَشَادِ هَمَاسَا رِکْشَلِ هِبِ نِیْعَمِ یَا هِنَاشِنِ
 وَ! مَمَاسَا تَعَبِ اَوْدُقْنَا: لُوقِیلَ عَجَو! اللهُ مَکْرَبِ یَا عِ
 و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر عَدَوْفَ . کِلْذُرُّ رِکِ
 . اُرْمَعُ وَ رِکَبُ وُبا هَعَمَ وَ جَرَخَ وَ مَّسَدُ

¹ جاجتدا» و ۱۶۰، ص و ۱۵۹ ص ۱، ج «ةغلابلا جهذ حرش»
 ۹۰ ص ۱ ج ، «ی سربط

دادمتسا ابا ناهانگجبد :تفگ هماسا هب و»
رد :تفگی هتسویپ و !نک تکرد ادخت کرد ز ا
رارکت ار نخس نیا و !دیورب شپ هماسا رکشل
هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر ابا هماسا .درکی م
و رکبواباً و ا ابا و دش چراخ و درک عادو ملس و
«دندوب و ا ی اولت حترد و ،هارمه رمع

و مردپ :تفگ الله لوسر هب هماسا ی تد و
ی م نذا نم هب ایا !ادخل و سر ی ا داب تیا دف مردام
ار و تی ادخات م نامب هینیدم رد ی زور دنچه کی هد
و ت ت لاسکل ا د نیا ابا نم رگا نوچ !؟ دشخب افش
ی ا هرق دننامه نم لد رد امئاد ،منک تکرد
!تسا نازوسد

هب نک تکرد هماسا ی ا :دومرف ادخل و سر
نوچ ؛مدرک رما و ت هب هک ار هچنآ

زای لاد چیه رد داهج زان تشندن و دوعه
۱. تسین زیاجل اوحداً

هوجو ، الله لوسر هک مینیبی م اجنیا رد
زا ار اهنأ نار بکتسم و ناگدر کرس و شیرق
هبعشن بد قریعم و حارج هدیبءوبأ و رمءو رکبوابأ
نافور عمر یاسو لبجن بذاعم و نافعن بن امءعو
و هدر بماند ار راصناً زانینچمه و نار جاهم زان
هتخاسل خاد هماسا ی اولت تحت رد هماسا شیج هب
عامجا هب ماسلا هیلع نینمؤلاریما اماً و تسا
بتک و خیراوت رد ثیداحاً رتاوت و یئس و هعیش
لوسر و ؛ دناه دوبذ هماسا شیج رد مجارت و ریس
دندومند هماسا اب جورخ هبرما ار ترضدن آ الله
هب هفاحق و با و دیز نب هماسا ضارتعا

تفلاخ رد رکبوابا ش دنزرف

داریا رکبواباً تفلاخ هب هکی ناسک هلمج زان
و تریما ارم ادخل لوسر : تفگ هک ، دوب هماسا درک
! داد رارق

نوچ و : دیوگی نیوزقل یلجلا دبعل یلج خیش
هماسا هب همان تفلاخ دهعل و اورد هفاحق و با رکبواباً
ی لآ الله لوسر هفیلخ رکبوی با نم : دسیونیم دیز
لوسر هفیلخ رکبواباً زان (« قیتع نب دیز نب هماسا
لوسر هشد دازا شردپ هک دیز رسپ هماسا هب ادخ
نیا ر ب باوج ، هدرکی و ر ب راکنا) تسا هدوب ادخ
: دسیونیم هجو

نبا ی لآ قیتع نب دیز نب هماسا ریملاً نم
، کناکمب قحلافی باتک کاتاً اذاف ، دعب اماً : هفاحق ی با
ی نثعب ملس و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر ن آف

رُيْمًا أَنَا وَ هَلْ يَخْلَا فِي فَكِّ بَحَاصِدٍ وَ تَنَأُ كَثَعْبٍ وَ أَرِيْمًا
وَ هَلْآ وَ هَيْلَاءِ اللَّهِ فِي لِّصْدِ اللَّهِ لُؤْسَرِ فِي نَرْمًا أَمْكِيَاءِ
1. مَّلسِد

لوسر هشد داز آ: ديز رسپ هماسا: ريمأ زا»
همان هکنيمه، دَعَبْ أَمَّا: هفاحق و بآ رسپ يوسه هب اذخ
ن و چ! نيشنب دوخ ي اج رس رب، ديسر و ته هب نم
ريمأ ارم مَّلسِد و هَلْآ وَ هَيْلَاءِ اللَّهِ فِي لِّصْدِ اذخ لوسر
ن ايمرد ار و تقيفر و وتو، تساهداد رارق و تر ب
تسا هداد تکرده کن ار اوسه بسا و ن ايسأ ليخ
و تموکدن يا و، متهه رفند و د امشدر ب ريمانم و
«تسا الله لوسر هيجان زانم تراما»

ن و چ: هک تساهدروآ، ي سربط جاجتدارد و
رد هَفَاحُوق و بآ شردپ ديسر ي باختنا تفلاخ هب رکبواب
ناوئع نيا هب شردپ هب ي اهماذ رکبواب. دود فئاط
هَفَيْلَخْ نَم: تشون

1 جاجتدا» رد ار همانخساپ و همان نيمه و ۳۲ ص «ضقذ باتک»
تسا هدروآ يرتطوسبم هجو هب ۱۱۴ ص ۱ ج، «ي سربط

دَقَسْ أَنَا نَنَافُ، دُعَبَ أَمَأُ: هَفَاحُقُ يَبَأُ يَ لِإِ اللّهِ لِوَسْرَ
أَنِيَعُ تَمَدَقُ وَكُفُ، اللّهُ هَفِيلَخَ مَوِيَلَا يَنَافُ؛ يَبِ أَوْضَارَتَ
!بِكَنِيَعِ رَقَا نَنَاكُ

هَفَاحُقُ وَبَأُ يَ وَسْ هَبِ ادخَلِ وَسْرَ هَفِيلَخَ زَا»

نَمِ تَمُوكِدِ هَبِ مِدرَمِ مَامَتِ هَكُ يَ تَسْرِدِبِ، دُعَبَ أَمَأُ
ادخَلِ هَفِيلَخَ زُورِ مَا نَمِ نِيَارِ بَانِبِ وَ، دِنَاهَدَشِ يَ ضَارِ
وَ رُورِ سِدِ بَجُومِ يَ نَأِيِدِ اَمِ يَ وَسْ هَبِ وَ تَرِگَا! مَتْسَهْ
«دُوبِ دِهَاوِخِ وَ تَمَشِچِ يَ كُنْخِ وَ يَ كَزَاتِ وَ يَ نَامِدَاشِ

هَبِ دِرِكِ تَنَارِقِ هَفَاحُقُ وَبَأُ اَرِ هَمَانِ نِوِچِ

هَفِيلَخِ اَرِ يَ لَعِ هَكُ دَشِ عِنَامِ هِچِ: تَفِگِ لِوَسْرِ
شِرَاتَشِكِ وَ، دُوبِ نَاوِجِ وَ ا: تَفِگِ لِوَسْرِ!؟ دِنِدِرِكِ
شَنَسِرِ كِبُوبَا وَ، دُوبِ رَايَسِبِ شِيرِ قَرِيغِ وَ شِيرِ قَرِدِ
هَبِ تَفِلَاخِ رِگَا: تَفِگِ هَفَاحُقُ وَبَأُ. تَسَا رَتَشِيِدِ وَ اَزَا
وَ اَرِدِپِ هَكُ مَرْتِرِ اَوَازِ سِدِ تَفِلَاخِ هَبِ نَمِ، تَسَا نَسِ
اَرِ وَ اَقَّحِ هَكُ دِنِدِرِكِ مِلْظِ يَ لَعِ هَبِ اِهِنَا. مَتْسَهْ
اَرِ اَمِ وَ تَفِرِگِ تَعِيِدِ يَ لَعِ يَ اَرِ بَرِ مَغِيِبِ وَ؛ دِنِدُوبِرِ
مِينِكِ تَعِيِدِ يَ لَعِ اَبِ هَكُ دِرِكِ رَمَأُ

بِخِ سَاپِ رِدِ نَاوَنِعِ نِيَا هَبِ يَ اِهْمَانِ هَاكِنَا

أَمَأُ: رِكِبِ وَبَأُ شِرِ سِپِ يَ وَسْ هَبِ هَفَاحُقُ وَبَأُ زَا: تَشُودِ
يَ قَمَحَا هَمَانِ اَرِنَا نَمِ! دِيَسِرِ نَمِ هَبِ وَ تَبُوتِكَمِ، دُعَبَ
يَ مِ ضِقْدِ اَرِ رِگِيِدِ ضِعْبِ نَا زَا يَ ضِعْبِ هَكُ مَتَفَايِ
رَا بِكِيِ وَ، ادخَلِ وَسْرَ هَفِيلَخِ: يَ نُوگِيِ مِ رَا بِكِيِ. دِرِكِ
هَبِ مِدرَمِ: يَ نُوگِيِ مِ رَا بِكِيِ وَ، ادخَلِ هَفِيلَخِ: يَ نُوگِيِ مِ
!دِنَاهَدَشِ يَ ضَارِ نَمِ

هَدَشِ سَبَتْلَمِ وَ تَرِبِ هَكِ تَسَا يَ رَمَأُ رَمَأُ نِيَا

اَدِرْفِنِ اَزَا جُورِخِ هَكِ وَ شَمِ يَ رَمَأُ رِدِ لِخَادِ! تَسَا
، تَمَايِقُ زُورِ رِدِ نَا تَبْقَاعِ وَ، دَشَابِ تَخَسُودِ يَ اَرِ بِ
فَقُومِ رِدِ هَمَاوَلِ سَفِنِ تَمَلَامِ وَ تَمَادِنِ وَ شَتَا
وَ لَخَدَمِ، رُومَا زَا لِكِيِ رِهِ يَ اَرِ بِ. دَشَابِ بَا سِدِ

دشل خاد دیابل خدم ن آزا هک تسا ی صاخ جرخم
 رد هک ی نادیم وتو ؛ تفر نورید جرخم ن آزا و
 دنوادخ ! دراد تیولوا و تریب ی سک هچ ت فلاخر ما
 و ! ی نیبیم ار وا و تهک ی روطب ش باب بقارم ار
 زورما رگا نوچ ! رانگماو ار تیلوا بحاص
 رتملاس و رتناسا و تی ارب ی نک کرت ار ت فلاخ
 ۱.تسا

کچ اب ار ثحب نیا تسا بسانم اجنیا رد
 ماسلا هیلع نینمؤماریم تیلوا هر ابرد هک تیاور
 ی ثیدح تسا هدرک تیاور ی ربط . مپهد همتاخ تسا
 ی لصد الله لوسر تُعمسد هک فرطم نب دایز زا ار
 ، ی تایح ی یحیدن اَّبَحَانَم : لوقیدم لَسُو هَلَا و هیلع الله
 ی بَر ی ندَعُو ی تَلَا هُنَجَلَا لُخْدِي وَ ، ی تَتِيْم تَوْمِي وَ
 ی فَاھَسْرَغَا هِنَابْضَةً نِمَّ اَبْضَةً

۱. ۱۱۵ ص ، ۱ ج «ی سربط جاجتدا

نَمْ هَتِيرْذَ وَ بِلَاطِيَا نَبِيَّ اَعْلَ وَ تَيْفَ ، دَلْخَا هَنْجَ
 نَا وَ ، يَدُّه بَابِ نَمْ مُهُوجِرْخِي نَا مُهْنَا فِ ، هِدْعَبِ
 1. اَلَلَاضِ بَابِ ي فَمْ هُوْلَخْدِي

لوسر زا مدینشد: تفگی م فرطم ن بدایز»
 ره: تفگی م هک مّلس و هلا و هیلع الله یّ لص اذخ
 ی گدنز نَمْ ی گدنز دننامه هک دراد تسود سک
 ی تشهبرد ل خاد و ، دریمبن م ن درم دننامه و ، دنک
 :هک تسا هداد هدعو نَمْ هب نَمْ راگدرو ری هک دوشد
 نیا زا ی اهدنکفا هخاشد و هخاشد ری و دنلب تخرد
 دیاب ، دنک سرغ دُلْخ تشهبرد ار نا ن اتخرد هورگ
 دشاب و ا هیرْذَ و بلاطی بان بیّ لع تیلو و تحت رد
 ناشیا ماگچیه اهنا هک اریز ؛ دنتسه و ا زا دعب هک
 باب رد و ، دنکی مذ جراخ تیاده باب زا ار
 «. دنزاسی مذ دراو ی هارمگ و تلالاض

ترابع نیا هب «ا کردتسم» رد مکاد و
 مقرأ ن بدیز زا دایز ن بد فرطم هک تسا هدروآ
 هک هدرک تیاور

:مّلس و هلا و هیلع الله یّ لص الله لُوسرَ :ل اقا
 نْ كَسِيْدَ وَ ، ي تَوْمَ تَوْمِيْدَ وَ ي تَايْحِي يْحِيْدَ نَا دِيْرِيْدَ نَمْ
 ي بَا نَبِيَّ اَعْلَ وَ تَيْفَ ، ي بَرِي ي نَدَعُو ي تَلَا دِلْخَا هَنْجَ
 ي فَمْ كِلْخْدِي نَا وَ ، ي دُّه نَمْ مُكْجِرْخِي نَا مُهْنَا فِ بِلَاطِ
 2. اَلَلَاضِ

مّلس و هلا و هیلع الله یّ لص اذخ لوسر»
 هدنز نَمْ ی گدنز هب دهاوخی م سک ره :دومرف
 هک ی دُلْخ تشهرد و ، دریمبن م ن درم هب و ، دشاب
 ، دوشد نکاسد تسا هدمذ هدعو نَمْ هب مر اگدرو ری

1. ۵۷ ص «ل يَدْملَا لِيْذَ بَخَنْتُمْ»

2. دیوگ تیدد نایب نایپ رد و ۱۲۸ ص ، ۳ ج ، «مکاد کردتسم»
 .تسا دانشلا ا ج یحصد نیخیش چیرخت ن و دب تیدد نیا

نوچ دشاډ هتشاد ار بلاطی بان بی لاء تیلو و دیاب
و دنکی مذ جراخ تیاده زا ار امش ت قوچیه و
»دزاسی مذ دراو ت للاض رد ت قوچیه

رد :متسید و صدات مہدجہ و صد س رد
تسایر ی ارب دیابہ لضافہ نیدم
دنتک شلاتہ ماسلاہ یلعن ینمو ماریما

میحرلانا محرلا الله مسب
 ،نیرهاطلا هلا و دمحمی لع الله ی لص و
 هایق ی لانا لانا نم نیعماجاً مهئادعاً ی لع الله قنع و
 ؛نیدلا موی
 .میظعلا سی لعلا لله اب لا ا قو ق لا و ل و د لا و

میرکلا هباتکی فی میکحلا الله لاق

لَضَ نَيْذِلًا * الْأَمْعَأ نِيرَسَخْأَلَابِ مَكُنْبِنُنْ لَهُ لُقُ
 نَوْنِسْحِيْ مُهْنَأ نَوْبَسْحِيْ مُهْ وَ اَيْنْدِلَا قَايْحَا فِيْ فَمُهْيَعَسْ
 نَتَطْبَحَفِ هِنَاقِلَا وَ مَهَبَّرِ تَايَا بَ اَوْرَفَكْ نَيْذِلَا كِنَلُوا * اَعْنَصْ
 مُهُوَازَجْ كِلَا * اَنْزَوِ يَمَائِقِلَا مَوِيْ مُهَلَا مُيْفَنْدَ لَأَفْ مُهَلَامَعَا
 1. ﴿اَوْزُهْ يَسْرُ وَ يَتَايَا اَوْدَحْتَا وَ اَوْرَفَكْ اَمِبْ مَهْجَ

نأ هب مینک هاگآ ار امش ایآ ربمغیپ ی ا و گب»

؟تسا رتش خبن ایز همه زان اشرا درک هکی ناسک
 دنتسه ی ناسکن اشیا ؟تسا رتر ادمی بو رتدوبانو
 تاید و تسپی گذنر رد اهنآ ش شوک و ی عسد هک
 ناشدوخ و تسا هدش دوبان و مگی ویندی ناوید
 دیدنسی و وکیند اشرا درک هک دنرادنی م نینچ
 ناشراگدرو رپ ت ایآ هب هکانا دنناشیا .تسا هدوب
 نیاربان و دناه دیزرو رفک و ا رادید و عاقل هب و
 اهنآ ی اربام و ددرگی م دوبان و طبخ ناشلامعا
 مینکی من ا پ ربی رادقم و ی نزو تمایق زور رد
 ل باقم رد تسا م نهج هک نانا ش اداپ تسا نیا

¹ هروسنیمهدجه :فهک هروس زان مجنپو دصکی اتمود و دصکی ت ایآ
 میرکن ارقزا

ارمن اگداتسرف و ارم تايآ و دناه دروا كه ى ر فك
«دناه تفرگ هر خصم هب»

**و رتملاء صخش هب ار روما ى رانگاو
تسا مزاولزا رتاوهى پ و رتريصب**

دشابى گتم ادخ هب و دشاب هجوتم ديابن اسنا
و نيد هار زار هرامأ س فذ و ناطيش هك ى عقاوم رد
ى شَمَم نيا زار و ا دنهاوخب و هشد دراو تعيرش
آمئاد و ،دنه رارق دوخن امر ف و هر طيبست حتر د
و نيد زار ى راي و لكمك ناونع هب و اش و گ هب
و ،عامتجا ربارد رد تيلوؤسم سد و ،مدرم
و ،ميلعتو اوتفبوجو و ،تيافكلا هب نَم ندوبن

و نادنمتسم روما هدی گدیسر و ، افعضت بیرت
، رکنم زای هذو فورعم هبرما بوجو و ، نامیتپ
ار وا قرنکی صحت لای تئا روملاً انم کاذ ریغو
؛ دنناسر بتسایر ماقم هبو ، هدموندراو هکر عمرد
زا و ، هی هلا یونعم هذی زاجمی تروصدتسایر
هتسویپو مرگاری رونت هدموند عوسد هدافتسا والبق
ی لادر د ، دنروآن ورید هزاتو مرگن اندوخ یارب
و رتل قاع و رتفرع و رتملاء و رتهب و ازا هک
ریڈم و رتع اجشد و رتسوه و یوهی بو رتریصد
رملاً اقیاغ ، دراد دوجو روما هبتبسز رتربدم و
و عاید دننام و ا یرطفی دادادخ و ی تاذت اقص
رد تمه و آء و ، الله یوسد ام و ایند زاضارعا
دهدی مذ هزاجا و ا هب ، الله عاقل و نافر ع ماقم ریسد
و درواید لئاسم هنوگنیا ضرعم رد ار دوخ
هفیج دننامه دنیبیم هک ددرگی رما یارب مدقشیپ
هدش عمتجم و ا درگ هیواع بلاک زای رایسب ایند
رایتخا رد ار نا تسه هکی مسقره هب دنه اوخی مو
ی لقع و یرطف هفیظو اجنیا رد ؛ دنشاب هتشاد دوخ
ار تسایر هبتوعد هک تسنیا ناشیا ی عرش و
یاهه نیئا رد هک ار یزبس یاه غاب نیا و ، دریند
و دنکدر دندهی م ناشن و ابی عرش و ی نید روما
و ا هیلقع ی اوق رب هیلخت و هیمهو ی اوق درانگد
روجهم صخشن آ دزدور بدز خربو ، دیآ بلاغ
هدوت ماحدزا و مدرم هوبنا تبغر مدع هطساوب هک
هب رسد و هدش لزعم دوخ هناخ رد ، رکف هاتوک
رد - هدینت دوخ س دندر و هدر ب ورف رکفت بیج
هک دنادمی م الله نید و هنیب امیف و انادجو هکی لاد
عروا و عجشأ و رصبأ و لقعأ و ملعأ ش دوخزا
و ، دشک نورید لومخ هیواز زار و ا و - تسا

تموكدی اولرین رد و واتسایر تحت رد دوخ
یارب مه و دنک شلات و اتموكدی یارب مه، و
هیدبأ تداعسد هب ی شم طخنیا زا دوخس فدء اقتر
تسایر زا بلطم هصلاخ و بی مئاد زوف و
و لقع ی ادفارنا و درنگب ی رابتعا و یرهاظ
، مدرم زا ی کینوچ دوخ و دنک عرشد و ترطف
دشاب تسایر نیانیا زا ی سوئرم

مادقا و هایق نیانیا رد هک دنادی م ادخ و
ی م نامسا زا ه لصاوت م و هرتاوت م ی اهت محر هچ
ی م رسب تمعد و بصخرد مدرم ردقچ و! دزیر
، اشوک هز ادنا هچ دنوادخ قیرط ریسرد و! دنرب
! دنیا میپی م ی هاتوک تدمرد ار ی لیوط ی اهار و
تسدرد ار تسایر مامز ش دوخ رگا س کع هب و
وال باقم رد هک ی رصبأ و لقعأ دوجو اب - دریگ
، دوخ ی لامک ریسرد دوخ اهنت هذ - تسا دوجوم
ی ناطیشد راکفأ اب هتسوید و دوری م ی رقهق هب و
هکلب تسا نابیرگ هب تسد ی ناسفد تاهیومت و
هب دوخل ابند هب ار ی اعماج

و دویقِ تراسا و تآذ و یراتفرگ و تمقد
دشکی مکدی، میرابتعا دودح

و نارسخ، مدرم دارفا همه زا نانیا
ی فمُهیَعَسَ لُضَ (که اریز تسا رتشیب ناشنایز
مامت) (مُعْنَصَ نَ وَنِسْحِیَ مُمَّهَّأَ نَ وَبِسْحِیَ مُمَّهَ وَ اَیْنُدَلَا قَوِیْحَا
و یناویحی ناگدنز رد نانا یراهش شوک و یرعاسم
یر فرصم یناطیش یراهه شیدنا و یرمیهد یراوق
راک که دنرادنی م نینچ زین نانیکسم و دوش
و دندهی م ماجنا معماج به تمدخ، دننگی م بوخ
یر مسردم، دننزی م تآزبم و تاریخ به تسد
یر رداص اهنا زا اهی کیند ماسقا مامت و دنزاس
تسا یرادنی طقف اماً، دوش

یرنید هغصد و گنر ار دوخ یراهت عدبرم داد

نینچ ادخلوسر نیلوا یرباختنا یرافلخ
تیامدش شوپرد و نید تروصد به بنیخیش دندوب
یر ناهر اک نینچ به تسد، ماسا یرادهگن و نید زا
رد، یر بناج به قق و س دقت تروصد اب و دندز
و دنتسکش و دنتسب ار نانموم ریما ادخی لو هناخ
و لاملا تیب زا تیامد ناوعد به و دنتخوس
؛ دنتفرگ ادخلوسر معصب زا ار کدف نادنتسم
رب و دندرکی م تعامج و معمج هماقا ناشدوخ
و دندناوخی م به طخ هتفر ادخلوسر ربم زارف
زیهجتو ؛ تسا مدرم داشرا ام دصق طقف : دنتفگی م
و دنداتسرفی م داهج به ار نیملسم، هومز گنج
زا که عارق و اهر هشدرد دوخ تموکد ن افلاخم اب
لوصو مدع تآع به اهنا ق و دند به تاکز ن داد
، دندیز روی م عانتما ادخلوسر یر قیقده فیلخ به ن آ
یر گنج نید زا ن ادترم اب داهج ش شوپرد

یَم زامذ و دندوب ناملمس نانا هکذا اب، دندرک
 نوچی لو. دندوب دنباپ ماسا ماکدا هب و دندناوخ
 ات: دنتفگی م و دنتخانشد تیسر هبار اهنا ت فلاخ
 میهدن وای قیقد بحاصتسد هبار تاگز هکذا
 و نید زاتیا مدس ابل رد، دوشی مذی رب ام همد
 رفکار عانتما نینچ، ناعنتم زاتاکز ن تفرگ
 ، ماسا زادا ترا بسچ رب و ره ا ب و مدرکی قلد
 ناشیا اب، هدناوخ دترم و هومذ موکحم ار نانا
 دندرک گنج

دوخ هب برع و مدرم هجوت بلج یار ب و
 تازایتما و همهد و دندش ی تا قبط زایتما هبل ناق
 رد و حاکن رد و لاملا تید رد اقلطم ار برع
 رد و تدهش و عاضق رد و تموکد و تراما
 و یگرد و ملاغ رد و ت عامج و هعمج تاما
 ریاس زارتریگمشچ و رتشیب رایسب، تیولوم
 نآرد هکی لیابق و فئاوط ریاس زاناملسم دارفا
 نیعم، دندوب هدهاندانی لاوم هان هبار ناشیا نامز
 راکب هکنید ناوند و نید هغیص اب اذهل. دندرک
 و تفرگ دوخ هبی نید تروص اهنا لامعا دندز
 زارمء دش بوسحم ی بهزم ی اهت نس ع زج

ی ریگولجاً اقلطم تَقوم دقع هب ءاسنلا عتمت
 سجد و هرْمء نیب سجد رد ءاسنلا عتمت زا و ،درک
 لفاون زماندرْمء .دش تَنس نیا و ؛درک ی ریگولج
 هب ی اهل فادر ه ن دناوخذ هک ار ناضمر هام ی اهبش
 داد رارق ت عامج هب ،تسات عدب و مارح ت عامج
 راز ه هَماء و تسات ی قاب تَنس نیا ه زور مات و
 هب هک ار ناضمر رهش ی بحتسم زمان ت عکر
 ی م ت عامج هب تسات فورعم حیوارت قلاص
 .دناوخذ

هک ار ی ماکدا ت اریغت میهاو خبرگا ی راب
 دناه داد ماسا رد مود خیش ص خلاب نیخیش
 میدهد حیضوت نآ هر ابرد و مینک ناید آحورشم
 لامجا و ؛دش دهاوخذ لقتسم ی باتک رب غلاب اقیقت
 هبطخ رد ار نآ ماسلا هیلع نینمؤ ماریمأ ترصد
 ۱. دناه دومن دزشوگ عدب و ن ت ف

،دوب نید ناونع هب اهت عدب و ت اریغت نیا
 ادیب ار ی نید مکد اب ت فلاخم مکد نآ اب ت فلاخم و
 مکد اهنا ت فلاخم رب ن امء و رمء دوخ نوچ ،درک
 :تفگ دوخ هبطخ رد رمء .دندرکی م رداص ی نازج
 الله ی لصد الله لوسر دهنع ی اع نیتعنم اتناک امهنا و
 امهیلع بقاعا و امهیلع ی ههنا انا و ،ملس و هلا و هیلع
 جوزت لجر ی اع ردقا - لا و ،ءاسنلا تعنم امهیلح
 تعنم ی رخلا و ،قر اجنلاب هنیغ لال جا ی لاة ارما
 ۲. سجحلا

رد ،ن انز زا ی رادرب هرهب و عتمت ود
 هدوب ملس و هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر نامز
 سکره و ،منکی م عنم عتمت ود نآ زانم و تسات

۱. ۶۳ ص ات ۵۸ ص ،ی ردیدة عبطم عبط «ی فاک هضور»

۲ ج «ن ازیملا ریسفت» ل قدر بانب هرصد و با زا ،ملسم زا «ی قهید نس»
 ۹۱ و ۹۰ ص ،۲

ی‌کد . میامنی‌م تا زاجم و رفیک دروا‌ی باجد ار نا‌ه‌ک
ر‌ب‌م‌بایذت‌سدن‌م و ،ت‌سا‌ن‌انز ا‌ب‌ع‌تمت ،ود‌ن‌آ‌زا
ت‌قوم‌ج‌اود‌زا‌ه‌ب‌ی‌نی‌عم‌ن‌امز ا‌ت‌ار‌ی‌ن‌ز‌ه‌ک‌ی‌در‌م
ر‌یز‌ر‌د‌ار‌و‌ا‌ر‌کی‌پ‌ه‌ک‌ن‌ا‌ر‌گ‌م‌ت‌سا‌ه‌در‌و‌ا‌ر‌د‌د‌وخ
و ؛م‌ن‌ک‌ن‌ا‌ه‌ن‌پ‌و‌ه‌د‌وم‌ذ‌ر‌ا‌س‌گ‌ن‌س ،م‌ج‌ر‌ن‌ا‌ر‌ا‌ب‌گ‌ن‌س
»ت‌سا‌ج‌م‌س‌وم‌ر‌د‌ن‌انز ا‌ب‌ع‌تمت‌ی‌ر‌گ‌ید

ر‌د‌ی‌ن‌از‌ج‌م‌ا‌ک‌ا‌ و د‌ود‌ه‌ن‌و‌گ‌ن‌یا‌ر‌ی‌ظ‌ن‌و
ه‌ک‌م‌لا‌س‌ا‌ت‌م‌ا‌ و ،ت‌سا‌ه‌د‌ش‌ی‌م‌ر‌دا‌ص‌و‌ا‌ه‌م‌ک‌م
م‌ا‌ک‌ا‌ن‌ی‌د‌ب‌ه‌ک‌د‌ن‌د‌وب‌ر‌و‌ب‌ج‌م‌د‌ن‌د‌وب‌و‌ا‌ت‌م‌و‌ک‌ر‌د
ه‌ب‌و‌د‌ش‌ل‌ج‌س‌م‌ت‌ا‌ر‌ی‌ی‌غ‌ت‌ن‌یا‌م‌ک‌م‌و‌ .د‌ن‌ه‌د‌ر‌د‌ن‌ت
م‌ا‌ک‌ا‌ی‌و‌ر‌ر‌ب‌ی‌ب‌ا‌ج‌د‌ن‌ی‌خ‌ی‌ش‌ت‌س‌ن‌ا‌و‌ن‌ع
ر‌یز‌ر‌د‌ار‌ی‌ه‌ل‌ا‌ و‌ل‌ک‌ا‌پ‌ن‌ی‌ا‌ن‌ا‌ و‌ت‌ف‌ر‌گ‌ی‌د‌م‌م
و‌د‌ر‌ک‌ب‌و‌ج‌م‌و‌ر‌و‌ت‌س‌م‌د‌وخ‌ش‌ش‌و‌پ

زاسپی نییدی لَوَأ مكد تروصد به اهتتس نیا
نامتت موكد نارود رد و هدنامی قاب زین رمء
دشی م یلمء

هك درك میظنتی روط ار یروش هشقء رمء دسرب نامتء به تفلآخ

هفیلخ نییعتی یارب رمء هك یئاروش رد
ره رد هك دومن میظنتی روط ار نآ و درك نیعم
ملاسلا هیلاء بلاطی بآن بیلاء به تفلآخ تروصد
هدرك نیعم هك زور همد تشنگ زاسپی، دیسری مند
نبن محرّلا دبء دوب هدیسر اهتنا به نامز و دوب
نوچ تشاد ار نامتء ابی داماد تبسند هك فؤء
یاهت عدب به، بلاطی بآن بیلاء هك تسنادی م
ندنادرگرب یارب، درانگی مندی عقو ادبا نیخیش
تتس به لمء طرش، ترضحناً زار تفلآخ
به و هدرك حرطمی گنسد همقل نوچمه ار نیخیش
رب هك ینکی م طرش ایآ: تفگ ماسلا هیلاء یلاء
لمء نیخیش تتس و ربمغیپ تتس و ادخ باتك
تتس و ادخ باتك رب نم: دومرف ترضح؟ ینك
لمء دسرب نآ به مدوخ داهتجا هك هچنآ و ربمغیپ
منکی م

علطم بوخن نامتء ل اد زار هك ن محرّلا دبء
و ادخ باتك رب هك ینکی م طرش: تفگ وا به دوب
نامتء!؟ ینك لمء نیخیش تتس و ربمایپ تتس
به وا اب و؛ روایب ار تتسد: تفگ! ی رآ: تفگ
درك تعیب تفلآخ

تفگ ن محرّلا دبء به ماسلا هیلاء یلاء
یزور نیلَوَأ نیا! ی دیشخب وا به ار رمأ نیا اناجم
ام هیلاء رب ار رگیدکی شیرق هفئاط امش هك تسیند
دیدرک یرایپ

ام بَلَع نَاعْتَسُمًا هَلَا وَ لَيْمَج رُصْفًا
 ۱. (بِنِ وَفِصْتِ)

رگم ی در کذ به فی لخد ار نامتد مسق ادخ به
 و ؛ دنادر گرب وت به ار تیلو و رما نیا به کنا ی ار به
 ل ک الله و ، تسای رما و مکد زور ره رد ار دنوادخ
 بلع با : تفگ بلع هب نمحرلا دبع^۲ . ن اشد ی ف و ه مؤید
 رد اریز ! اشگم دوخ رب ار ل تق هار و نک تعید
 نانا مدید ،^۳ مدرک تروشم مدرم اب و مدیشیدنا راکنیا
 ریظنت فلاخ به ار ی سک

: تفگی م و دما نورید ی لع . دنادی من نامتد
 هدش ردقم هچنا بدوزب بنعی^۴ . ه لجا ب ا تکلا غ لبیس
 دسری م رسد تسا

دَقَلَّ اللهُ وَ اَمَّا نَمَحْرَلًا دَبَعُ يَا : تفگ دادقم
 اَم . نَ وُلِدَعِي هِبَ وَ قِحْلَابِ نَ وُضْقِي نَيِّدَلَا نَمُ هَتَكَرَتِ
 يْنَا ؛ مَهْيَبِنَدَعَبَتِ يَبِيْلَا اَذْهَلِهَا يَلَا يَتَوَا اَمَلْ ثَم تِيَارِ
 نَا ؛ بَلْ وُقَا اَم لَاجِرْ اُو كَرَتِ مُهَّنَا شِيْرُقْ نَمُ بَجْعَلَا
 دَجَا وَا لَ اللهُ وَ اَمَّا لِدَعْلَابِ هُنَمِ يَضِقَا لَا وَ مُعَا اَدْحَا

۱. م لیمج ر بصد تبیصم نیا رد و « : فسوی : ۱۲ هرودسزا ، ۱۸ هیا
 امش هک هیلد نیا عفر رد تسا نم یرایو و اناکتا دروم طقف ادخ و ؛ منک
 » . دیرادی م راهظا

۲ هیا و « . بزادری صاخ یراک و ن اشد به ی زور ره رد دنوادخ و »
 ی ف ن م ه لئسی : تسا روطنیا نمحرلا : ۵۵ هرودسزا : ۲۹ هکرامه
 (. ن اشد ی ف و ه مؤید ل ک ض ر ل ا و ت او امسلا

۳ این مطلب که عبد الرحمن می گوید : « با مردم مشورت نمودم » در
 « تاریخ طبری » طبع حسینی مصریه سنه ۱۳۲۶ ، و در « کامل ابن
 اثیر » وجود ندارد . و ممکن است از اضافات در طبع باشد ؛ و بر فرض
 آنکه عبد الرحمن چنین مطلبی را گفته باشد دروغ گفته است . زیرا اگر
 راست بود به بزرگان اصحاب که در خلافت عثمان از کارهای او
 خشمگین شدند و به او اعتراض کردند که این عملی است که بدست تو
 صورت گرفته است پاسخ داده و می گفت : بلکه این نتیجه رأی و اندیشه
 و عمل خود شماست که من با شما مشورت کردم . ولیکن عبد الرحمن
 چنین عذری نداشت و فقط به اصحاب گفت : من دیگر در مدت عمرم
 با عثمان سخن نمی گویم (قهر می کنم) و با او دیگر سخن نگفت . و چون
 مریض شد و عثمان به دیدن او آمد رو به دیوار کرد سخن نگفت (عقد
 الفرید ، ج ۳ ، ص ۷۳) . آری مگر قهر کردن و سخن نگفتن کفاره گناه
 او می شود که امت مسلمان را در تحت سیطره مرد هواخواه و
 شکمپرست قرار داده است !

۴ . دشابی م (ه لجا ب ا تکلا غ لبی ن ت ح) . هر قب : ۲ هرودسزا ، ۲۳۵ هیا

یَنَافِ اللَّهُ قَتَا دَادِقِمِ اِي: نَمَحْرَلَا دُبَعَلْ اَقْفَ . اِنَاوَعَا هِيَع
1. اِنْتَفِلَا كِيَع قِنَاذ

و ی در ک کرت ار تیل او و تا د خ ه ب دنگوس»
م ک د ق ح ه ب ه ک ی مدرم زا ی تشادرب و ی در اذگاو
م دیدن ها گچیه ن م ! دنراد ش یار گ ق ح ه ب و دنکی م
در او ن اشربمغیپ زا دعبتیدل ها نیا رب ه چنآ ل ثم
راک زا ن م . دشاب هدش در او ی سک رب تسا هدش
ار ی درم دندرک کرت ن اشیا ه ک متفگش رد ش یرق
و ا ز ا ت م ا ه م ه ن ایم رد رفنکی میوگب مناوتی مذ ه ک
تسا ر تراوتسا ل د ع ه ب ت و ا ض ق ر د و ، ر ت ا ن ا د
ی ا ر ب و م ت ف ا ی م ی ن ا ر ا ی ش ا ک ی ا ، ا د خ ه ب د ن گ و س
: ت ف گ ن م ح ر ل ا د ب ع . م د ر ک ی م م ا ی ق و ا ک م ک و ی ر ا ی
ه ط س ا و ب ه ک م ر ا د م ی پ ن م ! ز ی ه ر پ د ا د خ ز ا د ا د ق م ی ا
! « د و ش د ا پ ر ب ی ا ه ن ت ف و ت

ن ا م ت ع ا ب ت ع ی ب ز ا م ل ا س ل ا ه ی ا ع ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا
ا ی ل ع ج ت ل ا ف : ت ف گ ن م ح ر ل ا د ب ع . د ن د ر ک ی ر ا د د و خ
ی ا ع ی ا « 2. ر ی غ ل ا ق ی س ل ا م ن ا ف ا ک س ف ن ی ل ا ل ا ی ب س ت ی ا ع
ن و چ ! ر ا ن گ م ا م ی ا پ ی و ل ج ر د ا ر ت ن د ش ه ت ش ک ه ا ر
ه ب ا ن ب ن و چ ! « ر ی غ ل ا ت س ا ر ی ش م ش ی ن ک ن ت ع ی ب ر گ ا
ط ن ا ر ش ن ی ا ر د ن ا م ت ع ف ل ا خ م ن د ر گ ر م ع ت ی ص و
ا ک ل ت و : د ی و گ ی ر ب ط . د و ش ه د ز د ی ا ب

تُكْنِي اَمْنًا ف تَكْنَنْ مَفْرٍ : نَمَحْرَلَا دُبَعَلْ اَقْفَ هِيَع
د ر ک ف ق و ت و گ ن ر د ت ع ی ب ز ا ی ا ع « 3. ه س ف ن ی ا ع
ت س ک ش ه ا ر د ن ک ن ت ع ی ب س ک ر ه : ت ف گ ن م ح ر ل ا د ب ع
« ت س ا ه د و ش گ د و خ ی و ر ه ب د و خ ا ر

ش شد ی ا ر و ش ن ی ا ل ی ک ش ت ز ا ک ش ن و د ب ر م ع

1 عبط و ۲۹۷، ص ۳، ج مرهاقتماقتسا تعبطم عبط «ی ربط خیرات»
۷۶، ص ۳، ج «دیرفلا دقع» و ۲۳۳، ص ۴، ج، رسم فراعملاراد

2 ۱۳۲۸ ه سنس، ن لاغش بر د ب ق م ل ا ا ق ع ب ط م ع ب ط «تسایسلا و تماملا»
۲۶، ص، ی ر ج ه

3 ح ت ف : ۴۸ ه ر و س ز ا ، ۱۰ ه ی ا

ن بن محرّلاً دبع، ص آقو دعس، ن امئع، ی لع: ی ر فذ
ن دیسر ت فلاخ هب ش دصق، رییز و هحلط، فووع
تسا ه دو بن امئع

درک تیصو رمع: هک تسا ه دروآ ی ربط
رد و، دینک تروشم زور هس مریم بن م نوچه هک
زور و، دناوخب زامن مدرم اب بیهد اهزور نیا
امش زا ی ریما هکنا رگم دسر ارف دیاندرامهچ
ار رمع نب الله دبع و، دشاب هدش نیعم امش ی ارب
تللاد و ی نامنهار ی ارب ی روشد سلجم رد مه
و، درادذ تیلو زا ی مهس وان کیلو دینک رضاح
رد هچنانچه تیلو رما رد تسامش کیرش هحلط
رگا و، دینک رضاحار وادما رفسد زازور هس نیا
رما دیسر رس هب زور هس نیا وان دما زال بق
هاگنا! دیوشذ وان رظتم و دینک هرسکیار تیلو
دعس؟ دروایدنم ی ارب ار هحلط هک تسیک: تفگ
عاشدنا و مروآیم ار وانم: تفگ ص آقو ی با نب
نا هک مر او دیما: تفگ رمع. دنکی مذ ت فلاخم الله
هک مر ادنیسم نینچنم و، دنکذ ت فلاخم الله عاشد
یم تیلو هب ن امئع ای لع: درم ود نیا زا ی کی
و مژد درم دیسر تیلو هب ن امئع رگا: دنسر
وارد دیسر تیلو هب ی لع رگا و، تسا ی لهد
وا هک تسا قیلو ردقچ و، تسا ی خوشد و حازم
ار دعس رگا و؛ دنک هناور قح قیرط رب ار تّما
رگا و؛ تسا تیلو لها، دنک باختنا تیلو هب
دوجو زاتّما ی لاو دشند هدیگر بماقم نیا ی ارب
نم، دبیط لکمک وازا اهراک رد و دریگ هرهب و
زا، فعض ای و تنایخ ببس هب ار و هاگچیه
هچ فووع ن بن محرّلاً دبع و. مدرکنرانکر بش راک
باسد شیاهراک، تسا ریبدت بحاص درم وکیند

هې، دراد ظفاد اذخ بناج زا و تسا ديشر و هشد
!ديراد ارفش وگ وانخسد

ابأ يا :تفگی راصناً هحط و بأ هې رمء
هې ار ملسا دنوادخ، هی نلاوط ی اهتدم هچ هحط
زا درم رنف هاجنپ وت .دیشخب تزء امشد هطساو
س لجم نیا ظفدی اربن ک باختنا ار راصناً هفئاط
ت عامجنیا و !دننز ندرگ ار فالخمه کی روش
زا دیابمه کی ار

و ضیرحت ،دینک باختنا هفیلخ دوخ نایم
 دوخ نایم زا ار رفنکی ات نک قیوشت و بیغرت
 نوچ :تفگ دوساً نب داتقم هب رمء و !دنینزگر
 هناخرد ار ت عامج نیا دیتفهن مربق نایم رد ار م
 دوخ نایم زا ار رفنکی ات دینک عمج ی دحاو
 .دنینزگر

ی ار بد و تزور هس :تفگ بیهصد هب رمء و
 رییز و نامثع و ی اء و ،شابت عامج ماما مدرم
 رگا - ار محلط و فوء نب محرلا دبع و دءس و
 رمء نب الله دبع و نکل خاد هناخرد - دیاید رفسزا
 رما زای ایم هس چیه وای لو - نک رضاح زین ار
 !تسیاب ناشیاهر سد زار فرید و - درادن ار ت فلاخ
 رگیدکی ابی ار رد هنا زار فند چنپ هچنانچ رگا
 ار وا و هدش ی ضار درم کی هب و دنتشاد قفاوت
 درک عانتما هنا زار فنکی و ،دندیدنسپت فلاخی ار بد
 و !نزدش رسد ربریشمش اب ای و نکشب ار وارسد
 ار رفنکی و مدرک قفاوت هنا زار فند راهچ هچنانچ
 نارسد دندرک ت فلاخم هنا زار فند و ،دندیدنسپ
 ی کی هب هنا زار فند هس هچنانچ و !نزدش ار فند و
 قفاوت ی رگید هب رگید فند هس و مدرک قفاوت
 رارق مکد ار رمء نب الله دبع ل اح نیا رد ،دندرک
 ی ار قیرفود نیا زامادکر هب الله دبع و ؛دیهد
 ی م ربت سا هنا نایم رد هک ار ی درم هنا داد
 ی ضار رمء نب الله دبع مکد هب رگا و .دنینزگ
 ردهک دیشابی قیرفون اب تروصد نیا رد دندش
 ار هیقب و ،تسا فوء نب محرلا دبع هنا نایم
 مدرک عامتجاناً ربد مدرم هچنانچ زار رگا دیشکب
 .دنیوج فارحنا

هب ی اء .دندش نورید رمء دزن زای گمه

نم زارگا :تفگ مشاهی نب زار دوز نهارمه
تحت رد امش دبا ات هاگچیه ،دندرکی مت عاطا
سآبع و !دیتفرگی من رارقا هنا تراما و تسایر
:تفگی لع .درک رادید ار ی لع بلطما دبع نب
اجک زار :تفگ سآبع .دندنادرگربام زار ت فلاخ
!؟ نادیم

تخاسن یرقن امئع ابارم رمع :تفگی لع
درم کی بهر فذود رگا و ؛دیشاب تیرتکا ابار :تفگی و
اب امش دند ی ار رگید درم کی بهر رگید فذود و
نبن محرلا دبع ا هنا نایم رد هک دیشاب ی اهتسد نأ
تسا فوع

دبع دوزی و مع رسپت فلاخم ،صاقو دعسد
دامادن محرلا دبع و ،درک دهاوخذن ارن محرلا
و .دندادنت فلاخم رگیدکی ابارهنیا و ،تسان امئع
دهدی من امئع بهن محرلا دبع ار ت فلاخ اید اذهیلع
اضرفرگا و .دهدی من محرلا دبع بهن امئع اید و
دنشابنم ابار زین هحط و ریبز رگید فذود نأ
تتشاد دهاوخذنم ی ارب ی اهدنآف چیه
ار ت فلاخ دیما نم هکنیا زارم رانگا و
هتشاد فذودنیا زای کی ی ارب رگم

هَاجِجِيه دُوبِ هَدَادِ رَارِقِ رَمَعِ هَكِّ طِيَارِشِدِ اَبِ

دِيسِرِي مَذَنِ نِيْمُوْمَارِيْمَا هَبِ تَفْلَاخِ

ی ربط ز ا هچنآ ن ومضم رد تَقَد لَكَدْنَا اَبِ
و روظنم هك تسان شور ی بوخ هب ،میدروآ
هب طقف ی روشد س لجم لیگشت ز ا رَمَع دوصقم
ن اَمْتَع دوجو اَب اریز .تسان اَمْتَع ن دما راک ی ور
ر ابود هك ص خلاً اَب اِیْمَا ی ن ب ن ی برد و ا ت ی ص خ ش د و
ه د ش م ل س د و ه ل آ و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص ا د خ ل و س ر د ا م ا د
ن ب ن م ح ر ل ا د ب ع ² دنیوگ ن ی ر و ن ل ا و ذ ا ر و ا و ت س ا
ه ن ح ص د ر د ن ا د ی م ن ی ا ف ی ر ح د ن ا و ت ی م ذ ف و ع
د و خ ی ا ع د م ن ی ا ت ا ب ث ا ی ا ر ب ا م و . د ش ا ب ت س ا ی س د
:میراد ی ا ه ل د ا

ن ا م تَع ه ك د و ب ص خ ش م ر م ع ت ا ی د ن ا م ز ر د

د و ب ص خ ش م ه ف ی ل خ

د و خ ت ف ل ا خ ل ا س د ه د ر د ر م ع : ه ك ن آ - ل و ا

¹ و ۲۹۴ ص و ۲۹۳ ص ، ۳ ج ، ت م ا ق ن س ا ت ع ب ط م ، « ی ر ب ط خ ی ر ا ت »
« د ی ر ف ل ا د ق ع » و ۲۳۰ ص و ۲۲۹ ص ، ۴ ج ، ف ر ا ع م ل ا ر ا د ت ع ب ط م
۷۲ ص ، ۳ ج ، ۱۳۳۱ ه ن س ل و ا ع ب ط

² ، ر ت خ د س ن ج ز ا ه ج ی د خ ز ا م ل س د و ه ل آ و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص ا د خ ل و س ر
ه ی ق ر . ا ه ی ل ع ا ل ل ه م ل ا س د ه م ط ا ف ، م و ث ل ك م ، ه ی ق ر ، ب ن ی ز ، د ن د ر و آ ر ت خ د ر ا ه چ
ل ز ا ن ت ت ب ت ه ر و س ن و چ . د ن د ر ك ه ج ی و ز ت ب ه ل ی ب ا ن ب ه ب د ع ه ب ه ك م ر د ا ر
ا ر ه ی ق ر ه ب ت ع و . د ه د ق ل ا ط ا ر ه ی ق ر ا ت د ر ك ر م ا ا ر ش ر س پ ب ه ل و ب ا د ش
ب ه ل ی ی ل آ ا ن ا و ه و ا ل ل ه ن م ت م ا ر ك د ا د ق ل ا ط ل و خ د ز ا ل ب ق . و ر ق ی ه ر ا پ س
ا ز ط ل ا ق ، ع ث م ا ن د ر م ك ه ت ر و ی ج ك ر د . و ر ق ی ه ب ا ع ث م ا ن ه ج ر ت ب ه ح ب ش ه
K ر د ن د ، د ر ا ن ج ا خ د ا و ن د ب ه ر ق ی ه پ س ر ی د ا د ك ه ا و ر ا ع ب د a l l h K گ ف ت ن د و ب ه
ه م ی ن ه ج ت ع ث م ا ن ر ا ا ب و ع ب د a l l h م ی گ ف ت ن د . ا ی ن پ س ر ش ش س ا ل ه ش د و
خ ر و س ی ب ر چ ش م ا و م ن ق ا ر ز د و ص و ر ت ا و م ت و ر م ش د و د ر ج م ا د ی
ا ل و ل ی س ن ه چ ه ا ر م ا ز ه ج ر ت ف و ت K ر د و ر س و ل خ د ا ص ل ی a l l h ع ل ی ه و
آ ل ه و س ل م ب ر a و ن م ا ز خ و ا ن د ن د . د ر و ق ت ی K ه R س و ل خ د ا B ر ا ی G ز و ه B د ر
م ی ر ف ت ن D د خ ت ر ش ا ن R ق ی ه M ر ی ض B و د . ح Z ر ت ؛ E ث م ا ن R ا ا ج ا ز ه B د ر
ن د ا د ن D و a و R ا B ر ا ی M ر ا ق ب ت a ز R ق ی ه D ر M د ی ن ه B ا ق ی K گ Z ا R د ن D . و R ق ی ه D ر
R و ز ی K ه Z ی D B ن ح ا ر ث ه B ه M د ی ن ه A م D و X ب R ظ F R S و L a l l h R a B ر
M ش R K ی N A و R D a Z د ن ی ا R ف T . M ر ض R ق ی ه H ص ب ه B و D K ه B ر a ت R ا ن و ف ا T
K ر D . و a م a K ل ث و M R a E ث م a N B ع D a Z و ف a T R ق ی ه T ر و ی ج K ر D ، و a م K ل ث و M
D ر X ا ن ه E ث م a N R ح ل T K ر D . (« T ن ف ی ح a l م ق ا ل » ج ۳ ، ص ۷۸ و ص ۷۳ .
و « ا ع ل ا م a l و ر ی » ص ۱۴۷ و ص ۱۴۸ . و « ا S د a l G ا ب ه » ج ۳ ، ص
۳۷۶ و ص ۳۷۷) .

تلز نم و برقرار و اهدر کر اتفر ن امڈع ادی روطب
 مدرم هک درکی م معجارم و اهدت امهم رد و داد
 و ؛ دندی م دوخ مّوسد هفیلخار و اهاوخانو و اوخ
 ، زور ماتار و احمرد ن انابزی سراپ حلاطصا هب
 صخش هک دنتسنادی م تکلم مّود صخشار و
 .دوبر مّعد دوخ ن آسار و لوأ

ن امڈع ناکو : دیوگ دوخ «خیرات» ردی ربط
 ن اسلب قیدر لا و : اولاق بافیدر رمّع قرامای فی عدی
 لجر لا کذل وقتب رعلا و لجر لا دعبی ذلا برعلا
 ۱. مھسیئر دعبه نو جزی ذلا

هب رمّع تموکد نامز رد نامڈع : بی نعید
 و .دشی م هدناوخ مدرم نیب رد فیدر مان ن اوند
 هک دنیوگی سک هب فیدر ، برعانابز رد : دنا هتفگ
 و .دراد تسد رد ار روما مامزی صخش زا دعب
 زا دعب هک دهنی م یدرم هب ار مان نیا برع
 «.دنشاب هتشاد ار و اتسایر دیما ، ن اشسیئر

ندما راک یور نامز زان امڈع : هکنا - مّود
 ودب زا و دوبت فلاخر ما راک ردنا تسد رکبواب
 و ابدو تخانش تیمسر هب ار رکبوابت فلاخ ، رما
 نابرقم زا رکبوابت فلاخنارود رد و .درکت عبید
 رمّعل احد زا رکبواب هکی عقوم ردی تدو .دوبوا
 زارتهدار و انطابنم : تفگخ ساپرد و ، دیسرپ
 یسک و ا دننامه ام نایم رد ، منادی م شرهاظ
 یاربار رکبوابت یصو هماندهع ی تدو .تسیند
 ریاسد و ی ربط .تشون نامڈع ، رمّع تفلاخ
 گرم ضررم رد رکبواب هک دنسیونی م نیخروم
 : سیوند تفگ و دیبلطار نامڈع ، دوخ

۱. ۲. ص ۳، ج ، تماقتسا تعبطم عبط ، «ی ربط خیرات»

رِکَبِ وُبَا دِهَعِ اَمَّ اَدَه. مِحْرَلَا نِ مَحْرَلَا اِللهِ مِسْبِ
 یِ مَغَا مَث .. لَاقَ، دُعَبَ اَمَّا: نِ یِمْلِسْمَا یِ لِاِ مَفَاحِقِ یِ بَا نُبِ
 دَقِ یِ نَافِ، دُعَبَ اَمَّا: نِ اَمْتَعِ بَ تَكْفُ هُنْدِ بَ هَذَفِ یِ یَعِ
 بُنِمِ اَرِیْخُمُ کَلَامِ وِ بَا طَخَا نِ بَرْمَعِ مُکِیَعِ تُفَلَخْتَسَا
 یِ یَعِ اَرَقَفِ یِ یِ لَعِ اَرَقَا: لَاقَفِ رِکَبِ وُبَا قِ اَفَا مَثِ
 نِ اِسْ اَنَلَا فَا تَخِیْنِ اُتَفِذِ کِ اَرَا: لَاقَ وِ رِکَبِ وُبَا رَبَّ کَفِ
 اِللهِ کِ اَزَجِ: لَاقَ، مَعَدَ: لَاقَ!؟ یِ تِیْشَغِ یِ فِ یِ سَفَدَتِ تَلْتَفَا
 یِ ضِرَ - رِکَبِ وُبَا اَهْرَقَا وِ یِ هَا وِ مِ لَاسِلَا نِ عَا رِیْخِ
 1. بَعِضُومًا اَدَه نِم - هُنْدِ یِ لَاعَتُ اِللهِ

و دهعنا تسنیا. میحرلا ن محرلا الله مسب»
 ی م ن اناملسم هب فحاق ی با ن ب رکبوا هک ی تیصو
 زا بلطم و دش شو هیدن آزا سپو، دُعَبَ اَمَّا: دِنکِ
 :تشون دوخ ش پیدزا نامتَع. تفر ردب و اتسد
 امش ی ارب هفیلخ ارباطخ ن برمع ن م، دُعَبَ اَمَّا
 زارتهب باختنا رد امش هب تبسندن م و. مداد رارق
 م. اهدرکنی هاتوک و ا

ن اَمْتَعِ هب و دَمَا ش و ه هب رِکَبِ وُبَا سِ پَسِدِ و
 هتشون هک ارب هچنآ نامتَع! ن اوخب ن م ی ارب: تَفْگِ
 :تَفْگِ و تَفْگِ رِیْکَتِ رِکَبِ وُبَا. دِنَاوْخِ وَا یِ اربِ دُوبِ
 ی شو هیدن یا رد ن م رگا ی دیسرت هک م یایی م نینچ
 فلاتخا تفلاخ رما رد مدرم، مریمب ن اهاگان
 و تدنوادخ: تَفْگِ رِکَبِ وُبَا! یِ رَا: تَفْگِ ن اَمْتَعِ!؟ دِننکِ
 م لاسل ها زا و م لاسل زا ارب

1 عبط و ۶۱۹ ص و ۶۱۸ ص ۲، ج، تماقتسا عبط «ی ربط خیرات»
 دَمَحْمَه قِیْلَعْتَا ب «قرضنا ضایرلا» و ۴۲۹ ص ۳، ج، فراعما راد
 ۶۶ ص ۳، ج، علاعلا و با ی فطصم

هتشون نامدء هكار اجنيا اتو . دهد ريخي از ج
 ي قاب دوخ ل احد هب و دومذ تيبثت ركبوا دوب
 «تشانگ»

و داهذ رمء ربي تنم راک نيا رد نامدء
 رمء و . ديوک ار دوخ تفلاخ خيم هليسو نيدب
 ،دوخ ي لصا روظنم و واتامدخ هنوگنيا ي ارب
 دسه کار هيماي نب و تشارفا تفلاخ هب ار وا
 رب نرقا کي زاشيد دندوب مشاه ي نب هار ميظء
 دومذ طلسم نيملسم باقر

زا ،ربط بجم هب روهم دمحا اس ابعلا وبأ
 :تفگ واکتسا هدرک تياور رمء نباله دبع
 وَلَا نَنِيْمُوْمَلًا رِيْمًا اَي :تُلُقْ رَمْعًا نَعُطْ اَمَلًا
 :لِاَقْ !؟ اَلْجَرَّ مِهْيَءَ تَزَمًّا وَ لِكِسْفِنِبِ تَدَهْتَجَا
 هَنْيِبِ وَ يَنْيِبَنَّ اُ وَا تُتَيِّمَتَفْ :اللهُ دُبَعُ لِاَقْ .ي نوُدِعْقَا
 وَ :لِاَقْمُثْ .ي نوُدِعْقَا :لِاَقَنْ يَحْدُهُنِمَ اَقْرَفَ هَنْيِبِمَلًا ضَرْعَ
 .ةَرْمَلِ وَاوَيِّ لِا اِهَعَقْدِ ي ذَلَا ي لِا اِهْتَدُرْ لَأِ هِدِيْبِ ي سَفْدِ ي ذَلَا
 2. لِعَلَّا بَاتِكِ ي فِةَ عَزُّرُ وُبَأُ هَجَرَّخْ

:م تفگ واه بنم ،دندز رجنذار رمءن وچ»
 هعدو ي عاسم لذباب شاکی ا !ن انمؤم ريما ي
 و ي درکي ملامع ار دوخ تمه ،دوخ هشيدينا
 ي م نيعم دوخ زاسپ ار ي ريما تما ي ارب
 الله دبع شرسپ !ارم ديناشنب :تفگ رمء !ي دومذ
 هک تفرگ ارف ارم وازا سرت ردقنا :ديوگي
 هالصاف هنيدم هز ادنا هب واونم نيد مدرکي موزرا

1 نيدلا تبحم :تسا هدر وآنينچ ۱۵۳ ص ۱، ج «ي لکرز ملاء» رد
 وبأ ،ي ربط دمحم نباله دبع نباله دمحا ۶۹۴ ي فوتم و ۶۱۵ دلوتم ي ربط
 ش دلوت .تسا هدوب ي فلتخم مولء رد نيننفته زاي عفاشد هيقف ظفاحس ابعلا
 .تسا هدوب هکم رد مرحلا خيشد و .تسا هدوب هکم رد ودره ش تافو و
 تاهما بقانم ي ف نيمنلا طمسلا» :زا تسا ترابع وافي ناصت
 دصاقل ي رقلا» و «قرشعلا بقانم ي ف قرضنلا ضايرلا» و «ن نيمنؤملا
 .» ماكدلا» و «ي برقلا يوذ بقانم ي ف ي بقعلا رئاخذ» و «ي رقلا»
 2. ۱۸۲ ص ۲، ج ،مود عبط ،«قرضنلا ضايرلا»

و! ناشنب ارم :تفگ هک وا نخس نیا زا ،دشاب
رد نم ناج هک نا هب دنگوس :تفگ رمء سپس
نام هب منادرگی م ربار تفلاخنم ،تسواتسد
»تسا هدیناسر نم هبل ووا هلهو رد هکی سک
بجوم هک میتسناد ریخا تیاور نیمه زا و
توم ضررم رد نامئء ،رمء هب تفلاخل اقتنا
تسا هدوب رکبواب

چیرخت هب انب ی ربط نیدلا تبحم نینچمه و
رد نامیلس ن به تمثیخ تیاور

تیاور هفیڈ زَا «تَبَا حَصْلًا لِنَاضِفٍ» باتک
نَمَ :فِقْوَمَلَابٍ وَهُوَ رَمْعٌ لِيَقِ :هَكَ تَسَا هَدْرِك
1. نَأْفَعُنْ بِنَامُءٍ :لِأَقِ !؟ كَذَعَبٍ هَفِيلْخَا

دوبت افرع فقوم رد رمع هک ی تقو رد»
:تفگ !؟تسیک وت زاسپ هفیلخ :دندیسرپ وا زَا
«نَأْفَعُنْ بِنَامُءٍ

زَا تَسَا هَدْرَوَا ی رِبْطَ نِیْدَلَا بِّحَمِ زِیْدٍ وَ
نَأْكَفَ رَمْعٍ عَمَّ تُتَجَجَدُ :لِأَقِ بَرَضَمِ نَبِّ اَثْرَادِ
2. نَأْمُءٌ هَذَعَبٌ رِیْمَلَا نَأِ :وُدْحِیْ ی دَا حَطَا

و ،مدر و آ ی اجبجج درمء اب ن م :تفگ هک»
ریمآ :هک در کی م ملاء ش و خ ز او آ اب هدننک ن لاعا
«تَسَا نَامُءٌ وَ زَا سِیْ

أَبَا :دِیُوْگِ «لِأَمْعَلَا زَنْکِ» رَدِیْ قَتْمِ لَامٍ وَ
وَ زَا هِنِیْدِمِ رَدِیْ نَوِجِ ،بِأَطْخِ نَبِّ رَمْعٍ صَفْحِ
نَامُءٍ :تَفْگِ !؟ تَسِیْکِ وَ تَزَا دَعَبِ هَفِیْلْخِ :دَنْدِیْسِرِیْ
3. تَسَا

تِیُوْقَتِ مَشَاهِیْ نَبِّ رِبَارِبِ رَدِیْ نَبِّ رَمْعِ دِرْکِیْمِ

،مَشَاهِیْ نَبِّ تَفْلَاخِ زَا رَمْعِ :هَكَ نَأِ - مَوَسِّ
ی بِلَا طَمِ هَعْلَا طَمِ زَا ی وَ تَهَارْکِ .تَشَادِ دِیْدِشْتِ هَارْکِ
زَا .تَسَا نَشُوْرِ ،مِیَاهِ دِرْکِ نَأِ یِدِ دَلْجِ نِیْمِ هَرْدِ هَكَ
زَا وَ تَسَا هَدْرِکِ لِدَبِ وَ دَرِیْ سَأْبَعِ نِیَا اَبِ هَكَ ی نَانْخَسِ
مَشَاهِیْ نَبِّ رِبَارِبِ رِیْزِ شِیْرِقِ هَكَ وَ تَامَلْکِ رِیَاسِ
دِرَاوْمِ نِیَا رَدِیْ هَتَسْوِیْیِ وَ ی لَوِ .تَسَادِیْیِ ،دَنْوَرِیْ مَذِ
هَانْگِ وَ دَنْکِیْ مَلْقَدِنِ اِرْگِیْدِ نَأِ بَزِ زَا اِرْ دُوْخِ بِلَا طَمِ
هَفِیْقَسِ زَوْرِ رَدِیْ هَكَ نَانْجِ .دِزِ اَدْنَا یِ مَشِیْرِقِ نِ دِرْگِ هَبِ اِرْ
مُكُوْرُ مَوِیْنِ اَبْرَعَلَا یِ ضَرْتِ لَا اِلَهِ وَ :تَفْگِ رَا صِنَا هَبِ

1. ۶۶. ص ۳، ج ۳، مودعبط، «قرضنا ضایرلا»

2. ن.امه

3. ۱۵۸. ص ۳، ج ۳، لواءعبط «لامعلا زنک»

تسیند دنیا شوخار بر عه که دنگوس اذخه»
ریغزان اشیا ربمایپ و دنادرگ دوزریمأ ار امش
«دشاب امش

هدوب و ا دوز، بر عزا و ا دارم و بولطم
دنتشادی هارمه راصناً ایشیرق رگا اریز. تسا
هب نوچ رمء و. دوزدی داریا بر عی ارب رگید
ش دوز دننام س کچی هه که دوز هدرک ااردا ای بوخ
نانا ربار بر د، ریبدت هیاس رد دناوتب هه که تسیند
ی ند بیقر هفیاط نیرتگرزب هه که دوز نیا، دتسیاب
روهظ هه ناشتسایر هه ار هیما ی ندی نعید مشاه
زا رپ و رادغاد ناشیاهلد و هشد ضرقمه ماسا
راکنیا ی ارب دوز و ا نادناخ و بلاطی بان بی اء هنیک
و خاشد تسناوتات ار هنو علم هر جش ن آ و، دیدن سپ
ی ارب و، دوزی رایبأ و داد گرب

مشاه ی نب هچنانچ هک درکی م هریخذ ی زور
تلز نم و هاقم هدرک عافد دوزق د زا دنه اوخب
ی اناوت و ردتقم بیقر هئاگی ، دنباید زاب ار ش یوخ
نیا هبل ی ی ارب ی مکحم دس و هار راخ ، ناشیا
ددرگ مارم

، دود ماشی ل او هک ن ایفس ی بآ ن ب دیز ز ا سپ
ماش ی ل او ار ن ایفس ی بآ ن ب قیواعم : شردار ب رمع
هب برفس و ا تیالو تیوقت بارب شدوخ و ، ادرک
بیغرت هیواعم ز ا یورید هب ار مدرم و دومن ماش
و هنتف نامه - فلاتخا و هنتف زور رد ات ، درک
و روظنم - تشاد راطتنا هیواعم ز ا هک ار ی فلاتخا
ن ینمؤلاریما و ددرگ ی لمع دوصقم
و نویراود و نادناخ و بلاطی بآن بی لع
اپ یور رب و دنک ملع دق دناوتد ش نارادفرط
دنتسیاب

هیواعم لیاضف ن مض رد ی متیه رجد ن با
عابتا ی لع س آنلا ض د رمع ن ا هئهم و : دیوگی
بقر ف ت عفو اذا ماشلا ی ل ا هیلا قر جهلا و قیواعم
و مکیا : ل اق رمع ن ا : هدنسب ایندلا ی بآ ن با ج رخا
اذاف . ماشلاب قیواعم ن ا او ماعاف م تلغفن ا فی دعب بقر فلا
2. مکنم اهز بتسید فیک مکیار ی ل ا م تلکو

رمع : هک تسنا هیواعم ل ئاضف هلمج زا
یورید هب ضیرحت و بیغرت ار مدرم باطخ ن ب

¹ ی بآ ن با «هغلابلا جهن حرش» رد و . ۴۱۲ ص ، ۳ ج «قباصلا»
: هک تسنا هروا ۳۳۸ ص ، ۱ ج ، هبیرعلا بتکلا ایدراد عبط ، دیدحلا
ش لاسود و تسیب ، تدم نیا زا . درک تموکد هلاسود و لهچ هیواعم
چنپ ز ا دعب ن ایفس ی بآ ن ب دیز ز ا شردار ب مدرم ز ا دعب ار ماش ت تموکد
لاسرد ملاسلا هیلع ن ینمؤلاریما ندش هتشک ات رمع ت فلاخ ز ا لاس
هنسرد ات ت فلاخ ن اوند هبل لاسد تسیب و ؛ تسنا هتشاد ، ترجه ز ا لهچ
تسا هدوب هدیسر ارفش گرم هک ی رجه متصشد

² ص «بقر حُملا ق عاوصلا» ش ماهرد عوبطم «ناتجلا ریهطت» هلاس
رد ی عفاش ی نلاقسء رجد ن با ار ثیدد نیا لصا و . ۳۸ ص و ۳۷
مدرک رکذ هیواعم تمجرت ن مضرد ، ۴۱۴ ص ، ۳ ج «قباصلا» باتک
تسا

ماشد رد وایوسد به ن دومن ترجه و هیواعم زا
لصاد تّما ردی قارتفا هچنانچ هک ،تسا ه دومن
و اروتسد و واکدزا و هتفر ماشد به مدرم دوشد
چیرخت دوشد دنس اب ایئدلا ی با ن با .دننک یورید
ردنم زا دعب ادابم :تفگ رمّء :هک تسا هدرک
رگا و !دوشد رادیدپ ی ئادج و قارتفا امش نایم
زا دیاب .تسا ماشد رد هیواعم :هک دینادب دش نینچ
هک اریز .دینک هداقتسا وای ئامنهار و رکفیورید
دیرایسب ن اتدوخ ءارآ به ار دوشد رما امش رگا
ی ئادج و قارتفا نآ ام ی آر نیا دناوتی م هنوگچ
دوشد هک ی لادر د ؟دنک بلسد و دیادزب امش زا ار
؟! «تسا هدرک ی ئادج و هقرفت داجیا ،رکف نیا

هدهد تیوقت هیواعم نیمه مینیبی م ام و
 ماسا رد نیقباس و نیرجاهم زا هکذا نودب
 هکی تقون آرد، دهنذ جراً ار اهنآ و دنکی مارتحا
 ار واصلناقد و دنتفرگی م بیع نامئد رب مدرم
 می ناید ار و اتلایدبت و تاربیغت و دندر مشی م
 دود پاپ رب بوشآ و داریا و لاکشا هنیمز و دندرک
 و دنک هبوت واکنا ای و دنک طقاسد ار نامئد ات
 نآشخپ و لاملا تیدرد فارسی و ریذبت زاتسد
 هنیدم هب ماشد زا، درادرب دودخ ماوقا و ماحرا هب
 وازا آدج، و افارحنا و نامئد تیبتی یارب و دما
 دیعوت و ریذحت دروم ار نیرجاهم و هدرکت یامد
 بتسا هداد رارق

ربنم رب نامئد: دیوگی می رونیید هبیتق نبا
 نیرجاهملا رشعم ای الله و اما: تفگی م و هتفر لآب
 دقاروما متمقد و، عایشائی اءمئد دقلا! راصنلا و
 مکعمق و مکمق و هنیکا و! اهلتیم باطخا نبلأ مئررقا
 ریشید - لا و هنیم هرصب لأمید دحا مکنم ی رتجد م و
 باطخا نبا نم رتکا انلا الله و اما! هیلا هفرطب
 - مهال لاقن اسیلا - رندجا و ارصان براقا و، اددع
 لضفلا سی فل عفا لا سی لامف؟ ائیشد مکقوفد نم نودقفتا
 سی اءب باغ ام الله و اما؟ اذاً اماما تئک ماف؟ دیرا ام
 لا! تیتا سی ذلا تیتا لا و! اهلهجا ارما مکنم باع نم
 ۱! هفرعا انا و

و نیرجاهم تعامج ی ا دیشاب ماگا»

۱ ۱۳۸۲ هسند، رسم، موسد عبط زا، ۲۸ ص «تسایسلا و تماملا»
 ابی اءب باغ ام ترابع عبط نیا رد و؛ بلحلا سی بابلا سی فطصم تعبطم
 میدروا نتمرد هکتسا نامهن آتمجرت نیاربانبد و، تسامجمع نیغ
 ص رد ۱۳۲۸ هسند، رسم، نلاغش برد، هماما تعبطم عبط رد نکیلو
 ابی اءب باغ ام ترابع اب تساهدروا ار ناتساد نیا هک ۲۷ ص و ۲۶
 ماگا: دوشی م روطنیا شاتمجرت نیاربانبد و. تساهدروا هلمهم نیغ
 امشزان اگدنریگ بیع هکی بیاعم زا کیچی هب هک ادخ هب دنگوسد دیشاب
 «متسینل هاج دنهتفرگ بیع نم رب»

و دیتفرگ بیع ن م ر ب ا ر ی ناهزیچ امش! ر اصناً
هتسناد دنیا شوخان تّدش ه ب ن م ه ر ا ب ر د ا ر ی ر و م ا
ه ر ا ب ر د ا ر ر و م ا ن ی م ه ل ث م ه ک د ی د ر م ش ه و ر ک م و
ی م د ا ر ی ا و ه د و م ن ت ا ب ن ا ز ی ن ب ا ط خ ن ب ر م ع
ا ب و ه د ر ک ر و ه ق م ا ر ا م ش و ا ن ک ی ل و ! د ی ت ف ر گ
ا ر ن ا ن ت ج ا د ی ز ر ط ن ی ر ت ح ی ی ق و ی ه ج و ن ی ر ت د ی د ش
ه د ر ک ل ی ل ذ ا ر ا م ش ت ن و ش خ و ر ه ق ا ب و د ر ک ی م د ر
ن ا ت ی ا ر ب ت ی م و ر ح م و ی م ا ک ا ن ، ن ا ت ز ا ی ن خ س ا پ ر د و
و د ب ه ر ی خ ت ش ا د ن ت ا ر ج ا م ش ز ا س ک چ ی ه و ، د و ب
! د ی ا م ن ب ی ا ه ر ا ش ا و ا ه ب م ش چ ه شو گ ا ب ا ی و د ن ک ه ا گ ن
ن ا ی ر گ ش ل د ا د ع ت ا د خ ه ب د ن گ و س ه ک د ی ش ا ب ه ا گ آ
، ت س ا ر ت ش ی ب ب ا ط خ ن ب ا ز ا ن م

نم و ،دنتسه نم هب رتکیدزن نم ناراید و
 - منکی ریگتخد امشد هب تبسن هکنیا هب رتر او از سد
 هکی رمتسم و قوقد زایا - تفگ مدرم هب هکنآ ات
 رد ارچسپ؟! تساهدیسرنی زیچ دسری مامشد هب
 هکار هچنآ ،دسری نم تسد هب هکی ناهی دایز
 هب تروصدن آردسپ؟ مهد ماجنا مناوتند مهاوخب
 دنگوس: دیشاب هاگا؟! مشاب هدوب ماما نم تلء هچ
 امشد زای هکی ناسکن آ زای بلطم و یراتفگ ادخ هب
 و ؛تسین ناهنپ ،نم رب دنریگی م بیع نم رب
 رگم ماهدروآ یاج هب هکار هچنآ ماهدرواینی یاجب
 هداد ماجنا شنید و یناسانش یور زار نا نم هکنیا
 زای هکنآ رگم ماهدیسرنی دصقم و فده هب و ،ما
 !تساهدوبی نناد و مدعی ور

و ماسا ادج نامثع تیوقت یارب هیوامع دهی م میدار نیرجاهم

نبد هیوامع ،رمانیا لابند هب: دیوگ هبیتقن با
 رد هک دش دراوی سلجم رد و دما ماشد زانایفسی با
 نُبْرِیْبُزْ و اَللهِ دِیْبَعُنْ بَدْءُ حَلْطٍ وَ بِلِاطِیْبِیْا نُبْیْیْ لَعْنِ اَ
 فِوَعُنْ بِنِ مَحْرِّ لَ اُدْبَعِ و صَاقْوِیْ بَا نُبْ دُعَسِ و مَؤَّعِ
 هَبَاحْصَا رَشَعَمَ اِی: مُهَلْ لَاقْفِ دَنْدُوبِ رِسَايْنِ بَرِ اَمَعِ و
 نَبْدِ لِثَقِ نَبْلِ اللّهِ وَفَ اَرِیْخِ اَدْهِیْ خِیْشِبِ مُکِیْصِوَا
 لَاجِرِ و اَلِیْخِ مُکِیْءِ اِهْنَلَامْ لَ اَمُکْرِهْظَا

رُ اَمَعِ اِی: بَلِ اَقْفِ رِسَايْنِ بَرِ اَمَعِیْ لَعْلَ بَقَا مُثْ
 مَهْلَثِمِ عَمَّ اَطْعَلَا دُخَايْلُ کُ سِرِ رَافِ فِ لَ اَتْنَامِ مِ اَشْلَابِنِ اِ
 هَتَبَارَقِ لَ و اِیْلَعِ نَ وُفْرِ عِیْ لَ: مَهْنَادْبَعِ و مَهْنَابْا نَم
 هَتَبَا حَصْدَ لَ و رِیْبُزْ لَ و هَتَقْبَاسِ لَ و اَرِ اَمَعِ لَ و
 لَ و فِوَعِ نَبَا نَ وُبَا هِیْ لَ و هَتَرْجِ هَ لَ و هَحْلَطِ لَ و
 اِبْتَوْعَدِ لَ و اَدْعَسَنْ وُقْتِیْ لَ و هَلَامِ

1. ۲۷ ص «تسایسلا و تماملا»

به‌احص ت عامج ی ا :تفگ اهنا به و «
 ،ن‌امثع :م‌گ‌ر‌ز‌ب و خیش ه‌ر ا‌ب‌ر‌د ا‌م‌ش ه‌ب‌ن‌م !ر‌ب‌م‌ا‌ی‌پ
 ا‌ذ‌خ ه‌ب‌د‌ن‌گ‌وس !م‌ی‌ا‌م‌ن‌ی‌م ی‌ک‌ی‌ن‌و ی‌ب‌و‌خ ه‌ب‌ش‌ر‌ا‌ف‌س
 ا‌ر ه‌ن‌ی‌د‌م ر‌ه‌ش‌ن‌م د‌و‌ش ه‌ت‌ش‌ک ا‌م‌ش‌ن‌ا‌ی‌م‌ر‌د ر‌گ‌ا ه‌ک
 ی‌م‌ر‌پ‌م‌ا‌ظ‌ن‌ه‌د‌ا‌ی‌پ و م‌ا‌ظ‌ن‌ه‌ر‌ا‌وس‌ز‌ا ا‌م‌ش‌ه‌ی‌ا‌ع‌ر‌ب
 ی‌ا :ت‌ف‌گ و ر‌س‌ا‌ی‌ر‌ا‌م‌ع ه‌ب‌د‌ر‌ک‌و‌ر‌س‌پ‌س و .م‌ن‌ک
 و‌ج‌گ‌ن‌ج ه‌ر‌ا‌وس‌د‌ر‌م‌ر‌ا‌ز‌ه‌د‌ص‌ک‌ی‌م‌ا‌ش‌د‌ر‌د ،ر‌ا‌م‌ع
 د‌و‌خ‌ی‌ر‌م‌ت‌س‌م‌و‌ق‌و‌ق‌د‌ک‌ی‌ر‌ه‌ا‌ه‌ن‌ا‌ی‌م‌ا‌م‌ت‌ه‌ک‌م‌ی‌ر‌ا‌د
 و‌ن‌ا‌ر‌س‌پ‌ز‌ا ه‌ز‌ا‌د‌ن‌ا‌ن‌ی‌م‌ه‌ا‌ب‌د‌ن‌ر‌ی‌گ‌ی‌م‌ا‌ر
 ی‌م‌ا‌ر‌ی‌ا‌ع‌ه‌ز‌ا‌ه‌ن‌ا‌ .د‌ن‌ر‌ا‌د‌ق‌و‌ق‌د‌ه‌ک‌ن‌ا‌ش‌ن‌ا‌م‌ل‌ا‌غ
 ه‌ز‌و‌ا‌ر‌ا‌م‌ع‌ه‌ز‌و ،ا‌ر‌و‌ا‌ت‌ب‌ا‌ر‌ق‌ه‌ز‌و‌د‌ن‌س‌ا‌ن‌ش
 ا‌ب‌ا‌ر‌و‌ا‌ی‌ن‌ی‌ش‌ن‌م‌ه‌ه‌ز‌و‌ا‌ر‌ر‌ی‌ب‌ز‌ه‌ز‌و ،ا‌ر‌و‌ا‌ه‌ق‌ب‌ا‌س
 ز‌ا‌ه‌ز‌و ،ا‌ر‌و‌ا‌ت‌ر‌ج‌ه‌ه‌ز‌و‌ا‌ر‌ه‌ح‌ل‌ط‌ه‌ز‌و ،ر‌ب‌م‌ا‌ی‌پ
 ز‌ا‌ه‌ز‌و ،و‌ا‌ل‌ا‌م‌ز‌ا‌ه‌ز‌و‌د‌ن‌ر‌ا‌د‌س‌ا‌ر‌ه‌ف‌و‌ع‌ن‌ب‌ا
 «.و‌ا‌ت‌و‌ع‌د‌ز‌ا‌ه‌ز‌و‌د‌ن‌ر‌ا‌د‌ز‌ی‌ه‌ر‌پ‌د‌ع‌س‌د

درک برع تزعی اذفار نیتسار ماسا رمع

هدایپ رمع هشقن تسرد مینیبی م اجنیا رد
هک قح ناوریپ و نیرجاهم لباقم رد و ،هدش
دسکی اب هیوامع تسار نامؤم ریما نانا ی اوشیپ
دهدی م ناشدن اند و گنچ ،روآزر درم راز ه
و هقباس و تبارق زا ماسا تاسدقم هب اناع و
ی م و هدز دنخروپ ،توعد و ترجه و تبحص
لیدبت همه دوجو اب نامثع اب تفلاخمر ثا رد :دیوگ
ن ابیتشپ ،دهدی م و تسار هداد هکی ناهر بیغت و اه
هب رمع هروریپ تسد تموکد ،هیما ی نب تلود
هنوگره ی ارب هداما و تسار ماشرد و اتسایر
و ماسا ی ارب شد رمع ی را .دشابی م هلباقم
،دوب برع تزع نارگن و ،تخوسی مذ ترجه
دشخب تموکد و دنک زیزع ار برع تساوخیم
هقلاع راهظا و ،دنادرگ رلااس و دیس و رورسد و
روظنم نیا ی ارب ی دیهمت و همدقم ماسا هب و
رمع .دیشخب تزع برع هب ماسا هک اریز .دوب
تموکد دناوتی م هک تسار هیوامع اهنت هک دنادی م
و توخذ و نعرفت زا و .دنک تیوقت ار ی برع
تموکد ی رارقرب ی ارب هیوامع تیدج و رابکتسا
.دراد ربخی برع تیروطارپما و ی برع تیورسک
زا ی وعبذ زا تسار هروا ی نلاقسد رجذ ن با
:ل اقی ی لع ن ب دممح ی نئذد :هک رییز زا ،ش یومع
ی رسک آده :ل اقی هیوامع ی لا رظن اذا رُمع ناک
¹ برعلا

رمع تداء :تفگ نم هب ی لع ن ب دممح»
ی م ،درکی م هیوامع هب رظن تقور ه هک دوب نینچ

¹ ۴۱۳ ص ۳، ج «قباصلا»

1 «تسا برّعی ار سک درم نیا :تفگ»

ل آق هک تسا هدرک رکذی نئادم زا دعس نبا و

ی نبان ا :ل آقفم لأغ و ه و هیواعمی لآ ن ایفسد و بأ رظن

تلاقف بموق دوسین ا ق یلخا هئا و ،س ازل ا میطعا اده

2. بهبطاق برّعا دسیم مان ا هتکث ؟ طقف ه موق :دنه

س روذن اوج هیواعم هکی تقو رد :تفگ»

رسپ نیا :تفگ و هدرک هاگن و ا ه بن ایفسد و بأ ،دوب

رب هک دراد ار نا تقایب و تسا گرزب ش رسد ،نم

ار ش دوخ موق :تفگ دنه .دنک تدایس ش دوخ موق

برّعی مامت رب رگا منیشن و ا ی از ع ه بن م ؟ طقف

» .دنک تدایس

و عضاوت و تبّح و رهم نید هک ماسا

1. ن امه

2 بباتک رد - هیلع الله ن اوضر - ی نابطاط الله تیآ تملاء ام داتسا

طوقس :ل و آل کشم ن ایبرد ؛ن برک یرناه روسفر پ ا ب تارکاذم «هعیش»

رد ،هولاء و :دناه تفگ ن مضر د ۲۷ ص رد ی ماسا تموکد و تیلاو

و ی نارسک عضو کی ا ب اهلاس ،ماشد رد هیواعم ،ی و تموکد و رملق

هفایق ی دادبتسا تنطلس کی ز ج هکی تموکد ،درکی م تموکد ،ی رصیق

ی روطار پ ما اب تر و اجم هطسا و ب هک دوب نیا هیواعم هئا هب .ت شادذی ا

هتفریند پار ی و رذع هفیلخ و تسا ریزگانی ا هیور نینچ ناختا زا ،مور

رد تملاء ت ا ر ا ب ع ر ب ن ا گدنز هقیلعت و .دشی مذش لادض ر تعم رگید و

ی ماگنه :دنکی م تیاور دیدحلا ی با ن با :دناه تفگ ۳۲۵ ص و ۳۲۴ ص

هکی لاد رد و ت فانش ش ل ا بقتسا هب هیواعم ،تفری م ماشد هب رمع هک

و هدمآ ولج ،دندوب ش فارطاً رد ن املاغ و ت شاد ن ت ر ب ابیز ی اهساب

ی شایع و ی نارنگشوخ ! دنه رسپ ی ا :تفگ رمع .دیسوب ار رمع تسد

و ن ا دنمتجاد هک ماهدینش !؟ ی راد ن اوارف تمعد و بوخ ی اهساب و

و ن ا برد و ،دنراد مزاج ا راطنتا و هدمآ درگ تا هئا خرد ر ب ن ا گراچیب

ن انمشد ی اهر هشر انک رد ! نینمؤملا ریمأ ای :تفگ هیواعم ؟ ی راد ب جاد

ر برد ار ادخ تمعد هک میراد تسود (تسا مور ش دارم) میتسه ماسا

ی رج اهنأ هک میراد س رت میدهی مذ هار ار مدرم هکنیا اماً و .دنیبب ام

ن خسد ی انگنتر د ارم هکنیا رگم مدیسریند و تزا ی زیچ :تفگ رمع .دنوش

ب اوج لا ا و ،تسا هتلاقع ی ا ر ی شاب هتفگ تسار رگا ! ی تخادنا ریگ

ای داد هئا بیداً

ل ا ح همجرت رد «تباغلا دسا» رد ریثاً ن با و ،۳ ج «هباصا» رد رجد ن با

رمع ی زور هک دناه درک ل قن هیواعم هرا برد رمع زا ی بلاطم هیواعم

:هک دنیبب رمع «تسا برّعی ار سک درم نیا» :تفگ و دید ار هیواعم

ر اتفر مرکا ربمغیپ هقیرط ف لاخر ب و ،دراد ی نارسک ی ناگدنز هیواعم

ح یجرت مرکا ربمغیپ هریس ر ب ا ر نا و هدیدن سپ ار وا ی ا ر ن کیلو دنکی م

هلا باند هک ،دنکی م طلسم مدرم ر ب ا ر هشیپ متسد ر ا کتیا نچ نیا و دهدی م

کولم و ی دزی و هیواعم رامش ی ب ی اهتیا نچ و نیفسد گنج هب ش ا

ح یاصنا» بباتک هب ن بیلاط .دوشی م ی هتنم اهنأ رگمتسل ا م ع و هیمای ن ب

دنک هعجارم ل یقع ن ب دمحم دیس فیلأت «تفیا کلا

زامعاً تاقبط همه ابی گناگی و راثیا و ینتورف
 و مجع و زجاع و میتی و نیکسم و ریفق و فیعض
 و ،دریگی م رارق و سکی رد ،تساهریغ و یلاوم
 تیروطارپما و تیورسکه که تموکد زرط نیا
 یوخ و قلذ .رگیدی و سرد م لاسا س ابل رد تسا
 ،دنوری م و س کیردی و اعرهم و تفأر ،ی دمحم
 تنطیش و ءارگن و ،یرمء تظاظف و تنوشخ
 ات :تفگن اوتی م اذهلک .رگیدی و سرد ی اهیواعم
 تسا هدرک تموکد ایند رب م لاسا زا هچنآ ل ا د به
 یند و هیما یند و نامثع و رمع نامز رد هچ
 رد م لاسا و یرمعت تموکد ،زورما هبات و س ابع
 زا زرط نیا و تدایسد و تنوشخ ش شوپ تحت
 ایند رب م لاسا زا هچنآ و .تسا هدوب تراما
 زا دوخ نیتسار س ابل رد ،تسا هدرک تموکد
 طقف ی عقاو راثا و تازایتما ریاس و ی تاقبط ت لادع
 ترضد و الله لوسر ترضد تموکد نامز رد
 رد ناهج زین ک نیا و .تسا هدوب ناموم ریما
 ن با ءجد :دمحم ل آ مئا ق مایق اب که تسنا راطتنا
 و تدحو نامھ - هادف انداورأ - یرکسعلا نسحلا
 ن تفر نیدزا و ،ن اریما عوشخ و عوضخ و توخا
 نامورحم و افعض همه ابی گناگی و ،م تسد و ملظ
 دریزپ تروصد تاقبط همه رد

دعد و فؤء ن ب ن محزلا دبع و ریبز و هحلط
 اهنأ هب ی نانخد زا سپ و ؛ دندش رضاد ص آقو
 ابزور هس : تفگ و دندرک رضاد ار بیهصد تفگ
 ی دحاو هنادرد ار دارفأ نیا و ناوخب زامن مدرم
 و . دندک قافتا ن اش دوخ نایم زا ی کیر بات هه رارق
 و ان درگ دندک تفلأخم ، قافتا زا سپ هک سکره
 ! دینزبار

نورید رمع دزد زات عامج نیا نوچ و
 ل آق . قیرطلا مهب کلس ح لجلأ اهوؤلو نأ : ل آق ، دنتفر
 لا : ل آق !؟ نینمؤملا ریما ای کعتمی امف : رمع نبا
 ۱. باتیم و ایح اهلّمحتأ

هب ار تفلأخ و تراما رگا : تفگ رمع»
 هتخیر شرس بناج ود یوم هک یسک نأ (ی لع)
 هار میقتسم قیرط رد ار ماسا تّمّا دندب تسا
 هچ ! نانمؤم ریما یا : تفگ رمع نبا . دربی
 : تفگ رمع ؟ ی راپسی مذوا هب و تهک تسا ی عنام
 ار و تراما تقاط مندرم رد و متاید رد نم
 «. مرادن

رمع زار بلا دبع نبا ار نومضم نیمه و

۲. تسا هدرک تیاور

هک ار هچنأ هکنأ زا دعب ی ربط نیڈلا تبحم و

بلاطی بان بی لع هب عجار رمع زانومیم نب و رمع

۱ عبط نینمؤملا ریما دلج رد و ۱۸۰ ص ۵ ج «فارشلای باسنا»
 «قرضنلا ضایرلا» و .تسا دراو ح لجلأ اهوؤلو نأ : ۱۰۳ ص ، دیدج
 قازرلا دبع ریبهک ظفادو . ی ناسنج پیرخت هب ۱۸۳ ص و ۱۸۲ ص ، ۲ ج
 ج «قتصملا» باتکرد یرجه ۲۱۱ هسرد ی فوتمی ناعنص مامه نب
 مدروآ ترابع نیدب نومیم نب و رمع زا ، ۴۴۷ ص و ۴۴۶ ص ، ۵
 امف رملا ائسلا ی لو نید باطخا نب رمع دنع تنک : ل آق هک :تسا
 - قیرطلا مهب ن بکریه ح لجلأ اهوؤلو نأ : ل آق مژ ؛ هرصد مهعبتا اوزاج
 - ایلع دیری

۲ ۱۱۵۴ ص ۳ ج ، «باعتسا»

نیا :تسا هتفگ ،تسا هدرک رکذ ،هدرک تیاور
 زین اجنآ رد و تسا هدرک چیرختی ئاسنار شیدح
 أَهْوَلُونَ إِمَّهْرَدِ اللَّهِ :تسا هتفگ رمع هک تسا هدرؤا
 فَيَسْلَانَاكَ نَا وَ قَحْطَا يَأْءُءُ مُمْهَلْمَحِي فَيَكَعَلِيصَلَا
 مُنِمِ كِلْءِ مَلْعَتَا :تَلْقَفْ :بِعَكُنْ بَدْمَحْمَلِ آقِ !هَقْدَعِي آءِ
 رِيذْ وَ هُنْمَ مُمْهَكَرْتَدَقْفَ مُمْهَكَرْتَنَا :بَلِ آقْفَ !؟هَيْلُوتَ لَا وَ
 1.يَنِمِ

؛دزير ورفدوخ ت مخر زا اهنأ هب دنوادخ»
 هک یسک نآ :ی آء هب ار تفلاخ و تراما رگا
 هک دید دنهاوخ ،دنهذب درادنوم وارسد یولج
 هچرگا دنکی م یربهر قق درب ار اهنأ هنوگچ
 دشابش ندرگی لایاب ریشمش

تقیقد نیا متفگ نم :دیوگ بعک نبدمم
 تفلاخ هب ار وادوخ و ،ی نادیم ی آء زا ار
 نودب ار تمارگا نم :تفگ رمع !؟ی نکی مذنیعم
 دوبرتهب نم زا هکی سک نم زالبق ،مرانگ نیعت
 «.درانگ نیعت نودب

دشنشوری بوخ هب نوچ ثحب ی واطمزا
 تفلاخ دصق هوجولانم هجو چیه هب رمع :هک
 نامثء تفلاخ دصق هکلب و تسا هتشادنار ی آء
 هرابرد امیقتسم ارچ دید دیابل احد .تسا هتشاد ار
 ات درانگی روش هب ار رما هکلب درکن تیسو و
 دنچی اراد و ال معنیا ؟دیآ نوریدن امثء هجیتنلاب
 :تسا تآء

فیدر رد ار ی ناسکی روش هیضق :لؤا
 درک داجیا وای اربی لاثماً و نارقاً هداد رارق ی آء
 دوخ مّسم قق درب ار ی آء اهنت هن ریبدت عوسد نیا

1. ۱۸۳ ص ۲، ج «قرضنا ضایرلا»

زا دعبزینار هحط و رییز هکلب دینادرگ مورحم
لهذا هب و تخادنا تفلأخ ددص هب نامثء لتق
لباقم رد داد تارج

تموکد و هتساخرب تفلاخم و هایق هب یلع
 و دننکی نارگن راجد لمج گنج ابار و ایپوند
 گنج نآ رثا رد و نیفصد گنج نآ لابند هب
 زا یلع دض یاهتسیرورت و دیا دیدن اورهند
 زاتداب بارحم رد ار وا، وای ناورهند نافلخم
 دنروآ رد یاپ

تعیب زار ریژ و یلع فالخترمع :مؤد
 و ،دوب هدید ارنا جئاتند و بقاوع و رکبوابا
 یعقوم رکبوابا هب هحلط داریا و نعط زانینچمه
 ؛اتشاد علاطا هدینادرگدوخ هفیلخ ار رمع هک
 نیفلاخم ،اهتفلاخم نیا زایریگولج یارب اذهلف
 هاجنپ و هومنع مجی روشد مان هب س لجم کیرد ار
 تفلاخم رطخ زات تشامگ اهنآ ربنز ریشمشد
 اید و تعیب هبروبجم ار ناشیا و هومنی ریگولج
 رد یّ دس چیه رگید تروصنیا رد و دیامند ادعا
 دوب دهاوخذ نامثع تفلاخ هار

و تخانشی ملاماک ار نامثع ،رمع :مؤس
 اذهلف ؛دیدیم زور نآ زانیملسه ابار و راتفر

¹ رادعبط، ی دلج ۴ عبط زایدحلا یبأ نبا «هغلابلا جهن حرش» رد
 یبلا لاق یذلا وهه حلط و :دیوگ ۱۲۰ ص ۲ ج، یبرعلا ثارتلا ایجا
 لئاقلا وهو ؟! اضیغ اظفانیفتیلو دقو کبرال وقت اذام :هتوم دنع رکب
 یلع نخات ی دتأ و هتسارشل متخذ لا انک اننا ! الله لوسر هفیلخ ای :ه
 نامه هحلط» ؟! هفیلخا وه و تیم تنأ و هعم انلاحد نوکی فکیف ،هیدید
 ار تراگدرورپ باوج :تفگش گرم تقو رد رکب وبأ هب هک تسایسک
 یارب ار یلد نیگنس ملاکتشرد قلاخادب ظیغ درم هک داد یهاوخ هچ
 :تفگ رکب وبأ هب هک تسایسک نامه و ؟! یرک نیعم ام تیلو رمأ
 می ریگولج وازا هک وت تاید نامز رد ام ! ادخل لوسر هفیلخ یا
 هنوگچ ام لادسپ ؛مینک میتسناوتی منار و اقلاخا عوسل محتی دومن
 هدیسر تفلاخ ماقم هب وای ادرم وت هک تقو رد و اباد دهاوخ
 ۴ «هغلابلا جهن حرش» زا ۱۲۰ و ۱۱۹ ص ۲ ج رد زیدو ؟! «دشاب
 و :دیوگ هلمج زاتسا هروآ ار یبلاطم رمع قلاخا عوس زاهکی دلج
 هبضغ نکسید لا هها نم دحاو یلع بضع اذبااطخا نبرمع ناک
 نیا باطن نبرمع تداع و « اهیمدی یّ تد ادیدش اضع هدیضعی یّ تد
 و ابضغ ،درکی بضعش یابرقأ و تبیدلها زای کیر بنوچ هک دوب
 دریگب زاگ و دزگب نانچ نادند ابار و اتسد هکنیا ات تفرگی من مارأ
 دوش یراجد نوختسد نآ زا هک

مسرتم ار طبعم لآ و دوخ ماوقاً : تفگی م هتسویپ
وا میقتسم نییعت زان یاربانو . دنک طّلم تّم ار
و یروشدرسربار تملام و نعط ، هومذغیرد
و تسادق ات تخیر ورفن محرّلا دبع نییعت
دنک ظفد ار دوخت ییوبجم

شود هبرهاظ تروصد رد ی تّم : مراہچ
یروشدمتجم ار ناشیا و داهذ نیرجاهم ملاء
دوخیور هبار هوکش و هیلاگ نابز و هدینادرگ
تسب

تروصد به بنیعت رد دادبتسا زا هکنا :مجنپ
 ار دُوع و لَد یاروشد و هدیشک نورب اپ رهاظ
 نیا و .دومذ هفیلذ باختنا و یریگ میمصت ل حم
 و دزی م هیکت ن آ ر بر مع .قباسد زا هک دوب ی رمأ
 یبأ نبی لع اب مدرم تعیب زا یریگولج یارب
 رمأ :تفگی م ،شگرم زا سپ ماسلا هیلع بلط
 دریگ تروصد یروشد اب دیاب ت فلاخ

ن ب ن محرّلا دبع زا دوخ هرید رد ماشه نیا
 ی نِم رد رمع هک ی تقو رد :هک تسا هدروآ فوَع
 ی فَاكَلْه !ن نیمؤما ریمأ ای :تفگ و اب ی درم دوب
 دَقْلِبَاطْخَا نُبْرُمُع تَامْ دَقْ وَاَللهِ وَ :لَوْقِيْنَ لَأُفِ
 هَتَأْف لَّا رِکْبِ یبأ تعیب تناک ام الله وَ .بَانَلَأْف تُتْعِيَاب
 ؟تَمَتَّف

هک ی اهدش ع لطم ایآ !ن انمؤمریمأ ی ا»
 ن ب رمع رگا ادخ به دنگوس :تسا هتفگ س کنلاف
 دنگوس .منکی م تعیب س کنلاف اب ن م دریم ب ا طخ
 ن ودب و هتخپان راک رکبویأ اب تعیب هک ادخ به
 «؟تفرگ تروصد هک دوب ی ریبت

و دش نیگمشخ بلطم نیا ن دینش زا رمع
 مدرم یارب عاشد ع قوم بشما الله عاشنا ن م :تفگ
 ن آ زا مرادی م رنذر ب ار اهنا و میوگی م نخس
 .دندک ب صغ ار ن اشرا دنهاوخی م هک ی ناسک
 ی ا :متفگ ن م :دیوگ ن محرّلا دبع

،مسوم اریز ن کم اجنیا ار راک نیا !ن انمؤمریمأ
 ؛تسا تسپ نامدرم و مدرم هدوت عامتجال حم
 هناخ اجنأ ؛ی درگزاب هینیم هب ات نک ربص ی ردق
 هجاوم مدرم فارشأ و هقفل ها اب و تسا تنس
 اب اجنأ رد ی ئوگب ی هاوخب هک ار هچنأ و !ی تسه
 راتفگ تیار د و هقفل ها !ی ئوگی م نکمت و رارقتسا

دنهني م دوخعضاوم رد و دنريذپي م ار وت

رد الله ءاشد ن ا ادخ هب دنگوس :تفگ رمع

منك مايقه هبطخ ي ارب هنيدم رد هك ي سلجم نيلوا

نبا زا اري بلاطم ماشه نبا سپس .تفگ مهاوخ

:ديوگي م هاگذا دنكي م ل قدس ابع

ي اعمجن يلو ا رد دما هنيدم هبرمعن وچو

دوخ هبطخ رد دناوخ هبطخ و تفر لا ابر بنم رب هك

رْمَعَتَا مَوْلَا لِّلّٰهِ وَ :لَا اَقْدَانُ لِفَنَّا اِي نَغْلِبُ دَقُّ هٰذَا :تفگ

نَا اَعْرَمَا نَنْ رُّغِيْدٍ لَّا فَا .بَانَ لَّا فَا تُتْعِيَابُ دَقْلًا بِاَطْخَا نُ ب

دَقُّ هٰذَا وَ .تَمَّتْ فَا هَتَّفَتْ نَا كِرْكَبِيْ بَا اَعْيِيْدُ نَا :لَوْ قِيْد

نَمْ كَيْفَ سَيَا وَ .بَاهَرَّ شَدِيْقُوْ دَقَّ اللّٰهِ نَا اِلَّا اِلٰذْكَ تَنَاك

لَا جَرَ عِيَابُ نَمْ فَا .رِكْبِيْ بَا لْتِمَّ هِيْلًا قُ اَدْعَا لًا مُعْ طَقَنْتَ

اَعْيِيْدُ لَّا هِنَا فَا نَمْ يَمْلِسُ مَلَا نَمْ هَرِوْ شَمْ رِيْغِبَنْ يَمْلِسُ مَلَا نَمْ

لَا وَ وَ هُ هَلْ

«چنین به من رسیده است که: فلان گفته است: سوگند به خدا اگر عمر بن خطاب بمیرد من با فلان بیعت می‌کنم. گفتار اینکه بیعت ابوبکر کار ناپخته و بی رویه و بدونت دبیر قبلی بود، کسی را به غرور نیندازد. اگرچه بیعت با او اینطور بود، مگر اینکه خداوند مردم را از شرّ و پی آمدهای آن حفظ کرد. و در میان شما کسی نیست که همانند ابوبکر مردم به او متوجّه بوده برای استماع سخن او و یا به انتظار دیدار او میل کرده به همنشینی با او متفرّد باشند! پس هر کس با مردی از مسلمین بدون مشورت با مسلمین بیعت کند، بیعتش پذیرفته نیست؛ نه او و نه آن کسی که غفلة با او بیعت شده است، و هر دوی آنها باید کشته شوند».

تسا هدرک تیاور ظحاج زا دیدحا ی با ن با
رَمُعَ تَامَ دَقَ وَا لَاقِى ذَلَا لَجْرًا نَا : لَاقُ هُنَا : هَا
تُعِيَابًا رَمُعَ تَامَ دَقَ وَا : رِسَايُنْ بَرَامُعَ ، اَنَلَا فُتْ عِيَابًا
اَمْ بَطْخُنْ أَمْ رَمُعَ جَاهِى ذَلَا وُهَلْ وَقَلَا اَنْهَفَ اَيْلَعُ
بِ بَطْخِ ۲

رگا تسا هتفگ هک ی در م ن آ : تسا هتفگ وا»

۱ ص ۴، ج ۴، هر هاق ی ندمه تعبطم عبط ۱۳۸۳ عبط «ماشه ن با هریس»
راد عبط ل و ا عزج «فارشلأ باسنا» ترابع رد و ۱۰۷۳ تا ۱۰۷۱
ی ا لاجر عیاب ن مفا. تسا دراو روطنیا ۵۸۴ ص رد رسم فراعملا
و ا لاجر ل ن فکیل لله اب مسقا ی ن ا و . بَلَاتَّقِينِ أَمْوَغَتَهُ عِيَابِى ذَلَا
هبطخ رد صدر و . لَحْنًا عَوْنَجِى فَنِّ بَلْصِيْلًا و مهلجرا و مهیدیا ن عطقیل
انعیاب، رمع تام و ل: «لَا اَقْ اَنَلَا فُ وَا اَنَلَا فُ نَا : اَهَيْفَلْ اَقْ هَا ك تَسَا هَدْمَا رَمُعُ
و . «اَهْرَثَ اللّٰهَ عِى قُوْمَتَلَفْ رَكْبِى بَا عِى لَا هَعَم تَنَا ك اَمْنًا فُ . هَتَعِيْب تَمْتَفْ اَيْلَعُ
عِى م تَعِيْبِى لَعَا ب دَنَا هَتَفْ ك هَا عِى رَفْ و د نَا زَا اَطْمَج نِىَا لَقْ ذَا دَعْب سِ پَسِ
دِ رَا دِ عِى لِيُوْط هَبْطْخ رَمُعَ اَلْاَصْفَم ، مِ يَنْك

۲ ۲۵، ص ۲، ج ۲، عییر علا بتکلا عیاب راد عبط «هغلابلا جهن حرشد»
ی با ن با و ۱۲۳ ص ۱ ج ۱ ی بَرَعَلَا ثَارْتَلَا عَايِدَلَا رَا دِى دَلَج ۴ عبط و
و با دُوخ خِيشْ زَا وَا و عِى خَلْبِ مَسَا قَلَا وَا دُوخْ خِيشْ زَا اَر بَا لَطْم نِىَا دِ يَدِ حَا
تَسَا هَدْرَك لَقْ ذَا ظَحَا ج نَا مَثْع

رسای رأمع ، منکی م تعید ن لاف ا بن م دریمب رمع
ا بن م ، دریمب رمع رگا :تسا هتفگ وا هک ،تسا
تسا ی راتفگ نامھ راتفگ نیا . منکی م تعید ی لع
هبطذ رد و هدروآ تکرد و ناجیه هبار رمُع هک
»تفگ هک ار هچنآ تفگ دوخ

ن نیمو مداریمآ تفلاخ مدع و یروش هشقن
دوب حرطم لبق زا ماسلا هیلع

صاخ تیفیک نیدب یروش هشقن اذھیلع و
زا دننک عونمم تفلاخ زا مّسم روط هبار ی لع هک
هتخیر نآ تایصوصخ و حرط و هدش هدیشکل بق
نیا ربخ مینیبی م هک تروص نیا رد و .دوب هدش
هبطذ داریا رب ی نم رد ار رمُع تالاد و لئاسم
هنیدم رد

هتفرگ تروصد فووع ن بن محرلا دبع هلیسوب هک
 ار نیعت قح دی رفذ شش یاروش رد رمعو ،تسا
 هورگل اطبارد «وتوق ح» زورما حلاطصا هب هک
 هدرپس نامثع داماد ن محرلا دبع هب ،دراد فلاخم
 دیدرت یاج ام یارب ،تسا هدوب لبق زا ،تسا
 ابار رییز و رسای رائم تعیید یولج هک دراذگی مذ
 دیز زا یرنلاب .دناهتفرگل و ا هلهو نامه زا یلع
 :هک تسا هدرک تیاور رمع زا ،شردپ زا ،ملسا ن ب
 لاق

یروش دریگ اپرمعدوخرظنریز هکی ناروش تسا دادبتسا نیع تسیند

هتلف تناک رکب یبأ تعیید ن ا :ن ولوقی لاجر ن ا
 ریغ ن م تناک رمع تعیید ن ا و .باهرشد الله ی قو
 ی ار عمتجا اذاف ؛یروش دی دعب رملالا و .هروشم
 هتلاذ ی ار عمتجا اذاف و .هعبر لا ن انثلا عبتیلف هعبر ا
 اوعمساف ؛فووع ن بن محرلا دبع ی ار اوعبتاف هتلاذ و
 یلع هیدی دحای ن محرلا دبع ققصن ا و ! اوعیطأ و
 1. هوعبتاف ی رخلا

اب تعیید :دنیوگی م ی نامدرم :تفگ رمع»

هتفرگ تروصد هتغبو هیور و ریبدت نودب رکبوا
 .دومذظفن آرشد زا ار مدرم دنوادخن کیلو تسا
 رما .تسا هدوب تروشم نودب رمع اب تعیید و
 تروصد یروش لیکشت اب دیاب ن م زا سپ ت فلاخ
 رب اهنأ رفذ راهچ ،رفذ شش زا رگا سپ ؛دریگ
 ن آ زا دیاب رگید رفذ و د ن آ ،دندرک قافتا ی سک
 و ی کیرب رفذ هس رگا و .دننک یورید رفذ راهچ
 دبع ی ار امش ،دندرک قافتا ی رگید رب رفذ هس
 یورید و ا و دیراد ربتمع ار فووع ن بن محرلا

1. ص ۱۵، ج «فارشلأ باسنا»

ت‌عاطا و ديه‌د ارف‌ش‌وگ‌ وا‌ ی‌ا‌ر‌ ه‌ب‌ و‌ !دينك
رس‌ و‌ ت‌عيب‌ن‌ او‌نع‌ ه‌ب‌ن‌ مح‌رّلا‌ دب‌ع‌ر‌گا‌ و‌ !ديئامذ
ت‌سد‌ رب‌ ار‌ دو‌خ‌ ت‌سد‌ و‌ د‌زا‌ ی‌كيد‌، ن‌ا‌ ن‌تفرگ
!«دينك‌ ی‌وريد‌ و‌ا‌زا‌، د‌ز‌ش‌ر‌گيد‌

ت‌ياور‌ فن‌خم‌ و‌با‌ ز‌ا‌ ی‌ر‌ذلاب‌ ن‌ينچمه‌ و‌
ه‌ك‌ ی‌روش‌ و‌ ی‌ريگ‌ ی‌ا‌ر‌ ت‌يفيك‌ ه‌ر‌ا‌برد‌ ه‌ك‌ دنك‌م‌
،د‌ر‌ك‌ ن‌ايد‌ ار‌ بلاطم‌ ه‌ك‌نا‌ ز‌ا‌ س‌پ‌ داد‌ ر‌ارق‌ رم‌ع‌
ع‌م‌ او‌ناك‌) (ثَلَاثَ وَ) (ثَلَاثَ او‌ناك‌ ن‌ا‌ وَ :ت‌فگ‌ رم‌ع‌
وَ ه‌نيد‌ ی‌ ف‌ثَقِثْلا ن‌ا‌ك‌ ذ‌ا‌ فِوَع‌ ن‌با‌ مُهيف‌ ن‌يذ‌لا ثَلَاثًا
1. ن‌يْمِلْسُمَا ي‌ا‌ع‌ ر‌ايت‌خِلا ل‌ن‌ و‌م‌أْمَلَا ه‌ي‌ا‌ر‌

«و‌ اگ‌ر‌ سه‌ نفر‌ و‌ سه‌ نفر‌ ش‌دند‌؛ بو‌ده‌ باش‌ند‌
با‌ آن‌ سه‌ نفر‌ی‌ كه‌ در‌ ميان‌ ايشان‌ پسر‌ عَوف‌
است‌. زيرا‌ او‌ در‌ دينش‌ و‌ رأيش‌ مور‌د‌ و‌ثوق‌، و‌
در‌ اختيار‌ ب‌راي‌ مسلمانان‌ أمين‌ است‌».

ن‌ب‌ديز‌ ز‌ا‌، دُعَسَدِن‌ ب‌ماشه‌ ز‌ا‌ ی‌ر‌ذلاب‌ زين‌د‌ و‌
ت‌سا‌ ه‌د‌ر‌ك‌ ت‌ياور‌ ش‌ر‌ديز‌ا‌، م‌لساً

1. ن‌امه‌

ثَلَاثَ وَ ثَلَاثَ يَأْرِعَمْتَجَانِ : تَفْكَ رَمْعَهُ
وَ أَوْعَمَّسَا وَ فِوَعِ نَبْنِ مَحْرَلَا دَبْعَ فَنَصِ أَوْعِبَّتَافِ
1. أَوْعِيطَا

رَفَذَهُسَى أَرْوَى كِيرِبَرْفَذَهُسَى أَرْوَا رِغَا
نِ مَحْرَلَا دَبْعَ فَنَصِ زَا امْشَ ، تَفْرَگَ رَارِقَى كِيرِبَرْ
! «دِينِکَتِ عَاظَا وَ دِیُونَشِدِ وَ دِیْنِکِ یَوْرِیْدِ فِوَعِ نَبْ
شِ رَدِپِ زَا رِیْبُجِ نَبْ دَمَحْمِ زَا یَقْتَمِ یَلْعَا لَامِ وَ
بِهَکَ تَسَا هَدِرَوَا رُوْطَنِیَا اِنَّ عُمَرَ قَالَ : «اِنْ ضَرَبَ
عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ اِحْدَى یَدِیْهِ عَلَی الْاِخْرَى
فَبَايَعُوْهُ.» وَ عَنِ اسْلَمَ اَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَالَ :
«بَايَعُوا لِمَنْ بَايَعَ لَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ؛ فَمَنْ اَبَى
فَاضْرِبُوْا عُنُقَهُ.»²

«عمر گفت: «اگر عبد الرحمن يك دستش
را به دیگری زد، با او بیعت کنید.» و از اسلم
آورد است که عمر بن خطاب گفت: «بیعت کنید
با هر کس که عبد الرحمن بن عوف با او بیعت
کند؛ و هر کس امتناع کند گردن او را بزنید.»
نَبْنِ مَحْرَلَا دَبْعَ : مِیْسِرِپِی مِ اِمِ اِجْنِیَا رِدِ
رِدِ قِوْثِو دِرِوْمِ وَ نِیْمَلِسْمِ رَايْتِخَا رِدِ نِیْمَا ، فِوَعِ
اِرْچِ؟ دِوْبِذِ بِلَاطِی بَا نَبْ یَلْعَا وَ دِوْبِ شِ یَا رِ وَ نِیْدِ
رِدِ تَنَامَا زَا دَارِمِ هَکِنَا اَی؟ دِشْنِ هَدَادِ وَ اِیْدِ قِ دِنِیَا
هَدِوْبِ یَا رِ وَ نِیْدِ رِدِ قِوْثِو دِرِوْمِ وَ نِیْمَلِسْمِ رَايْتِخَا
ی مِ هَکَصِ رِدِ وَ هَدِیْدِنِسِپِی مِ اِرِنَا رَمْعَهُ هَکَ تَسَا
وَ؟ قِ لَاطَا وَ مِوَمْعِ رِوْطَهَبِ هَذِ ، تَسَا هَدِرَاذْگِ
شِ یَا رِ فِوَعِ رِسِپِ : هَکَ دِوْشِی مِ نِیَا شِ دَا فَمِ نِیَا رِ بَانِذِ
تَسَا نِمِ یَا ضَمَا دِرِوْمِ شِ نِیْدِ وَ شِ رِکَفِ وَ

¹ رِدِ اِرِ نِوْمِضَمِ نِیْمَهْ هَدِ بِیْرِقِ وَ ۱۹ ص ۵، ج «فَارِشَلَا بَا سِنَا»
تَسَا هَدِرَوَا ۷۴ ص ۳، ج «دِیْرِفَلَا دَقْعَ»
² ۱۶۰ ص ۳، ج «لَا مِعْلَا زَنْکَ»

هوجو، یروشد نیارد رمع ارچ - ایناژ و
دندوب ادخلوسر صاخب احصا زا هکنیر جاهم
نبدادقم و یسراف ناملس و رسای رامع دننامه
ناهیت مئیهنبا و نیتداهشلا و ذمفیدو و یدنک دوسا
و رادفرط هکنانآ؟ تخاسن دراو ار مهلائما و
دندوب ماسلا هیلع نینمؤلاریما صلخم و یئادف
تناما و تناید و تیارد و ریبدت و لقعتهجزا و
؟دنراد اهناتساد ریس و خیراوت بتکرد

؟درکنیعماریروشد نیارمع ارچ: اثلاثو
یروشدل یگشت. تسا نیلمس زا یکی دننام مه و
لها عطساوب نیلمس همه رظن ریز هنادازا دیاب
زا هن، دشاب نیلمس هیجانزا بوصنم دقع و ل
لیگشت زرط نیایا. یصاخ صخش فرط
هکار یئاروشد

ی رثا داد بیترت دوحی آر و رظن هب طقف رمع
 ی ارب ار ی صاخ صخش کپ نیعت زا رتدایز
 نامثع ادتبا زا و ا دنکی م قرف هچ ؟ دراد ترا ما
 ؟ درک نیعم ار و ا ی روشن یدب ایدر کی م نیعم ار
 نیا رد نامثع رگا مه اضرف میرنگب نیا زا و
 دننامه ی رگید و دیسری مذ ت فلاخ هب ی روش
 ی ا روش م ه ز ا ب دیسری م م لاسلا هیلع نینمؤماریمأ
 هب دودحم و دیقم ی ا روش ، ه دوبن دازآ و حیحصد
 نینچل یکشتق ح هچ و ا . تسا ه دوب و ا نیعت و رظن
 س لجم ابی ئاروشن نینچ نیا ایآ ؟ دراد ار ی ئاروش
 ی م نیعم نآ دار فآ زا ی میذ هاشد فرط زا هک انسد
 ؟ دراد قرف دناه دشد

ل عَج و ا اجک زا ار ی روشن نیا - ا عبار و
 و ا هک ، تفرگ ادخل لوسر تنسد زا رگا ؟ دنک
 نیعم ار ی سک ادخل لوسر هکنا رب دراد ی راشفاپ
 هکلب درکن بصن ار بلاطی با نبی لع و درکن
 نایم زا نانا ات درپس تَمّا دوح هب ار تَمّا روما
 رب تساوخی م مه رمع . دننک باختنا ناشدوخ
 دازآ ار مدرم هدرک راتفر جاهنم و تنسد نیمه
 هیلع نینمؤماریمأ و ا گرم زا سپ ات ، هدرانگ
 لیکشت هب تیصو اب و ا ارچ . دننک رایتخا ار م لاسلا
 و تفرگ ار مدرم ی دازآ ، ی ئاروشن نینچ
 ؟ دومن نیشن ه ناخ ار م لاسلا هیلع نینمؤماریمأ

هک تسا نشور حوضو روط هب نیاربانب و
 ردار م لاسلا هیلع نینمؤماریمأ ندرک راداو تلّع
 ه دوبن ترضدن آ باختنا لامتحات هج هب ی روش
 ه دوبن ترضدن آ رابجا و مازلا ی ارب هکلب ، تسا
 و . دهد رد ن ت بختتم هفیلخ ت فلاخ هب هک تسا
 ت فلاخم هک ار ی سک ن تشک هب و ا رمأ زا روظنم

ربن وچ ،تسا هدوبن ترضدن آزا ریغ ،دنک
 نیفلاخم ل ادره رد رمع باختنا و هشقن ساسا
 دنشاب هدوب دنناوتی منی روشرد دنگید دارفا هک
 هیلع نینمؤلاریم اذهیلعءءانبو ؛دنوشی مهتشک و
 ریغ لا ،تسا هداد رارقهار ود نیپرد ار ماسلا
 ،ندش فوع نبن محرل ادبع تموکح میلست - لوا
 زاپ ایند زادوخل احترابو ،ندش هتشک - مود و
 حرط بیجع هشقن نیا و .نداهن نورید هکرعم
 .دوبی روشرد هشد

هرابرد نیصد نبدایز اب هیواعم یوگتفگ نیملم فلاتخا

یروشنیا زات افلاتخا و دسافم مامت یراب
 دراواناناملم ربهکی تبیصم ره و دش هتساربد
 ناتساد هبتسا مزلا اجنیا رد .دش دراوان آزا دش
 «دیرفلا دقع» ردی سلدنا هبر دبع نبا هکی قیقد
 دناه دروا :دیوگ نینچ وا .مینک هراشا تساه دروا
 و داتسرف هیواعم یوسبار نیصد رسپ ،دایز هک
 وای پردی زور سپ دنامد وادزرد دیدمی ئدم
 نیصد رسپ یا :تفگ و درکتولخوا ابو داتسرف
 تساه دیسر نم هب

لقع و یوقه کاردا و نهذی اراد و ته که
 مسرپی و ته زای زیچ نم! ی شابی م ی راوتسا
 هچ ره زای: تفگ نیصد رسپ! ی وگب ارم خساپ
 هک دشت عاب هچ: تفگ هیواعم! سرپی هاوخی م
 ار اهنا و دزاسد قرّفته و تتشم ار نیملمس رمأ
 ناشنایم رد فالتخا و ،دزاسد هوسرف و هنهک
 هیواعم! نامثع ن تشک: تفگ نیصدن با؟ دزادنا رب
 نیصدن با؟ ی تخادرپن و ی تفگن ی زیچ: تفگ
 ی اعگنج و هشاء و رییز و محلطت کرد: تفگ
 ؟ ی تخادرپن و ی تفگن ی زیچ: تفگ هیواعم! ناشیا اب
 اهتلعن یا زای ریغنم دزدر: تفگ نیصدن با
 زای کنیا نم: تفگ هیواعم؟ تسین ی رگید زیچ
 و تتشم ار نیملمس رمأ: هک م هدی م ربخن آتلع
 و اهنا ی اهتساوخ و اههدار او تخاسن قرّفته
 م ه زای و درکن ادج ار ناشیا ی نهذت تایامت
 شش نیدرد درم نا هک ی یاروشد رگم تخیسگن
 دنوادخ هک تسنا تهج هب نیا و .درک نیعم نت
 اتدومذ شو عبم قّدنید و دوخت یاده اب ار دمّم
 ار نا نیکرشم هچرگ ،دوشد بلاغ نایدا مامت رب
 رمأ و اب دنوادخ هچنا هب دمّم و ،دنتشاد دنسپان
 یوسب ار وا ادخن آزا سپ و درکل مع دوب هدرک
 و ،زامذ ی ار بار رکبواب تشاد مّدم و ،در ب دوخ
 دمّم هک اریز دندیدنسپ ی ایند ی ار بار و انیملمس
 دیدنسن ناشنید رب ار وا

هب و درک راتفر ادخلوسر تنس هب رکبواب
 ؛در ب دوخ یوسب ار وا ادخ ات درکل مع و ا هریس
 هب م هرمع و ،دومذ دوخ هفیلخ ار رمع رکبواب و
 هب ار تفلاخ سپس و درکل مع رکبواب هریس
 تروصدن یا رد و داهنرفن شش نیدرد و یروش

ار تفلاخ هكنا رگم دوبن رفن شش ن آزا كچيه
 يارب مه وا موقا و تساوخيم ش دوخ يارب
 هتسبن آبه ديما و دركي مشلاته فيلخن آتفلاخ
 تفلاخ يارب ناشسوفن اهنا زاسك ره و .دوب
 رد .دندوب هتخود ن ادب مشچ و دوب هديشك ن درگ
 هك روطنامه رمع رگا هك مينيبيم تروص نيا
 اري صخش مه وا درك نيعم اري اه فيلخن ركبوا
 1. دشي مذ ادب فالاتخا نيا دركي م نيعم

تافرست: هك دما تسد به دش هتفگ هچنا زان
 يئزجل ناسم رد ريغت ،نيد رد رمع تاريغت و
 هشير و ساسا و ي نيم رد ريغت هكلب تساه دوبن
 وان اورپي يارب روطنيم هك تساه دوب ل صا و
 ،تيلاو و قح درنگي م نامز ات و ؛دراد همادا
 و ي فتحم

1. 282 ص و 281 ص ، يرتست «ملاسلا هيلع نينمؤماريما عاضق»

تسا ناهنپ بیغ هدرپ رد تیعاو

نید ناونع هب نید رد و اتاریبختن وچ و
،هدرک یقلت سیدقار و ،وان اورید دش بوسحم
اب ،دننکی مارتحار بمایپ تنس دننامه و اتنسا
ریغ هکنآ رب دنمکادن اجو و عرش و لقع هکنآ
و ،تسیند یورید لباق زیچ چیه یهلا یحوزا
ملاء هبل اصیا تهج هبن ار بمغیپزا یورید موزا
همه رد هزاروک روک دیلقت هنرگ و تسا بیغ
جاهنم رد تافرست رمع .تسا موکمه ل حارم
هک دروآ ی ناهزیچ دوخ دزنزا ،هدرک ادخل و سر
هفیلخ هک ار ی ناهزیچ همیمض اب و ،رمع تنس هب
و فورعم نیخیش تنس هب تسا هدروآ و ازال بق
تسا روهمشم

دوشی ممولعم حوضو روطه اجنیا زا و
ی دمحم تنس و ی قیقده ملسای یارب و اررض :هک
و نایفسد و باررض زا رتن یگنس و رتن ارگ رایسب
نانا اریز .تسا هدوب مهلائما و لهج و با و بهلا و با
هک ی بناصم و اهگنج و اهی نکشراک نآ همه اب
لوسر یارب صخلآاب و نیملسم و ملسای یارب
زا یریگولج ناشدوصقم ،دندروآ راب هب ادخ
ملسای تفرشیپ مدعو ،رهاظ تهجزا ادخل و سر
ی مانهآ .تسا هدوب تسایر و تموکد تهجزا
أما .ادخل و سر هذدنشابس یئر ناشدوخ دنتساوخ
هفطاع و تیلانو و تیونعم زا یریگولج رمع
،درک مأوت دوخ تنس اب ار نید رمع .دومن ملسای
داد تامل یوحت ار نآ زا جوزمم و طولخم و
و جاهنم و درک هنر ملسای تیونعم رد رمع
هب نید سابل رد و نید تروص هب ار دوخ تیور
و با جاهنم هک منیبی مانهلف .درک لیمحت مدرم

صاخذن اوذع هب ملء رد و هتفر نید زان اهن ایفس
هب و ،تسا ی قابرمع جاهنم ی لو درادن ی رادفرط
ی لاح بهذم ی نس درم کی هب ن اوتی من هجو چیه
تجد ؛ درادن ی عرش تیجد و ا جاهنم هک درک
سب و تسادخل و سر تنس و ادخباتک

ی رماس هبار و ا معیش ت ایاور رد هکناآ تلاء
نیمه ی ارب دناه درک هبیشتی سوم ترصد موق رد
،تیونعم رظن هطقن زان ی رماس هک تسا رمأ
هب ار لیئارسا ی نب و هومنی سوم نید رد فرصد
مکاد کی اهنند و ا . درکت و عد) هلاسوگ (لجدت ادابع
ربت سایر تب . دوبند دشاب ی رهاظ تموکد قنأش
زان شریثأت رایسب ی ونعم تسایر صخلاب مدرم
رد رتعیرس ار شبحاص و رتشید ی صاعم ریاس
مامت و دنکفایم کلاه و راوب و طوقس قطرو
همعط ار نیرید ی اهداهج و تادابع و تامحز
دنکی م ی وه قیرح

**یافلذ فارحنا و ریدغ هرابرد ی لازغ راتفگ
ی باختنا**

بیترت :ایا هکنیا هرابرد ی لازغ دمحم ماما
هب ای و تسا صذ هب ءافلذ تفلذ

دوخت باتک ز ا ه عبار قلاقم رد ،تسا تاریم
 می که اجنیدب دسری ما ت در ادی ثحب ن یملاعلا ژرسد
 دیوگ

رُیهامجا عمجا و ا ه هجو ة جحا ترقسا نکا
 و عیمجا ق افتابم ذریدغ موی فی ثیدحا ن تم ی اء
 هلاوم تنکنم» :ملس و هلا و هیلع الله ی لصل و قیوه
 دقلن سحا ابا ای کلا سخ ب سخ ب :رْمعل آقف «هلاوم ی لعف
 ةنموم و ن مؤمل کی لوم و ی لاوم ت حبصا
 ب اء آده دعبم م م ی کحت و ی ضر و میست آدهف
 دو ق و ، ةفلاخا دو م عمل مد و ، ةسایر لا ب ح ی و هلا
 ک اب تشا و ، ت ایار لا ة عقق ی فی و هلا ن آقفذ و ، دوئبلا
 ی و هلا س اکم هاقدر اصملا اج ت ف و ، لویخا م احدزا
 و م هر و هظ ء آرو ه و ذبنف ، ل و ل ا ف ل ا خلا ی لا او د اعف
 ۱. ن ور تشید ام س نبف لایق ا تم م هب اور تشا

و هلا و هیلع الله ی لصل الله ل و سر تام امل و
 لیزلا ض ایب و ةاودب ی نوتیا :هتافو ل بق ل آق ملس
 اهلق ح تسما ن م م ک رکذا و ، ر م ل ا ل اکشا م کذع
 ی دعب

لیق و - رُجهیا ه ن ا ف ل ج ر لا او عد :رْمعل آق
 ۲. و ذهد

دوخت هر چه ز ا باقد ، ن اهر ب و ت ج دن کیل
 ن یلمسم مامت ق افتا هب مظاعا و ن اگرزب و دنکفار ب
 ریدغ زور رد در او ثیددن تم رب دنا هدرک ع امجا
 ملس و هلا و هیلع الله ی لصل ادخل و سر هک م ذ
 بحاصد و بحاصد و ی لوم ن م هکی سک» :دومرف
 رایتخا بحاصد و ی لوم ی اء متسه و ا رایتخا
 نیرفا ه ب ه ب :ت فگ رمع ، ن آ ورید ه ب و «.تسوا

۱. ن ارمعل آ : ۳ هروسزا ، ۱۸۷ هیا

۲. یرجه ۱۳۸۵ هس ، فارشلا ف جلا ن امعنا ةعبطم «ن یملاعلا ژرسد»
 ۲۱ ص

حَبْصاً أَقْدَهُنِيَا رَهْ! نَسْحَطَا وَبَأَىٰ اوتَرَبْ نِيرْفَا
و نَم رَايْتَا بِحَاَصْ وَى لَوْم هَكِيلَاد رَدَى دَرَك
نَز رَه و نَمؤَم دَرَم رَه رَايْتَا بِحَاَصْ وَى لَوْم
!ي تَسَهَى اِهِنْمؤَم

تَسَا رَمَأ نِيَا هَبْ اَضْر مِيلَسْت، رَاتْفَگَنِيَا سِپْ
سِپَسِدْ .بِلَاطِي بَأ نَبِى لَع هَبْ تَسَا مَكْضِ يُوْفْتْ و
سَفْنَى اَوْه و لِيْم نَدَشْ بِلَاغْ، هِيضَقْ نِيَا لَابَنْدْ هَبْ
نَوْتَسْد لَمَد و ،تَسَايِرْ تَبْد تَهْجْ هَبْ ،هَرَأْمَأ
،گَرَزَبِى اَهْمِچِرِپْ نَتَشَارْفَارِبْ و نَتَسَبْ و ،تَفْلَاخْ
هَوَقْ نَدْمَأ رَد تَكْرَد و زَازَتَهَا هَبْ تَهْجْ هَبْ زِيْن و
و ،رِگَشَلْ ي اَهْمَأ نَدْرُوخْ مَهْدِى اَدَصْ رَد قَايْتَشَا
اَبِى زَا تَن اَبَسَا ي گَتْفَرُورْف مَهْرَد لِخَادَتْ و طَلَاتَخَا
،اَهْرَهَشْد نَدُوَشْگ و نَدْرَك حَتْف رَدِى زَاغْ نَادْرَم
تَسْمَرَسْد هَرَأْمَأ سَفْنَى اَوْه بَارَشْد مَاجَزَا اَر نَاشِيَا
نَامَه هَبْ اَتَا دَرَك

ار ق د و دنتشگزاب دودن یلوا و نیرید فلاخ
تایا و دهعو دندرک باترید دودن یاهرستشید
هلماعم ردقچ و ؛دنتخورف کدنا یاهد هبار یهلا
دناهدرک ی دب

و چون رسول خدا صلی الله علیه و آله و
سلم در آستانه مرگ قرار گرفت، قبل از رحلتش
فرمود: «دوات و سپیدی بیاورید برای آنکه اشکال
امر را از شما زایل کنم و برای شما بیان کنم که
مستحقّ خلافت پس از من کیست؟» عمر گفت:
این مردک را ول کنید که هجر می گوید و اختلاط
بهم رسانیده است - و یا آنکه بواسطه مرض سخن
نامعقول و هذیان می سراید - .»

باطم ق د هاتوکن انخسن یاردی لار غ مام
و .تسا هومنز شافار تقیقد و تساهدرک ادا ار
ی او ه لکرت نامهرثا رد مهفو و لکاردانیا هتبل
ماقم زان تشادرب تسد و ،تسایر تب و سفند
و دادغب هیمانظ هسردم تسایر و ی ماسلا اجد
ئاتفا و سیردت زایویند تسایر ی اهت مسم مامت
هقس اساسا ربی نید روما ن ت ف و ق تر و تو واضق و
ل از عنا ماشد رد ل اسد ه د ت دم هک تساهدوبی عفاشد
دودن طاب هیرش ی اهت ضایر هبار و هدرک رایتخا
تفلاخم هبار دودن سفن رهوج ،هومن هیفست ار
ی نامحر تا حفن زادامتسا و ی ناطیش سفن ی اه
ق د هبار و تشنگ تاموهوم زاهدیشخب لاج
زاهچنانچ .دیئارگ تقیقد هبار اجم زاه و تسویپ
مان هبار ی اهلسر تروصب هک دودن باتکی واطم
ریرحت ماشد زاش تشگزاب زاهدبل الاضلانم دقتما
تسادیبی بوخ هبار تساهومن

ادخ هار نادرمش شوک و ی عسد دنوادخ هتبل

انیف اودهاج نیدلا و ﴿ داقم هب و دراذگی مذعیاض ار
 هب زین و ¹. ﴿ن ینسحماً عملاً لله نإ و انلبس مْهیدنهنا
 ن مؤم وه و ی ثناً وَا رِکذ نِمَّ احِلاص لِمَع نَم ﴿ داقم
 اوناک ام ن سحاب مْهرجا مْهیز جنا و مْبیط تاید مْبیحناف
 و هداد ناشن اهنأ هب ار تداعس باههار ². ﴿ن و لمعی
 هب ار نانا شاداپ و دنکی م یربهر مبیط تاید هب
 دیامرفی م تیاندی هجو نیرتهب

و تسا هدوب ب هزم ی نس کشن و دبی لازغ

زا هکلب و رمع بتکم نارادفرط زا

---

¹ آیه ۶۹، از سوره ۲۹: عنکبوت: «و آن کسانی که درباره ما جهاد می‌کنند، ما را به راههای خودمان ایشان را راهنمایی می‌کنیم؛ و البته خداوند با نیکوکاران است».

² «آیه ۹۷، از سوره ۱۶: نحل» «هر کس عمل صالح انجام دهد چه مرد باشد و چه زن باشد، در حالی که مؤمن باشد، ما به حیات طیبه او را حیات می‌بخشیم و پاداش آنها را به بهترین وجهی از آنچه به جای آورده‌اند می‌دهیم».

غارچ، یئوج قق د هار ن کیلو، اهنا نیبصعتم
 تجاجز و تخور فار ب و ا لد قاکشم رد ار تیلو
 نودب و تخاسد لعشم، لعشم نیدب ار و اسفند
 طارصد رد و تفرگ شپرد ار عیشت هار کشد
 1. تشادرب ماگ تیلو

هّماء ناگرب و هعیش مظاعا زا هک ی ناسک دنادی می لاز غزا ار نیملاعلار سد

فراء رسفم میکد تّدحم هقیقه موحررم
 هر ابرد ی ناشاک ضیف نسحم ی لوم: ملسا ردقیلاء
 یّسد «مولعلا ءایحا» فینصت نیدرد: دیامرف و
 رس» باتکو، هشد هعیش رم عرخا رد ادعبو هدوب
 2. تسا هدرک فینصت ار «نیملاعلا

زا ی ضعب هتشون هب دیابند، دشد هتفگ هچنا زا

1 ی ضاق بتسا «نیملاعلا رس» باتک نیمه و اعیشت ی ارب لید نیرتهب
 ی لاز غ هک دنکی لقت «نینمؤملا سلجم» باتک رد یرتشوش الله روند
 سافنا تکر بز و درک تاقلام ی دهلا مء ی ضترم دیس اب بچ د هار رد
 تفگ و دشد صلاخ هعیش و تشگر بنست ب هدم زا و

** تفر و درک نامیا ضرع ام رب تسود

تفر و درک ناملسه ار یربگریپ

ار ی لاز غ تاقلام ی کم ندّمحم الله دبع و با لّوا دیهش: دیوگی م س پسو
 ی م لامتحا الله روند ی ضاق دوخ و بتسا هدرک بیدکت ی ضترم دیس اب
 ی ضر دیس رسپ دمحا و با ی ضترم فیرشد اب ی لاز غ تاقلام هک دهد
 «قناقلا قنارط» و «تأنجا تاضور» بحاص و دشاب هداقنا قاقنا
 تایدن و چو. دناه درک لقت «نینمؤملا سلجم» زا ار روکنم بلطم زین
 ۴۳۶ - ۳۵۵ نید ی دهلا مء تااید و یرجه ۵۰۵ - ۴۵۰ نید ی لاز غ
 هب زین و تسا ن کم ریغ ی دهلا مء اب ی لاز غ تاقلام انهلف تسا هدوب
 بیقت ی ضترم دیس زا دعب ی ضر دیس رسپ دمحا و با، ریثا ن با هتشون
 و ا درک توفی لاز غ دلوت زال بق لاس کی ۴۴۹ لاس رد و دشن بیولع
 ی هاشنامرک ی لء دّمحم اقا. دشاب هدرک تاقلام ی لاز غ اب دناوتی مذ مه
 ل اؤس هک ی سک خساپ رد «لضفلا عماوق» باتک رد ی ناهبهد دیحو رسپ
 و هکم هار رد ی ضترم دیس اب و هرظانم زا و هدرک ی لاز غ ل اوحا زا
 :تسا هتفگ، تسا هدیسرپ «نیملاعلا رس» باتک فیلات و وان دشد هعیش
 «ماوعلا قرصبت» باتک بحاص ی زار ی ضترم دیس اب ی لاز غ تاقلام»
 یولع ی ضترم دیس اب ی لاز غ هک دناه داد لامتحا ی ضعب و بتسا ی برع
 ن اقاخن امرف هب هک ی نیسد دیز ندّمحم ندّمحم: ۴۸۰ هسرد ل و تقم
 ص ات ۳۲۷ ص صّخلم) دشاب هدرک تاقلام دشد هتشک رهنا ءاروام
 (همانی لاز غ ۳۲۹

2. ۱ ص ۱، ج، ضیف «عاضیبا ءجحملا»

ز ا ر «نِیْمَلَعْلَا رَّس» باتکه هر صاعم نادنمشناد
 رب هولاء اریز^۱ بشاد ی تیاند دنادی مذی لازغ
 رکذ دوخته تشونرد هکار ی اهلاذا ز ا ی رایسب هکنا
 ی ضعب، تسال محمی اراد و هیجوت ل باق دندکی م
 ی مذ بوسحم داریا و لاکشا هجو چیهب اهنا ز ا
 و ی باتکن اوتی مذ داعبتسا درجم هب و درگ
 و تسنا فلؤم هکی صخش ز ا ر ی اهلسر ای
 باتک و مجارت و لاجر ن ن فزا هر بخلها و ناگرزب
 ی طرد ار ن آ بلاطم و دنادی م و ا ز ا ار ن آ ی سانش
 بتک رد ل اح هب ات فلؤم نامز ز ا نامز لو ط
 درک راکنای دناه درک ل قند دوخ

«نِیْمَلَعْلَا رَّس» باتکه هکی ناسک هلمج ز ا
 نازیم» رد ی بهذ دناه تسناد ی لازغ ز ا ار
 ناسل» رد ی نلاقسء رجذ ن با و^۲، «ل ادتعلا
 ص اوخذ ه ر کذت» رد ی زوَج ن با طیس و^۳، «ن ازیما
 تغللا بادآ» رد ن ادیز ی جرُج و^۴ «تَمْلَا
 رد ی ناشاک ضیف ن سحُم لَام و^۵، «تَیْبِرَعْلَا
 ی سلجم رقاب دمحم هملاء و^۶، «عاضیبا ءجَحْمَا
 ی نیما ن یسحطا دبع تَم لَاع و^۷، «راونلا ا راحب» رد

^۱ و ی بهنم و ی بدا راکفا و دناقء و راثا و ل اح حرش «همان ی لازغ»
 ی سوط ی لازغ دمحا ن ب دمحم ن ب دمحم دماد و با ماما ی نافر ع و ی فسلف
 ۲۷۴ ص ات ۲۷۲ ص، ی نامهن یدلا ل لاج داتسا فینصت و فیلات
^۲ «نِیْمَلَعْلَا رَّس» باتکی فی لازغلا دماد و با لاق، ۵۰۰ ص، ۱ ج
 بخلا - ح ابص ن ب نسحطا ءصق تدهاشد
^۳ بخلا - «نِیْمَلَعْلَا رَّس» باتکی فی لازغلا دماد و با لاق و، ۲۱۵ ص
^۴ ام فشک و نِیْمَلَعْلَا رَّس» باتکی فی لازغلا دماد و با رکذ و ۳۶ ص
 بخلا - «نیرادلا ی ف
^۵ فشک و نِیْمَلَعْلَا رَّس» ۱۰ - ی لازغ ی اهباتک هلمج ز ا ۹۸ ص، ۳ ج
 تبتمکلا ی ف تیطخ هخسن هنم - تامو کحلا ماظنی ف ت حید «نیرادلا ی ف ام
 ن یلرب تبتکم ی ف هخسن و تیویدخلا

^۶ و بهنملا ی ماء آیدلا فینصت نید ناک دماد ابنا، ۱ ص، ۱ ج
 هر هظا امک، هر مع رخاوا ی ف ءداعسلا هذ ه الله هقرز امنا و ؛ دعب عبشت مل
 ی لبسحطا ی زو جلا ن با هب دهش و نِیْمَلَعْلَا رَّس ی مسملا هباتکی ف
^۷ طبع کمپانی ج ۹، ص ۲۳۶: و النعم ما قال الغزالی فی «کتاب سر

«نِیْمَلَعْلَا رَّسِد» باتک همدقم رد و ^۱ «رِیْدَعْلَا» رد
 هک ی ناسک ز ا: دیوگ ^۲ ی نسد ی نَابَطَابَط، ف ج ن ع ب ط
 : د ن ا ه د ا د ت ب س ن ی ل ا ز غ ه ب ا ر «نِیْمَلَعْلَا رَّسِد» باتک
 ، «نِیْنَمُوْمُلَا سُلَا جَم» رد ی ر نَسْت ا ل ل ه ر و ن ی ض ا ق
 ا م ی ف ی ن ا ث ق ق ح م ی ک ر ک ی ل ا ع ل ا د ب ع ن ب ی ل ع خ ی ش و
 «ی ف ا و ل ا» بُ ح ا ص ض ی ف ن س ح م ی ل و م و ، ه ن ع ل ق ن
 م ل ا ع و . ت س ا «نِیْر حَبَلَا ع م ج م» رد ی ح ی ر ط و
 ف ا ح ت ل ا « و «س و ر ع ل ا ج ا ت» رد : د ی و گ ی ن ا ر ه ط
 ه د ا د ت ب س ن ی ل ا ز غ ه ب ا ر ن آ ز ی ن «ع ا ی د ل ا ح ر ش ی ف
 د ن ا ^۳

و ه ح ل ط ، ت س ا ی ر ت ب د ه ک ی ن ا ج ر د ی ر ا ب
 د ر گ ا ب ا ت ه د ی ن ا ز غ ل ن ا ش خ ر د ق ب ا و س ن آ ا ب ا ر ر ی ب ز
 و ه د ر ک ت ع ی ب ض ق ن ، ی گ ن ج د ر م ر ف ن ر ا ز ه ن د ر و آ
 ا ب ، ن ا ک م ا م ل ا ع ی ل ا و ی ل و ن ا ن م و م ر ی م ا ی و ر ه ب
 ت ی ا م د و ی ر ا د ف ر ط و و ا ل ا و ح ا ه ب ت ف ر ع م و م ل ع
 ز ا د ع ب و ا ل ل ه ل و س ر ت ا ی د ل ی و ط ن ا ر و د ر د و ا ز ا
 ا ر ف ع ض ت س م و ه ر ا چ ی ب د ر م و د ن ش ک ب ر ی ش م ش ، ن آ
 ه ک ن آ ا ب ، ی ل ع ل ت ق و ن ا م ث ع ت ی م و ل ظ م ا ه ت ا ه ب
 د ن د و ب و ا ن د ش ه ت ش ک ن ا ر ا د م د ر س ز ا ن ا ش د و خ
 ه ک ن ی خ ی ش ل ا ث م ا ز ا ، د ن ز ی ر ب ا ه ن و خ ه د و م ن ک ی ر ح ت
 ب ل ا ط ی ب ا ن ب ی ل ع ی ش م ط خ ا ب ن ا ش ت ف ل ا خ م ق ب ا و س

العالمین».

^۱ د ق ف ی ل ا ز غ ل ا ی ل ا ب ا ت ک ل ا ت ب س ن ی ف ک ش ل ا : ی ق ر و ا ب ۳۹۱ ص ۱، ج
 ح ا ب ص ن ب ن س ح ل ا ت م ج ر ت ی ف «ل ا د ت ع ل ا ن ا ر ی م س ی ف ی ب ه ن ل ا ه ی ل ع ص ن
 ی ف ی ز و ج ل ا ن ب ا ط ب س ا ه ب ح ر ص و ؛ ه ت ص ق ه ن ع ل ق ن ی و ی ل ی ع ا م س ل ا
 ر و ک ذ م ل ا م ل ا ک ل ا ن م ا ر ط ش و ۳۶ ص ق ر ذ ک ن ت ل ا

^۲ م و ل ع ل ا ر ح ب ق د ا ص د ت م ح م د ی س د

^۳ ه ک ت س ا ه د ر و آ ه ح ف ص ن ی م ه ر د ز ی ن و . ۱۶۸ ص ۱۲، ج «ت ع ی ر ن ل ا»
 خ ی ش ل ا ، ی ب ق ع و ا ی ن د ت ق ی ق د ر د ، ت س ه ز ی ن ی ر گ ی د «نِیْمَلَعْلَا رَّسِد» باتک
 ض ا ی ر « ر د و ، ی ن ا ه ب خ ی ش د ر گ ا ش ی ل ی د ی ی ح ی ن ب ا ل ل ه ت م ع ن ر س ف م ل ا ه ی ق ف ل ا
 د خ ا ی ل ا ز غ ف ی ل ا ت «نِیْمَلَعْلَا رَّسِد» ز ا ا ر ب ا ت ک ن ی ا م س ا : د ی و گ «ع ا م ل ع ل ا
 ت س ا ه د ر ک

الله لوسر نامز رد و رمأ لوأ زا ماسلا هیلع
 دود دهاوخذ بآجعتی اج ،تسا هدود دوهشم
 هنوگنیا تسایر عیشت بتکم هک تسنیا
 یلو هبرصحنم ار تماماً و دنادی ماردار دارفأ
 هدمأ نوریدتسایر تب و سفذی او هزا موصعم
 عقاونتم و قّ دس اسار بر روما همه ات دنادی م
 دریدپق قّحت

،دشاب رتشیب هچ ره ناسنا شناد و ماع
 دشابر تشیب هچ ره و اق باوس و رتی فتحم و ای او ه
 اجنیا رد .تسا رتفیرظ و رتفیظا و اسفند ناکم
 و عرش ظفد بوجو و نید هب کمک هار زا سفند
 می و لجماسا هضیب ظفد و نادنمتسم و ارق قّ د
 و ،دنکی م بصدّ ار یاع قّ د نید مان هب و ،دیآ
 زا ار کدف ،نیکاسم و ارق قّ د زا تیمدش شوپ رد
 عامتجا ظفدی ارب و ،دریگی م ادخلوسر هعضب
 رد نایم ار ار هز و دنکشی م ار هناد رد نیلمسم
 طقس و دتفیید نیمزی و ربات درشفی م راوید و
 ظفد سابل رد و نید مان هب همه آهنیا .دنک نینج
 .تسا هتفرگ تروص ادخباتک و عرش و نوناق
 و تایدعت و اهمتس و ،قوقد فالاتا نآ لابند هب
 ندش باریس و تیلو هب مدرم هماع ل صومدع
 نآ رد هچ تیونعم راو خشبأ و تاید هعیرش زا
 ی نب و هیما ی نب تنطلس نارود رد هچ و نامز
 نآ رثا رد همه و همه نآ زا دعب هچ و ،سآبع
 ماکد هتسویپ نآ ورید هب هک تسا نیشیب فارحنا
 و دندش طلسم مدرم رب رباچ ءارما و ملاظ
 ناج و نوخزا و ،هدیرب ار اهنأ ی تاید گر هاش
 و هناد و ماعط دوخی ارب اهنأ سوماند و لام و
 دندرک هیئت هاگراب

ار نیخیش تنس ماسلا هیاء نیموما ریما
دنکی م در

هدومذ طولخم دوخ جاهنم ابار نید، نیخیش
همشچرس زا ار فیطلاب آ و

مدرم به دوخ نایر جریسم رد ار نا و دولاً لگ
دوخ سفزی او هاب دولاً رابغی او هو ، دندیناماشا
أما . دنتخاس دولاً مدرم مامشتسا یارب ار
،تسا میقتسم ساطبقه که ماسلا هیلع ن انمو مریمأ
ی تدو دنکی منذر و اجتر بمایپ تنس و ادخ باتک زا
ذافتسا و تموکد دادعای یارب یرهاظ راتفگ رد
:دیوگی مذمه بیروت و وطهب ، هر بابج ی دیأ زانآ
دبع باو جرد و ا . منادی م ربتم ار نیخیش تنس
طرش بهت عبید و از اتساوخه که فوع بن محرلا
تنس و ادخل و سر تنس و ادخ باتک به ل مع
و ادخ باتک به طقف : دومرفأ حیر صد ریگ بن یخیش
رد . مدوخ بهی رظن و داهتجا و ادخل و سر تنس
تنس ربنآ هیأ ن و چ تشدگ تسایر زا اجنیا
زین و . تسال طابن ایند نیا و ، هدش هداهدن یخیش
نآ که دنک طرش اتساوخن محرلا دبع ن و چ
رارقم مدرم ربتموکد رد ار مشاهی نب ترضح
ره مدوخ رظن بهنم : دومرف و درکنل و بق ، دهند
مشاهی نبزا ، مروای م را کرسر بدشابق یلا ار که
. مشاهی نب ریغ ای دشاب

دُبَعٌ دَخَا مُمٌ : تساهروای یرونیق تبیتقن با
نأ رَمُعِ طُرْشِیْ لَعِ كُعِیَابَا : هَلْ لَأَقْفِیْ لَعِ دِیْبِنِ مَحْرَلَا
! سَأَنَلَا بِأَقْرِیْ لَعِ مِشَاهِیْ نَبْنِ مَآدَحَالِ عَجَتِ
أَهْتَعَطَقَ إِذَا أَذْهَلَا وَ كَلَامَا : كَلِذْ دَعِیْ لَعِ لَأَقْفِ
تُحِیدِ دِمَحْمِ مَمَلَا دَاهْتَجَلَا ی لَعِ نَأَفِ !؟ ی قُدْعِیْ فِ
ی نَبِیْ فَنَاكَا ، أَهْبُ تُنَعْتَسَا هَنَامَلَا وَ هَوُقَلَا تُمَاعِ
ی تَدِ اللّهِ وَ لَا : نِ مَحْرَلَا دُبَعِ لَأَقِ ! مِهْرِیْغِ وَ أَمِشَاهِ
. أَدْبَا هِ كِیْطَعَا لِ اللّهِ وَ : ی لَعِ لَأَقِ . طُرْشَلَا أَذْهَى نِیْطَعْتِ
¹ . هِدْنِعِ نِمِ أَوْ مَأَقْفُ هَكَرَتَفِ

¹ ۲۵ ص «تسایسلا و تماملا»

تفرگ اری لعتسدن محرّلاً دبءس پسو»
اب ،تفلاخ رب منکیم تعیب و تاب :تفگ وا هب و
ی نب زا کیچیه هک تسا هومنز رمع هک ی طرش
!ی نادرگن مدرم رب ریما ار مشاه
هلأسم نیا هب ارت :تفگ وا خساپرد ی لء
نم دهع رب ار تهعت نیا ی هاوخی م هک راکچ
دمحم تّمّا ی ارب هک تسا نم هفیظو !؟ی راذگ
هک اجره و مرادل و ذیم ار دوخش شوک و ی عس
تفاعتسان ادب تسا تردق و تناماً اجناً رد منادب
ریغ رد هاوخ و دشاب مشاه ی نب رد هاوخ ،میوج
تفلاخ هب :ادخ هب دنگوس :تفگن محرّلاً دبء .ن آ
ی لء !ی نکبن م ابار طرشن نیا هکنأ رگم ی سری من
!ادخ هب دنگوس :تفگ

و .دومذ مهاوخذ وتی ارب ی دتهعت نینچ ادبأ
 دز نزا و درک اهر ار ی اءن محرلا دبع نیار باند
 «.دنتساخر ب ی اء

هیضق زا سپ دنکی م لقذ هبیتق نیا نینچمه و
 ن ایفوک ی ارب ملاسلا هیلع نینمؤماریمأ هک نی مکد
 ضیرحت هیواعم اب داهج هب ار اهنأ و دندناوخذ هبطخ
 زا کیر هب نم :دنتفگ هبطخ نیب رد ،دندرکی م
 و دسیونب ی اهماذ هک منکی م رمأ امشلابق ی اسور
 دنچ دوخ هلیبق رد هک دنک تبث نآ رد و دهدب نم هب
 لائقه لحر م هب هک نادنزر فزا و دراد وجگنج درم
 و ناملاغ زا زین و ،دننک گنج دنناوتی م و هدیسر
 رد نم ات دیهذب ار اهماذ نیا !؟ دراد ردقچ نایلاوم
 هک ی اهلیبق سیئر نیلوا .الله عاشد نیا منک رظن نآ
 و دوب ی نادمه سیقن بوعسد درک تباجا و تساخرب
 فارشا و ی اءن برجد و متادن ب ی اءن و ازا سپ
 دندرک زاربا ار دوخت عاطا و میلست همه و ،لیابق
 دش هیعتی رگشلا و

نینمؤماریمأ اب تعیب زای معثذ درم عانتما نخیشت نس طرش اب رگم

ات ،دهدی م همادا ار بلطم ،هبیتق نیا دعب
 و ،اضرلا و میلستلا ی اءن هوعیابف :دیوگی م هکنیا
 هیلع الله ی لصد هلو سر هئس و الله بباتک مهیلع طرش
 :ی اءن هلا لاقف معثذ نم لجر هعاجف ،ملس و)هلا و
 نکا و !لا :ل اءن !هیند هئس و الله بباتک ی اءن عیاب
 و رکی بیا هئس و هیند هئس و الله بباتک ی اءن کوعیابا
 رمع و رکی بیا هئس لخدیا م و :ی اءن لاقف .رمع
 قحلاب نیلماع اناذ امنا ؟هیند هئس و الله بباتک عم
 ،رمع و رکی بیا هئس لا ی معثذلا ی باف .لامع ثید
 هیند هئس و الله بباتک ی اءن لا اوعیابید نآ ی اءن ی با و
 .ملس و)هلا و (هیلع الله ی لصد

لَا، لَا: لَأَقْ؟ عِيَابُتْ: مِيءَ سَحَا تُشِيدُ هَلْ لَأَقْفِ
يَنَّاكَلِ اللهُ وَ أَمَا: يَأَعُ هَلْ لَأَقْفِ! كَلَا تُتْرَكُ ذَا مِ يَأَعِ
يَأِيْخُ رِفَاوَحِبِ يَنَّاكَ وَ مَنْتِفِلَا هَذِهِ يَأِيْ فِتْرَفَذْ ذَقِبِ
مَوِيْدِ لَتُقْفِ جِرَاوَحْلَابِ قِحْلَفِ! كِهَجْوِ تَخَدَشْ ذَقِ
يَنَاوْرُهَنَّا

ذَقِ، مَلَايْتَفِ يَنَاوْرُهَنَّا لَأَوِيْدِ هُتْيَارَفِ: مَهْصَبَقِ لَأَقِ
هَبِ تَلْتَمِ وَ، هُئَسَارِ تَخَدَشْ وَ، مَهْجَوِ لِيْخَا تَأَطُو
أَمْ! يَنَسَحَا يَأِيْ بَأُرْدِ لَلِهُ: تُتْلَقِ وَ يَأَعِ لَوَقِ، تُتْرَكْ ذَقِ
¹ كَلِذَكَ نَأَاكَ لَأَا عِيْ شَبِ طَقْ هَيْتَقَشْ كِرَّحِ

يَأَسُوْرِ وَ نَأَاكَرْزِبِ وَ فَاَرْشَأِ نَأَسِ پِ»
تَعْيِيْدِ يَأَعِ اَبَاتِيَاضِرِ وَ مِيْلِسْتَا بِلِيَا بَقِ

¹ ۱۲۳ ص «مَسَائِلَا وَ مَمَامِلَا»

لوسر تَنَسِد و اذخباتک هبل معی لع و دندرک
 طرشدن اشیا ربار ملس و هلا و هیلع الله ی لص اذخ
 ی لع و ادما مَعْتُذ هلیبق زا ی درمل بادن یارد. درک
 تَنَسِد و اذخباتک ربار نک تعیب: تفگ و ا هب
 منکی م تعیب و تابن من کیلو. هذ: تفگ. شربمغیب
 تَنَسِد و شربمغیب تَنَسِد و اذخباتک طرشد هب
 و رکبواباً تَنَسِد: تفگ و ا هب ی لع. رمع و رکبواباً
 ی منزل خاد شربمغیب تَنَسِد و اذخباتک ا هب رمع
 دندوب قح هبل ماع رفذ و درمع و رکبواباً! دوشد
 زا ی مَعْتُذ درم. دندرکی م قح هبل مع هک ی تقو
 و رکبواباً تَنَسِد طرشد هب رگم درک عانتما تعیب
 ، دنک تعیب ی لع ا هب و ا هک درک ایا زین ی لع و ، رمع
 هیلع الله ی لص شربمایپ تَنَسِد و اذخباتک ربار رگم
 .ملس و هلا و

مدوخ طرشد ربار ی مَعْتُذ درم نآ نوچ و
 ؟ ی نکیم تعیب: تفگ و ا هب ی لع تشاد تبظاوم
 !م تفگ و تی ا ربه کی طرشدن امه ربار رگم! هذ: تفگ
 دشاب هاگآ: تفگ و ا هب ی لع ل بادن یارد
 هنتفن یارد هک منیبی م ار و ت ایوگ اذخ هب دنگوس
 ی م لمعب ی ریگولج و ی نکیم ضار عا ام زا
 ن اروتس ی اهمس هک ار و ت منیبی م ایوگ و! یروا
 قَحْلُم درم نآ. تساهتسکش ار و ت هرچن م رگشلا
 دشهتشکن اورهذ زور رد و دش جراوخ هب

ن اورهذ زور رد ار و انم: دیوگ هصیب
 هرچن ابسا و هداثفا نیمز یور هب هتشک هک میدید
 ار و ا و دناهتفاکش ار شرس و دناهذز دگلا ار و ا

1 ن یفص و ل مَج گنجر د هک تسای مَعْتُذ دادش ی با ن بة تعیبیر ، درم نآ
 و اذخ مَض ا ب - مَعْتُذ و . تشاد روضد ماسلا هیلع نینمؤملاریم ا ب
 هدیمان هلیبق نآ ی ایند مان هب هک تسای اهلیبق مان - نیع ح ت ف و اذخ نوکس
 دناهذش

دماً م‌دایه‌بی ل‌ع‌ر‌ات‌ف‌گ . د‌ن‌ا‌ه‌د‌ر‌ک‌ه‌ع‌ط‌ق‌ه‌ع‌ط‌ق‌ و‌ ه‌ل‌ئ‌م
ا‌ر‌ د‌و‌خ‌ن‌ا‌ی‌ا‌پ‌ی‌ب‌ت‌م‌ح‌ر‌ د‌ن‌و‌ا‌د‌خ : م‌ت‌ف‌گ‌ د‌و‌خ‌ا‌ب‌ و
ب‌ا‌و‌د‌ت‌ق‌و‌چ‌ی‌ه‌ن‌س‌ح‌ل‌ا‌ و‌ب‌ا‌ ، د‌ز‌ی‌ر‌ب‌ن‌س‌ح‌ل‌ا‌ و‌ب‌ا‌ ر‌ب‌
ه‌د‌ر‌و‌ا‌ی‌ن‌د‌ت‌ک‌ر‌ح‌ه‌ب‌ی‌ن‌خ‌س‌د‌ی‌ا‌د‌ا‌ی‌ا‌ر‌ب‌ا‌ر‌ د‌و‌خ
«ت‌س‌ا‌ه‌د‌ش‌ر‌و‌ط‌ن‌ا‌م‌ه‌ل‌ا‌ت‌س‌ا‌

ب‌ا‌ح‌ص‌ا‌ا‌ب‌م‌ل‌ا‌س‌ل‌ا‌ه‌ی‌ل‌ع‌ن‌ی‌ن‌م‌ؤ‌م‌ل‌ا‌ر‌ی‌م‌ا‌
ا‌ه‌ن‌ا‌ش‌ش‌و‌ک‌ و‌ م‌ا‌م‌ت‌ه‌ا‌ه‌ن‌ا‌گ‌ی‌ ، ر‌م‌ا‌ و‌د‌ب‌ز‌ا‌ش‌ی‌ا‌ف‌و‌ا‌ب‌
ر‌ه‌ع‌ف‌ر‌ و‌ ر‌ب‌م‌ا‌ی‌پ‌ت‌ن‌س‌ و‌ن‌آ‌ر‌ق‌ن‌و‌ن‌ا‌ق‌ی‌ر‌ا‌ر‌ق‌ر‌ب‌ر‌د‌
و‌ت‌ف‌ر‌گ‌ی‌م‌ت‌ر‌و‌ص‌ه‌ک‌د‌و‌ب‌ی‌ل‌ی‌د‌ب‌ت‌ و‌ ر‌ب‌ی‌غ‌ت‌ه‌ن‌و‌گ‌
ه‌ب‌ه‌ک‌د‌و‌ب‌ی‌م‌ت‌س‌ و‌ی‌د‌ع‌ت‌ر‌ه‌ا‌ب‌ه‌ع‌ف‌ا‌د‌م‌ و‌ ه‌ز‌ر‌ا‌ب‌م‌
ن‌آ‌ا‌ج‌ه‌ن‌م‌ و‌ ه‌ر‌ی‌س‌ر‌د‌ر‌گ‌ا‌ت‌س‌ر‌د‌ .ت‌س‌و‌ی‌پ‌ع‌و‌ق‌و‌
و‌ج‌ا‌ه‌ن‌م‌س‌پ‌س‌د‌ و‌ م‌ی‌ر‌گ‌ن‌ب‌ت‌ق‌د‌ر‌ظ‌ن‌ا‌ب‌ت‌ر‌ض‌ح‌
ه‌ر‌ی‌س‌د‌

میر و آی متسدب مینیبب ار تر ضدن آ باحصاً
 ی مذ دوبذی لء ج اهنم ی ارادی سکرگا لأوصا هک
 و هاوخ و دریگ رارق و باحصاً وزج تسناوت
 ن آ تلصاً و تیونعم وّج و دشیم دُرط هاوخاند
 رد ار ی درف نینچ شیعقاو ن اورید و تر ضد
 :دومرفی مّ ارارک تر ضدن آ . تفریذپی مذ دوخ
 هار نیارد و ، لءدی رارقرب و تسادخامدوصقم
 زا ریغی فده ام . دسرب ام لجا ات مینکی م شلات
 میتسین مّ دقت و تسایر راطتنا رد ام ، میرادنیا

دهاجم و نیتسار رای ن آ ی رافع رّ ذوباً
 لوسر ردقلا لیلج و میظعی باحصان آ و ، هوتسند
 هیواعم ملاظم رباربرد ماشد رد هنت کپی ، ی مارگ
 هب هجنکش و رجز ابار والاسرازا سپ و داتسیا
 در مشربار و ملاظم نامثع رباربرد اهنت ، هیندم

:میظع مّ جنم و ریبک تّ دحم و لیلج جّ روم
 هب ار رّ ذوباً دیعبت «ب هذلا جورم» رد ی دو عسم
 زانامثع هک تسا هتفگ و تسا هتشداد موقرم هدبّر
 ی لء :هک تسا هتفگ و ؛ تسا هدرک عنمی و تعیاشم
 و رفعجنب اللهدبع و لیع و ملاسلا مهیلع نینسد و
 رب تعیاشم نیا و . دندرک تعیاشم و ازارسایر اّمع
 ، ی لء عَجَرَ اَمْلَفَ :دیوگ هکذا ات دمانارگ نامثع
 ن اَبْضَغَ لَکِ یاءن ینمؤماریمآ ن ا :اولاقفُس اَنلأ هَلْبَقْتَسَا
مَجْلَلَا ی لء لَیْخَلَا بَاضَغَ :ی لء لاقف ، رّ ذ ابأ ل عییشتل

1

، تشگزاب رّ ذ و با تعیاشم زای لء نوچ»
 نینمؤماریمآ :دنتفگ هدرک لابقتسار و مدرم
 هدمذ رّ ذ و با زاکه کی تعیاشم تلّع هب و تربن نامثع

¹ ص ۲، ج ۱، رجه ۱۳۶۷ هس داعسلأ تعبطم عبط «ب هذلا جورم
 ۳۵۰.

تسا هدرک بضغ: تفگی لء! تسا کابضغ یا
ی نعی «. دوزخ یا هم اجا رب نابسا بضغ دننامه
تسا رمثو هجیتندی پوا بضغ

دنکی م رادید ار نامثء هاگنابش رد نوچ و
ملاسلا هیاء نینمؤماریمأ هب لأصفم نامثء
رماً ارچ: دیوگی م نامثء هلمج زا؛ دراد ضارتعا
! ما هدرک کذر: دیامرفی م ترضد!؟ یا هدرک کذر ار م
نم: هک تسا هدشن غلابا وت هب ایأ: دیوگی م نامثء
ی هذوات عیاشم زا و رذوبأ اب تاقلام زا ار مدرم
املک واً: دیامرفی م ترضد؟ ما هدرک

ی فِ قَحَا وَ لِلّٰهِ عَاطِی رَدِّ عِیْ شَد نِمِ هِبِ اَنْتَرَمَا
1! لَعَفْتَا لِ لِلّٰهِ هِبِ! كَرَمَا هِبِ اَنْعَبْتَا هِبِ فَلَاحِ

ام و ،ی نکر ما ام هب هک ار هچ ره و ت ایآ»

ن آ فلاخرد ار قحذا یورید و دنوادخت عاطا
ار و تر ما تعبایم یزیچ ن آ رد دیاب ام ایآ منیب
درک میهاوخذن یچ ادخ دنکوس؟ مینکب تعبایم
ن امثع هب ادخلوسر باحصا زا رفته همان
وا ی اهدعت هرابرد

لها و نیخروم: دیوگی میرونید تبیتقن با
باحصا زا یعامج: هک دنهتفگ نینچ قیقحت
دندش عمج م ه اب - ماسلا و قلاصلا هیلع - ربمغیب
فلاخرد ن امثع هچنآ ن آ رد هک دنتشوندی امان و
ش دوزا لبقه فیلخود تنس و ادخلوسر تنس
هکنا هلمج زا ؛ دندوب هدرک رکذ ،دوب هدرک لمع
ادخلوسر و ادخ قحذا ن آ رد هک ار اقیرفأس مخ
اجکی ،نیکاسم و ی ماتید و ی برقلا یوز دنناشیا زا و
رد هک ی تازواجت و ²، تسا هدیشخب مکدن اورم هب
هناختفه هکنیا ی تد ،تسا هدرک اهناختناس
هدرک انب ش دوزا یارب هیندم رد هک دنهدرمش
هناختکی و ،هناختش اجوزا یارب هناختکی: تسا
زا رفته و دنیا زا ریغ و ،هشئاع شرختد یارب
ن اورم هک ی ناهرصق و .دوزن ارتخد و دوزلها

1. 351 ص 2، ج 1، 1367 هسده عاسلا تعبطم «ب هذا جورم»
2. تسا هروا 148 ص 6، ج 6، دیدحای با نبا «هغلابلا جهن» حرشرد
فانم دبع ندس مش دبع ندب قیما ندب صاعلا ی با ندب مکدن ندب اورم: هک
تشد الله لوسر تلحر تقور و دش دلوتمه ترجمه زا مؤدل لاسرد
هک دنیوگ و دندرک دیعبت فئات هب ادخلوسر ار مکد شرید .دوب هلاس
دوب هیدند ار ادخلوسر و هدوب ی لاسدرخ لفظ نامز ن آ رد ن اورم
شرسپ و ار وا نامثع ،نامثع تفلاخ نامز ات دوب فئات رد مکد
ن اورم و ،درپس اهنادب ار دوز روما و دینادرگزاب هیندم هب ار ن اورم
نامثع یومع صاعلا ی با ندب مکد .دوب نامثع هراک همه ناوج هزات
مکد .تسا بولقلا قفلوم زا و دش ناملمس هکم حتف زور رد هک تسا
تفر ایند زا نامثع ندش هتسک زا لبقه مام دنچ

جراخم و تسانه تخاسد دوزی ارب بَشَخ ی ذرد
الله لوسرل و لله شفرصم هک سمز ارن آن
و یراد الامعاً ندرتسگ و ؛تسا هومذ ،تسا
و دوزل هانایمرد ار اهیرادناتسا و اهیرادنمرف
رمت هب هزات هک هیما ی نبزا دوزی اهومع رسپ
ربمغیپ اب هک دنتسه ی سروند ناناوج و هدیسر
یریبت زین روما نایرجرد و هتشادن تبخص
هفوکرد هبقع نبدیلو :واریمأ زا هچنأ و ؛دنرادن
تشاد ار هفوک تراما هکی تقورد هک داتفا قافتا
راهچ مدرم ی ارب ار حبص زامذی تسم ل ادر
امشرگا :تفگ مدرم هبن آزا سپو دناوخت عکر
امش ی ارب مهنیا زارتشید دیراد تسود

؛مناوخی م هت عکر راهچ زارتشید ،مناوخب
و درکنی راج و ارب دد ،علاطاً زاسپ نامثع و
راصنا و نیرجاهم و ؛تخادنایم ریخات هتسویپ
هدافتسا یراک چیه ی ارب اهنأ زا و تشاذگرانک ار
رکف و درکی مذ تروشم ناشیا اب و درکی مذ
و ؛دیدیم اهنأ اب تروشم زای نغتمه ارش دوز
دوزی شاوم ماگقرغ ار هنیدم فارطأ ی اهنیمز
ی شاوم ندنارچ زا هدافتسا زا ار مدرم هداد رارق
قوقد و هفیظو و هیرهشو ؛درکی م عنم ناشدوخ
هدرک نیعم هنیدم ردی ماوقا ی ارب یرمتسم ی اها
هولصلا هیلع - ربمایپ اب تبخصه تقباس هذ هک دوب
عافد ماسا ظفد ی ارب هذ و دنتشاد ار - ماسلا و
ی م داهج ماسا ترصد ی ارب هذ و دندرکی م
رب هولع ار هنایزات و قلاشلامعتسا و ؛دندومذ
هک دوب ی سک نیلوا و ا هک اریز ،نارزیخ بوچ
هفیلخ ود نکیلو دزی م قلاشل ارب ار مدرم تشپ
ی م (ماتوک هنایزات) هرد و نارزیخ اب طقف نیشید

دندز

مکش ش نارایتسد و نامثع ندرک هراپ و ندر

ار رسای رامع

ن امیپ م هر گیدمه اب همانیا ن تشونزا سپو
رفذ هد ناشیا و . دندب نامثع تسد هرا نا هک دندش
روضد همانیا ن ایرج رد هکی ناسکزا و . دندوب
و . دندوب دوساً نب دادقم و رسای نب رامع دنتشاد
دندب نامثع تسد هرا همان هک دندش ج راخ نوچ
و دندومنی نهنپ رد ن دش ادج هرا عورش کی کی
و دنتفر کی گمه ، دندوب هداد رامع تسدب ار همان
هرا دیسر ات داد همداد دوز هرا هرا و دنام اهنت رامع
ن نامثع هناخ

وا و ، تساوخ ل و خذ نذا ن نامثع زا رامع
، دوب درس او ه هکی زور رد ، داد ل و خذ هرا جا
مکد نب ن اورم ن نامثع دز ن رد و دش ل خاد رامع
داد وا هرا همان و ؛ دندوب هیما نیبزا والها و
همانیا وت : تفگ و دناوخ ار همان نامثع
ریغ : تفگ نامثع ! یرآ : تفگ رامع ؟ نی تشون ار
اب : تفگ رامع ! ؟ تسا ه دوب هار مه وت اب هک ، وتزا
توسط سرتزا هار رد هک دندوب رفذ نیدنچ نم
نی ناسک هچ ناشیا : تفگ نامثع ! دندش ادج وت
مربی مذ ار اهنا مان نم : تفگ رامع ! ؟ دنتسه
نینچ اهنا نایم رد هنوگچ وت سپ : تفگ نامثع
ن انموم ریما یا : تفگ ن اورم ! ؟ نی تشاد نی تارج
رب ار مدرم (رامع نی نعید) هر هچ هایسد ملاغ نیا
نی شکب ار وا وترگا و ؛ تسا هدرکی رجم وت هیلع
نوچ هک ، دوب دهاوخ ن ار گید نی ارب تربع سرد
دندکزار کتار وال مع دنروا دای هرا وا
و دندز ار وا . دینزب ار وا : تفگ نامثع

ش مکش ات دزی م ار رأمع اهنا آبش دو خم هن امثع
ار وا دسج . دش شوهید رأمع و دندرک هر اپ ار
ات دندیشک نیمز یور

دنتخادنا هئاخرد

هلا و هلاء الله لى لصد ر بمغيب هجوز : هملمسّم
مّال زئم) دوخل زئمرد ار وا اتداد روتسد مّلسد و
ونب هلبق ابا ناميب م هر اّمع نوچ و .دندروآ (هملمس
دندش لك انمشخ نامثع رب هر يعّم ونب ،دوب هر يعّم
نوريب ل زئم زا رهظ زامذى ارب نامثع هكنيمه
ار وا هار رسد ،هر يعّم نب ديلى نب ماشه ،تفر
،تبرض نيا زارگا ادخ هب دنگوس :تفگ و تفرگ
هياى نب زار اى گرزب درم نم ،دريمب ر اّمع
.تسين اجنآ وت :تفگ نامثع .تشك مهاوخ

رد لى اء ديد ،دمآ دجسم هب نامثع س پس
لامتسد و دنكى درد تّتش هب ش رسد ؛تسا دجسم
وبأ لى ا ادخ هب دنگوس :تفگ نامثع .تسا هتسب
مشاب هتشاد ار وت گرم لوزرا آيا منادى مدن سحا
وت رگا ادخ هب دنگوس !؟ار وت لى گدنز لوزرا اى
وت ريغ لى ارب وت زاسپ مرادنت سود نم لى ريمب
و .مبايى من لى سك وت دننامه نوچ !مشاب هدنز
وت هك مبايى م لى غاط لك هتسويپ لى شاب هدنز رگا
و فهك و تسا هتفرگ دوخ لوزاب و نابدرن ار
لى ارب لى عنام چيه ؛تسا هداد رارق دوخ هانپ و اّجلم
لى تيعقوم رگم تسين وا ندرين يذ زا هب تبسنم
وا دز نرد وت هك لى تيعقوم و دراد وت دز نرد وا هك
قّاع رسپ لثم ،وت ابا نم ل اثم نيار باند و !لى راد
قار ف هبار وا ،دريمب رسپ رگا .دوخ ردياب تسا
هدنز رگا و ،دنكى م لك اندرد و هدز تبيصم دوخ
هار ايرخآ .ديامن لى وا نايصء و تفلخم دشاب
ار تملاسم هار زين ام ات ريگ شيب تملاس
هب زين ام ات ار زيتس و گنج هار اى و !ميا ميب
لابن يمز و نامسا نيب ارم !ميا رذ زيتس و گنج

ی شکر ارم رگا ادخ به دنگوس! رانگم فیلکت
 !دنیشنم یاجب هکی بایی من ار یسکنم دننامه
 هک مبایی من یسک و ت دننامه مشکب ار و تنم رگا و
 هک سکن آ و !دشاب هتشاد ار و ت تیقوم و ماقم
 تمار ما تیلو به هاگچیه ت سا هدرک ادتبا ار هنتف
 !دسری من

ره ی تشاد هکی نانخس نیا رد :تفگی لع
 رسد راتفرگ نم کنیا نکیلو ،تسا یخساپ ار کی
 نم !و ت راتفگ به ن تفگ خساپ زا متسه مدوخ درد
 :تفگ حلاص دبع هک میوگی م ار ی اهلج نامه
 1. ﴿نُوفِصَتَا مَیْ اَعْنُ اَعْتَسُمَا اللهُ وَ لَیْمَجَ رُبْصَفَا﴾

**ریغت رد ماسلا هیلع نینموماریمأ بهبطخ
 فلاخی اهتسد**

ماسلا هیلع نینموماریمأ به ت فلاخ نوچ
 تسا رسیم هکی ئاج ات تسب تمه رمک دیسر
 نامز قبط ار عاضوا و دزادنار به اهت عدب
 زا و ،دنادرگ الله لوسر هر یسد جهز به و الله لوسر
 به ،دوب هدیشخ نامثع هکی ار ییاه نیمز هلمج
 ی زور نیمود رد ش دوخ .دینادرگرب لاملا تید
 تعیب و اب هیندم مدرم و دیسر ت فلاخ به هک
 ءَعِیْطَقْلُ لَیْ لَآ :تفگی و تساخرب بهبطخ به دندرک
 وَ هَفِ اَللهِ لِمَ نِمُ هَا طَعَا لِمَ لُکَ وَ نِ اَمْثَعَا هِ عَطَقَا
 ی شد ه لطیب لا میدقلا ق حان ن اف ؛ لاملا تیدی فدودرم
 به کلم و ءاسنلا به جورزت دق هتدجو ول الله و ء
 قاض نم و ،تعسد لدعلا ی فن اف ؛ هتددرل ،ءاملا
 2. قِیْضَا هِیْ اَعْرُ و جَافُلْ دَعَلَا هِیْ اَع

1. 31 ص و 30 ص «تسایسلا و تماملا»

2. تسا 15 بهبطخ «هغلابلا جهن» رد رخا ات هتدجو ول الله و هلمج زا
 اعوفر می بلک زا دوخ هقیلعت رد هذبء تمحم خیشد ار تلامج نیا مامت و
 یلع ببطخ :هک تسا هدرک تیاور سابع نب الله دبع زا حلاص ی با زا

هک ار ی نیمز و معطره هک دیشاب هاگآ»
 لام زاهک ار ی لام ره و ،تسا هدیشخب نامثع
 ،ددرگی مریبل املا تید به همه تسا هدرک به اذخ
 ،دنک ل طاب دناوتی مندی زیچ ار میدق قح نوچ
 هیرهم ار ل او مان آ هک مبابیدرگا هک اذخ به دنگوس
 یرادیرخن ازینکن آ ابایو دناه داد رارق دوخن انز
 هک اریز .منادرگی مریبل املا تید به بنم ،دناه درک
 لدع هک ی سک و ،تسا ی خارفو ش یاشگل ددرد
 «دیایم رتگنت و ارب متسد و روج دیآ گنت و ارب
 روما ریبدت هکنیا زا دشاب زجاء ی سک رگا ی نعید
 به دوخ روما ریبدت زا و ،دیامنبل ددع به ار دوخ
 روج رد نوچ ،تسا رتزجاء ناودع و روج
 .تسینل ددرد و تسا تعنامم و تمواقم همنظم

و اوق مامت اب ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
 لاسد چنپ به بیرق تدم رد ،تشاد هک ی تاناکما
 زا ار اهت عدب مامت تسناوتند دوخی رهاظت فلاخ
 مدرم به و دزادنارب ار نیخیش تنس و درید نید
 ،ربمایپ تنس و اذخ باتکل باقم رد هک دنامهفب
 مدرم اریز .تسال طابو درادنر ابتعار گیدی تنس
 تنس نیا رییغت هک دندوب هتفرگ و خ نینا به نانچ
 تسد و ؛دوب ی دیدج نید س یسات اب قواسم
 تاسدقم زان تشادرب تسد مکردن آ زان تشادرب
 .دوبن اشیا ی نید

ی عاسد بادآ و نئس نآ ظفدی ارب انهلأ
 دارفأ زجب ار نینمؤملا ریما نایرکش و دندوب
 لکدنا رایسب هک ترضدن آ بتکم هدش تیرت
 و نئستلها نیمهار هیقب ،دندوب

تیناقد ز اّ اّج هک دندادی م لیکشت هّماء
دندرکی م عفد ن اشیا ی اهتّس تیناقد ز ا و نیخیش
ل باقم رد هکتسنا تهج هب ، دنیوگ هعیش ار اهنا و
و ش نارایتسد و هیوامع ز ا نامثع ن ار افرط
دندوب تر ضد ن ا ر افرط ، ن افلاخم و ن ایناورم
حیحصد م راهچ هبترم رد ار تر ضد ن ا ت فلاخ و
ن ا عبات داهج و ی هذو رم ا رد اذ و . دنتسنادی م
ز ا نّس و بادا مامت رد هکنا اب دندوب تر ضد
ز ا تر ضد ن ا هکنا هذ . دنتشاد ی وریپ نیخیش
ز ا ی وریپ و دنداد اذ لوسر ی عقاو و ل و ا هفیلخ
ز ا بوصنم تیلو و تماماً ماقم ز ا ی وریپ ار وا
رد تر ضد اذ هلف . دنتک ی قلت اذ لوسر هیحان
م تساوخی م ن مرگا : دیامرفی م ا حیر ص دوز هبطخ
ن مرکشل م ر ادر بار رمع صّ ذل ا اب و نیخیش تّس
ز ا تسد و دندشی م قرّ فتم هه و دیشاپی م م ه ز ا
دنتشادی م ر ب ن م ی رای

«ی فاکه ضرور» رد ی نیلک بوقعید ن ب دمحم

ن ب د امد ز ا ، شردپ ز ا ، میهاربا ن ب ی لع ز ا
سیق ن ب میلس ز ا ، نامثع ن ب میهاربا ز ا ، ی سیع
هیلع ن نیمو ملاریم ا : هک دنکی م تیاور ی للاه
ار وا ی انث و اذ دمد و دندناو ذ هبطخ م لاسلا
ز اسپ و دنداتسرف دور د ربمایپر ب و هروا ی اجب
: ن ا تلّذ مکیع ف ا خ ا م ف و خ ا ن ا ل ا : دنتفگ ن ا
دُصیف ی و ه ل ا ع ا ب ت ا م ا . ل م ل ا ل و ط و ی و ه ل ا ع ا ب ت ا
ی م ا ت ا ق ر خ ل ا ی س ن ی ف ل م ل ا ل و ط ا م ا و ، ق ح ل ا ن ع
: دیوگی م هک اجنیا هب دسر

ه ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص ا ل ل و س ر ت ع م س ی ن ا
ا ه ی ف و ب ر ی ه ن ت ف م ک ت س ب ا ا ذ ا م ت ن ا ف ی ک : ل و ق ی م ل س و
ا ه ی ل ع س ا ن ل ا ی ر ج ی ، ر ی ب ک ل ا ا ه ی ف م ر ه ی و ، ر ی ع ص ل ا

ذَقْ: لِيَقْ عُنِي شِدْ أَهْنِمِ رِيغِ اذِافِ، هُنْسِ اِهْنُونِخْتِي وَ
 تَيْلِبِلَا تُتَشْتَمُثْ. اِرْكُنْمِ سُنَانَا يِ تَا ذَقْ وَ، هُنْسِلَا تَرِيغِ
 بَطْحَا رَانَا قُدْتَا مَكَا هَنْتِفَلَا مُهْقَدْتَا وَ تَيْرُدَلَا يِ بَسْتَا وَ
 وَ، لِهْ اَرِيغِ نَ وَ هَقْفَتِي وَ، اِهْلَا قُتْبِي حَرَلَا قُدْتَا مَكَا وَ
 لِمَاعَابِ اَيْنُدَلَا نَ وَ بَلْطِي وَ، لِمَعَا رِيغِ نَ وَ مَلْعَتِي
 .ةَرِخَلَا

وَ يَتِيْبِلِهَا نَمِ سُنَانُ هَلُوْدَ وَ يَهْجُوْبِلِ بَقَا مُثْ
 لَامْعَا يِ لِبَقَا ةَلَاوَلَا تَلْمَعَا ذَقْ: لِقَافِ يَتَعِيْشُ وَ يَتِيْصَاخُ
 مَلْسُ وَ هَلَا وَ يَهْيَا اِلَهْ يِ لَصِ اِلَهْ لِوَسْرِ اِهْيَا اَوْفَلَاخُ
 وَ؛ هُنْسِلَا نَ يَرِيغِمِ، هِدْهَعِ نَ يَضِيْقَانِ، هَفَلَاخِ نَ يَدْمَعْتِمِ
 اِهْعِضَاوَمِ يِ لَا اِهْتَلُوْدَ وَ اِهْكَرْتِي لَعَسِ اِنَلَا تُتَلْمَدُوْا
 وَ يَهْيَا اِلَهْ يِ لَصِ اِلَهْ لِوَسْرِ دِهْعِي فِتَنَاكَا مِ يِ لَا وَ
 وَا يِ دِحْوِي قَبَا يِ تَدِي دُنْجِي دَعَا قَرَفْتَا مَلْسُ وَ هَلَا
 يِ تَمَامَا ضَرْفُو يِ لُضْفَا اَوْفَرَعَا نَ يَدَلَا يِ تَعِيْشُنْ مَلْ يَلِقْ
 اِلَهْ يِ لَصِ اِلَهْ لِوَسْرِ هُنْسِ وَ لَجُوْرَعِ اِلَهْ بَاتَكُنْ
 .مَلْسُ وَ هَلَا وَ يَهْيَا

شپي ي اهنتفهك ي تقو رد دشابي م هنوگچ»

رد و س بتلم امش ر بار ر ما هك ديا

لوط به ی ردقب و ،دزادنا باطخ و ههیش
 گرزب و دنک دشر هنتفن آرد ریغصهک دماجنا
 ن آرد مدرم و ،ددرگ ریپهنتفن آرد رییکو و ،دوش
 تنسارنا و دنده رارقن آقبطار دوزروما هنتف
 رییغت ن آزا ی رصتخم رگا هکی روطب دنرامش
 راک مدرم و ،تسا هدرک رییغت تنس: دنیوگب دنک
 و ددرگ دیدش هنتفس پس و .دناه دروا ی اجبی تشز
 هنتف و ،دنرب تراسا به ار ناکدوک و ی رارذ
 روظنامه دنک درخ و دبوک مهر د ار ناشیا نانچ
 ایسا هک روظنامه و دنک درخ ار مزیه ش تا هک
 و دنک درخ ار اهناد شنیریز گنس هطساوب
 یار بو ،دنوشی مهیقف ادخ ریغی ار ب مدرم .دنکشب
 لابندی ترخال امعأ اب و .دنریگی م دایل مع ریغ
 .دنیامنی م بلط ار آیند و دنوری م آیند

به دندرک ور دوز هرچه اب ترضد س پس
 هعیش و دوز ص اوخ و دوز تبدیل ها زا ی تعامج
 و نایلاو :دنتفگ و دندوب و درگادرگ هک دوز
 هک دناه داد ماجنا ار ی ناهر اکنم زا ش پین اریما
 و هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر تفلخمن آرد
 دمعت الله لوسر اب تفلخمن رد و دناه درک ار ملس
 و دناه تسکش ار الله لوسر دهع و نامیپ ،دناه تشاد
 راداو ار مدرم نمرگا و .دناه داد رییغت ار و اتس
 به ار اهت عدبن آ و دننک کرت ار اهنا هکنیا رب منک
 عضاوم رد و منادرگ رب دوز هیلوا ی اهت تنس
 ردهک مه رارق ی لادن امه به و مرانگب ش دوز
 هدوب ملس و هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر دهع
 نم هکی نجا ات دنشاپی م نم زا نم رگشا ،تسا
 هک دوزن ایعیش زا ی کدنا اب ای م نامی م اهنت و هکی
 باتک زا ارم تماما موزل و دناه تخانش ارم لصف

مّلس و هلا و هیلع الله یّ لصد ربمایپ تّئسد و ادخ
»دناهتسناد

ار اهتعدب زا یرایسب مان ترضد ماگنآ
سپس و دنرمشی م رب ار ک یاکپ و دنربی م
باتک هب و مهد ریغت ار اهنیا نم رگا :دنیامرفی م
مّلس و هلا و هیلع الله یّ لصد ربمغیپ تّئسد و ادخ
ادج نم زا همه تقو نا رد یّ دّع او قرفنآ اذا منادرگرب
الله و :دنیامرفی م ماگنآ .دندرگی م قرّفتم و دنوشی م
لَا اِنْ اَضْمَرَ رِهْشَى فِى اَوْعِمْتَجِیْ لَا نَأْسَ اَنَّا تُرْمَأُ دَقْلًا
لِفاوَنَّا فِى مُهَعَامِتْجَا نَأْمُهْتَمَّاعَا وَ ،ةَضِیْرِ فِى
:ی عمّل تاقیدنم ی رکنسعلها ضعب ی دانتفه عب
ةالاصلا نعا اناهنید ،رمع هئسد تریغ م لاسلا لها ای
اوروشی نا تْفَحِ دَقْلَ وَ ¹،اعوطت ناضمر رهش ی
نم ق یقل ام ،ی رکنسعل بناج ایحادی ف
وَ ةَلَلَّاصْلا ةَمِّمًا ةَعَاظَ وَ ةَقْرُفْلا نَمِ ةَمِّمَلا هِذِهِ
².ببطخلا - راننا ی لآ ةاعدلا

مدرک رما ار مدرم نم هک ادخ هب دنگوس»

عامتجاناضمر مام ی اهبش ةلفان ی اهرامز رد ات

¹ ادخلوسر ار یّ بحتسم زامن ت عکر راز ه ناضمر مام ی اهبش رد
فلاتخان آت یفیک رد و دناهدرک شرافسد مّلس و هلا و هیلع الله یّ لصد
تشه برغم زامنزا دعب هک تسنا دسری م برقا ،رظن هب هچنآ و .تسا
رد و ،ت عکر هدزاود مود و لّوا ههد رد ةأشع زامنزا دعب و ت عکر
و ،ت عکر دصتفه اعمجم دوشی م نیا ،ت عکر ود و تسید مّوس ههد
و دوشی م هولاع ت عکر دص کیزین ردق ی اهبش زا بش کیر هرد
ی م ماجنا ار اهرامز نیا ادخلوسر دوخ .دوشی م ت عکر راز ه عومجم
مدرم و دندشی م لوغشم نوچ دجسم رد یّ تد و ،ی دارف روط هب دناه داد
و ،هدومنع نم ترضد دندرکی م ترضد نآ اب ت عامج هب ادتقا هتسناد
تلوص هب ات دنتفری م لزنم هب و مدرک اهر ار اهرامزی لصا و فرد هولاع
مارحن آن داد ماجنا ت عامج هب تساللفان نوچ و .دوش هتسکش ت یعمج
نامز رد ات دشی م ماجنا ی دارف روط هب زین رکبویا نامز رد .تسا
مدرم دید و دما دجسم هب هک ناضمر مام رد بش کیر رمع ت فلاخ
ی ارب :تفگ و دمایذ ش شوخ ،دندهی م ماجنا ی دارف روط هب اقرنتم
ت ماما هب ار رنف کید .دوش هدر ازگت عامج هب تسابوخ مدرم ت یعمج
ی حاجب ت عامج هب ار زامن نیا هماع ل ا د هب ات دعب هب نآ زا و درک بسند
ی اهدعب زات عامج نیا و .تسا روهمش حیوارت ةقلاص هب و .دروآی م
تسا رمع فورعم

² ۶۳ ص ات ۵۸ ص «ی فاک هضور»

طقف و دنروايند ياجبت عامج هب ار اهنا و دننکن
 ت عامج هب بجاو و هضيرف ياهزامند يارب
 لفاوند هک مداد يهاگا اهنا هب نم و ؛ دنبايروض
 بتسا ت عددن دناوخت عامج هب ار ناضمر هام
 نم رکشل رد هک ي دارفا زاي ضعب ل اح دنيا رد
 ابار رگيدکي ، دندرکي م گنج نم هارمه و دندوب
 تئسد ! ملسا ل هأ ي ا : هک دندرک ربخ دنلب ي ادص
 رد هلفان زامن زار ام درم نيا . درک ريغت رمع
 آقندنم هک ي روطب . دنکي م يهن ناضمر هام
 بناج زاي اهيحان رد : هک مديسرت و مدش نارگن
 تسد زام اهديشک هچنم . دننک اپرب هنتفنم رکشل
 ناماما زاي وريپ و قارتفا و يئادج زاتما نيا
 رخآ ات «خزود شتآ يوس هب ناربهر و تلالاض
 بهبطخ

الله ملسا - نيرهاط هئمأ ديد دياب اجنيا زانامز
 هب عاضوا ن دنادرگرب يارب - نيعمجا مهيلع
 ي تلاکشم هچ اب ترصد نآ هريس و ادخل و سر
 زا و هدرک ي را کادف دحرس هچ ات و دناه دوب هجاوم
 دناه دومنذ غيرد دوخن وئش مامت و ناج و لام
 الله دبع نب دمحم همان ، دوخ خير ات رد ي ربط
 ي قيناود روصنم هب ار هيكز سفن بحاص ضحم
 :ديوگي م دمحم : هک دسري م اجنيا هب ات و هدرک ل قن
 مُتَثَرَو فَيَكْفَمَامِلَا نَاكُو ي صَوْلَا نَاكَايْلَعَا نَابَا نَا وَ
 بِلَاطِي بَا نَبِي لَعَام رَدِيَّ اَقْحَدُ . ؕ اَيْحَا هُدْلُو وَ هَتِيْلَا وَ
 هنوگچ سپ . دوب تما ماما و دوب ادخل و سر ي صو
 ثرا هبار و اتيلو امش

دندز وا نادنزرف هک ی لاد رد دیاه در ب
! «دنتسه»

وبأ وا خساپ رد و ؛تسا لصفم همان نیا
زا و دسیونیم ی لصفم رایسب همان ،روصنم رفعج
لِکْلِ کَوْبًا اَهْبَاطُ دَقْلًا وَ :هک تسنیا نآ تارابع هلمج
لَايَا اَهْنَفْدَ وَ اَرَسِدْ اَهْضَرَّمْ وَ اَرَاهَنْدْ اَهْجَرَخَافْ ،هَجَوْ
1. اَمْهَلِيضَفْتْ وَ نِيخِيْشَلَا لِاِسْ اَنَلَا يَبَافْ

«بلاطی با نب ی لع» تردپ هک ی تسردب»
تیلو لابند هب تسناوتیم هک ی ایحان ره زا
ی ارب زور رد ار همطاف ،درک بلط ارنا و تفر
رد ار وا و ،دروآیم نورید دوح ی اعدم تابثا
بشرد ار وا و ،دومنی همجلاعم و اوادم ی ناهنپ
لیضفت و نیخیش زا تسد مدرم کلدعم ؛درک ن فند
«دنتشادنزرب اهنأ

روصنم زا ار همان نیا هک نودلخ نیا
ظف رد ی فلاتخا رصتخم اب ،دنکی ل قذ ی قیناود
کَوْبًا اَهْبَاطُ دَقْلًا وَ :دیوگی همج نیا رد و هدروآ
2. هَرَخَا يَلَا - مُصَاخَتْ اَهْجَرَخَا وَ هَجَوَلْ كَنَمْ
تسناوتیم هک ی ایحان ره زا تردپ»

و همصاخم ی ارب ار همطاف و درک تیلو بلط
«درک ج راخذ تیلو ن تفرگی ارب مصخاب هعزانم
هک تسنا قیقحت نیا زام روظنم ،ی راب
هک دوبرئوم مدرم رد ردقنا نیخیش جهانم و هیور
تدم رد ملاسلا هیلع نینموملاریما ترصد
نیمه هب مدرم و دنتشادنزرب ارنا همه دوح تراما
ی قاب ملاسلا هیلع ن سد ماما ترصد ن امز رد ججهن

1 ص 6، ج ۱۳۵۸ تماقتسا تعبطه عبط «ی ربط خیرات»
۱۹۸ ص و ۱۹۶
2 ص ۴، ج «نودلخ نیا خیرات»

ی نبت ردق و تَدش رثاً رد زور هب زور و ،دندوب
ماشرد نایفسی بآن بقیواعم اهنأ س ار رد هک هیمما
ز هجم ار دوخ دصرد دص و دزی متیناناً سوک
هدرک ادخل و سر ن اشذ و ماندن در ب نید زا یارب
و اهتعدب و رتراوتسا نیرید ی اهتعدب نیا ،دوب
هب ات ،دشی م هدوزفا نآ رب زین ی اهزات ث ادحاً
:تفگ هبُعش ن ب قریعُم هبأ حیر ص هیواعم هک ی نأج
مرواین نیئاپ اهنذام ی لآب زا ار دمحم ماندن مات
تسشن م هاوخذ ی اپزا منکن فد نیمز رد و

اهنذام ی لآب زا ار دمحم مات :دیوگ هیواعم

منیشنی مذ ی اپزا منکن فد و مرواین نیئاپ

لاس ع یاقو رد ،دوخ خیرات رد ی دو عسم
نیا رد :هک تسا هدروآ یرجه م هذراود و تسیود
:هک درکن لاعا و ا فرط زا نومأم ی دانم ،لاس
هب ار هیواعم هک س کره زاتسا ی رب هفیلخ هُمذ
باحصاً زا ی دحاً رب ار وای و دنک دای ی کیند
ادخل و سر

ای و دراد مَدِّم مَّسَد و هَلَا و هِلْءِ اَللهِ یَلْءِ
زَا رِیغ و ،دیوگب ن آرق ت ایآ ت یقولخم رد ی نخس
رما رد ارچ هکنیا تّء رد مدرم نیدرد و .نیا
فلاتخا تسا هدرک تّء رب ملاءِ ن و مأم ،هیواعم
دش هتفگ ی فلتخم تاهج و دش

م ه زَا ی ضعب :هک تسنیا تاهج زَا ی کی
ی ارب ار ی ثیدد ،ن و مأم ن اتبحد م ه و ن اسلجم
هدرک ل قذ ی فَقَّذ هَبْعُش ن ب ة رِیْعُم ن ب فرطُم زَا و ا
هک شباتکرد راکب ن ب رِیْزُ ار ثیدد نیا و .تسا
قَفْوُم ی ارب و تسا ت ایقفوم ه ب فورعَم رابخا ه ب
تسنیا ربخ ن آ و .تسا هدر و آ تسا هدرک فینصد
ی م ی نئادم :هک مدینش :دیوگی م راکب ن ب رِیْزُ هک
مردپا بن م :تفگ هَبْعُش ن ب ة رِیْعُم ن ب فرطُم :تفگ
رب ن امهیم و دور و ن اوندع ه ب هَبْعُش ن ب ة رِیْعُم
میدش دراو هیواعم

وگتفگ م ه اب و تفری م هیواعم دزد مردپ
بلاطم و دمای م ن م دزد ه ب ن آ زَا سپ و دنتشاد
زَا و :تفگی م ن م ی ارب ار هیواعم دزد ه دش هتفگ
هدینش و ا زَا هک ی نانخس زَا و تفگی م ن خس شلقع
دزد زَا مردپ ی بش ات .دنامی م تفگش رد دوب
ن م .درک عانتما ماشن دروخ زَا و دما زاب هیواعم
و مدنام راضتنا ه ب ی تعاس و متفای نیگمغ ار و ا
ی لمع ای و ام هر ابرد و ا هَصْغ هک متشاد نیپی م نیچ
تسا هدر رسام زَا هک تسا

بش زَا ار و ت ا رچ ،ردپ ی ا :متفگ و ا ه ب ن م
!ن م دنزرف ی ا :تفگ !؟ مرگنی م لکانمغل اح ه ب ات
!م اهدما مدرم نیرتدساف و نیرتشیخ دزد زَا ن م
تولخ و ا اب هک ی لادر د ن م :تفگ ؟هنوگچ :متفگ
و هبترم !ن انمؤم ریما ی ا :متفگ و ا ه ب مدوب هدرک

ہدیسی لاء تلزنم و ہجرد ہبام نایمزا و تہاقم
 ہچ! یراد دیدش ریثأتا مرد تہجر ہزا ہکتسا
 می نایامنار دود داد و لدع کنیا ہک دود بوخ
 ہک اریزی درکی مہدرتسگار دود ریخو ی دومن
 ہک دود بوخ ہچ و! یرادش ریپو تہ تقونیا رد
 می تبحم رظن مشاہی نبزا ت دودن ار دارب ہب
 ہک ادخ ہب دنگوس! ی دومنی مہحر ہلصد و ی درک
 نآزا و تہکتسین ناشیا تسد رد ی زیچ زورما
 ۱! یشاہ تشاد سرت

!! تَاهِيَه تَاهِيَه : تَفْغَن مَخْسَاپ رَد هِيَوَاعُم
 نَأ اَدَعِ اَمِ اللّٰهِ وَفَ : لِعَفِّ اَمِ لِعَفِّ وَ لِدَعَفِّ مِيَتُوخَا كَلْمِ
 كَلْمٌ مَثْرُكِبٌ وُّبَا : لِنَاقِلِ وُقِيْنَا لِاِهُرْكَذِ كَلْهَفِ ، كَلْه
 اَدَعِ اَمِ اللّٰهِ وَفَ : بِنَيْسِدِ رَشْدَعِ رَمَّشِدِ وَ دَهْتَجَا فِ يَدَعِ وُّخَا
 كَلْمٌ مَثْرُمُعٌ : لِنَاقِلِ وُقِيْنَا لِاِهُرْكَذِ كَلْهَفِ كَلْهِنَا
 ، هِبَسَدَلِ ثِمِ يَفُدْحَا نَكِي مَلْجَرِ كَلْمَفُنِ اَمْدَعِ اَنُوخَا
 كَلْهِنَا اَدَعِ اَمِ اللّٰهِ وَفَ : (هِبَلِ مِعْ وَ) لِمَعِ اَمِ لِمَعَفِّ
 هِبَلِ عَفِّ اَمِ رُكْذِ وَ هُرْكَذِ كَلْهَفِ

سَمَخْدِ مَوِيْلِكِ يَفِي هِبْ خَرْصِي مِشَاهِ اَخَا نِنَا وَ
 يَقْبِيْلِمَعِ يَافِ . اللّٰهُ لُوْسِرَ اَدْمَحْمَنَّا اُدْهَشَا : تَارْمِ
 بَانْفَدَّ اَنْفَدَّ لِاِ اللّٰهِ وَ ! كَلْمَا لَا ؟ اَذْهَعَم

«دور است، دور است (باقی ماندن نام من
 در این حال و یا صلہ رحم کردن با بنی ہاشم).
 برادر تیمی ما: ابوبکر حکومت کرد و در بین
 مردم بہ عدالت رفتار کرد و بجا آورد آنچه را

1 ہیواعم: دیوگ ۳۳۸ ص، ۱ ج «ہغلابلا چہنہ» حرشرد دیدطا ی با نبا
 آدیدش و تسا ہدوب مہلاسا ہیلع ہلالطی با ن ب ی لع نمشد مہیلا میدقزا
 زور رد ہکی لاد رد دشابن ہنوگنیا روطچو . تسا ہدوب فرحنم وازا
 دلاخوای ناد و تشکار ہلظتد: و ار دارب مہلاسا ہیلع ی لع ، ردب گنج
 ہبئع و ادجن تشکر رد ہزمد دود یومع ابو ، تشکار ہبئع ن ب دیلو ن ب
 فلاتخا ی لع - زین ہبیش وایومع ن تشکر رد ہزمد دود یومع ابو
 تسا ہدوب کیرش - نیتیاورلا

بجا آورد؛ و سوگند به خدا همینکه مرد یاد او و نام او هم مرد مگر اینکه گوینده‌ای در وقتی نام او را ببرد و ابوبکر بگوید. و پس از آن برادر بنی عدی ما: عمر حکومت کرد، کوشش کرد و ده سال کمر بست. و سوگند به خدا همینکه مُرد یاد او و نام او هم مُرد مگر اینکه گوینده‌ای در وقتی نام او را ببرد و لفظ عُمَری بر زبان آرد. و سپس برادر ما عثمان حکومت کرد و هیچکس در نَسَب همطراز و همانند او نبود و کرد آنچه را که کرد (و نیز گذشت آنچه که دیگران با او کردند) و سوگند به خدا همینکه مُرد یاد او و نام او هم مُرد و یاد آنچه بر او بجای آوردند نیز مُرد.

الله لوسر دارم (ام‌ی‌مشاه‌ر دارب‌ن‌یا‌ی‌لو
 ش‌ماذ‌د‌ن‌لب‌ی‌اد‌ص‌اب‌ب‌ت‌رم‌ج‌ن‌پ‌ز‌ور‌ر‌ه‌ر‌د)‌ت‌سا
 الله لوسر ادمحمن ادهشأ بهار می‌برند. کدام عملی
 من انجام دهم که با وجود این اعلان و این بانگ
 محمّد رسول الله، برای من باقی بماند! ای بی‌مادر!
 سوگند به خدای که من از پای نمی‌نشینم تا این نام
 را در اعماق زمین دفن کنم.» (یعنی با وجود این
 صدا و این بانگ، هر عمل خیری من انجام دهم
 نامم نمی‌ماند و با مردن من می‌میرد. من تمام
 کوشش و همّت خود را مصروف داشته‌ام که: نام
 محمّد را از روی زمین بردارم و با وجود بقاء نام
 او برای کسی در دنیا ارج و ارزشی نیست و در
 برابر این ندا هیچ کردار خیری ظهور ندارد. و
 برداشتن این نام از فراز مأذنه‌های مساجد، متوقف
 است بر سخت‌گیری بر بنی هاشم و آنها را از قید
 حیات ساقط کردن و از حسّ و نفس انداختن).

نیا ی سابع نومأم نوچ : دیوگ ی دو عسم
 روطنامه که دشت عابد رما نیا ، دینش ار ناتساد
 همذ را : که دند رد ادن نیمسم دلابرد : میتفگ که
 ی بوخ هیواعم هر ابرد که ی سکتسا ج راخ هفیلخ
 درمش دمقم هباحص زا ی دحأ ربار وایو دیوگب
 هیواعم که تشون همان ماسا کلام قافآ هب نومأم
 مدرم ربار ما نیا . دنک تنع اهر بنم ی لایا ربار
 مدرم هماعرد و دندر مشگر زبار نا و دما نیگنس
 نومأم هب انهلخ . دش رادیدپ ی شروش و ناجیه
 تسین و ت تموکح حلاص هیواعم نعط نیا : دنتفگ
 رظن فرص تشاد که ی میمصت زا نومأم و
 ۱. دومذ

هذآ و هیلع الله ی لصد الله لوسر توبذ هیواعم درک لیدبت تنطلس هبار ملس و

نسد ماما حلاص نایب زا سپ دیدحا ی با نبا
 نب ورمع زا ، شمعأ : دیوگ هیواعم اب ماسلا هیلع
 : که تسا درک تیاور ، دیوسد نب دیعد زا ، هرُم
 نینچ هبطخرد و دناوخ همجزا مند هلیخُرد هیواعم
 و او موُصتلا لا و اولُصتلا مُکُتلتاق ام الله و ی نیا : ت فگ
 مُکُتلتاق امنا ! ک لذ ن ولُعفتلا م گنا ! او کزُتلا لا و او جُحتلا لا
 ن و هر اک مُتندا و ک لذ الله ی ناطعا دق و مکیدع رماذلا
 مدرکذ گنج امش اب نم : ادخ هب دنگوس»

هزور هکنیا ی ارب هذ و دیناوخب زامد هکنیا ی ارب
 هکنیا ی ارب هذ و دینک حج هکنیا ی ارب هذ و دیریگب
 و طقف ، دیهدی م ماجنا ار اهنیا امش ، دیهد تاگز
 و ترا ما هکنآ ی ارب مدرک گنج امش اب نم طقف
 و ، مشاب امش ریما ، مشاب هتشد ار امش تموکح

^۱عبط و ۴۱ ص و ۴۰ ص ، ۴ ج ، تماقتسا عبط «بَهذلا جورم»
 ۴۵۵ ص و ۴۵۴ ص ، ۳ ج ، س لدنلا اراد

دیتشاد هورکم ار نیا امش هک ی دوجو اب دنوادخ
«درک اطع نم هب»

هیضق نیا تقو ره ،کیرش ن بن محرّلا دبع
^۱لِکُتُّهَتَّلَا وَهُ أَدَهَ اَللّٰهَ وَ :تفگی م ،درکی م ناید ار
باجد یرده درپ ،تاملک نیا ادخ هب دنگوس»
«تسادخ

تلامج و ا هب یدرم هک ی زور رد هیواعم
و ا هب نوچ دمایز بی فلاته ماقم رد و ا و تفگی دنت
ات ،میرادن یراک مدرم اب ام :تفگی ،دندرک داریا
یراک ام تراما و تسایر اب اهنا هک ی نامز
رب هیواعم هک دما تسدب دش هتفگی هچنآ زا .دندان
تموکه هب ار الله لوسر توین ،رمع تئس ساسا
هب ار تاسدقم مامت و درکل یدبت تراما و

---

^۱ ۱۱۲ ص ۱۰، ج ،ی نایمک عبط «راونلا راجب»

تھیور قبطن آزا دعب و تسیر گز رخصتہ دید
 زا وای ارب و هدناشد ترا ما بہار دیزی، ناہاشداپ
 داہج اب ہکار اسی ملاسا و بتفرگ تعیب مدرم
 یلع و رفع و ہزمد دننامہ ی دارفا و اللہ لوسر
 مدہنم دوب ہداتسیا اپرب ملاسا ہیلع بلاطی با نب
 تئس و ی دمحم نیئا ی لکب و درک ل حمضم و
 ہزور ش دوخ راتفگ قبطن و بتخادنا رب ار ی دمحا
 و ،تسناد مدرم ی ارب ار تاکز و سج و زامذ و
 و برع رب ار ی ئار سک و ی روطا رپما تسایس
 ی ئاج بہراکی تہ و بتخاسد ی راج ن یلمسم مومع
 ی مزار یلع لصف و فرشد مدرم اہنتہ ہذہ ک دیسر
 ہکلب دنتسنادی مذ ملاسا رد ار وا قباوسد و دنتخانشد
 ہب و ہدرک ی قلت ی دعتم و زواجتم درم کپ ار وا
 رد ہکت و بزت قیقہ دنتسیر گنی موار برکتہ دید
 ملاسا زا و دش ن ایسندش وختسد دوب ی لجتہ تیلو
 ی قاب ی سرد و ی مسر زج ن آرقزا و ی مسا زج
 ی مش پیر وطنیا ہنیمز ،رما عقاو رد ی نعید .دنامذ
 ہتداد و ہدیدپ کپ تروصد بہ ملاسا ہک تفر
 رثا و ہدش وحم نامز رورم بہ و ہدمآ ی خیرات
 بتسا ہداد تسد زا ار دوخ

ترضحی لمع مایقہ و ادهشلا دیسی لمع مایقہ

دیسر ملاسا دایرف بہ اللہ ملاسا امہیلع ق داص

بہ مر بُم زایند ی دمحم نیئا و ملاسا اجنیا رد

ی لمع ناکتہ و ی لمع ناکتہ :تشاد ناکتہ ود

ادہشلا دیس ترضح طسوتہ ی لمع ناکتہ

و ،تفرگ تروصد ملاسا ہیلع یلع نب نیسذ

،داد ناکتہ ار ہر باج تنطلس ماگتسد ہقعاصد نوچ

و ،درک اغوغ ناشفشتا ہوک و ناگزب نوچمہ و

دوب دیدش ی روط بہ ترضح ن آخارُص و دایرف

و، رک را دیدار با او خیره و دندان از درم ره که
 به لیدبتی دمحم مسر و نیاً که داد ناشد لامع
 نآ نید و نیچ نید یابند و هشدی تو غاطت موکد
 دادیدش تا رد ماسا ما نه باقیر فآ و رسم فرط
 تنس که ماسا اب دناعم و ماسا دض ن ارگمتد
 ، دناه دناشدی دمحم یاهت تنس یاجبار ی اهاجی اها
 و تناماً و قدص زاورپ دنلب رئاظ و دزوسی
 ماشا نوخ دایصد تسد رد تبحم و تیلانو و راثیا
 چیه ملاء نیا و ناکت نیا یارب و .تسا راتفرگ
 بناصد یرکف و رتلاو یاهشقد و رتیلای هار
 جاهنم زا رتمیقنسم و رتنیتسار ییشم طخ و رت
 هایق نیا باختنا اب و .تسیند لوقعم ادهشلا دید
 هبرض زوسد ناهج رو هلعش قدع نیا و ، نیشتا
 و هار دوخ هبطخاب و ، دنزب دیاب که اجنأ به دز ار
 و هومذ صخشم ار دوخ دصقم و همانرب و فده
 درک ملاء:

أَسْفَانَتْ أَمِنْ نَاكِمِنْ كَيْمٍ مَلْنَا مَلَعَتْ كِنَّا مَهَلَّا
 أَسَامِنَّا لَا وَ ، نِاطُسِي فِ

نَم مَلَعْمَا ی رَنَد نَکَا وَ ،مِاطْحَا لِوُضْف نَم
 نَمَای وَ ،کِ دِلَابِ ی فِ حِ اَصْلَا رِهْظَن وَ ،کَنِید
 وَ کِضِرْفِب لَمَعِی وَ ،کِ دِایَع نَم نَمُو لَظْمَا
 کِ مَکْحَا وَ کِنَس

تَمَلَّظَا ی وَ قَ اَنُوفِصَنَّتْ وَ اَنُورُصَنَّتْ مَل نَ اَف
 اللهُ اَنْبَسَد وَ ،مِ کِیْبِ رِوْنِ عَافِطِ ی فِ اَوْلِمَع وَ مِ کِیَع
 1. رِیْصَمَا هِیَا وَ اَنْبَا هِیَا وَ اَنْکَوْتِ هِیَع وَ

هچنآ هک ی نادیم وتآقَد ! ار اگدرو رپ راب»
 هب رما و مادقا و مایق هب لیم زا) تسام رد
 و نامولظم ترصد و رکنم زا ی هذ و فورعم
 ندیسر تبغر هب لیم تهج هب (ناملاظ ی بوکرس
 زیمات ار ایم و زیگنا ترخافم تردق و تنطلس هب
 ل اوما ی اهی دایز تسا و خرد تهج زا هذو ،تسین
 و اههناشد هک تسنا تآع هب هکلب ! ایند ماطح و
 و دلاب رد و ،مینیبب ار وت نید ی اهت ملاء
 ات و ،میزاسد رهاظ حلاصا و حلاص وت ی اهر هشد
 رسب ناما و ناما رد تناگدنب زا ناگیدمتسد هکنیا
 وت ماکحا و وت ی اهتتسد و وت تابجاو هب و ،دندرب
 ددرگ راتفر

ار ام دیهاو خب امشدرگا ! مدرم ی انا هس پ
 نیا ،دیئاینرد ام اب فاصنا رد زا و دیهدن ی رای
 و دندرگی م هرچ امشدر بر اکمتسد و رئا جن امکا
 رد و دندنبی م راک هب امش هیلع رب ار دوخ ی اوق
 ی ادخو .دنشوکی م ناتر بمغیپرون دن دومنش و ماخ
 هب و میئامنی م لکو تو وار بو ،تسا ی فا کام ی ارب
 همه تسوا ی وس هب و میدرگی م زاب وا ی وس
 «.باه تشگز اب

1. ۲۳۹ ص «لوقعا فحْت»

هیاء قداصد تر ضد طسوتی مءء ناکت و
 رب نیلمسم هایق زاسپ .تفرگ تروصد ملاءسلا
 ،ی ناسارخ لمسم وبأ هایق و هیما ی نبت تموکد هیاء
 قداصد تر ضد یارب تسایر و تراما طئارش
 طئارش و تایضتقم و رتمهار فمهمه زاملاءسلا هیاء
 رد تر ضد ی لو .دوب رتشیب همه زاش تادعم و
 تسنادی می بوخ هب اریز .داهندی مدق طار صد نی
 دیاب ش تقو هامت دریگ تسد رد ار تموکد رگا
 رد تر شابه و ی لمء تا احلاصا هب فورصم
 روجی اسور لیدبت و ربیغت و اهرهش و دلاب میظنت
 ریاس و ءاضق و ناوید میظنت و ،لدعی اسور هب
 رگید و ،ددرگن افلاخمی بوکرس و گنجزا روما
 هقف و ،ادخلوسر نیئا نایب و ی لمء بتکم لاجم
 ی لهاجی لمء ی اهتسن آلیدبت و شید و ریسفت و
 یارب رما تقیق فشق و ی دمحم ی اهتسن هب
 و ،توبن طابو ،تیلو هئارا و مدرم

لایجاً و فداوطی اربار نیتسار ماسا راهظا
 بتکم نیا و در اذار تمایق زور ات، لیجد عبلا یج
 دراد میطع داهج و لیوط تقو به زاینی ملع
 رد، ریذپانی گتسخش شوک و سفده هاجم اب اذهل
 و بتسشنن اپزال اسدی ستدم رد، زور و بش
 و ربمایپ حور و داد ناشنی بوخه بار نیانیا
 به عیشت بتکم اذهل. درک هدنزار تیلو و یلع
 نامامی مامت هچرگ، دش موسرم یرقعج بتکم
 یلو دندوب نیانیا نیمه رادساپ ماسلا مهیلع
 و عاملع هکی تقون آرد صخلاب یملع تیعموم
 و ناملکم و عامکد و بهانم و نایدانیا اذاضف
 راتا رشن ربی اهتسد و بهنم ره زانافوسلیف
 مان به هیله عرقنیا، دنتشاد مامتها هناداز آدوخ
 یملع سردمل یکشتاب و دش هدز ترضدن آمان
 و لادتسا و ثحب و تبیرت و قارع و هنیدم رد
 و ثدحم و درگاشد رفن رازه نیدنچ اب ناهر
 هچنان درک ناید ترضد، میکد و بیطخ و رسفم
 دیاب هچنان زاتشاد رب هدرپ و دنک ناید دیاب ار
 و فالاحم و تسود و نمشد هکی روطب، درادرب
 و یوقت لامک و ملع ندوب راشرس به فلاؤم
 یار تسادق و رکفولع و ایندی اهتتیز زاضارعا
 و رارقا ترضدن آیلو بتکم و یلعاتمه و
 دندومذ فارعا

رد یفوتمی ناتسر هشد دمحم حتفلا و با مامی
 همامع زان و تسیند هعیش هکنان اب یرجه ۴۵۸ هسن
 هرابرد، دنزی می ناهن عط زیند هعیش به و دشابی
 دِمَحْمُ نُبْدُ رُقَعَجِ اللّٰهْدَبِ وَبَأْ: دیوگی ترضدن آ
 یفلماکبدا و، نیدلا یفزیزع ملع و ذ، قداصلا
 نعامات عرو و، ایندلا یفغلاب دهر و، تمکحلا

نَیْمَتْمَا قَعِیْشَا دِیْقِیْ هَؤْمَ قَنِیْدَمَلِبِ مَاقَا دَقَو تِ اَوَهَشَا
لَخَدَّمْ، مَوْلَعَا رَارَسَا هَلَنْ یَاوُمَلَا یِ اَعُضُ یَفِیَو، هِیَلَا
لَا وَ طَقَّ مَمَلَا ضَرَّعَتَا هَؤْمَ اَهْبَ مَاقَا وَ قَارَعَا
قَفْرِعَمَا رِحْبِیْ فِقِرَغَنْمَ وَ، قَفَلَا خَلَا یِ فَا دَحَا عَزَا نَ
مَدَّ قَفِیْقَحَا قَوْرَدِیْ لَیْ لَعَتَنْمَ وَ، طَشَدِیْ فَعْمَطِیْ مَدَّ
نَع شَحَوَتِ لَلِهَابِ سَنَا نَمَ بَلِیْقَ وَ یَّطَدَنْمَ فَخِیْدِ
¹ سِ اَوْ سَوَلَا مَبْهَذِ اَللهِ رِیْغِبِ سَنَاتْسَا نَمَ وَ، سِ اَنَلَا

ی اراد، ق داصد دمحم ن برفعج الله دبع و با»

ش ناد و، نید رومار دن اوارفو ریثک ت سا ی ملع
ه بترم دنلب دهنز و، ت مکدر دل ماکت سا ی تیارد و
زا مامت و مامت ی راددوخ و عرو و، ایند رما رد
و نایعیش و درک تماقا ه نیدم رد ی ئدم . ت او هشد
ه ب ن یبستنم

¹ عبط، مَزَدَنْبَا «لَصِیْف» بَاتَكْ شَ مَاهُ رَدِیْ نَاتَسْرَهَشِد «لَجِذَو لَلِم»
² ج لَوَا زَا ۲ ص و ۱۰ ج رَخَا زَا ۲۳۴ ص، یرجه ۱۳۱۷ رسم

رب و تخاسد نمرهبد دودخ مدع زار دودخ
 تایفخم و مولع رارسا دودخ ناصاخ و نایلاوم
 و دماقار عهبن آزا سپو، درک هضافا ار شناد
 ضرر عتمه جو چیه هب، دومنهماقا اجنآ ردی ندم
 تفلاخر دس کچیه اب و دشنتموکد و تراما
 نارکیب یایرد رد هکی سکی رآ. درکنه عزانم
 سکی و، دراندنطش رد عمط دوشد قرغ تفرعم
 و طوقس زار دباپ عافترا تقیقده طقده علاعاً هب هک
 هتفگو، دراندنهمهاو و سرتیویند تاجرد لوزن
 تشحو مدرم زار دریگس نا ادخاب هکی سکی: هکدنا
 هیلایخ هوقد دریگس نا ادخریغ هب هکی سکی و، دراد
 تراغ هبار وافرشد ویتسه نمرخس اوسو و
 «در بدهاوخ»

هعیش هب تبسن هکنآ ابی رسم نیمأ دمحا
 هرابرد، دنزیم اهنا هبیتاماهتا یّتد و نیبید
 نیمه نایب زار سپه ماسلا هیعقداصد ترصد
 سانا عسوا نمُهنا: دیوگی می ناسرهش زار بلاطم
 بقلم قداص هبش قدص تهج هب و، اعلاطا و اماع
 هکنآ اب و. درکی گدنز ۱۴۸ ات ۸۳ هسنید، دش
 زار یقیناود روصنم کالذعم تشادنا ار تسایر دصق
 غاب ترصد نا. درکنی راددوخ و رازا و تیزا
 اب نادنمشناد مامت هک تشاد هینیم ردی ئوکیند
 یور ترصد هب اجنآ رد ناشبهانم و ارا فلاتخا
 و باوان ادرگاش زار هکدناه درکتیاور و. دندروآمی
 و. دناه دوبروهشم هیقفود، سنا نبد کلام و هفیند
 ناد میسندنایدن بر باجو یلزتعم اعاطع نبدل صاو
 نیمادمحا مانگنا. دناه دوبروان ادرگاش زار فورعم
 و هدارا بابرد ار ترصد نا تلامجزا یضعب
 شناد روفو و مدع هعد زار و دنکی ملقدر دق و اضق

مایق هر ابرد براب^۱. دیامنی م نیسحت تر ضد ن آ
و املع ق داصد تر ضد مایق و املع ادهشلا دیس
دوشه تشون اهباتک دیاب رگیدمه به مایق و د نیا طبر
اجنیا رد ام کنیا و . ددرگ مولعم رما تقیقد ات
لابند دوخ ات میداد قیقحت بابرا تسد به ی خنرس
دنبایرد ارنا تمظع و مدرک

ماما ز ا متشه دلجنیا رکشلا ه و لله دمحا و
زور رد ماسا فراعم و مولع هرود زا ی سانش
چنپ و دصراهچ و رازهکی ناضمر رهش مهدزاود
ی اء - ی وضر دهشم س دقم رهش رد هیرمق هیرجه
دمحا و دیسرنایاپ به - ماسلا و تیحتلا فلا هیواث
هلا و هوسر ی اء الله ی لصد و هدحو لله

---

^۱ ۱۱۵ ص و ۱۱۴ ص ، ۴ ج «ملاسلا رهظ»